Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ភមោ ពស្ស ភកចតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

មជ្ឈិមនិកាយេ

មជ្ឈិមបណ្ណាសដីកា

១. គហបតិវគ្គោ

១. កន្ទរកសុត្តវណ្ណនា

១. អារាមបោក្ខរណីអាទីសូតិ អារាមបោក្ខរណីស្ខ្យាតទេសិយដ្ឋាភាទីសុ. ស្សន្តាតិ ពាហុលិ.
អនេសាកកលិការេកាចិត្តអារក្ខុឹរាដេ្ហក្ខហិ សម្មិស្សតាយ តំ ចេយ្យាកចតំ តិលិខិបត្តចណ្ណកុសុមបដិមណ្ឌិតត្ថិ ឥដ្ឋំ, ភ ចេយ្យាកទ្ទក្ខាតំមេច
តិលិខិបត្តចណ្ណកុសុមតាឃាតិ ចតត្ថិ. ភកចា កុសុមកណ្ឌុកេន្ធ ចេយ្យាកចេត ចិហទតីតិ ខ្ចមិតា ភ មាបភការេល ខុច ពស្ម៉ិ ភកេទ
ចេយ្យាកទ្ទក្ខា ស្សន្តា, អឆ េពា អបទការកេបីតិ ឥេស្សតិ. “បត្តាសពមេត្តហិ អដ្ឋេពត្វអេសហី”តិ ខុចំ អគស្សិតបរិច្ឆេទេត. ហត្ថិេតា
ចារេទតិ សិក្ខាបេតីតិ ហត្ថាចរិយោ ហត្ថិតំ សិក្ខាបេកា, ពស្ស បុត្តោតិ អាហ “ហត្ថាចរិយស្ស បុត្តោ”តិ. ពតា ភកចា េពសំ
បសាតេដតតត្ថំ អត្តេតា ពុទ្ធានុភាចំ អតិក្កហិត្វាច តិសិន្នោតិ ឥេស្សន្តោ “លត្តណ្ណាតំ ឈតពុទ្ធស្សីត”ត្តិអាទិមាហ. ភកចតោ េចច
ការេចតាតិ ភកចតោ កទ្ទការេចត, ភកចតិ ការេចតាតិ ចា បាេឋា.

តិច្ចិត េហាតីតិ អភិល្យាភ េហាតិ, កតាចិេតច េហាតីតិ អេត្ថា. អភិល្យាភិច្ចតា ហិ ឆ្កូឆ អសិេប្បតា, ភ ក្បដ្ឋតិច្ចតា. េលិេក កិច្ចិ
ចិមត្យាចហំ ឌិស្វា ហត្ថចិការម្បិ កេទាត្តិ, អង្គុលិ ចា េឆាដយត្តិ, តំ សន្ធាយ ចុត្តំ “អច្ឆរំ បហរិត្វំ យុត្ត”ត្តិ. អក្កុតបុព្ពំ ក្កុតត្ថិ អយំ
តិទុត្តិតេយា េយកុេយ្យត ស្សបិគាឃ ទុត្វហីចេសត ចុេត្តាតិ េចឌិតេត្តា. ពតា ហិ បាត្វខ្ចឃំ “េឃបិ េព, េកា េកាពម, អេហសុំ
អតីពមទ្ធាភ”ត្តិអាទិ ចុត្តំ, កិច្ចិ អកត្តព្វម្បិ កិរិយមាតំ ទក្ខការេចត ចិមត្យាចហំ េហាតិ, ពតា កិច្ចិ កត្តព្វំ, បុរិមំ ក្រហត្ថរិឃំ, បច្ឆិមំ
បសំសត្ថរិឃំ, ពទុកឃំ សុត្តបទេសា ឥេស្សត្វំ “ពត្វា”តិអាទិ ចុត្តំ.

សម្មា បដិបន្នោតាតិ សម្មាបដិបទាឃំ ឋបិេតា. ខុសា បដិបតា បទយាតិ ខុតបទមំ, ភាចតបុំសកតិេទ្ទសោឃំ ឃថា “ចិសមំ ចត្តិមស្សិយា
បរិចត្តត្តី”តិ (អ. និ. ៣.៤០). អឃេពាព្ធ អេត្ថា – ភកចា កិក្ខុសេឈ្ឃា បដិបតាឃ ពុេមត្វា បដិបិឌ្ឍេតា, អតីេតបិ ការេល ពុទ្ធា
ខុតបទមំេឃច កិក្ខុសង្ឃំ សម្មា បដិបិេទសុំ, អភាគេតបិ ការេល ខុតបទមំេឃច កិក្ខុសង្ឃំ សម្មា បដិបិេទស្សត្តីតិ បរិត្តាេដកា តឃក្កាេហត
ចិេដ្ឋត អចិដ្ឋំ អតុមិតេត្តា សេត្តាសម្បិ ពុទ្ធាតំ សាសេត សង្ឃស្សប្បដិបត្តិំ មេត្ថក្កុសុចណ្ណំ ចិឃ សមសមំ កត្វា ឥេស្សតិ, ខុចំ ឥេស្សេត្តា ច

តេនំ សុខុមតណ្ហា តថា ទស្សេតិ ឧចាតិ វេទិតព្វា, ពុទ្ធសុពុទ្ធតា បន តេនំ សត្ថុបនេន ទស្សិតាតិ។ ន ហេតា កិលេសាតិ ហេតុនា
បរិញ្ញាយំ ឧតបរិយេវចាតិ អវចារលោន និវត្តិតំ ទស្សេតិ សីលបទដ្ឋានត្តា សមាធិស្ស, សមាធិបទដ្ឋានត្តា ច បញ្ញាយ សីលេបិ ច
អភិសមាចារិកបុណ្ណកត្តា អាទិព្រហ្មចរិយកស្ស វុត្តំ “អាភិសមាចារិកវត្តំ អាទិំ កត្វា”តិ។

៣. បុគ្គលានុសត្ថិអាទីសុ អនន្តរាគតត្តា “បាតិមោក្ខ អនុសត្ថី”តិ វត្វា តទេវត្ថំ បាកដំ កាតុំ “ករណា កិរិយា”តិអាទិ វុត្តំ។ រូបសត្តការលក្ខិ
រូបសត្តការការណំ តថាវិធអវិយារម្ភេន វិសមោ, តត្ថាបិ ច ពុទ្ធានំ ឧច អនវសេសតោ វិសមោតិ ហេតុវត្ថុ ធម្មតិទេរកតោ
អត្ថយតោ ច ទស្សេតុំ ន ហិ ត្តត្តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ខាតាតត្ថចរិយា កាតខាតកាទិនវេន វេទិតព្វា, លោកត្ថចរិយា
តំតំបារមីបូរណវសេន, ពុទ្ធត្ថចរិយា មហាពោធិខាតកាទិនវេន។ អច្ឆរិយំ រហោ រកាតយាតិអាទិនា កក្ខរកោន កតំ បរមាទបទេនតំ
ទស្សេតិ។

យេបិ ឥតិអាទិនា តេន វុត្តមត្ថំ បច្ចក្ខការេន្តេន ករតោ សម្បដិច្ឆិតត្តំ ទរិតត្តា អាហ – “នត្ថិ ហិ កត្តរកាតិ អយម្បិ បាតិមោក្ខា
អនុសត្ថី”តិ។ យោ ហិ កត្តរកោន កិច្ចសម្ពស្ស រូបសត្តការេន កិត្តិតោ, តំ វិភជិត្វា ទស្សេន្តោបិ តេន អបុច្ឆិតោវេន អត្តតោ
អញ្ញាសយេន ករណា “នត្ថិ ហី”តិអាទិនា នេសតំ អាទរំ។ តេនាហ “ករណតោ កិរ ឧតទេហាសី” តិអាទិ។ កតេប្យត្វាតិ អញ្ញថា សត្តវេន
អត្តានំ អញ្ញថា វិធាយ។ បករប្យត្វាតិ សតិទស្សនេន ករហត្វា។ តេនាហ “កុហកការណា”តិអាទិ។ បដិបន្នំ បូរយមានាតិ កាយំ
អវិវេនេន រក្ខា វុត្តិ, តេ បន អធិកាយក្កូនេន “បូរយមានា”តិ ន វត្តព្វា កិច្ចស្ស និដ្ឋិតត្តា។ មក្កោ ហិ ឧកវិត្តក្កលិកោតិ អាហ
“រូបរិមក្កស្ស វិបស្សនាយ រូបសត្តា”តិ។ ហេតោ មុត្តាតិ មក្កតាកត្វបមតោ មុត្តា។ កល្យាណបុថុជ្ជនេ សន្ធាយ ចនតិ។ តេនាហ “ចត្វារិ
សតិបដ្ឋានេហិ រូបសត្តា”តិ។

សតតសីលាតិ អវិច្ឆិន្នសីលា។ សាតិសយោ ហិ ឧតេនំ សីលស្ស អខណ្ឌាទិការេន សុបរិសុទ្ធសីលតាវេនេន សន្តតា វុត្តិ ឧតេសន្តិ
សន្តតវុត្តិកាតិ អាហ “តស្សេវ វេទនេ”ន្តិ។ ឧបំ សីលវុត្តិវេនេន “សន្តតវុត្តិកោ”តិ បទស្ស អត្ថំ វត្វា ហេតានិ ជីវិតវុត្តិវេនេន
ទស្សេន្តោ “សន្តតជីវិកាចាតិ អវត្វា”តិ អាហ។ សាសនស្ស ជីវិតវុត្តិ សីលសន្និស្សិតា ឧចាតិ អាហ “តម្បិ”ន្តិអាទិ។

និបយតិ វិសោធេតិ រាកាទិសំកិលេសំ, តតោ វា អត្តានំ និបាតេតិ និបកោ, បញ្ញាវា។ តេនាហ “បញ្ញាវន្តោ”តិ។ បញ្ញាយ ធត្វា
ជីវិកាកប្បនំ នាម ពុទ្ធបដិកុដ្ឋមិច្ឆាជីវំ បហាយ សម្មាជីវេន ជីវនត្តិ តំ ទស្សេន្តោ “យថា ឧកេច្ឆា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ យំ វត្តព្វំ, តំ
វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ. ១.១៤) តំសំវណ្ណនាយញ្ច (វិសុទ្ធិ. មហាដី. ១.១៤) វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ។ រទវិនីតបដិបទាធរោ តេសុ តេសុ
សុត្តេសុ វុត្តនយេន វេទិតព្វា។ ហេតោ អញ្ញត្ថ មហាគោបាលកសុត្តាទីសុ (ម. និ. ១.៣៤៩ អាទយោ) លោកុត្តរសតិបដ្ឋានា គមិតាតិ
អាហ – “ហេច បន លោកិយលោកុត្តរមិស្សកា សតិបដ្ឋានា គមិតា”តិ, សតិបដ្ឋានសុត្តេបិ (ទី. និ. ២.៣៧៣-៣៧៤; ម. និ. ១.១០៦
អាទយោ) វោមិស្សកាវ គមិតាតិ។ ឧត្តរកាតិ ឧត្តមាយ នេសតាយ។

໑᠈ ການກກາຈຕຸ໌ຕິ ປະຕິປຕ຺ຕິຍັ ປະຕິປຊ຺ຊນກກາຈັ᠈ ຍຍຢ໌ິ ສາຍ ກິທິ ຄາຫຸກິຈ຺ຈາ ນຍາສາ ການເລສ ການັ ນຕິປຊ຺ຊາເສນ຺ ນຸປ຺ປຕິຊ຺ຊິຕຣິຕ຺ຕາ ຣິທຣາຍ, ກິຍຕ຺ຕັ ປສ ຣິເຈກຈານິເສາຕິ ອຕ຺ຕເສາ ການກກາຈັ ປເຈເຄເຕ຺ຕາ ໑ຈັ ກິກ຺ກນຊ຺ຊາ ຈ຺ກິ຺ປຕິ᠈ ເຕສາທ "ອຍເຕຸຕ຺ຕ ອຣິປ຺ປາເຍາ"ຕິອາຣີ᠈ ສາສານປຸເຫາສຸ ອປຣາປຣ໌ ຈ຺ປຸຊ຺ຊຍາສາສ໌ ຣາການີກິເລນາສ໌ ຌສຊຂິຕນຊ຺ຊາຕາການເຣສ ປຈຕ຺ຕິ ກິເລນກທເສສ ກທສຕາ, ເຕສາທ "ອເສ຺ຕາ ຊຂິ ຄທິ ຊຂິ, ຊຂິຍ ຊຂິຕາ ປຊາ"ຕິ (ນັ᠈ ສິ᠈ ໑᠈໑໑໓, ໑໕໑)᠈ ຍສຸນ຺ສາສ໌ ອຊ຺ຊາຍຍກທເຫາສ ນາເຣຍ຺ຍີຕິ ຣເຍຸເຕ຺ຕາ ອາທ "ກນຊນາເຣເຍຸນຸປິ ໑ເນຈ ສເຍາ"ຕິ᠈ ຍຈາ ນປິຍຄຸຈາລິຕາຣີສຸ ກຈຈຣການເຈາ, ເນາ ກນເຊຕິ ຈຸຊ຺ຊຕິ, ໑ຈັ ນຕ຺ຕາເສ ອປຣິນຸເທ຺ຈາ ນັກິເລນການເຈາ ກນຊຕ຺ຕິ ອາທ "ອປຣິນຸທ຺ເທ຺ສ ກນຊຕາ"ຕິ᠈ ອຕ຺ຕິ ອນຕ຺ຕກຸເລນຍຸຍາຈສ໌ ເກຣາຊີຍເຊ຺ຊ᠈ ຊາສາຕີຕິ "ສ຺ຕັ ອທິຕັ ສ ເນຣິຕຕ຺ຕັ, ສ຺ຕັ ທິຕັ ເນຣິຕຕ຺ຕ"ຕິ ຣິຈານເຣຕິ ເຄເນຕິ᠈ ຣິຈານເຫາຕ຺ຕ຺ປີ ທິ ເທາຕິ ຊາສາຕີ-ນເຊ຺ຊ ຍຈາ "ອາຍສ຺ຕາ ຊາສາຕີ"ຕິ᠈ ນຊ຺ຊາປີ...ເປ... ອຣິເປຍາຕາ "ປສຸປິລກາ"ຕິອາຣີສຸ ຣິຍ᠈ ສຸຣ ອສຸສຣ-ນເຊ຺ຊ "ຣິຊ຺ຊສຸຣິກາຍາ"ຕິອາຣີສຸ (ຍ᠈ ສິ᠈ ໑᠈໑໓໕) ຣິຍ ຕເຫາເຕ຺ຕຕິ ອາທ "ຍຕ຺ຕເກສ ຕເຫາສາ"ຕິ᠈ ເຕສາຕິ ທຕ຺ຕິສາ᠈ ຕາສີຕິ ນາເຣຍ຺ຍາຣີສີ᠈

ອຕ຺ເຕາ ກາຍຣິຕ຺ຕຸກສາປຊ຺ປກຸສາຈ ເລີກນທກຕຣິຕ຺ຕຸປ຺ປາຄນ຺ຊ ປຈຕ຺ຕິອາການຣິເນນາຕິ ຕາສິ ປຈຕ຺ຕິອາການເຣສ ຄເຍຸຕໍ "ຕຕ຺ຕ"ຕິອາຣີ ຈຸຕໍ᠈ ຕຕ຺ຕ ຍນ຺ສາຕິ ປິລາກຸຕນ຺ຊ ອນ຺ຊນ຺ຊ ຈາ ທຕ຺ຕິເສາ ຈາ᠈ ຄນ຺ສາຍີຕິ ຕເຕຸຈ ນປຊີກເຍ ຄາເສ ກຕ຺ຕ ຄນ຺ສາຍີຕິ ສ ເທາຕິ᠈ ສຸຍນ຺ຊ ນາເຣຍຸຕາຍ ປິເກຊກເຣາ ຈຸກາສາຣິປ຺ປາຍກາຈເຕາ᠈ ຕຈາ ທິ ຈຕຸສຸ ຄາເສສຸ "ຈເຕ຺ຸຕຕ຺ຕ" ສຸເຈ຺ຈ ຈຸຕໍ, ສິກຸທເຕ຺ຕາ ປສ ຕເຕຸຈ ກຕ຺ຕ ຕິເຊ຺ຊຍ຺ຍ ໑ນ ສເຍາ ເນເນນຸປິ᠈ ປຊີຍກ຺ກ ອາເຣາທິຕຸການນ຺ສາຕິ ອາກຕຍກ຺ກເຍຈ ສິຈຕ຺ຕິຕ຺ຕາ ກຕ຺ຕການນ຺ສ᠈ ເລທ຺ຣິນ຺ສຊ຺ຊສາຣີສຸ ການຕ຺ຕຣາເປກ຺ກກາຈັ "ຕຈາ"ຕິ ສຸຍິສາ ຈ຺ປນັທເຣຕິ᠈

ອເສ຺ຕາຊາຕກາຕິ ອຕ຺ຕເສາ ຊານິຍາ ກຸຊ຺ຊິປິຊຊາຕາ᠈ ຌສກ຺ກິຕາຕິ ຌສ໌ ຊຕ຺ຕ ຊານການເຈສ ກທິຕາ᠈ ການປຣາສີຕາຕິ ຊານການເຈສ ການປຣກ຺ກທກທິຕາ᠈ ຊານຍຕ຺ຕິ ຊານກາຈັ᠈ ເປນ຺ສາຕິ ອຊານາ ໑ຈ ທຸຕ຺ຕ ເຈຍຸາຈຈ຺ຈການ᠈ ສຸປັ ຣິນ຺ນເຊ຺ຊຕ຺ຕາຕິ ສຸປັ ອຕ຺ຕເສາ ທຕ຺ຕກຕັ ຣິນ຺ນເຊ຺ຊຕ຺ຕາ᠈ ສຸປັກາຫຼຊ຺ຊາຕິ ສຸປັ ຕນ຺ນ ທຕ຺ຕກຕັ ກາຫຼຊ຺ຊາ᠈ ນປ຺ປເຄຕາ ອຊ຺ຊາຈາ ປເຣປ຺ປການເລ ກາຍຈາຈານປຸຄາຈາເຣນ຺ນເສເສຈ ຣິຕ຺ຕນ຺ນ ເສນັ ອຊ຺ຊາຈາ ຊິຕການເຈາ ສິຊ຺ຊເຊ຺ຊາຕິ ເຈຊິຕເຕ຺ຕາ᠈

໓᠈ ອຍຢ໌ິ ປິຊິເຍເຕ຺ຕາ ອສຸນຕິ຺ຕິ ໑ຕ຺ຕ຺ປີ ອສຕ຺ຕເຣ ຈຸຕ຺ຕເສເຍເສຈ ອສຸນຕ຺ຕິເຍາຊສາ ເຈຊິຕເຕ຺ຕາ᠈ ເຕເສຈາທ "ອຍສີ"ຕິອາຣີ᠈ ຈຕຸເຕ຺ຕ ທິຕປຊີປສ໌ ປຊີປເຕ຺ຕາຕິ ເຍາຊສາ᠈ ປຸກ຺ກລນີເນສ ປຸກ຺ກລປຊີປຕ຺ຕິ ຄນ຺ສເຕ຺ຕາ "ປຸກ຺ກເລ ປທາຍາ"ຕິ ອາທ᠈ ປຊີປຕ຺ຕິ ທິ ສຸຣ ປທາຕເຕ຺ຕາ, ສ ປຸກ຺ກລິ᠈ ຍຈາ ອນ຺ຊຊ຺ຊາຣິປຸກ຺ກລປຣິເຈຊ຺ເຊສ ນຊ຺ຊຸຊ຺ຊິຍາຣິກາຈສາ ສຸຊ຺ຊຕິ, ໑ຈັ ຍິຊ຺ຊາປຊີປສ຺ປຸກ຺ກລປຣິເຈຊ຺ເຊສ ຍິຊ຺ຊາປຊີປຊາ ຈຊ຺ຊິຕເຕ຺ຕາຕິ ອາທ – "ປຸຣິເຍ ຕເຍາ ປຸກ຺ກເລ ປທາຍາ"ຕິ᠈ ຈຕຸຕ຺ຕປຸກ຺ກລນ຺ສາຕິ ສຸຍນ຺ສິ ຈຕຸເຕ຺ຕ ຈຸຕ຺ຕຈຕຸຕ຺ຕປຸກ຺ກລນ຺ຊ ທິຕປຊີປຕ຺ຕິຍັເຍຈ ປຊີປິເຄຍິ ປເຈຕ຺ຕຍີຕິ ຄເຍຸເຕ຺ຕາ᠈ ນຕ຺ຕາຕິ ນຍັ ຣິສານັ ສິເຣາຄັ ປຕ຺ຕາຕິ ອຍເຍຕ຺ຕ ອເຕ຺ຕາຕິ ອາທ "ສິຣຸຊ຺ຊາ ນຕ຺ຕາຕິ ຈຸຕ຺ຕາ"ຕິ᠈ ປຸສ ນຕ຺ຕາຕິ ກາຈສາຈເຍສ ກິເລນປຣິຍຸອາທຣິກຍເຕາ ນຕ຺ຕາຕິ ອຍເຍຕ຺ຕ ອເຕ຺ຕາຕິ ອາທ "ສິຊ຺ຊຕາ"ຕິ᠈ ນຕ຺ຕາຕິ ອາເສຕ຺ຕາ ເຍາຊສາ᠈ ນເສ຺ຕາ ທເຈຕິ ໑ຕ຺ຕ ນຍການການເຣສ ນາຄຸກາຈນ຺ຊ ຣິເນນປຈ຺ຈຍກຸເຕສ ປຊ຺ຊິເຈ຺ຈສ ນຍເສ຺ກາຕາ ອຣິຍາ "ນເສ຺ຕາ"ຕິ ຈຸຕ຺ຕາຕິ ອາທ – "ນເສ຺ຕາ ທເຈ...ເປ... ປຊ຺ຊິຕາ"ຕິ᠈

អាហិតោ អហំមានោ ឯត្ថាតិ អត្តា (អ៑ និ៑ ដី៑ ១៑៣៑១៤៥) អត្តភាវោ, ញាណំ បន សោ បរោ ន ហោតិ, ឯសោ អត្តា, តំ អត្តានំ បរន្តិ អត្តតោ អញ្ញំ លោកំ ចុទ្ទតិ តណ្ហា ឧបច្ឆាទេហុតាយ៑ អនេត្តា តាបនកិលេសានន្តិ អត្តតោ សត្តានេ អត្តបរិញ្ញាអាហដនានសត្តប្បនកិលេសានំ ចិត្តំ អាទាទេតីតិ ចិត្តំ បសាទេតិ, សយ្យំសេតីតិ អនេត្វា៑ យស្មា បន តទាក្ខេតា ចិត្តំ សយ្យាទេន្តោ អញ្ញាសយំ កណ្ហុន្តា នាម ហោតិ, តស្មា វុត្តំ “ចិត្តំ សយ្យាទេតី”តិអាទិ៑

៣៑ ទុក្ខំ បដិក្កូលំ នេកុដ្ឋំ ឲតស្សាតិ ទុក្ខបដិក្កូលេហិ តំ ទុក្ខបដិក្កូលំ៑ ចិរេសនចិរេសនិតព្ពតា ហិ កាយចារា៑ អដ្ឋកថាយំ បន ទុក្ខស្ស ចិរេសនិតព្ពតំ សន្ធាយ ធាហិរេត្វសយានំ អនាទិយិត្វា “ទុក្ខស្ស បដិក្កូល”ន្តិ អនេត្វា វុនេត្តា៑ ឯវន ហិ ភានេក បុរិសស្ស ទុក្ខំ បដិក្កូលំ, តេន ទុក្ខស្ស បុរិសោបីតិ៑ តេនាហ – “បច្ចនីកសណ្ឋិត”ន្តិ៑

៤៑ ចត្វហិការណេហីតិ ឆាតុក្កុសលតាទីហិ ចតូហិ ការណេហិ៑ កម្មំ ករោតីតិ ឯវាកម្មំ ករោតិ៑ យស្មា សម្មា បនេនំ យក្កមលិធិកាយាយ ក្ខស្សាហឌាតា, តត្វ និរន្តរំ យុត្តប្បយុត្តា ឲច ហោន្តិ, តេ បដិច្ច តេសំ អន្តរាយោ ន ហោតិយេចាតិ អាហ “ន បន ញុទេ្ធ បដិច្ច”តិ៑ កិរិយបរិហានិយា ទេសកស្ស តស្សេច ចា បុគ្គលស្ស តព្ភបយោកាការចតោ៑ “ទេសកស្ស ចា”តិ ញាណំ សាចកានំ ចនេសន ឥដ្ឋព្ពា៑ យហតា អនេត្វនាតិ ឲត្វ អត្វ-សនេទ្ធា អានិសំសបរិយាយោតិ អាហ “ខ្វីហិ អានិសំសេហី”តិ៑ បសាទំ បដិលភតិ “អរហន្តោ”តិអាទិនា សព្ពស្សប្បដិបត្តិយា វុតត្តា៑ អភិនទោ នយោ ក្ខេបាទិ សត្តតាសីលតាទិចនេសន អតត្តត្តបតាទិចនេសន, សោបិ តំ វុត្វា ទាសាទីសុ សចិនេសំ លទ្ធិ ទយាបនេត្វា ហិតាក្កកម្បី ហុត្វា សេក្ខបដិបទំ សីលំ សាទេន្តោ អនុក្កមេន សតិបដ្ឋានកាចនំ បរិត្វោហេតិ៑ តេនាហ ភគវា “យហតា អនេត្វន សំយុត្តា”តិ៑

៥៑ បនេនំ ហនឝយាតនាទិនា នោទាបនេតា លុទ្ធា, តទា ចិយាតកការេចន កាយចិត្តានំ ចិទាពលតោ ទារុណា, ចិរុទ្ធចារតាយ កក្ខឡត្ថ, ពន្ធនាការេ និយុត្តា ពន្ធនាការិកោ៑

៦៑ លត្តិយាភិសេកេនាតិ លត្តិយានំ កត្តព្ពអភិសេកេន៑ សន្តាការន្តិ សន្តាទចនេសន កតំ អការំ យញ្ញាចាដំ៑ សប្បិតេលេនាតិ សប្បិយេយន តេលេន, យយកន្តេហេន ហិ តទា កាយំ អព្ភញ្ជតិ៑ ចន្ទនាចំ តរិត្វា ជិនោ ចន្ទនេរា៑ បរិក្ខេបករណត្វាយាតិ ចតយាលិហិ សទ្ធិំ ទព្ភេហិ ចេទិយា បរិក្ខេបនត្វាយ៑ យញ្ញាក្ខុមិយន្តិ អចនេសយញ្ញដ្ឋានេ៑ យំ បនេត្វ អត្វតោ អចិកត្តំ តំ វុចិន្តោញ្ញេមច៑

កត្ថ្មកសុត្តចណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា៑

១៑ អដ្ឋកភាកសុត្តចណ្ណនា

១៦. អវិទូរេតិ ឥមិនា បាឡិយំ “វេសាលិយ”ន្តិ ឥទំ សមីបេ ភុម្មវចនន្តិ ទស្សេតិ. សារប្បត្តកុលគណនាយាតិ (អ. និ. ដី. ៤.១១.១៩) យថាសារប្បត្តកុលគណនាយ. ទសមេ ឋានេតិ អញ្ញោ អញ្ញោតិ ទសគណដ្ឋានេ. អដ្ឋកនគរេ ជាតោ ភវោ អដ្ឋកនាគរោ. កុក្កុដារាមោតិ បាដលិបុត្តេ កុក្កុដារាមោ, ន កោសម្ពិយំ.

១៧. បកតត្ថនិទ្ទេសោ ត-សទ្ទោតិ តស្ស “ភគវតា”តិអាទីហិ បទេហិ សមានាធិករណភាវេន វុត្តស្ស យេន អភិសម្ពុទ្ធភាវេន ភគវា បកតោ អធិគតោ សុបាកដោ ច, តំ អភិសម្ពុទ្ធភាវំ សទ្ធិំ អាគមនីយបដិបទាយ អត្ថភាវេន ទស្សេន្តោ “យោ សោ...បេ... អភិសម្ពុទ្ធោ”តិ អាហ. សតិបិ ញាណទស្សន-សទ្ទានំ ឥធ បញ្ញាវេវចនភាវេ តេន តេន វិសេសេន តេសំ វិសយវិសេសេ បវត្តិទស្សនត្ថំ អសាធារណញាណវិសេសវសេន វិជ្ជាត្តយវសេន វិជ្ជាអភិញ្ញានាវរណវសេន សព្ពញ្ញុតញ្ញាណមំសចក្ខុវសេន បដិវេធទេសនាញាណវសេន ច តត្ថ យោជេត្វា ទស្សេន្តោ “តេសំ តេស”ន្តិអាទិមាហ. តត្ថ អាសយានុសយំ ជានតា អាសយានុសយញាណេន សព្ពំ ញេយ្យធម្មំ បស្សតា សព្ពញ្ញុតានាវរណញាណេហិ. បុព្ពេនិវាសាទីហីតិ បុព្ពេនិវាសាសវក្ខយញាណេហិ. បដិវេធបញ្ញាយាតិ អរិយមគ្គបញ្ញាយ. ទេសនាបញ្ញាយ បស្សតាតិ ទេសេតព្ពធម្មំ ទេសេតព្ពប្បការំ ពោធនេយ្យបុគ្គលិកញ្ច អាសយានុសយចរិតាធិមុត្តិអាទិភេទំ ធម្មទេសនាបញ្ញាយ យាថាវតោ បស្សតា. អរីនន្តិ កិលេសារីនំ, បញ្ចវិធមារានំ វា, សាសនស្ស វា បច្ចត្ថិកានំ អញ្ញតិត្ថិយានំ តេសំ បន ហននំ បាដិហារិយេហិ អភិភវនំ អប្បដិភានតាករណំ អជ្ឈុបេក្ខនេន ច, កោសិវិតយសុត្តេច្ចត្ត និទស្សនំ.

តថា ឋានាដ្ឋានាទិវិភាគំ ជានតា យថាកម្មុបគេ សត្តេ បស្សតា, សវាសនានំ អាសវានំ ខីណត្តា អរហតា, អភិញ្ញេយ្យាទិភេទេ ធម្មេ អភិញ្ញេយ្យាទិតោ អវិបរីតាវពោធតោ សម្មាសម្ពុទ្ធេន. អថ វា តីសុ កាលេសុ អប្បដិហតញាណតាយ ជានតា, កាយកម្មាទិវសេន តិណ្ណំ កម្មានំ ញាណានុបរិវត្តិតោ និសម្មការិតាយ បស្សតា, ទវាទីនំ អភាវសាធិកាយ បហានសម្បទាយ អរហតា, ឆន្ទាទីនំ អហានិហេតុភូតាយ អក្ខយបដិភានសាធិកាយ សព្ពញ្ញុតាយ សម្មាសម្ពុទ្ធេនាតិ ឯវំ ទសពលអដ្ឋារសអាវេណិកពុទ្ធធម្មវសេនបិ យោជនា កាតព្ពា.

១៨. អភិសង្ខតន្តិ អត្តនោ បច្ចយេហិ អភិសម្មុខភាវេន សមេច្ច សម្ភុយ្យ កតំ, ស្វស្ស កតភាវោ ឧប្បាទនេន វេទិតព្ពោ, ន ឧប្បន្នស្ស បដិសង្ខរណេនាតិ អាហ “ឧប្បាទិត”ន្តិ. តេ ចស្ស បច្ចយា ចេតនាបធានាតិ ទស្សេតុំ បាឡិយំ “អភិសង្ខតំ អភិសញ្ចេតយិត”ន្តិ វុត្តន្តិ “ចេតយិតំ បកប្បិត”ន្តិ អត្ថមាហ. អភិសង្ខតំ អភិសញ្ចេតយិតន្តិ ច ឯតស្ស បិណ្ឌភាវទស្សនមុខេន វិទ្ធំសនភាវំ ឧល្លិង្គេតិ. យញ្ហិ អហុត្វា សម្ភវតិ, តំ ហុត្វា បដិវេតិ. តេនាហ បាឡិយំ ‘អភិសង្ខត’ន្តិអាទិ. សមថវិបស្សនាធម្មេ ឋិតោតិ សមថធម្មេ ឋិតត្តា សមាហិតោ វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា អនិច្ចានុបស្សនាទីហិ និច្ចសញ្ញាទយោ បជហន្តោ អនុក្កមេន តំ អនុលោមញាណំ បាបេត្វា ហុត្វា វិបស្សនាធម្មេ ឋិតោ. សមថវិបស្សនាសង្ខាតេសុ ធម្មេសុ រជ្ជនដ្ឋេន រាគោ, នន្ទនដ្ឋេន នន្ទីតិ. តត្ថ សុខុមា អបេក្ខា វុត្តា, យា “និកន្តី”តិ វុច្ចតិ.

ឯវំ សន្តេតិ ឯវំ យថាវុត្តវសេន ច ឥមស្ស សុត្តបទស្ស អត្ថេ គហេតព្ពេ សតិ. សមថវិបស្សនាសុ ឆន្ទរាគោ គហេតព្ពោតិ អនាគាមិផលំ

តិក្ខាទេតូត្វា តងត្វាយ នយឆចិបឃ្សតាបិ អតិក្ខាទេតូត្វា ពេចលំ តត្វ លក្ខទារេកា ពតូទេក្ខា កចិឃ្សតិ៍ កស្មា? ទេតរុ នយឆចិបឃ្សតាយន្លាទេតរុ ឆទេមុរុ លក្ខទាកយទេតូត អតាកាយិតា លដ្ឋាឃ្ស អលទ្ធាតាកាយិចទេលត លដ្ឋាតូា តឆា នតិ ទេតត អតាកាយិចលយ្បិ លដ្ឋាទេយច តាយ ទេហាតិ៍ ទេតភាហ – “អតាកាយិចលំ បដិចិទ្ធំ កចិឃ្សតិ”តិ៍ នកាចទេតា ទនិតន្លាតូា អចិបទិទេតា អទេត្វា ៦ច អត្វទេនា៍ អន្នាបិ កាឆិ ឃុកតិទេឃាតិ ចិតិបិតិទេក នត្ថាឃាហ៍ អន្នាបិ កាឆិ ដុក្កតិទេឃាតិ អឃុទកាយយាហ៍

នយឆឆុទទេយច ឆុទំ នយឆឃាតិកឃ្ស ចទេនត ទេងនតាយ អាកតត្តា៍ យហាយាលុទេក្បាចាទេង “ចិចិក្ខ អក្យនទេលហិ ឆទេមុហិ នចិតក្កិ នចិចាទ”ត្តិ បិទេកន្លាតំ កត្វា “ទេនា យទេងច តត្វ ទេហាតិ ទ្វបកតំ ទេចងតាកត”ត្តិអាឌិតា ចិបឃ្សតំ ចិត្វាទេទត្វា “ទេនា តត្វ ជិទេតា អានចាតំ លឃំ បិបុណាតី”តិ (យ៍ តិ៍ ១៍១១១) អាកតត្តា “យហាយាលុទេក្បាចាទេង ចិបឃ្សតាច ឆុទ”ត្តិ អាហ៍ យហានតិបដ្ឋាតឃុទេត្ត (ឌី៍ តិ៍ ១៍១លិ១ អាងទេឃា; យ៍ តិ៍ ១៍១០៩ អាងទេឃា) នន្លាត្វកទេយច តិក្លតទាយ ចិបឃ្សតាយ អាកតត្តា ចុត្តំ “ចិបឃ្សតុត្តទំ កធិត”ត្តិ៍ កាយកតានតិឃុទេត្ត (យ៍ តិ៍ ១៍១៥១-១៥៣) អាតាបិតន្លាតាឌិចទេនត នចិទេនំ នយឆចិបឃ្សតាយ អាកតត្តា ចុត្តំ “នយឆុត្តទំ កធិត”ត្តិ៍

អបុំ ឃាធិទេតត ធាហុំ ទេងទេត្តត ក្ខុអាទបុទិទេនត ចិយ ៦កំ ឆមុំ បុទ្ធិទេតត “អយយ្បិ ៦កឆទេមុា”តិកធិតត្តា ៦កាងនបិ ឆមុា បុទ្ធាចទេនត ៦កឆទេមុា តាយ ឌាទេតា បទេច្ចកំ ចាក្យបទិនយាបតធាទេយត៍ ៦កចីនតិ បន្លាតិ ទេតហិ ទេធាឌិយាតាយ បដិបងាយ ៦កទ្វបត្តា បដិបងាចទេនត ៦កឆទេមុា តាយ ឌាទេតាតិ៍ ក្ខុឆ ក្ខុយមុំ អដ្ឋកតាកទឃុទេត្ត៍ ទេតចនន្លាតានន្លាយតតឆមុាតំ នន្លាទាចទេនឃុលុយកាចប្យត្តតាយ តត្វ នាចកាតំ ដុក្កទត្តិ ត ចតុត្វាទ្វបុចទេនតត្វ ទេងនតា អាកតាតិ ចតុត្តិ ព្រហ្មចិហាទាតំ, ទេហដ្ឋិយាតំ តិល្លិ អាទ្វប្យាតច្ចា ចទេនត ៦កាងន៍ បុទ្ធាចទេនតាតិ “អត្វិ តុ ទេលា, កទេត្ត អាតក្ខ, ទេតត...ទេប... នមុានប្លុទេត្ត ៦កឆទេមុា អក្លាទេតា”តិ (យ៍ តិ៍ ១៍១៥០) ៦ចំ បចត្តបុទ្ធាចទេនត៍ អយតុប្បត្តិយទេតត្វតាតិ អយតកាចឃ្ស ក្ខុប្បត្តិទេហតុតាយ, នន្លាតិបិ កយ្ដ្ឋាតាតិ ៦កទនយ្បិ អយតាឌិកយបដិបត្តិឃាតិ អទេត្វា, ៦ចទេយត្វ អក្កុចលក្ខុយិ អតាកាយិចលក្ខុយីតិ ទេច្វច ក្ខុយិទេឃា នទ្វបទេតា អាកតា, តាតត្តទិយតាយ បត ទេហដ្ឋិយាបិ ទេច្វ ក្ខុយិទេឃា អត្វទេតា អាកតា ៦ចាតិ ដដ្ឋា៍

១៨៍ បច្ចា នតាតិ អទេញ្ញ ៦តឃ្សាតិ បច្ចានតំ៍ ទេនទំ ក្ខុត្តាតទេយច៍

អដ្ឋកតាកទឃុត្តចល្លិតាយ លីតត្វប្យកានតា នយត្តា៍

១៍ ទេនលឃុត្តចល្លិតា

១១៍នត្វាការត្តិ អត្វាតុនានតាកាទំ៍ ទេតភាហ – “ក្ខុទេឃ្យាកកាលិឌីឃ្ម”តិអាឌិ៍ អាឌិ-នទេត្តត យក្កលយហាឌិតំ នក្កទេហា ដដ្ឋទេន្លា៍ នត្ថមុត្តិតិ ចិឃ្សយត្តិ, បទិឃ្សយំ ចិទេតាទេងត្តិតិ អទេត្វា៍ នហាតិ នត្តិទេចនចទេនត ៦កន្លំ នហ អត្វាតុនានតំ អការត្តិ ៦តឃុំ អទេត្វ ត្វ-កាទឃ្ស ត្វ-កាទំ កត្វា នត្វាការត្តិ ចុត្តត្តិ ដដ្ឋំា៍ នត្វទត្តិតិ នយត្តតចទេនត តិដ្ឋត្តិ៍

ទេបិដកំ ពុទ្ធចចនំ អាគតមេច កថិស្សតីតិ ពុទ្ធចចនស្ស អាគមនសីសេន អរិយផលញាណស្សាបិ អាគមនំ ទស្សេតេច, តិឃាមេត្តិំ តត្ថ ចសត្តានំ ផលសមាបត្តិចឲ្យអញ្ញានំ ហោតីតិ៉ តស្មិញ្ហិ កិច្ចសេឈ្ឈេ ពល្យាលបុទុជ្ជនា ចិបស្សន្តំ ឧស្សុក្កាបេត្វា ហោន្តីតិ ចេ? អរិយមគ្គញាណំ តត្ថ អាគមនំ ហោតិមេច៉

អល្លេកាយឃេតាតិ អទេច្ឆន អល្លេកាយឃរមេន៉ ឱបុដ្ឋារេបត្វាតិ ចិលិម្បិត្វា៉ ចតុរុជ្ជាតិឃកេន្ទហិតិ តាករុក្ខយឃចតបុប្បុតយាលបត្តានិ បិសិត្វា គតាកេន្ទហិ តាតាចណ្ណេតិ តិលិឌិចមេន តាតាចណ្ណេ, ន កិត្តិចិមេឍចមេន៉ កិត្តិចិមេឍចមេន បន តាតាឃណ្ណាតទ្វបមេច៉ យហាបិដ្ឋិកកោឌចកេតិ ហត្ថិបិដ្ឋិសុ អត្ថរិតព្ពតាឃ យហាបិដ្ឋិកាតិ លទ្ធមេឡោ កោឌេចតិ ចទត្តិ៉ កុត្តកេ បន សត្តាឃេតំ ទុត្តំ ហត្ថត្ថរណោ ហត្ថិទ្វបចិចិត្តា៉ អស្សត្ថរកសីហត្ថរកាឌឃោបិ អស្សសីហទ្វបាឌិចិចិត្តា ឲច អត្ថរកា, ចិត្តត្ថរកំ តាតាទ្វបេហិ ចេច តាតាចិឈយាលិកយ្យាឌីហិ ច ចិចិត្តំ អត្ថរកំ៉

ឧបធាតត្តិំ អបស្សយតំ ឧបធហិត្វាតិ អបស្សយឃោគ្គការេចន ធរេបត្វា កេន្ទហិ គតយាលិ គន្ទតាមំ, តយាលបត្តាឌីហិ គតំ បត្តតាមំ៉ អាឌិ-
សទ្ទេន ហិង្គុលតក្កោលខាតិផលខាតិបុប្បាឌីហិ គតតាមំ សង្គហាតិ៉ បល្លង្កាគារេ គតបឹធំ បល្លង្កបឹធំ, តឹសុ បស្សេសុ, ឲកបស្សេ ឲច ចា ទិសាបស្សយំ អបស្សយបឹធំ, អតបស្សយំ មុណ្ឌបឹធំ ឃោឌតាចទេ្ឋតិ ឃោឌតបរិទេក្ខបេ៉

សំចិធាឃាតិ អត្តរចារសកស្ស កោលបទេសប្ដា ពួតរបទេសប្ដា សមំ គត្វា ចិធាឃ៉ ទេតាហ – “គត្តរិឃា បទុមំ គត្តទត្តា ចិឃា”តិ
តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេទត្តាតិ ឲត្ថ ច ឃស្មា ពុទ្ធានំ ទ្វបសមយ្យចា ចិឃ អាគមយ្យសមយ្យចាបិ បរមុក្កំសគតា, តស្មា តទា កកចា ឲចំ មេរាកតីតិ
ចេស្សេត្តា “សុចណ្ណបិមេក្កេតា”តិអាឌិមាហ, តត្ថ អសមេន ពុទ្ធចេសេនាតិអាឌិតា តទា កកចា ពុទ្ធានុភាចស្ស តិក្កុហលោ
ការលាភាចទោ តត្ថ សត្ថិបតិតទេចមនុស្សានាគឃក្ខគន្ធព្ពាឌីតំ បសាឌុតតត្តំ អត្តនោ សភាចបកតិកិរិឃាមេច គបិលចត្តំ បិចិសិតិ
ចេស្សតិ៉ ពុទ្ធានំ គាឃប្បភា តាម បកតិឃា អសីតិហត្ថមត្តមេច បធេសំ ផរតីតិ អាហ – “អសីតិហត្ថដ្ឋានំ អគ្គហេសី”តិ
តិលបីតលោហិតោទាតាតយញ្ជិដ្ឋបភស្សរានំ ចមេន ឈព្ពណ្ណា ពុទ្ធរស្មិយោ៉

សព្ពបាលិផុល្លោតិ មូលតោ បដ្ឋាឃ ឃាច អគ្គា ផុល្លោ ចិកសិតោ៉ បដិបាដិឃា ធបិតានត្តិំអាឌិ បរិកប្បបមា៉ ឃថា តំ…មេប…
អលង្កតំ អទេព្ពា ចិមោចតិ, ឲចំ ចិមោចិត្ត, សមតិសាឃ បារមិតាហិ អភិសង្ខតត្តា ឲចំ ចិមោចិត្តាតិ ទុត្តំ ហោតិ៉ បញ្ចចិសតិឃា តឌីនត្តិំ
គព្ភាឌីតំ ចត្តកាលបរិមោឃសាតានំ បញ្ចចិសតិឃា មហាតឌីតំ៉ សម្ពុជ្ជាតិ សមុធេធំ មិស្សីកាចំ បត្វា មុលធ្វារេតិ សមុទ្ទំ បចិដ្ឋដ្ឋានេ៉

ទេចមនុស្សតាគសុបណ្ណគន្ធព្ពឃក្ខាឌីតំ អក្ខីតីតិ ចេតំ បរិកប្បតចមេន ទុត្តំ៉ សហស្សតាតិ បទសហស្សេន, គាលចារប្បមាណេត
កេន្ទតាតិ អទេត្វា៉

ᨣᨸ᩠ᨿᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᩩᨱᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩣ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅᩣᨸᩥ ᩋᩉᩮᨲᩩᨠᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᩥᩊᩣᨶᩥ᪨ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᨸᩦᨲᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨸᨴᩮ ᨸᩥᨲᩥᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨾᩴ ᩈᨾᨿᩮᩈᩩ ᨣᩩᨱᩥᩴ ᩈᩩᨸᩥᨶᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨿ᪨ ᨿᨳᩣᨸᩥ ᨣᩩᨱᩥᩴ ᩈᨾᩴ ᩅᩩᩈᨲᩥ, ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᨸᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᩈᩩᩃᩩᨾᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩅᩥᨿᩣ᪨ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᩥᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣᨸᩥ ᨴᩔᨶᩔ ᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩔ ᨶᩥᩔᨶ᩠ᨴᨹᩃᩴ᪨ ᨶᩣᨲᩥᨴᩪᩁᩮ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲᩥᨴᩪᩁᩮ ᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ᪨ ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩮ ᨧ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩮ ᨧ ᨮᩣᨶᩮ ᩋᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩉᩣᩈᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩉᩅᩮᨣᩮ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨲᩮᩣᩈᨿᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩅᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᨸᩥᩉᩮᩉᩥ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᩁᩦ᪨

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩔ ᨸᨠᩣᩈᨶᩅᩈᩮᨶ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᨠᩣᩃᩮ ᨶᩣᨾ ᨠᩥᩁᩮᩈ᪨ ᩈᩁᩦᩁᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᨣᩩᨱᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᨠᨳᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨳᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᩋᨸᩁᩥᨾᩣᨱᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩉᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨣᩩᨱᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨬᩣᨱᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᨳᩣᨻᩃᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᩋᨶᩩᨸᩅᩥᩈᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᨴ᩠ᨵᩪᨸᩮᨠᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᩅᩮᨭ᩠ᨮᨶ, ᨶᩣᨣᩅᩥᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩅᩁᩮᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨶᩣᨣᩈᩮᩈᨸᩉᨶᩥᨠ᩠ᨠᩮᨸᩥ᪨ ᩈᨲᨸᩩᨬ᩠ᨬᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩈᨲᨸᩩᨬ᩠ᨬᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨾᩉᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᩣ ᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ ᩅᩥᩃᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨾᩣᨶᩮᩣ ᨾᩉᩥ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨾᩣᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩏᨴᩮᩣ ᨾᩉᩥᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᨸᨽᩥ ᨾᩉᩣᩈᩣᩁᩮᩃᩥᩅᩣᨲᩥ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩣᩃᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨿ, ᨠᩮᩣᩅᩥᩊᩣᩁᨾᩉᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨠᩮᩣᨠᨶᨴᩮᩣ ᨿᨳᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᨠᨶᨴᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨾᩉᩣᨸᨴᩩᨾᩴ ᩅᩥᨿ, ᩅᩥᨠᩈᩥᨿᩣᨶᨸᨴᩩᨾᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᩣ᪨

ᩋᩣᨠᩣᩈᨣᨦ᩠ᨣᩴ ᩒᨲᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨲᩔᩣ ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨠᨳᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᨽᩣᩅᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᨽᩣᩅᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᨶᩣᩊᩥᨿᩣ ᨾᩥᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩉᩣᨸᨳᩅᩥᨿᩣ ᨸᩴᩈᩩᩴ ᨣᨱᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᨿᩮᩣᨩᨶᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨾᨵᩩᨠᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨵᩩᨸᨭᩃᩴ᪨

ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩩᨱᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨩᩣᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨩᩣᨲᩴ ᩋᩣᩅᩣᩈᨣᨾᨶᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᨣᩣᨾᩮ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᩣᨣᨲᩔᩣᨸᩥ ᨨᩣᨲᨠᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩅᩣᩈᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ᩠ᩉᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩔᨿᩮ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨠᩣᨿᩮ ᨻᩃᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩥ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᨠᩣᨿᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᨵᩣᨲᩩ ᩅᩣᨲᩣᨲᨸᩮᩉᩥ ᨠᩥᩃᨾᨲᩥ, ᨸᨭᩥᩔᨿᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨸᩥᨵᩣᨿ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩥᩈᨽᩣᨣᩈᨶ᩠ᨲᨲᩥ ᩅᩪᨸᩈᨾ᩠ᨾᨲᩥ, ᩈᨽᩣᨣᩈᨶ᩠ᨲᨲᩥ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᨵᩣᨲᩩ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨻᩉᩥ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᨸᩣᨴᩮ ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ, ᨡᩣᨱᩩ ᨸᩉᩁᨲᩥ, ᩈᩁᩦᩈᨸᩣᨴᩥᨸᩁᩥᩔᨿᩣ ᨧᩮᩅ ᨧᩮᩣᩁᨽᨿᨬ᩠ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨸᨭᩥᩔᨿᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨸᩥᨵᩣᨿ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᨸᩦᨲᩥᩈᩩᨡᩴ, ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨸᩈᨾᩈᩩᨡᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩣᨽᩣᩅᨲᩮᩣ, ᨻᩉᩥ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᨠᩣᨿᩮ ᩈᩮᨴᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨠ᩠ᨡᩦᨶᩥ ᨹᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨸᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩣᨴᩦᨶᩥ ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨸᨶ ᩋᨠ᩠ᨡᩥᨸᩈᩣᨴᩮᩣ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩅᩣᨲᨸᩣᨶᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᩅᩣᩈᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩉᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩋᩣᩅᩣᩈᨣᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨩᩣᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩏᨸᨭ᩠ᨮ...ᨸᩮ... ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨾᩉᩣᩈᩩᨴᩔᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑.᪑᪓᪐ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᨴᩦᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩈᩦᨲᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳ. ᨭᩦ. ᨧᩪᩊᩅᨣ᩠ᨣ ᪓.᪒᪕᪓; ᩅᩥ. ᩅᩥ. ᨭᩦ. ᪒.᪓.᪒᪓᪒) ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨵᩣᨲᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᨽᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩏᨲᩩᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᨠᩈᩦᨲᩴ. ᩏᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩈᨶ᩠ᨲᩣᨸᩴ. ᨲᩔ ᨸᨶ ᨴᩅᨴᩣᩉᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ. ᨸᨭᩥᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᨲᩥ. ᨿᨳᩣ ᨲᨴᩩᨽᨿᩅᩈᩮᨶ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨻᩣᨵᨶᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ. ᩈᩦᨲᩩᨱ᩠ᩉᨻ᩠ᨽᩣᩉᨲᩮ ᩉᩥ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨸᨴᩉᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ. ᩅᩣᩊᨾᩥᨣᩣᨴᩦᨲᩥ ᩈᩦᩉᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩣᨴᩥᩅᩣᩊᨾᩥᨣᩮ. ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩉᩥ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨸᩥᨵᩣᨿ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨲᩮ ᨸᩁᩥᩔᨿᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩁᩦᩈᨸᩮᨲᩥ ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᩈᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩦᨥᨩᩣᨲᩥᨠᩮ. ᨾᨠᩈᩮᨲᩥ ᨶᩥᨴᩔᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ, ᨯᩴᩈᩣᨴᩦᨶᩴ ᩑᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ. ᩈᩥᩈᩥᩁᩮᨲᩥ ᩈᩦᨲᨠᩣᩃᩅᩈᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩅᨴ᩠ᨴᩃᩥᨠᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᩈᩥᩈᩥᩁᩈᨾ᩠ᨹᩔᩮ. ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩔᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ ᨸᨭᩥᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ.

ᩅᩣᨲᩣᨲᨸᩮᩣ ᨥᩮᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨣᨧ᩠ᨨᩣᨴᩦᨶᩴ ᩏᨾ᩠ᨾᩪᩃᨽᨬ᩠ᨩᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨥᩮᩣᩁᩮᩣ ᩈᩁᨩᩋᩁᨩᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩮᩣ ᩅᩣᨲᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨣᩥᨾ᩠ᩉᨸᩁᩥᩊᩣᩉᩈᨾᨿᩮᩈᩩ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨥᩮᩣᩁᩮᩣ ᩈᩪᩁᩥᨿᩣᨲᨸᩮᩣᨸᩥ ᨧ. ᨸᨭᩥᩉᨬ᩠ᨬᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᩦᨿᨲᩥ. ᩃᩮᨱᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩣᩁᩣᨾᨲ᩠ᨳᩴ. ᩈᩩᨡᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩔᨿᩣᨽᩣᩅᩮᨶ ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᨲ᩠ᨳᩴ. ᨫᩣᨿᩥᨲᩩᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨲᩥᩴᩈᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᩈᩩ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᩥᨲᩩᩴ. ᩅᩥᨸᩔᩥᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᩥᨲᩩᩴ.

ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᨲᩥ ᨸᨭᩥᩔᨿᩮ. ᨠᩣᩁᨿᩮᨲᩥ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ. ᩁᨾ᩠ᨾᩮᨲᩥ ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᩮ ᨶᩥᩅᩣᩈᩈᩩᨡᩮ. ᩅᩣᩈᨿᩮᨲ᩠ᨳ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩮᨲᩥ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨶ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩈᩩ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩮ ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿ. ᨲᩮ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣᨶᩴ ᨿᨳᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩉᩥ ᨠᩥᩃᨾᨳᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧ ᨸᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨧ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩏᨩᩩᨽᩪᨲᩮᩈᩩ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᨠᨾ᩠ᨾᨹᩃᩴ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᨣᩩᨱᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ.

ᨴᩣᨶᩣᨶᩥ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨸᨠᩣᩁᨱᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᨲᩮ ᨲᩔᩣ"ᨲᩥ ᨣᩣᨳᨾᩣᩉ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩮᨲᩥ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣ. ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩏᨸᩣᩈᨠᩔ. ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨠᩃᩅᨭ᩠ᨭᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸᨶᩪᨴᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ. ᨿᩴ ᩈᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩍᨵᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨿᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩍᨵ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩣᨵᩥᨣᨾᩮᨶ ᩋᨶᩣᩈᩅᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩥ.

ᨻ᩠ᨿᩣᩈᨦ᩠ᨠᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨸᩈᩣᨴᨶᩦᨿᩣ ᨴᩮᩅᩣᨲᩥ, ᩈᨠᨲᩮᩣ ᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᨸ᩠ᨸᩣᩅᩈᩮᩈᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᨲᩣᨲᩥ ᨸᩥᨬ᩠ᨨᩥᨲᩮᨾᩴ "ᨻᩉᩩᨠᩮᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᩋᨲᩦᨲᩮ ᨠᨲᩴ ᨶᩥᨿᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥ. ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᩴ ᩋᩣᨲᩥᨶᩴᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ, ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᨸᨭᩥᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᩮᩣ ᨠᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮᨶ ᨸᨴᩴ,
"ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩦᩃᩴ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ"ᨲᩥ ᩈᩦᩃᩣᨴᩥᨣᩩᨱᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ, ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨸᨠᩣᩈᩮᨲᩥ. ᩈᨾᩣᨵᩥᨸᩮᩈᩦᨲᩥ "ᩑᩅᩴ ᩈᩦᩃᩴ ᩈᨾᩣᨵᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ, ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥ, ᩑᩅᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᩉᩮᩣᨲᩮᩅᨲ᩠ᨳᩣ"ᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨲᩮ ᩈᩦᩃᩣᨴᩥᨣᩩᨱᩮ ᩋᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨣᩉᩣᨸᩮᨲᩥ. ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩈᨾᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᩦᩃᩴ ᩈᩩᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾᨳᩅᩥᨸᩔᨶᩣ ᨧ ᨽᩣᩅᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᨿᨳᩣ ᩈᩩᨯ᩠ᨰ ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᩥᨲᩣ ᩏᨸᩁᩥᩅᩥᩈᩮᩈᩣᩅᩉᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩮᨲᩥ ᩅᩥᩈᩣᨿᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧᩮᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᨶᩩᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨮᩥᨲᩈᩦᩃᩣᨴᩥᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨣᩩᨱᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩉᩥ ᨧᩮᩅ ᩏᨸᩁᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᨹᩃᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩉᩥ ᨧ ᩏᨸᩁᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩉᩴᩈᩮᨲᩥ, ᩃᨴ᩠ᨵᩔᩣᩈᩅᩈᩮᨶ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨲᩮᩣᩈᩮᨲᩥ. ᩑᩅᩴ ᨿᩮᨶ ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

ᩈᨾᩩᨴᩣᨿᩅᨧᨶᩮᨶᩣᨸᩥ ᩋᩈᩦᨲᩥᨾᩉᩣᨳᩮᩁ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᨴᩮᨠᨴᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ ᨶᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᩈᩦᨲᩥᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩮᩈᩩ ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨴᩥᨲ᩠ᨳᩮᨶᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨶᩣᨶᩣᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮᩃᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮᩉᩥ᪨

ᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᨶᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᨭᩥᨸᨴᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᨠᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨿᩈᩦᩃᨲᩣᨴᩥᨠᩣ ᩈᩮᨡᩮᩣ, ᨻᩣᩉᩥᩁᩮᩣ ᩈᨾᩥᨲᨸᩣᨸᨲᩣᨿ ᩈᨾᨱᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨡᩮᩣ ᨸᩣᨭᩥᨸᨴᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨠᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨽᩮᨴᩴ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ “ᨸᨭᩥᨸᨴᩣᨿ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᨭᩥᨸᨴᩣ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᨸᨭᩥᨸᨴᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩅ ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨸᩁᩥᩅᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩮᨶ ᨣᩁᩪᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨧ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᩈᩮᩅᨶᩣᨴᩥᨾᨦ᩠ᨣᩃᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩣ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨧᨶ᩠ᨴᩪᨸᨾᨸᨭᩥᨸᨴᩣ᪨ ᩋᨠᩥᩃᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩅᩩᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨳᩣ ᨲᩮᨶ ᩋᩈᩮᩅᨶᨠ᩠ᨡᨾᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨿᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨠᩥᩃᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩣᨲᩥ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩋᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨵᩩᩁᨲᩣ ᨶᩣᩁᩥᨿᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨴᩩᩈᩦᩃᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᨠᩴ ᩅᩥᨶᨿᨸᩥᨭᨠᩴ ᨠᨳᩥᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᩦᩃᨠᨳᩣᨻᩣᩉᩩᩃ᩠ᩃᨲᩮᩤ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨧ ᨲᩮᨶ᪨ ᨲᩦᩉᩥ ᨸᩥᨭᨠᩮᩉᩦᨲᩥ ᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩮ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨲᩦᨱᩥ ᨸᩥᨭᨠᩣᨶᩥ ᨲᩔᩣ ᨲᩔᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩈᩣᨵᨠᨲᩣᨿ ᨠᨳᩥᨲᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨

ᨸᩥᨭᨠᨲ᩠ᨲᨿᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩥᨶᨿᨸᩥᨭᨠᩈᩦᩃᩔ ᨲᨴᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨿᩣ ᩋᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩮᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲᩩᩴ “ᨸᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᩉᩥ ᨴᩮᩈᨶᩣᨸᩁᩥᩉᩥ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨸᩮᩣᩉᩣᩈᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿᩅᨧᨶᩮᨶ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ “ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨿ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᨬᩮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᩦᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ “ᨸᩥᨭᨠᩮ ᩅᩮ ᩋᩣᨠᩥᩃᩥᨿᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᩉ “ᨲᨴᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᨲᩣ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

᪑᪖᪨ “ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᩦᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ...ᨸᩮ... ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᪓᪑᪑) ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ, ᩅᩥᩈᩮᩈ ᨸᨶ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩈᩦᩃᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᩮᩤ ᨸᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩈᩦᩃᩮᩣ ᨿᩮᩅ, ᩈᩮᩣ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩈᩦᩃᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨸᩦᩃᩴ “ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨶ ᩈᨾᩣᩃᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩅᩣ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩁᩈᨾ᩠ᨾᩮᩉᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲᩈᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨲᩔ ᩈᩮᩣᨲᨠᩣᩅᩮᨲᩣ᪨ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩥᩈᨠᩣᩅᩈᩣᨴᨶᩮᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩥᩈᩣᨶᩴ ᨴᩮᨾᩮᩉᩥ᪨

᪑᪗᪨ ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨴᩣᨶᨲᩣᨲᩥ “ᩅᩥᩈᩮ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩁᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ “ᩋᨠᨾ᩠ᨸᩁᩮᩣᩃᩥᨠᩦ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ ᨿᩣᨲᩥᨠᩴ ᨴᩮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩈᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣ᪨ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᩉᩣᨲᩥ “ᩅᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᨳᩣ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩥᩈᩣᩃᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨿᩣᨶᩮᨶ ᨴᩔᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᩉ᪨

᪑᪘᪨ ᩉᩥᩁᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩃᨩ᩠ᨩᩦᨿᨲᩥ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩥᩁᩦ ᨸᩣᨸᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨲᩥ᪨ ᨸᩣᨸᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᨬ᩠ᩉᩥ ᩒᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩴ᪨ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩦᩁᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩦᩁᩥᨿᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨶᩮᨶᩣᩈᨠ᩠ᨠᩥᨲᨿᩣᨶᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᩉᩣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨵᩥᨣᨾᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ ᩋᩣᩉ “ᨸᨭᩥᩃᩣᨽᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲᩥᨶᩮᨸᨠ᩠ᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᨶᩮᨸᨠ᩠ᨠᩮᨶ

ติกฺถจิบฌฺยฺรการเจต อฎฺฐกถายํ ปต เตปกฺกิ ตาย ปญฺญาติ อผิปฺปาเยต “บติยา จ ติปกการเจต จา”ติ อเตฺวา ธุเตฺวา, ๑จํ บติ อเญฺญา ติฎฺฐเฎฺฐา ตาย เหาติ บติยาติ จ ฐาบิตาจ ชิเบฆา บติ กหิตา, ปรเตา “ชิรกตเบฺป ชิรกาบิตเบฺป บริตา อตุปฺปริตา”ติ บติกิจฺจเยจ ติฎฺฐํ, ต ปญฺญากิจฺจํ, ตบฺมา บติเตปกฺกตาติ บติยา เตปกฺกการเจตาติ บกฺกา ชิญฺญาตํ เตเตจ หิ ปจฺจยชิเบบจเบต อญฺญาฒยฺตีเรปเกฺกา บติยา ตาลจการเจา ตจา หิ ตาาฬชิปฺปยฺยุตฺตชิเตฺตตปิ อฏฺฐฺญฺฌตบยฺบตาติ บยุกตฺติ

เจติยฎฺฐาลจตฺตาฆีติ อาฆิ-บเฎฺฐต เตาฆิยฎฺฐาลจตฺตาฆีติ บฎฺฐาณติ อบีติยหาจตฺตปฆิปตฺติปุรลตฺติ ๑ตฺต อบีติจตฺตปฆิปตฺติปุรลํ ยหาจตฺตปฆิปตฺติปุรลตฺติ จตฺตปฆิปตฺติปุรล-บเฎฺฐา ปเจฺจกํ เฆยาเฆตเญฺญา ตตฺต ยหาจตฺตาติ (ชิต ยุลฆี ๓๐๙) ตาย จตฺตลตฺตเกา (ธฺวยฺอฉ ๖៥๙ อาฆเยา) ธุตฺตาติ อากตฺตกจตฺติ อาจาบิกํ กยิกํ อตุเยาฆตํ ตตฺตกฺกิ ปิฬฺฆจาริกํ อารเญฺญกํ เบตาบตํ ฆตฺตาฬทํ จจฺจกุปิ ฐปญฺญาฆํ บฎฺฐิชิหาริกํ อาจริฆํ อเตฺตจาบิกจตฺตตฺติ ธุฎฺฐบ ตเตา อญฺญาติ ปต กจาชิ ตฆฺฆติยกยฺกตาฆิกาเล ปิริจาบิกาฆิกาเล จ จริตฎฺฐาติ อบีติ ลฎฺฐกจตฺตาติ บฎฺฐาบุ อจตฺตาบุ ต จริตฎฺฐาติ, ตบฺมา ยหาจเตฺตบุ, อกฺกหิตาติ ตตฺต “ปิริจาบิกาติ ติกฺกติ จตฺติ ปญฺญาเปยฺยาฆี”ติ อารติฺวา “ต ฐปบยฺยาเฆตฎฺฐิ...เป... ต ลยาฆํ จฎฺฐเยตฺต จฎฺฐเย จฎฺฐยิตฎฺฐา”ติ (ธฺวยฺอฉ ป๗๑) ธุตฺตาติ ปกตเตฺต จริตฎฺฐจตฺตาจบาตาติ ลบฎฺฐ, ตเตา ปรํ “ต, ติกฺกเจ, ปิริจาบิเกต ติกฺกตา ปิริจาบิกธุฎฺฐเรต ติกฺกตา บฎฺฐิ ยุลิฆปฆิกบฺปตาเรเหต ยาตตฺตาเรเหต ยาตตฺตจาริเกต อกฺกาตาเรเหต ติกฺกตา บฎฺฐิ ๑กตฺตเตฺต อาจาเร จตฺตฎฺฐา”ตฺติอาฆีติ (ธฺวยฺอฉ ป๗๑) ปกตเตฺต จริตเตฺตหิ อตญฺญตฺตา ชิบุํ ชิบุํ อาเลตฺวา ปิริจาบิกธุฎฺฐราฆีบุ ปุกฺกลตฺตเรบุ จริตฎฺฐตฺตา เตบํ จเยต บปฺปิเลฺฆตฺวา ๑เกกํ กตฺวา กลิตฎฺฐาติ ปญฺญาติ ๑กบตฺติจตฺตาติ, ฐเกฺกปติยกยฺกตจเตฺตบุ จตฺตปญฺญาปตจเยต ธุตฺติ – “ต ปกตตฺตบฺบ ติกฺกเตา อติจาฆตํ ปฎฺฐฎฺฐาตํ...เป... ตฺยเต ปิฎฺฐปริกยํ บาฆิตฎฺฐา”ตฺติ (ธฺวยฺอฉ ๖๗๑) ฐาฆํ อติจาฆตาฆีตํ อบาฆิยตํ ๑กํ, “ต ปกตเตฺตา ติกฺกุ บีลชิปตฺติยา อตฺฐฎฺฐิบิตเญฺญา”ติอาฆีติ จ ฆบาติ ๑จเยตาติ ฐฺวาบีติ ๑เตเฆฺจ ปต กาติชิ ตฆฺฆติยกยฺอาฆิจตฺตาติ กาติชิ ปิริจาบิกาฆิจตฺตาติติ อกฺกหิตกฺกหเลต ฐฺวาบีติ, ๑จํ อปฺปกํ ปต ฐาตยฆิกํ จา กลตุปกํ ต เหาตีติ ฐฺลฆ “อบีติ”เจฺจจ ธุตฺติ อญฺญาตฺต ปต อฎฺฐกถาปเฆเบ “ฐฺวาบีติ ลตฺตกจตฺตาฆี”ติ ธุจฺจติ

บกฺกตฺตฺวฎฺฐิบตํ บกฺกตฺต ฐฎฺฐิบาปตตฺติ ปเจฺจกํ บกฺกตฺต-บเฎฺฐา เฆยาเฆตเญฺญา ฐฎฺฐิบตํ ฐเฎฺฐบกฺกหลํ ฆเยฺยาบารลํ ฆยฺุปฺ ฐจฺจารลํ ฆยฺเฆบตา –

“อาฆิยิวฺลีลํ เฆเบยฺย, ยเฎฺฐาฆบาตํ ชิปบฺปตํ;

ปริเฆยาบาเต จ ติฎฺฐาตํ, ๑บา กชิกบฎฺฐิตี”ติ (ฆี ติ อฎฺฐ ๑.๑๘๐; บํ ติ อฎฺฐ ๖.๓.๖๓๙) –

๑จํ กชิตลกฺกลา ฆยุกจา ฐปกตฺตา ติบิตฺตฺปฺ ยบฺปฺ กปฺปชิ กหฎฺฐปฺ ปฎฺฐฆิตบฺบ จา ตฎฺฐลาตุรฺปิ ฆยุ กจา ฐปติบิตฺตกจา ตตฺตาตุเยาฆตกจา อตุเยาฆติยา บริตาติ ๑ตฺต ต เกจลํ ชิรกตชิรกาบิตาตํ บรลยตุปฺปรลยตฺติ อผิเปฺปตํ, อจ เตา

តថាបច្ចន្ទុប្បន្នបច្ចយ្ហាតិ បរិក្កហមុខេន បវត្តវិបស្សនាចារេ សតិសម្បជញ្ញសមុដ្ឋាបកត្តំ ទស្សេតុំ “តស្មិំ កាលេ វិនេកតេ”តិអាទិ វុត្តំ. សតិយំ សមេហាតាតិ ឧកចារំ សមេហាត. បុនប្បុនំ សមេហាតាតិ អត្ថ អត្ថ សមេហាត. សតិសម្បជញ្ញម្បិ វិនេចកតិស្សិតំ វិរាគតិស្សិតំ តិរោធតិស្សិតំ វោសក្កបរិណាមិញ្ញា កត្វា សមេន្តា តត្ថ តត្ថ ឧបតចារេ សមាឧបតចារេ បវិត្តឧបតចមេន អត្ថុស្សរិតាតិ វេទិតព្វា.

គតិអត្ថា ធាតុសទ្ទា ពុទ្ធិអត្ថា ហោន្តីតិ អាហ – “ញាយន្តិ ចរន្តិ បដិវិជ្ឈិតុំ សមត្ថាយា”តិ. មិស្សកតវេតាយំ វេសតា អាគតាតិ អាហ – “វិក្ខម្ភនវសេន ច សមុច្ឆេទវសេន ចា”តិ. តេនាហ “វិបស្សនាបញ្ញាយ វេចា”តិអាទិ. វិបស្សនាបញ្ញាយ តិព្វេធិកបរិយាយតោ សា ច ខោ បទេសិកាតិ តិប្បទេសិកំ កត្វា ទស្សេតុំ “មគ្គបញ្ញាយ បដិវិជ្ឈន្តេន ចា”តិ វុត្តំ. ទុក្ខក្ខយគាមិតិការេបិ ឧសេច តវេយា. សមុទាតិ យាថាវតោ. អត្ថប្បធម្មតាយ ហិ មគ្គបញ្ញា ខេមិតខេមតាយ ត បុត កិញ្ចិ អត្ថីតិ វុបិវេយត ញាណេយត យា បវត្តិ សា ឧចាតិ អាហ – “ហេតុនា តយេនា”តិ.

១៦. អនីកំ សេនា អភិសេនា, មហគ្គតចិត្តំ, តស្ស បន អនីកតា កាមច្ឆន្ទាទិបដិបក្ខវិក្ខេមន វិសុទ្ធកាចប្បត្តិ, តន្និស្សិតាតិ អាភិសេតសិកាតិ. តេនាហ “អភិចិត្តំ សេដ្ឋចិត្តំ សិតាន”ន្តិ. ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារាតន្តិ ពួមស្មិំមេច អត្ថការេច ឆាសុវិហារត្ថាតិ. តេហិ បន សមន្តិតក្ខណេ យស្មា វិវេកជំ បីតិសុខំ សមាធិជំ បីតិសុខំ អបីតិជំ សតិបារិសុទ្ធិញាណសុខញ្ច បដិលភតិ វិន្ទតិ, តស្មា អាហ – “អប្បិតប្បិតក្ខណេ សុខបដិលាភហេតូន”ន្តិ. ពួន្និតិន្និតក្ខណេ សមាបជ្ជិតាតិ ពួមិតា តេសុ ឈានេសុ សមាបជ្ជនវសីភាវយាហ, “តិកាមលាភី”តិ បន វនតោ អាវជ្ជនាទិដ្ឋាតា បច្ចវេក្ខណវសិយោ ច វុត្តា ឧចាតិ វេទិតព្វា. តិទុក្ខលាភីតិ ពួមិតា តេសំ ឈានានំ សុខបដិបទាទិប្បាភិញ្ញាតំ ទស្សេតិ, វិបុលលាភីតិ ពួមិតា បគុណតំ តប្បមាណស្សិតកាចធីបនតោ. តេនាហ “បគុណការេចនា”តិអាទិ. សមាបជ្ជិតុំ សក្កោតិ សមាបជ្ជនវសីភាវតាយ សាធិតត្តា. សមាធិបារិបន្ថិកធម្មេតិ វសីភាវស្ស បច្ចនីកធម្មេ. ឈានាធិគមស្ស បន បច្ចនីកធម្មា បគេវ វិក្ខម្ភិតា, អញ្ញថា ឈានាធិគមោ ឯវ ន សិយា. អកិលមន្តោ វិក្ខម្ភេតុំ ន សក្កោតីតិ កិច្ឆេន វិក្ខម្ភេតិ វិសោធេតិ, កាមាទីនវបច្ចវេក្ខណាទីហិ កាមច្ឆន្ទាទីនំ អញ្ញេសំ សមាធិបារិបន្ថិកានំ ទូរសមុស្សារណំ ពួធ វិក្ខម្ភនំ វិសោធនត្តំ វេទិតព្វំ.

១៧. វិបស្សនាហិតាយ វុបទ្ទុបរិវិសេសនាវហត្តា ចណ្ឌយាតាយ បុញ្ញភាគសីលាទិបដិបទាយ. សា ឧច បុញ្ញភាគបដិបទា មធាភាវិតតាយ អចស្ស ភាវិតំ វិសេសំ បរិក្កហិតត្តា អណ្ឌំ វិយាតិ អណ្ឌំ, កិលេសេហិ អត្វសិតតាយ អបុតិ អណ្ឌំ ឧតស្សាតិ អបុច្ចណ្ឌា, វិបស្សតំ វុស្សុក្កាបេត្វា ធិតបុក្កលោ, តស្ស ការេចា អបុច្ចណ្ឌតា. វិបស្សនាទិញាណបជេកាយាតិ បុព្វេនិវាសញាណាទិញាណបជេកាយ. តត្ថាតិ វេទេតាលិលសុត្តេ (ម. និ. ១.១៨៣) “ស ខោ សោ, ភិក្ខវេ, ឧចំ វុស្សាញហិបត្តវសក្កសមត្តាកេតោ ភិក្ខុ កទ្ធោ អភិតិព្វិទាយា”តិ អាគតត្តា វុស្សាញហិបត្តវេសហិ អណ្ឌេហិ សមត្តាគតភាវេចាតិ ឧចំ ឃំ ឱបម្មំ សត្តំ អាគតំ, តំ ឱបម្មំ សត្តំ ពួធ ពួមស្មិំ សេលសុត្តេ យោជេត្វា វេទិតព្វន្តិ សម្ពន្ធោ.

១៨. មហគ្គតាទិការេចន ហេដ្ឋិមានំ ឈានានំ អត្ថទុបម្បិ អត្ថតោ វិសេសេន តេ វុត្តទិត្វា អតិក្កមិត្វាន ធិតត្តំ អត្ថត្ថទំ, តេនាហ –

“បឋមាភិញ្ញាណេហិ អសជិសំ ឧត្តម”ន្តិ។ ទុតិយាទីសុបិ អភិនិព្វិការេសុ។ បុព្វេនិវាសញាណំ ឧប្បជ្ជមានំ យថា អត្ថតោ និស្សយបរិច្ឆេទកំ កិលេសត្តការំ និរោធត្តមេវ ឧប្បជ្ជតិ, ឯវំ អត្ថតោ និស្សយេ ពន្ធិ និរោធំ ពហុធាត្តមេវ ឧប្បជ្ជតីតិ អាហ – “បុព្វេនិវាសញាណលាភ បឋមំ ញាណតី”តិ, សេសញាណត្តយេបិ ឯសេវ នយោ។

១៥។ ធរណីសិត្តិ បច្ចត្ត កុម្ភធរន្តិ អាហ “ធរណំ នាម ហោតីតិ អត្ថោ”តិ។ ហេតុនាតិ ករណត្ថេ ករណវចនំ អាតប្បត្តិកាយមេវ ហេតុំ សាធកតមករណតោ។

អដ្ឋ ញាណានីតិ ឥមិនា អាគតានិ ច អនាគតានិ ច អដ្ឋ សុត្តាទីសុ (ទី· និ· ១·១៥៥ អាទយោ) អាគតានិ គហេត្វា ចតុតិ។ ចិតិចិន្តិយានីតិ បុព្វេនិវាសបរិច្ឆេទកាទិកិលេសនយំ កិន្តិត្វា បធានេត្វា។

១០។ សតក្កមាទេនាតិ សតត្តតក្កមាទេន។ តទេវ ហិ តស្ស សតត្តតក្កមាទំ ទស្សេតុំ “ចិរកាលតោ បដ្ឋាយា”តិ វុត្តំ។ សោ អត្តភាវោតិ ឯវេត អត្តភាវេន មនុស្សបទេ ឋានំ និព្វត្តេតុំ, សោ ក្កមាទត្តភាវោ, តស្មា ព្រហ្មទត្តោបិ តាទិសេន ក្កមាទត្តភាវេន ធរតិ។

ឯតិតស្មិំ-សមេ្ត ឯវ ព្ភ-ការស្ស ឯ-ការំ កត្វា “ឯតេតស្មិ”ន្តិ វុត្តំ, ឯតិតស្មិន្តិ ច ឯតស្មិន្តិ អត្ថោ ទេទិតព្វោ។ ឯតិតស្មិន្តិ សាមញ្ញាគហណេនបិ យត្ថ ចតុចត្តាលីសមញ្ញា, តត្ថេវ មនុស្សលោកេ លព្ភតីតិ សេដ្ឋោតិ លោកសមញ្ញាបិ មនុស្សលោកេយេវ, ត ទេវការេយ ព្រហ្មការេយ ចាតិ ទស្សេតុំ “ឯយ ភោតុបរិសាទិតោ”តិ វុត្តំ។ បរិសទន្តីតិ “អហំ ភោតយោ, អហំ កស្សបោ”តិ បតិ បតិ អត្តតោ ភោត្តំ អនុសរន្តិ បដិជានន្តិ ចាតិ អត្ថោ។

ឯត្ថាចតាតិ “សាធុ សាធុ អានន្ទា”តិ ឯត្តកេន សាធុការទានេន។ និតកាសិតំ នាម ឧាតត្តិអាទិតោ បដ្ឋាយ យាច បរិយោសានា ទេសកាសិតំ ព្យត្តកាសិតមេវ នាម ឧាតំ។ “កិយ្យតិទំ សុត្តំ សត្តុទេសនានុចិណ្ណតោ និតកាសិតំ, ឧទាហុ សាធុការទានយុត្តតា”តិ ឯចន្ទបិ ទោទនា ឥមិនា អនោកាសា ទេសស្ស ទេសនាយ កាចតោ ទេសនានុចិណ្ណតេហនុកត្វា សាធុការទានស្សាតិ។ ឃំ បទេត្ថ អត្ថោ អចិកត្តំ, តំ សុចិន្នោឃ្យេវ។

សេពសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៣។ ខេមលិយសុត្តវណ្ណនា

១៧។ អដ្ឋា នាម ឧតបទិតោ រាជក្កមារា, តេសំ និចាសោ ឯកោបិ ឧតបទោ រុឡ្ហិចសេន អដ្ឋានេត្វច វុច្ចតីតិ អាហ “អដ្ឋានេយច សោ ឧតបទោ”តិ។ យហិយា បតស្ស ឧត្តទេន យា អាទេបិតិ យហិយា តទិយា យា អាទេបិ តស្ស ឧតបទស្ស ឧត្តទេន ហោន្តិ។ តាសំ អចិទូរត្តា

សោ ឌតបនោ ក្ខុត្តុរាបេិតិ ចុច្ចតិ៑ សា បត យហឹ ពតួចិ ពតួចិ កិខ្ញឹតួា ពតាតិ អាហ “ពតរយហិយា ក្ខុត្តុរេត យា អារេបិ”តិ៑ តតួាតិ តស្សា យហិយា អាពយតរេតា បក្ខុាឃ អយំ អាចិកាចពចា៑ យស្វា (អ៑ តិ៑ ជី៑ ១៑ប័៑១៥) លេិពិយា ឌប្ញូជឹរេបិ ហិយចា តតួ បតិក្ខុឹតសយុក្ខុឌហបត្តុតតឌិរេឃាតិ ៦រេតស្យ ឃំ ឃំ ត យតុស្សរេកាចរ៝, តតួ សយំ សយុត្វូហា អរេត្តាបិ សរេយ្ញាហឃត្តិ, តតួ តតួ សរេយ្ញាហចិឆយតតួ “អយំ ពិរ ឌប្ញូជឹរេបិ”តិអាឌិយារក្ខុ៑ ឌសសហស្សរេឃាឌតបរិយារេណា អាឃាយរេតា ច ចិតួារេតា ចាតិ អធិប្បារេឃា៑ រេតតាហ “តតួា”តិអាឌិ៑ ក្ខុឌរេពត អរេត្តាតួរេជា តក្សុបរេកាពិសតួាតំ បុត្តាពួរេឃត៑

ឃុក្ខុរេឌស្សតំ ពុ្ឆងត្តិ ឃុឌស្សតពុ្ឆងំ, ឃំ លេិរេព “រេហយពុ្ឆង”ត្តិ ចុច្ចតិ៑ ឃុលករេត្តា ពាឡអាតុឃាទិឃាឌិ៑ សាទករេត្តា ចត្ថុតាឌិ៑ រេឋក្កករេត្តា សលលិឌិ៑ តចករេត្តា លចក្កាឌិ៑ បបឌិពករេត្តា ពតិតួាឌិ៑ ឧសករេត្តា សខ្ញាឌិ, បតួករេត្តា តយាលហិទិរេចទាឌិ៑ បុប្ផករេត្តា តាពពុក្ខុយាឌិ៑ ឋលករេត្តា ឌាតិឋលិឌិ៑ ពត្តុករេត្តា សរេត្តាសំ ពត្តាតំ ករេត្តា៑ យស្ស ហិ ទុក្ខស្ស សរេត្តាសយ្យិ ឃុលិឌឹតំ ករេត្តា អត្ថិ, សោ ខ្ពួឆ ករេត្តា តាយ៑ តស្ស ពត្តស្ស ករេត្តា ពត្តុករេត្តា៑ សត្តាតិ បុត្តលរេតា បត្តាសរេឃាឌតាតិ, អាឃាយរេតា បត ក្ខុរេត្តាឆរេតា ចិឃ ក្ខិរេឃាឌតសតារេតចាតិ ចឌត្តិ៑

យរេតាហទសិលិតលិតឹតិ ឌួតរេណតួាឃ យតុត្តារេសាបិតសិលិតលិតិ៑ ឃុបឌិយត្តាតឹតិ តក្សុបរេកាពិសតួាតំ សាឆារេណាពយ្ញាតុការេចត ឃុក្ខុ បឌិយត្តាតិ ឃុប្បចត្តិតាតិ រេហាត្តិ៑ យក្ខុពក្ខុបិឌរេឃា ក្ខុឌពំ យលិតំ ពរេទាត្តិ, តឌកាចរេតា ឋលិពសឌិសតិយ្ញលុឌពាតិ៑ តិទិឃរេតា ឌឹឈំ ក្ខុក្កតពុ្ឆងត្តិ “តិរក្ខុាតបត្តុត”ត្តិ អាហ៑

អាបណាតិ ៦ច រេចាហារស្ស យុឲក្ខុតាតឹតិ អាហ “អាបណយុឲសហស្សាតឹ”តិ៑ ចិកតួាតឹតិ ចចតួិតាតិ អត្តាយត្តាសយុិក្ខុាតិ៑ ចសតក្ខុាតត្តិ អតួរេតា យចាឋាឃុពំ ចសិតត្ថក្ខុាតំ៑ អាសតិ ៦តួាតិ អាសតំ, តិឝិឌិតត្ថក្ខុាតាតិ៑

អសារុប្បំ បឌិក្ខុ ក្ខុប្បុឌ្ឆតពស្ស ឈាឌតរេតា ឈត្តំ អតុច្ឆចិពំ, តរេឌច អត្តាសឃសយុតួិ បតិទុរេបតិ បការេសតឹតិ បតិទុបំ៑ រេតតាហ “តប្បតិទុប”ត្តិ៑ ពារណរេចចចតាតឹតិ ចាបពពារណរេចចចតាតិ៑ ចាបពតិក្ខុារណំ អធិរេប្បតំ៑ អតួ អាពរទាតិ បការេសតឹតិ អាពារទា, តរេយច លឹតំ ពុឡហំ អតួ ពរេយតឹតិ លិក្ខុ, សោ រេតត តិយិឃតឹតិ តិយិតួត្តិ ចុច្ចតិ៑ ខ្ពួឌាតិ តរេយចតួ ចិចទិពុំ “ឌឹឈឌសចតួ...រេប... តិយិតួាតិ ចុតួា”តិ អាហ៑ រេតតិ អាពារាឌរេឃា៑ តចា ហិ បត រេយតិអាឌិតា រេបិតលិរេឃា ពហបតិ “បទិត្តាឌពតិឃារេយត អហំ ឌឹចាយិ, តស្វា ពហបតិ ត រេហាឃឹតិ ចឌតិ៑ ឌួចឌរេត្តាតិ អតុសាសរេត្តា៑ ក្ខុបចឌរេត្តាតិ បរិកាសរេត្តា៑

១១៑ពាឆក្ខុរេតា លេិរេពាតិ ពិក្ខុតសការេចា លេិរេពា៑ អពិក្ខុតលក្ខុរេណា ត លេិរេពា, អតិត្ថាក្ខុតំ អឈក្ខុតត្តិ តិត្ថាឃ បឌិបក្ខុតំ បរេទសំ អឈក្ខុតំ៑ តិត្ថាឈក្ខុតាតិ តិត្ថាចរេសត បរេទសំ ឈក្ខុតា អរេក្កាសតា៑ ញចហាររេចាហាររេទាឃឹតិ ពឃចិក្ខុឃលក្ខុរេណា សរេញ្ញាហាររេទាឃិ ឌាតក្កហណំ រេចាហាររេទា៑ “ឌរេតួា តិរេស្សា” តិអាឌិតា រេចាហរណំ បត្តាបតត្តិ បត្តាតួិ រេចាហាររេទា៑ ឃចាធិរេប្បតស្ស អតួស្ស រេចាហរណំ ពចតំ រេខាឆតត្តិ ចឌតំ រេចាហាររេទា៑ ឃាចាចរេតា អឃាចាចរេតា ច រេចាហរតិ ៦រេតតាតិ រេចាហាររេទា, រេឌតតា៑ អឃយិធាធិរេប្បរេតាតិ អយំ រេឌតតាលក្ខុរេណា រេចាហាររេទា ខ្ពួឆ ខ្ពួយស្វិ អរេតួ អធិរេប្បរេតា, សោ ច រេតា សាចរេឌ្ឈាច សយុរេក្ខុឌស្ស ខ្ពួក្ខុិតតួា៑ ខ្ពួឌាតិ

ចតុត្តិឆស្សាបិ ចោហារស្ស ពួឆ សមុគ្គំ ឥស្សត្ថំ “ឃស្វា ចា”តិអាទិ ចុត្តំ កិហឹតិ ចេតនា តត្ថីតិ អាមំ កិហឹតិ ចេតនាបច្ចត្តំ តត្ថិំ កិហឹតិ ចចតំ តត្ថីតិ កិហឹតិ អត្តតោ បនេសញ្ញា ចចតប្បច្ចត្តំ តត្ថិំ កិហឹតិ បណ្ណត្តិ តត្ថីតិ កិហឹតិ សយញ្ញា តត្ថិំ កិហឹតិ ឰបចោហារោ តត្ថីតិ សមុទាចារោ តត្ថិំ

១១ំ បិណាតិបិនេតាច សំឃោឌតំ កស្វា? ពាគ្គតការេចត បចត្តតនេតា តិស្សទិតំ អប្បគាតនេតាំ បិណាតិបិតស្ស អត្ថិតាឃ នេសា បុក្កលេិ “បិណាតិបិតី”តិ ចុច្ចតីតិ អាហ – “បិណាតិបិតស្ស...នេប... នេហាតី”តិំ ឃតិព្យាឃស្ស អត្ថិ, នេតត នេសា អបឌិស្សតីតិំ ពាហុតាឃាតិ អចក្កុកាឌិកេឌត ពាហុកាចនេតាំ បិណាតិបិតស្ស បដិបក្ខោ អបិណាតិបិនេតាំ នេសា បត អត្តទេតា កាឃទ្វារិកោ ឃីលសំចនេរាតិ អាហ “កាឃិកឃីលសំចនេតា”តិំ អត្តាបិ ឃំ ឱបចេឌយ្យាតិអាទិ បិណាតិបិតេ អាឌីតចឌស្សតំ អាឌីតចឌស្សិនេតា ហិ តទេតា ឍូនេឃណំ ឌេសតាចនេសតាតិ អញ្ញត្ថ សុនេត្ត អកិឆនេមុ ច ឌសសុ សំឃោឌនេតសុ បញ្ចសុ តិចនេណាសុ ឌេសតាចនេសត អបរិឃាបត្តុប្បិ សំឃោឌតត្តិបិ តិចនេណត្តិបិ ពួឆ ចុត្តំ កស្វា? តឌត្ថសមុគ្គចនេតាំ នេតតាហ – “ចដ្ឋាគ្គតនេដ្ឋត ហិតប្បឌិដ្ឋាឌតនេដ្ឋត ចា”តិ, បិណាតិបិនេតា ហិ អបិណាតិបិតបច្ចឃំ ហិតំ បដិដ្ឋានេឌនេត្តាច ឱប្បជ្ជតីតិំ ឲនេកា អចិដ្ឋាសនេចាតិ ពួឌំ សហឌាតចនេសត ចុត្តំ, ឱបតិស្សឃចនេសត បត ពួតនេរសម្បិ អាសចាតំ ឃធារេហំ សមុគ្គចា នេចឌិតនេព្វាំ បិណាតិបិតី ហិ បុក្កលេិ “តប្បច្ចឃំ អត្ថិ កទិស្សាឃី”តិ កានេឃ បនេត្តតិំ ឌិដ្ឋិ កណ្ឌាតិ, កចចិនេសសំ បច្ចាឃីសតិំ តត្ថ ឱប្បត្តិ ចិហតតិ ពាឌតីតិ ចិឈានេតា, ឌុក្ខិ, បរិច្ឆអាហតំ អតត្ថុប្បាឌចនេសត ឱបតាបតំ បរិច្ឆអានេហា, អឃនេឃនេតសំ ចិនេសនេសាំ សគ្គត្តាតិ សនេគ្គសុ ចានេរសុំ ពួយិតា ឱបិនេឃតាតិ អតិនេឌនេសត បត បរិកុហិនេតា អនេត្ថា បននេតា អាកឃិស្សតីតិំ

១៣-៣០ំ ពួឃសិ្ថ បនេឌតិ ឲនេតត សត្តសុបិ ចានេរសុ តឆា អាកតំ បឌំ សាឃញ្ញនេតា កហិតំ នេតតាហ “ពួយិតា”តិអាទិំ នេរាសតំ កាឃិកំ ចាចសិកញ្ចាតិ តប្បឌិបក្ខោ អនេរានេសាបិ តឆា ឌុចិនេឆាតិ អាហ “កាឃិកចាចសិកសំចនេរតា”តិំ ឃឆា អកិញ្ញា នេលិនេកា, អតកិញ្ញា អនេលិនេកា, ឲចំ អនេកាឆ្វបិឃានេសា អញ្ញាបិនេឌា, សំចនេរ សុពត្តិ សំចនេរាតិ ឌដ្ឋនេព្វា, អតតិនេលិនេកា បត សតិសំចនេរ, អតតិយានេតា ពាកាណសំចនេរ សក្កហំ កណ្ឌតីតិ ឌដ្ឋព្វាំ ពួនេឃសុ បត បនេឌសុ ឲចំ សព្វចានេរសុ នេឃាឌតា កាតព្វាតិ សព្វនេត្តាំ

ឲចំ អាសចុប្បត្តិ នេចឌិតព្វាតិ ឲត្ថ ចុត្តស្សាបិ ឲកញ្ញុច្ចឃាតត្តា “បុត អឃំ សនេក្ខបចិតិច្ឆនេឃា”តិ ចុត្តំ អសនេមុាហត្ថំ អានេមុណស្សំ បុរិនេឃសុ តាច ចត្វសុ ចានេរសុ ចិនេឃិតំ ត សនេក្កាឃីតិ ចត្តត្ថំ “អត្តាបិ ឃំ ឱបចេឌយ្យា”តិ ឲតស្ស បឌស្ស អត្ថចណ្ណតាឃំ “ត សនេក្កាឃី”តិ, “អតុចិដ្ឋាបិ ឃំ ចិញ្ញា កនេរហេឃ្យ”ត្តិ ឲតស្ស បឌស្ស អត្ថចណ្ណតាឃំ “ត សនេក្កាតី”តិចត្តត្ថំ, ពួយិតា តនេឃត បដ្ឋិនេឃសុបិ ចត្វសុ ឃធារេហំ នេឃាឌតា នេចឌិតព្វាំ អតិយានេត កចានេសចអចិដ្ឋាសចាតិ ចុត្តំ យានេតត សហ ឌិដ្ឋិឃា អតុប្បជ្ជតនេតា, អតិយានេតា បត កាឃទានេកតបិ ឱប្បជ្ជនេតចាតិ “អតិយានេត កាឃាសចអចិដ្ឋាសចា”តិ ចត្តត្ថំ សិឃា, ស្វាឃំ តនេឃា ចុត្តតឃត្តា សុចិនេញ្ញនេឃ្យាតិ ត ឌស្សិនេតាំ បិតិនេយាក្ខសំចនេរឃីលំ កឆិតំ អាឌិនេតា ចត្វហិ លេនេដ្ឋត ចាតិ បញ្ចហិ ចានេរហិ, នេសនេសហិ តីហិ បិតិនេយាក្ខសំចនេរឃីនេល ឌិតស្ស កិក្ខុនេតា បដិសន្ថាបហាតំ, សនេត្តហិបិ បត កិក្ខុការេច ឌិតស្ស កិហិនេចាហារសមុនេឆ្ឆនេឌា កឆិនេតាំ តត្ថ សត្តត្ថ ចត្តំ “ពួឌញ្ចិឌញ្ច ឃឃ្យាកាតំ តប្បតិន្នុប”ត្តិ បដិសន្ថាតចនេសត អកានេណំ បឌហតញ្ច បដិសន្ថាបហាតំ

កាយាឌិតចកធាចណ្ណតា

៦៧៎ ្កបសុមួ្កឃ្យាតិ ៩ត្ត ្កប-សន្ត្កា សមឹបត្តោ, សុម្កត៌ ចិតក្លបត៌៎ តោតេច តមេតត្តិ ក្យុត្ត ្កបយោកចចតត្តិ អាហ – "តស្ស សមឹប លិបេយ្យា"តិ, តស្ស ក្យក្កុស្ស សមឹប អដ្ឋិកក្កាលំ លិបេយ្យាតិ អតេ្តា៎ តិម្យុសត្តា កក្កាលត្តិ ចុក្ខតឹតិ ក្ខមិតា ចិកាតមំសាយ អដ្ឋិកក្កាលិកាយ ្កុរដ្ឋិមិក្សា បិដ្ឋិកល្កកេ ចា ឃឹសដ្ឋិមិក្សា កក្កាល-សន្ត្កា តិទុឮ្យហោតិ ជស្សតិ៎ សុតិក្កតត្តិ តិល្លិលិតំ កត្ថាច តិត្ថិសេសំ លិលិតំ៎

៩កត្តុបជ្ជាតស្ស អត្ថុបក្កតចសេត បចត្តិយា ៩កត្តា៎ តេតាហ "ចតុត្តធសាតុបក្កា"តិ៎ ឃស្កា បតស្ស អារមុលមឹ ៩កសកាចមេច, តស្កា អាហ "សា ហិ"តិអាឌិ៎ លេកោយិសសក្ខាតាតិ អបទិក្ខាតចត្តុតា លេកោត អាយសិតក្ខាតោ, លេកោ ចា អាយិសោាតិ សត្ថិ កតាឃ ចសេត កាយក្យាលាត៌ កាយកាតេចា ច អាយិសកាតេចា ច, សោ ៩ច តិប្បទិឃាឃតោ អាយិសត្តិ ចត្តុក្កាតំ អទហតិ៎ កាយក្យាលាយិសាតិ កាយក្យោលា លក្ខុរាកា៎ កហលាដ្ឋេត កុសំ អាជាតដ្ឋេត៎

៦៧៎ ជឃត៌ អាកាសេត កមតត្តិ អាហ "្កប្បតិត្តា កេត្តឃ្យា"តិ៎ កិក្ខាឌិត៌ ចាសិឋទុ ត ហោតិតិ អាហ – "មុលពុល្កាកោត ជសត្តា តន្ថេយ្យុ"ត្តិ៎ ចិស្សន្តេយ្យុត្តិ ៩ត្ត "ចិស្សន្តត"ត្តិ អាកន្តត៌ អធិបេ្យតំ អតេកត្តត្តា ធាត្យុត៌, អាកន្តត្តោ អតុងាត្តិត្តា បិាតត្តិ អាហ "មំសេបសិ តេលហិ កត្តិត្តា បិតោយ្យុ"ត្តិ៎

៦លិ៎ បុទិសស្ស អាទោហតឃោក្យ ឈបិទិឃេយ្យ៎

៦ប័៎ សមុត្ត សុត្តុ ឋលមស្សាតិ សមុត្តឋល៎ ឋលុបបតត្តិ ឋលេហិ ្កបតត្តិ អាហ "ឌាហុឋល"ត្តិ៎

៥០៎ សុចិត្តុចិត្តុតិ អទិឃស្ស ចិតយ ចោហារសមុត្ថជតោ សុដ្ឋ ចិត្តុក្កុតោ ៩ច ចិត្តុេ អហំ ធិតោ៎ កស្សចិ តាយ អត្តុស្សុបិ អឌាតតោ ត អាឌាតត្តិតិ អតាឌាតិឃាតិ កត្តុសាឌតមស្ស ជស្សត្តា អឌាតតកោតិ អឌាតត្តុកោឌាតឃឹសេត តោសំ ជាតក្ខុបក្ខុយ ចជតិ៎ សេសំ សុចិណ្ណោឃ្យមេច៎

បេាតលិឃសុត្តចណ្ណតាឃ លឹតត្ថប្បកាសតា សមត្តា៎

៥៎ ឌិចកសុត្តចណ្ណតា

៥៧៎ ក្យុយាទេត កតោ បេាសាបិតោតិ ក្យុយាទកតោ, ក្យុយាទកតោ ៩ច កោយាទកច្ឆា ឃធា "កិសក្កមេច កេសដ្ឋេ"ត្តិ៎

អារកត្តីតិ ឯត្ថ អារក-សទ្ទោ កាមំ កាមាយុហតមញ្ញោបតអាបត្តិអាបជ្ជតចិត្តោបតាទីសុបិ អាគតោ, ឥធ បន ហិំសនេ ទដ្ឋព្វោតិ អាហ – “អារកត្តីតិ ឃាតេត្តី”តិ. វដ្ឍិត្វា កតត្តិ (អ. និ. ដី. ១.ប.១១; សារត្ថ. ដី. មហាវគ្គ ១.១៥៥) អត្ថានំ វដ្ឍិត្វា មារណាទយេន កតំ និដ្ឋិតត្តំ. បដិច្ចកម្មន្តិ ឯត្ថ កម្ម-សទ្ទោ កម្មសាធនោ អតីតកាលិកោតិ អាហ – “អត្តានំ បដិច្ច កត”ន្តិ. និមិត្តកម្មស្សេតំ អធិវចនំ “បដិច្ច កម្មំ ផុសតី”តិអាទីសុ (ជា. ១.៤.៧៥) វិយ. និមិត្តកម្មស្សាតិ និមិត្តការណេន លទ្ធព្ពកម្មស្ស, ន ការណការាបនទេសនំ. បដិច្ចកម្មំ ឯត្ថ អត្ថីតិ មំសំ បដិច្ចកម្មំ យថា “ពុទ្ធំ ឯតស្ស អត្ថីតិ ពុទ្ធោ”តិ. ទេវត្តិ និកណ្ហានំ អញ្ញោបិ ថោកម្ពោធយោ តំលទ្ធិកា អទត្ថោ.

ការណន្តិ ឯត្ថ យុត្តិ អធិប្បេតា, សា ឯវ ច ឆន្ទោតា អភិប្បេតត្ថា “ឆន្ទោ”តិ ចុត្តាតិ អាហ – “ការណំ នាម

តិកោដិបរិសុទ្ធមច្ឆមំសបរិភោគោ”តិ. អនុការណំ នាម មហាជនស្ស តថា ញាណការណំ យុត្តិយា ឆន្ទស្ស អនុរូបភាវតោ មំសំ

បរិក្ខិត្តតព្ពន្តិ អនុញ្ញាតំ តទេវ គហេត្តិ កត្វា. តត្ថ “ជានំ វដ្ឍិស្សកតំ មំសំ បរិក្ខត្តី”តិ ឯវំ វុត្តំ បរិក្ខានំ នេវ ការណំ ហោតិ

សន្ទេន សន្តំ អភាវតោ សតិ ច អយុត្តិយំ អឆន្ទោតិ កត្វា. តថា ញាណការណន្តិ “ជានំ វដ្ឍិស្សកតំ មំសំ បរិក្ខត្តី”តិ គហនំ យុត្តិយា ឆន្ទស្ស

អននុរូបភាវតោ ន អនុការណំ ហោតិ. បរេហិ វុត្តការណេន សការណោ ហុត្វាតិ បរេ តិត្ថិយា ‘ជានំ’ន្តិអាទិនា ឆន្ទំ គហេត្តិ វទន្តិ,

តេន ការណក្ខតេន សការណោ ហុត្វា. តេហិ តថា វត្តព្ពោ ឯវ ហុត្វា ពុយ្ហានំ វាទោ វា អនុវាទោ វា “មំសំ បរិក្ខិត្តព្ព”ន្តិ បវត្តា

ពុយ្ហានំ កថា វា បរេតា បរេហិ តថា បវត្តិតា តស្សា អនុកថា វា. វិញ្ញូហិ គរហិតព្ពការណន្តិ វិត្ថិយា តាវ និដ្ឋនំ, តតោ អញ្ញេហិ

បណ្ឌិតេហិ គរហិតព្ពការណំ កោចិ ន អាគច្ឆតីតិ គរហិតព្ពំ ន អាបជ្ជតីតិ អត្ថោ. អភិភវិត្វា អាចិក្ខតីតិ អភិភុយ្យ មទ្ទិត្វា កថេត្តិ,

អភិភវេន អក្កោសតីតិ អត្ថោ.

ឧទ្ទិស្សការណហីតិ បរិភោគចិត្តស្ស អធិប្បេតាទេហនុហិ. ភិក្ខុ វដ្ឍិស្សកតំ ឧទ្ទិ. តាទិសមំសមញ្ញបរិភោគាភាវហេតុ ចិត្តអធិប្បេតិយា ការណំ

ចិត្តសំកិលេសាភាវតោ. ប្បជានិ ឧទ្ទិស្សកតបរិវដ្ឌិតានិ សរូបតោ ទស្សេតុំ “ឧទ្ទានីសុ”តិអាទិ វុត្តំ. តត្ថ តព្ភយចិត្តបរិវដ្ឌិតន្តិ “ឧទ្ទិ

ស្សត”ន្តិ ឥមំ វុកមំ អភិប្បាយ – “កិំ នុ ខោ ឥមំ ភិក្ខុវដ្ឍិស្ស ទត្វា មញ្ញាមិត”ន្តិ គោចលេមេច បរិវដ្ឌិតំ. សន្តមព្ភាហរណាតិ សន្តានំ វិញ្ញូ

បរិវដ្ឌិតានំ មព្ភាហរណោ.

មព្ភលិទីនន្តិ អាទិ-សទ្ទេន អាហុនបាហុនាទិកំ មព្ភាហាតិ. និទ្ទោសតិកា ហោន្តីតិ សន្តេន សន្តំ បរិវដ្ឌិតាភាវមាហ. ឥតរេសន្តិ

អជានន្តានំ ចរតិ, ជានតោ ឯវេតំ អាបត្តិ ហោតិ. តេនេវាហ ខេ វដ្ឍិស្ស កតំ, តេនេវ.

វដ្ឍិស្សកតមំសបរិភោគតោ អកប្បិយមំសបរិភោគស្ស ភារិយំ ទស្សេតុំ “អកប្បិយមំសំ បន”តិអាទិ វុត្តំ. មុរិមស្មិំ សចិត្តកា អាបត្តិ,

ឥតរស្មិំ អចិត្តកា. តេនាហ – “អកប្បិយមំសំ អជានិត្វា ភុត្តស្សបិ អាបត្តិយេវា”តិ. បរិភោគន្តិ បរិក្ខិត្តព្ពន្តិ វទាមីតិ អត្ថោ.

ឧទ្ទិតានីសស្សាតិ តិកោដិបរិសុទ្ធស្ស មច្ឆមំសស្ស បរិភោគោ. សេត្ថាចិហារិតោបីតិ អបិ-សទ្ទេន អសេត្ថាចិហារិតោបិ. សេត្ថាចិហារិតោ

បរិភោគេ និលាបេក្ខា អតបជ្ឈតាតិ ទស្សេតុំ “ខ្ជេ, ឯកោ, កិក្ខុ”តិអាទិ ចុត្តំ· អតិយសេត្តាតិ អចិសេសេត្ថា ឞាយណ្ណោតោ· យស្មា កោចតា – “យតោ ខោ, ចន្ទ, កិក្ខុតោ តហ្យា បហីតា ហោតិ”តិអាទិតា យហាចន្ទកោត្តុរុទ្ធោ (ឃ· ត៌· ១·០៨៤) អត្ថា អតិយសេត្ថា ចុទ្ធោ· តថា ហិ ចន្ទកោតេត្ថា – “តិដ្ឋ ត្យ កចំ កោតយោ, អត្ថិ បត កោរតា កោតយស្ស ឲ្យកិក្ខុបិ ឞាចកោ អាឞចាតំ លយា...បេ... ដ្ឋបសេយ្យជ្ជ ចិហតី”តិ អាហ, “ខ្ជេ, ការង្វាឌ, កិក្ខុ អណ្ណាតទំ កាយំ ចា តិកយំ ចា ដ្ឋបតិស្សាយ ចិហតី”តិអាទិតា ចន្ទ៊ីបុទ្ទោ (ឃ· ត៌· ១·៣១០) អត្ថា អតិយសេត្ថា ចុទ្ទោ· តថា ហិ តត្ថ បទតា – “ឃំ តោ បត អឃយាឃស្មា ឆយ្ខំ ទេសេតិ, កយ្ញុំទោ សោ ឆយ្ខា ឝ្ពួសោ ឝុទនុទ៊ើឆា ឞត្ថា បលឹតោ អតក្កាចធទោ តិបុណោ បល្ហិតចេឝតិយោ, ត សោ ឆយ្ខា ឞុទេឝតិយោ លុទ្ធតា”តិអាទិតា ទេឞតា អាកតា, តស្មា ចុត្តំ “កោចតា ហិ យហាចន្ទកោត្តុរុទ្ធោ, ចន្ទីរុទ្ធោ ខ្លយស្មិំ រុទ្ធតិ តឹរុ ឝាតេរុ អត្ថាតំយេច ឞត្តាយ ទេឞតា កតា”តិ· យំស្មុបសេចទតាច អឆិបេយ្យតោ យទ្ធំឞសហិតស្ស អាហារស្ស បរិភោកកាចតោ យទ្ធំឞស្ស ច ខ្លឆ អឆិបេយ្យតត្តា·

អាចិតោ អប្បដិពទ្ធា· តហ្យាយុទ្ធតាយាតិ តហ្យាយតចសេត យុទ្ធាបត្តិយា· អតទ្ធោបត្ថោ តហ្យាយ អកិកចិត្វា ត អទ្ធោត្តុទេដិ, កិលិត្វា បរិតិដ្ឋបេត្វា ត ឞល្ហិតោតិ អត្ថោ· តោតាហ – “ឞត្ថំ អាលុម្បិត្វា”តិអាទិ· ខ្លឆ អាឌឹតចា អាហារស្ស បដិក្កូលភាចាតិ អាហ “ឲ្យកាទត្តិចាសេតា”តិអាទិ· អឃយត្វា អាហារបរិភោគោតិ អត្ថុំយោឌតបរិច្ឆទិកា “យាចទេច ខ្លយស្ស កាយស្ស ឋិតិយា”តិអាទិតា (ឌឹ· តិ· ១·០ប័១; ឃ· តិ· ០·១១; ១·១៣; ១·សឹ៥; ឃំ· តិ· ៣·០១០) បចត្តា អាហារបដិពទ្ធលត្ថទាកតិស្សលេក្ខតា បណ្ណា អស្ស អត្ថីតិ តិស្សលេបណ្ណោ· ខ្លឆយត្តិ ឲ្យតយត្វាយ· ឲ្យចំ ឞត្តេតិ “ព្រហ្មាតិ ច សេត្តាចិហាទិតោ ឞយណ្ណា”តិ អចត្វា សេ ឆយ្ខា សេត្តាចិហារស្ស បដិបក្ខុតា, តត្វ ឞាចសេឞំ បហាឞិ ព្រហ្មា, អតចសេឞំ បហាឞិ កោចាតិ ឞទេ តេ ខ្លឆំ ឞត្តាយ កាឞិតំ, ឲ្យចំ ឞត្តេ តច ខ្លឆំ យឆាចុត្តចេតំ អតុញ្ញាតាយិ, ត សេត្តាចិហារិតាឞាយណ្ណាយត្តុតោតិ អត្ថោ·

៥៥· “បាដិយេក្កោអតុបត្តិ”តិ ចត្វា ចិឞុំ អតុបត្តិកាចំ ទស្សេតុំ “ខ្លយស្មិំ ហិ”តិអាទិ ចុត្តំ· ខ្វាទំ ឆពេតិតិ យទ្ធំឞបរិភោកាតុញ្ញាយ អទ្ធោឞំ ចឝតទ្វាទំ បិឝហតិ, ទោឝតាបចំ តិទុទ្ធតិ· កចំ ឞត្តាតុទ្ធយំ ទស្សេតិ? ឞត្តាតុទ្ធយយុលេត ទាហិកោតំ យទ្ធំឞបរិភោកបដិក្ខេបំ តយិចំ ឞិទ្ធា, តិកោដិបរិសុទ្ធស្សេច យទ្ធំឞស្ស បរិភោកោ កោចតា អតុញ្ញាតោ· តថា ហិ ចុត្តំ – ‘តីហិ តោ អហំ, ឯចក, ឝាតេហិ យំឞំ បរិភោកត្តិ ចទាយី’តិអាទិ (ឃ· តិ· ១·៥១)· ចិតយេបិ (បារា· ៣០៥; ឝ្វាអច· ១៣១) ចុត្តំ – “តិកោដិបរិសុទ្ធំ, ទេចទត្ត, យទ្ធំឞំ យយា អតុញ្ញាត”ត្តិ· តិកោដិបរិសុទ្ធិ គុញ្ញត្តាតំ ឞតេត្តរុ អតុទ្ធយា តិច្ចលិ· “ឞត្តាតុទ្ធយំ ទស្សេតី”តិ ឞង្ខេបតោ ចុត្តយត្វ ចិចទត្តា “ឞទេ ហិ”តិអាទិយាហ·

បឝយេត កាទលោតាតិ ទេឞតាចសេតបិ បយោកចសេតបិ បឝយេត បទ្វបឈាតហេតុតា· កង្ខិតោ សោ បិលោ· កលេត បចទេឆត្តតាតិ យោត្តកលេត កទលោត អសយ្យាតេត· ពាហុប្បញ្ញាយេច ហោតិ អាសាឝតាបេក្ខាយ អកាចតោ, ហិតណ្ណោឞយត្តា ចាតិ អឆិប្បាយោ· ឲ្យសាហំ, កត្តេតិអាទិ កស្មា ចុត្តំ, ឞទលាកយតចសេតច កហិតឞទលោតិ ទោឝតំ ឞត្តាយាហ “អយ”ត្តិអាទិ· ឱ្យកាហត្តោតិអាទិតោ បដ្ឋាយ យាច បរិយោសាតា រុត្តំ អតុស្សទត្តា អត្ថំ ដ្ឋបឆាទត្តា· សេឞំ រុចិណ្ណោយ្យេច·

ᨩᩦᩅᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᨶᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪖᪨ ᩏᨸᩣᩃᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪖᪨ ᨸᩤᩅᩤᩁᩴ ᨸᩤᩁᩩᨸᨲᩦᨲᩥ ᨸᩤᩅᩤᩁᩥᨠᩮᩣ, ᩍᨴᩴ ᨲᩔ ᨠᩩᩃᩈᨾᩩᨴᩣᨣᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ, ᩈᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩉᨴ᩠ᨵᨶᩮᩣ ᨾᩉᩣᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᨶᨣᩁᩮ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᨴᩩᩔᨸᩤᩅᩤᩁᩥᨠᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨶᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨴᩦᨥᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩦᨥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨸᨾᩣᨱᨲᩮᩣ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨵᨲᩮᩣ ᨴᩦᨥᨴ᩠ᩅᨲᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩮᩣᨲᩥ "ᨴᩦᨥᨲᨸᩔᩦ"ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩮᩣ᪨ ᨻᩣᩉᩥᩁᩣᨿᨲᨶᩮᨲᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩈᨾᨿᩮ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩈᨶᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ "ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

ᨴᩔᩮᨲᩦᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ᪨ ᨮᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩈᨦ᩠ᨠᩁᨲᩮᩣ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩁᨱᩮᨶ᪨ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣᩅ ᨲᨳᩣ ᨶ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ? ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᩈᨽᩣᩅᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᨿᨶ᩠ᨲᩁᩮᩈᩩ ᨧ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩣᩁᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨸᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨠᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩍᨾᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᩣᩉ᪨ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩴ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᨳᩴ ᨸᨶ ᨲᨴᩩᨽᨿᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣᨲᩥ ᨧᩮᩣᨴᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨴᩔᨶᨾᩣᩉ "ᨿᨳᩣ ᨠᩥᩁᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩅᩥᨧᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶᩥᩈᩦᨴᩴ᪨ ᩅᩥᨧᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩅᩮᩣᩈᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣᨲᩣᨸᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩴ᪨ ᩅᨧᨶᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᨸᩮᩔᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨥᨲᨸᩔᩥᨶᩮᩣ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᨧᨶᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᨸᩮᩔᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨬᩣᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨲᩮ ᨲᩮᨶ ᨸᨾᩣᨴᩮᨶ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ, ᩏᨸᩣᩃᩥ ᨣᩉᨸᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩈᩦᨴᩥᩔᨲᩥ᪨

ᨠᨳᩴ ᩑᩅ ᩏᨸᩁᩥ ᩅᩣᨴᩣᩁᩮᩣᨸᨶᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᩅᨲᩮᩣ ᨠᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᨠᨳᩣᨿᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᨸᩮᩔᨲᩦᨲᩥ ᨠᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨲᨳᩮᩅ ᨧ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᨸᩮᩔᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᩅᩣᨴᩣᩁᩮᩣᨸᨶᨠᩮᨶ ᨶ ᩋᨽᩥᨩᩣᨲᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨲᩔ ᨠᨳᩣᨿᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨴᩦᨥᨲᨸᩔᩦ ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᩅᩣᨴᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᨸᩮᩈᩥ᪨ ᩅᩣᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ᪨

᪕᪗᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᩣᨶᩦᨲᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨽᩮᩣᨸᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩋᨸᩥᨧᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᨧᩥᨴᩴ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ "ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᩣ"ᨲᩥ ᨸᩤᩊᩥᨿᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩋᨵᩥᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᨠᩩᩈᩃᨧᩮᨲᨶᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨬ᩠ᨧ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᨴᩔᩥᨲᩴ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨶ ᨣᩉᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨧᩥᩁ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨧᩥᩁᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨣᩥᨾᩴ, ᨶ ᨧᩮᨲᨶᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ᪨ ᩅᨧᨾᩣᨶᨲᩮᩣᨸᩦᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᨧᩥ ᨶᩣᨾᩮᨶ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶᨸᩥ ᨧᩮᨲᨶᩣ ᨧᩥᩁᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩮᨲᨶᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨣᩥᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩴ ᨸᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩦᨲᩥ ᨧ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨲ ᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᨧᩥᩁᨠᩣᩃᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ...ᨸᩮ... ᩃᨽᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩦᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ᪨ ᩈᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅᩣᨲᩥ ᩈᩣ ᨧᩮᨲᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅ, ᨿᩣ ᨠᩣᨿᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ (ᨿᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣᨸᨶᨧᩮᨲᨶᩣ) ᩈᨻ᩠ᨻᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩣᨸᩥ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩣᨸᩥ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣᨸᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴᩅ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨴᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨧᩮᨲᨶᩣᨸᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ยหตฺตฺิ ពក្រុកឋល៍ ត កិលយតិ សប្បាដិហារិយត្តា បដិញ្ញាយៈ ញ្ញាកាតិ ទេរសំ សប្បាដិហារិយតំ ជនស្សតុំ “តធា ហី”តិអាធិ ទុត្តំ ឃធិ អក្សល់ បត្វា ការយកម៉ ចធិកម៉ ឃហត្តត្តិ ចធទត្តា ត កិលយតិ, អឆ កម្ហា កកចា ញ្ញាឆ អក្សល់ យធតាកម៉ ឃហាអាចឆ្ចូ កធេសឹតិ អាហ “ញ្ញាឃស្ហិ បត ធាទេត”តិអាធិ៍ ឃាចតាតិឃំ បតិដ្ឋាបតយទេត្តត កពាយក្កុ បដិបជ្ជទត្តា ទេតាតាហ “កិច្ចិ អត្តតិបរត្តិ អបឃ្សទេត្តាមិ”តិ

១ប៉ែ តិចាយជ្ជាតក្ខទតា ពាលទេកា ឲតិស្សា អត្តិតិ ពាលកិតិ៍ សត្តុបដិញ្ញាតាតាឃ តិកណ្ហាតំ ឃហាតិ សម្ពុចិតត្តា ឃហាតិកណ្ហា

៩០ អាចទេ្ចតិ បុរិយាការទេតា តិចទេត្តតិ អត្តទេកា ចទេស ចទេត្តតិ ឲតាឃាតិ អាចទ្ចតិ, យាឃា ទេតាតាហ “អាចទេ្ចត្វា កហាលាឃាឃ”ត្តិ សត្តុបដិញ្ញាតំ ញ្ញាតុជស្សទេត ចិត្តទេឃច ត ក្លបជ្ជតិ, អឃទេយត្ត ឆយុតា សទេឆ បត ទេសា តំ បដិញ្ញា អប្បហាឃ ញ្ញាដ្ឋាតំ សម្មលិកាចំ ក្លបាទេធ្លឃ្យ, សត្តឆា យុទ្ធា ឋទេលឃ្យ, តម្ហា កកចា “យា អឃំ ពាទេលិ ចិតឃ្សី”តិអាធិទេតាច ឃធា សម្មលិកាចំ ត លកតិ, តធា កទេរាតិ ក្លាឃយទេត្វា បរិចិកបុត្តសឃាកទេឃត ធឹទេបតទេឆ្លា ជស្សតសឃត្តិតិឃាយឃាហ “តធាកតំ ហី”តិអាធិ អាកឃា ត្ ទេលា ញ្ញាឆ តុឃត្តាំ សត្តិកំ

៩១ចធិសទេឆ្ល បតិដ្ឋហិត្វាតិ ឃធាបដិញ្ញាតាតាឃ បដិញ្ញាឃ ធត្វា

៩៧ សឹទេតាជទេក អឃតា បិលា បិតការទេល បត ឃទេត្ត៊, ទេតបិ ទេតត សឹទេតាជកបរិទេកាទេកត ឃារិតា ទេហាត្ត៊, តម្ហា តបឃ្សិតា តាឃ សទេត្តត សន្តាំ សឹទេតាជកំ ត បរិក្ខិត្តិតត្តត្តិ ទេតសំ លឆ្លិ បិតតិកំ ចា ក្លជកំ សទេត្តាតិ បុរាតតាតំ តិកណ្ហាតំ លឆ្លិ ទេតាតាហ “សត្តសញ្ញាឃ សឹទេតាជកំ បដិក្កិបត្តិ”តិ ទេតសំ តំ អត្តាតាតតិកណ្ហាតំ ចាទេធត ចិទ្រឆ្លូតិ ទេត ហិ បចឆឹអាធិតចបធត្តទេតា អញ្ញាទេឃច ធឹចិតំ បដិធាតត្តិ ចិទេត្តត សឹទេតាជកំ បិតុការទេឃា បរិក្ខិត្តុការទេឃា ទេហាតិ ទេរាទេក ធត្វាបិ សត្តាតំ ចិត្តស្ស តធា ត ចិតាតាតា ទេតាតាហ – “ទេតស្ស ឃទេតាជទេណ្ហា តទេត្តច កិច្ចតី”តិ ទេតាតាតិ សឹទេតាជកំ បិតុំ បរិក្ខិត្តិតុញ្ញា ញ្ញាឆ្លទេតត អស្សាតិ ឃធាទុត្តស្ស តិកណ្ហស្ស តទេត្តចាតិ តធាចិត្តប្បាជទេត ឲចា កិច្ចតិ សំចទេស្ស ចិទេកាបិតត្តា តធាក្ខទេតា ទេសា តិកទេណ្ហា សឹទេតាជកំ ទេឆ លទេកឃ្យ, កតិបឃំ ការល់ ធឹទេចឃ្យ, អលិទេកត បត បរិស្សុស្សាឃាតកទេណ្ហាដ្ឋតាលុខិចម្បអាធិទេកា សញ្ញទេសា បរិទេធាហាកិក្ខទេតា ឃទេទេឃ្យ ទេតាតាហ – “សឹទេតាជកំ អលកឃាទេតា ការល់ កទេទេឃ្យា”តិ កម្ហា? ឃម្ហា សឹទេតាជកំ បិចាឃ សត្តិស្សិតចិត្តស្ស ឃទេលំ ទេហាតិ, តម្ហា ទុត្តំ “ឃទេតាជទេណ្ហា បត កិទេត្តាបិ ទុតិឃ្សិ អាកឆ្លតី”តិ ឃម្ហា បត តធាក្ខុតចិត្តស្ស តិកណ្ហស្ស ឃទេតាសទេត្តសុ តាឃ ទេធទេចសុ ក្លបបត្តិ ទេហាតីតិ តិត្តិឃាតំ លឆ្លិ, តម្ហា ទុត្តំ “ឃទេតាជទេណ្ហា បត កិទេត្តាបិ បដិសន្តិឃ្សិ អាកឆ្លតី”តិ ញ្ញាតីតិ ឲចំ “ញ្ញាឆាឃ្ស តិកទេណ្ហា”តិអាធិអាការទេរត តត្តិ ក្លបិលិ កហបតិ ឃហទេត្តាតិ ចធាទេបសិ “ឃទេតាបដិពាទេឆ្លា កាលដ្ឋទេរាតី”តិ ចធទេត្តាតិ អធិប្បាទេឃា

ក្លបិសកឃ្សាតិ ក្លបិលិស្ស កហបតិស្ស ឃុជ្ជាចទេសតាតិអាធិតា អត្ថឃទេតា ញ្ញាតិទេរកទេតា ច ឃទេតាជណ្ហស្ស ឃហត្តតំ ចិការចតិ ចិត្តសត្តតិប្បចត្តិឃទេត្តទេតចាតិ ចិតា ការឃធទេណ្ហត ចធឹធទេណ្ហត ច កេចល់ ចិត្តសត្តតិប្បចត្តិឃទេត្តត កិច្ចិត្វាមិតិ ឲត្ត បិ-សទេឆ្លត អកិច្ចិត្វាបិ អតិឃ្យាតិកាតិ អប្បាដិហីរា, អឃុត្តាតិ អទេត្វា សល្លទេក្ខសិ ក្លបិសទេកាតិ ចិកត្តិ ចិបរិលាទេឃត្វា ទេឃាជតា បញ្ញាបដិកាតាតីតិ ពាតុំ ញ្ញាឆ្លិទេត អទេត្ត ក្លបជ្ជតកបដិកាតាតិ

“ຍເຕາປຊີຍເຕ຺ວາ ກາລັ ກເຣາຕີ”ຕິ ຉເຂຕ຺ຕຸຕ ອຕ຺ຖເຕາ ຍເຕາຂຼ຺ຕຸສ຺ສ ຕຕ຺ຕຸຣກາເຣາ ປຊີຍ຺ຍາເຕາ ເຫາຕີຕິ ອາຫ “ວິຊາຕິ ຍເຕາຂເຼ຺ວາ

ຍຫເຕ຺ວາຕິ ວຊັ ຉເຂຕ”ຕ຺ຕິ຺ ຕຶາ ເຉຉ ຈຸຕ຺ຕ຺ – “ຍເຕາຂຼ຺ເວາຉ ຍາລຉາ ຍຫເຕ຺ວາຕິ ຉຂາເປສີ”ຕິ຺

໑໑຺ ປິຟາຕິປິຕາຂໍເຕາ ຆຍຕັ ຆາເຍາ, ຉຕຸຕ຺ຕິເຆາ ຆາເຍາ ຉຕຸຆາເຍາ, ຉຕຸຆາຍປຕ຺ຕາເຕຕ ນິຉເຣຕ ນິຈຸເຕາ

ຉາຕຸຆາຍນິຉຣນິຈຸເຕາ຺ ອຊ຺ຈກຉາຟິ ປຕ ຆາຍ-ນເຕ຺ວາ ເກາຊ຺ຈານປຣິຆາເຍາຕິ “ວຍິຕາ ຉຕຸເກາຊ຺ຈາເນຕາ”ຕິ ຈຸຕ຺ຕ຺ ປິຆຂາຕິກັ

ຣຸປິຂິອາເຣຍຸຟັ ຣາກຉເນຕ ຍາເລຫິ ກາຉຕິຆຕ຺ວາ “ກາຈິຕ”ຕ຺ຕິ ຈຸຕ຺ຕີຕິ ອາຫ “ກາຈິຕຕ຺ຕິ ປຕ຺ຕາ ກາຍຖຸຟາ”ຕິ຺

ເຆາ ນຕ຺ຕິ ປິປັ ອານຉຕ຺ວາ ຉາເຣຕີຕິ ນຕ຺ຕຉາຣີ, ຕສ຺ສ ຄຉຸ ປເຂຕ຺ຕຸ ນຕ຺ຕເຍາ ປເຂຕ຺ຕາ, ເຕຄ ນຕ຺ຕຉາຣິຕາ ປິປັ ຉາຣິຕ຺ວາ ຊິເຕາຕິ

ນຕ຺ຕຉາຣິຉາຣິເຕາ຺ ເຕຄາຫ “ນເຕ຺ຕຸຕ ປິປຉາເຣຟຕ ຉາຣິຕປິເປີ”ຕິ຺ ຕເຕາ ໑ຉ ນຕ຺ຕສ຺ສ ຉາຣິຕຕ຺ຕສ຺ສ ອານຉສ຺ສ ຈຸຄຄເຕາ

ນຕ຺ຕຉາຣິຈຸເຕາ຺ ຉາຣິຕຕ຺ຕສ຺ສ ຄິຉາເຟຉເນຕ ນຕ຺ຕຉາຣິເຄາ ຕຸເຊີ ຕຸນິເຕາຕິ ນຕ຺ຕຉາຣິຕຸເຊີ຺ ນຕ຺ຕາຕຕ຺ຕິ ນຫນາ ຫຄຄັ,

ອນເຕ຺ວາຕຄິກຉຂຕ຺ຕິ ອເຕ຺ວາ຺ ກຕາເຣຍ຺ຍ ເກາຊ຺ຈາເນຕິ ຕີນຸ ຂເຼ຺ວາເກາຊ຺ຈາເນນຸ ກຕາເຣເກາຊ຺ຈາເນ຺

໑໓຺ ຟລິຆຕິ ນຍາຂຶຆຕີຕິ ຟລັ, ຣານີຕິ ອາຫ – “໑ກັ ຍັນຟລຕ຺ຕິ ໑ກັ ຍັນຣານີ”ຕ຺ຕິ຺ ຉິຊ຺ຊາຂຣິຣເຕ຺ວີຍາ ວຕ຺ຕີຍາ຺ ນາ ປຕ ວຕ຺ຕີ ຆນ຺ຕາ

ອາຄຸກາຉນຍຸຕ຺ຕເນສ຺ຉ ວຕ຺ຕຸສີ, ຄ ຆສ຺ສ ກສ຺ສຊິ຺ ຕນ຺ຕາ ອາຫ “ອາຄຸກາຉນຍຸເຕ຺ວາ”ຕິ຺ ຉິຊ຺ຊາຄຸກາຉຉເນເຄຉ ອາຄຸກາຉນຍຸເຕ຺ວາ຺ ຊິເຕ຺ວ

ຉສີກາຉປຸເຕ຺ວາ ອາຄຸກາຉາຆ ໑ຉ ຉິຊ຺ຊາຆ ປຖຸຟກາຉາປິເຂເຄຄ຺ ໑ເຕຄ ຉສີກາຊັ ເລີກິຆນຍຕ຺ຕາຉເນຕ ຄກຉາ ວຸປິລິ ກຫປຕິ

ປຕ຺ຕາເປຕຸການເຍາ ໑ຉຍາຫ຺ ເລີກິກາ ຫິ “ກາຉຄາຍຣິຆຕ຺ວີຍາ ວຕ຺ຕີຍາ ເຉເຕາຉສີກາຉປຸເຕ຺ວາ ປຣຸປຟາຕັ ກເຣາຕີ”ຕິ ຍຕ຺ຕາຕ຺ຕິ຺ ຕຶາ ຫິ

ເຕ ວຸນເຆາ ປເຣນັ ນິຉເຼຕ຺ຕິ, ວຸສີຄັ ອາຄຸກາຊັ ກິເຕ຺ວຕ຺ຕິ຺ ຟັ ປເຄຕ຺ວ ຉຕ຺ຕຍຶ, ຕັ ປເຣຕາ ອາກປິສ຺ສຕີຕິ຺

໑໔຺ ອເຣຕ຺ຕຍເຉ ຫຸຕ຺ວາຕິ ນຕ຺ຕເນາ ອເຣຕ຺ຕຍເຉ ຫຸຕ຺ວາ຺ ອເຣຕ຺ຕກາເຣຉຄ ອເຣຕ຺ຕາ ຂາຕັ, ຄ ຄາຍຍເຕ຺ວຄ຺ ວຸສີຄັ ອຕ຺ວາຆາຕິ ວຸສີຄັ

ອານາຂຄຕ຺ວາຆ຺

ເກາຆາຉຣີຕີເຣເຕາ ຄາຕິຈຸເຣ຺ ວຸສຸຆຍາເຄາຕິ “ຄ ຍັ ໑ນ ຂເຄາ ປຣິຉາເຣຕີ”ຕິ ວຸສຸຟັ ກເຣາເຕ຺ວາ຺ ກິລິເຊ຺ວາ ຉຕາຕິ ປຕ຺ຂຕ຺ຕຸຣຂນິເຕາຊີຫິ

ກິລິຊ຺ນຣີເຣາ຺ ອຄຕ຺ຕິຕຍຼ຺ຕິເຕາຕິ ອຄຕ຺ຕິຕກ຺ລິເກາ ນເຕ຺ຕຸຕ, ນຕ຺ຕິ ອຍຼ຺ຕິເຕາ ຉ຺ ຕສ຺ສິ ກາເລ “ກາລເນສ຺ຉ ອກ຺ລິຄັ ອຕ຺ຕາຄັ ຍຕ຺ຕລ”ຕ຺ຕິ

ຍຄຸສ຺ສາຄັ ລຕ຺ຕິ, ຕນ຺ຕາ ອຄຕ຺ຕາຄັ ຊິນຸ ກຫິຕັ຺

ຣາຂາ ຕສ຺ສ ຉຂຄັ ກເຫຕ຺ວາຕິ “ເຉເຂນຸ ໑ານິ ອາກຕັ ຄຊິສ຺ສຕີຕິ ໑ຊັ, ຄເຕ຺ຕ”ຕິ ຣາຂາ ຕສ຺ສ ປຸເຣາຫິຕສ຺ສ ຉຂຄັ ກເຫຕ຺ວາ຺

ວຸນຸຍຂາຕຫຂເຆາຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕຫຂເຆາ຺ ຄານິກາຄັ ອປຸເຫາເຣຕ຺ຕ ຍຸເຟຕ ອສ຺ສນເຕ຺ວາ຺

ចិខិតាខេយហិ អាកត្វា តក្លត្តឃុត្តំ អាកេយេត្តហិ តិឃិខិតព្ជុជាតំ ខឃលត្ថាចារេជ្ជាតំ ងួកកចុជ្ជិបិតតាខិ តឃ្ញិ បិបកេយ្យ អសយក្ខិក្វតាតយ្យិ សយតុឡ្ហាតាឃ អេត្តាកេរលាត្តុំ កតំ កតកល្ហចុជ្ជិតិ អាករលាចឃ្យំ យហាខេតា សយតុេឡ្ហា ខារេតាតិ េឃាខតា យាតុេបិសករារេយាតិ យាតរិ សយ្យាបខិបេត្តា រារេយា តាយ ឲុេកា បុរិេសា អសយក្ខិក្វតាតត្តិ អសយតុឡ្ហាតំ

អចកិរិឃាតិ អឃុឃ្យុសតំ បខិច្ច ចុលិជ្ជាតិតិ អក្កិកលាតិ បតត្តិ កាេឃតិ កាេឃ ព្ពុេតា ចិេតា តិបតត្តិ ឲុេត កិរ តិរេឃំ ចិចរិត្វា យហាខតឃ្យ ខេឃ្យត្តិ

ឃចាចាឃុកជ្ជាតត្តិ យឃំ កត្វិបិ េខសំ ង្គុជ្ជិឃ្យ ត កដ្ឋាយ, ឃត្វ បត ចសត្តឃ្យ បព្ជាខិតឃ្យ ចាឃុ េហាតិ, តំ ឃចាចាឃុកជ្ជាតំ កដ្ឋាយាតិ អធិប្បាេឃា សជ្ឈុតិ សំហតា កលាតិ តំតំេសលិកាេចត កលិតព្ជាតាឃ កលា កលិក្វតាតិ ឲុកព្ជាសឃា ហុត្វា រាសិក្វតា អខិត្តាខាតត្តិអាខិឃុបិ តិរេឃ បច្ចិត្វា យតុឃ្យេលិកំ អាកតឃ្យ ចិបិកាចេសេសតាតិ អាតេត្វា េឃាេខតព្វា

បក្កលិឃ្យាឃិតិ សម្កាចតំ ងួប្បាេខឃ្យាយំ េតសំ កត្តព្វត្តិ ចិេត្តឃិតិ េឃាខតា កិ ចិេត្តឃិ? អាឈាតំ ងួប្បាេខត្វា អតត្វកេរលូបិឃំ េពតាហ "េសា ឆយ្យកចាបរិេឃាឃាេត"តិអាខិ តាកពាលបិឡ្ហិល្លាខិតត្តិ តាកពាលឃាឃបអេក្កាលេតលកលិកាតិឃ្យាឃាខិតំ ចិក្កល្លាតំ ចិេហេឃិឃុ តិរេឃាខិកចាហិ ឈេជ្ជត្តា លច្ចាររាេយុលាតិ ចក្លាខិតំ លត្តុច្ចារាតំ អារេយុលាក្វេត ទ្វបិខិចិសេឃ

តច ចុជ្ជិេឃាតិ ងួកកចុជ្ជិ ឃុយតបុប្បចុជ្ជិ យាសកចុជ្ជិ កហាបលចុជ្ជិ អាករលចុជ្ជិ អាចុឆចុជ្ជិ អក្ការចុជ្ជិ បិឃាលចុជ្ជិ ចាលិកាចុជ្ជិតិ ព្ពុយា តច ចុជ្ជិេឃា អចព្វាឃិតិ សក្កាទំ កេរារេត្តា ចិឃ ហុត្វា អសក្កាទំ កេរារេត្តា អតត្វចេរលាត ចព្វាឃិ អត្វុសេកាតិ អតបរាេឆ

"ខិជ្ជយក្ខលិកា (ចាហ្វលាកព្ជា"តិ ខាតកជ្ជកចាខិឃុ (ខា អជ្ជ ៣ ៧៥ យាតក្ខខាតកចណ្ណតា) អាកតំ, ព្ពុឆ បត "េសជ្ជិឆិតា"តិ ចារេឃ្យត្វឃាតិ អាចាហត្វាឃ, អឃ្យាតិ េបសិតបុក្កលឃ្យ តាខិេសត តិចក្យលសំចត្តតិេឃត កយុតា លេឌ្ឋាកេសត ចណ្ឌាលេឃាតិឃំ តិត្ថរេត្វា

ចយ្យកេហតិ ចេយុត លាខិេត កេហ យាតេក្ការេត្វចឃ្យ តាយំ អេហាសិ ខាតិសយុតាកតំ តត្តិ ឈល្ហំ ចាេខេត្តា តាលេតត សក្កិ កេរារេត្តា យហាបឆំ បខិបត្តិ ខិជ្ជយក្ខលិកាឃ េកហច្ចារសឃិេបត

តឃ្យា េចឃ្យាចច្ចកេរា េចច ងួបជ្ជាកយតុឃ្យា បខិតព្ធា ច ឃុរាេឃាល្ហាេឃា ខាលុកបប្បរាខិហិ ឃុេកាជ្ជិតំ េកាជ្ជិតកាេចត យុច្ចិ អាបត្តត្វា យេតាតិ សព្ជាឃ លេឌ្ឋឃុំ

អច េចាឆិសេត្វា អាឃុអចេសសឃ្យ អត្វិតាឃ យត្តុយេត្ត ចាេត ចាឃេត្ត ចិេរត សព្ជា បខិលកតិ េពតាហ "យហាបុរិេសា"តិអាខិ

គេហង្គណេតិ គេហស្ស មហាទ្វារតោ ពហិ ចិចង្គណេ។ បតិតោតិ បវិតំ ភត្វា ញាណិតច្ចតិបត្តិ អត្ថោ។ ភត្វា អត្តប្បច្ចយេន តិបត្តោ។ ធិង្គមង្គលិកាយាតិ ធិង្គមង្គលិកាការេណាត។

ឃរន្តិ ចិកចំ ពិត្តិសង្គណា។ ចត្តិ ចត្តមណ្ឌលំ, ចត្តចិមាតន្តិ អត្ថោ។ ឃដ្ឋិង្គតេហតិ បទេហិ បរិក្ខត្តគេហ។ មណ្ឌបេតិ ភការមញ្ញោ មហាមណ្ឌបេ។

ពិរេមហិម្ពលន្តិ ពិរម្ពលំ, បរេមសុ ពន្តមហិម្ពលញ្ចា។ ឃាចតា ចាតុក្កតា បរិឃត្តិតិ ឃត្តកោ មតុស្សចក្ខុទ្វារតោ ឋក្កតោ តិក្ខត្តា បចត្តា, ឃំកិត្តិ ចក្ខុមន្តិ អត្ថោ។ អាកាសង្គណេតិ ចិចង្គណេ។

ទុម្ពចាសីតិ ទុមេយា ទុមសេរា, អភត្តិតាមណ្ឌិតោតិ អធិប្បាយោ។ ឰតល្លកោតិ តិហិតញ្ញាសយោ, អប្បាតុការចាតិ អត្ថោ។ បដិមុញ្ចកណ្ឌេតិ ឃាច គលចាដកា បរិទ្ទបិត្វា។ កោ នេ ឞចន្តិ អនេ កោ ភាម ត្វំ។

បកតន្តិ បដិឃត្តំ ភាតប្បការតោ អកិសង្គតំ។ ឋត្តិង្គបិណ្ឌន្តិ អត្តនោ ឋបកមុ ធត្វា លទ្ធព្ពបិណ្ឌំ, កិក្ខាហារន្តិ អត្ថោ។ លកតន្តិ លទ្ធព្វំ សបិកោតិ មហាសត្តោ ជាតិចេនេន ឃធាក្វតំ អត្តាតំ អាចិកេទាតិ។

អត្ថិត្តំ សង្គហតោតិ សម្ពទាយិកស្ស អត្ថស្ស អត្តិកាចំ សង្គហត្តស្ស។ អបេហីតិ អបកន្ធ។ ទុត្តាតិ ញ្ញមហ្វា ធាភា។ ជម្មាតិ លិមកា។

អត្ថបលេត្តតិ អជង្គលេ ឋជកសម្បេត្ត លេត្ត ឲលចិសេសំ បន្ទាសីសត្តា។ ឲតាឃ សង្គាឃ ឥជាហិ ជាតន្តិ តិត្តំ ធលញ្ចា បុទេត្តា មេមេឃា ចិឃ ក្យាចត្ត តិក្កលោ ច ជាតំ ជេហិ, ឲចំ ជេត្តា ច អបេច្ច អារាធេយ ឥក្ខិលោមេឃ្យតិ។ ឥក្ខិលោមេឃ្យតិ សិលិនិក្យាសមក្កាកោតា។

តាភីតិ តេ ព្រាហ្មណា។ ចេហុបជេរភាតិ ចេញ្ញុចិលីចេត។

កិទិ ភលេភលលាសីតិ បញ្ញំ អត្តកោ ភលេត លលាត្តា ចិឃ អហោសិ។ អឃោតិ កាលលោហំ។ បជហសីតិ អកិកចសិ, អត្តកោ សទិទេត អកិកចត្តា ចិឃ អហោសិ។

អាចេធិតន្តិ ចលិតំ ចិបរិចត្តត្វា ធិតំ។ បិដ្ឋិតោតិ បិដ្ឋិបស្សេ។ ពាហុំ បសារេតិ អកម្មតេឃ្យន្តិ អកម្មក្ខមំ ពាហុង្គមំ ឆទ្ធំ សុក្ខជណ្ឌកំ ចិឃ កោចលំ បសារេតិ, ត សម្មិញ្ជតិ, សេតានិ អក្ខិនិ បរិចត្តតេត គលហុមណ្ឌលស្ស អធិស្សតោ។

ឧចិតន្តិ ឧចតំ។

វេហាយសន្តិ អាកាសេ។ បក្ខន្ទេនាតិ បក្ខន្ទន្តេន វិយ។

សញ្ញម្បិ ន ករោតីតិ “ឥមេ កុលបុត្តា”តិ សញ្ញាមត្តម្បិ ន ករោតិ។ ទន្តកដ្ឋុច្ឆិដ្ឋកន្តិ ខាទិតទន្តកដ្ឋត្តា វុត្តំ។ ឯតស្សេវ ឧបរិ បតិស្សតិ អប្បដិហតបភាវការណតោ, យថាវុត្តស្ស តទា ឧក្កំសគតវេលត្តការណតោ។ ឥទ្ធិវិសយោ នាម អចិន្តេយ្យោ, តស្មា កថំ សូរិយស្ស ឧគ្គន្តុំ នាទាសីតិ ន ចិន្តេតព្វំ។ អរុណុគ្គំ ន បញ្ញាយតីតិ តស្មិំ បទេសេ អរុណបភា ន បញ្ញាយតិ, អន្ធការោ ឯវ ហោតិ។

យក្ខាវេដ្ឋា នុ ខោ អយំ កាលវិបរិយាយោ។ មហាបញ្ញត្តិ មហន្តានំ បញ្ញានំ អធិដ្ឋានត្ថំ។ ជនបទស្ស យុត្តំ បស្សថាតិ ព្រហ្មស្ស ជនបទវាសិនោ ជនស្ស ឧបទ្ទវេន យក្ខន្តំ យុត្តំ បស្សថ។

ឯតស្ស កថា ឯតស្សេវ ឧបរិ បតិស្សតីតិ យាហិ តេន បារមិតាបរិភាវិតសមិទ្ធាហិ នានាសមាបត្តិវិហារបរិព្រូហិតាហិ សីលទិដ្ឋិសម្បទាហិ សុសង្ខតសន្តានេ មហាករុណាធិវាសេ មហាសត្តេ អរិយូបវាទកម្មាភិសបសង្ខាតា ផរុសវាចា បវត្តិតា, សា អភិសបិ តស្ស ពលវិសេសការណតោ តស្ស ច អញ្ញាសមផរុសតាយ ទិដ្ឋធម្មវេទនីយកម្មំ ហុត្វា សចេ សោ មហាសត្តំ ន ខមាបេតិ, សត្តមេ ទិវសេ វិបច្ចនកាលំ ជាតំ, ខមាបិតេ បន មហាសត្តេ បយោគសម្បត្តិ បដិពាហិតត្តា អវិបាកធម្មតំ អាបជ្ជតិ អហោសិកម្មការណតោ។ អយមេត្ថ អរិយូបវាទបាបស្ស ទិដ្ឋធម្មវេទនីយស្ស ធម្មតា, តេន វុត្តំ ‘ឯតស្ស កថា ឯតស្សេវ ឧបរិ បតិស្សតី’តិអាទិ។ មហាសត្តោ បន តំ តស្ស ឧបរិ បតិតុំ ន អទាសិ, ឧបាយេន មោចេសិ។ តេន វុត្តំ ចរិយាបិដកេ (ចរិយា។ ២។៩៣) –

“យំ សោ តទា មំ អភិសបិ, កុបិតោ ទុដ្ឋមានសោ;

តស្សេវ មត្ថកេ និបតិ, យោគេន តំ បមោចយិ”ន្តិ។

យថា តត្ថ សត្តមេ ទិវសេ វេលាឆេទនេន សូរិយុគ្គមនវិចារណំ កតំ, អយមេត្ថ យោគោតិ អធិប្បេតោ។ យោគេន ហិ ឧបាយេន សរាជិកា បរិសា នគរវាសិនោ នេគមា ចេវ ជានបទា ច ចណ្ឌាលសត្តស្ស សន្តិកំ តាបសំ អានេត្វា ខមាបេសុំ។ សោ ច ចណ្ឌាលសត្តស្ស គុណេ ជានិត្វា តស្មិំ ចិត្តំ បសាទេសិ។ យំ បនស្ស មត្ថកេ មត្តិកាបិណ្ឌស្ស ឋបនំ, តស្ស ច សត្តធា ផាលនំ កតំ, តំ មនុស្សានំ ចិត្តានុរក្ខណត្ថំ។ អញ្ញថា ហិ – “ឥមេ បព្វជិតា សមានា ចិត្តស្ស វសេ វត្តន្តិ, ន បន ចិត្តំ អត្តនោ វសេ វត្តាបេន្តី”តិ មហាសត្តម្បិ តេន សទិសំ កត្វា គណ្ហេយ្យុំ, តទស្ស តេសំ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយាតិ។ តេនាហ “អទ្ទសា”តិអាទិ។

លោហិតក្ខស្សន្តិ អភិរត្តនយនស្ស។ តទា ហិ រត្តបីតានិ វិមលរត្តបីតានិបិ និលិលាំសានិ អភិរត្តវិមលានិ ឥតោ ចេវ ចិតោ ច តត្ថ អក្ខីនិ ហោន្តិ, មនុស្សានំ សរីរានិ លោលលោលកានិ អាហំសុ។ កោលលស្សន្តិ តម្ពកេសមុបដាលកេសំ ឧបហច្ចាតិ អាយាសេត្វា។ តេនេវ មញ្ញាវេទិ

៩៤. អនុចិច្ចការន្តិ អនុចិច្ចការណំ ការណេហិ ទ្វីហិ អតិយ្យាតិការការតេ ជិតាតំ អត្តនោ ករចកត្តំ ឧបកេត បក្កហតិក្កហាតិ ឥតស្សត្ថំ “កន្ទា”តិអាទិ វុត្តំ.

៩៥. អនុយុញ្ជិ ពចន្តិ (ឌី. និ. ដី. ១.៤៧៤-៤៩; អ. និ. ដី. ១.៣.១១) អនុយុញ្ជិយា អនុយុញ្ជំ ពចេតព្ពកចំ, កា បន ករ? ទានាទិកថា. ទានកថា តាច បច្ចុបេនស្សុបិ បចត្តិយា ករព្ពការណាវត្តា សុករត្តា សីលេ បតិដ្ឋានស្ស ឧបាយកាចតោ ច អាទិតោច កថិតា. បរិច្ចាគសីលោ ហិ បុគ្គលោ បរិគ្គហចត្ថុសុ តិស្សង្គការតោ សុខេនេច សីលានិ សមាទិយតិ, តត្ថ ច សុប្បតិដ្ឋិតោ ហោតិ. សីលេន ទាយកបដិគ្គាហកចិសុទ្ធិតោ បរានុគ្គហំ ចត្វា បរបីឡាអាតិចត្តិចចនតោ, កិរិយធម្មំ ចត្វា អកិរិយធម្មចចនតោ, ភោគាយករព្យត្តិហេតុំ ចត្វា ភចករព្យត្តិហេតុចចនតោ ច ទានកថាតន្តរំ សីលកថា កថិតា. តញ្ច សីលំ ចដ្ឋតិស្សិតំ, អយំ ភចករព្យត្តិ តស្ស ផលន្តិ ឥស្សនត្ថំ, ឞ្ហេយហិ ច ទានសីលយយេហិ បណីតចរិយភេទភិន្នេហិ បុញ្ញកិរិយចត្ថូហិ ឧតា ចាតុយហារាទិកាឌីសុ បណីតតរាទិភេទភិន្នា អបរិយេយ្យា ភោគភចករព្យត្តិយោតិ ឥស្សនត្ថំ តទនន្តរំ សគ្គកថា. ស្វាយំ សគ្គោ រាគាទីហិ ឧបក្កិលិដ្ឋោ, សព្វថា អនុបក្កិលិដ្ឋោ អរិយមគ្គោតិ ឥស្សនត្ថំ សគ្គានន្តរំ មគ្គោ, មគ្គញ្ច កថេន្តេន តទធិគមុបាយសន្ទស្សនត្ថំ សគ្គបរិយាបន្នាបិ បគេច ព្ពតរេ សព្វេបិ កាមា នាម ពហ្វាទីនចា អតិច្ចា អទ្ធុចា ចិបរិណាមធម្មាតិ កាមានំ អាទីនចោ. ហីនា គម្មា បោថុជ្ជនិកា អនរិយា អនត្ថសញ្ហិតាតិ តេសំ ឱ្ឡការោ លាមកភាវោ, សព្វេបិ ភចា កិលេសានំ ចត្ថុភូតាតិ តត្ថ សំកិលេសោ, សព្វសោ កិលេសចិប្បមុត្តំ និព្ពានន្តិ នេក្ខម្មេ អានិសំសោ ច កថេតព្វោតិ អយមត្ថោ មគ្គន្តិតិ ឧត្ត ព្ពតិ-សទ្ទេន ឥស្សិតោតិ ចេទិតព្វំ.

សុពាតំ តិជាតន្តិ ជិដ្ឋធម្មិកានំ សម្បរាយិកានំ និព្ពានសញ្ញិហិតានញ្ចាតិ សព្វេសម្បិ សុពាតំ ការណំ. យញ្ហិ កិញ្ចិ លោកេ ភោគសុខំ នាម, តំ សព្វំ ទានតិទានន្តិ បាកដោ អយមត្ថោ. យំ បន ឈានចិបស្សនាមគ្គផលនិព្ពានបដិសំយុត្តំ សុខំ, តស្សបិ ទានំ ឧបនិស្សយបច្ចយោ ហោតិយេច. សម្បត្តីនំ មូលន្តិ យា ព្ពយា លោកេ បទេសរជ្ជសិរិស្សរិយសត្តរតនសមុជ្ជលចក្កចត្តិសម្បទាតិ ឧចំបភេទា យាតុសិកា សម្បត្តិយោ, យា ច ចាតុយហារាទិកតា ជិព្ពា សម្បត្តិយោ, យា ចា បនញ្ញាបិ សម្បត្តិយោ, តាសំ សព្វាសំ ព្ពឥំ មូលការណំ. ភោគានន្តិ ភុញ្ជិតព្ពដ្ឋេន “ភោគា”តិ លទ្ធនាមានំ យនាបិយទុបិឌីនំ, តន្និស្សយានំ ចា ឧបភោគសុខានំ, បតិដ្ឋា តិច្ចលិធិដ្ឋានតាយ. ចិសមគតស្សាតិ ញ្ញសនព្យត្តស្ស. តាណន្តិ ទក្ខា តតោ បរិបាលនតោ. លេណន្តិ ញ្ញសនេហិ បរិបាតិយមានស្ស ឱ្លីយនបនេសោ. គតីតិ គន្តព្ពដ្ឋានំ. បរាយណន្តិ បដិសរណំ. អចស្សយោតិ ចិតិបតិតំ អនេនន្តា តិស្សយោ. អារម្មណន្តិ ឱ្លុព្ភារម្មណំ.

ទុតិយជ្ឈានសហគតចិត្តន្តិ សព្ពទុតិយជ្ឈានចិត្តក្ខយហាសីហាសនសជិសំ, យហញ្ហិ ហុត្វា សព្ពសោ ចិតិបតិតំ អប្បទានតោ. យហាបធចិសជិសំ គតាគតដ្ឋានេ បតិដ្ឋាសម្ភចតោ. យថា ទុព្ពលស្ស បុរិសស្ស អាលម្ពនទណ្ឌ ឧត្តិដ្ឋតោ តិដ្ឋតោ ច ឧបត្ថម្ភោ, ឧចំ ទានំ សត្តានំ សម្បត្តិភចេ ឧបបត្តិយា ជិតិយា ច បច្ចយោ ហោតីតិ អាហ “អាលម្ពនដ្ឋេន អាលម្ពនទណ្ឌសជិស”ន្តិ. ទុក្ខនិត្ថរណដ្ឋេនាតិ ទុក្ខតិទុក្ខនិត្ថរណដ្ឋេន. សមស្សាសនដ្ឋេនាតិ លោភមច្ឆរិយាទិបដិសត្តុបទ្ទចតោ សម្មេច អស្សាសនដ្ឋេន. ភយបរិត្តាណដ្ឋេនាតិ ទាលិទ្ទិយភយតោ បរិបាលនដ្ឋេន. មច្ឆេរមលាទីហីតិ មច្ឆេរលោភទោសឥស្សាមិច្ឆាទិដ្ឋិចិចិកិច្ឆាទិ ចិត្តមលេហិ. អនុបលិត្តដ្ឋេនាតិ អនុបក្កិលិដ្ឋតាយ.

ទោសត្តិ យដ្ឋេរយលិខិតំ ឧទោសំ ឧច ឥទ្រាសតេដ្ឋេត អសត្តាសតេដ្ឋេតាតិ អសត្តាសទេហ្យកាទេចត យោ ហិ ទាយកោ ទាតបតិ, សោ សយ្យតិបិ ត ក្យទោទាធិ សត្តសតិ, បទេកេច អាយតិំ ពលចត្តេដ្ឋេតាតិ យហាពលចតាយំ ទាយកោ ហិ ទាតបតិ សយ្យតិ បក្លពេលេត ពលចា ហោតិ, អាយតិំ បត កាយពលិខិហិំ អភិយក្កុលសយុតទេដ្ឋេតាតិ “ចុដ្ឋិការលោ”ត្តិ អភិសយុតកាទេចត ចិបត្តិទោតា សយ្យត្តិយា តយតំ ទេលយត្តក្ខុយិសយ្យាបតំ

ពុទ្ធាតិ យហាទេទាលិចទិយកាទេចតបិ ទាតក្យហំ ទេស្សត្តំ ទាតំ តាទេយតត្តិអាទិ ចុត្តំ ពត្ត អត្តាតំ តិឃ្យាទេតត្តតាតិ ឧទោតទាតចលំ សយុទេច បស្សត្តា យហាបុរិសា អត្តទោតា ឌីចិពយិ បរិច្ឆេទត្តិ, ពស្មា ទោកា តាយ ចិន្តាខាតិទោកា ទាហិទេទ ចត្តយិព្យក្កំ កទេឃ្យាតិ ខ្ពចាទិ ទេតិំ ពុទ្ធាតិ យា ទេលិកិយា ទេលិក្យុត្តទា ច វក្កិសកាតា សយ្យត្តិទេយា, តា សត្តា ទាតទោតទេយច បចត្តត្តិតិ ទេស្សទេត្តា “ទាតពីហ្យ”តិអាទិយាហំ ពត្តុ សក្កិយារព្រហ្មសយ្យត្តិទេយា អត្តហិតាយ ឧច, ចក្កចត្តិសយ្យត្តិ បត អត្តហិតាយ ច បរហិតាយ ចាតិ ទេស្សត្តំ សា តាសំ បទេទោតា ចុត្តាំ ឧតា ទេលិកិយា, ពុយា បត ទេលិក្យុត្តទាតិ ទេស្សត្តំ “សាចកបារមីពាលោ”ត្តិអាទិ ចុត្តំ តាស្មបិ វក្កិដ្ឋក្កិដ្ឋតាវក្កិដ្ឋតយទេយច ទេស្សត្តំ កទេយត ពាលោត្តឃំ ចុត្តំ ទោតំ បត ទាតស្ស បច្ចយកាទេចា ទេហដ្ឋ ចុទេត្តាទេយចំ ឧទោតទេតច តស្ស ព្រហ្មសយ្យត្តិយាបិ បច្ចយកាទេចា ខីបិទោតាតិ ទេចតិតទេត្ថាំ

ទាតច្ចា តាយ ហិពត្ថាសទេយត, ប្ញខាចទេសត ចា អត្តទោតា សត្តកស្ស បទេទសំ បរិច្ឆេទតំ, ពស្មា ទាយកោ បុរិសបុក្កលោ បទេទសំ សត្តកំ ហរិស្សតីតិ អដ្ឋាតទេយតត្តិ អាហ – “ទាតំ ទេទទេត្តា សីលំ សយាទាតំ សទេក្កាតី”តិំ សីលិលង្កាទេសទិទេយា អលង្កាទេទា តត្តិ ទេសាកាចិទេសសាចហត្តា សីលស្សំ សីលបុប្ផសទិសំ បុប្ផំ តត្តីតិ ឧត្តាបិ ឧទេសច តទេយាំ សីលកន្ធសទិទេយា កទេន្ធា តត្តីតិ ឧត្ត “ចត្តតំ ពកទំ ចាបី”តិអាទិកា (ឆំ ប. ៥៥; យិ. ប. ៣.១.១) កាធា – “កទេន្ធា ពុសីតំ ទិទេទិក្កិតាតំ, កាយា ចុទោតា កច្ឆតិ យាលុទោតា”តិអាទិកា (ខា. ២. ១លី.៥៥) ខាពកកាធាទេយា ច អាហរិត្វា ចត្តព្វា, សីលពីហ្យសត្តាតំ អាករលាទេច្ចាច អលង្កាទេទា ច កន្ធចិទេលបតច្ចា ទេស្សតីយកាចាចហច្ចាំ ទោតាហ “សីលិលង្កាទេទត ហី”តិអាទិំ

អយំ សទេក្កា លច្ចតីតិ ពុទ្ធំ យដ្ឋិទេយហិ លក្ខិតិហិ សយាទាតសីលំ សត្តាយាហំ ទោតាហ សទេក្កា ទេទចទាខា –

“ហិទេត ព្រហ្មចរិទេយត, ខត្តិទេយ ឧបបជ្ជតិ;

យជ្ឈិទេមត ច ទេទវត្តំ, ឧត្តទេមត ចិសុជ្ឈតី”តិ. (ខា. ១.៨.៧៥; ២.២២.៤២៩; ធី. តិ. ធី. ២.៧៥-៧៩);

ពុទ្ធាតិ សុទោលា កទេត្តាតិ កយតីទេយា យតាទេបាតិ យតចណ្ឌតទោកា តំ បត ពស្ស ពុទ្ធាទិកាចំ ទេស្សត្តំ “តិច្ចទេយត្ត កិព្យអា”តិអាទិ ចុត្តំ

ទេទាទេសាតិ អភិច្ចតាទិកា អបព្យសុរាទាទិកា ច ក្ខសិតកាទេចា, យទោតា ទោត ចិន្តាកំ ចិត្តំ តាទេទាទេតត្តិ អធ ចា អាទីតំ ចាតិ បចទេត្តតីតិ

អាឌិតទោ, បរយកបលតា៑ តធា ច កាយា ឃធាក្ខុតំ បច្ចុទេចក្ខុត្តាត់ បច្ចុបតិដ្ឋត្តិ៑ លិយកការទោតិ អទេសដ្ឋេហិ សេចិតទ្ធោ, សេដ្ឋេហិ ត សេចិតទ្ធោ តិហិតការទោ៑ សំកិលិស្សតត្តិ ចិតាឆកតា ក្ខុបតាបតា ច៑

ទេក្ខុទេ្ម អាតិសំបត្តិ ឲុត្ត ឃត្តកា ការទេស្ម អាឌិតទោ, តប្បដិបក្ខុទោ តត្តកា ទេក្ខុទេ្ម អាតិសំសា៑ អបិច – “ទេក្ខុទេ្ម តាទេយតំ អបុត្តាធំ អសំកិលិដ្ឋំ តិក្ខត្តិ ការទេយហិ, តិក្ខត្តិ កាយបទ្ធោាឃ, តិក្ខត្តិ កាយចិតទេក្កហិ, តិក្ខត្តិ កាយបរិត្សអាទេហហិ, តិក្ខត្តិ ត្សាបិឌបទ្ធោាឃា”តិអាឌិតា (សារត្ថ៑ ដី៑ យហាចក្ក ៦៑៦៩; ឌី៑ តិ៑ ដី៑ ៦៑លិ៥-លិ៩) តទេឃត ទេក្ខុទេ្ម អាតិសំទេស បការទេសិ, បទ្ធោឌ្ឋាឃ ឆសាតាឌិស្ម ច ក្សទេលា ចិការទេចសិ ចទេណ្ណុសិ៑ កលូចិត្តត្តិ ទេហដ្ឋា បចត្តិតទេឆសតាឃ អស្សដ្ឋិឃាឌិតំ ចិត្តទេឆាសាតំ ចិកពត្តា ក្ខុបទិទេឆសតាឃ កាឌតកាច្ចបកយទេតត កយ្លក្ខុយចិត្ត៑ អដ្ឋកធាឃំ បត ឃស្មា អស្សដ្ឋិឃាឌទេឃា ចិត្តស្ស ទោកក្ខុតា , តឆា ទេត ចិកពតា, តស្មា អាហ “អទោកចិត្ត”ត្តិ៑ ឌិដ្ឋិយាតាឌិកិលេសចិកទេយត ឲុក្ខុចិត្ត៑ កាយឆ្លុត្តាឌិចិកទេយត ចិតិចទេលាចិត្ត៑ សម្មាបដិបត្តិឃំ ក្ខុត្សអារបិតិបិទេយាឌ្ឋទេឃាទេកត ក្ខុកក្កចិត្ត៑ តត្ត សន្តាសយ្បត្តិឃា បសត្តចិត្ត៑ ឃតា កកចា អត្តោាឌិតិ សម្ពុទ្ធ៑ អធ ចា កលូចិត្តត្តិ កាយឆ្លុត្តចិកទេយត អទោកចិត្ត៑ ឲុក្ខុចិត្តត្តិ ត្សាបិឌចិកទេយត ទេយត្តាចទេសត អកមិតចិត្ត៑ ចិតិចទេលាចិត្តត្តិ ក្ខុឆ្លុឆ្លាក្ខុចចិកទេយត ចិទេក្ខុបស្ស ចិកពត្តា ទេតត អបិហិតចិត្ត៑ ក្ខុកក្កចិត្តត្តិ មិតយិដ្ឋចិកទេយត សយ្បក្កហិតចទេសត អលិតចិត្ត៑ បសត្តចិត្តត្តិ ចិចិកិច្ឆាចិកទេយត សម្មាបដិបត្តិឃំ អធិមុត្តចិត្តត្តិ ឲុចទេយត្ត ទេសសបឆាតំ អទេត្ថា ទេចឌិតទ្ធោ៑

ទេសឃ្សធាបិតិអាឌិតា ក្ខុបយាចទេសត ក្ខុបិលិស្ស សំកិលេសបុប្បហាតំ អទិឃយក្កុតិប្បាឆតត្ថា ឆទេស្សតិ៑ អបកតកាត្សអកត្តិ ចិកតកាត្សអកំ៑ សមូទេឆចាតិ ស្វដ្ឋ ឲុច៑ ទេឆតត្តិ តិលបិតាឌិទក្កឌាតំ៑ បដិក្កុលោយ្យាតិ កលោយ្យ បកស្សទំ កទេចយ្យ៑ តស្មិំទេយច អាសទេតតិ តិស្សំ ឲុច តិសឌ្ឋាឃំ៑ ឲុទេតស្ស លហុចិបស្សកតា តិក្ខុបទ្ធោាតា ស្វុលបដិបឆាលិប្បាកិទ្ធោាតា ច ឆស្សិតា ទេហាតិ៑ ចិទេឌត្តិ អបិឃកយតិឃទោកទេឌាឌិតំ ចិកទេយត ចិទេឌ៑ អតចទេសសឌិដ្ឋិចិចិកិច្ឆាយលិបកទេយត ឌិតយល៑ តិណ្ណំ យក្កាតត្តិ ទេហដ្ឋិយាតំ តិណ្ណំ យក្កាតំ៑ តស្ស ក្ខុប្បត្តិអាការឆស្សតត្តិ កស្មា ចុត្ត? តត្ថ យក្កធាកលំ អសឌ្ឋតឆយ្លុទយ្លុលាត្តិ ទោឆតំ សត្ថាឃាហ “តំ ហឹ”តិអាឌិ៑ តត្ត បដិចិឌ្ឈត្តិ អសយ្លុហបដិទេចឆចទេសត បដិចិឌ្ឈតិ៑ ទេតតាហ “កិច្ចចទេសតា”តិ៑

តព្រិធំ ក្ខុបយាសំបត្តិ – ចត្ត ចិឃ ចិត្ត, ចត្តស្ស អាកក្ខុកយទេលហិ កិលិដ្ឋការទោ ចិឃ ចិត្តស្ស ទោកាឌិយទេលហិ សំកិលិដ្ឋការទោ, ទេឆាចតសិលិ ចិឃ អតុប្បុត្តិកធា, ក្ខុឆកំ ចិឃ សត្ថា, ក្ខុឆទេក ទេតទេយត្ថា ក្ខាសទេកាយឃលាទិកាកទេហិ កាត្សអកបទេឆស សម្លុឌ្ឋិត្វា ចត្តស្ស ទេឆាចតបទេឃាទេកា ចិឃ សត្ថាសិទេតទេហត ទេតទេយត្ថា សតិសយាឌិបទ្ធោាហិ ទេឆាទេស សិធិទេល កត្វា ស្មុតាឌិចិឌិតា ចិត្តស្ស ទេសាឆទេត ឌិទិឃាទេឃ្លកា៑ ទេតត បទេឃាទេកត ចទេត្ត កាត្សអកាបកទេយា ចិឃ ឌិទិឃាទេឃ្លុទេត កិលេសចិក្ខុទ្ធុតំ, ទក្កឌាតំ ចិឃ អទិឃយទេក្កា, ទេតត ស្វុទ្ធស្ស ចត្តស្ស បកស្សទការទោ ចិឃ ចិក្ខុទ្ធិតកិលេសស្ស ចិត្តស្ស យទេក្កត បរិទេឃាឆបត្តិ៑

ឌិដ្ឋឆយ្លុតិ ចត្តា ឆស្សតំ តាឃ ធាកលឆស្សតទោ អត្តោាឃិ អត្ថិតិ តត្តិចត្តតត្ត “បត្តឆយ្លុ”តិ ចុត្ត៑ បត្តិ ច ធាកលសយ្បត្តិទោ អត្តោាបិ ចិឌ្ឍតិតិ តទោ ចិទេសសតត្ត “ចិឌិតឆយ្លុ”តិ ចុត្ត៑ សា បទេតសា ចិឌិតឆយ្លុតា ឆយ្លុស្ម ឲុកាទេឆសតាបិ ទេហាតិតិ តិប្បទេឆសទោ ចិឌិតកាធំ

ទស្សេតុំ “បរិយោគាឡ្ហធម្មោ”តិ វុត្តំ។ តេនស្ស សច្ចាភិសម្ពោធេន ទីបេតិ។ យក្ខាលាញ្ញាណកាភិសមយេន បរិញ្ញាទិកិច្ចំ សាធេន្តំ ភិយ្យោ ញេយ្យេន ចតុសច្ចធម្មំ សមន្តតោ ឱគាហន្តំ វិយ ហោតិ។ តេនាហ – “ទិដ្ឋោ អរិយសច្ចធម្មោ ឯតេនាតិ ទិដ្ឋធម្មោ”តិ។ តិណ្ណា វិចិកិច្ឆាតិ សប្បដិភយកន្តារសទិសា សោឡសវត្ថុកា អដ្ឋវត្ថុកា ច តិណ្ណា វិចិកិច្ឆា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា។ វិគតកថំកថោតិ បវត្តិអាទីសុ “ឯវំ នុ ខោ, កិំ នុ ខោ”តិ ឯវំ បវត្តិកា វិគតា សមុច្ឆិន្នា កថំកថា។ សារជ្ជការកានំ បាបធម្មានំ បហីនត្តា តប្បដិបក្ខេសុ សីលាទិគុណេសុ សុប្បតិដ្ឋិតត្តា វេសារជ្ជំ វិសារទភាវំ វេយ្យត្តិយំ បត្តោ។ អត្តនា ឯវ បច្ចក្ខតោ ទិដ្ឋត្តា ន តស្ស បរោ បច្ចេតព្ពោ អត្ថីតិ អបរប្បច្ចយោ។

៤១. បណ្ឌិតោតិ បញ្ញវា។

៤២. តេន ហិ សម្មាតិ ចោទនាទិកេន សទ្ធិំ សល្លបតិវេ, “ឯវេត្ថា”តិ តេន វុត្តវចនំ សុត្វាបិ តស្ស អត្ថំ អសល្លក្ខេន្តោ។ កស្មា? បរិចេតាយ។ តេនាហ “ពាលធម្មេន អភិភូតោ”តិ។

៤៣. តេនេវាតិ យេន ធម្មេន អាវុតំ សម្ពុជ្ឈតិ, តេនេវ ធម្មេន បរិក្ខិបន្តោ “យាវំ សត្វារំ យយ សរីរេន ផុសិ”ន្តិ អត្ថំ គហេត្វា ធម្មេន អាវុតំ តំ ធម្មេន បរិក្ខិបន្តោ បរិក្ខេបត្វា “ធម្មបញ្ញត្ត”ន្តិអាទីសុ (ទី. និ. ១.១៤១) វិយ ធម្ម-សទ្ទោ ឯត្ថ ពាលបរិយាយោតិ អាហ “ឧញ្ឆិសិ ឧរតោ”តិ។ ធម្មបដ្ឋាកស្ស អញ្ញាធាការេនាតិ បុព្ពេ អត្តនោ ធម្មបដ្ឋាកស្ស ឋានាតិ អនុបដ្ឋាកការេន។

៤៤. អចិណ្ណាណកំ ធាតុសាធារិយំ ពាហុលពាហុលំ បីតាចលេបនំ រក្ខាតត្ថិ អតិវិយ ពាហុលំ បីតចណ្ណយជ្ជិតអាទិអចលេបនរេខំ ឃដេត្វា ធម្មបាទិតច្ឆិ, យោ រក្ខំ បិចតិ។ និល្លោយតត្ថិ បុតប្បុនំ អនុលិម្បនេន។ លណ្ឌលណ្ឌិតត្ថិ លណ្ឌលណ្ឌិតកាថំ។ រក្ខេយា រេខនិយោ។ តេនាហ “រាកយត្តំ ឧរេតិ”តិ។ អនុយោគត្ថិ ចោទនំ។ វិយសត្តិ វិធារណំ។ ធុរេ សោរេដ្ឋោ តណ្ហុលបរិយេសនំ វិយ កទលិយំ សារបរិយេសនំ វិយ ច និក្ខេធារេ សារវិយសនំ។ តតោ ឯវ ច តំ វិយសន្តោ រិត្តកោ តុច្ឆកោច ហោតីតិ។ សព្ពម្បិ ពុទ្ធវចនំ ចតុសច្ចវិនិមុត្តំ នត្ថិ, តស្មា វិយវិយានំ វិញ្ញានំ បីតិសោយនស្សេវ ឧរេតិ, អតប្បកស្មា អសេវនាការេនាតិ អាហ “ចតុសច្ចកថា ហី”តិអាទិ។ យថា យថាតិ យទិ លក្ខុបុលេន យទិ សាតាយតនាទីសុ អញ្ញតរមុខេន ពុទ្ធវចនំ ឧគ្គាហិស្សតិ, តថា តថា កម្មិរតោលាភំ វិយ កោធកោធតោ កម្មិរេវ ហោតិ។ យោ ធម្ម បណ្ឌិតោ និបុណោ កតបរប្បវាទោ បណិធាយ សព្ពធារេន ចោទនំ អារម្ភតិ តស្ស ចោទកោ គោសក្កយត្តម្បិ ធារេតុំ ន សក្កោតិ។ បុន សុចិរម្បិ កាលំ វិធារេន្តោបិ វិយត្ថក្ខេយតោ, ឯវំ តថាគតធារោ ស្វាក្ខាតភាវេនាតិ អាហ “អនុយោគក្ខេយោ វិយត្តក្ខេយោ ច”តិ។

៤៥. វិសយបរិញ្ញារេណ ឧហតិ បដិបក្ខេ សោរេធតីតិ ធីរោ, ស្វាយមស្ស ធីរភាវោ សព្ពសោ សម្មោហវិទ្ធំសនតាយាតិ អាហ – “យា បញ្ញា...បេ... តេន សមន្នាគតស្សា”តិ។ បភិន្នសីលស្សាតិ សមុច្ឆិន្នសព្ពទោសសីលស្ស, កិលេសសមុទាចារវិឧបេតេន អភិសម្ភារលក្ខណារាឌិតាច ហោតីតិ តេសំ ខ្ទិន្នំ ឋាន អក្ខហណំ។ ព្រាឃ-សទ្ទោ ភាគបរិយាយោតិ អាហ “និក្ខេបស្សា”តិ។ តត្ថ រីសាបិទិសេសនិទ្ទានបព្ពតិយា

ກິເລເສນ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ, ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິປາກຂຸເກ຺ລນ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ. ຣຊ຺ຊສຸຂສ຺ສ ນຸຍ຺ຍາທິຈເສນ ວິວິຈ຺ຈ ຈ຺ຣາສນເຕາ ວິສັ, ວິສເຍຈ ເຈສັ, ຣາຄາທີຕິ ອາຫ – “ເຈສຕ຺ຕຣສ຺ສາຕິ ຣາຄາທິວິສັ ຕຣິຕ຺ວາ ວິຕຣິຕ຺ວາ ຐິຕສ຺ສາ”ຕິ.

ວຸສິຕສ຺ສາຕິ ຄຣຸວາສນເຈເສນ ວຸສິຍາ ຄຸຕສ຺ສ ນິຈ຺ຈສ຺ສ. ອຸຈັ ສຕິ “ຍຸສິຕສ຺ສາ”ຕິ ຄຸຈັ ປຸຄ຺ຄລເຍຈ ເຫາຕິ. ຍຄຸຍສ຺ສາຕິ ປຈຍາຍ ຊາຕິຍາ ກາຈາ ຍຄຸສ຺ສຊາຕິເຍາ ຫຸຕ຺ວາ ຈຸຕ຺ຕາໂນ ຈກ຺ກຍາການ຺ຖ ຈເສນ ສເຈຈເກ ອກິກຈິຕ຺ວາ ຝິເຕາ ອຈ຺ຈຣິເຍາ ກາຈາຕິ ຈສ຺ສຕິ. ສເຈຈເກ ເລິເກ ນິສາຣເຕາ ນິພ຺ພານສຸເກ ນຣຕິ ເນຕິ ປິເປຕີຕິ ນເຣາ, ນາຍເກາຕິ ອເຕ຺ຖາ, ຕສ຺ສ ນຣສ຺ສ, ເຕນາຫ “ປຸຄຣຸຕ຺ຕ”ຕ຺ຕິ. “ຍຄຸຍສ຺ສາ”ຕິ ຈຕ຺ວາ “ນຣສ຺ສາ”ຕິ ປຸຄຣຸຕ຺ຕ ປທັ. ອຕ຺ຖຈເສນ ອຍ຺ຍາຈາ ຈຸຈ຺ຈຍານ ອຸເກກາຈາຍ ຈສຄຸຫາ ນປ຺ປເຫາຕ຺ຕິ, ນ ປຸເຣຕ຺ຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ.

ວິເນຕີຕິ ວິນເຍາ, ວິນເຍາ ອຸຈ ເຈເນຍິເກາຕິ ອາຫ “ສຕານັ ວິນາຍກສ຺ສາ”ຕິ. ວິຍ຺ຍານັ ຣຸຈິ ຣາຕິ, ຖ຺ວາເຣຕີຕິ ຈາ ຣຸຈິເຣາ, ຖ຺ວາຍຍສ຺ສ ຣຸຈິຣການຈາ ກຸສລຕາຍາຕິ ອາຫ “ສຸຈິຈຍຸສ຺ສາ”ຕິ. ປກາສກສ຺ສາຕິ ຈາກາເລິເກນ ປກສ຺ສຣການເກຣສ຺ສ. ນິສ຺ສຊ຺ສາຕິ ອຊ຺ຈຸປິ ປຣິນາຸ, ສເຈເຈ ຈາ ສຕ຺ຕີ ເລິເກ ອກຸຫາປນປຣິສ຺ສເຣເກ ນິສ຺ສຊສ຺ສ. ກຍ຺ຍຣຸຫາສ຺ສາຕິ ປເຣສັ ຈາເຣຫນ ອປ຺ປຕິຊ຺ກາຈາ ກຍ຺ຍຣຸຫາສ຺ສ. ເຕນາຫ ກາຈາ – “ອຕ຺ຖິ, ກິກ຺ຂເວ, ອເຍ຺ຍາຈ ຈຍຸ ກຍ຺ຍຣາ”ຕິອາທີ (ທີ. ນິ. ໑.໑໕). ອຣິຍາຍ ຈາ ຕຸຫຸກາເຈນ ເຍາຄປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ. ຈເຍ ຝິຕສ຺ສາຕິ ຈຍຸການເຍ ສຸປ຺ປຕິຊ຺ຝິຕສ຺ສ. ນິຈຸຕຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຣກ຺ກຍກາຍເຍາຈາຣາທີຕາຍ ນິຈຸຕສກາຈສ຺ສ.

ອາຄຸ ນ ກເຣາຕີຕິອາທີຫິ ຈຕ຺ຫິ ການເຫິ, ປຕ຺ຕເສການສ຺ສາຕິ ວິວິຕ຺ຕເສການສ຺ສ. ປວິຍຕ຺ຕປຍ຺ຍາຍາຕິ ສຕ຺ຕປເຣປ຺ປຈາຈານັ ວິປຣາຈຕ຺ຕປຍ຺ຍາຍ. ເຍານັ ຈຸຈ຺ຈຕີ ຈາເລ ສຕ຺ຕເຕາ ກິເລສານັ ນິຈ຺ຈຸຄເຕາ.

ຄຸສິສຕ຺ຕຍສ຺ສາຕິ ສທ຺ຕິສຶສຸ ເຂຈ຺ຈສ຺ສ ສາຈຸຕຍສ຺ສ. ເສຈ຺ຈປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ເສຈ຺ຈ ຈ຺ຕຕ຺ຕຍ ສຍ຺ຍາສເຍ຺ຍາຈິ ປຕ຺ຕສ຺ສ. ອກ຺ກຣາຄີກີຕິ ອກ຺ກຣປຈຍ຺ຍຊ຺ຊາກາກາຣ-ກິຣຸຕ຺ຕີກິຈ຺ຈສ-ນິການສປການສ-ວິຈຣຫ-ວິກຈຕຸຕ຺ຕາກີເກຣຫາກີຕິ ຍຍ຺ຊາຕຕ຺ວປຈາກີ. ສເຍາຈາເຕຕ຺ວາ ວິເນຍ຺ຍຸຍ຺ຊາສຍາຕຸສ຺ສັ ປການສເຕາ ເກຈເຕາ ປຈກສ຺ສ. ປຸຣິ-ສຈ຺ຈ “ປຸຣຸຕ຺ຕ”ຕິ ຄຸຍິສາ ສເຍາຕເຕ຺ວາຕິ ອາຫ – “ປຸຣິຄ຺ຄຈສ຺ສາຕິ ສຕ຺ຕປຈຍັ ຈຍຸຈາຕຈາຍກສ຺ສາ”ຕິ. ກາຈາ ອສຍ຺ຫາ ສຫິຕັ ສຍເຕ຺ວາຕິ ອາຫ “ສຍຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິ. ເຕນາຫ – “ຕຈາກຕັ ຕຸຈ຺ຈຍສຍ຺ຍສາຫິກ”ຕ຺ຕິ (ຄຸຕິຈຸ. ໑ປັ). ເຕ ປຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ເຕ ກຸເຫາ ອກຈເສສເຕາ ປຕ຺ຕສ຺ສ. ວິຕ຺ວາເຣຕ຺ວາ ນິກິເລສເຈາຊາກຈຍຸ ຍ຺ຍາເກເຣາຕີຕິ ຍ຺ຍາເກຣເຫາ, ຍ຺ຍາເກຣເຫາ ອຸຈ ເຈຍ຺ຍາເກຣເຫາ. ຕຕ຺ຖິປຈຕ຺ຖິ ຕຕ຺ຖິ ອາເຣາປຕ຺ວາ ຈປິຕັ ປທັ.

ຕຫ຺ຍາຈາຕ຺ຈຕຕ ສເຕຕ຺ຖຕ ຈາ ກິເລສຈາຕ຺ຈຕຕ ອຕຈ຺ຈສ຺ສ. ຍຫາປຍ຺ຍາຍາຕິ ຍຫາຄຸກາຈາຍ ປຍ຺ຍາຍ, ຍຫາວິສຍາຍ ຈາ ປຍ຺ຍາຍ. ສຕ຺ຕາ ຫິ ກາຈເຕາ ປຍ຺ຍາ ຍຫາຄຸກາຈາ, ຍຈາສເກ ວິສເຍ ຍຫາວິສຍາ ຈ ອຸຄາທິຈເສນ ອຕຈເສສເຕາ ຍຫາວິສຍາ ນາຍ ສຕ຺ຕຍ຺ຍາຕາຈ. ອາຄຸກາຈຈສ຺ສຕຈ຺ຈຕາຕິ ອຈ຺ຈຣິຍາວິຕ຺ຕຍ຺ຍາປຣິເຍຍ຺ຍສ຺ສ ອຕ຺ຕເຕາ ອາຄຸກາຈສ຺ສ ເລິເກສ຺ສ ຈສ຺ສຕຈ຺ຈຕ. ຍກ຺ກສ຺ສາຕິ ຈາ ເລິເກຕ ປຸຈຕີຍສ຺ສ. ອຍັ ຈປິສເກາ ຄຸຊ຺ຈຕ຺ຕຣາ ວິຍ ຈປິສິກາ ເສຍປຈິສຍຸຄ຺ຄາປ຺ປເຕ຺ວາຕິ ອາຫ “ເສາຕາປຕ຺ຕິຍເຄ຺ຄຕຈ ປຈິສຍຸຄ຺ຄາ ອາກຕາ”ຕິ. ກິເລສປ຺ປຫາຕຈກ຺ກັ ກເຈຕ຺ຕາຕິ ກິເລສປ຺ປຫາຕັ ວິສຍັ ຄິຍິຕ຺ຕ ກຕ຺ວາ ຈກ຺ກັ ກເຈຕ຺ຕາ.

៧៧. សម្បិណ្ឌិតាតិ សង្ខិបិតា, គន្ថិតាតិ អត្ថោ. ញេយ្យ សត្តាតិ យំ យេនេវ បរិញ្ញេយន្តា សត្តា. អត្តនោ វិត្ថាយន្តីតិ អវិទិតត្ថាយ សង្កេតេន បយោគេន វិនេន្តីតិ. តថា ហិ មនេន ជាតនេក អនុសាវន្តាបិ នេហិ សារោធិតញ្ញស្ស អត្តនោ បយោគនស្សេវ វសេន អនុសាវន្តិ. ឧណ្ហំ លោហិតន្តិ ពលវតា វិត្តស្ស សន្តាបេន សន្តត្តំ អញ្ញត្ថំ ហទយដ្ឋានំ លោហិតសន្តាបិតំ វិម ឧណ្ហំ លោហិតំ. តេនាហ “លោហិតំ វិលីយិត្វា”តិ. បត្តមត្តន្តិ ឯកបត្តបូរមត្តំ. អភិសមយសាធិកាយ ចតុសច្ចទេសនាយ សង្ខេបនេន ទេសិតត្តា អាហ – ‘ឧគ្ឃដិតញ្ញុបុគ្គលស្ស វសេន ធម្មទេសនា បរិនិដ្ឋិតា’’តិ.

ឧបាលិសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា.

៧. កុក្កុរវតិកសុត្តវណ្ណនា

៧៨. កោលិយេសូតិ ពហុវចនវសេនាយំ បាឡិ អាគតា. ឯវំនាមកេ ជនបទេតិ អត្ថវចនំ កស្មា វុត្តន្តិ អាហ “សោ ហិ”តិអាទិ. ន និយមិតោតិ “អសុកស្មិំ គាមេ វិហារេ”តិ ន និយមេត្វា វុត្តោ. សេនាសនេនេវាតិ អាវាសេនេវ, ន ទុក្ខប្បត្តិលិង្គេន. វេសកិរិយា យាសក្កហណាទិនា សមាទានត្តវសេន គោវតំ, តស្មិំ និយុត្តោ គោវតិកោ. តេនាហ “សមាទិន្នគោវតោ”តិ. ឥមំ សន្ធាយាហ វេធវេទិនោ – “គច្ឆំ ភក្ខតិ, តិដ្ឋំ មុត្តតិ, ឧបហា ឧទកំ ធុបតិ, តិណានិ ឆិន្ទតី”តិអាទិ. អយំ អចេលោតិ អចេលកបព្ពជ្ជាវសេន អចេលោ, បុរិមោ បន គោវតិកោតិ កុក្កុរវតិកោតិ ឯត្ថ វុត្តនយានុសារេន អត្ថោ វត្តព្ពោ. បលិកុណ្ឌិត្វាតិ ឧទរា ហត្ថំ ឧទរា បាទេ ច សម្មិញ្ជិត្វា “ឧក្កុដិកោ ហុត្វា”តិបិ វទន្តិ. កឹ តំ និប្ផន្នំ គតីតិ អាហ – “កាគតីតិ កា និប្ផត្តី”តិ. និប្ផត្តិបរិយាយោ ហិ

ឥធ គតិ. បរិបាកធម្មប្បវត្តិ. កត្ថុបបត្តិកម្មវសេន អភិសម្បរាយោតិ ឯត្តាតិ អភិសម្បរាយោ, បរលោកោ. តត្ថស្ស ច និប្ផត្តិ បុច្ឆតីតិ អាហ – “អភិសម្បរាយម្ហិ កត្ថ និព្ពត្តី”តិ. កុក្កុរវតសមាទានន្តិ កុក្កុរកាវសមាទានំ, “អជ្ជ បដ្ឋាយ អហំ កុក្កុរោ”តិ កុក្កុរភាវាធិដ្ឋានំ.

៧៩. បរិបុណ្ណន្តិ យត្តកា កុក្កុរវិការា, តេហិ បរិបុណ្ណំ. តេនាហ “អនូន”ន្តិ. អខណ្ឌាកិណ្ណន្តិ តេហិ អវោកិណ្ណំ. កុក្កុរាចារន្តិ កុក្កុរានំ កាយកានិវាតិអាទិអាចារេន កុក្កុរភាវាធិដ្ឋានចិត្តមាហ. តថា តថា អាកប្បេតព្ពតោ អាកប្បា, បវត្តិអាការោ. សោ បនេត្ថ កាយកាទិកោតិ អាហ “កុក្កុរានំ កាយកាការោ”តិអាទិ. អាចារេនាតិ កុក្កុរសីលាចារេន. វតសមាទានេនាតិ កុក្កុរវតាធិដ្ឋានេន. កុក្កុរកិរិយាទិវសេន ទុក្ករតបចរណំ. តេន គតិវិសុទ្ធិបរិយោសានេន បវត្តា លទ្ធិ អស្ស កុក្កុរវតិកស្ស អញ្ញា គតិ នត្ថីតិ ញាតករោតិ

បដិក្ខិបតិ, ញាតរោសំ បន សម្ភាវ ឯវ នត្ថីតិ. និរយគតិ ចតុសីលាទីនំ សកោបនវសេន និព្ពយានំ. យថា សកម្មុនាធម្មសន្ធា អត្តវិសេសវសេន អកម្មកា ហោន្តិ “វិទ្ធេវ្វា បុរិសា វិទ្ធេវ្វា កយលសណ្ឌា”តិ, ឯវំ អត្តវិសេសវសេន អកម្មកាបិ សកម្មកា ហោន្តីតិ ទស្សេន្តោ “ន បរិទេវាមិ ន អស្សុ ត្តាយ”តិអាទិមាហ. អស្សុ ត្តសន្ធោ ច សកម្មកវសេន បយុជ្ជតិ “បុរាណានិ អស្សុត្ត”ន្តិអាទីសុ. អយន្ត្វេត្ថ បយោគោតិ ញាយិតា កាធាយត្តា អស្សុត្តនទោនំ អធិប្បេតន្តិ ទស្សេតិ.

ប័០៍ ចុទ្ទតេឃតេចាតិ ឰយិភា កោចតត្តិ កោចតឃយាគាត៍ កោឃឹលត្តិ កចាចាទ៍ កោឌិត្តត្តិ “អឌ្ឍ បដ្ឋាឃ កោហិ កាតដ្ឋា កទិរ្យាយឹ”តិ ដ្ឋប្បត្ថឌិត្តត្តិ ឰយយត្វំ អតិឌិឃតិ៍ ក្វាកប្បេ បត ចត្តដ្ឋា អចឃិដ្ឋំ “ក្យក្យុទាកប្បេ ចុត្តឃឌិឃយេចា”តិ ឰយិភាច អតិឌិដ្ឋំ, ឌិឃិដ្ឋេខ្នា ឃធា បត តត្វាតិអាឌិភា ចុត្តយេច៍ ឃំ បតេត្វ ចត្តដ្ឋា, តំ ក្យក្យុទចតាឌឹឃុ ចុត្តតឃយេច៍

ប័ឲ៍ ឲកច្ចកយុកិទិឃាចយេតាតិ ឲកច្ចស្ស អក្យុឃលកយុស្ស ក្យុឃលកយុស្ស កទលប្បឃដ្ដុត៍ ឰយេឃត្តិ កោចតិកក្យក្យុទចតិកាត៍ កិទិឃាតិ កោចតកាចតាឌិចយេត បចត្តា កិទិឃា៍ ឋិកជិ កឌិស្សតីតិ “ឰយឃ្វិ កយុចត្យុក្ក ឰងំ តាយ កយុំ កឌតី”តិ ឋិកជិ កឌិស្សតិ៍

កាឡអកត្តិ (អ៍ តិ៍ ឌី៍ ១៍៣៍១៥៩) យលឹតំ, ឌិត្តស្ស អបកស្សទកាចកទលត្តិ អត្វេា៍ តំ បតេត្វ កយុបឆឃយ្យត្តយេច អធិប្បេតត្តិ អាហ “ឥឃអក្យុឃលកយុបឆ”ត្តិ៍ កលាត្តិ កល្យាកិឌាតិទេហត្យុតា ចា កល់្យា តេតាហ “កលាក្ខិបិក”ត្តិ៍ អបិឃ្យុបបត្តិ យត្យុស្សុ ច ឆោកក្កិឃំ កលាក្ខិបិកោ, ឃធា តយកាចោ ចុទ្វោ, ឲកត្តតិទ្ធេយត បត “អបិយេ តិត្ថតួតតោ”តិ ចុត្តំ, តិត្ថតួាបតតោតិ អត្វេា៍ ឃុក្កត្តិ ឍ្ជាតំ, ឌិត្តស្ស បកស្សទកាចកទលត្តិ អត្វេា, ឃុក្កាកិឌាតិទេហត្យុតា ចា ឃុក្កំ៍ តេតាហ “ឃុក្កឌិបិក”ត្តិ៍ ឃក្វបបត្តិ យត្យុស្សលិកេ ឃោកក្កិឃត្ថា ឃុក្កឌិបិកោ, ឃធា ច ខោតិកាចោ ចុទ្វោ, ឲកត្តតិទ្ធេយត បត “ឃក្កេ តិត្ថតួតតោ”តិ ចុត្តំ, តិត្ថតួាបតតោតិ អត្វេា,

ចោយិស្សកកយុត្តិ កាលេត កល់្យាកាលេត ឃុក្កត្តិ ឲចំ យិស្សកចយេត កតកយុំ៍ “ឃុលត្យុក្លឌិបិក”ត្តិ ចត្វា ឃុលត្យុក្លាតំ បចត្តិអាកាទ៍ ឥទេស្សត្យុំ “យិស្សកកយុតឹ”តិអាឌិ ចុត្តំ៍ កយុស្ស កលាឃុក្កឃយត្ថា កលាឃុក្កាកិឌាតិទេហត្យុតាឃាតិ, អបច្ចឃកាយិតាឃ តត្យុកឃឌិតិយុត្តស្ស កយុក្លឃកទកយុស្ស ឰឆ ឃុក្កបទិឃាទេឃាបិ ត ឰឆ្ឋិតោតិ អាហ – “ដ្ឋកឃ…បេ… អឃុក្កត្តិ ចុត្ត”ត្តិ៍ តត្វ ដ្ឋកឃឌិបិកស្សាតិ ឃធាធិកតស្ស ឌិបិកស្ស៍ ឃយ្យត្តិកចបទិឃាបទ្ធោ ហិ ឌិបិកោ ឰឆ “ឃុក្កឌិបិកោ”តិ អធិប្បេតោ, ត អច្ចត្តបទិឃុទ្ធោ៍

ឃត្យុក្លត្តិ អត្តភា ដ្ឋប្បាទេតតេត្ថត ត្យុទ្លត ឃត្យុក្លំ, ត្យុក្លឃំចត្តតិកត្តិ អត្វេា៍ “ឰយឃ្វិ ឃុទេត្ត ចេតតា ត្យុទ៍, ដ្ឋបិលិឃុទេត្ត (យ៍ តិ៍ ១៍៣៩) កយុ”ត្តិ ទេហដ្ឋា ចុត្តយ្វិ អត្វំ ឰឆ ឃាឆឃតិ ឌិឌាតតត្វំ៍ អកិឃត្លទិត្វាតិ អាឃ្យុហិត្វា៍ តំ បត បច្ចឃឃយចាឃឃិទ្ធិតោ ឃំកដ្ឋតំ បិណ្ឌតំ ឌិឃ ទោហាតីតិ អាហ – “ឃត្លូដ្ឋិត្វា, បិណ្ឌំ កត្វាតិ អត្វេា”តិ, ឃត្យុក្ល លេកិកត្តិ អបិឃលេកិកយាហ៍ ឌិបិកឋស្សាតិ ឋស្សឹឃេត តត្វ ឌិបិកបចត្តយាហ៍ ក្វតកយុតោតិ តិត្ថតួកយុតោ អត្តភា កត្វបឌិតកយុតោ៍ ឃធាក្វតត្តិ ឃាឌិឃំ៍ កយុឃកាកចយេតាតិ កយុឃទិក្លកចយេត៍ ដ្ឋបបត្តិ ទោហាតីតិ អបឌាឌិកេឌា ដ្ឋបបត្តិ៍ កទេយុត ឌិឃ ចុត្តាតិ ឃំ កទេទាតិ, តេត ដ្ឋបបឌ្ឈតីតិ ឲកកទេយុតេច ឌាឃយាភា ឌិឃ ចុត្តា អបឌាឌិកេឌា៍ ដ្ឋបបត្តិ ច តាយ ឌិបិកេត ទោហាតិ ឌិបិកេ ឃយ្យុចទេត្ត ឲក់យេត តេ ដ្ឋបបត្តិឌិយេឃា ឃយ្យុចត្តិ៍ ឃឌិ ឲចំ កយ្វា “តេត ដ្ឋបបឌ្ឈតី”តិ ដ្ឋបបត្តិកយុទេហត្យុកា ចុត្តាតិ អាហ “ឃយ្វា បភា”តិអាឌិ៍ ទេឃត កយុឌិបិកេត តិត្ថទេត្វាតិ ទេឃត កយុឌិបិកេត ឌិបច្ចយាតេត អឃំ ឃទេត្វា តិត្ថទេត្វាតិ ចុច្ចតិ៍ តំកយុឌិបិកឋស្សាតិ តស្ស តស្ស កយុស្ស ឌិបិកក្វតា ឋស្សា៍ កទេយុត ឌាតត្ថា ឌាឃំ តត្ថាបិកំ អាឌិឃត្តីតិ កយុឌាឃាឌា, ឋស្សា៍ កយុស្ស ឌាឃត្តតា កយុឋលស្ស ឌាឃត្តំ, តយ្វា ចុត្តំ “កយុឌាឃត្តា”តិ៍ តេតាហ “កយុយេច តេឃំ ឌាឃត្តំ ឃត្តក”ត្តិ៍

តិទេស្សា ច ទេហដ្ឋិយត្ថាតេចតតាតិ ឰងំ អត្យាឝត្ថសាចឥតំ ចេឌិឃតឲកត្តឃុលុប្បត្តិឃា ទេហត្យុកាចឃាឆតំ៍ ឃឌិ ឲចំ ឃធាចុត្តា

ឆសាតចេតនា តាច ហោតុ ឧកត្តស្សុប្បត្តិហេតុភាចតោ កាយាចទរា កិត្តិតិ កាយាចទរា បត ក្សលចេតនា ចំសកាចាកាចតោ កិត្តិ ចោត បកាចេត អញ្ញាញន្ត្ឫចតាយប្លាចរា តាយ ឌាចតាតិ ចោចតិ, ឮតចរា បត ត សទ្ធា កាយាចទរក្សលចេតនា តទា កហិតា, អឆ ចោ ឧកច្ចា ឆសាតចេតនាត្តក្ខលិតិ ឥទស្សចត្តា “កសិលាសឌ្ឍតកាចេល កសិលាចេសចតកាចេល លទ្ធត្តិ”តិ អាហៈ តត្ត កសិលាចេសចតចេតនា កហេតព្ពា, សា ស្ថបចារន្ត្លាតស្ស សាធិកាៈ ចោត កាយាចទរចេតនា បផយញ្ញាតចេតនាយ ឈជិតាតិ កសិលាសឌ្ឍតចេតនាបិ កចាទិ តាឌិសា ហោតីតិ កហិតាៈ បរិកយ្យាឌិចចេសត ហិ បចត្តា កាចតាយឃា កាយាចទរក្សលចេតនា បផយញ្ញាតស្ស អាសត្តតាយ ចុត្តាៈ ចតុតញ្ញាតចេតនា តតិយញ្ញាតចេតនាយ ឈជិតាតិ ព្វាធំ ឧកត្តកាយឧកត្តសញ្ញាសត្តាចាសចតាយ ចំសទិក្លកា ស្ថបក្លាបិ ច្រាឌិចេសស្ស ធាចេតស្ស ស្សលសទិក្លតា, ឧចំ សត្តសកាចតា ឆាកាលាសហិតតា ចៈ ចោទិ បត ចតុតញ្ញាតចេតនាត្តក្យលាតិ តិឥចស្សត្តា កសិលាសឌ្ឍតកាចេល កសិលញ្ញាតកាចេល កសិលាចេសចតកាចេល លទ្ធតីតិ តតិយញ្ញាតចេតនាយ អាសត្តឈជិតតា ចុត្តាតិ ចឥត្តិ, ចំ ចោតំ យតិយត្តំ, ចុត្តតចេតេច តាធំ ឈជិតតា ចេឌិតព្ពាៈ ស្ថកយបិស្សកចចេសតាតិ ស្ថកចេយំ ក្សលិក្សលសប្លាចាតំ ស្សលទុក្លាតច្ចា បិស្សកកាចចេសតៈ ចេយាតិកបេតាតត្តិ ព្វាធំ ឆាហុល្លចោ ចុត្តំ, ឮតចរសយ្យិ ចិតិបិតិកាតំ កាចេលត ទុក្លំ ហោតិចេយចៈ

តស្សបហាតាឃាតិ តស្ស យឆាចុត្តស្ស កយ្យស្ស អត្ថុប្បត្តិឆយ្យតាបិឥតាយៈ ឃា ចេតនាតិ ឃា អបចយកាយិតិចេតនាៈ កយ្យំ បត្វាតិ ស្សលកយ្យត្តិ ចុច្ចយាចេត យក្កចេតនាយ អចេញ្ញា បណ្ណុចតចេរា ឆចេយ្យា តាយ តត្តិ អច្ចត្តបិទិស្សិក្ខកាចតោៈ អកល្យា អស្សក្កាតិ អាកតាតិ ឧត្តិ ស្សក្កកាចបជិចក្លបកាចលំ ហេដ្ឋា ចុត្តតយចេយចៈ ចោតាហ “ព្វាធំ បត កយ្យចតុក្កំ បត្វា”តិអាឌិៈ

បំ១ៈអតិឃ្យាតិកបចក្លតិ អចេចទ្យអកបត្តាឌ្ឍាយ ក្យក្កុចចេត ចៈ ចឃាចេកតិ ឆាកាយឆយ្យបជិបត្តិយត្តិ អចេត្តៈ ចឃាចេតតាតិ ចឃា តិត្តិយបទិចាចេសា ចោត កកចតា បត្តាចេត្តាៈ ឃំ តិត្តិយបទិចាសំ សយាឌិឃិត្វាតិ អយចេយត្តុ ចឃាឌតាៈ ឈំសិត្វា ស្សចណ្ហំ ចិយ តិឈំចេសាប្យចេលៈ ចោកាចេដ្ឋត្វា ហចេត្តត ចិយ ក្យលិលកាឌតៈ

ច្ចបកេដ្ឋាតិ ចិចិចេត្តា ឧកឹក្ខចោតាៈ ចេបសិតចេត្តាតិ តិត្ថាតំ បតិ ចេបសិតចេត្តាៈ កាយំ តឥត្តត្តុទំ ច្រាហ្មចទិយបទិចឃាសាតំ...ចេប... ចិហាសីតិ ព្វាយិតាច អចេហត្តតិក្ខចេឌត ចេឥសតា តិដ្ឋាបិតា ហោតិ, អាយស្មចោ បត ចេសតិយស្ស បជិបត្តិកិត្តតបចេចយតំ ស្ថទុកំ អាបត្តអចេហត្តកាចឌឹបតំ, ឃឌិធំ “អញ្ញាតចេរា ចោ បតា”តិអាឌិចចតត្តិ អាហ “អចេហត្តតិក្ខចេឌចេតចា”តិៈ អចេហត្តាធិកចេយាចេយច តស្ស ចោតំ អត្ថត្តចោតាៈ ចេសំ សត្ថំ ស្សចិចេញ្ញាឃ្យចេយចៈ

ក្យក្កុចចតិកស្សត្តចណ្ណតាយ លិតត្តប្យកាសតា សយត្តាៈ

បំៈ អកយចាឌក្យាចស្សត្តចណ្ណតា

បំ១ៈ ឌាតិឃា អសយាចេតា តិហិតាចទិចេឃា បចឥត្តុបឌិចិកាយ យាតុឃា ក្យដ្ឋិឃំ ឌាចេតា បិឥសិកប្បចេត្តាៈ តិត្ថាចចេសត ចឥតិ ឧចេតតាតិ

ចាគោ អកុសលាតិ អាហ – “ចាគំ អាទោទោបហីតិ ទោសំ អាទោទោបហី”តិ។ និច្ចត្តចេសេន និរយំ អវហតិ, និរយសំវត្តនិយេន ចា កម្មេន និរយេ និព្វត្តេត្វា នេរយិកោ អាបាយិកោតិ វុត្តាបិ វុសេច នយោ។ អវីចិយំ ឧប្បជ្ជិត្វា តត្ថ អាយុកប្បសញ្ញិតំ អន្តរកប្បំ តិដ្ឋតីតិ កប្បដ្ឋោ។ និរយូបបត្តិបរិហរណចេសេន តិកិច្ឆិតុំ សក្កុណេយ្យាតិ តេកិច្ឆោ, ន តេកិច្ឆោ អតេកិច្ឆោ។ ឯក្ខ អត្ថ មោទេច្ចាតិ ឆន្ទំ ចា អប្បិយំ ចា កប្បេយ្យាតិ ឯក្ខ កោដ្ឋាសេ មុច្ចិត្វា តេ អភាយសិត្វា បុន្ធិតំ អត្ថំ តទេវា ជាហិ កទោទន្តា ឧក្កិលតិ ភាយ។ តំ បន ឧចំ កាតុំ ន សក្កោតីតិ អាហ – “ឧក្កិលិតុំ ជាហិ និហរិតុំ ន សក្កោតី”តិ។ ឧចមេវាយំ បុច្ឆា ន កហេតព្ពា, អយមេត្ថ ទោសោតិ តំ អបុច្ឆំ កទោទន្តា អបនយន្តោ ឧក្កិលតិ ភាយ, តថា បន អសក្កោន្តោ បតិដ្ឋាបេន្តោ ន ឧក្កិលតិ ភាយ, កកចា បន តមត្ថំ ឧក្កាសម្បិ អកទោទន្តា ឧកយឆាបិ អសក្កោតិ ចេជិតន្តោ។ កថំ? កកចា ហិ “ន ខ្វេត្វ ទាឌកុមារ ឧកំសេនា”តិ ជនេន្តា និកណ្ដស្ស អធិប្បាយំ ចិបរិចេត្តតិ, ឧគោ អត្ថ មោទេច្ចា បញ្ហាចិស្សជ្ជេម្មិ, ឧចំ តាច ឧក្កិលិតុំ អសក្កោ។ “ន តេ ទាឌកុមារ ឧកំសេនា”តិ ជនេន្តា ឧច ច “តាយំ បុច្ឆា ឧចំ អចិការេន បុច្ឆិតព្ពា, ចិភជិត្វា បន បុច្ឆិតព្ពា”តិ បុច្ឆាយ ទោសំ ជីបេន្តោ តំ ហារេន្តោ ឧក្កិលិតុម្បិ សក្កោតីតិ។

ឧដ្ឋាតុំ ន សក្កុស្សតិ ចិត្តស្ស អញ្ញថា បចត្តិយា។ អតយោ ឯក្ខ មេក្កេ កតបរិចយោ លេកោ និបុណោ ចាតសីលេរិ ច ហុត្វា ចិន្ទេតិ។ តេនាហ – “សោ ចាតញ្ញាសយតាយ តស្ស ចចតំ សម្បដិច្ឆន្តោ ‘ឧចំ, កន្តេ’តិ អាហា”តិ។

២៨៖ ឧចទ្ធបត្តិ យា បទេសំ អប្បិយា អយនាបិ ទុទ្ធត្តចាចា, ឧចទ្ធបិ ចាចា, ន បន ផរុសចាចា។ ផរុសចាចាយ ហិ សេតុឈាទេតា តឆាកតានំ ចេតនាផរុសតាយ ហិ ផរុសចាចា ឧទ្ធិតា, ន បទេសំ អប្បិយតាយទេត្តនំ។ នដ្ឋា និកណ្ឋា ឧក្កិលិកាជិសមុតស្ស បញ្ហស្ស ឧកចនេនន ចិទ្ធសិតត្តា។

២៩៖ ទានកស្ស អង្គ និសីទនស្ស ការណំ ទស្សេតុំ “លោសចាជិនោ”តិអាទិ ចុត្តំ។ តត្ថ លោសចាជិនោតិ លលចាជិនោ, ចាតមេក្កេ ចា អបរិបុណ្ណតាយ លោសមេត្តនេច ចាតសីលេ។ ឧសិដសក្កាមេយាតិ អនេកចារំ បទចាតមេក្ខនចេសេន ឧតិណ្ណចាតសក្កាមេយា។ ចិញ្ញេាតិ ននោន ចិញ្ញេា។ ឃ្ពាមេចាតិ ឃ្វាយំ ទានកោ អត្តនោ ចាតកក្កបរិហរណត្ថំ ឃ្ពាមិនា អង្គ និសីទាបិតោ, ឃ្ពាមេច អស្ស ទានកំ ឧបមំ និស្សយំ កត្វា ចាតំ កិន្តិស្សាមិ។ “អស្ស ចាតំ អប្បដិតតាយ ឧបមាយ កញ្ញុស្សាមី”តិ ចិន្តេត្វា។

អបនេឃ្យំអស្ស អហន្តិ អស្ស ទានកស្ស មុលតោ អហំ តំ អបនេឃ្យំ។ អភូតទេត្វាច អភូតំ ឧត្តរបជលេរិបេនាតិ អាហ “អភូតន្តិ អភូតត្ថ”ន្តិ។ អតច្ឆន្តិ តស្សេច ចេចចនន្តិ អាហ “អតច្ឆន្តិ ន តច្ឆ”ន្តិ។ អភូតន្តិ ចា អសន្តំ អចិជ្ជមានំ។ អតច្ឆន្តិ អតថាការំ។ អនត្ថសំហិតន្តិ ទិដ្ឋធម្មិកេន, សម្បរាយិកេន ចា អនត្ថេន សំហិតំ, អនត្ថំ ចា សំហិតំ, ន អត្ថោតិ ចា អនត្ថំ, អត្ថស្ស បដិបក្ខា សការេចា, តេន សំហិតន្តិ អនត្ថសំហិតំ, បិយុណចាធំ សម្បប្បលិបញ្ហាតិ អត្ថោ។ ឧចមេត្ថ ចតុត្ថីឆស្សបិ ចតុទ្ធរិតស្ស កហិតតា ជដ្ឋព្ពា។

ទុប្បយុត្តាតិ ទុប្បដិបន្នោ។ ន តំ តឆាកតោ ការសតិ អភូតតាជិទោសដ្ឋេត្តា។ តម្បិ តឆាកតោ ន ការសតិ ភូតម្បិ អនត្ថសំហិតតាជិទោសដ្ឋេត្តា។

ញាតំ ការណំ ឯតិស្សា អត្ថីតិ ញាតិយា ក-ការស្ស យ-ការំ កត្វា, ន ញាតិយាតិ អញ្ញាតិយា, និក្ការណា អយុត្តិយុត្តា, សា ឯវ កថាតិ អញ្ញាតិយកថា។ អត្តបច្ចក្ខកថំ កថេយ្យាតិ អត្តនា ឯវ បច្ចក្ខំ កត្វា បវត្តិយមានំ ផលកំ កថេយ្យ។

កាមិកមហល្លកោ “ត្វេយ មំ ចេរប្បាតុកាមា, អហមេវ ជាតិ ត្វេយ ចេរប្បាស្សាមី”តិ ចិន្តេត្វា “ឯតំ ករិស្សតី”តិអាទិនាហ។ “ន មំ ជានា”តិបិ វត្តុំ នានុក្ខិស្ស បុព្វេ តទាកតិកាយ កតត្តា។

តតិយំ តតិយវេលាតិ ខ្ពិស្សបិ បវេក្ខស្ស តតិយំ តតិយវេលវ វាធំ ការិតព្ពកាលំ អតិក្កមិត្វាតិ យស្ស យទា យថា ការិតព្ពំ, តស្ស តទា តទេវ ច ការណតោ ការិតព្ពំ ការណំ ការិតព្ពកាលញ្ច អតិក្កមិត្វាវ ការេតិ។

១៣។ ញាតុប្បត្តិកោបាទេលាតាតិ ញាតេ ឯវ ឧប្បជ្ជនកោបាទេលាតា។ តស្មិំ តស្មិំ ការណេ តស្ស តំ តំ អវត្ថាយ ឧប្បជ្ជនកោបាទេលាត, ឆព្វាតំ យថាសភាវតោ អវត្ថុជ្ជនសភាវតោតិ ឆព្វសភាវោ។ ឆព្វំ សភាវឆព្វំ អតវសេន វា យាថាវតោ ឧបជាលេតីតិ ឆព្វជាតុ, សព្ពញ្ញុតា។ វុត្តញ្ហេតំ “សព្ពញ្ញុតញ្ញាណស្សេតំ អធិវចន”ន្តិ។ សុប្បដិវិទ្ធន្តិ សព្ពំ នោយ្យធម្មំ សុដ្ឋុ បដិវិជ្ឈនវសេន, សុដ្ឋុ បដិវិទ្ធន្តិ អត្ថោ។ វុត្តញ្ហេតំ “ហត្ថគតំ កតវតោ”តិ។ នេយ្យបុគ្គលវសេន បរិគ្គណ្ហាតីតិ កថាបរិវិតក្កេន អយមេវ នេសតា វត្តារិ អរិយសច្ចានិ ជនស្សន្តា អរហត្តំ បត្តព្ពានីតិ។

អនយរាជគុយារសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បការសនា សមត្តា។

៥។ ពាហុវេជនិយសុត្តវណ្ណនា

១៤។ បញ្ហាកេន្ទាតិ វណ្ណីកិច្ចសាជនេ វាសិអាទិបញ្ហាកំ អង្គំ និជនំ ឯតស្មិន្តិ បញ្ហាកន្ទា។ ឆព្ហាទិវត្ថុំ ឆបនន្តេន ឆបតិ។ បណ្ឌិតាជាយិន្ទេរា, ន កាញ្ញជាយី ឆេរា។

១៥។ បរិយាយតិ អត្តនោ ផលំ វត្តតីតិ បរិយាយោ, ការណំ។ វេជនាបត្តិស្សិតោ ច កាយិកចេតសិកការណា ការណំ។ វុត្តញ្ហេ – “កាយិកចេតសិកវសេន ទ្វេ វេទិតព្ពា”តិ។ តត្ថ បសាទកាយសន្និស្សិតា កាយិកា, ចេតោបសន្និស្សិតា ចេតសិកា។ សុខាទិវសេន តិស្សោតិ ឯត្ថ សុខតាទុក្ខតាឧបេក្ខតានិ សុខាទិវេជនាយ ការណំ។ តានិ ហិ បវត្តិនិមិត្តានិ កត្វា តត្ថ សុខាទិសទ្ទប្បវត្តិ, ត្វមិតា នយេន សេសេសុបិ យថារហំ ការណំ និទ្ធារេត្វា វត្តព្ពំ។ ឧបវិចារវសេនាតិ អារម្មណំ ឧបេច្ច សវិចារបវត្តិវសេន។ យស្មិញ្ហិ អារម្មណេ សោមនស្សវេទនា បវត្តតិ, អារម្មណវាយ តំ ឧបគន្ត្វា ត្វតារវេទនាហិ ចិនិដ្ឋាយ សវិចារំ តត្ថ បវត្តតិ។ វុត្តញ្ហេ “សោមនស្សដ្ឋានិយំ រូបំ ឧបវិចរតី”តិ។ ឯស នយោ សេសវេទនាសុ។ គេហស្សិតានីតិ គេហនិស្សិតានិ។

៦០. បរិយាយេនាតិ “ឥទមេត្ថ ទុក្ខស្មិន្តិ វទាមី”តិ វុត្តដ្ឋានំ សន្ធាយ វទតិ។ តំ ទស្សេន្តោតិ កាយវេទ្ធោត្វ សុត្តេ – “ទ្វេបានន្ទ, វេទនា វុត្តា”តិ ឯត្ថ អាទិំ កត្វា វេទនា ទស្សិតា, ឯកាបិ បន ទស្សិតា ឯកាតិ ទស្សេន្តោ។ ឧបត្ថម្ភេតុន្តិ ឯកាបិ វេទនា វុត្តា យថា បរិយាយេន, ឯវំ សតិ ទ្វេបិ វត្តព្វាតិ ឯវំ តស្ស វាទំ ឧបត្ថម្ភេតុំ។ កថំ បន ឯកា វេទនា វុត្តាតិ? យំ កិញ្ចិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា, “ឥទមេត្ថ ទុក្ខស្មិន្តិ វទាមី”តិ។ ឥទំ បនេត្ថ វត្តព្វំ, តំ ឥតិវុត្តកវណ្ណនាយំ (ឥតិវុ. អដ្ឋ. ៣៦ អាទយោ) បវេត្តនីបតិតំ វុត្តនយេន វេទិតព្វំ។

កថំ បនេត្ថ ទ្វិបិចនវេទនុទេ អទ្ធវេសុ សញ្ញាវេទយិតនិរោធេ សុខំ វុត្តន្តិ អាហ “ឯកំ វា”តិអាទិំ។ សន្តដ្ឋេនាតិ បដិបក្ខធម្មានំ វូបសន្តការេន។ បណីតដ្ឋេនាតិ អនវជ្ជនិយភាវបណីតដ្ឋេន អតប្បកការេនេវ សេដ្ឋការេន ច, បច្ចយវិសេសេន បធានភាវេន ឧត្តមម្បិ បណីតំ។ វេទយិតសុខំ នាម វេទនាសុខំ សុខន្តិ កត្វា។ អវេទយិតសុខំ នាម យាវតា និទ្ទុក្ខតា, តាវតា សុខន្តិ វុច្ចតីតិ។ អថ វា និរោធោ សុខំ ហោតិ ហេតិ កាយិកចេតសិកាពាធត្តិ វត្តព្វំ អវហិតិ សត្តាហម្បិ តត្ថ ទុក្ខស្ស និស្សរណតោ។ តេនាហ “និទ្ទុក្ខការសង្ខាតេន សុខដ្ឋេនា”តិ។

៦១. យស្មិំ យស្មិំ ភវេ, ចិត្តុប្បាទេ, អវត្ថាយ វា និទ្ទុក្ខការេវា, ទុក្ខស្ស បដិបក្ខតា អនុបលទ្ធេនេវ ទុក្ខវិវិត្តំ, តំ សុខស្មិំយេវ បញ្ញបេតិ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

ពហុវេទនីយសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

១០. អបណ្ណកសុត្តវណ្ណនា

៦២. នានាវាទាតិ នានាវាទទិដ្ឋិកា។ សមណព្រាហ្មណាតិ បព្ពជ្ជាមត្តេន សមណា, ជាតិមត្តេន ព្រាហ្មណា ច។ ទស្សន្តិ ទិដ្ឋិ។ គហិតន្តិ អភិនិវិស្ស គហិតំ។ ឥតិ តេ អត្តនោ ទស្សនំ គហេតុកាមា បុច្ឆន្តិ។ វិនា ទស្សនេន លោកោ ន និយ្យាតីតិ វិរោធការណាយ ឯកេន ទស្សនេន វិនា លោកោ សំសារទុក្ខតោ ន និក្ខមតិ។ ឯកច្ចេបិ បតិដ្ឋាតុំ នាសក្ខិំសុ សង្គាការាការោ។ តថា ហិ តេ ឋាយាយ ទេសនាយ សម្មោហំ បតិដ្ឋហិំសុ។ យស្មា អវិបរីតេ សទ្ធម្មចក្ខុស្មិំ ឧប្បន្នសទ្ធា “អាការវតី”តិ អធិប្បេតា, តស្មា ឯវា លោកេ អវិបរីតធម្មទេសនា, អយមេវេសាតិ បវត្តា យក្ខនាឡកាតាយ សទ្ធាយ ការណាការេន តត្តិស្សយា សទ្ធា, សា អាការវតីតិ វុត្តា។ អវត្ថុស្មិំ បន សទ្ធា អយុត្តការណតាយ ន អាការវតី។ អាការវតីតិ ឯត្ថ វតី-សទ្ទោ ន កេវលំ អត្ថិតាយត្ថទីបកោ, អថ ខោ អតិសយត្ថទីបកោ បសំសត្ថទីបកោ វា ទដ្ឋព្វោ។ តេន អាការវតីតិ សទ្ធម្មចក្ខុវសេន អតិសយការណវតីតិ វា បសំសការណវតីតិ វា អយមេត្ថ អត្ថោ។ អបណ្ណកោតិ ឯត្ថ យថា កញ្ចិ អត្ថំ សាធេតុំ អារទ្ធស្ស បយោគោ វិរទ្ធោ, តត្ថ អការកោ វិយ ហោតិ បុគ្គលោ អារទ្ធត្ថតាយ។ អវិរទ្ធោ បន អត្ថស្ស សាធកតោ អបណ្ណកោ, ឯវំ អយម្បិ ធម្មោ អភិសមិត្វា បវត្តនតោ ឯកំសតោ “អបណ្ណកោ”តិ

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩣᨿᩦ ᩏᨠ᩠ᨠᩴᩈᨠᩣᩉᩥᨠᩣ”ᨲᩥ᪨

᪅᪃᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩥᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᨽᩪᨲᩣ᪨

᪅᪄᪨ ᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨠᩩᩈᩃᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩈᩴᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨽᩣᩅᩮᨶ᪨ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩅᩥᨸᩣᨠᨲᩣ᪨ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨽᩣᩅᩮᨶ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᨲᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩔ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩣ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩣ᪨ ᩈᩣᨵᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩔᩮᩅ ᨸᨠ᩠ᨡᩉᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᩈᩩᨵᩦᩁᩔ ᨸᨠ᩠ᨡᩮ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩔ ᨠᨱ᩠ᩉᩔ ᨧ ᩈᩩᨵᩦᩁᩔ ᨸᩉᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᨿᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨸᩁᩃᩮᩣᨠᩣᨠᩣᩁᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩮᩣ ᨸᩁᩃᩮᩣᨠᩣᨠᩣᩁᨧᩣᩁᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮᩣ, ᩋᨽᩥᨿᩣᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᨲᩣᨿ᪨ ᩋᨸᩁᩣᨸᩁᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩅᩥᨸᩣᨠᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩈᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᩣᨴᩥᨠᩣᩃᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᨠᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨

ᨠᩃᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨩᩥᨶᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᨲ᩠ᨳᩣ ᨸᩁᩣᨩᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨸᩁᩣᨩᨿᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᩔᩦᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨴᩩ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ “ᩈᩦᩃᩣᨴᩥᩁᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨴᩩᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨴᩩᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᩦᩃᩣᨴᩥᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᩈᩦᩃᩣᨴᩥᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨠᩅᩣᨴᩮᨶ ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᩅᩣᨴᩮᨶ “ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᩥᨭ᩠ᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁᪨᪁᪗᪁; ᪂᪨᪂᪗᪂᪄) ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨭᩦᨠᩣᩈᩋᩣᩅᩣᨴᩮᨶ ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨽᩥᨿᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩈᩩᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᨽᩥᨿᩩᨬ᩠ᨩᩣᨠᩣᩁᨴᩔᨶᩴ᪨ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨸᨶᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪅᪆᪨ ᨠᨴᩕᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨠᨳᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨩᨿᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨩᨿᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨠᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨸᩁᩣᨸᩁᩴ ᩋᩣᩈᩮᩅᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩏᨽᨿᩮᨶᨸᩥ ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨸᨭᩥᨲᨠᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨴᩥᩅᩥᩈᩮᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨵᨲᩮᩣ ᩅᩥᨸᩈ᩠ᩈᨶᩣᨷᩉᩩᩃᨲᩮᩣ ᨧ᪨

᪅᪇᪨ ᩈᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩁᩣᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᨭᩦ᪨ ᪁᪨᪁᪉᪉; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᨭᩦ᪨ ᪂᪨᪂᪨᪂᪁᪁) ᩈᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶᩮᩅ ᨠᩮᩁᩣᨲ᩠ᨲᩔ᪨ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨵᩣᨲᩩᩁᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ ᩉᩥᨴ ᩈᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨠᩁᨱᩮᨶᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨸᨴᩴ ᨴᩉᨶᩴ ᩅᩥᨶᩣᩈᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩣᩉ “ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲ ᨸᩦᩊᩥᨲᩔᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨠᩴ ᩈᨿᩴ ᨠᩮᩁᩣᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨸᩁᩔ ᩈᩮᩣᨠᩣᨠᩣᩁᩴ ᩈᨿᩴ ᨠᩮᩁᩣᨲ᩠ᨲᩔ, ᩈᩮᩣᨠᩴ ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲ᩠ᨲᩔ᪨ ᨸᩁᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᨶᨠᩮᩁᩉᩥ᪨ ᩈᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩣᨲᩥ ᨸᩁᩔ ᩅᩥᨶᩣᩈᨶᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨠᩮᨶ ᩈᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩣ᪨ ᩋᨲᩥᨸᩣᨲᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩮᩴ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᨲ᩠ᨳᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᩉᩮᨲᩩᨠᨲ᩠ᨳᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨧ ᨧᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩉᨶᨲ᩠ᨲᩔᨸᩥ ᩉᨶᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨿᩮᩁᩔ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩥᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩣ ᨿᩮᩁᩈᨶ᩠ᨵᩥ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨸᩥ ᩋᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᩅᩈᩮᩈᩮᨶ ᩃᩮᩣᨷᩮᨸᩥᨲᩥ ᨶᩥᩃ᩠ᩃᩮᩣᨸᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩣᨣᩣᩁᩮ ᨶᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩃᩮᩣᨸᩮᩣ ᩑᨠᩣᨣᩣᩁᩥᨠᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ᩠ᨳᩮ ᩉᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨸᨶ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩣᨸᩴ ᨶ ᨠᩁᩦᨿᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩈᨲᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩣᨸᩴ᪨ ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᨸᩴ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᨠᩁᩮᩣᨾᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᩥᩁᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ “ᨩᩦᩅᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩉᩥᩴᩈᩣᨴᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨹᩩᩈᨲᩥ ᨲᩔ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨠᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨸᨶ ᩋᨧᩮᨲᨶᩴ ᨠᨭ᩠ᨮᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩪᨸᨾᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ

ចិរោបិតេបិ ន កិញ្ចិ បាប"ន្តិ៍ ល្ងរេតយិតាតិ តិសិតល្ងរយឃេតយិតា៍ កក្កាឃ ឥក្លិលាឥសា អប្បតិរូបេឥេសា, ក្តត្តរឥសា បតិរូបេឥេសាតិ អធិប្បាយេឃត "ឥក្លិលាេញ្ចា"តិអាទិ ចុត្តត្តិ "ឥក្លិលាតិេរ យត្យស្សា កក្លត្វអា"តិអាទិយាហ៍

យហាឃាកត្តិ យហាចិឌិតឃញ្ញាសឌិសំ យហាឃាកំ៍ ឹសិលសំឃេយេតាតិ កាឃិកចាឥសិកសំចេរេត៍ សច្ចចេតេតាតិ សច្ចចាឥាឃ៍ តស្ស ចិស្សំ ចេតត៌ េលិេក កុតរបុញ្ញាសមុតភាចេតា៍ ឃថា ហិ បិបឥម្មេស្ស យុសាចាេឥា កុ, ឲុចំ បុញ្ញាឥម្មេស្ស សច្ចចាចា៍ េតតាហ កកចា – "ឲុកំ ឥម្មុយតីតស្សា"តិអាទិ (ឥ៍ ប៍ ១៧៩)៍ ចុត្តតេឃេតចាតិ កល្យាសក្លេ ចុត្តតេឃត៍ តត្ថ ហិ – "តត្ថិ បិបំ, តត្ថិ បិបស្ស អាកេយា"តិ អាកតំ, ក្ខាឥ "អត្ថិ បុញ្ញំ, អត្ថិ បុញ្ញាស្ស អាកេយា"តិ អាកតំ, អឃេយច ចិេសេសា៍ េសសំ ចុត្តសឌិសេយចាតិ "េតសេយតំ បិឌិកត្លេ"ត្តិ ឲុចយាទិ៍ សក្កាឃ ចឥតិ, តំ េតច្ចា បុរិយចារសឌិសំ៍

១០០៍ក្ខេឃតាតិ េហតុបច្ចយបជិេសឥចេតេត៍ សំកិលេសបច្ចយត្តិ សំសាេរ បរិក្ខុយេតេត កិលិត្ថស្ស យលិតភាចស្ស ការណំ៍ ចុត្តចិបរិឃាេឃត ចិសុទ្ធិបច្ចយត្តិ សង្គេត្វា េចឌិតេព្ពា៍ ជាលត្តិអាទីសុ សត្តាតំ សំកិលេសាចចំ េចាឥាតាចហេត្វា ក្ខស្សាហសក្លាតំ ជាលំ ចា, ស្សរចិរកាចសក្លាតំ ចិរិឃំ ចា, បុរិេសត កត្តព្ពោ បុរិសចារេយា ចា, េសា ឲុច បេរ បេរ ឥាតំ អក្កមតប្បត្តិឃា បុរិសបរក្កេយា ចា តត្ថិ ត ក្ខបលត្ថុតិ៍

សត្តេឃាកេតា, រូបិឌីសុ សត្តចិសត្តតាឃ ច សត្តា៍ បិលាតេតា អស្សាសបស្សាសេចេសត បចត្តិឃា បិលា៍ េត បត េសា ឲុកិត្រិឃាទិចេសត ចិតឌិត្វា ចឥតីតិ អាហ "ឲុកិត្រិេឃា"តិអាទិ៍ អល្លេកាសាទីសុ តចតេតា ក្ខតាតិ ចុច្ចត្តីតិ អាហ "អល្លេកាស...េប... ចឥត្តិ"តិ៍ ឌីចតេតា បិលំ ឥារេរត្វា ចិឃ ចឥ្តតេតា ឌីចាតិ ឲុចំ សត្តបិលាក្ខតឌីចេសុ សង្គេត្វា េចឌិតេព្ពា៍ តត្ថិ ឲុេតសំ សំកិលេសចិសុទ្ធិសុ ចេសាតិ អចសា៍ តត្ថិ េតសំ ជាលំ ចិរិឃត្វាតិ អជាលិ អចិរិឃា៍ តិឃតតាតិ អត្ថេត្ថសុត្តាចុតារេកត្ថយតិ ចិឃ តិឃតបចត្តតាឃ កតិឌាតិជាត្ថបឌហចេសត តិឃាេយា៍ តត្ថ តត្ថ កយតត្តិ លត្ថ អភិឌាតីតំ តាសុ តាសុ កតីសុ ក្ខបកយតំ សយចារេឃត សយាកេយា៍ សភាេចាេឃចាតិ ឃថា កណ្ឌកស្ស តិក្ខតា, កពិរ្ចឌលិតំ បរិមណ្ឌលតា, មិកបក្ខិតំ ចិចិត្តាការតា, ឲុចំ សព្ពស្សបិ េលិកស្ស េហតុបច្ចេឃត ចិតា តថា តថា បរិណាេយា, អឃំ សភាេចាេឃច អកិត្តិេយាេឃច៍ េតតាហ "េឃត ហី"តិអាទិ៍

សក្ខេហ ហតតីតិ សាក្ខហិកោ, តថា ស្វុកចិរកោ៍ លុចេញ្ចាតិ អេព្ពាបិ េឃា េកាឌិ យាកចិេកា េតសារេឥា៍ បិបកម្មុបសុតតាឃ កល្យាភិឌាតិ តាយ៍ ភិក្ខុតិ សាកិឃា ភិក្ខុ, យត្ថម្ពសតាឥតេតា តីលាភិឌាតីតិ ចឥត្តិ៍ ជាាឃលេព្ធិបិ បច្ចេឃ ក្ខព្វាឃាតា អាឌីចកសេយឃស្ស ចិេលិយកាហិតាឃ "បច្ចេឃសុ កល្យាេក បក្ខិបិត្វា ពាឥត្តី"តិ ចឥត្តិ៍ ឲុេក បព្ពាឌិតា, េឃ សចិេសសំ អត្តកិលមថាក្ខុេឃាកេត្យុត្តា៍ តថា ហិ េត កល្យាេក ចេត្តត្តា ចិឃ េហាត្តីតិ កល្យាកចុត្តិកាតិ ចុត្តា៍ ឥត្វា ក្ខព្វាតឥាតបជិេក្លបិឌិចតសយាេឃាេកត បណ្ឌរតរា៍ អេចលកសាចកាតិ អាឌីចកសាចេក ចឥតិ៍ េត កិរ អាឌីចកលត្ថិឃា ចិសុទ្ធចិត្តតាឃ ភិកណ្ឋហិបិ បណ្ឌរតរា៍ តត្ថាឥេឃា ហិ តថារូបិឃ បដិបត្តិឃា បត្តព្ពា, តស្មា តត្ថាឥេឃា ភិកណ្ឋហិ អាឌីចកសាចេកហិ ច បណ្ឌរតរាតិ ចុត្តា "សុក្កាភិឌាតី"តិ៍

អយមេតេសំ លង្ខិតិ សាកុលិកាទិកាច្ចបាយនេត កញ្ញាកិឌាតិអាទីសុ ទុក្ខ សុខញ្ញា បដិសន្ធេចេតន្តា អត្តក្កនេត យហាកប្បានំ ចុល្លាសីតិសហស្សានិ នេនេបត្វា អាទីចកកាច្ចបាយនេត បនេយសុក្កាកិឌាតិយំ ឋត្វា សំសារតោ សុញ្ញត្តិ អយំ តេសំ តិយតិ អាទីចកានំ លង្ខិ៍

“តត្តិ ចិត្ត”ន្តិ ចនេន្តា តត្តិនោ ទាតស្ស ផលំ បដិក្កិបតីតិ អាហ – “តត្តិកទិដ្ឋិ ចិបាកំ បដិឆាវហតី”តិ៍ តថា នេចច នេហដ្ឋា សំចល្លិតំ “តត្តិកទិដ្ឋិ ហិ តត្តិតយាហា”តិ៍ អនេហតុកទិដ្ឋិ ឧកឃត្តិ កម្មំ ចិបាកញ្ញា ឧកឃំ៍ នេសា ហិ “អនេហតុ អបច្ចយា សត្តា សំកិលិស្សន្តិ ចិសុជ្ឈន្តិ”តិ ចនេន្តា កម្មស្ស ចិយ ចិបាកស្សបិ សំកិនេលសចិសុទ្ធីនំ បច្ចយត្តាកាចចចនតោ តទុកឃំ បដិឆាវហតិ នាម៍ ចិបានេកា បដិឆាវហិនេតា នេហាតិ អសតិ កនេម្ម ចិបាកាកាចនេតា៍ កម្មំ បដិឆាវហិតំ នេហាតិ អសតិ ចិបានេក កម្មស្ស និរត្ថកកាចាបត្តិនេតា៍ អត្ថនេតាតិ សទ្ទនេបត៍ ឧកឃបដិឆាវហកាតិ ចិសុំ ចិសុំ តំតំទិដ្ឋិតា ចុត្តាបិ សនេព្វ នេត តត្តិកាឌនេយា តត្តិកទិដ្ឋិអាទិចនេសត បនេច្ចកំ តិចិធទិដ្ឋិកា ឧច ឧកឃបដិឆាវហកត្តា៍ “ឧកឃបដិឆាវហកា”តិ ហិ នេហតុចចនំ៍ អនេហតុកចាទា ចាតិអាទិ បដិញ្ញាចចនំ៍ នេយា ហិ ចិបាកបដិឆាវហនេតត តត្តិកទិដ្ឋិនេកា, នេសា អត្ថនេតា កម្មបដិឆាវហនេតត អកិរិយទិដ្ឋិនេកា, ឧកឃបដិឆាវហនេតត អនេហតុកទិដ្ឋិនេកា ច នេហាតិ៍ នេសសទ្វនេយបិ ឧនេសច តនេយា៍

សញ្ញាយត្តីតិ តំ ទិដ្ឋិឌីបកំ កត្ថំ ឧក្គនេហត្វា បឌត្តិ៍ ឌីមំសត្តីតិ តស្ស អត្ថំ ចិចារនេត្តិ៍ នេតាសត្តិអាទិ ឌីមំសតាការទស្សនំ៍ តស្មិំ អារម្មនេណតិ យថាបរិកប្បិតកម្មផលាភាចឌីបនេក “តត្តិ ចិត្ត”ន្តិអាទិតយប្បចត្តាយ លទ្ធិយា អារម្មនេណ៍ មិច្ឆាសតិ សត្តិដ្ឋតីតិ “តត្តិ ចិត្ត”ន្តិអាទិចនេសត អត្ថស្សចុបលនេទ្ធ អនេត្ថ តទាការបរិចិតក្កនេតហិ សចិក្កនេហ ចិយ សទ្វបនេតា ចិត្តស្ស បច្ចុបដ្ឋិនេត ចិរកាលបរិចនេយត “ឧចនេយត”ន្តិ តិញ្ញាតក្កមកាច្ចបាយនេត តិញ្ញាតក្កត្តិយា តថា កហិនេត បុតប្បុនំ តនេឆច អានេសចត្តស្ស ឆាហុលីកនេទាត្តស្ស មិច្ឆាចិតនេក្កត សមាទិយមាតា មិច្ឆាចាយាមុបត្ថម្ភិតា អតំសកាចំ “តំសកាច”ន្តិ កណ្ឌត្តិ មិច្ឆាសតីតិ លទ្ធតាមា តំលទ្ធិសហគតា តញ្ញា សត្តិដ្ឋតិ ៍ ចិត្តំ ឧកក្គំ នេហាតីតិ យថាចុត្តចិតក្កាទិបច្ចយលានេភត តស្មិំ អារម្មនេណ អចដ្ឋិតតាយ អនេតកក្គំ បហាយ ឧកក្គំ អប្បិតំ ចិយ នេហាតិ៍ មិច្ឆាសមាធិបិ ហិ បច្ចយចិនេសនេសហិ លទ្ធកាចតាឆនេលហិ កទាចិ សមាឆាតបតិទ្វបកិច្ចកនេរា នេហាតិនេយច ចាលចិជ្ឈាទីសុ ចិយាតិ ជដ្ឋាំ៍ ឌចតាតិ ឌចន្តីតិ អនេតកក្កត្តំ នេតាតាការនេត បុព្ភកាកិនេយសុ ឌចតចារនេសុ បចនេត្តសុ សត្តបឋ្ឋិនេយ ឌចតចារេ សត្ត ឌចតាតិ ឌចត្តិ៍ បឌមឌចនេត បត សនេតកិច្ឆា នេហាត្តិ, តថា ទុតិយាទីសុតិ ឆម្មសកាចឌស្សនេយតំ, ត បត តស្មិំ ឍនេណ នេតសំ សនេតកិច្ឆកាចាបិឌតំ នេកតចិ សក្កា កាតុំ៍

តត្ថាតិ នេតសុ តីសុ មិច្ឆាឌស្សនេសុ៍ នេកាចិ ឧកំ ឌស្សនំ ឱក្កមតីតិ មស្ស ឧកស្មិំនេយច អភិតិនេចនេសា អានេសចតា ច បចត្តា, នេសា ឧកំនេយច ឌស្សនំ ឱក្កមតិ៍ មស្ស បត ទ្វីសុ, តីសុបិ ចា អភិតិនេចសតា បចត្តា, នេសា ឧេ្វ តីណិ ឱក្កមតិ៍ ឧនេតត មា បុនេព្វ ឧកឃបដិឆាវហតតាមុនេលត ចុត្តា អត្ថសិទ្ធា សព្វទិដ្ឋិកតា, សា បុព្ភកាកិយា៍ មា បត មិច្ឆត្តតិមានេមាក្កត្តិ ក្វតា, សា មថាសកំ បច្ចយសមុទាកមសិទ្ធិនេតា តិក្កានេមុលានំ ចិយ ចិនេសសាធិកមានំ អញ្ញាមញ្ញំ ឧកញ្ញអតុប្បត្តិយា អសំកិណ្ណា ឧចាតិ ឌនេស្សតិ៍ ឧកស្មិំ ឱក្កនេត្តបីតិអាទិតា តិស្សត្តមប្បិ ទិដ្ឋីនំ សមាតតាលតំ សមាតផលតញ្ញា ឌនេស្សតិ, តស្មា តិនេស្សាបិ នេចតា ឧកស្ស ឧប្បត្នា អញ្ញាមញ្ញំ អនេព្ឋាកិណ្ណា ឧច, ឧកាយ ចិបានេក ទិនេត្ន ព្វតនេរា អត្ថាលប្បទាយិកា នេហាត្តិ៍ ចដ្ឋលាលុ តាមាតិ ព្ភទំ ចចនំ នេតឃ្យត្តំ, ត តីតត្ថន្តិ តំ ចិចរិត្វា ឌស្សេតុំ កិំ បនេតសាតិអាទិ ចុត្តំ,

អកុសលំ តាវេតំ អពលំ ទុព្ពលំ, ន កុសលំ វិយ មហាពលន្តិ អាហ – “ឯកន្តិកេន អត្ថកាមេន តិយតោ”តិ។ អញ្ញថា មហគ្គតិយាទយោ វិយ មិច្ឆត្តនិយាទយោបិ អច្ចន្តិកោ សិយា។ យទិ ឯវំ ចក្ខុវិញ្ញាណាទិហេតុ ពលន្តិ អាហ “អាទេសនតនទេសន បតា”តិអាទិ, តស្មា យថា “សកិំ តិមុគ្គោ តិមុគ្គោវ ហោតី”តិ (អ॰ និ॰ ៧.១៥) វុត្តំ, ឯវំ ចក្ខុវិញ្ញាណាទិហេតុ។ យាទិសេ ហិ បច្ចយេ បដិច្ច អយំ តំតំទស្សនំ ឧប្បជ្ជតិ បុន ពលាទិ តប្បដិបក្ខេ បច្ចយេ បដិច្ច តតោ និវត្តិបតយស្ស ន ហោតីតិ ន ចត្តារិ។ ខេត វុត្តំ “ខេមត្តេយ្យតា”តិ។

តស្មាតិ យស្មា ឯវំ សំសារចក្កកាចស្សបិ បច្ចយោ អកល្យាណភូតោ, តស្មា។ ក្ខតិការយោតិ ទិដ្ឋធម្មិកសម្បរាយិកបរមត្ថានំ ចតេសន អត្ថតោ ពុទ្ធហិ ចន្តិការយោ។ យំ បតេត្ថ ពោធិ ចតន្តិ “យថា ជិរកាលកាចកាយ បរិបាកប្បមាណលទ្ធពលត្តា ខ្លួនតិស្សយកុសលា អកុសលេ សព្ពសោ សមុច្ឆិន្ទន្តិ, ឯវំ អកុសលធម្មា តតោបិ ជិរកាលកាចកាយសម្ភតោ លទ្ធពលា ហុត្វា ពលាទិ កុសលធម្មេបិ សមុច្ឆិន្ទន្តិ។ ឯវញ្ច កត្វា ភគវតោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស មិច្ឆាទិដ្ឋិកស្ស ចក្ខុវិញ្ញាណកាចភូតតាបិ សមត្ថិតា ហោតី”តិ យថា តំ “ចស្សកដ្ឋានំ ទិដ្ឋី”តិ, តំ ន, មិច្ឆត្តនិយតធម្មានំ ជិរកាលកាចកាយនេត្តន ន បដិបក្ខស្ស បភហតសមត្ថតា, អថ ខោ ធម្មតាសិទ្ធន បច្ចយវិសេសាហិតសាមត្ថិយេន អត្ថតោ បហាយកសកាចេន បហាយកកាចោ កាចតាកុសលានំយេវ វុត្តោ, អកុសលានំយេវ ច បហាតព្ពកាចោ “ទស្សនេន បហាតព្ពា”តិអាទិនា តយេន, អកុសលានំយេវ ទុព្ពលកាចោ “អពលានិ ពលីយន្តី”តិអាទិនា (សុ॰ និ॰ ៧៧០; មហានិ॰ ៥) (យុត្តិតាបិ តាមតោ ចា អធិកមតិយោ អាទេសិកោ អាទេសិកកាចតោ ពាហិរាទេណកា វិយ ន ខេត្តំ បដិញ្ញាខេត្ត កាចេសតា សោតុតោ អាសំកិតព្ពា ចិនេសសចស្ស សាធតព្ពតោ សាមញ្ញស្ស ច សោតុកាចេន អធិប្បេតត្តា ខេច-សទ្ទស្ស លោកេបិ ជិតេប សកាចេ សាធនេ យថា តំ សទ្ទយកាចស្ស តាបិ ចិសុទ្ធកអតុមាតាទិចិចោទាធសម្ភតោ។ ន ហិ សក្កា អត្ថរាទេសិកស្ស ពាហិរាទេសិកស្ស វិយ ទ្វបកាយំ ខ្លួបិភាយ ទ្វបតា ចក្ខុចិខ្ញោយ្យត្តាទិកេ បតិដ្ឋាបេតុំ សក្កាតិ វុត្តំ, តតុបិ អត្ថរាទេសិកោ អចិក្កហត្តា ខេចតា ចិយាតិ សទ្ទេច ពាណាទេសិកស្ស អចិជ្ជត្តការា វិយ ចិធមតិយកាចេ សទ្ធាសម្បិ កុសលធម្មានំ ពោតធិបិ អកុសលធម្មេត សមុច្ឆិន្ទតិយតា សិទ្ធាច ហោតិ)។ ចក្ខុវិញ្ញាណចាចភាយ យំ ចត្តារិ, តំ ហេដ្ឋា វុត្តមេចាតិ តិដ្ឋតេវសា ពាលភូតចិកត្តតា។

១០១. ឈានចិត្តមយាតិ ទ្វបិចចទ្វារគិចេត្តន តិព្ពត្តា។ តថា ហិ តេសំ ចិសេវេន ឈានមតសា តិព្ពត្តត្តា “មតោមយា”តិ វុត្តា, អចិសេវេន បន អភិសង្ខារមតសា សព្ពេបិ សត្តា មតោមយា ឯវ។ សញ្ញាមយាតិ ឯត្តាបិ ឯវមេវ តយោ។ តេនាហ “អទ្វបញ្ញាតសញ្ញាមយា”តិ។ អយន្តិ ទ្វបិតាកាចបដិបក្ខភកបុគ្គលោ។ អប្បដិលទ្ធញ្ញានោតិ អតធិកតទ្វបញ្ញានោ។ តស្សបីតិ តក្កិតោបិ។ ទ្វបញ្ញានេ ពក្ខា តត្ថំ អតុស្សចចេសន លទ្ធចិតិន្នមត្តា។

១០៣. សារាកាយាតិ សរាកកាចាយ។ សត្តិពោតិ សមីបេ, ន ចាយកតា ទិដ្ឋិតាតិទ្ទរត្តា សរាកា, ន សម្បយុត្តត្តា។ សា ហិ ន ចាយកតា ចក្ខុបរិយាបន្នេសុ ធម្មេសុ រជ្ជតីតិ ចិញ្ញាយតីតិ អាហ – “រាកចេសន ចតេ្ថ រជ្ជតស្សា”តិ។ សព្ពេបិ សំយោជតា តណ្ហាចេសេតេច សម្ពន្ធតីតិ អាហ – “តណ្ហាចេសន សំយោជតត្តាយា”តិ។ អាទ្រូបេ្យ បតស្ស ពក្ខា តត្ថីតិ អតុស្សចចេសន លទ្ធតិន្នយំ សទ្ទាយ វុត្តំ។ កាយំ ទុក្ខតិទុក្ខានំ ឯកត្តសំចត្តនេត តត្ថំពទិដ្ឋិអាទីនំ អបណ្ណកតា បិពជំ ឯច, តិប្បរិយាទេយត បត អតចជ្ជស្ស អត្តស្ស ឯកត្តសាធកំ អបណ្ណកន្តិ ពត្វា ខេចាតា, សាចជ្ជស្សបិ អត្តស្ស សាធតេ ឯកំសិកកាចំ កហេត្វា បរិហារោ។ តេនាហ “កហណចេសនា”តិអាទិ។ តេន ទ្វេហិចេសន

“ភត្តិ ចិត្ត”ត្តិអាឌីតិ អបណ្ណកង្គាតិ ឌាតាតីតិ ចទេស្សុតិ៝

១០៩៝ទេហដ្ឋាតទេយា បុក្កលិច ទេហាត្តីតិ អត្តត្តទេបិ បទេត្តទេបិតិ ខ្ពុយស្សិ៍ ចត្យទេក្ក ទេហដ្ឋា តទេយា បុក្កលិ ទេហាត្តិ៝ ឃធាចុត្តា បញ្ចាបិ បុក្កលិ ក្បប្បដិបត្តាច, តទេតា អត្តិកចាគាចទេយា បញ្ចាបុក្កលិ សម្ពាបដិបត្តាឃ ខ្ពុយស្សិ៍ ចត្យទេក្ក ឧទេកា ចត្យត្តបុក្កទេលិច ទេហាតិ៝ ឧតាយត្តំ ចទេស្សុតត្តិ ខ្ពុឆ ទេហដ្ឋា ចុត្តបុក្កលបញ្ចាកច្ចយំ ខ្ពុយស្សិ៍ ចត្យទេក្ក ឧច សក្កហំ កត្ថតីតិ ចិកាទេកភ ក្បប្បដិបត្តិសុប្បដិបត្តិទេយា ចទេស្សុតំ ភកចា ខ្ពុយំ ទេឆសតំ អាទភីតិ៝ ឃំ បទេភត្ត អត្តទេតា អចិកត្តំ, តំ សុចិទេញ្ញាឃ្យទេយច៝

អបណ្ណកសុត្តចណ្ណភាឃ លីភត្តប្បការសភា សយត្តា៝

ភិដ្ឋិតា ច កហបតិចក្កចណ្ណភា៝

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪒᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᩋᨾ᩠ᨻᩃᨭ᩠ᨮᩥᨠᩁᩣᩉᩩᩃᩮᩣᩅᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪗᪨ ᩋᨾ᩠ᨻᩃᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨾ᩠ᨻᩃᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᩩᨩᩣᨲᩮᩣ ᨲᩁᩩᨱᨾ᩠ᨻᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨲᩔ ᨸᨶ ᩋᩅᩥᨴᩪᩁᩮ ᨠᨲᩮᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩮᩣ ᨸᩥ "ᩋᨾ᩠ᨻᩃᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ"ᨲᩥ ᩋᨽᩥᩁᩪᨸᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᩅᩮᩊᩩᩅᨶᩅᩥᩉᩣᩁᩔ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨸᨵᩣᨶᨥᩁᩈᩘᨡᩮᨸᩮᨲᩥ ᨠᩣᨿᩅᩥᩅᩮᨠᩉᩮᨲᩩᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮ ᨥᩮᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩮ ᨣᩮᩉᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩥᩃᩥᨶᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨲᩔ ᨲᩥᩃᩥᨱᨠᩣᩁᩮᩅᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᨠᩣᩅᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨲᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴᨸᩁᩥᨸᩣᩃᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨧᩥᩈᨴᨠᩣᩅᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨿᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ...ᨸᩮ... ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩣᩈᩥ᪨ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩣ ᨹᩃᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩴ᪨

᪑᪐᪘᪨ ᩌᨴᨠᩴ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᩈᩥ, ᩏᨴᨠᨬ᩠ᨧ ᩑᩅᩴᩅᩥᨵᩴ ᩌᨴᨠᩣᨵᩣᩁᩴ ᩌᨴᨠᨣᨱ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᨶ ᨲᩴ ᩅᩣᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨴᩥᨠᩴ "ᩏᨴᨠᩣᨵᩣᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨸᨶᩔ ᩏᨴᨠᩣᨵᩣᩁᩴ ᨶ ᩌᨴᩮᩈᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨴᩣᨿᩣᨴᩮ ᨷᩮᩃᩣᨿ ᨴᩣᨿᨠᩮᩣᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨶᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᨲᩣ ᩌᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩌᨴᩮᩈ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ "ᨶᨣᨧᨲᩣ ᩉᩥ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᩋᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩌᨴᩥᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨸᨿᩮᩣᨣᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨴᩮᩈᨲᩣ ᨸᨭᩥᩅᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᨴᩈᨠᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩈ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩣ ᩑᨲᩔᩣᨲᩥ ᨴᩈᨸᩩᨣ᩠ᨣᩴ, ᩑᨠᨴᩮᩈᨲᩣ ᨸᨭᩥᩅᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᨴᩈᨠᩣ ᩑᨠᩥᨲ᩠ᨲᩁᩅᩈᩮᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᩉᨸᩩᨣ᩠ᨣᩈᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩴ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨸᨬ᩠ᩉᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨩᩮᩣᨲᩥᨠᩣᨿᩴ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨡᩩ᪨ ᨸᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪨ᨠᩩᨾᩣᩁᨸᨬ᩠ᩉᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨶᩣᨴᩦᨶᩅᨴᩔᩥᨲᩣᨿ ᩋᨽᩥᨱ᩠ᩉᩮᩣᩅᩣᨴᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩁᩪᨸᨲᩮᩣ "ᨸᩥᨿᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩣᨴᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩑᨠᩣᩅᩈᩮᩈᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶᩣᨴᨠᩣᨶᩣᨲᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᩣᩈᩣᨶᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᩣᨶᨴᩔᨶᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨲᩣ ᩅᨲᩮᩔᩣ ᩑᨠᩣᨴᩈᩣᨶᩩᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᩩᨴ᩠ᨵᩣᨿᩩᩔ ᩋᨣᩁᩩᨣᩁᩩᩅᩈᩮᨶ ᨴᩔᩥᨲᩣ ᨶᨿᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩣᩉᩩᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨸᩣᨲᩮ ᩋᩣᨣᨲᩴ ᩁᩣᩉᩩᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ (ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪓᪗ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ)᪨ ᩋᨽᩥᨱ᩠ᩉᩮᩣᩅᩣᨴᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᨶᩣᩁᩪᩊ᩠ᩉᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩥᨲᩴ ᩁᩣᩉᩩᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨳᩥᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩈᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨷᩦᨩᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩔᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶ᩠ᨲ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩣᨲᨶᩮ, ᨶᨶ᩠ᨲ ᨸᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨸᩥ ᩋᨣᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᩥᨸᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ –
"ᩈᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩣᨴᩮ ᩈᩴᩅᩁᩁᩉᩥᨲᩔ ᩅᩥᨸᨹᩃᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ –

"ᩑᨠᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨲᩦᨲᩔ, ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩥᩔ ᨩᨶ᩠ᨲᩩᨶᩮᩣ;

វិតិណ្ណបរលោកស្ស, នត្ថិ បាបមការិយ”ន្តិ (ធ។ ប។ ១៧៦);

ឧរុឡ្ហវាតិ ឧរុឡ្ហោ ហុត្វា ឧស្សិតោ។ សោ បន វេបចេតន អភិរុយ្ហចន្តិតោ អារោហនតោ វេ ន ហោតីតិ អាហ “អភិចន្តិតោ អារោហបរិណាហ”តិ។ អាកតាការេតិ អត្តនោ វេបុល្លមានំ អាកតាការេន។ បដិវេធតាយ ផលកកោដ្ឋកបុណ្ណបិណ្ឌាបាតភាវាតិ បដិវេធតាយ អត្តនោ អារក្ខត្វាយ ឋបិតោ ផលកកោដ្ឋកោ ចេវ បុណ្ណភណ្ឌបិណ្ឌាបាតកោ ច។ ឯតំ បទេនេវ ឯតំ បទេ វេធាបទេនំ។ ឯត្តកោតិ ជនបទោតិ។ តស្ស ជនបទោភាសស្ស ខេមេន សតប្បិ សហស្សប្បិ វេធានំ ហិត្វា កិច្ចតិ, តីរបិតិកំ បត្តំ ហុត្វា ប៉ជាតា ហុត្វា ហិត្វា បលិយន្តិ។ កណ្ណហិ បហរិត្វាតិ បរេច សទ្ធំ អាកាសតលន្តំ ឧបលាវេត្វា យថា ចេកោ ន ហោតិ, ឯវំ វេធ្ធារេហត្វា តេហិ បហរិត្វា បិតតំ។ បដិហត្ថបដិអស្សាតិអាទិនា បច្ចេកំ បតិ-វេធ្ធោ យោធេតព្វាតិ។ ខិឃាវិលម្ពិយាតិ ខិឃលតាយ អវិលម្ពិយា។

កោលោតិ កបុកោលោ។ បណ្ណាតិ ហត្ថារោហោ។ អយបុក្ខរិត្តី តាខិវេ កោលេ កហិតបុក្ខរំ។ ជនបទកត្វាតិ ឋាតាលចក្កតា ខិត្វា, អភិលោ្ហា វេធជណ្ណា ឧបដ្ឋបេត្វាតិ អត្ថោ។

១០៨។ វេធក្កត្តិ បស្សិតំ ឃុត្តំ កត្វា ឧស្សាហំ ជនេត្វា ន កលឹយំ, តាខិវំ តិឃបតោ អកត្តព្វំ ហោតីតិ អាហ “ឯកំវេនេច ន កាតព្ព”ន្តិ។ បដិវំហរេយ្យាសីតិ កលាតោ វេគ្គាធំ អាបជ្ជេយ្យាសិ។ យថាក្ខតោ អវត្តោ តិចត្តោ អកោរត្តោ តាយ ហោតីតិ អាហ “តិចត្តេយ្យាសិ យា កោរេយ្យាសី”តិ។ អត្ថបវេយ្យាសីតិ អត្ថាលប្បជាយី ករេចយ្យាសិ។ តេនាហ “ឧបត្តម្ភេយ្យាសី”តិ។ តំ បន អត្ថាលប្បជាតំ ឧបត្តម្ភំ បុគប្បុតំ កលាបេចាតិ អាហ “បុគប្បុតំ កោរេយ្យាសី”តិ។ និក្ខមាតោតិ តំយេច អនិខីលនិក្ខ តត្ថិស្សយញ្ញា និក្ខាវ៉យំ និក្ខត្តោ វេធានេត្តា។

១១០។ កិត្តកោបន ជានេតិ កិត្តកោ ជានេ បចត្តាតិ។ អបិច្ចុវេ ឯច បចត្តាតីតិ ជវស្សត្តោ “ឯកម្បិ បុរេកត្តយេច វោរោបេតព្ពាតី”តិ អាហ។ ឯចញ្ញាតាតិ ឃុវោរោបិតាតិ ហោត្តិ ឃុបរិឃុន្ធាតិ។ បរេវំ អប្បិយំ កម្មំ ការេយ្យា យថាឃុត្តដ្ឋានតោ បន អញ្ញា ចា កប្បដ្ឋានបតនិការេរតេច កាយកប្បខីតិ បរិវោរោបិតាតិ ហោត្តីតិ ន កហិតំ។ បដិឃំ ចាតិ ឯត្ត ចា-វេធ្ធក អវេបវេបក្ខលោ វេហាសស្ស វេក្ខោហា ជដ្ឋេព្ពា។

១១១។ ចុត្តនយេន កាយកប្បខីបរិវោរាឆតំ តាយ ព្ពេឆេច, ន ព្ពេតា ពាហិន្ធាតិ អាហ “ពុន្ធា…បេ… វាចកា ចា”តិ។ តេ ហិ អត្តនោ វេបលព្រាហ្មណា ចាតិ។ តម្ហាតិ យម្ហា វេត្តពុន្ធបច្ចេកពុន្ធវាចកេហិ អារុឡ្ហបក្កោ, រាហុល, យេឃា ពុយ្ហាអាទិក្ខិតោ, តម្ហា។ តេន អត្ថនិក្ខត្តន តឃា ឯចំ និក្ខិតព្ពត្តិ ជូចាតំ អជាតិ។ វេវំ ចុត្តនយត្តា ឃុបិវេណ្ណាយ្យេបច។

អដ្ឋលដ្ឋិកោរាហុលោវាទសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បការនា

សមត្តា.

៦. មហារាហុលោវាទសុត្តវណ្ណនា

១១៦. ឥរិយាបថានុពន្ធនេនាតិ ឥរិយាបថគមនានុពន្ធនេន, ន បដិបត្តិគមនានុពន្ធនេន. អញ្ញាយេវ ហិ ពុទ្ធានំ បដិបត្តិគមនំ អញ្ញា សាវកានំ. វិលាសិតគមនេនាតិ – “ទូរេ បាទំ ន ឧទ្ធរតិ, ន អច្ចាសន្នេ បាទំ និក្ខិបតិ, នាតិសីឃំ គច្ឆតិ នាតិសណិក”ន្តិអាទិនា (សំ. និ. អដ្ឋ. ២.៣.២៣២; ជា. អដ្ឋ. ៤.៩; សារត្ថ. ដី. មហាវគ្គ ២.២៥៣) វុត្តេន សមាចរិលេន ពុទ្ធានំ ចាតុរិយគមនេន. តទេវ ហិ សន្ធាយ “បទេ បទំ និក្ខិបន្តោ”តិ វុត្តំ. បទានុបទិកោតិ រាហុលត្ថេរស្សាបិ លក្ខណបារិបូរិយា តាទិសមេវ គមនន្តិ យត្តកំ បទេសំ អន្តរំ អទត្វា ភគវតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា អារទ្ធោ, សព្ពត្ថ តមេវ គមនបទានុបទំ គច្ឆតីតិ បទានុបទិកោ.

វណ្ណនាភូមិ នាមាយំ តត្ថ គមនន្តិ ថេរោ អនេករូបាហិ ឧបមាហិ វណ្ណេន្តោ “តត្ថ ភគវា”តិអាទិមាហ. និក្ខន្តគេហបិតកោ វិយ វិរោចិត្វាតិ បទំ អានេត្វា សោភេតា. ឧចិ តំ កេសរសីហោ វិយាតិអាទីសុបិ អានេត្វា សោភេតព្ពំ. តារការាជា តាយ ចន្ទោ. ទ្វិន្នំ ចន្ទមណ្ឌលិតន្តិអាទិ បរិកប្បវចនំ, ពុទ្ធវេលិកាសត្តកំ វិយ ពុទ្ធានំ អាកប្បសោភា អហោសិ, អហោ សិរីសម្បត្តីតិ សោភេតា.

អាទិយមានាតិ គណ្ហន្តិ “បច្ឆា ជានិស្សាមា”តិ ន អជ្ឈុបេក្ខិតព្ពោ. ឥទំ ន កាតព្ពន្តិ វុត្តេតិ ឥទំ បរិហរិតព្ពំ ន កាតព្ពន្តិ វុត្តេ ឥទំ ទណ្ឌេន វា លេឌ្ឌុនា វា វិហេឋនំ ន កាតព្ពំ, ឥទំ បាណិនា ទណ្ឌកោដិយា អត្តនោ គណ្ឌិត្វា ចូឡលោកតមត្តម្បិ ន កាតព្ពមេវាតិ នយសតេនបិ នយសហស្សេនបិ បដិច្ឆតិ, តថា ឥទំ ខាទ សម្មជ្ជំ កាតព្ពន្តិ វុត្តេបិ តត្ថ បរិវណ្ណកោណេ វិហារង្គណសម្មជ្ជនំ កចវរឆឌ្ឌនំ វាលិកាសមាកិរណន្តិ ឯវមាទិនា នយសតេន នយសហស្សេន បដិច្ឆតិ. តេនាហ – “ឥទំ កាតព្ពន្តិ វុត្តេបិ ឯវមេវ នយោ”តិ. បរិការន្តិ តជ្ជនំ លភាមីតិ បច្ចាសីសតិ.

សត្ថមេតន្តិ សត្ថុ ឥទំ មមំ លក្ខណានំ និក្ខាគមនំ. អភិញ្ញាយាតិ ជានិត្វា. សហាយាតិ ថេរបិលត្ថេរំ សន្ធាយាហ. សោ ហិ ភគវតោ សន្ធាបទ្ធដ្ឋិតការេវ ឧតុទេកេ ឋបិតោ. ឆម្មារទ្ធោតិ សត្ថុ សន្ធម្មទេសនាគុបិលោកោ ឆម្មកណ្ណការិកោ. ទេបត្តិយោតិ ទ្វេអបិតោ. សត្ថុ មេ និកសារន្តិ សត្ថុម្បិ ពុទ្ធសារន្តំ មយ្ហមេវ.

ឥតរាគំ ជាតាតិ ឥតរាគំ មម ចិត្តេ ឧប្បន្នំ ជាតំ. អញ្ញាតរស្មិំ រុក្ខមូលេតិ វិហារបរិយន្តេ អញ្ញាតរស្មិំ រុក្ខមូលដ្ឋានេ អត្តច្ឆិតោ.

តកាតិ អគ្គសាវកេហិ បសាទាបនការេល. អញ្ញាកម្មដ្ឋានាតិ ចង្កមនិរិយាបថេបិ បិដ្ឋិបសារណការេលបិ សមិជ្ឈតិ, ន ឧបមិតន្តិ អាហ – “ឥនមស្ស ឧតិស្សា និសជ្ជាយ កម្មដ្ឋានំ អត្តច្ឆិត”ន្តិ. អានាបានស្សតិន្តិ អានាបានស្សតិកម្មដ្ឋានំ.

ᩈᨾᩈᩦᩈᩦ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᩈᨾᩈᩦᩈᩦ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩥᨷ᩠ᨿᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᨴᩥᨷ᩠ᨿ ᩃᩉᩩᨾᩮᩅ ᨸᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨴᨬ᩠ᨬᩋᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣ᪨

ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᩔ ᩋᩣᨠᩣᩁᩔ ᨠᩔᨧᩥᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨶᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣ᪨ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾᨳᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨧ ᩋᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩈᨾ᩠ᨿᩣᨽᩮᨶᨶ ᩈᩩᨽᩣᩅᩥᨲᩣ᪨ ᨠᩃᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩥᨿᩣ ᩋᩣᩈᩮᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩁᩥᨧᩥᨲᩣ᪨

ᩒᨾᩣᨶᩴ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᩅᨾᩣᨶᩴ ᩒᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴᩅᩥᨵᩴ ᨾᩣᨶᩴ ᨧ᪨ ᩋᨲᩥᨾᩣᨶᩴ ᨧᩣᨲᩥ “ᨠᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩉᩥ, ᨾᨾᩮᩅ ᩋᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨲᩥᨾᩣᨶᩴ ᨧ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨴᩮᨶᩔᨲᩦᨲᩥ᪨

᪑᪑᪓᪨ ᩅᩥᨶᨻ᩠ᨽᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩥᨶᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨿᨳᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨣᩉᨱᩴ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨶᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩣᨶᩥ ᨲᩣᩅ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨾᩪᩉᨷᨣᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᩈᨾᩪᩉᨷᨣᩴ ᩋᩣᨠᩣᩈᨵᩣᨲᩩᩴ ᩋᨳ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩈᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩁᩪᨸᩥᨠᩣᩁᩪᨸᨷᩔᨲᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨸᩮᩣᨵᩣᨲᩩ ᩈᩩᩃᩩᨾᩁᩪᨸᩴ ᨷᩃᨶᩁᩣᩈᩩ ᨬᩮᩣᩋᩣᩁᩥᨠᩈᩩᩃᩩᨾᨲᩣᨷᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᩦᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩁᩪᨸᩥᨠᩣᩁᩪᨸᨷᩔᨲᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩣᨶᩮᩅ ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨶ ᩁᩪᨸᩥᨠᩣᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩉᩣᩁᨶᨿᩮᨶ ᩋᩣᨠᩣᩈᨴᩔᨶᩮᨶ ᨴᩔᩥᨲᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨻ᩠ᨻᩥᨾᩥᨶᩣ ᨿᩩᩅᩃᩮᨶ ᨲᩴ ᨴᩔᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩁᩪᨸᩥᨠᩣᩁᩪᨸᨣ᩠ᨣᩉᨱᨴᩔᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᩣᨠᩣᩈᨵᩣᨲᩩ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᩣ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩈᩩᨡᨲᩣᨿᨸᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨸᩥ ᨧᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩪᨸᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨾ᩠ᨷᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ “ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨠᩣᩁᩣ”ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᨾᩣᩉ᪨ ᩋᩣᨠᩣᩈᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᩈᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣᨿ᪨ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᨿ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩃᩣᨸᨣᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨽᩪᨲᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨

ᨷᨴᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩩᨡᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᩣᨳᩣᨿ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᩥᨠᩣᨿᩁᩪᨸᩔ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᩅᩥᨠᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨲᩣᨿ ᩋᩣᨠᩣᩈᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨽᩪᨲᨠᩣᩅᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨠᩣᩈᨵᩣᨲᩩ᪨

᪑᪑᪔᪨ ᩋᩣᨠᩣᩈᨽᩣᩅᩴ ᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩮᩉᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᨠᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᨣᨲᩴ, ᩋᩣᨠᩣᩈᨾᩮᩅ ᩅᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᨣᨲᩴ ᨿᨳᩣ “ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ (ᨵ᩺ ᩈ᩺ ᪓᪔᪑; ᨾᩉᩣᨶᩥ᩺ ᪑᪓), ᩋᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᩋ᩺ ᨶᩥ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪑.᪑.᪑᪓᪐) ᨧ᩺ ᩋᩣᨴᩦᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩉᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩔᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩉᩥ ᩋᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨸᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ “ᩁᩪᨸᩥᨴ᩠ᨵ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨶ ᨲᨳᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩈᩦᩁᩥᨭ᩠ᨮᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨳᩅᩦᨵᩣᨲᩩᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨸᨴᩮᩣᨸᨾᩮ (ᨾ᩺ ᨶᩥ᩺ ᪑.᪓᪐᪐ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨴᩔᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨴᨲᩥ᪨

᪑᪑᪕᪨ ᨶᩣᨶᩥᨠᩣᩁᩅᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩅᩥᨸᩔᩴ ᩋᨶᩩᨿᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨳ ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩣᨶᩥᨠᩣᩁᩅᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ? ᨸᨳᩅᩦᩈᨾᨶᩣᨴᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨴᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᩉᩥ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ ᩈᩩᨡᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩋᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩒᨠᩣᩈᨴᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨶ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ ᨶ ᩃᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨

១១០. ព្រហ្មវិហារកថា អសុភកថា អានាបានស្សតិកថា ច ឧបចារំ វា អប្បនំ វា បាបេត្វា វិបស្សនាយ បាទកកថាយ អនិច្ចាទិសញ្ញាយ វិបស្សនាការេន ឧស្សក្កិត្វា មគ្គបដិបាដិយា អរហត្តាធិគមាយ ហោតីតិ “មេត្តាទិកថាយ បន ហោតី”តិ វុត្តំ. យត្ថ កត្ថចិ សត្តេសុ សង្ខារេសុ ច បដិហញ្ញនកកិលេសោតិ អាឃាតកមេវ វទតិ ទាយកថេនា អញ្ញេសម្បិ. អស្មិមានោតិ រូបាទិកេ បច្ចេកំ ឯកជ្ឈំ គហេត្វា “អយមហមស្មី”តិ ឯវំ បវត្តមានោ.

១១១. ឋានំ កម្មដ្ឋានន្តិ ឯត្ថ គណនាទិវសេន អារម្មណីយតោ អស្សាសបស្សាសា យោគកម្មស្ស បតិដ្ឋានតាយ កម្មដ្ឋានំ. តត្ថ បន តថាបវត្តោ មនសិការោ កថា. ឯត្ថ ច តស្សេវ ទេសស្ស កថា ពហុតំ កម្មដ្ឋានានំ ទេសិតត្តា ចរិតំ អនាទិយិត្វា កម្មដ្ឋានានិ សព្ពេសំ បុគ្គលិកំ សប្បាយានីតិ អមយេត្វា សិទ្ធា, អតិសប្បាយវសេន បន កម្មដ្ឋានស្ស វិភាគកថា កថិតាតិ វេទិតព្ពា.

មហារាហុលោវាទសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា.

១. ចូឡមាលុក្យសុត្តវណ្ណនា

១១២. ឯវំ ឋបិតានីតិ “សស្សតោ លោកោ”តិអាទិនយប្បវត្តានិ ទិដ្ឋិគតានិ អនិយ្យានិកតាយ ន ព្យាកាតព្ពានិ ន កថេតព្ពានិ, ឯវំ ឋបនីយបញ្ហេ ឋបិតានិ ចេវ និយ្យានិកសាសនេ ឆឌ្ឌនីយតាយ បដិក្ខិត្តានិ ច, អបិចេត្ថ អត្ថោ បដិក្ខេបោបិ ឯវ ព្យាកាតព្ពតោ. យថា ឯកោ កម្មកិលេសវសេន ឥត្ថត្តំ អាគតោ, តថា អបរោបិ អបរោបីតិ សត្តោ តថាគតោ វុច្ចតីតិ អាហ – “តថាគតោតិ សត្តោ”តិ. តំ អព្យាករណំ មយ្ហំ រុច្ចតីតិ យទិ សស្សតោ លោកោ, សស្សតោ លោកោតិ, អសស្សតោ លោកោ, អសស្សតោ លោកោតិ ជានាមាតិ ព្យាកាតព្ពមេវ, យំ បន ឧភយថា អព្យាករណំ, តំ មេ ចិត្តំ ន អារាធេតិ អជាននហេតុកត្តា អព្យាករណស្ស. តេនាហ – “អជានតោ ខោ បន អបស្សតោ ឯតទេវ ឧជុកំ, យទិទំ ន ជានាមិ ន បស្សាមី”តិ. សស្សតោតិអាទីសុ សស្សតោតិ សព្ពកាលិកោ, និច្ចោ ធុវោ អវិបរិណាមធម្មោតិ អត្ថោ. សោ ហិ ទិដ្ឋិគតិកេហិ លោកីយតិ ឯត្ថ បុញ្ញបាបតព្ពិបាកា, សយំ វា តព្ពិបាកាការេន អភិយុត្តេហិ លោកីយតីតិ លោកោតិ អធិប្បេតោ. ឯតេន ចត្តារោបិ សស្សតវាទា ទស្សិតា ហោន្តិ. អសស្សតោតិ ន សស្សតោ, អនិច្ចោ អទ្ធុវោ ភេទនធម្មោតិ អត្ថោ, អសស្សតោតិ ច សស្សតភាវបដិក្ខេបេន ឧច្ឆេទោ ទីបិតោតិ សត្តបិ ឧច្ឆេទវាទា ទស្សិតា ហោន្តិ. អន្តវាតិ បរិវដុមោ បរិច្ឆិន្នបរិយន្តោ, អនន្តគតោតិ អត្ថោ. តេន “សរីរបរិយន្តោ, អង្គុដ្ឋបរិយន្តោ, យវបរិយន្តោ បរមាណុបរិយន្តោ អត្តា”តិ (ឧទា. អដ្ឋ. ៣៣; ទី. និ. ដី. ១.៨៩-៨៨) ឯវមាទិវាទា ទស្សិតា ហោន្តិ.

តថាគតោ បរំ មរណាតិ តថាគតោ ជីវោ អត្តា មរណតោ ឥមស្ស កាយស្ស ភេទតោ បរំ ឧទ្ធំ ហោតិ អត្ថិ សំវិជ្ជតីតិ អត្ថោ. ឯតេន សស្សតវាទេសុ សោឡស សញ្ញីវាទា, អដ្ឋ អសញ្ញីវាទា, អដ្ឋ ច នេវសញ្ញីនាសញ្ញីវាទា ទស្សិតា ហោន្តិ. ន ហោតីតិ នត្ថិ ន ឧបលព្ភតិ. ឯតេន ឧច្ឆេទវាទោ ទស្សិតោ ហោតិ. អបិច ហោតិ ច ន ច ហោតីតិ អត្ថិ នត្ថិ ចាតិ. ឯតេន ឯកច្ចសស្សតវាទោ

ទស្សិតោ. នេវ ហោតិ ន ន ហោតីតិ បន ឥមិនា អមរាវិក្ខេបវាទោ ទស្សិតោតិ វេទិតព្ពំ. ភគវតា បន អនិយ្យានិកត្តា អនត្ថសំហិតានិ ឥមានិ ទស្សនានីតិ តានិ ន ព្យាកតានិ, តំ អញ្ញាករណំ សន្ធាយាហ អយំ ថេរោ “តំ មេ ន រុច្ចតី”តិ. សិក្ខំ បដិក្ខិបិត្វា យថាសមាទិន្នសិក្ខំ បហាយ.

១១៣. ត្វំនេវយាចកោតិ អហំ ភន្តេ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាមីតិអាទិនា. ន យាចិតកោតិ ត្វំ មាលុក្យបុត្ត មយិ ព្រហ្មចរិយំ ចរាតិអាទិនា.

១១៤. បរសេនាយ ឋិតេន បុរិសេន. ពហលលេបនេនាតិ ពហលវិលេបនេន. មហាសុបិយាទិ សន្ធោ មុគ្គហិតកោ វេជ្ជវិសេសោ សល្យា. មរុវាតិ មកចិ. ខីរបណ្ណិនោតិ ខីរបណ្ណិយា, យស្សា ឆិន្នមត្តេ បណ្ណេ ខីរំ បគ្ឃរតិ. កច្ឆន្តិ កច្ឆតោ ជាតំ សយំជាតគុម្ពតោ គហិតន្តិ អធិប្បាយោ. សិថិលហនុ នាម ទត្តា កណ្ហា បតង្គា. ឯតាយ ទិដ្ឋិយា សតិ ន ហោតីតិ “សស្សតោ លោកោ”តិ ឯតាយ ទិដ្ឋិយា សតិ មគ្គព្រហ្មចរិយវាសោ ន ហោតិ, តំ បហាយ ឯវ បត្តព្ពតោ.

១១៥. អត្ថេវ ជាតីតិអាទិនា ឯតា ទិដ្ឋិយោ បច្ចេកាយបិ សំសារបរិវដ្ដហេតា កដសិវឌ្ឍនា និព្ពានបដិបក្ខាតិ ទស្សេតិ.

១១៦. តស្មាតិហាតិ ឥទំ អដ្ឋានេ ឋបិតំ, ធារេថេវ បន “វុត្តបដិបក្ខនយេន វេទិតព្ពា”ន្តិ ឥមស្ស បរតោ កត្វា សំវណ្ណិតព្ពំ. អត្ថតោ ផលេន អរហីយតោ អនុគាត្តព្ពតោ ការណម្បិ “អត្ថោ”តិ វុច្ចតីតិ អាហ “ការណនិស្សិត”ន្តិ. តេនាហ “ព្រហ្មចរិយស្ស អាទិមត្តម្បី”តិ. បុព្ពបដ្ឋានន្តិ បឋមារម្ភោ. សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ.

ចូឡមាលុក្យសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា.

៤. មហាមាលុក្យសុត្តវណ្ណនា

១១៧. ឱរំ វុច្ចតិ កាមធាតុ, តត្ថ ឧបបត្តិយា សំវត្តនតោ ឱរំ ភជន្តីតិ ឱរម្ភាគិយានិ, ហេដ្ឋិមមគ្គវជ្ឈតាយ ឱរម្ភោ ហេដ្ឋាភាគោ ភជន្តីតិ ឱរម្ភាគិយានិ ក-ការស្ស ម-ការំ កត្វា. តេនាហ “ហេដ្ឋាកោដ្ឋាសិកានី”តិអាទិ. កម្មុនា ហិ វដ្ដេន ច ទុក្ខំ សំយោជេន្តីតិ សំយោជនានិ, ឱរម្ភាគិយសញ្ញិតានិ សំយោជនានិ យស្ស អប្បហីនានិ, តស្សេវ វដ្ដទុក្ខំ យស្ស បន តានិ បហីនានិ, តស្ស តំ នត្ថីតិ. អប្បហីនតាយ អនុសេតីតិ អរិយមគ្គេន អសមុច្ឆិន្នតាយ ការណលាភេ សតិ ឧប្បជ្ជតិ, អប្បហីនភាវេន អនុសេតិ. អនុសយមានោ សំយោជនំ នាម ហោតីតិ អនុសយត្តំ ជហិត្វា បច្ចយាទោ បិបឆេយ្យា យថាវុត្តនយេន សំយោជនំ នាម ហោតិ. ឯតេន យទិ បន អនុសយតោ សំយោជនំ បវត្តំ, តថាបិ យេ តេ កាមរាគាទយោ “អនុសយា”តិ វុច្ចន្តិ, តេ ឯវ ពន្ធនដ្ឋេន សំយោជនានីតិ ទស្សេតិ.

ឯវំ សន្តេបីតិ យទេវ ឱរម្ភាគិយសំយោជនំ អរហតា បហីនំ, តទេវ សេខេនាបិ បហីនំ, តថាបិ អយំ លទ្ធិ សន្តិស្សយា។ តត្ថ ទោសាទោបនាតិ ឥមស្សត្ថំ "តស្ស ទោសេ"តិអាទិ វុត្តំ។ សមុទាចារប្បហានេយេវាតិ បវត្តិប្បហានេ ឯវ។ ន ហិ សេខោ វត្ថុយាតា កិលេសា សំយោជនត្តំ បវត្តីតិ អធិប្បាយោ។ តេនាតិ តេន ការណេន, តថាលទ្ធិកត្តាតិ អត្ថោ។ វិនេត្វាតិ "ឯវំ នេវស្សាមី"តិ យោជនា។ អត្តនោ ឯវុបាទេយ្យាតិ អញ្ញាណសមយេនេវ វិនំវាទិតាតិ សត្ថុ វិត្តស្ស អនារាធនេន វិនេចិតោ។ ឯវមាទិ ឯវំ ឯវំ នេសាទេសិ។

១១០។ សក្កាយទិដ្ឋិបរិយុដ្ឋិតេនាតិ បរិយុដ្ឋានសមត្ថសក្កាយទិដ្ឋិកេន។ យថាភូតញ្ញ វិត្តំ នាយ ទិដ្ឋិយា វិកម្ភិតំ អញ្ញាណញ្ញ នាយ ហោតីតិ អាហ "គិហិនេន អភិក្កន្តេនា"តិ។ ទិដ្ឋិនិស្សរណំ នាម ឥស្សរិយគ្គា តេន សមុច្ឆិន្នត្តា តេន, សោ បន និព្ពានំ អារម្មណំ សមុច្ឆិន្ទតិ, តស្មា វុត្តំ "ទិដ្ឋិនិស្សរណំ និព្ពាន"ន្តិ។ អវិនេតាទិតា អភិហដាតិ បវត្តមានេបិ សមុច្ឆេទវសេន អប្បហីនត្តាវេវ វទតិ។ អញ្ញំ សំយោជនំ អញ្ញោ អនុសយោតិ វទន្តិ, សហការេ នាម អញ្ញេន ហោតិ។ ន ហិ តទេវ តេន សហាតិ វុច្ចតីតិ តេសំ អធិប្បាយោ។ អញ្ញោនាតិ អត្តនោ អញ្ញេន។ អវត្វាយត្តនោ យទិបិ អវយវវិនិមុត្តោ សមុទាយោ នត្ថិ, អវយវោ បន សមុទាយោ ន ហោតីតិ សោ សមុទាយតោ អញ្ញោ ឯវាតិ សក្កា វត្តុំ យថាវុត្តស្ស បរិហារស្ស អប្បាដិហីរកតំ អាសង្កិត្វា បក្ខន្តរំ អាសង្កិតំ "អថាបិ សិយា"តិអាទិនា។ បក្ខន្តរេហិ បរិហារា ហោន្តីតិ យថាវុត្តការណេនបិ អញ្ញោ បុរិសោ អថាបិ សិយា, អយំ បនេត្ថ អញ្ញោ ទោសោតិ អាហ "យទិ តទេវា"តិអាទិ។ អថាបិ សិយា ឥស្សាយទិ បរិទិនេក្កា ព្រាហ្មណោ យទិ តទេវ សំយោជនន្តិអាទិ។ វុត្តមត្ថំ សង្គាយាតិ បរមត្ថតោ សោ ឯវ កិលេសោ សំយោជនមនុសយោ ច, នានត្តមប្បហីនត្តំ បន អវត្វា គហេតិ វុត្តមត្ថំ សង្គាយ។

១១១។ និពន្ធនោ វិយ សមាបត្តិ កិលេសានំ សមាបត្តិវិក្ខម្ភនស្ស សារនិពន្ធនស្ស អនុសយស្ស ទុរការណោ។ ឆេកនិពន្ធនោ វិយ វិបស្សនា តស្ស អាសន្នការណោ។ ឯវរូបំ បុគ្គលន្តិ អនាវិនសង្ខារវិតាយ ទុក្ខលនាយការា បុគ្គលំ, យេសំ សក្កាយនិរោធាយ...បេ... នាធិមុច្ចតិ។ ឯវំ ទដ្ឋព្ពាតិ យថា សោ ទុក្ខលកោ បុរិសោ, ឯវំ ទដ្ឋព្ពោ សោ បុរិសោ គាហាបិនំ វិយ សក្កាយបិនំ គន្ត្វា អសមត្ថតា វុត្តវិបរិយាយេន សុក្កបក្ខស្ស អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

១១២។ រូបសញ្ញិវិមោក្ខតោតិ វណ្ណិតា រូបសញ្ញិវិមោក្ខាតិ ការណេ និស្សក្កវត្តិ ឥមស្សាតិ, រូបសញ្ញិវិមោក្ខាតិ ចា ហេតុម្ហិ និស្សក្កវចនស្ស រូបសញ្ញិវិមោក្ខតោតិ ហេតុម្ហិ ការណវចនេន បញ្ចកាមគុណវិមោក្ខេកា កថិតោ។ កាមគុណាបិ ហិ រូបសិមិតិ ឯត្ថ វុត្តន្តិ រូបសិតិ វុច្ចន្តីតិ។ វិតមិទ្ធបច្ចយា កាយវិជម្ភិតាទិវសេន កាយាលសិយំ។ តត្ថាតិ អនន្តរសមាបត្តិយំ សមាបត្តិអត្ថន្តរេ ជាតំ។ តំ បន សមាបត្តិបរិយាបន្នម្បិ អបរិយាបន្នម្បីតិ ទស្សេតុំ ឥមស្សត្ថំ "អនន្តរសមាបត្តិក្ខណេយេវា"តិអាទិ វុត្តំ។ រូបិនោយោ ឯវមេវាតិ រូបវេទនាទិកេ បញ្ចក្ខន្ធេ ឯវ។ ន និច្ចតោតិ វណ្ណិតា និច្ចបដិក្ខេបតោ តេនំ អនិច្ចតមាហ។ ននោ ឯវ រូបាយតនតោ វិបរិណាមតោ តាវកាលិកតោ ច តេ អនិច្ចាតិ ជោតិតំ ហោតិ។ យស្មា អនិច្ចំ ន ហោតិ, តំ រូបវេទនាបរិច្ឆិន្នំ ឧទយ វយេណ នាតិ ខេត្តា វិបរិណាមំ វុត្តរាណាយេវ ច ហោតិ។ ន សុខតោតិ វណ្ណិតា សុខបដិក្ខេបតោ តេនំ ទុក្ខតមាហ, អតោ ឯវ អភិណ្ហបដិបីឡនតោ ទុក្ខវត្ថុតោ ច តេ ទុក្ខាតិ ជោតិតំ ហោតិ។ រូបវេទនាវត្ថុតាយ ហិ តេ អភិណ្ហបដិបីឡនតោ និរន្តរទុក្ខតាយ ទុក្ខស្សេវ ច អធិដ្ឋានភូតាតិ។ បច្ចយយាបនីយតាយ រោគមូលតាយ ច រោគតោ។ ទុក្ខតាសូលយោគិតាយ កិលេសាសុចិបគ្ឃរណតោ រូបាទិវិការសម្ពិ វណ្ណិតាបក្កភិន្នតោ ច គណ្ឌតោ។

បិញ្ញអាឌតតោ អនន្តាត្យុតតោ ត្យុត្ថិហរណតោ ច អចឆ្ដិអាចហតោ អឈចត្ថុតោ ច អនេសរិកាចតោ អាទិនេបត្ថានតាយ ច អាទិនេតោ។ អចសចត្តតតោ អចិនេឈ្យតាយ បរតោ។ ញ្យានិឌរាយរណេហិ បលុជ្ជនីយតាយ បលោកតោ។ សាយីតិចានីការកចេចកអនិដ្ឋាយកចិរហតោ ឃុន្តាតោ។ អត្តបដិក្ខេបនេន អនត្តតោ, ទ្បបិឌិនយ្យាបិ ត ឲត្ត អត្តា ហោត្តីតិ អនត្តា, ឲចំ អឈយ្យិ ត អត្តា ហោតីតិ អនត្តា។ តេត អញ្ញាបិតោ គិរិហតោ ត្យុត្ថតោ អនត្តាតិ ឌីបិតំ ហោតិ។ លក្ខណត្តយមេវ អចតាទិនេត្តំ ឲកាឌសហិ បតេហិ ចិភឌិត្វា កហិតន្តិ ឌស្សេតុំ "តត្ថា"តិអាឌិ ចុត្តំ។

អនន្តរសមាបត្តិយន្តិ សមាបត្តិតំ សហដាតតាយ សមាបត្តិតំ អព្ភន្តរេ។ ចិត្តំ បដិសំហរតីតិ តប្បដិពទ្ធឆន្ទរាគាទិប្បក្កិលេសចិក្ខម្ភតេត ចិបស្សនាចិត្តំ បដិសំហរតិ។ តេតាហ "មេរាចតី"តិ។ សចតចសេតាតិ "សព្ពសង្ខារេសុ ចោ"តិអាឌិតា សចតចសេត។ ខុតិចសេតាតិ តចេច ចោយតាចសេត ក្យុណតោ សំកិត្តតចសេត។ បរិយត្តិចសេតាតិ តស្ស ឈយ្យុស្ស បរិយាបុណតចសេត។ បញ្ញត្តិចសេតាតិ តឌត្ថស្ស បញ្ញាបតចសេត។ អារម្មណករណចសេនេតច ន្ថបសំហរតិ យក្កចិត្តំ។ ឲតំ សន្តន្តិអាឌិ បត អចធារណតិចត្តិតត្ថឌស្សតំ។ យថា ចិបស្សនា "ឲតំ សន្តំ ឲតំ បណីត"ន្តិអាឌិតា អសង្ខតាយ ធាតុយា ចិត្តំ ន្ថបសំហរតិ, ឲចំ យក្កោ គិព្ពានំ សច្ឆិកិរិយាភិសមយចសេត អភិសមេន្តោ តត្ថ លក្ខណារេត សព្ពោ ចិសេសេ អសម្មោហតោ បដិចិឌានេន្តោ តត្ថ ចិត្តំ ន្ថបសំហរតិ។ តេតាហ "ឆ្លុយិតា បត អាកាទេតា"តិអាឌិ។ សោ តត្ថ ចិតោតិ សោ អធដ្ឋចិបស្សតោ យោកី តត្ថ តាយ អតិច្ចាទិលក្ខណត្តយារម្មណាយ ចិបស្សនាយ ចិតោ។ សព្ពសោតិ តស្ស យក្កស្ស អធិកាយ គិព្ពត្តិតមយចិបស្សនាយ។ អសេក្កាតេន្តោ អតាកាមី ហោតីតិ ហេដ្ឋិមយក្កចហាយ ឲច សមថចិបស្សនាយ ឆន្ទរាគំ បហាយ អក្កុយក្កចហាយ តាយ គិកត្តិ បរិយាឌាតុំ អសេក្កាតេន្តោ អតាកាមិតាយមេច សណ្ឋាតិ។

សមតិក្កន្តត្តាតិ សមថចសេត ចិបស្សតាចសេត ចាតិ សព្ពថាបិ ទ្បបស្ស អតិក្កន្តត្តា។ តេតាហ "អយមេវ"តិអាឌិ។ អតេតាតិ យោកិតា។ តំ អតិក្កមាតិ ឆ្លុនំ យោ ចា បឌមំ បញ្ចាទេចាការកចបរិយាបន្នេ ឌម្មេ សម្មេឌ សម្មសិត្វា តោ ចិចដ្ឋេត្វា តតោ អរូបសមាបត្តិំ សមាបជ្ជិត្វា អរូបឌម្មេ សម្មសតិ, តំ សន្ធាយ ចុត្តំ។ តេតាហ "ឆ្លងាតិ អរូបំ សម្មសតី"តិ។

សមថចសេតកន្តតោតិ សមថប្បធានំ បុព្ពភាកបដិបទំ អនុយុញ្ជន្តស្ស។ ចិត្តេកក្កតា ឆុរំ ហោតីតិ តស្ស ចិបស្សតាភាចតាយ តថា បុព្ពេ បចត្តត្តា ចុដ្ឋាតកាមិតិចិបស្សនា សមាធិប្បធានា ហោតិ, យក្កោបិ ចិត្តេកក្កតា ឆុរំ ហោតិ, សមាធិន្ទ្រិយំ បុព្ពង្គមំ ពលចំ ហោតិ។ សោ ចេតោចិមុត្តោ តាមាតិ សោ អរិយោ ចេតោចិមុត្តោ តាម ហោតិ។ ចិបស្សនាចសេត កន្តតោតិ "សមថចសេត កន្តតោ"តិ ឲត្ថ ចុត្តតយាតុសារេត អត្ថោ ចេឌិតព្ពោ។ អយម្បិ បុក្កលចិភាកោ ឃុត្តត្ថតយេត ឆ្លសាភិហិតោ បរិយាយោ តាម, អភិធម្មតយេត បតោ កិឌាកិរិឃុត្តចណ្ណតាមំ ឌស្សយិស្សាម។ អយំ សភាចឌម្មោ យេចាតិ បុព្ពភាកបដិបទា សមថប្បធានា ចេ សមាធិ ឆុរំ, ចិបស្សតាបធានា ចេ បញ្ញា ឆុរន្តិ អយំ ឌម្មសភាចោ យេច, ឲត្ថ កិញ្ចិ ត អាសង្កិតព្ពំ។

ឆ្លន្ទ្រិយបចោបរិយត្តំ ឆ្លន្ទ្រិយចេមត្តតា។ តេតាហ "ឆ្លន្ទ្រិយតាតត្តំ ចឌាមី"តិ។ ឆ្លន្ទ្រិយតាតត្តតា ការណន្តិ ឆ្លធំ ឌស្សេតិ – អតិច្ចាទិចសេត ចិបស្សតាភិតិចេសោ ចិយ សមថចសេត ចិបស្សតាចសេត ច ឃំ បុព្ពភាកកមតំ, តំ អប្បយាណំ តំ ចុដ្ឋាតកាមិតិចិបស្សតំ, យស្ស សមាធិ

ធុរំ បុព្ពង្គមំ ពលវំ ហោតិ, សោ អរិយោ ចេតោវិមុត្តិ នាម ហោតិ។ យស្ស បញ្ញា ធុរំ បុព្ពង្គមំ ពលវំ ហោតិ សោ អរិយោ បញ្ញាវិមុត្តោ នាម ហោតិ។ ឥទានិ តមត្ថំ ពុទ្ធិវិសិដ្ឋេន និទស្សនេន ទស្សេន្តោ “ទ្វេ អគ្គសាវកា”តិអាទិមាហ, តំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

មហាមាលុក្យសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៣. ភទ្ទាលិសុត្តវណ្ណនា

១៦៣. អសិយតីតិ អសនំ, ភុញ្ជនំ ភោជនំ, អសនស្ស ភោជនំ អសនភោជនំ, អាហារបរិភោគោ, ឯកស្មិំ កាលេ អសនភោជនំ ឯកាសនភោជនំ។ សោ បន កាលោ សព្ពភត្តំ សព្ពបច្ឆាភត្តំ អាចិណ្ណសមាចិណ្ណវសេន បុព្វណ្ហោ ឯវ អធិប្បេតោតិ អាហ “ឯកស្មិំ បុរេភត្ត អសនភោជន”ន្តិ។ វិប្បដិសារកុក្កុច្ចន្តិ “អយុត្តំ វត មយា កតំ, មយា អត្តនោ សរីរបកតិ អជានន្តោ ឯកាសនភោជនំ ភុញ្ជិ, យេន មេ ឥទំ សរីរំ កិសំ ជាតំ ព្រហ្មចរិយានុគ្គហោ នាហោសី”តិ ឯវំ វិប្បដិសារកុក្កុច្ចំ ភវេយ្យ។ ឯតំ សន្ធាយ សត្ថា អាហ, ន ភទ្ទាលិមេវ តាទិសំ កិរិយំ អនុជានន្តោ។ ឯកទេសាតិ យទិ ឯកំ ឯវ ភត្តំ ទ្វិធា កត្វា តតោ ឯកស្ស ភាគស្ស ភុញ្ជនំ ឯកទេសភុញ្ជនំ អធិប្បេតំ។ កោ សក្កោតីតិ កោ ឯវំ យាបេតុំ សក្កោតិ។ អតីតជាតិបរិចយោបិ នាម ឥមេសំ សត្តានមេវ អនុពន្ធតីតិ អាហ “អតីតេ”តិអាទិ។ ចិរវត្តស្សាតិ អនាទរេ សមាចិណ្ណំ។ តំ មទ្ទិត្វាតិ “អយំ សិក្ខា សព្ពេសម្បិ ពុទ្ធានំ សាសនេ អាចិណ្ណា, អយញ្ច កិច្ច មយំ សិក្ខិតព្វា”តិ វត្វា តំ ភទ្ទាលិ តស្ស វា អនុស្សាហបវេទនំ អភិភវិត្វា។ សិក្ខាធារណាយតនំ ន វិតក្កយាមាត្វំ អកាសិ, វិហារចារិកំ ចរន្តោ តស្ស វសនដ្ឋានំ ភគវា គច្ឆតិ។

១៦៤. ឧសមន្តិ គរហន្តិ ឯវទេតាតិ ទោសោ, អបរាធោ, សោ ឯវ គុណវិតក្កេន ទោសានុកោ គរហាយ បវត្តិតត្តា ទុក្ការោ។ តេនាហ – “ឯតំ ទុក្ការំ ឯតំ អបរាធ”ន្តិ។ ឧក្កដ្ឋតន្តិ បតិការចរេន អតិសយេន ឧក្កដ្ឋំ។ អបរាធោ ហិ ន លយាបេត្តិ យថាបច្ចយំ វិត្ថារិតោ ហុត្វា ឧប្បត្តិការោ ហោតិ។ តេនាហ “វស្សតី”តិអាទិ។

អលគ្គិត្វាតិ ខ្ពមម្បិ នាម អបនីតំ អការីតិ ឯវំ អវិនេត្វា, តំ តំ តស្ស ហិតបដិបត្តិំ និវារណំ កត្វាតិ អត្ថោ។ ញាយបដិបត្តិំ អតិច្ច ឯតិ បវត្តតីតិ អច្ចយោ, អបរាធោ, បុរិសេន មទ្ទិត្វា បវត្តិតោ អបរាធោ អត្តនោ បុរិសំ អតិច្ច អភិភវិត្វា បវត្តោ នាម ហោតិ។ តេនាហ “អច្ចយោ មំ, ភន្តេ, អច្ចគមា”តិ។ អវសេសសបច្ចយានំ សមាគមេ ឯតិ ផលំ ឯតស្មា ឧប្បជ្ជតិ បវត្តតិ វាតិ សមយោ, ហេតុ យថា “សមុទាយោ”តិ អាហ “ឯកំ ការណ”ន្តិ។ យំ បនេត្ថ ភទ្ទាលិត្ថេរស្ស អបរិបូរការិតាយ សិក្ខាអាទីនំ ជានតំ, តម្បិ ការណំ កត្វា “អហំ ខោ, ភន្តេ, ន ឧស្សហាមី”តិអាទិនា វត្តព្វត្តំ ទស្សេតិ។

១៦៩. ឯកចិត្តក្ខណិកាតិ បឋមមគ្គចិត្តក្ខណេន ឯកចិត្តក្ខណិកា។ ឯវំ អារោចេតុំ ន យុត្តន្តិ សក្កមត្ថាយ អារោចេតុំ ន យុត្តំ បយោជនាភាវតោ។ អនាចិណ្ណមេវ វត្ថុ, យទិទំ បរិសា អគ្គមនំ។ តថា ហិ –

“អក្កយិត្វាភ យំ ញុខ្លោ, សហ សិទេស្សហិ កន្ធញុ;

យា តំ កលលំ អក្កយិត្វ, ហិតាយ ទេយ កចិស្សតី”តិ· (ញុ· ជ· ១·៥១);

ស្មេយឈបល្លិទេតភ បច្ចាសីសិតំ ភ កតំ· យឆាហ –

“ឌីបក្កទោ លេិកចិន្ទ, អាហុតីតំ បដិក្កទេហា;

ក្តស្សីរសទេក យំ ឌត្វាភ, ឡាឌំ ចចតយព្រាជី”តិ· (ញុ· ជ· ១·៩០);

ភកចតា អាលោត្ត សតិ ទេតសយ្យិ ឲចំ កាតុំ ភ យុត្តត្តិ ឲត្វាបិ ឲទេសច ភទេយា· ឲទេតសំ បដិឌាហិតុំ យុត្តត្តិ ឡាឌំ អដ្ឋាភបរិកប្បភចទេសទេភច ចុត្តំ· ភ ហិ ញុខ្លាតំ កាតុំ អាទេន្ដំ ភាយ កិច្ចំ ទេកហិចិ បដិឌាហិតុំ យុត្ត ភាយ អត្ថិ បដិឌាហិតុំទេយច អកទេលទេតា· សយុត្តភិឃាយស្ស អទេភាក្កត្តត្តា ចុត្តំ “ឌាហិទេកា”តិ·

១២៩· ភ កយ្ដ្ឋាតំ អល្លិយតីតិ ចិត្តំ កយ្ដ្ឋាតំ ភ ឌ្លូតទេតិ·

១៣០· បុភប្បុតំ ការេន្តីតិ ចល្លកយុបលាយភាឌិការលំ បុភប្បុតំ ការេន្តិ· សយុាចត្តយិព្រភ ចត្តតីតិ តស្សា តស្សា អាបត្តិយា ចុដ្ឋាភតុំ ភកចតា បញ្ញត្តសយុាចត្តយិព្រភ ចត្តតិ· អត្រុទេលិយចទេត្ត ភ ចត្តតីតិ ទេយភ ទេយភ ចទេត្តភ សទេឈ្លា អត្រុទេលិយិទេកា ទេហាតិ, តស្មិំ តស្មិំ អត្រុទេលិយចទេត្ត ភ ចត្តតិ ចិទេលិយទេយច កល្យាតិ, បដិទេលិទេយភ ទេហាតិ· ភិត្វាទេលកចត្តយីភ្យាិ ទេយភ ចទេត្តភ សទេឈ្លា អត្រុទេលិយិទេកា ទេហាតិ, សាបត្តិកកាចទេតា ភិត្តិទេល្លា ទេហាតិ, តយិព្រភិត្វាទេលចត្តស្មិំ ភ ចត្តតិ· ទេតភាហ “អាបត្តិ”តិអាឌិ· ចុទ្ធាចកទេលាតិ ចុទ្ធាចស្ស ភិក្ខុទេភា កទេលា·

១៣១· ឃាទេបតីតិ ចត្តតិ, សាសទេភ តិដ្ឋតីតិ អទេត្ថា· អភិញ្ញាបត្តាតិ “អស្មុទេកា អស្មុទេកា ច ទេឆទោ សីលចា កល្យាណឆទេយា ឌាហុស្សុទេតា”តិអាឌិភា អភិញ្ញាតភាចំ បត្តា អណិកតអភិញ្ញាតា·

១៣២· សទេត្តស្ម ហាឃយាទេភស្មតិ កិទេលសឌាហុលតាយ បដិបត្តកសទេត្តស្ម បរិហាឃទេត្តស្ម បដិបទេឆស្ម ឌាឃយាទេភស្ម· អត្តរឆាឃតិ ភាយ តភាឆារតាយ· ឌិដ្ឋឆម្មិកា បទ្វបចាភាឌទេយា· សប្បរាយិកា អបាយឌុក្ខចិទេសសា· អាសចត្តិ ទេតភ ទេតភ បច្ចទេយភ បចត្តត្តីតិ អាសចា· ទេភសត្តិ បទ្វបចាភាឌិអាសចាតំ· ទេតតិ ឌីតិក្កយឆទេយា·

អកាល៍ ឥៃស្សត្វាតិ និក្លាបឥបន្ណាត្តិយា អកាល៍ ឥៃស្សត្វា៉ ប្បត្តិត្តិ អាយចដ្ឋាតិយាត៌ ឆយ្ខាតយុប្បត្តិ៉ និក្លាបឥបន្ណាត្តិយា កាល៍, ពាចរេសតាយតាតិ បរេហាត្តិ, ៃពត អាចាយយច្ឆទិយាឥិៃហត្យតា យាយៃត ឲកៃច្ឆ អាយចដ្ឋាតិយា ឆយ្ខា ត ប្បជ្ជត្តិ៉ ឰយិតា តៃយតាតិ ឰយិតា បត ៃហត្យតា បឥៃយាឆយ្ខនិក្លាបឥាត៌ យក្កៃហា ឥដ្ឋៃន្ណា៉

យយត្តិ កិត្តិយដ្ឋិ បរិចារៃច្ឆា៉ យាកពៃត្តទស្ស តាកឥយតកិត្តិយយាឥិចៃយត យុទាបិតយច្ឆាៃពា អាយចដ្ឋាតិៃយា ឆៃយ្ខា ប្បជ្ជិ៉

ទៃយត ទសំ សំយៃត្តត្វាតិ ប្បិឥិត្តកឋស្សទៃយត អត្យបិឥិត្តកឋស្សទសំ សំយៃត្តត្វា៉

១៣៩៉ ត ៃលា, កដ្ឋាលិ, ឲៃយច ៃហត្យ, អឆ ៃលា អន្ណាយ្សិ អត្ថិតិ ឥៃស្សៃត្តា កកចា "អបិចា"តិអាឥិយាហ៉ ៃពត ឆយ្ខស្ស យក្កច្ឆយចៃត ៃឆទ៌ តិៃយាៃឌតិ៉

១៣៤៉ចិៃយចតាចាទត្តិ អឥត្តកិរិយំ៉ បរិតិន្ណាយតិតិ ច្នបយយ្ខតិ៉ ពត្ថ អឥត្តកិរិយំ បហាយ ឥៃត្តា ៃហាតិ៉ យុកស្សាតិ ទឆន្ទស្ស៉

អត្យក្កៃយតិ អត្យទ្វបបរិកៃយ៉ ពឥចត្វាត្យទ្វបំ បិឥាត៌ ប្បក្លិបៃត តិក្លិបៃត ច៉ ៃពតាហ "ចត្តារៃទា បិៃឥ"តិអាឥិ៉ ទដ្ឋាពត្តតចិឆាៃតតាតិ បិឥៃពា ក្នយិយា ៃយាចតចិឆាៃតត៉ ឲចំ កទលាត្តិ យឆា អៃស្ស តិសិត្តស្សច ក្នយិ កៃហត្យំ យក្កា, ឲចំ ចត្តារៃទា បិៃឥ ពឆា កត្វា អត្តៃតា តិច្ឆលកាចកទលាត្វំ៉ យល្ហៃលតិ យល្ហលឆាចិកាយំ៉ បឆចិកយៃតតិ បឆចិ ឋដ្ឋយៃត្តត កយៃត៉ ៃពតាហ "អក្កក្តុៃទហិ"តិ៉ ឱក្កត្តកទលាយិត្តិ ឱក្កៃត្តត្វា បទៃយតាយយុន្តត ឱក្កត្តកទៃលា៉ ឲកយិ ឥាៃតតិ ចត្យុ បិៃឥស្ យត្វ កត្វចិ ឲកយិ ឥាៃត កយត៌ ៃចាៃឥត្តិតិ អៃត្វា, ៃយា បៃតត្វ សីឈពៃទា អឆិៃបយៃពា៉ ឥចៃត្តតិ យរិយាឥាៃកាបៃតហិ តាតប្បៃយាឌៃត, បទៃយតាយ បចត្តយហាតាឥបហទៃលាហិ អៃត្វា៉ ៃពតាហ "យុឌ្ឋកាលយិ"ត្តិអាឥិ៉

ទន្ណា ឌាតិពន្ណាក្យៃលាតិ យឆា ទាឌា អយ្យយ្យ ក្យៃល ឌាតាតិ, ឲចំ ៃពត ឌាតិពន្ណាក្យលាកាទលំ កាៃទតិ៉ អយ្យទាឌចំៃយតិ ក្នស្សហំ ក្នក្លិ បត្វាបិ យឆា អយំ ទាឌចំយាត្យទ្វបកិរិយំ ត ឌហិស្សតិ, ឲចំ និក្លាបៃត៉ និក្លាបតៃយច ហិ យត្ថាយ យន្ណាត្វ "កាទលំ កាៃទតិ"តិ ក្នត្តិ ពស្ស កទលាការាបតបរិយាយត្តា៉

យឆាប្តត្តយឌៃចា ៃហាតិតិ ឌចឥស្សតដ្ឋាៃត យឆា ហៃយា ប្តត្តយឌចំ ត ហាៃបសិ, ឲចំ និក្លាៃបតិ៉ ប្តត្តយហយកាៃច, យឆា ប្តត្តយហៃយា ៃហាតិតិ កយ្ខកទលាកាៃល អត្តៃតា ប្តត្តយយកាចំ អតិក្យហិត្វា អចៃជ្ជត្វា យឆា អត្វសិដ្ឋិ ៃហាតិ, ឲចំ បទយឌៃចត និក្លាៃបតិ៉ យឆា កិរិយា ចិតា ឥន្ណាយ្សិ ចិតា កិរិយំ ត កចតិ, ឲចំ ឥដ្ឋន្ណាត្តិ ឥៃស្សត្យំ "ពត្វ បកតិយា"តិអាឥិ ក្នត្តិ៉

ព៧ាតិ ពយ្ខិ បកតិយា ប្តត្តយហយៃស្សច ប្តត្តយហយកាទលាទហត្វា ប្តត្តយឌចបឌិបន្ជៃត៉ យាយលាឥកៃឈាងកាតត្តិ យាសំ លាឥិត្វា យឆា

ตธา ธิกฺฬาฬลุกฺกาติ ธลฏฺฐากงฺฬตฺติ รฏฺฐา กเหตตฺฏาสุธฬฺหงฺฬ ฆาตุปตฺเทฺฬาติ อตฺตภาธ นยุปฺปาอิตฆาตุยา รุปตฺเยิ่เตา หุตฺวา

รุตฺตเย นาฬเลฺยติ ปเรยนฬิลหาเธ นฬิลธาธาย ฯธ ฉเรยตฏฺตาย เตภาห "ยุกฺธาธาย หึ"ติอาอิ

อเรหตฺตผลนยฺอิฏฺฐิยาติ ผลนยาปตฺติกาเล ปธตฺตนยฺเทาคา นยฺเทาคา ปุเฏฺฐ ธุตฺตนยฺอิฏฺฐิเยธาติ ปภ ฐาเน ผลนยฺอิฏฺฐิภาธนายเฏฺฐภ ธุตฺตํ เกธิ ปภ "ปจฺธเธกฺลฬเทาคา"ตฺติ ธฉตฺติ, ตํ ภ ยุชฺชติ "อเนเกฺลภา"ติ ธิเนนิตตฺวา ตยิ อเนกฺลเทาคาตฺติ เธ? ฯธยิ ฑิปฺยริยาย เนกฺลกฺกหเฬ ปริยายเนกฺลกฺกหํ ภ ยุตฺตเยธ, กิจฺจเกเฉภ ธา ธุตฺตตฺติ ฉฏฺฐตฺวา ฯกา ฯธ หิ นา ปฏฺฐา ฑิฏฺฐาภสฺส ปจฺกฺลกิริยาย นยฺอฉสฺสภกิจฺจํ รุปิฉาย "นยฺอิฏฺฐิ"ติ ธุตฺตา, นยฺอาภภกิจฺจํ รุปิฉาย "นยฺเทาคา"ตฺติ อฏฺฐาตาธิเตฺถยธเนภ ธา นยฺอิฏฺฐิ, ปฏฺฐิเตฺถยธเนภ นยฺเทาคาตฺติ ฯธเยตฺ อเตฺว ฉฏฺเฐฺฐา ยกฺกผลิธหาย เฉนภาย นเฏฺลปเตาธ อากตตฺวา ธุตฺตํ "รุกฺฆิตฏฺฐปุกฺลสฺส ธเนภา"ติ

ภฏฺฐาลิสุตฺตธฺฬภาย ลีภตฺปฺกานภา นยตฺวา

๙ ลธุกิเกาปยสุตฺตธฺฬภา

๑๓ป ยหาวุฑฺฒายิเตฺวเราติ กาฒฺวุฑฺฒายิลิฒฺวุฑฺฒายิเตฺวเรหิ อเฏฺฐา ยหาเฉหตาย ยหาวุฑฺฒายีติ นาเนภ ปฏฺฐาเตา เฉเรา อปหริ อปหเรติ อปหริสฺสตีติ อปหตฺวา เตกาลิเกา หิ อยํ นเทฺว รุปหตฺวาติ ฯตฺวาปิ ฯเนธ ภเยา อปหารเกาติ อปเภตา รุปหารเกาติ รุปเภตา

๑๓ฉ ยตฺติ กุยุเตฺว ปจฺจตฺตธเธ, เตภ ธ อภตฺตรติฏฺฐิเยาภ ปจฺจายเฏฺฐาติ อาห "ยยิ นยเย"ติ ภ กกธตฺติ ปฏิจฺจาติ ภ กกธตฺติ อาเรยุหํ กตฺวา

กยุฑิปฺภตฺติ อตฺตภา อายาธิยยาภกยุนิฏฺฐิอตฺวา กธตีติ กฺ, ภ กฺติ อกฺ, กยธเนภ ปภ นา ฐาตี "อกฺ"ตฺติ อาห อาตุ ยาตุติ ฯตฺว ยธา –

"อฏฺฐา อฏฺฐา นยุกฺธนิ, หฉยา อฆิอายเน;

อตฺตา ฯธ ปุตฺต ภายานิ, น อีธ นเรฉายต"ตฺติ –

អាទីសុ បុត្តោ “អត្តា”តិ វុច្ចតិ ក្យលចទេសេន សត្តានេ បចត្តនេតា។ ឧចំ បិតាបិ “បុត្តស្ស អត្តា”តិ វុច្ចតិ។ យថា “កិល្លស្ស អត្តា យាតា”តិ ចត្តុកាយា កយចទេសេន “អាតុ យាតុ”តិ អាហ។ តេនាហ “អាតុតិ បិតា”តិអាទិ។

១៤០។ ឧចទេយចត្តិ ព្ពាទិ ករហតូខោតតតិបិតបត្តិ ចុត្តំ “ករហន្តោ អាហា”តិ។ តថា ហិ តំ ចានកាសទេ្ឌតេច ឥនស្សន្តោ “ព្ពទេឆកទេ្ឆ ទេយាឈបុរិសា”តិ អាហ។ អាហំសុតិ តេសំ តថា ចនតស្ស អចិន្នេឆេត បចត្តិឌីបត្តិ អាហ “ចនត្តិ”តិ។ កិំ បតិយស្ស អប្បយត្តកស្សាតិ បហាតព្ពចត្តុំ អចយព្ពាយានេហិ ចុត្តំ។ តេនាហ “កិំ បតា”តិ។ ហេតុយិ ខោតេតព្ពេ ឧចតំ សាយិចចតំ យថា “អត្ថស្សចស្ស ហេតុ, អន្នេ្ឋតស្ស ហេតុ”តិ។ តេនាហ “អប្បយត្តកស្ស ហេតុ”តិ។ តត្ថ អបស្សន្តេត ចិយ អសុលាន្តេត ចិយ កចិតព្ពត្តិ? សត្តោរា តាយ អប្បយត្តកោសុ ឥទានេសសុ អបស្សន្តេត ចិយ ច អសុលាន្តេត ចិយ ច កចិតព្ពត្តិ តេសំ អធិប្បាយេត ចិចរលំ។ តេសុ ចាតិ សិក្ខាកាសេយសុ ច។ អប្បច្ចយំ ឧបដ្ឋាបេត្តិតិ អាទេតូា សព្ពត្តិតព្ពត្តិ ឥនស្សតិ។ តេសត្តិ ទេយ “ទេយាឈបុរិសា”តិ ចុត្តា បុគ្គលិ, តេសំ។ កទេល ពាន្ធិ យហាកដ្ឋត្តិ កទេល ឍូលទេព្ពាូ ពាន្ធិ វុក្ខូឥល្ហយាហ។ បុតិលតាឃាតិ កទេលិធិយា។ បិទាខិកចត្តុ ចិយ ឥប្បខហំ ហោតីតិ លក្ខកប្បហាតចទេសេន តំ បខហិតុំ ត សក្កាតិ។

១៤១។ អត្ថស្សុក្កាតិ តស្ស បហាតព្ពស្ស បហានេ ឧស្សុក្កទហិតា។ អបច្ចាឃិសតបទេក្ខតិ តាយ បទេឥត្តចុត្តិតាយ កស្សចិ បច្ចយស្ស កុទេតាចិ អបច្ចាឃិសកបទេក្ខ ឋិតា ហុត្វា សុប្បខហំ ហោតិ, ត តស្ស បហានេ ការិយំ អត្ថិ។

១៤២។ ឥលិទេ្ឋា ឥក្កទេតា។ អស្សកោតិ អសាបទេតយ្យោ។ កោហយដ្ឋិយោតិ កោហលឥតស្ស អាឆារា, តា ឧក្ខកំ តិរិយំ ឥទេបតព្ពឥល្ហា។ សយត្តទេតា កិត្តិបិទេឥសុ ឥទេបតព្ពឥល្ហា យល្ហលិ។ កាកាតិនាយិត្តិ ព្ពទេតា ចិទេតា កាទេកហិ អតិបិតចទេសេន ឧទេទ្ឋតព្ពា។ តេនាហ “យត្ត កិច្ចាទេឥចា”តិអាទិ។ សុទកាកាតិ កាកាតំ ឧទេទ្ឋបតាការយាហ។ តបទេយទុបត្តិ ហិតទុបំ។ ចិលិចយច្ចាទេកាតិ តាលទេចត្តកាឌីហិ ចិតយច្ចាទេកា។ សា បតស្ស សត្តាតាតំ លិត្តកិត្តតាឃ ឍូលុក្កចិលុក្កតា, តថា សតិ សា ចិសយទុបិ ហោតីតិ អាហ “ឍូលតា”តិអាទិ។ ទេសា បុគ្គទេលិ លុ្ហលទេកាឌី ហោតីតិ អាហ “ឥព្ពា តាយ កុដ្ឋ្រសទេកា”តិ។ សយកាលំ ចបិតព្ពតាឃ សយចាបកំ, យថាក្កតុ ចបិតព្ពាឌីខំ។ ខាឃិកាតិ កុន្ធិតា កទិឃា, សព្ពត្ត ករហាឃំ ក-សទេ្ឋា។ ទេសា ចតាហំ បព្ពទេខយ្យត្តិ ទេសាហំ កោសយស្សុំ ឍូហាទេទូា បព្ពទេខយ្យំ, ទេឃាហំ បុរិទេសា តាយ អស្សំ ចតាតិ បព្ពខ្ខាចទេសេន អត្តទេតា បុរិសំ ទេចាទេឆយ្យ។ តំសការេច ឋិតស្ស ទេចាឆា ត តុ ឥក្កទោ, សា លទេឌបិកា។ សា កុម្ភិ ទេយល្ហកទេសដ្ឋិទេតា អឌ្ឍទេតច្ឆអសាតិ កោដ្ឋាការសតាតិ ចិយ។

១៤៣។ សុចល្លតិក្ខសតាតត្តិ អទេតកោសំ សុចល្លតិក្ខសតាតំ។ ចទេឃាតិ សត្តាទេតហិ តិចទេឃា អចិចិ តិច្ចប្បតត្ថតិចទេឃា។ តេនាហ “សត្តាតទេតា កតសត្តិចទេឃា”តិ។

១៤៤។ ទេហដ្ឋា កិច្ចាបិ អប្បខហតកា បឥយំ ឥស្សិតា, បខហតកា បឆាតា, តេសច្ចា ចទេសទេតតូ បុគ្គលចតុក្កំ ឥស្សិតំ។ ទេត តទេច្ចាច បខហត្តិតិ បខហតកា បឥយំ កហិតា។ ទាសិចទេសតាតិ “ព្ពឆុងាឃិ ឧកទេច្ចា បុគ្គទេលិ”តិអាទិតា ចតុទេក្ក អាកតចិកាកំ អតាយសិត្វា “ទេត ទេត”តិ បច្ចុទចទេសេន ចុត្តំ។ តេនាហ “ត បិឌិទេឃក្កំ ចិកត្តា”តិ។ អចិកាទេកត កហិតចត្តុសុ ចិកាកទេតា កហលំ ទេលិកសិទ្ធទេយតត្តិ ឥនស្សុតុំ

“ᨿᨳᩣ ᨠᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᨩᩉᨶᨠᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣᨲᩥ “ᨲᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨩᩉᨶᨠᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

ᩏᨸᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶᨠᩣᨲᩥ ᩏᨸᨶᩥᩔᩩ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶᨠᩣ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨠᩣ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨸᨿᩮᩣᨣᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᨳ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨶᨠᩣᨶᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨶᩥ ᨸᩁᩮᩣᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩉᩥ ᨴᩮᩅᩮᨶ ᨲᩮ ᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᨩᩣᨲᩣ᪨ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶᩮᩅ ᩅᩥᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᩔᩩᨠ᩠ᨠᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᨶ ᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩉᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩣ ᨲᨿᩮᩣᨸᩥ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩔ ᨠᩥᩃᩮᩈᩔ ᩅᩈᩮᨶ “ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨸᨣᩮᩅ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨸᨶ ᩅᩥᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨥᨭᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩮ ᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨩᨶᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩦᩃᨠᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᩃᩥᨸ᩠ᨸᩴ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾ, ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨲᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩉᩣᨶᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩮ᪨ ᨾᩉᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨸᨴᩮᩣᨸᨾᩮᨲᩥ ᨾᩉᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨸᨴᩮᩣᨸᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪒᪐᪐ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ)᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ “ᨲᩔ ᨵᩣᨲᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮᨶᩮᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨸᩈᩦᨴᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪒᪐᪒) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲᩥᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲᩣᨲᩥᨲᩥᨠ᩠ᨡ-ᨠᩣᨲᩥᨾᨭ᩠ᨮᩋᨲᩥᨾᨭ᩠ᨮ-ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩅᩈᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪒᪐᪒) ᨲᨿᩮᩣ ᩅᩣᩁᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᨭᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩅᩈᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᨠᩣᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᨠᩣᩅᩈᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩅᩈᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᩏᨸᨶᩥ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᩁᩪᨸᩔ ᨾᩪᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩔᩣᨸᩥ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩔ ᨠᩣᩁᨱᩴ᪨ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩉᨱᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩁᩩᨸᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨶᩥᨲ᩠ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪓᪓᪨ ᨿᩮᩅ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ “ᨲᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ᪨ ᨲᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿᩮᩅ ᨶᩣᨾ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨠ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮ ᨲᩮ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩣ ᩃᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᨧ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩣᨿᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨠ ᨲᩥᨲᩥᨠ᩠ᨡᩣᨠᩣᨴᩥᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨠ ᨧ ᨲᩥᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨠ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᩈᩩᨧᩥᩈᩩᨧᩥ ᨠᩣᨿᩣᩈᩩᨧᩥᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣᨲᩥ ᩋᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨭᩥᩃᩥᨡᩥᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩥᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩅᩥᨸᩣᨠᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩥᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸᩣᨿᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩮᩣᨸᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩈᨠ᩠ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣ ᨧ ᨠᩥᩃᩮᩈᩈᨠ᩠ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨡᩴ᪨ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᩁᨩᩈᨾᩮᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᩁᨩᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᩩᨡᩴ ᨶ ᨠᩣᨿᩥᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩥ ᩋᩣᨿᨲᩥᨾ᩠ᨸᩥ
ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨶᩣᩉ᪨

᪑᪓᪙᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᨲ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨲᩮᨠᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᨲᩔ ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣᨧᩥ ᩅᩥᨶᨿᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩩᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᨲᩥᨩᩣᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨠᩣᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨲᩮᨶᩮᨲ ᩋᩣᩁᩮᨠᨩᩣᨿᩮᨲ᩠ᨲᩴ”ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪒᪓᪓-᪒᪓᪔; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪒᪘᪓-᪒᪘᪙; ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪑᪒-᪑᪓)᪨

ᩋᩃᩴ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨸᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ – “ᩋᩃᨾᩮᩅ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩᩴ, ᩋᩃᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪒᪗᪒; ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪑᪒᪔, ᪑᪒᪘, ᪑᪓᪔, ᪑᪔᪓),
ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨠᩃᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩋᩣᩃᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᩣᨿᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨿᩥᨠᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩃᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣᨲᩥ
ᩏᨿ᩠ᨿᩣᩉᨸᨭᩥᨸᨿ᩠ᨿᩩᨸ᩠ᨸᨠᩅᩈᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᨶ ᨠᩣᩃᨶ᩠ᨲᩁᩮᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᩏᨸᨯ᩠ᨰᨽᩣᨣᩥᨿᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩋᩃᩴ ᨧ ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨲᩮᩅᩴ ᨧ, ᩁᩪᨸᩁᩣᨣᩣᨲᩥ

ឲចទ្ទបំ អលំ ចា កាយាឞចោ បដិឈត្តិ ឲចទ្ទបំ ធ្នលំ ចា, យុត្មា បចត្តិអាការចិឞេឞេត អប្បឞាចន្ថូ, កយុពត្ថតេដ្ឋេត ចា អប្បឞាចន្ថូ, តន្តិបរិយាយតោ យហាឞាចន្ថូ ចេឌិតព្ពំ តាតិតិក្លបញ្ញាឞ្ស ចឞេត ចេឞតាឃ បចត្តត្តា "រតឃ្យបុក្កលឞ្ស ចឞេតា"តិ ចុត្តំ ឞព្ពឞោ ហិ បរិយាឌិត្តតិកត្តិកឞ្ស អរិឃបុក្កលឞ្ស ចឞេត ឞញ្ញាចេឌឃិតតិទោឆឞ្ស អាកតត្តា "អរហត្តតិក្ឃេដតេច តិដ្ឋាបិតា"តិ ចុត្តំ ឃំ បតេត្តូ អត្តូតោ ត ចិកត្តំ, តំ ឞុចិញ្ញោឃ្យេយច

លក្មកិកោបយឞុត្តចល្ហតាឃ លិតត្តូប្យកាឞតា ឞយត្តា

លិ ចាតុយឞុត្តចល្ហតា

១៨៧ លិ ឃចាក្ខបតិឞ្សឃេតាតិ ឃោ ឃោ ក្ខបតិឞ្សឃោ ឃចាក្ខបតិឞ្សឃោ, តេត ឃចាក្ខបតិឞ្សឃេត ឞយ្ខាបឃោកោត បតិដ្ឋហិឞ្សត្តិ ឞាឞេត បតិដ្ឋំ បដិលកិឞ្សត្តិ ចឞតដ្ឋាតាតិតិ ចឞ្សក្កាឌិចឞេត ចឞតដ្ឋាតាតិ ឞល្ហាបឃយាតាតិ ឞុចិកត្តកាចេត ធេបត្តា

អចិតិត្ថុទាកឞត្តិ ចិតិតុឌ្ឍិត្វា កេហតំ អឞក្កុលោឃ្យឞង្គ ចឌិឈោឞោបិ ហិ ពហុហិ ឲកត្ថិ បចត្តិតោ ធាតតោ ច ត្នុទតទោ ទោចលំ យហាតិល្អឞោ ឲច ហុត្វា ឞោតបឆយាកន្ធតិ យន្ធចិលេបតិ យន្ធ ចិលុយ្បិត្វា ចិឃ កហលោ, យន្ធាតំ ចា តឃតោ

១៨៨ បំ ចឞ្សក្កុតេត្តូតិ តិន្ធឃេត្វ, ព្ពដំ តាច អឞេយត្វិ ចុដ្ឋយាតចចតំ ឲកត្តឞោតព្ពំ, បន្ធា តុឞេយត្វិ កាតព្ពំ កទោធាតិ អឌិប្បាឃោ ចចតបរិហារោតិ តេហិ ឞព្វាឞ្នហិ ចុត្តចចតឞ្ស បរិហារោ លេឞកប្បត្តិ កប្បិឃលេឞំ ធុរចហាតិ ធុរចាហិតោ, ចោឃ្យាតិ អត្ថោ បិធេម្ភលត្តិ ក្ខបចាទំ ចធតិ ចិកន្ធិឞ្សតិតិ ហាឃិឞ្សតិ បដិប្បទិតោតិ ត ភកចតោ ឞយុលាច, ឞព្វាឞ្នតំ បុរតោបិ ចិប្បទិតោច ហោតិ

១៨៩ អភិតត្តុតិ អភិបុលោ ហុត្វា បឃោធតុ អភិចធតុតិ អភិទ្នបចឞេត ចធតុ បឞាធញ្ញាឆត្តត្តិ អប្បឞាធឞ្ស ចិបរិណាមោយា ហិតាឃាចត្តតឞព្ពាតំ បរិចត្តតំ, តេតាហ "ចិត្តុយត្តាតំ ចិបរិណាយញ្ញាឆត្ត"ត្តិ កាទល្ហបចាទេត ឞឞ្សុ ពិឌបរិឃាឃោតិ អាហ "ពិឌាតំ តទុលាតត្តិ តទុលាឞឞ្យាត"ត្តិ តទុលកាចេតេច តឞ្ស កាចិតោ ថលឞ្ស អកាចេត ចិបរិណាមោយា

១៩០ កត្តព្ពឞ្ស ឞទេឞេតេច កទលំ ចិត្តទុចិឃំ, ត តធា បទឞ្ស ក្ខឞ្សាធេតតាតិ អាហ – "បក្កោឞិឃយាតាតំ កយតំ តាយ ត ចាឞុក"ត្តិ យឃយ្បិ ភកចា ចិឃ ឌិដ្ឋធយ្ខុលចិហារេតេច ចិហរិឞ្សាយាតិ ឌិបេតិ បកតិឃា ចិចេកញ្ញាឞឃកាចតោ ចិទេត្ត អាកតឞ្ស កាទឞ្ស អចហតតោឃេច តេតាហ "អត្តតោ កាទកាចំ ត អញ្ញាឞិ"តិ

១៩១ កយ្ខាអាទកិតិ? ឞប្បាឃតោ បញ្ចឞតា ហិ កិក្លុ អភិតចា, តយ្ខា តេឞំ ឆ្លចាធធាតត្តំ កកចា ព្ពយំ ចេឞតំ អាទកិតិ

១៩១. កោធុបាយាសស្សាតិ ឯត្ថ កុជ្ឈនដ្ឋេន កោធោ, ស្វេវ ចិត្តស្ស កាយស្ស ច អតិប្បពន្ធនពន្ធនប្បាគេហិ ឯវំ អាយាសនដ្ឋេន ឧបាយាសោ. អនេកវារំ បវត្តិត្វា អត្តនោ សមេចតំ សត្តំ អជ្ឈោត្ថរិត្វា សីសំ ឧក្ខិបិតុំ អទត្វា អនយព្យសនបាបនេន កោធុបាយាសស្ស ឩមិសទិសតា ទដ្ឋព្វា. តេនាហ “កោធុបាយាសេ”តិអាទិ.

១៩២. ឱទរិកត្តន្តិ ភារិតោតិ ឱទរិកភាវេន អាមិសគេធេន មិច្ឆាជីវេន ជីវិកាកប្បនេន ភាសិតសីលាទិក្ខាលតាយ ភារិតសមុទ្ទិវេរា.

១៩៣. បញ្ចកាមគុណាវដ្ដេ និមុជ្ជិតាតិ ឯត្ថ កាមរាគាភិភូតោ សត្តោ ពទ្ធោ ច ឯតត្តោ, ឯតត្តោ ច ពទ្ធោតិ ឯវំ មនាបិយរូបាទិវិសយសង្ខាតេ អាវដ្ដេ អត្តានំ សំសារេត្វា យថា តតោ ពហិភូតេ នេក្ខម្មេ ចិត្តម្បិ ន ឧប្បាទេតិ, ឯវំ អាវដ្ដេត្វា ព្យសនាបាទនេន កាមគុណានំ អាវដ្ដសទិសតា ទដ្ឋព្វា. តេនាហ “យថា ហី”តិអាទិ.

១៩៤. រាគានុទ្ធំសិតោតិ រាគេន អនុទ្ធំសិតោ. ចណ្ឌមន្តិ អាកម្ពោតិ ទុទ្ទុកាទិចណ្ឌមន្តិ អាកម្ព. យាតុកាមំ អាកម្ពោតិ យាតុកាមោ ហិ ឃោសិតមោយតនិការវិហិតំ អឌ្ឍរបុរិសំ ពត្តិព្យត្តភូតេហិ អត្តនោ ហាចភាវចិលាសេហិ អភិភុយ្យ គហេត្វា ឌីវិតាទិមម្បិ អត្តនោ វសំ វត្តាបេត្វា អនយព្យសនំ បាបេតិ. តេនាហ – “យាតុកាមំ អាកម្ពោ ឧប្បន្នកាមរាគោ ចិត្តំ មថេតី”តិ.

ភយំ នាម យត្ថ កាយិកពាធតា, តត្ថ ឧតាទន្តុសេស្ស ហោតិ, ន អនោតាទន្តស្ស, តំ ឧតាទិត្វា ភយំ ចិនោវាទេត្វា តត្ថ កិញ្ចិ សាធេតព្ពំ, ពាតទថា ចត្តិន្តិ ន ហោតីតិ ពាលមត្តំ ឧបទេសបមិតព្ពសន្ទបចនេន ទស្សេតុំ “យថា”តិអាទិ វុត្តំ. តត្ថ ឧទកំ និស្សាយ អានិសំសោ បិបាសចិននំ សរីរសុទ្ធិ បរិឡាហូបសមោ កាទិយាតុក្កាហាបនត្តិ ឯវមាទិ. សាសនំ និស្សាយ អានិសំសោ បន សន្ខេបតោ ចតុព្វិធូបសមោ, ចិត្តារតោ បន សីលាទិសម្បាទិចនេន អនេកវិធោ, សោ ចិសុទ្ធិមគ្គេ (ចិសុទ្ធិ. ១.៨) វុត្តនយេន វេទិតព្វោ. វុត្តប្បការោ អានិសំសោ ហោតិ តានិ ភយានិ អភិភុយ្យ បវត្តស្សាតិ អធិប្បាយោ. ពាលាតិ អភាយិត្វាតិ ពាលាតិ កោធុបាយាសាទិភយានិ អភិភុយ្យ បវត្តិត្វា អភាយិត្វា. កោធុបាយាសាទយោ ហិ ភាយតិ ឧតម្ហាតិ ភយន្តិ វុត្តា. ឆេទាតិ មហាឧមុក្ខិតត្តទោ កាយំ បហាតាភិសមយការេលិ ឯវ សន្ធិកិរិយាភិសមយោ, សមុទិជ្ជិយា បន សំកិលេសចោទាតឧមុស្សុ កិញ្ចិ អសំកិល្លិ កត្វា ឧទស្សតំ សយាតកាលិកម្បិ អសយាតកាលិកំ ចិយ វុត្តំ “ពណ្យានោតំ ឆិន្ទិត្វា និដ្ឋាតបារំ ឧដ្ឋ ន សន្តា”តិ. សេសំ សុចិញ្ញេយ្យមេវ.

ចាតុមសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា.

៧. នឡកបានសុត្តវណ្ណនា

១៩៦។ យត្ថ ពោធិសត្តបមុខោ វានរោ ភត្វអេកក បតិដ្ឋំ បិវិ, សោ បេរិក្ខិតោ, ចស្សារេន្តោ គ្គមិប្បអេសោ, តត្ថ តិចិដ្ឋ កាយោ វ

“ភត្វអកបិត”ន្តេវ បញ្ញាយិត្ថ, ព្ទាន បត កាយោ អធិប្បេតោតិ អាហ “ភត្វអកបិតេតិ ឧទិតាយេក កាយេ”តិ។ ព្ទានាតិ ចយត្ថ អាកាយតេតា បដ្ឋាយ នេស្សត្ថំ “បុទ្ធេ កិរា”តិ អារព្ធ។ បញ្ញាចាតិ ព្ទតិកត្តត្ថាយ បញ្ញាយ បញ្ញាវ។

ចូលនីឃពហុលការេចត យហតីហិ នានិកាហិ សយន្តាគតត្វា យហានានិកោ។ “វុនកាទក្ខសោ អហ”ន្តិ ចត្វា ចាភរាតំ កញ្ចិ អយុញ្ចិត្វា “សន្តេ ចុរេយ្យយ ហត្ថកតា”តិ នេស្សន្តោ “ចុរេយ្យ៊ត សន្តេ លានិស្សាមី”តិ អាហ។ នយិ...បេ... បិចិស្សតិ ពោធិសត្តេត កហិតភត្វព្ទ អភចសេសោ អញ្ញត្តទេ សន្តសន្ធិតំ តិន្តារេនត ឧកន្ធិន្ត្វា អសេហាសិ។ ភេច យំ ត្វំ ចនិស្សសីតិ វុនកាទក្ខស ត្វំ ចនិចុការេយាបិ យយ បុទិសចាយេត ត ចនិស្សសិ។

ឧចំ បត ចត្វា យហាសន្តោ “អយំ បិរេបិ ឧត្ថ បតិដ្ឋំ បិចន្តេ អន្តោបិ សន្តេ យា ពាលយិត្វា”តិ កទុលាឃយារេតា “ឧត្ថ នាឃន្តា ភត្វអា សន្តេ អបន្តពាន្ធា ឧកន្ធិន្ត្វាច ហោន្តូ”តិ អធិដ្ឋាយ ករេតា។ តេភាហ “ចរេតា បដ្ឋាយា”តិអាទិ។

១៩៧។ អត្តរុទ្ធប្បមុខា ភិក្ខូ ភកចតា “កញ្ចិ ចុរេយ្យអត្តរុទ្ធា”តិ បុច្ឆិតាតិ ទេរោ “ចល្លយំ, ភន្តេ”តិ អាហ។

សេន បន្តនតិ, ឌីចិតំ លភិស្សតិ, ភោ អញ្ញានាតិ រញ្ញា បន្តឌ្ឋាយ អកិតិតាតិ រានាកិតិតា។ ចោរាកិតិតាតិ ឧត្វាបិ ឧសេច ភយោ។ ចោរាតំ ឃ្វល់ លិន្តន្តោ “កល្យាកសោឆតំ កទិស្សាមី”តិ។ អាឌីចិកាឃាតិ អាឌីចេត ឌីចិតចុត្តិយា។ ព្ទយេស្ស បត អត្តរុទ្ធត្ថរាឌីស្ស។

ចិចេកន្តិ បុគ្គាលិកកិរិយប្បនាតំ “អព្យាបជ្ជ វុបេត”ន្តិអាឌីស្ស ចិយាតិ អាហ – “ចិចិច្ចា”តិ, ចិចិច្ចិត្វា ចិចិទ្វា ហុត្វា ចិភា ហុត្វាតិ អទ្វោ។ បន្តឌិតកិច្ចន្តិ បន្តឌិតស្ស សារុប្បកិច្ចំ។ សយលកិច្ចន្តិ សយលកាចករលកិច្ចំ។ ឃនេក្កត ហិ បន្តឌិតកិច្ចំ កាត់ ត សក្កាតិ តនេក្កត សយលកាចករយ្យិ កិច្ចំ កាត់ ត សក្កាតិ។ តេភាហ “សោ ឃេចា”តិអាទិ។

១៩៨។ អប្បដិសន្ធិកេ ចាច ញាកេទានេន្តា បចត្តឹស្ស នាតំ អតីតេតាតិ កត្វា វុបបត្តឹស្ស ញាកេទាតិ ភាយ ចត្ថ បដិសន្ធិយា អភាចកិត្តភតោ។ យហត្តចុដ្ឋិតោតិ ចិបុលបយោនា។

១៩៩។ ព្ទយស្សាតិ “អស្សា”តិ បទស្ស អត្ថចចនំ។ ព្ទយស្ស ឋិតស្ស អាឃស្មតោ សាយំ ឌិដ្ឋោ ចា ហោតិ អត្តស្សចស្មតោ ចាតិ ឃោនតា។ សយានិបក្ខិកា ឆន្ទា ឆន្ទាតិ អធិប្បេតា, សយានិ បត ឧចំចិហារីតិ ឧត្ថ ចិហារសន្តេត កហិតោ។ ឧចំចិប្បត្តាតិ ឧត្ថ បត ចិប្បត្តិសន្តេត ចលចិប្បត្តិ កហិតា។ ចរតោបីតិ សយឆចិបស្សតាចារេត ចរតោបិ ចិហរន្តស្សបិ។ វុបិសទ៍កាបិសិកាបាតស្ស លន្ធយាតយ្យិ អទហត្តំ អប្បកាចតោ បិភ្វព្ទយំ អត្តដ្ឋភន្តិ នដ្ឋន្តា។ សេសំ ស្សចិន្តោយ្យមេច។

តច្ចអកាបាតសុត្តចណ្ណនាយ លីតត្ថប្បកាសតា សមត្តា។

៩. កោលិយាតិសុត្តចណ្ណនា

១សិ១. បនសយាចារេនាតិ ចំចំបច្ចយកេតតស្សនាយ ចិកតត្តា បការេទិ តសិក្ខសយាចារេនា សិថិលសយាចារេនាតិ អត្ថោ។ យស្មា បន ចាតិសោ សយាចារោ ថិរោ តច្ចហោ នាយ ន ហោតិ, តស្មា ចុត្តំ "ក្សត្តលសយាចារោ"តិ។ "សាពសយាចារោ"តិ ចា បាឋោ, តត្ថ តត្ថ លក្ខតដ្ឋេត សាពាសតិសឹលេតិ អត្ថោ។ ទេតាហ "ឆ្លេញអាទិកាចារោ"តិ។ បច្ចយេសុ សារេបក្ខោតិ បច្ចយេសុ សារេបក្ខតាយ ខុច ហិស្ស ឆ្លេញអាទិកាចារតា ទេចិតត្តា។ កេសុតា កិស្មិញ្ចិ ចុទេត្ត ការេចចេសេត បតិស្សចតំ បតិស្សា, បតិស្សចេតត្សតំ តំសកាកញ្ចា យំ កិញ្ចិ ការេចត្តិ អត្ថោ។ សហ បតិស្សតាតិ សប្បតិស្សេត, សប្បតិស្សេចត ឆ្លចាតសប្បដិច្ឆេតតា។ បតិស្សឹយតីតិ ចា បតិស្សា, កេសុកាតេត្ថា, ទេតត សហ បតិស្សតាតិ សត្ថំ បុទេត្ថា ចិយ។ ទេតាហ "សខេដ្ឋេកតា"តិ។ សេទិចិហារោ តាយ អត្ថប្បឆាតចារសា។ ទេតាហ "តិទក្ខសចិហារេតា"តិ។

អត្ថុបលទ្ធាតិ អត្ថុបកដ្ឋិត្វា។ កេដ្ឋាតិយាតំ អត្តទំ អតាបុច្ឆា អត្ថុបចិសិត្វាតិ ទ្តយបត្ថំ តេស្សត្ថំ "តត្ថ យោ"តិអាទិ ចុត្តំ។

អាកិសយាចារិកត្តំ អកិសយាចារេ កចំ។ កិំ បន តត្ថំ អាហ "ចត្តបដិបត្តិយត្តយ្យឹ"តិ។ តាតិកាលស្សេច សដ្ឋស្ស បុរេតា បចិសិតត្ថំ, ត បច្ឆា បដិក្កមិតត្តត្តំ អឆិប្បាយេត អតិកាលេ ច កាយប្បចេសោ អតិទិចា បដិក្កមតញ្ចា តិចារិតំ, តំ តេស្សត្ថំ "ត អតិបាតោ"តិអាទិ ចុត្តំ។ ក្ខុច្ឆុបកតិកោតិ ចិត្តក្តចិត្តា។ អចចាបស្សេតាតិ តញ្ញហចាតាបហតបល្លចសដិសេត សេលលការេចត។

បញ្ញចតាតិ ទ្តមិតា កិក្ខសារុប្បេសុ ទ្តតិកត្តតោត្តសុ ក្ខបិយបញ្ញា អធិប្បេតា, ត សុតមយបញ្ញា។ អកិធម្មេ អកិចិតយេ យោគោតិ ទ្តមិតា កាចតាបញ្ញាក្ខត្តទិយត្សស្សធម្មេ យោគោ បការិតោ។ យោគោតិ ច បរិចយោ ក្ខក្កញ្ញចេសត។

អារុប្បាតិ ទ្តមិតា ចតស្សាបិ អរូបសមាបត្តិយោ កហិតា, តា បន ចតូហិ រូបសមាបត្តីហិ ចិនា ត សម្បជ្ជត្តីតិ អាហ – "អារុប្បាតិ ខុត្តាចតា អដ្ឋបិ សមាបត្តិយោ ចុត្តា ហោត្តី"តិ។ កសិណេតិ តសចិធេ កសិណេ។ ខុកំ បរិកម្មកម្មដ្ឋាតត្តំ យំ កិញ្ចិ ខុកកាចតា បរិកម្មឹបតំ ពត្តកម្មដ្ឋាតំ។ ទេតាហ "បក្សំ កត្វា"តិ។ កសិណបរិកម្មំ បន តក្កហេណេតច កហិតំ ហោតិ, លេកិយា ក្ខត្តទិយត្សស្សធម្មា ហេដ្ឋា កហិតាតិ អាហ "ក្ខត្តទិយត្សស្សធម្មេតិ ទ្តមិតា សព្វេបិ លេកុត្តរធម្មេ តេស្សតី"តិ។ តេយ្យបុក្កលស្ស ចសេតាតិ ខាតិត្វា ចិត្តារេត្វា ថាតត្ថបុក្កលស្ស ចសេតាតិ។

កោលិយាតិសុត្តចណ្ណនាយ លីតត្ថប្បកាសតា សមត្តា។

១០. កិជោគិទិសុត្តចណ្ណនា

១៧៣។ បញ្ចានិសំសេតិ អប្បាពាធតាទិកេ បញ្ច គុណេ។ តត្ថ អក្ខិរោគកុច្ឆិរោគាទីនំ អភាវេន អប្បាពាធតា។ សរីរេ ទោសំ កុប្បនកស្ស អភាវេន អប្បាតង្កំ។ សរីរស្ស ឧដ្ឋានសុខតា លហុដ្ឋានំ។ ពលំ នាម កាយពលំ។ ផាសុវិហារោ ឥរិយាបថសុខតា។ អនុបក្កន្តានីតិ ទុក្ខជនវសេន សត្តានំ អនុបវិដ្ឋានំ។ សញ្ញានិស្សវាតិ ឯត្ថ ឥតិ-សទ្ទោ អាទិអត្ថោ, តស្មា ឥតិ ឯវំ អានិសំសន្តិ អត្ថោ។

១៧៤។ អាចារេ និយុត្តាតិ អាចារិកា, តស្ស អតិវត្តនតោ។ តេនាហ “និពទ្ធចារិនោ”តិ, និយតចារិនោតិ អត្ថោ។ ឋិតិដ្ឋានាតិ ឋិតិដ្ឋានំ វុច្ចតិ វ្យាបិតោ, តត្ថ ឋាន្តា បវុត្ថា ឧស្សុក្កាតិ ឋិតិដ្ឋានា។ កថំ តេ តត្ថ ឋិតិដ្ឋានាតិ អាហ “អកតំ សេនាសន”ន្តិអាទិ។ ឧប្បជ្ជនកេន កាលេន បត្តព្ពំ កាលិកំ។ សោ បន កាលោ អនាគតោ ឯវ ហោតីតិ អាហ “អនាគតេ កាលេ បត្តព្ព”ន្តិ។

១៧៨។ ឯត្តកា ចេតនា សេវិតព្ពាតិ អដ្ឋារសបិ នេក្ខម្មនិស្សិតា ចេតនា សេវិតព្ពា, គេហស្សិតា ន សេវិតព្ពា។

១៨០។ តំ កតំ សោមនស្សម្បិ កិច្ចស្ស និដ្ឋិតត្តា។ អនុលោមិកាតីតិ ឧត្តមត្ថការេន អនុរូបានិ។ តេនាហ “កម្មដ្ឋានសប្បាយានី”តិ។ សមានំ គុម្ពានាតិ ខុទ្ទកំ អចិរបត្តត្តា បហាយ សមកិច្ចំ សម្បាទេន្តា។

១៨២។ តេ ចេ ហោន្តីតិ តេ អាទិតោ វុត្តា ចេ។

ឧភតោ (អ។ និ។ ដី។ ២។៧។១៣) ឧភយថា ឧភតោហិ ភាគេហិ វិមុត្តោតិ ឧភតោភាគវិមុត្តោ ឯកទេសសរូបេកសេសនយេន។ តថា ហិ វុត្តំ អភិធម្មដ្ឋកថាយំ (បុ។ ប។ អដ្ឋ។ ២៣) “ទ្វីហិ ភាគេហិ ទ្វេ វារេ វិមុត្តោតិ ឧភតោភាគវិមុត្តោ”តិ។ តត្ថ កេចិ តាវ ថេរា – “សមាបត្តិយា វិក្ខម្ភនវិមោក្ខេន, មគ្គេន សមុច្ឆេទវិមោក្ខេន វិមុត្តោតិ ឧភតោភាគវិមុត្តោ”តិ វទន្តិ។ អញ្ញេ ថេរា – “អយំ ឧភតោភាគវិមុត្តោ រូបតោ មុច្ចិត្វា នាមំ និស្សាយ ឋិតោ បុន តតោ មុច្ចនតោ នាមនិស្សិតកោ”តិ វត្វា តស្ស ច សាធកំ –

“អច្ចី យថា វាតវេគេន ខិត្តា, (ឧបសីវាតិ ភគវា,)

អត្ថំ បលេតិ ន ឧបេតិ សង្ខំ;

ឯវំ មុនី នាមកាយា វិមុត្តោ,

អត្ថំ បលេតិ ន ឧបេតិ សង្ខ”ន្តិ។ (សុ។ និ។ ១០៨០; ចូឡនិ។ ឧបសីវមាណវបុច្ឆា ១១; ឧបសីវមាណវបុច្ឆានិទ្ទេស ៣២) –

ច្ចយំ ឃុត្តបដំ ចត្វា “តាយកាឃតោ ច ទ្វុបកាឃតោ ច ឃុចិយុត្តត្តា ក្ខតោភាកចិយុត្តោ”តិ ចឝត្តិ។ ឃុត្តោ ហិ អាកិញ្ចាញ្ញាឃតតលាភិតោ ក្ខបឃិច(ទ្រាហូលាឃ្ស) កកចតា តាយកាឃា ចិយុត្តោតិ ក្ខតោភាកចិយុត្តោតិ អក្លូតោតិ។ អបតេ បត “ឃយាបត្តិឃា ចិក្ខម្ភតចិយោតក្លូត ៗកចាទេ ចិយុត្តោ, យក្កេត ឃមុច្ឆេឝចិយោតក្លូត ៗកចាទេ ចិយុត្តោតិ ៗចំ ក្ខតោភាកចិយុត្តោ”តិ ចឝត្តិ។ ៗត្ថ បឋយចាតេឝ ឌ្វីហិ ភាតេកហិ ចិយុត្តោតិ ក្ខតោភាកចិយុត្តោ។ ទុតិយចាតេឝ ក្ខតោភាកតោ ចិយុត្តោតិ ក្ខតោភាកចិយុត្តោ។ ពតិយចាតេឝ បត ឌ្វីហិ ភាតេកហិ តេ្វ ចាតេទ ចិយុត្តោតិ អឃយេតោធំ ចិតេឃតោ។ កិលេឃេហិ ចិយុត្តោ កិលេឃា ចា ចិក្ខម្ភតឃមុច្ឆេឝេហិ កាឃទ្វយតោ ចិយុត្តា អឃ្សាតិ អឃយត្ថោ ឌដ្ឋេព្វោ។ តេតាហ “ឌ្វីហិ ភាតេកហី”តិអាឌិ។

តេឃាតិ ក្ខតោភាកចិយុត្តោ។ កាយត្វោត្ថ ទ្វុបិចចេទចញ្ញញ្ញាតយ្យិ អទ្វុបិចចេញ្ញាតំ ចិឃ ទុចឌ្កិក់ អាតេតញ្ញបុត្តត្តិ ចុច្ចតិ។ ធំ បត បឌ្ឌាតំ កត្វា អទហត្តំ បត្តោ ក្ខតោភាកចិយុត្តោ តាយ ត តោហតិ ទ្វុបកាឃតោ អចិយុត្តត្តា។ ពឌ្យាកិលេឃកាឃតោធ ចិយុត្តំ, ត ទ្វុបកាឃតោ, ពឃ្វា ពតោ ចុដ្ឋាយ អទហត្តំ បត្តោ ក្ខតោភាកចិយុត្តោ ត តោហតីតិ អាហ – “ចត្តុំ អទ្វុប…បេ… បញ្ចុចិតេឆា តោហតី”តិ។ “ទ្វុបី ទ្វុបានិ បឃ្សតី”តិអាឌិកោ តិតេទាឆឃយាបត្តិអត្តោ អដ្ឋ ចិយោតក្លូ ចត្វា – “ឃតោ ច តោ, អាតត្ត, កិក្ខុ ច្ចយេ អដ្ឋ ចិយោតក្លូ កាតេឃត ឞុឃិត្វា ចិហតេតិ, បញ្ញាឃ ចឃ្ស ឌិស្វា អាឃចា បទិក្ខីណា តោហត្តិ, អឃំ ចុច្ចតិ, អាតត្ត, កិក្ខុ ក្ខតោភាកចិយុត្តោ”តិ ឃឌិបិ យហាតិឌាតេត (ឌី។ តិ។ ៗ។១ៗ៥-១ៗ០) ចុត្តំ, ធំ បត ក្ខតោភាកចិយុត្តតេដ្ឋចតេឃត ចុត្តត្តិ ច្ចឆ ឃទិព្ពាកតោភាកចិយុត្តឃង្កហណត្ថំ “បញ្ចុចិតេឆា តោហតី”តិ ចត្វា “បិឭត្ត បតេត្ថ…បេ… អកិឆតេមូ អដ្ឋចិយោក្លូលាភិតោ ចតេឃត អាកតា”តិ អាហ។ ច្ចឆាបិ ហិ កិដ៏ាកិទិឃុត្តេ “ច្ចឆ, កិក្ខុតេច, ៗកតេច្ចា បុក្កលោ…បេ… ក្ខតោភាកចិយុត្តោ”តិ អទ្វុបឃយាបត្តិចតេឃត ចត្តាតេទា ក្ខតោភាកចិយុត្តា, តេឃដ្ឋោ ច ចុតេត្តា ចុត្តលក្ខណូបបត្តិតោ។ ឃឆាចុតេត្តឃុ ហិ បញ្ចុឃុ បុរិយា ចត្តាតេទា តិតេទាធំ ត ឃយាបដ្ឋត្តិតិ បទិឃាតេឃត ក្ខតោភាកចិយុត្តា តាយ។ អដ្ឋឃយាបត្តិលាភី អតាកាយី ធំ ឃយាបដ្ឋិត្វា ពតោ ចុដ្ឋាយ ចិបឃ្សតំ ចឆេដ្ឋេត្វា អទហត្តំ បត្តោតិ តិប្បទិឃាតេឃត ក្ខតោភាកចិយុត្តតេឃដ្ឋោ តាយ។

កាតេយា ច បុក្កលោតិអាឌីឃុ កាតេយាតិ បុច្ឆាចចតំ, បុក្កលោតិ អឃាឆាទលាតោ បុច្ឆិតព្ពាចចតំ។ ច្ចឆាតិ ច្ចយឃ្មិំ ឃាឃតេ។ ៗកតេច្ចាតិ ៗតេកា ៗ អដ្ឋ ចិយោតក្លូ កាតេឃត ឞុឃិត្វា ចិហតេតីតិ អដ្ឋ ឃយាបត្តិតេឃា ឃហជាតតាយកាតេឃត បដិលកិត្វា ចិហតេតិ។ បញ្ញាឃ ចឃ្ស ឌិស្វា អាឃចា បទិក្ខីណា តោហត្តីតិ ចិបឃ្សតាបញ្ញាឃ ឃង្ខាតេកតំ, យក្កបញ្ញាឃ ចត្តាទិ ឃច្ចានិ បឃ្សិត្វា ចត្តាតេទាបិ អាឃចា បទិក្ខីណា តោហត្តីតិ ៗចយត្ថោ ឌដ្ឋព្វោ។

បញ្ញាចិយុត្តោតិ ចិតេឃឃតោ បញ្ញាឃ ៗច ចិយុត្តោ, ត ពឃ្សា បតិដ្ឋាតក្ខុតេត អដ្ឋចិយោក្ខឃង្ខាតេត ឃាតិឃតេឃត ឃយាឌិតាតិ បញ្ញាចិយុត្តោ។ តេឃា អទិតេឃា អតឌិកាតអដ្ឋចិយោតក្លូត ឃព្ពតេឃា អាឃចេហិ ចិយុត្តោ, តេឃ្សាធំ អឌិចចតំ។ អឌិកេតាបិ ហិ ទ្វុបញ្ញាតចិយោតក្លូ ត តេឃា ឃាតិឃឃឃយាឌិតិឃ្សិតោតិ ត ពឃ្ស ចតេឃត ក្ខតោភាកចិយុត្តោ តោហតីតិ ចុតេត្តាចាឃយត្វោ។ អទ្វុបញ្ញាតេឃុ បត ៗកឃ្មិំយ្យិ ឃតិ ក្ខតោភាកចិយុត្តោតេឃច តាយ តោហតិ។ តេត ហិ អដ្ឋចិយោតក្លូកតេឆតេឃត ធំតាយឌាតឃយត្វេត អដ្ឋចិយោក្លូលាភីត្វេច ចុច្ចតិ។ ឃមុទាតេឃ ហិ បចតេត្តា តេចាហាតេទា អចឃតេចបិ ឌិឃ្សតិ ឃឆា “ឃត្តិឃតេឃា”តិ។ បិឭត្រាតិ អកិឆមូបិឭត្ត។ ៗត្ថាតិ ៗតិឃ្សំ បញ្ញាចិយុត្តិកឆាឃំ។ អដ្ឋចិយោក្លូបដិតេក្ខបចតេឃតេតចាតិ អចឆាទលាត ច្ចឆាបិ បដិតេក្ខបចតេឃតេតច អាកតភាធំ ឌតេឃ្សតិ។ តេតាហ

“ការេយត ផុសិត្វា ចិហរតី”តិ៍

ផុដ្ឋន្តិ សង្ខិករោតីតិ ផុដ្ឋានិ អន្តោ ផុដ្ឋន្តោ, ផុដ្ឋានិ អនុបព្ទាតានិ អតត្តរោ ការេលិតិ អធិប្បាយេយា៍ អច្ចត្តសំយោគេ ចេចតំ ក្ខបយោគេចចតំ, ផុដ្ឋាតត្តរកាលេយេច សង្ខិករោតិ សង្ខិកាតរេត្ថាបរេយតាតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ កាចតប៉ុសក៌ ចា ឲុតំ “ឲកយត្តិ តិសិដី”តិអាតិសុ (បរិទា៍ ១) ចិយ៍ យោ ហិ អនុបព្ទាតេត នុបកាយតោ តាយកាយេកេឆេសតោ ច ចិក្លយួតចិយោក្លេត ចិយុត្តោ, តេត តិរោធសន្លារតោ ចិយោក្លោ អារេលិចិតោ បកាសិតោ ចិយ ហោតិ, ត បត ការេយត សង្ខិករោ, តិរោធំ បត អារម្មណំ កត្វា ឲកច្ចេសុ អាយចេចសុ លេបិតេតសុ តេត រេសា សង្ខិករោ ហោតិ, តស្មា រេសា សង្ខិកាតត្តំ តិរោធំ យធាអារេលិចិតំ តាយការេយត សង្ខិករោតីតិ “កាយសក្លី”តិ ចុច្ចតិ, ត ចុ “ចិយុត្តោ”តិ ឲកច្ចានិ អាយចានិ អបរិក្លិលត្វា៍ តេតាហ – “ឈាតផេស្សំ បឆមំ ផុសតិ, បច្ឆា តិរោធំ តិព្វានំ សង្ខិករោតី”តិ៍ អយំ ចតុត្ថំ អនុបសយាបត្តីតំ ឲកេកតោ ចុដ្ឋាយ សព្ទាេរ សម្មសិត្វា កាយសក្លិភាចំ បត្តានំ ចតុត្ថំ, តិរោធា ចុដ្ឋាយ អក្កុយក្កប្បត្តអតាកាយិតោ ច ចេសេត ក្ខតោភាគចិយុត្តោ ចិយ បច្ចចិធោ តាយ ហោតិ៍ តេត ចុត្តំ អភិធម្មដីកាយំ “កាយសក្លិបិប្ស ឲេសេច តេយា”តិ៍

ឌិដ្ឋន្តិ បត្តោតិ ឥស្សតសព្ទាតស្ស សោតាបត្តិយក្កោណាលស្ស អតត្តរំ បត្តោតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ “ឌិដ្ឋត្តា បត្តោ”តិបិ បរិធោ៍ ឲតេត ចតុសច្ចឥស្សតសព្ទាតាយ ឌិដ្ឋិយា តិរោធស្ស បត្តំ ឥបេតិ៍ តេតាហ “ទុក្ខា សព្ទារា, សុខោ តិរោធោតិ ញាតំ ហោតី”តិ៍ តត្ថ បញ្ញាយាតិ យក្កបញ្ញាយ៍ បឈមផលដ្ឋតោ យាច អក្កុយក្កដ្ឋា, តាច ឌិដ្ឋិប្បត្តោ៍ តេតាហ “សោបិ កាយសក្លិ ចិយ ឆព្វិធោ ហោតី”តិ៍ យធា បត បញ្ញាចិយុត្តោ បច្ចចិធោ ចុត្តោ, ឲចំ អយម្បិ សុក្លចិបស្សកោ, ចតូហិ នុបព្ទាតេហិ ចុដ្ឋាយ ឌិដ្ឋិប្បត្តភាចប្បត្តា ចត្តារោ ចាតិ បច្ចចិធោ ហោតីតិ ចេឌិតព្ពោ៍ សទ្ធាចិយុត្តេបិ ឲសេច តេយា៍ ព្ពាធំ ទុក្ខិត្តំ ឲត្តកំ ទុក្ខំ, ត ព្ពតោ ក្ខន្ធំ ទុក្ខិត្តំ៍ យធាភូតំ បជាតាតីតិ ធេបត្វា តណ្ហាក្ខុបិធាតក្លក្ខបច្ចាកំ ទុក្ខសច្ចន្តិ យាធាចតោ បជាតាតិ៍ យស្មា បត តណ្ហា ទុក្ខំ ជតេតិ តិព្វត្តេតិ, តតោ តំ ទុក្ខំ សមុទេតិ, តស្មា តំ “អយំ ទុក្ខសមុទយោ”តិ យធាភូតំ បជាតាតិ យស្មា បត ព្ពាធំ ទុក្ខំ សមុទយោ ច តិព្វានំ បត្វា តិរុជ្ឈតិ អប្បចត្តិំ កច្ឆតិ, តស្មា “អយំ ទុក្ខតិរោធោ”តិ យធាភូតំ បជាតាតិ៍ អរិយោ បត អដ្ឋង្គិកោ យក្កោ តំ ទុក្ខតិរោធំ កច្ឆតិ, តេត “អយំ ទុក្ខតិរោធកាយិតិបដិបទា”តិ យធាភូតំ បជាតាតិ៍ ឲត្តាចតា តាតក្លេណ សច្ចចត្តានំ ឥស្សិតំ៍ ព្ពាធាតិ តំ ឲកក្លេណ ឥស្សេតុំ “តធាកតប្បចេឌិតា”តិអាតិ ចុត្តំ, តស្សត្ថោ អាកមិស្សតិ៍

សទ្ធាយ ចិយុត្តោតិ ឲតេត សព្ទធា អចិយុត្តស្សបិ សទ្ធាយត្តេត ចិយុត្តការេចា ឌីបិតោ ហោតិ៍ សទ្ធាចិយុត្តោតិ ចា សទ្ធាយ អធិយុត្តោតិ អត្ថោ៍ ចុត្តតយេតេចាតិ “សោតាបត្តិផល”ត្តិអាឌិតា ចុត្តតយេត៍ សទ្ទហត្តស្សាតិ “ឲកំសតោ អយំ បដិបទា កិលេសក្លយំ អាចហតិ សម្មាសម្ពុទ្ធេត ការិតត្តា”តិ ឲចំ សទ្ទហត្តស្ស៍ យស្មា បតស្ស អតិច្ចាតុបស្សតាឌីហិ តិច្ចសញ្ញាបហាតចេសេត កាចតាយ បុព្វេតាបរំ ចិសេសំ បស្សតោ តត្ថ តត្ថ បច្ចក្លតាបិ អត្ថិ, តស្មា ចុត្តំ “សទ្ទហត្តស្ស ចិយា”តិ៍ សេសបឆព្វំ តស្សេច ចេចចតំ៍ ឲត្ថ ច បុព្វកាយក្កកាចតាតិ ចចេតេត អាកមតីយបដិបទាតាតត្តេត សទ្ធាចិយុត្តឌិដ្ឋិប្បត្តានំ បញ្ញាតាតត្តំ ហោតីតិ ឥស្សិតំ៍ អភិធម្មដ្ឋកថាយម្បិ (បុ៍ ប៍ អដ្ឋ៍ ១៥)
“តេសំ កិលេសប្បហាតេ តាតត្តំ តត្ថិ, បញ្ញាយ តាតត្តំ អត្ថិយេចា”តិ ចត្វា – “អាកមតីយតាតត្តេតេច សទ្ធាចិយុត្តោ ឌិដ្ឋិប្បត្តំ ត

បាបុណាតីតិ សន្និដ្ឋានំ គត”ន្តិ វុត្តំ។

បញ្ញាសង្ខាតំ ធម្មំ អធិមត្តតាយ បុព្ពង្គមំ ហុត្វា បវត្តំ អនុស្សរតីតិ ធម្មានុសារី។ តេនាហ “ធម្មោ”តិអាទិ។ សទ្ធំ អនុស្សរតិ សទ្ធាបុព្ពង្គមំ មគ្គំ ការេតីតិ ឥមមត្ថំ “ឯសេវ នយោ”តិ អតិទិសតិ។ បញ្ញា វាហេតីតិ បញ្ញាវាហី, បញ្ញា សាតិសយំ បវត្តេតីតិ អត្ថោ។ តេនាហ “បញ្ញាបុព្ពង្គមំ អរិយមគ្គំ ការេតី”តិ។ សទ្ធាវាហិន្តិ ឯត្ថ វុត្តនយេន អត្ថោ វេទិតព្វោ។ ឧភតោភាគវិមុត្តាទិភេទាតិ ឧភតោភាគវិមុត្តាទីសុ អាគមនតោ បដ្ឋាយ វត្តព្វកថា។ ឯតេសន្តិ យថាវុត្តានំ ឧភតោភាគវិមុត្តាទីនំ។ ឥធាតិ ឥមស្មិំ កីដាគិរិសុត្តេ។ តត្ថ ច អដ្ឋសមាបត្តិលាភីវសេន ឧភតោភាគវិមុត្តោ កាយសក្ខិអាទយោ ច អភិធម្មេ អាគតា, ឥធ អរូបជ្ឈានលាភីវសេនេវ ឧទ្ទិដ្ឋាតិ ចោទនំ សន្ធាយាហ “យស្មា”តិអាទិ។

ផុសិត្វា បត្វា។ បញ្ញាយ ចស្ស ទិស្វា អាសវា បរិក្ខីណា ហោន្តីតិ ន អាសវា បញ្ញាយ បស្សីយន្តិ, ទស្សនការណា បញ្ញាយ បរិក្ខីណា “ទិស្វា បញ្ញាយ បរិក្ខីណា”តិ វុត្តា។ ទស្សនាយត្តបរិក្ខយត្តា ឯវ ហិ ទស្សនំ អាសវានំ ខយស្ស បុរិមកិរិយា ហោតីតិ។ តថាគតេន បវេទិតាតិ បោធិមណ្ឌេ និសីទិត្វា តថាគតេន បដិវិទ្ធា វិទិតា បច្ឆា បរេសំ បាកដីកតា។ “ចតុសច្ចធម្មា”តិ វត្វា តទន្តោគធត្តា សីលាទីនំ “ឥមស្មិំ ឋានេ សីលំ កថិត”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ អត្ថេនាតិ អវិប្បដិសារាទិបយោគេន តស្មិំ តស្មិំ បីតិអាទិកេន អត្ថេន។ ការណេនាតិ សប្បុរិសូបនិស្សយាទិនា ការណេន តស្មិំ តស្មិំ សមាធិអាទិបទដ្ឋានតាយ សីលាទិ ការណំ។ ចិណ្ណចរិតត្តាតិ សទ្ធាចិណ្ណការេន សេដ្ឋាធាវហការេ។ តត្ថ តត្ថ វិចរិតា វិសេសេន ចរិតា, តេសុ តេន បញ្ញា សុដ្ឋុ ចរាបិតាតិ អត្ថោ។ បតិដ្ឋិតា ហោតិ មគ្គេន អាគតត្តា។ មត្តាយ បរិត្តប្បមាណេន។ ឱលោកនំ ខមន្តិ, បញ្ញាយ គហេតព្ពតំ ឧបេន្តិ។

តយោតិ កាយសក្ខិទិដ្ឋិប្បត្តសទ្ធាវិមុត្តា។ យថាធិតោ ច បាឡិអត្ថោ, ន តត្ថ កិញ្ចិ និទ្ធារេត្វា វត្តព្វំ អត្ថីតិ សុត្តន្តបរិយាយេន អវុត្តំ វទតិ។ តស្ស មគ្គស្សាតិ សោតាបត្តិមគ្គស្ស យំ កាតព្វំ, តស្ស អធិគតត្តា។ ឧបរិ បន តិណ្ណំ មគ្គានំ អត្ថាយ សេវមានា អនុលោមសេនាសនំ, ភជមានា កល្យាណមិត្តេ, សមន្នានយមានា ឥន្ទ្រិយានិ អនុបុព្វេន ភាវនាមគ្គប្បដិបាដិយា អរហត្តំ បាបុណិស្សន្តិ មគ្គស្ស អនេកចិត្តក្ខណិកតាយាតិ អយមេត្ថ សុត្តបទេស បាឡិយា អត្ថោ។

ឥមមេវបាឡិំ គហេត្វាតិ “កតមោ ច បុគ្គលោ សទ្ធានុសារី”តិ មគ្គដ្ឋេ បុគ្គលេ វត្វា “ឥមស្ស ខោ អហំ, ភិក្ខវេ”តិអាទិនា តេសំ វសេន អនុលោមសេនាសនសេវនាទីនំ វុត្តត្តា។ ឥមមេវ យថាវុត្តំ បាឡិបទេសំ គហេត្វា “លោកុត្តរធម្មោ ពហុចិត្តក្ខណិកោ”តិ វទតិ។ សោ វត្តព្វោតិ សោ វិតណ្ឌវាទី ឯវំ វត្តព្វោ។ យទិ មគ្គដ្ឋបុគ្គលេ វត្វា អនុលោមិកសេនាសនសេវនាទិ បាឡិយំ វុត្តន្តិ មគ្គសមង្គិនោ ឯវ ហុត្វា តេ តថា បដិបជ្ជន្តិ, ឯវំ សន្តេ សេនាសនបដិសំយុត្តរូបាទិវិបស្សនាគហណម្បិ តវ មតេន មគ្គសមង្គិនោ ឯវ អាបជ្ជេយ្យ, ន ចេតំ ឯវំ ហោតិ, តស្មា សុត្តំ មេ លទ្ធន្តិ យំ កិញ្ចិ មា កថេហីតិ វារេតព្វោ។ តេនាហ “យទិ អញ្ញេន ចិត្តេន”តិអាទិ។ តត្ថ ឯវំ សន្តេតិ នានាចិត្តេន សេនាសនបដិសេវនាទិកេ សតិ។ តត្ថ បាឡិយំ យទិ លោកុត្តរធម្មសមង្គិនោ ឯវ បញ្ចវិញ្ញាណសមង្គិកាលេបិ លោកុត្តរសមង្គិតំ សចេ សម្បដិច្ឆសិ, សត្ថារា សទ្ធិំ បដិវិរុជ្ឈសិ សុត្តវិរោធទីបនតោ។ តេនាហ “សត្ថារា

ທີ”ຕິອາທີ ຂຍູ່ຈິຈາຣະຌາ ຄາຍ ຫຸຍ໌ຫຸອຈິນະພາ, ຕນ໌ຍາ ພາກັ ບິຈາທີຕິ ຊຸະພຸ໌ຍາະຂະຕະຍາ

໑ປັ໑ ອາທີຣະເຄຣະຄຈາຕິ ປຂະຍະຄະຈ ອຄຸປຸຕ໌ຍາບິກຸາຕິ ອຄຸປຸະຍາະຄຈ ປຈຕຸບິກຸາຍ ະຕຄາທ “ເກຣຸຌະຕ ປຈຕຸຈຈຄ”ຕິ ນນ໌ຂາ ຂາຕາ ໑ຕນ໌ຍາຕິ ນນ໌ຂາຂາະຕາ, ອທ໌ຍາທິຕາຕິປະກຸະປຄ ຂາຕ-ນຂ໌ນ໌ ປນ໌ຍາຈຈຄັ ໑ຈະຍຕຄຸ ອຂີຍຸຕັ ຍຸເກປຸຄິຍນນ໌ຂາ ນຄຸະກ ຄິນີຂຕິ ຊຸປຕຸຄຈະນຄ ນາຂຸກັ ກຕຸາ ຂາຣະທີຕິ ພຈານຸຕັ ຂຍູ່ ຈາຂຸກຸຕເກຣຸຌຈະນຄ ຕັ ປກຸຌັ ກຕຸາ ນາຣຈະນຄ ຂາຣະທີ ຌະຕຸາ ຂາພຕີຕິ ຂະຍູ່ນຸ ຄິນ໌ຍາຄກຸະຍນຸ ຍຸກະຍ ຂະຍູ່ ກາຈຄາປຍຸາຍ ປຈຸກຸະຕາ ຊຸນ໌ຍາຍີຕິ ເກຕຸກຍຸຕາກຸນຌຂຸະຕຸາ ຂາພຕີ ຊຸນ໌ຍທຕີຕິ ຌະຕຸາ ຊຸປຸາຂະຍະຕຸ ອຂຸຕຸາ ຕະຕາ ກາຈຄາຣຍູ່ຈະນຄ ຊຸນ໌ຍທຕີ ຫຸຌພຕີຕິ ນຍູ່ນຄຈະນຄ ນກຸາະຣ ທີຣຌາຈິປນ໌ຍຄາຍ ຫຸຌພະຕຸາຕິ ທີຣຌາປຣິຍຸາຍ ຂາຄິຕຸາ ຊຸປຣິ ປທາຄປຣິຍຸາຍ ຈະນຄ ປຣິຫຸຌພະຕຸາ ປຂີຂາຄະຕຸາ ຍກຸປຂາຄັ ປຂທຕີຕິ ຍກຸຌກຸຌັ ປຂາຄິກັ ຍກຸ ປຂທຕີ ະປນິຕຈິະຕຸາຕິ ຄິຍຸາຄັ ປຕິ ະປນິຕຈິະຕຸາ ຄາຍເກາະພຄາຕິ ຍກຸປຸຂີປິຂີພາ ຕັຕັຍກຸນຍຸພຸຕຸຄາຍເກາະພຄ ຄ ປຄ ກິຍຸາ ອາທາຕິ ຂຸຣຕາຍ ນຍາຄັ ຄ ກິຍຸາ ຈຈຄັ ກກຈາ ອາທ ະຕ ຂຍຸທຕຣິ ຄິກຸຌິຍຸາ

໑ປັ໒ ປະຌາຄ ະຈາທາະຣຄ ຍຸາເກຣຌັ ປຌາຈິພາ, ປຌາຈິພາ ອກາະຈຄ ຍຸປຌາຈິພາ, ຄ ຊຸະປຕີຕິ ຄ ພຸຍຸຕິ ຕຄຸ ຍຸກັ ຍຸກຂ ອຂີະປຸຕັ ປະຌາ ປຌາຈິພັ ຂະນ໌ຍຸຕັ ຕພີຂັ ນຍຸ ກກຈາ “ຍພັ ະຕາ, ອາຂຸະນາ, ນາພະຂຸຈ ກຸຍຸາຍາ”ຕິ ອນ໌ຍຸຂີປຸຄຍຸນຸະກທິ ຂຸຕຸ ນິກຸາຍ ອຈຕຸຄກາຈຂີປຄຈຈຄັ ນນ໌ຂາຍ ຈຂຕີ

ຊຸກຸປີຕຸາຕິ ນີະນຄ ກະທຕຸາ ຈິພ ນຍາຂາຍ ອຄຸຂະຍູ່ຕິ ອຄຸຂຸະປິ ນກາະຈາ, ນາຈເກາຈນ໌ຍຸ ອຄຸຂຸຈິກາ ປຂີປຕຸ ະຣາທຄີພຄຸ ຈິຣຸຍທິກາຈ ນິຄິພຸຕິ ໑ຕຸ, ໑ະຕາຄ ຈາຕິ ນິະຄະທາ, ເກາຣຌ ຕັ ໑ຕຸ ອຕຸຕິ ນິະຄທຈຄຸ, ປິຂເກຄຸ ອະຕຸາ ຕະຈາ ໑ກັ ອຂຸຕິ ຕະຈາ ຈີຣປກຸກາະຈ ໑ກຍຂຸ ປຂາຄັ ອຄຸຍຸຍຸາຄຸນ໌ຍຸ ທິ ຕະຈ ປຌຸຍຸຍາະຄປິ ຕັຄິປີຕຸ ອະຈານາຄັ ອຄາປຍຸຄເກະນ໌ຍຈ ຈີຣິພນ໌ຍຸ ໑ກັ ອຂຸ ໑ກັ ເກາຣຌ ໑ຈັ ະນະນຸ ຈຕຸຍຸາ ະຕຄາທ – “ອຣທຕຸ ອປຸຕຸາ ຄ ຂຸຂຸທິນ໌ຍາຍີຕິ ໑ຈັ ປຂີປຍຸຕີ”ຕິ ະນນັ ນຸຈິະຍຸາພຸະຍຈ

ກີຂີກີຣິນຸຕຸຈຌຸຄາຍ ລີຄຕຸປຸເການຄາ ນຍຕຸາ

ຄິຂຸຕາ ຂ ກິກຸຈກຸຈຌຸຄາ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២. បរិញ្ញាណកថា

១. ទេវចិន្តសុត្តវណ្ណនា

១៥៦. តត្ថាតិ ឯកបុណ្ឌរីកសញ្ញិតេ បរិញ្ញាណការាយេ. អនាគតបុព្វា លោកិយសមុទាហារវសេន “ចិរស្សំ ខោ, ភន្តេ”តិអាទិនា វុច្ចតិ, អយំ បនេត្ថ អាគតបុព្វតំ ឋបិតាយ តថា វុត្តា. ភគវា ហិ កោសញ្ញិ វិមុត្តិញាណត្ថំ, កោសញ្ញិ ពុទ្ធិយបរិបាកត្ថំ, កោសញ្ញិ វិសេសាធិគមត្ថំ គតាទិ តិត្ថិយារាមំ ឧបគច្ឆតិ. អនាគតញ្ញាណាយ ឋត្វាតិ អនាគតញាណេ ឋត្វា. អនុជានិតព្ពំ យិយា អនញ្ញាតស្ស ញេយ្យស្ស អភាវតោ. យាវតកញ្ញេយ្យំ, តាវតកំ ភគវតោ ញាណំ, យាវតកញ្ច ភគវតោ ញាណំ តាវតកំ ញេយ្យំ. តេនេវាហ – “ន តស្ស អទិដ្ឋមិធត្ថិ កិញ្ចិ, អថោ អវិញ្ញាតមជានិតព្វ”ន្តិអាទិ (មហានិ. ១៥៦; ចូឡនិ. ធោតកមាណវបុច្ឆានិទ្ទេស ៣២; បដិ. ម. ១.១២១). សព្ពញ្ញុតញ្ញាណេន ហិ ភគវា អាវជ្ជេត្វា បជានាតិ. វុត្តញ្ហេតំ “អាវជ្ជនបដិពទ្ធំ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណ”ន្តិ (មិ. ប. ៤.១.២). យទិ ឯវំ “ចរំ សមាហិតោ នាគោ, តិដ្ឋំ នាគោ សមាហិតោ”តិ (អ. និ. ៦.៤៣) ឥទំ សុត្តបទំ កថន្តិ? វិក្ខេបាភាវទីបនបទមេតំ, ន អនាវជ្ជនេនបិ ញាណានំ បវត្តិបរិទីបនំ. យំ បនេត្ថ វត្តព្ពំ, តំ ហេដ្ឋា វិត្ថារតោ វុត្តមេវ.

១៥៧. យាវទេវាតិ ឥទំ យថារុចិ បវត្តិ វិយ អបរាបរុប្បត្តិបិ ឥច្ឆិតព្ពាតិ តមត្ថំ ទស្សេន្តោ អាហ – “សព្ពំ ញាណាតិ អាវជ្ជាតិ បុន ទេវេតញ្ញាការា”តិ. បច្ចុប្បន្នានាគតកាលត្តិ ឥទំ ទិដ្ឋធម្មកាលស្ស បរិកប្បកាលំ អនាគតំសកាលំ អនាទិយិត្វា វុត្តំ, តស្ស បន វសេន អនាគតំសកាលគ្គហណំ ទស្សេតីតិ វត្តព្ពំ យិយា.

គិហិបរិក្ខារេសូតិ វត្ថាភរណាទិនានប្បការគិហិបរិក្ខារេសុ. គិហិលិង្គំ បន អប្បយោគំ, តស្មា គិហិពន្ធំ ឋិត្វា ទុក្ខស្សន្តករា ហោន្តិយេវ. សតិ បន ទុក្ខស្សន្តកិរិយាយ គិហិលិង្គេ តេ ន តិដ្ឋន្តិយេវាតិ ទស្សេន្តោ “នេវបី”តិអាទិមាហ. សុក្ខាបេត្វា សមុច្ឆិន្ទិត្វា អរហត្តំ បត្វាទិវសេយេវ បព្ពជន្តិ វា បរិនិព្ពាយន្តិ វាតិ អយំ នយោ ន សព្ពសាធារណោតិ អាហ “យេភុយ្យេន បន តិដ្ឋន្តី”តិ. តត្ថ ការណវចនំ “និលីយតោកាសស្ស អភិវាទនា”តិ. អរញ្ញបព្ពតាទិបវិវេកដ្ឋានំ និលីយតោកាសោ. សេសកាយគន្ធតិ កាយលោកោ លព្ភតិ ឥតស្សាតិ អាគន្តុលក្ខណគន្ធិតាទិវសេន វិលីសយុត្តឥតស្ស.

សោបីតិ “សោ អញ្ញត្រ ឯកេនា”តិ វុត្តោ សោបិ. ករោតោ ន ករីយតិ បាបន្តិ ឯវំ ន កិរិយំ បដិពាហតិ. យទិ អត្តានំ វេ ករោន្តោ ករោតិ, អថ កស្មា មហាសត្តោ តទា អាទីនវបដ្ឋានំ ឧបគច្ឆតីតិ អាហ “តទា កិរា”តិអាទិ. តស្សបីតិ ន វេទលំ អញ្ញានំ ឯវ បិសណ្ឌាតំ, តស្សបិ វីរិយំ ន ហាបេសីតិ តបោនិគ្គណ្ឋវាទំ សមាទិយិត្វា ទិវេនា វិរាគត្តាយ តំ សមាទិណ្ណវត្តំ ន បរិច្ចជិ, សត្តុសាសនំ ន លទ្ធេសិ. តេនាហ – “កិរិយវាទី ហុត្វា សង្គេ និព្ពត្តតី”តិ.

ទេចិន្ទចន្ទសុត្តចណ្ណកាយ លិតព្វប្បការសតា សយត្តា៍

១៍ អក្កិចន្ទសុត្តចណ្ណកា

១ប័លិ៍ លេិកស្ស សស្សតតាបចត្តិបដិក្ខេបចសេត បចទ្ធោ ចាគោ ឧច្ឆេទចាគោ ឲច ហោតីតិ សស្សតក្កាហការច ឧច្ឆេទក្កាហកាចទោ បុត បរិត្តោឌេកោត “អសស្សតោ លេិកោ”តិ ចទេត្តត ឧច្ឆេទក្កាហោ បុដ្ឋិតោ, កកចតាបិ សោ ឲច បដិក្ខិត្តោតិ អាហ “ត្យតិយេ តាឋំ ឧច្ឆេទឌិដ្ឋិកោ”តិ៍ អត្តាតត្តិកាឌិចសេតាតិ ឲត្វ អត្តាតត្តិកក្កហណេត អត្តចា លេិកោ អតត្តចា លេិកោតិ ព្ទយំ ចាគទ្វយមាហ៍ អាឌិ-សទ្ទេត “តំ ឌីចំ តំ សឹរ”ត្តិអាឌិចាគចតុក្កំ សក្កណ្ហាតិ, ព្ទតទ៌ បត ទ្វយំ សទ្វេបតេច កហិតត្តិ៍ បដិក្ខេបេបិ ទេចឌិតទ្ទោតិ “តតិយេ តាឋំ អត្តចាឌិដ្ឋិកោ, ចតុទេត្វ តាឋំ អតត្តចាឌិដ្ឋិកោ”តិ ឲចយាឌិតា បដិក្ខេបេបិ ទេចឌិតទ្ទោ៍ “ហោតិ តធាគទោ បទ៌ យរណា”តិ អយម្បិ សស្សតចាគោ, សោ ច ទោ អបរត្តកប្បិកចសេត, “សស្សតោ លេិកោ”តិ បត បុព្ទត្តកប្បិកចសេតាតិ អយមេទតសំ ចិសេសោ៍ “ត ហោតិ តធាគទោ បទ៌ យរណា”តិ អយម្បិ ឧច្ឆេទចាគោ, សោ ច ទោ សត្តចសេត, “អសស្សតោ លេិកោ”តិ បត សត្តសង្ខារចសេតាតិ ចទត្តិ៍

១ប័ង៍ សប្បតិកយំ ឧប្បជ្ជតទោ សហ ត្យក្ខេតាតិ សត្យក្ខំ៍ ទេតាហ “កិលេសត្យក្ខេតា”តិអាឌិ៍ ទេតសំយេចាតិ កិលេសត្យក្ខចិបាកត្យក្ខាតំយេច៍ ទិសាបឈាតកត្តិ សធាឆំ៍ ទិសាបរិយាសត្តិ សបរិស្សយំ ទិសាបតាបំ សបឹឡអំ៍ សបរិឡអាហត្តិ សឌទធំ៍

កិញ្ចិ ឌិដ្ឋិកតត្តិ ព្ទយា តាច អដ្ឋ ឌិដ្ឋិយោ យា ហោត្តុ, អត្ថិ បត, កោ ពោតយ, យំ កិញ្ចិ ឌិដ្ឋិកតំ កហិតំ៍ ត ហិ តាយ ឌិដ្ឋិយោ ចិតា កញ្ចិ សយំ បចទ្ធត្តំ យុជ្ជតីតិ អធិប្បាយេត បុច្ឆតិ៍ អបចិត្តត្តិ សមុច្ឆេទប្បហាតចសេត ឈឌ្ឌិតំ៍ បញ្ញាយ ឌិដ្ឋត្តិ ចិបស្សតាបញ្ញាសហិតាយ មក្កបញ្ញាយ កកចតា បដិចិឌ្ឍំ៍ យត្វ ឧប្បជ្ជត្តិ, តំ សត្តំ មទេឆត្តិ សមុច្ឆត្តិតិ មធិតាតិ អាហ “មធិតាតត្តិ ទេតសំយេច ទេចចត”ត្តិ៍ កញ្ចិ ឆមុត្តិ ទ្វុបឆមុំ អទ្វុបឆមុំ ចា៍ អតុបាឌិយិត្វាតិ អក្កហេត្វា៍

១ង០៍ត ឧបេតីតិ សត្តិ ត កច្ឆតីតិ អទេត្វាតិ អាហ “ត យុជ្ជតី”តិ៍ អតុឌាតិតត្តំ សិយា អតុបាឌាចិមុត្តស្ស កញ្ចិបិ ឧប្បត្តិយា អកាចទោ៍ “ឲចំ ចិមុត្តចិទេត្តា ត ឧបបជ្ជតី”តិ កាយទ្ទោតំ សកាចបទេចឌតំ បរិតិដ្ឋាតំ, ឲទេក បត ឧច្ឆេទចាឌិទោ “មយម្បិ ‘សទេត្តា អាយតិំ ត ឧបបជ្ជតី’តិ ចឌាម, សមណោ ទេកាតទេមាបិ តធា ចឌតី”តិ ឧច្ឆេទកាទេចយេច បតិដ្ឋហិស្សត្តិ, តស្មា កកចា “ត ឧបបជ្ជតីតិ ទោ ចច្ឆ ត ឧបេតី”តិ អាហ៍ “ឧបបជ្ជតី”តិ បត ចុទេត្ត សស្សតមេច កណ្ហាតិ ទេយាឌតា៍ ទេសទ្វយេបិ ឲទេសច តទេយា៍ អប្បតិដ្ឋាតិ ឧច្ឆេទចាឌាឌិចសេត បតិដ្ឋាទហិទោ៍ អតាលទេយ្ពាតិ ទេតសំយេច ចាឌាតំ ឡូលដ្ឋាទេមុណស្ស អកាទេចត អតាលទេយ្ពា៍ សុលបទេចសតដ្ឋាតត្តិ ទេតសទេញ្ញច ចាឌាតំ សុលបទេចសទេតាកាសំ មា លកត្យតិ៍ អតតុញ្ញាយ ឆត្វាតិ “ត ឧបបជ្ជតី”តិអាឌិតា អតុឌាតិតញ្ញាយ បដិញ្ញាយ ឆាតទេហតុ៍ អតុញ្ញាមម្បីតិ អតុឌាតិតញ្ញម្បិ ត្យតិយបញ្ញាបដិក្ខិបិ៍ បរិយទេត្តា បត ឆទេមា អត្វទោ បច្ចយាកាទេរា ឲចាតិ អាហ “ឆទេមាតិ បច្ចយាការឆទេមា”តិ៍ អញ្ញាត្វ បយោទេកាតាតិ ព្ទមញ្ញាតិឃ្យាតិកសាសតា អញ្ញាម្ហិ មិច្ឆាសមយេ បចត្តប្បយោទេកត, អតិឃ្យាតិកំ ចិចិធំ

មិច្ឆាបដិបត្តឹ បដិបជ្ជន្តាតិ អត្ថោ។ “អញ្ញាវាទិយកេនា”តិបិ បាឋោ, បច្ចយាការតោ អញ្ញាការទីបកអាចរិយវាទំ បគ្គយ្ហ តិដ្ឋន្តាតិ អត្ថោ។

១៥១។ អប្បច្ចយោតិ អតុដ្ឋាការោ, និរិន្ធនោតិ អត្ថោ។

១៥២។ យេន រូបេនាតិ យេន ខុប្បិបាសាទិកេន រូបេន សមន្នាគតា។ តំ រូបំ តប្បដិពទ្ធវិប្បដិសារេន សហ វិទាហកស្ស បច្ចិមំ អនុប្បត្តិសមយេ អាបន្នំ, តេន វុត្តំ បរិញ្ញាយ “អនុប្បាទសមុ”ត្តិអាទិ។ អញ្ញានំ នានាវិធំ អកាលគន្ធានំ គន្ធាកម្មិនោ “ឧត្តរា គន្ធា”តិ បរិវារ៉ា គតិញ្ច ន សក្កោសេយ្យ “ទ្រមិសា ឧតស្ស គន្ធា”តិ បរិយោការិតំ អសក្កោន្តានំ ទុប្បរិយោការេហោតិ ទុដ្ឋនោតិ អកាលនានំ កម្មិនោ “ឧត្តកាតិ ខកចហកបតាតី”តិអាទិនា បរេមុំ ន សក្កាតិ អប្បមេយ្យា, តតោ ឧច ទុដ្ឋនោ ឧចរេមទាត្តិ យថា មហាសមុទ្ទោ កម្មិនោ អប្បមេយ្យា ទុដ្ឋនោ, ឧចរេម និលាសរេចាបិ គន្ធចរេន, តស្មា អយំ រូបាទិ កេហត្វា រូបីតិអាទិចោទិហារោ ករិយេ, បរិតិត្តតស្ស បន តកភាវា តថា បញ្ញាបេតុំ ន សក្កា, តតោ តំ អាទេក្ខរូបបដ្ឋីតិអាទិ ន យុជ្ជេយ្យ យថា បន ចិដ្ឋយានោ ឧច ខាតចេនោ ញរត្តន បុរិមេន និយយានោ បុរត្តិយាទិទិសំ កតោតិ ទុច្ចេយ្យ, ន តិត្ថតោ, ឧចំ និលាសរេចាបីតិ ទស្សេន្តោ “ឧចរេមចា”តិអាទិមាហ។

អតិច្ចតាតិ ឧត្តុ អតិច្ចតាការហំ អសារតិទស្សនំ។ តេន យថា សោ សាលទុរេក្ខោ សាលាបលិសាទិអសារាបករេន សុទ្ធោ សារេ បតិដ្ឋិតោ, ឧចមយំ ទមុចិតយោ សារចសត្ថាតអសារចិករេន លោកុត្តរធម្មសារេ បតិដ្ឋិតោតិ ទស្សេតិ។ សេសំ សុចិញ្ញេយ្យមេវ។

អក្កិចន្ទសុត្តចណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

២។ មហាចុន្ទសុត្តវណ្ណនា

១៥២។ សហ កថា ឧតស្ស អត្ថីតិ សហកថី, “មយំ បុច្ឆាចរេន តុរេយ្យ៊ិស្សជ្ជនចរេនា”តិ ឧចំ សហបចត្តកថោតិ អត្ថោ។ ឧតស្សេច កថិតាតិ, តត្ថ បធេម ចិដ្ឋាត្តមំ ទេសិតំ, ទុតិយេ អក្កិតា ទស្សិតត្តិ តោចិជ្ជចន្ទសុត្តំ អក្កិចន្ទសុត្តត្តិ តាមំ ចិសេសេត្វា ទុត្តំ។ សីលំ លទ្ធិំ ន ចិស្សជ្ជេត្តិ, យស្មា សញ្ញាទានំ និយតោមំ ចិភាសោ អតញ្ញាសមុប្បាទោ, ហេតុសមុប្បន្នាបិ ន ចិទេត តិញ្ញាតំ លមត្តិ, ន លហុំ តោភាហ “ចសាតោល...បេ... សុត្តត្តី”តិ។ បន្ធិមកមតំ ខាកាលស្ស បរិបាកំ គតត្តា។ មដ្ឋិ អាលម្ពិត្វា ខកំ តរិតុំ ឌូតរត្តា បុរិសោ “មដ្ឋិ ឌូតរិត្វា ខករេ បតយានោ”តិ ទុត្តំ។ កមុបធចរេន ចិត្តារេសនត្តិ សំលិត្តរេសនំ ខុបិកាយ ទុត្តំ។ តោភាហ “មូលចរេន ចេត្វា”តិអាទិ។

ចិត្តារសចិសាតិ កមុបធចរេន ឮឆ ទេសិតទេសនាច មូលចរេន ទេសិតទេសនំ ខុបិកាយ ចិត្តារសចិសា។ ចិត្តារទេសនា តាម តត្ថីតិ ន កោចលំ អយមេច, អឆ ខោ សត្តាបិ ព្យុទ្ធាតំ និប្បរិយាយេន ខុទ្ទកោ តិរចរេសរតោ ចិត្តារទេសនា តាម តត្ថិ ទេសនាខាកាលស្ស មហាចិសយតាយ ករុណាសម្បត្តិយា ច តថ្វាយ មហាតុភាចត្តា សត្តញ្ញុតញ្ញាណស្ស សត្តញ្ញុតញ្ញាណសមង្គិតាយ ហិ

អចេសសបដិសម្ភិទាត្រកាចិតាយ អបរិមិតកាលសម្ភតញាណសម្ភារសមុទាគតាយ កទាចិបិ បរិក្ខយាភាវតាយ អនញ្ញសាធារណាយ បដិភានបដិសម្ភិទាយ បហុតវិចិត្រនិទស្សនបទូបកាយសម្បត្តិសម្បទាយ ចិត្តារិយមានា អនេកា ទេសនា តាវ បរិមិតា បរិច្ឆិន្នា អនន្តា, មហាការុណិកតាយ បន អនេកា ទេសនាយញ្ញាណសមារុឡ្ហំ តត្ថ តត្ថ បរិមិតំ បរិច្ឆិន្នំ កត្វា តិដ្ឋេយតិ. អយញ្ហ អត្ថោ មហាសីហនាទសុត្តេន (ម. និ. ១.១៣៩ អាទយោ) ទីបេតព្វោ. សត្ថុ និវិត្តនេម អត្តញ្ញាណសមចេតន អនុច្ឆិន្នា ទេវតេយ្យបុគ្គលញ្ញាណសមចេតន ទេសនាយ តិដ្ឋាបិតត្តា. ន ចេត្ថ សមុទាយតចិទេវាទេសា បរិយាយំ អតិវិរាយ មធាសម្មំ សមុដ្ឋិតំ ទេវិនិតត្តា សព្ពលហុត្តា ចាតិ.

១៨៦. សត្ថុ សម្មា កាយាចនា សម្បត្តិសមាទានចិទតីនំ ពុទ្ធាទិបេវតត្តា.

អតិយមេត្វាតិ “សម្មាសម្ពុទ្ធោ, សាធកោ”តិ ចា តិយមំ ចិសេសេន អកត្វា. អត្តានមេច…បេ… ចេទិតព្ពំ, តថា ហិ បរិញ្ញាទកោ “តិដ្ឋតុ កចំ កោតមោ”តិ អាហ.

១៨៧. សត្វាចអរហា ហោតិ បដិបត្តិយា បារិបូរិកាចតោ. តស្មិំ ញ្ញាកតេតិ តស្មិំ “ឯកកិច្ចបិ សាធកោ”តិអាទិនា សុដ្ឋុ បញ្ញាកចិតេ.

១៨៨. សម្មាទកោតិ បដិបត្តិសម្មាទកោ.

១៨៩. ទេសនាយចិន្តាយាតិ ទេសនាលក្ខណាបត្តាយ មគ្គបញ្ញាយ សាតិសយំ កត្វា កោលាចនេន វុត្តា, ផលបញ្ញា បន តាយ បត្តព្ពត្តា គម្ភីរចេន វុត្តា. តេនាហ “ទេសនាយផលត្តយំ បត្តព្ព”ន្តិ. ព្ពយំ បនេត្ថ អចិបរិតយត្ថំ បារិព្ពុតោ ឯច ចិន្តាយមានំ អប្បដិចិន្តិតតោ ចិតណ្ឌចាទី “យាចតកំ ទេសេន បត្តព្ពំ, អនុប្បត្តំ តំ មយា”តិ ចនេលេសំ កហេត្វា “អរហត្តមគ្គោបិ អនេន បត្តាមយចា”តិ ចទតិ. ឯចត្តិ ព្ពទាតិ ចុដ្ឋមានាយ កាថាយ.

កិលេសាតិ បហាយ បដ្ឋាតិ បដ្ឋោរម្មាកិយសំយោជនសព្ពាទោ សំកិលេសេ បហាយ បជហិត្វា, បហាតហេតុ ចា. បរិបុណ្ណសេចាតិ សព្ពសោ ចឌ្ឍិតសេលធម្មោ. អបរិហានធម្មោតិ អបរិហានសភាវោ. ន ហិ យស្ស ឆាតិកតេហិ សីលាទិធម្មេហិ បរិហានិ អត្ថិ, សមាធិមិប្បា បរិបូរការិតាយ ទេវតោចសិប្បទេត្វា. តេនាហ “សមាហិតិតិន្ទ្រិយោ”តិ. អបរិហានធម្មត្តាច ឋិតទេត្វា.

អនាកាមិតា ហិ អសេលកាចាចហា ធម្មា បរិបូរេតព្ពា, ន សេលកាចាចហាតិ សោ ឯកត្តបរិបុណ្ណោ សេសោ ចុត្តោ. ឯតំ ន ពុទ្ធចនត្តិ “មគ្គោ ពាហុចិត្តក្ខលិកោ”តិ ឯតំ ចនតំ ន ពុទ្ធចនតំ អគន្តុកោត្តចិបាកទាតតោ, ពាហុក្ខត្តំ បចត្តនេ បយោជនាការតោ ច លេកុត្តរកុសលស្ស, “សមាធិមានត្តរិកញ្ញមាហុ (ចូ. បា. ៩.៥; សុ. និ. ១១៦), ន បារំ ទិគុណំ យត្តិ”តិ (សុ. និ. ៧១៨) ឯចមាទីនិ សុត្តបទានិ ឯតស្សត្ថស្សាធកានិ. ឱរម្មាកិយសំយោជនប្បហានេន សេក្ខធម្មបរិបូរិកាចស្ស ចុត្តតាយ អយំ តច ចនេន ចិន្ទ្រិយាតិ.

អស្ស អាឃស្ទតោ ចន្ទស្ស៎

១៥៥៌ អភិញ្ញា ចា ការណត្ថិ ឃទិ្យាតំ តត្រ តត្រ សក្ខិភព្វតាបត្តាតំ ព្ភិឌ្ឌិចិឆបច្ចត្ថកចតាឌិ, តស្ស អភិញ្ញា ការណំ៎ អឆ ព្ភិឌ្ឌិចិឆបច្ចត្ថកចតាឌិ អភិញ្ញា, ឧចំ សតិ អភិញ្ញាបាទកជ្ឈានំ ការណំ៎ អចសានេ ឈដ្ឋាភិញ្ញាឃ បត អរហត្តំ៎ ឧត្តូ ន ឃស្មា បឆឃស្មេត្ត អាសចក្ខយោ អធិប្បេតោ, អាសចា ឃិណា ឧច, ត បុត ខេបបេតព្ពា, តស្មា តត្ត “ឃាចខេចា”តិ ត ចុត្តំ៎ ព្ភឆ ឋលសយាបត្តិ អធិប្បេតា, សា ច បុតប្បុតំ សយាបជ្ជីឃតិ, តស្មា “ឃាចខេចា”តិ ចុត្តំ៎ តខេតា ឧច ហិ “អរហត្តំ ចា ការណ”ន្តិ ចុត្តំ៎ តទិ្យា“ក្យាកាស្ស តាយាហំ តកាឃតតំ ក្ខបសយ្យជ្ជ ចិហរិស្សាមិ, ឃឆរិឃា ឧតរហិ ក្ខបសយ្យជ្ជ ចិហរន្តិ”តិ (ម៎ និ៎ ១៎៣៩៥; ១៎១០៤) អត្ថត្តខេស្ស ចិខេមាខេក្លស្ស បិហំ ក្ខបដ្ឋខេបត្វា អភិញ្ញា តិត្តាខេត្តត្តស្ស ការណំ, តឃិធំ សព្ពសាឆារណំ ត ខេហាតីតិ សាឆារណចខេសត តំ ឆខេស្សខេន្តា “អរហត្តស្ស ចិបស្សតា ចា”តិ អាហ៎

១០០៎ បរិឆខត្តិ តាម ចិប្បកតព្រហ្មចរិយចាសត្តា៎ បរិចិខេណ្ណា ខេហាតិ សាចខេកត តាម សត្ត្វ ឆខេម្ម កត្តព្ពា បរិឆរិឃា សម្មខេឆច តិដ្ឋាបិតត្តា៎ ខេតតាហ “ព្ភតិ...ខេប... ខេឆខេវា ឧចមាហា”តិ៎ ខេតសំ ក្យណាតត្តិ ខេតសំ អខេសក្លក្យណាតំ៎ ខេសសំ ស្មចិខេត្តាឃ្យខេមច៎

មហាចន្ទស្មត្តចណ្ណតាឃ ឈីតត្តប្បកាសតា សមត្តា៎

៣៎ ឌីឃតពស្មត្តចណ្ណតា

១០១៎ ពតតំ ពតំ, ស្មការស្ស ពតំ ឧត្តូ អត្ថីតិ ស្មការពតា, ស្មការស្ស ចា ព្ភមស្មិ ព្យុឆ្កប្បាខេឆ បឆមំ ពតំ ក្ខបិតាឃ ស្មការពតា, តាឃ៎ ឧចំតាមខេកតិ ឧចំ ព្ភត្តិលិក្ខចខេសត លឆ្ឆតាមខេក៎ បំស្មឆាខេតតិ ឆាតបំស្មខេក៎ ឌ្ឍតរិត្វា អភិរុហិតព្ពត្តិ បកតិក្ខមិខេតា អខេតខេកហិ ខេសាបិតឋលខេកហិ ឌ្ឍតរិត្វា បុត ខេលណត្វារ៍ កតិបខេឃហិ អភិរុហិតព្ពា៎

ចិតខេកាចាតិ មាត្យលស្ស ចិតត្តា តត្ត សការចសបតិស្សចខេសត ចិតខេកាច៎ កិច្ចាបិ សព្ព-សខេន្ត អចិខេសសខេតា អតចខេសសបរិឃាតាឃខេកា, ចត្វអធិប្បាឃាត្យខេរាឌី បត សន្តប្បខេឃារោកាតិ តមត្តំ សន្តាឃ បរិព្ពាឌខេកា “សព្ពំ ខេម តក្ខមតី”តិ អាហ៎ ឃា ខេលិខេក មត្យរិស្សាបបត្តិខេឃាតិអាឌិកា ក្ខបបត្តិខេឃា, តា អតត្តសមុកាកតា តត្ត តខេត្តច សត្តាតំ ក្ខិដ្ឋិជ្ជតខេតា, តស្មា សមឃចាឌីហិ ចុច្ចមាតា សព្ពា អាឃតិំ ក្ខប្បជ្ជតីតាបបត្តិ ត ខេហាតិ៎ ឌលក្យព្ពត្យអកា ចិឃ ហិ ព្ភខេម សត្តា តត្ត តត្ត សមខេឃ ក្ខប្បជ្ជិត្វា ភិជ្ជន្តិ, ខេតសំ តត្ត បជិសត្តិ តត្ថីតិ អស្ស អធិប្បាខេឃា៎ ខេតតាហ “បជិសត្តិខេឃា”តិអាឌិ៎ អស្ស អធិប្បាឃំ មុច្ចិត្វាតិ ខេឃតាធិប្បាខេឃត បរិព្ពាឌខេកា “សព្ពំ ខេម តក្ខមតី”តិ អាហ, តំ តស្ស អធិប្បាឃំ ឌាតខេន្តាបិ អឌាតខេន្តា ចិឃ ហុត្វា តស្ស អក្ខខេរ តាច ខេកាសំ ឆខេស្សខេន្តាតិ បខេឆសសព្ពំ សន្តាឃ ខេតត ចុត្តំ, សព្ពសព្ពចិសឃំ កត្វា តត្ត ខេកាសំ កណ្បុត្តា៎ ឃឆា ខេលិខេក ខេកតចិ “សព្ពំ ចុត្តំ, តំ មុសា”តិ ចុខេត្ត តស្ស ចចតស្ស សព្ពខេត្តាកឆត្តា មុសាភាខេចា អាបខេជ្ជយ្យ, ឧចំ ព្ភមស្សាបិ “សព្ពំ ខេម តក្ខមតី”តិ ចខេឆតា តចា បចត្តា ឌិដ្ឋិបិ តក្ខមតីតិ អត្ថខេតា

អាបត្តិយេច ហោតិ។ តេនាហ កេចា – “ឯវាបិ តេ ដ៏ជ្ជិ តក្ខុយតី”តិ។ យថា បត ពោតចិ “វត្ថុ ចុត្តិ ឰវា”តិ ចុត្តេ អធិប្បាយាតុរេធិតិ វដ្ឋប្បចត្តិ, តស្ស ចចត់ ឰត្វិត្វា តខេត្ថាវេយេច ឰវាការេចា ខាយាពេតា, ឯចបិធាបិ “វត្ថុ យេ តក្ខុយតី”តិ ចចតេតា យស្សា ដ៏ជ្ជិ យា ចេវត “វត្ថុ យេ តក្ខុយតី”តិ តេត ចុត្តិ, ត់ ដ៏ជ្ជិ ឰត្វិត្វា តខេត្ថាយេច យថាធិប្បេត់ វត្ថុ តក្ខុយតីតិ អយយត្វោ ខាយាពេតា, កេចា បត ចាឌិចេទោ ឃុឭយាយ អាលិយា ធ្វល់ អាលិ តិហរេត្វា ចិយ ប្លបិយេត តស្ស ដ៏ជ្ជិពត់ តិហរិត់ តស្ស អធិប្បាយេត អចត្វា វដ្ឋចេវត តាច លក្ខយាត់ ខោរ៉ សេស្សេត្វា “យាបិ ខោ តេ”តិអាឌិយាហ។ តេត ចុត្តិ – “អស្ស អធិប្បាយ៉ ឰត្វិត្វា អក្ខុទេ តាច ខោរ៉ សេស្សេត្វា”តិ។

បទិត្ថាខកោ បត យ៉ វត្ថាយ “វត្ថុ យេ តក្ខុយតី”តិ យយា ចុត្តិ, “អយ៉ វេវា”តិ យថាចុត្តខោរបរិហរណត្វំ តស្មិំ អត្វេ ចុត្តិយាតេ ឯវ ខោវេវា វត្ថុ ត ហោតិ, ឯចបិ វយណោ កោតយោ យយ ចារេខ ខោរយេច អារោបយ្យាតិ អត្តតោ អត្ថាវយ៉ តិរុហិត្វា យថាចុត្តខោរ៉ បរិហរិតុកាមោ “ឯវា យេ”តិអាឌិយាហ។ តត្ថ តយ្យស្ស តាឌិវយេចាតិ យ៉ “វត្ថុ យេ តក្ខុយតី”តិ ពហិត់ ចត្វុ, តបិ តាឌិវយេច កេចយ្យាតិ។ អយត្ថោ វត្ថុចេត្វាពេធ្ធិ យយ្យបិ ដ៏ជ្ជិចត្វុ, ត់ យេ លយេយ្យចាតិ។ យត្ថា បត “ឯវាបិ ដ៏ជ្ជិ ត្យ៉ាតក្ខុយតី”តិ យាបិ ដ៏ជ្ជិ ចុត្តា កចតា កោតយេត, វាបិ យ៉យ្យាតក្ខុយតិ, តត្ថា វត្ថុ យេ តក្ខុយតេចាតិ បទិត្ថាខកស្ស អធិប្បាយោ។ តេនាហ – “ត់ បរិហរាមីតិ វត្ថាយ ចេតី”តិ។ តថា ច ចក្ខុតិ “តត្ថាបិ ប្ដេត្ថេដ៏ជ្ជិ យ៉យ្យាតក្ខុយតី”តិ។ “ឯវា យេ ដ៏ជ្ជិ”តិ យា ធិតិក្ខុតា ដ៏ជ្ជិ, តាយ “វត្ថុ យេ តក្ខុយតី”តិ បតេត្វុ វត្ថុកហលោត ពហិតត្វា អាហ – “អត្វតោ បតស្ស ឯវា ដ៏ជ្ជិ ត យេ លយតីតិ អាបត្តី”តិ។ អយ៉ ខោរវាតិ សេស្សេត្វា អាហ “យស្ស បតា”តិអាឌិ។ ឯវាតិ ដ៏ជ្ជិ។ ទុចិតត្តិ ដ៏ជ្ជិសេស្សេតត អភិតិចិចិត្វា ទោរចត្វា ពហិត់។ តេត ហិ ដ៏ជ្ជិអក្ខុយេត អទុធិតេត កចិតត្ថាត្តិ វតិ ដ៏ជ្ជិ យា អក្ខុយការេច តតេតា តាយ ពហិតាយ លយេយ្យ ទុច្ចេយ្យ យថា, ឯច់ វត្ថុស្ស អក្ខុយការេចតិ អបទការេពោ វត្ថុ លយតិ ទុច្ចតីតិ អាបត្តិ។ ត បតេវ ត់ វយ្យជិច្ចតីតិ ឯវ “វត្ថុ យេ តក្ខុយតី”តិ ឯច់ ចខេត្វា ប្លេត្ថេចាឌិ ត់ ចុត្តតេយេត វត្ថុស្ស លយត់ ទុច្ចត់ ត វយ្យជិច្ចតិ។ ខារេយេត ចុត្តយត្វំ ពចំ ត វយ្យជិច្ចតីតិ អាហ “ពោចល់ តស្សាបិ ប្លេត្ថេដ៏ជ្ជិ យា ប្លេត្ថេយេច ពលាតី”តិ។ វេត្ថាវឌ្យាឌយាត់ អាយតិ ប្លប្បាង់ អទុច្ចិត្វា ត់ វត្ថាយ អយ៉ “វត្ថុ យេ តក្ខុយតី”តិ ចេតិ, ប្លេត្ថេដ៏ជ្ជិពោវ ច ប្លត្ថិត្ថុវ ព្យុតោ ប្លេត្ថេដ៏ជ្ជិ វការេចាតិ។

តេនាតិ តេត ពារណេត, យត្ថា ឰលេធពេត្ថុ វត្តា ព្រាឌិវ៉ ដ៏ជ្ជិ បក្កយ្យាតិដ្ឋត្តិ, តត្ថាតិ ចុត្តិ ហោតិ។ បខហតពោត ចា ចិទេត្តត ឯពត្ថ្យ ពេហត្វា បខហតពោហិ អប្បខហតពោ តិត្ថុទេត់ កេចា “អតោ...បេ... ខាហុតទា”តិ អចោឌាតិ អាហ – “បខហតពោវ តិស្សក្ក”ត្តិ យថា “បត្ថុឃឹលេហិ បការចតា បត្ថាចត្តតទា”តិ។ “ខាហុ”តិ ចត្វា ត ពោចល់ ខាហុ, អច ខោ អតិចិយ ខាហុតិ សេស្សេត្វា “ខាហុតទា”តិ អាហ។ “ខាហុ ហី”តិ តយិខ៉ តិស្សក្កចចត់, អច ខោ បច្ចត្តចចត់។ ពចំ ហិ-វដ្ឋោតិ អាហ “ហិ-ការោ តិបាតយត្ត”ត្តិ។ អតិស្សក្កចចត់ តាច តស្ស បខហតកាត់ ខាហុកាចតោ តេបិ បទតោ “ខាហុតទា”តិ ចុច្ចិយត្តិ។ ឰលេស្សតត្តិ យេ តាឌិវ៉ សេស្សត់ បឆយ៉ ប្លបិឌិយត្តិ, តត្ថាតិកយេច បត្ថា ពហិតសេស្សត់។ ចិខាតិយត្យាបឆយ៉ ពហិតសេស្សត់ អប្បហាយ ចិខាតិយស្ស ពហលំ ត វេក្ខុតិ ចិទុច្ចស្ស អតិតិចេវស្ស វហ អតចដ្ឋាតតោ។ អចិទុច្ចិ បត ឰលេស្សត់ អចិស្សត្ថិត្វា ចិវយាឌិកេខកិត្ត អបទសេស្សត់ ពេហត់ លក្ខតិ។ តេនាហ “ឯត្ថុ ចា”តិអាឌិ។

តត្ថុ ពិត្ថាបិ ឯពច្ចវស្សតចាវេខា វស្សតុច្ចេដ្ឋាកិតិចេវាត់ ចេវត យថាក្ខុយ៉ វស្សតុច្ចេបក្កាហតខាតិពោ, ប្លេត្ថេបក្កាទេហត បត វស្សតាកិតិចេវស្ស ត់ការេហត ច អវស្សតាកិតិចេវស្ស ចិទុច្ចត្តុតោ ប្លកយត្តុបិ “ឯពច្ចវស្សត់ ចា ពហិត់ ត វក្កា”តិ ចុត្តិ, តថា

“สสฺสตํ วา อุจฺเฉทํ วา น สกฺกา คเหตุ”นฺติ จ ฯ มูลสสฺสตทิฏฺฐิปทํ คหิตํ ฯ อายตเนสุปิ โยเชตพฺพนฺติ ปฐมํ จกฺขายตนํ สสฺสตนฺติ คเหตฺวา อปรภาเค น เกวลํ จกฺขายตนเมว สสฺสตํ, โสตายตนมฺปิ สสฺสตํ, ฆานายตนาทีนิปิ สสฺสตนฺติ คณฺหาตีติอาทินา โยเชตพฺพํ ฯ อายตเนสุปีติ ปิ-สทฺเทน ธาตูนํ อินฺทฺริยานมฺปิ คโห ทฏฺฐพฺโพ ฯ อิทํ สนฺธายาติ “มูเล สสฺสต”นฺติอาทินา วุตฺตปจฺจยกฺขาหสฺส สมานชาติยํ อปรกฺกาหํ สนฺธาย ฯ

ทุติยวาเร ปฐมวาเร วุตฺตสทิสํ วุตฺตนเยเนว เวทิตพฺพํ ฯ ตตฺถ อาคตญฺจ ทิฏฺฐีติ “ยทิ รูปํ สสฺสตํ สิยา, นยิทํ อาพาธาย สํวตฺเตยฺย ฯ ยสฺมา จ โข รูปํ อสสฺสตํ, ตสฺมา อภิณฺหปฏิปีฬนฏฺเฐน อุทยวยวนฺตตาย รูปํ อนิจฺจํ สงฺขตํ ปฏิจฺจสมุปฺปนฺนํ, สสฺสตาภินิเวสา ยิฏฺฐา”ติอาทินา ตตฺถ สสฺสตวาเท อาคตญฺจ โทสํ ทิสฺวา ฯ ปีฬาทิกนฺติ ตสฺมา ปฏิปีฬนฏฺเฐน อยาถาวคฺคาหตาย รูปํ น สกฺกา ปีฬาทิกเมว ฯ เวทนาทีนมฺปิ อนิจฺจาทิภาวทสฺสนํ รูปเวทนาทีนํ สมานโยคกฺขมตฺตา วิสฺสชฺเชตีติ ปชหติ ฯ

ติสฺสา ลทฺธิยาติ สสฺสตุจฺเฉทลกฺขสสฺสตทิฏฺฐิยา ฯ ยสฺมา สสฺสตทิฏฺฐิกา วเทนฺติ ทุพฺพลสฺส อาสนฺนา ฯ ตถา หิ เต ปีฬิยนฺตีติ ทุกฺขนฺติ, ภวาภวทิฏฺฐึ วเสน อิเมสํ สตฺตานํ สํสารโต นิมุกฺขปนํ นตฺถีติ วุตฺตา ติสฺสา วิเสสโต คเหตพฺพา ฯ

อิธโลเก ปรโลเก อตฺถีติ ชานาตีติ วุตฺตตฺตา สสฺสตวาทสฺส อปฺปสาวชฺชตาการณมาห, วฏฺฏํ อสฺสาเทติ, อภินนฺทตีติ อิมินา ทนฺธวิราคตาย ฯ เตนาห “ตสฺมา”ติอาทิ ฯ อิธโลเก ปรโลเก อตฺถีติ ชานาตีติ อิมินา ตาสุ ตาสุ คตีสุ สตฺตานํ สํสรณํ ปฏิกฺกมตีติ ทสฺเสติ, สุกตทุกฺกฏานํ กมฺมานํ ผลํ อตฺถีติ ชานาตีติ อิมินา กมฺมผลํ ฯ กุสลํ น กโรตีติ อิมินา กมฺมํ, อกุสลํ กโรนฺโต น ภายตีติ อิมินา ปุญฺญาปุญฺญานํ สภาวโต ชานนฺตีติ ทสฺเสติ ฯ วฏฺฏํ อสฺสาเทติ อภินนฺทตีติ ตณฺหาวสโต ฯ ปีฬํ ลทฺธึ ชหิตุํ น สกฺโกติ วฏฺฏปจฺเจสฺส อนุตฺตรโต ฯ ฉนฺทจารี หิ ตสฺมึ กเต ฉนฺทํ ยญฺญติ ฯ ตโต ปรํ อิธโลเก ปรโลเก อตฺถีติ ชานาติ สุกตทุกฺกฏานํ ผลํ อตฺถีติ ชานาติ กมฺมผลวาทีภาวโต ฯ เยภุยฺเยน หิ ฉนฺทจารี สภาวนิยติยทิฏฺฐาภินิเวเสสุ อญฺญตราภินิเวสา โหติ ฯ ปีฬํ ทสฺสนํ ปชหติ วฏฺฏาภิรติยา อภาวโต ฯ ปิเรยิโย ปูเรตุํ สกฺโกนฺตา ปจฺจกฺขมนฺทา หุตฺวา, โลกโวหาเรเนว โส สมฺมาสมฺพุทฺโธ หุตฺวา ปรินิพฺพายตีติ โยชนา ฯ อสกฺโกนฺตาติ พุทฺโธ โหตุํ อสกฺโกนฺตา ฯ อภินีหารํ กตฺวา อนุสาวกาทิภาวสฺส อภินีหารํ สมฺปาเทตฺวา ฯ สาวโก หุตฺวาติ อนุสาวโก มหาสาวโก หุตฺวา, ตตฺถาปิ เตวิชฺชา ฉฬภิญฺญา ปฏิสมฺภิทาปฺปตฺตา วา สุกฺขวิปสฺสโก อุภโต วา พุทฺธสาวโก หุตฺวา ปรินิพฺพายติ ฯ สพฺพมิทํ ฉนฺทวาทิโน กลฺยาณมิตฺตนิสฺสเยน สมฺมตฺตนิยาโมกฺกมเน ลิปฺปวิราคตาทสฺสนตฺถํ อาคตํ ฯ เตนาห “ตสฺมา”ติอาทิ ฯ

๑๐๑ ฯ กณฺฐิเยเนวาติ อารกาเยว ฯ กณฺฐิยสมีเปน ฉนฺทวสฺเสน ฯ ปุริเสาติ ปริปุณฺณญฺญาสโย ฯ โสติ ปริฬาหโก ฯ อปฺปหายาติ อภิภวิตฺวา ฯ วิคฺคเหตีติ กลเหา อิธเยว สทฺธึ, โยธยนฺตีติ อญฺญมญฺญํ วิรุทฺธาการเหตีติ กตฺวา ฯ วิวาทนฺติ วิรุทฺธวาทํ ฯ วิฆาตนฺติ วิโรธเหตุกํ จิตฺตวิฆาตํ ฯ วิเหสนฺติ วิคฺคหวิวาทนิมิตฺตํ กายิกํ เจตสิกญฺจ กิลมถํ ฯ อาคตญฺจ ทิฏฺฐีติ อุตฺตานํ ทิฏฺฐึ อุปรูปริ อาคตเว, อภิณฺหาตีกการตาย ปน สพฺพติ อายติญฺจ ยถาคตเวาติ อุตฺตํ อาคตญฺจ ทิฏฺฐึ ฯ

១០៥. “ចសោហយន្តិ, ចសោ ទេ អត្តា”តិអាទីសុ (ម. និ. ១.១៣១; ស. និ. ១.៥៥) កាយំ អនេត្តីតិ កាយត្ថោយា, នោសេយច, តស្ស ចា សមូហោ កាយត្ថយតា, កាយបដិពទ្ធោ កិលេសោ ។ តេនាហ “កាយំ...បេ... អនេត្វា”តិ ។

អសុភិស្សកាចត្តិ អសង្ខរតោ ចចត្តិតកាចំ ។ តេត តាសំ យថាសកំ បច្ចយានំ វុប្បន្និត្វា ចិកមំ ជស្សេតិ ។ ឲចញ្ញាតាសំ កជាទិបិ សង្ខរោតត្តិ ។ តេនាហ “តត្រាយំ សង្ខេបត្ថោ”តិអាទិ ។ សទ្ធំ អគ្គហេត្វា “អញ្ញា ចេជនា”តិ អតិយេន ទុត្តត្តា តេមេច ចិកមំ ជស្សេត្តា “អនុប្បន្នាច ហោន្តិ អត្តរហិតា ចា”តិ អាហ ។ សទ្ធបតោ តិយេត្វា ទុច្ចមានេ កាចិ អនុប្បន្នា ចា ហោតិ, កាចិ អត្តរហិតា ចាតិ ។ ទុណ្ណចិទុណ្ណកាចជស្សតត្តិ ឥណេ ឥណេ កិច្ចយាតកាចជស្សតត្តំ ។

ត ពោតចិសំចជតីតិ ពោតចិ បុគ្គលេត សត្តិ ជិដ្ឋិវាកចនេត សំកិលិដ្ឋចិត្តា ត ចជតិ ។ តេនាហ “សស្សតំ កហេត្វា”តិអាទិ ។ ត ចិចជតីតិ ចិទុទ្ធភាវេចា ហុត្វា ត ចិចជតិ ។ បរិចត្តត្តាតិ វុច្ឆន្ទំ កហេត្វា ឲកច្ចសស្សតំ កហេត្វា ឲចំ ទុត្តត្តយេត តមេយាបិ ចាជា បរិចត្តត្តា ហោរេឌតត្តា ។ តេត ចេចាហរតីតិ តេត លោកចេចាហារេត លោកសមញ្ញា អតតិឆាចត្តោ សត្តោ បុរិសោ បុគ្គលោតិអាទិនា ចេចាហរតិ, ត បត ពាតោ ឥតិហិរកា ចិយ អភិនិចិសតិ ។ តេនាហ “អបរាមសត្តោ”តិ ។ កញ្ចិ ឆម្ពត្តិ ទុបាទីសុ ឲកំ ឆម្ពំ ។ បរាមាសគ្គាហេត អគ្គហេត្វាតិ “តិច្ចត្តិ”តិអាទិនា, “ឲតំ មមា”តិអាទិនា ច ឆម្មសភាចំ អតិក្កមិត្វា បរតោ អាមសិត្វា កហណេត អគ្គហេត្វា ។

កតាទីតិ កតកិច្ចោ ។ សោ ចជេយ្យាតិ ឥណាសចោ ភិក្ខុ អហង្ការមមង្ការេសុ សព្ពសោ សមុច្ឆិន្នេសុបិ អហំ ចជាមីតិ ចជេយ្យ ។ តត្ថ អហន្តិ តិយកដ្ឋសត្តានេ មមន្តិ តស្ស សត្តកានេ ចត្តុំ លោកតិរុឡ្ហហោ ។ សមញ្ញាត្តិ តត្ថ សុកុសលតាយ លោកេក សមញ្ញា កុសលោ ចិទិត្វា ចេចាហារមត្តេតាតិ ពោចលំ បច្ចកតុទ្ធោ ហុត្វា មហាចាឌីបិរមិយោ ឬរតុំ អសក្កោត្តោ សាចកោ ហុត្វា ជេសចេចាហារមត្តេត ត អប្បហីតតតណ្ហោ ចិយ អត្តបុត្តជ្ជនោ អភិនិវេសនេត ។

១០៦. សស្សតាទីស្វតិ សស្សតាភិនិវេសាទីសុ ។ តេសំ តេសំ ឆម្មានត្តិ តិទ្ធាវេណ សាមិចទនំ ។ សស្សតំ អភិញ្ញាយាតិ សស្សតទិដ្ឋិ សមុទយតោ អត្ថង្គមតោ អស្សាទតោ អាទីនវតោ តិស្សរណតោ អភិចិសិដ្ឋាយ បញ្ញាយ បដិចិជ្ឈិត្វា ។ បជហន្តិ អត្តុត្តប្បហានំ សមុច្ឆេទំ ។ ទុបស្ស បជហន្តិ ទុបស្ស តប្បដិពទ្ធសង្ខារេតប្បហានេត បហានំ ។ អនុប្បាទតិរោទេឆេត តិរុទ្ធេហិ អាសវេហិ អគ្គហេត្វាច ចិត្តំ ចិមុច្ចិ ។ “អាសវេហិ ចិត្តំ ចិមុច្ចិ”តិ ឲត្ថ កិញ្ចិបិ អគ្គហេត្វា អនេសេត្វា ។ សោឡសច បញ្ញាតិ មហាបញ្ញាទិកា សោឡស បញ្ញា ។ ចតុរង្គសមន្នាគតោតិ បុរិណ្ណាបេរិសជដិចសតា, ពោតចិ អកាយត្តិតមេច អនេកសតានំ ឲយេច អនេកសហស្សានំ ចា ភិក្ខូនំ សន្និបតិតតា, សព្ពេសំ ឲហិភិក្ខុភាវេចត វុបសម្បន្នតា, ឥជ្ឈអភិញ្ញតា ចាតិ ។ តេនាហ “តត្រិមានិ អង្គានី”តិអាទិ ។ មំ បតេត្ថ អត្ថតោ អចិកត្តំ, តំ សុចិញ្ញេយ្យមេច ។

ទីឃនខសុត្តចណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា ។

៥៉ យាកល្ហិយសុត្តចណ្ណតា

១០សិ៉ះឆ្វេយាកល្ហិយាតិ ឆ្វេ យាកល្ហិយតាយកា៉ ឆេចកញ្ញុសជិសត្តិ ឆេចាត់ ចសតឡចទកសជិសំ៉ ឲតំ ចុត្តត្តិ “ភារក្វាឌកោត្តស្ស ច្រាហូលស្ស អព្យាការេ តិលសត្វារកេ”តិ ឲតំ ចុត្តំ៉ ត រកចលំ តំ ឌិចសរយចាតិ ឃំ ឌិចសំ យាកល្ហិឃោ បរិត្តាឌកោ តិលសត្វារកំ បត្តាត្តំ, ត រកចលំ តំ ឌិចសរយច ភកចា ឃេតត្តាតទេរា ចតសណ្ហោ, ទតុបសក្កយឺតិ ឃោឌតា៉ កាឡុបចាទេតិ កាយសមិបេ៉ សត្តាលំ កត្វាតិ សត្តាលំ កត្វា ចិឃ៉ ត ហិ ភកចទតា តស្ស សត្តាលាការេណ បឃោឌត់ អត្ថិ៉

សយលរសឃ្យាត្រុបត្តិ សយលស្ស អត្ថចិកា សេឃ្យា៉ បរិសំសទត្វា ហិ អឃំ ទ្ធុប-សឌ្ឍោ៉ ទតតាហ “ត្តយំ តិលសត្វារក”ត្តិអាជិ៉ អតាកិណ្ណាតិ ចិលុឡហ្គតា អឈច្ចិតា៉ ហត្វបាំឌសឺសេហិ តត្វ តត្វ បហេឌត ត ចសិទតា អកិត្ត, អចលិតត្តា ឲច អកិត្ត អត្វសលំ៉ បរិច្ឆិត្តិត្វា បត្តារត្វា ចិឃាតិ អឃំ លេកេត ចិត្តការេត ចិត្តត្វា ព្យលិកាឃ បរិច្ឆិត្តលេខាឃ បរិច្ឆិត្តិត្វា លិលិតា ចិត្តកតសេឃ្យា ចិឃ៉ ក្ខត់ ចុឆ្ចតិ ចឆ្គិតំ, តំ ហត្តិតិ ក្ខតហុតោ៉ ទតតាហ “ហតចឆ្គិតោ”តិ៉ តំ បតាឃំ ចល្លាឌិប្បុ សំចទចិឆាត់ ចឆ្គិហតត់ យត្តាតិ៉ ទតតាហ “យទិឃាឌការកស្សា”តិ៉ ច្ឆ្វាហេតត្តត្តិ ក្ខូអារចិសឃ្យុបហារេត ចឆ្គេតត្តា បឺលេតត្តា៉ តំ បត អគត្ថុក្ខុតាតុកចគេត ហោតីតិ អាហ “អជិន្ទ្ច ឌក្កិតត្តា”ត្តិ៉ អត្ថុក្ខុតំ បត អបលិតំ ហោតីតិ ចុត្តំ “ជិន្ទ្ច សយតិក្កយិតត្តា”ត្តិ៉ សេសចាទេឃុបិ ឲសេច តឃោ៉ បរយជិន្ទ្ចឆយ្យុតិត្តាតចាឌី កិទេស បរិត្តាឌកោ, តស្មា ឲចំ លសុ ក្វាទេសុ ចឆ្គិ បត្តារបេតិ៉ ឃស្មា ឃំ លត្តយ្យិ ចល្លាឌិត់ ឃចាសកំ ចិសឃក្កហលំ បជិក្កិបត្តោ សេលិកស្ស អចឆ្គិតំ ចិតាឃសយច បត្តារបេតិ, តស្មា សោ សឃយ្យិ ចឆ្គិហតោ ហតចឆ្គិតោ៉

សំកិលេសទតា អារកត្វា អទិឃោ តិឃ្យាតិកឆយុភាចទតា ឌារឃោ ឆទយ្វ៉ ចឌ្ឍលេសស្សបិ អភាចទតា ក្យុសលិ៉ ទតតាហ “បរិសុឌ្ឍ ការលាឆទយ្វ អតចឌ្ឍ”តិ៉ ក្ខក្កតស្សាតិ ក្ខក្ចុក្យុសិតតាឌិតា ក្ខូអារស្ស៉ យុទេ អារក្កិ ឆបេត្វាតិ យុទេត សំឃទតា ហុត្វា៉ អឡ្ហឌឡ្ហអាឌិតិ កហេត្វា ចិឃ អបុទេឃយាទតាតិ អឡ្ហឌឡ្ហអាឌិតិ អត្តាឃត្តាចិសជិសាតិ ចិឃ បុទលកចាតឃេត ឃំ កិត្តិ អកាឆេត្វា៉ ទតតាហ “យឃា កចិតតិឃាទយតា”តិ៉

១០ប៉៉ចលសយាបត្តិឃាចុជ្ជិទតាតិ ឌិចាចិហារទតា ចុជ្ជិទតាតិ អទត្វា៉ ឌិចាចិហារទាបិ ហិ “បជិសល្លាត”ត្តិ ចុច្ចតិ “ទទេហាកតស្ស បជិសល្លិតស្ស ឲចំ ទេចតសោ បរិចិតក្កោ ក្ខុឌបាជឺ”តិអាឌិប្បុ (បារា៉ ១ប៉)៉ ភកចា ហិ ចលសយាបត្តិទតា ចុជ្ជាត្តុត្តរកាលំ ទតសំ កចាឃសល្លាបំ ស្ញុត្វា ឌិចាចិហារទតា ចុជ្ជាឃ តត្វ កទតា៉ សំទេចកោ តាឃ សទេហាត្តប្យតាលំ, តំ តិត្តិត្តតចទេសតបិ ហោតិ, សំទេចាតិស្សិតំ សត្តាឃាហ “បឺតិសំទេចកេត សំចិកក្កា”តិ៉ សោ បត ឃស្មា បុទិយាចត្វាឃ ចលត់ ហោតិ ចិត្តស្ស, តស្មា អាហ “ចសិទតា កយ្យិទតា”តិ៉ តិលិលទសាទតត បុទិសេតាតិ ភកចត្តំ សត្តាឃាហ៉

១០ង៉ឆយុឆេសត់ អារកិ ឃចា ចិតេឃ្យុឆយតក្យុសលិ ចសតុជ្ជាតឌ្ឍេតាតិ ត្តឆំ អារយិតត្តកាចស្ស កាចលក្កលចឆត់៉ អារយតិ ឲត្វាតិ អារាទយា, ទ្ធុបំ អារាទយា ឲតស្សាតិ ទ្ធុបិរាយំ, តទតា ឲច តត្តិត្តការេចត ទ្ធុបេ រតត្តិ ទ្ធុបទតំ, ទតត សទយ្វ ក្សប្បត្តិឃា ទ្ធុបេត សយុជិតត្តិ

ᩁᩪᨷᩈᨾᩩᨴᩥᨲᩴ, ᨲᩮᨩᩴ ᨲᨩᨠᩥᩉᨲᨯᩅᨶᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ ᨴᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᨾᩥᨲᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩈᩅᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨣᨲᩅᩥᩈᨠᩣᨿᩥᨠᩴ ᨣᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲᩥᨾᩣ ᨣᨲ᩠ᨲᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩮᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨸᨶᩦᨲᩴ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨶᩥᩅᩣᩁᨱᩮᨶ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨸᩥᩉᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ.

᪑᪑᪐. ᩏᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᨶᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᩉᨲ᩠ᨲᩥ ᩏᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᨶᨠᩥᩃᩮᩈᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᩉᩴ ᨠᩥᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨾᩩᨴᩣᨿᩣᨷᩉᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᩁᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩮᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩉᨲᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣ ᩋᩅᩔᩴ ᩃᨽᨲᩥ ᨶ ᩃᨽᨲᩦᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨸᩁᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩮᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈ ᩈᩣᩁᨷ᩠ᨽᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩉᩮᨲᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ, ᨽᩮᩣ, ᨣᩮᩣᨲᨾᩣ”ᨲᩥ.

᪑᪑᪑. ᨲᩮᨲᩥ ᨲᨿᩣ, ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩤ ᨸᩥᨿᩮᩣ ᩅᩔᩴ ᩅᩣᩈᩮᩣ ᩅᩔᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨸᩮᩈᩃᩮᨸᨶ, ᩅᩔᩥᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲᩦᨲᩥ ᩅᩔᩥᨠᩮᩣ, ᩅᩔᨠᩣᩃ ᨶᩥᩅᩤᩈᩣᨶᩩᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

ᨶᩣᨲᩥᩏᨧ᩠ᨧᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨲᩥᨶᩦᨧᩣᨲᩥ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩅᩤ ᩏᨧ᩠ᨧᩣ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨠᩮᩣ ᩅᩤ ᨶᩦᨧᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨲᨴᨶᩩᨠᩪᩃᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩣ ᨶᩣᨲᩥᩏᨧ᩠ᨧᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨲᩥᨶᩦᨧᩣ ᨶᩣᨲᩥᨴᩦᨥᩣᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨠᩔ ᩅᩤ ᨶ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᨶᩴ ᨶᩣᨲᩥᨻᩉᩪᨲᩥ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩔ ᩅᩤ ᨶ ᩋᨲᩥᨻᩉᩪ ᨾᩥᩔᨠᩣᨶᩴ ᩅᩤᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩅᩤᨾᩥᩔᨠᩣᨶᩴ ᩏᨩ᩠ᨩᩩᩅᩈᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩣᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩮᩉᩩ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲᩥᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᨿᩮᩣᨣᩣᩅᨧᩁᩮᨶ ᩏᨩ᩠ᨩᩩᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩁᨸᩅᩮᩈᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨿ᩠ᨿᩉᩣᨶᩥ ᨶᩦᩉᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᨷᩮᩈ᩠ᨿᩮ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩈᩩ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩉᩣᨶᩥ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᩦᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨸᩩᩃᨴᩣᩃᩦᨶᩦᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩃᩥᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᩏᨴᨠᨿᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩏᨴᨠᩅᩤᩉᨠᨿᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ.

ᨶᩦᩃᩩᨸ᩠ᨸᩃᨣᨧ᩠ᨨᨠᩮ ᨣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᨠᩈᩥᨲᩮᩉᩥ ᨶᩦᩃᩩᨸ᩠ᨸᩃᩮᩉᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨠᩮ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᨣᨲᩣ. ᨣᨶ᩠ᨵᨠᩃᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨵᨾᩥᩔᨠᨠᨴ᩠ᨴᨾᩴ ᨾᨿᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲᩥ ᨾᩩᨠᩥᨦ᩠ᨣᩋᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩁ ᨶᩣᩅᩣ, ᨾᩮᨲᩣ ᩏᨴᨠᩴ ᩋᨠᩥᩁᩩᩉᨲᩥ ᩃᩮᩣᩉᨶᩣᩅᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᩉᨾᨿᨾᨲ᩠ᨲᨶᩣᩅᩴ ᨴᩣᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᩉᨾᨿᩴ ᨴᩣᩃᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᩅᩮᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨽᩣᨣᩮ ᩏᨴᨠᨾᨲ᩠ᨲ ᨣᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨴᨠᨷᩩᩈᩥᨲᩮ ᨲᩮᨾᩮᨲ᩠ᨲ ᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᨲᩣ ᨾᩣᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᨶᩦᩃᨷᩴ ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨲᩥ ᨴᩦᩅᩤᨠᩣᩃᩮᨲᩥ ᨴᩦᩅᩤᩈᩮᩅᩃᩥᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨷᩈᨲ᩠ᨲᨴᩥᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨹᩃᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩁᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ – “ᨲᩣᨿ ᩁᨲᩥᨿᩣ ᩁᨾᨾᩣᨶᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨽᩪᨲᩮᨠᨹᩃᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩁᨲᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ.

᪑᪑᪒. ᨾᩉᩣᩅ ᩈᩮᩃᩴ ᨸᨷ᩠ᨻᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩃᩴ ᩁᩣᩈᩥᨽᩪᨲᩴ ᨾᩉᩣᨸᨷ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᩁᩣᩈᩥᨽᩪᨲᩮᨶ ᩈᩥᩃᩣᨣᩤ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩈᩮᩣ ᩅ, ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩥᨷ᩠ᨷᩮᩣᨿᩮᩣ ᨾᨲ᩠ᨲ ᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨠᩮᩣᨠᨶᩩᩅᩴ ᨣᨱᨶᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᨲᨣᨱᨶᩣ, ᨶ ᩅᩥᨣᨱᨣᨱᨶᩣ ᨶ ᨸᨱᨣᨱᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᩅᩮᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᨾᨳᩣᩈᩥᨠᩮᨲᩮ ᨴᩦᨥᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᨾ ᨸᨾᩣᨱ ᨠᩣᨿᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᩅᩮᨭ᩠ᨮ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨾ᩠ᨾᨩ᩠ᨩ᩠ᨿ, ᩑᨠᩴ ᨾᩣᨲᩩᩈᨠᩣ ᨠᩣᨾᩣᨲᩥ ᨾᨳᩣ ᨠᩮᩣᩅᩥ ᨣᩩᩈᩮᨣᩩᨶ ᩏᨴᨠᩴ ᨠᩮᩉᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮ ᩏᨴᨠᩴ ᨾᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮ ᩏᨴᨠᨾᩮᩅ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨸᩩᩃᩴ ᨸᩉᩦᨲᨬ᩠ᨬ, ᩑᩅᩴ ᨴᩦᨥᩣᨶᩴ ᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᩦᨷᩮ ᩁᩪᨸᨶᩣᨿ ᨾᩣᨲᩩᩈᨠᩣ ᨠᩣᨿᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨴᩩᩁᨾᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨶᩦᩉᩦᨶᩣ, ᨴᩦᨥᩣᩅ ᨠᩣᨿᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨸᩩᩃᩣ ᩁᩪᨸᩋᩣᩁᩣ ᨸᩉᩦᨲᩣ. ᩈᨾᨴᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩮᩣ ᩋᨵᩥᨠᨾᨶᩮᩈᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨴᩦᨸᩥ ᩈᩩᩅᩴ ᩉᩦᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨾᨲᩥ.

១៧២. អារោគ្យហេតុកំ សុខំ អស្ស អត្ថីតិ សុខី, តំ បនស្ស រោគវិគមតោវាតិ អាហ "បឋមំ ទុក្ខិតោ បច្ឆា សុខិតោ"តិ។ សេរី នាម អត្តាធីនវុត្តីតិ អាហ "សេរី ឯកកោ ចរេយ្យា"តិ។ អត្តនោ វសោ សយំវសោ, សោ ឯតស្ស អត្ថីតិ សយំវសី។ អង្គារកបល្លំ វិយ កាយចិត្តបរិឡាហហេតុតោ។ តណ្ហាតាតិ ឈេដ្ឋា, កណ្ហយិត្វាតិ អទ្ធា។

១៧៣. យេន កាយោ ពន្ធនាគារតោ ហោតិ, តំ កិរ កុដ្ឌំ លទ្ធិ វិភាវេតិ, ធម្មំ លិខាតំ វិយ ហោតិ។ តេនេវាហ "រូបហតកាយប្បសាទោ"តិ។ បច្ចលត្វាតិ បដិលភិ។ អវិជ្ជាកិក្ខតតាយ វិរោធិបច្ចយសមាយោគេន បញ្ញត្តិយស្ស រូបហតត្តា។ អាយតិំ ទុក្ខផលតាយ ឯតរហិ ច កិលេសទុក្ខពាហុលតាយ កាមានំ ទុក្ខសមុស្សតា, តទុភយំ សំឃុរេត្វា តេសុ ច តំ អសល្លក្ខិត្វា ឯកត្តសុខាភិនិវេសោ វិបរីតសញ្ញាយ, ន កេវលំ សុខវេទនាយ សុខាតិ បវត្តសញ្ញា។

១៧៤. តាតីតិ ពុទ្ធសិរីរេ វណ្ណយុតាតិ។ អសុចីតិ អសុការំ។ ទុក្ខន្តាតីតិ វិស្សកន្តំ។ បុតីតីតិ កុណបគន្ធាតំ។ ខ្ជាតីតិ ឯតរហិ។ នរេណហិ វិប្បតណ្ហនអក្កបរិតាបនេហិ អតិតិបរិច្ចអនកាលេ បិលកា...បេ... បញ្ញត្តិ, តេន វេទនា តត្រា ហោតិ។ ឯវត្តិ ទុត្តនយេន វេទនាយ តត្រាការតោ។

អារោគ្យការេន ធនលិការំលិកុប្បត្តិតោ, អសតិ ច អារោគ្យេ លិកស្ស តិរត្វកាចតោ, ធីដ្ឋធម្មិកាធិសន្តសម្បត្តិតំ លិកស្ស តិមិត្តកាចតោ ច អារោគ្យបរមា លិកា។ តិដ្ឋានេ សុខុប្បត្តិតោ, អសតិ ច តិដ្ឋានានិកេយ តាធិសស្ស សុខស្ស អនុបលព្ភនតោ, សន្តសព្ភតចិចិត្តត្តា ច សន្តតោ ច សំសារទុក្ខាការតោ, អធិកេត ច តស្មិំ សកលវដ្ដទុក្ខាការតោ ច តិដ្ឋានំ បរមំ សុខំ។ បុព្ពកាយក្កាតត្តិ កាយានុបស្សនាធិកេធកិត្តានំ អរិយមគ្គស្ស បុព្ពភាគិយានំ មគ្គានំ។ តេសញ្ហ អមតគាមិតា នាម តត្តិត្តាចសេតេច សម្ពិតិរិយាចសេតាតិ អាហ "បុព្ពភាគគមនេតេច អមតគាមិន"ន្តិ។ អដ្ឋង្គិកោ អរិយមគ្គោ ខេមោ សព្ពបរិស្សយសមុគ្ឃាតតោត, តំសមង្គិំ សព្ពតោ អនុបទ្ទុតត្តា តំសមង្គិំ សព្ពតោ អនុបទ្ទវហេតុតោ ច។ លទ្ធិចសេន គហិតាតិ សស្សតចាទាធីហិ គោចលំ តេសំ លទ្ធិចសេន តថា គហិតា។ តេសមមតគាមិនន្តិ ពាហិរា ហិ "តេសំ អមតគាមិន"ន្តិ វិកត្តិអលិបេន តិទ្ទេសោ, អត្ថោ បន វិកត្តិលិបេន ឯដ្ឋព្ពោតិ ធេស្សតិ។

១៧៥. អនោមដ្ឋំតិ អត្ត អត្ត ចាមដ្ឋំតិ។ អបរាបរំ ហត្ថំ ហេដ្ឋា ចាតារោត្វា មដ្ឋំតិ។

១៧៦. លោកត្តិ ឈតការេន ឥតំ។ ឈតមន្ធការេន សុត្តំ ហោតីតិ អាហ "សព្ពត្ត"ត្តិ។ សារន្តិ បរមប្បិដ្ឋសត្តមន្តិ លិខិតា កហិតោតិ សាហុញ្ញ។ សប្ពារវោចាញអកំ តិច្ចកាញអកំ។

១៧៧. តត្ថ តត្ថ វុនតដ្ឋេន ចិញ្ញាណដ្ឋេន ទោរាគាច ក្ខតោ។ ចិបស្សតាធាវាលានបិ សិលាប្បវេត្តន អារោគ្យំ ឯកជនេសន បស្សតិ, តិដ្ឋានញ្ច ចក្ខុបដិបក្ខតោតិ អាហ "ចិបស្សតាធាវាលោវត្ថុចោ"តិ។

᪑᪘᪙᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨯᩣᨿᩁᩃᩣᨲᩴ ᨧᩮᨿᩮᩊ᩠ᩉ ᨠᩪᨸᩉᩮᨲᩣᨲᩥ ᨸᩥᨲ᩠ᨲᩩᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩮᩣᩈᩮᩉᩥ ᨠ᩠ᨶᩩᩈᩥᨲᨠᩣᨧᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨸᩥᨲ᩠ᨲᩣᨠᩮᩣᩈᩮ ᨸᨶ ᨠᩮᩈᨯ᩠ᨰᩮᩈᨧᨶᩣᨿ ᨶᩥᨧᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩪᨸᩉᨲᩴ ᨸᨭᩥᨸᩥᨠᨲᩥᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨠᩪᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩥ ᨲᩣᨿ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ᪨

᪑᪙᪐᪨ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨧᩩᨲᩮ᩠ᨲ ᩈᩣᩉᩩᨬ᩠ᨬᩣᨿᨧᩦᩁᩮ᪨ ᨧᩮᨭᩮ ᩋᨶᩩᨠᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶᩣᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩮ ᩈᩴᩈᩣᩁᨧᩮᨭᩮ ᩋᨶᩣᨣᩥᨶᨧᩮᩈᩔᩥᨲᩣᨿ ᩋᨶᩩᨠᩣᨿᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᪨

᪑᪙᪑᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩔᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩔ᪨ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᩁᩪᨸᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨵᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ “ᩈᩦᩃᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᨲ, ᨠᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅ᪨

ᨿᩣᨠᩃ᩠ᩃᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᨶᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪙᪨ ᨽᨠ᩠ᨡᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪙᪒᪨ ᩅᩮᩅᨶ ᩅᩁᩮᨿ᩠ᨿᨶ ᨣᩮᩣᨶᩣ ᩈᩮᩣᨡᩮᩣ ᩅᩮᩅᨣᩮᨶᩈᩮᩣᨡᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩅᩁᩮᨿ᩠ᨿ...ᨸᩮ... ᩁᩉᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨣᩉᩣᨲᩥ ᨸᩴᩈᩩᨣᩉᩣ ᨸᩥᩈᩣᨧᨣᩉᩣ ᨿᨠ᩠ᨡᨣᩉᩣᨲᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨣᩉᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩴᩈᩩᨣᩉᩣ ᩅᩮᨠᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩣᨶᩮ ᩋᩈᩮᩉᩣᩈᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩴ ᨸᨶ ᩅᩮᨣᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ᪨ ᩅᩮᨿᨠ᩠ᨡᩴ ᨣᨲᩣᨲᩥ ᨲᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᩩᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨣᨲᩣ᪨ ᩋᨶᨿᨲᩮᨠᨿᩴᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ “ᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩅᩣᩈᩮᩣ ᩈᩩᩃᨽᩁᩪᨸᩮᩣ, ᩅᩮᩣ ᨴᩣᨿᩥᨠᩣ ᩈᩦᩃᩮᨶ ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨶᩣᨴᩁᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨿ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪙᪐) ᨴᩣᨿᨩ᩠ᨩᩣ ᨲᨩ᩠ᨩᩋᩣᨠᩴ ᨿᩅᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨠᨧᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ, ᨲᨿ᩠ᨿᩥ ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᩣ ᩋᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᨠᩣᨧᩴ ᨣᨲᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨶᨿᨲᩮᨠᨿᩴᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨴᩣᨿᩥᨠᩣ ᨶᩅᩣᨶ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᨸᨲ᩠ᨲᨶᩔᨲᩣᨴᩥᩈᩩᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠ᩠ᨡᨱᩣᨧᩥᩈᩥ ᩅᩮᨲᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥ ᨲᨴᨿᩣᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩅᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ “ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᩁᩮᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨿᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ, ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨠᩁᨱᩮᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨿᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ, ᩑᩅᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩮᩃᩮᨠᩣ ᨸᩥᩈᩮᨿᩉᩥ ᨸᩥᨿᨲᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩅᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩣᨴᩥᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᩴ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩈᩴᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ, ᩈᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ, ᨲᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨲᩥ, ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᩅᩣ ᨶᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩣ, ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨹᩃᩴ ᩑᨲᩥᩔᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩣ, ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨴᩥᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᨲᩮᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩦᨿᩣ, ᩎ-ᨠᩣᩁᩔ ᩁᩔᨲ᩠ᨲᩴ ᨿ-ᨠᩣᩁᩔ ᨧ ᨠ-ᨠᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩣ, ᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨹᨸ᩠ᨸᩃᩣᨸᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ᪨ ᨲᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩣ, ᨲᩔᩣ ᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᨲᩥᩁᩮᩣᨽᩪᨲᩣ᪨ ᨣᩮᩉᩔᩥᨲᨠᨳᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᩮ᪨ ᩈᩉ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᨠᩴ, ᩉᩥᨲᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨠᩁᩈᨶ᩠ᨲᩥᩅᩮᩈᩣ, ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩣᨣᨲᩮᨶᩣᨶ ᨧ ᨲᨲ᩠ᩅᨲᩣᩈᩥᨲᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ “ᨠᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳ᪨ ᨭᩦ᪨ ᪑᪨ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᩣᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩅᩥᨿ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ “ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ “ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩣ”ᨲᩥ ᨧ᪨ ᨠᩩᨭᩩᨾ᩠ᨻᩣᨶᨸ᩠ᨸᨴᩮᩈᨶ ᨠᩩᨭᩩᨾ᩠ᨻᩣᩈᩥᨿᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨠᩩᨭᩩᨾ᩠ᨻᩣᩈᩥᨠᨳᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩃᩃᨸᩢ᪨ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᨳᩣ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩅᩣᩈᩮ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨣᨲᩣᨲᩥ ᩈᨿᩮᨶ, ᩅᩥᩈᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩉᩮᨲᩩᨶᩣ ᨶ ᨣᨲᩣ ᨶ ᩅᩥᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨣᨲᩅᩥᨴᩮᩈᩣ ᨣᩁᩉᩅᩥᨶᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᨲᩮᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨣᨯᩅᩥᨴᩮᩈᩣ᪨ ᨸᨴᩮᩣᩈᩮᨿᨶᨸᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩉᩮᨲᩩᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᩔᨲᩥ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨿᩣᨸᩥ ᨶ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩣᨲᩥ ᨣᩔᨧᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨿᨲᩮᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᩅᩥᩈᩥᨿᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩮᩅᩔ, ᨻ᩠ᨿᩔᩁᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨿᩣᨸᩥ ᨶ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩣᨲᩥ ᨣᩔᨧᩥ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨸᩥᨲᩣ᪨ ᩁᩪᨸᩥᨴᩥᨭ᩠ᨮᨣᨲᨠᩣᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨲᩣᩅᩴ, ᩁᩪᨸᩥᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨿᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᨲᩥᨠᩴ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᨣᩔᨧᩥ ᨧ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᨶᩴ, ᩑᩅᩴ ᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨸᨭ᩠ᨮᨲᩥᨠᩣ ᩅᩥᨿ ᨮᩥᨲᩣᨲᩥ ᨠᩪᨭᨭ᩠ᨮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨿᨾᩥᨠᩴ ᨸᩦᨭᩮᩣᨲᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩁᩣᨴᩥ ᨭᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᨲᩥ, ᨲᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿᩣᨶᩮᨿᩮᩅ ᨲᩮᩣᨲᩣ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨿᨲᩥ ᨶᩣᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿᩣᨶᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨲᩣᨸᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨠᩪᨸᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨮᩥᨲᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩣ ᨮᩥᨲᩣ᪨ ᨠᩪᨭᨿᩮᨶᨸᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨿᩮᨶᨸᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨠᩪᨭᨭ᩠ᨮᩣ ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩮᩣᩈᩮᨿᨶᨸᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩣᨿᩣᨶᩴ᪨ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩣᨠᩣᩁᩮᩅᨶ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨶ ᨧᩃᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨠᩣᩁᩴ ᨶᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨠᩣᩁᩣᨠᩣᩅᩮᨲᩣ ᩉᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᩑᩈᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲᩣ᪨ ᩋᨶᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩣ ᨸᨣᨲᩥᨿᩣ ᩋᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ “ᨶ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᩅ ᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨻᩣᨵᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨲᩥ ᩉᩥ ᩅᩥᨠᩣᩁᩮ ᩋᩣᨷᩣᨵᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲᩣᨿ ᨻ᩠ᨿᩣᨻᩣᨵᨠᨲᩣᨸᩥ ᩈᩥᨿᩣ, ᨲᨳᩣ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲᩣᨿ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᨲᩣᨲᩥ ᨲᨴᨽᩣᩅᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᨸᩥᨬ᩠ᨬᩃᩴ “ᨶᩣᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨸᨳᩅᩦ ᩑᩅ ᨠᩣᨿᩮᩣᨠᩮᩣᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨳᩅᩦᨠᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨧ ᩋᩣᨲᩮᨲᩩᩴ ᨧ ᩈᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩦᩅᩈᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨶᩴ ᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩣᨠᩣᩅᩮᨲᩣ, ᩑᨲᩮᨶᩅ ᨶᩮᩈᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩣ ᩋᨲᩣᨲᩮᨲᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨠᩣᨿᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩴ ᨧ ᩈᩣᩁᩮᩅᨲᩴ ᨧ ᩈᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᨶᩮᩈᩴ ᩈᩅᨶᩮᩈᩩ ᩋᩈᨿᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨴᩮᨠᨴᩮᩈᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩋᩈᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨣᨳᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨿᩅᩉᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨿᨳᩣ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩁᩣᩈᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩉᨶᨶᨥᩣᨲᨶᩣᨴᩥ ᨸᨶ ᨸᩁᨾᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᩋᩅᩥᨠᩮᩣᨸᨶᩦᨿᨽᩣᩅᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨲᨠ᩠ᨠᨿᨲ᩠ᨳᨶ ᨶᩥᩁᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨴᩦᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᨲᩮᨶ ᨿᩣᨾᩮᩣ ᨲᨠ᩠ᨠᩥᨠᩣ ᨶᩥᩁᨠ᩠ᨠᩈᨲᩣᨿ ᨸᩁᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩔ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨶᩣ ᨸᩁᩥᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩴ ᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᨴᩮᩅ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩔ ᨲᨠ᩠ᨠᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨠᩮᨶᩦᨲᩥ ᩈᩣᩁᩈᩣᩁᩣᩈᩣᩅᩁᩥᨿᩣ᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩁᩪᨸᩥᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨣᨻ᩠ᨽᨲ᩠ᨳᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᨣᨻ᩠ᨽᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨷᩩᨸᩥᨣᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᩋᩅᨠ᩠ᨠᨾᩣᨲᩣᩁᨱᩣᨴᩥᨠᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ᪨ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲᩥ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩉᩣᨠᨸ᩠ᨸᩮ᪨

ᨸᩩᩁᩥᩈᨿᩩᨣᩮᩈᩪᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨶ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ, ᨻᩦᨩᨶᨿᩮᨲᩣ ᨿᩩᨣᩮᩈᩩ ᨻᩦᨩᨴᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩃ᩠ᩃᩪ ᨧ ᨸᨭ᩠ᨭᩮᨠᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩥᨬ᩠ᨬᩃᩮᩅ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨭ᩠ᨭᩮᨠᩣᨲᩥ ᨠᩥᩃ᩠ᩃᩣᨿ ᩅᩥᨵᩁᨱᨠᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᨧᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩮᨠᩣ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨱ᩠ᨱᩣ, ᨯᩁᩣᨴᩮᩈᩮᨶ ᨶᩥᩉᩦᨶᩈᩣᨲᩩᨠᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨲᩣ ᨧᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩮᩣ ᨣᩔᨧᩥᨸᩥ ᨴᩮᩣᨽᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᩉᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩃᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ “ᩈᩮᩣ ᨶ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨾᩩᨡᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ (ᨯᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑.᪑᪙᪔) ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩋᩃᩥᨠᩉᩮᨲᩩᩈᨾᩣᨴᩣᨶᨠᩮᨶ ᩋᩃᩥᨠᩴ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᨴᩥᨥᩈᩣᨯᩴᩈᨷᩮᨶᨲᩣᨿ ᩈᨿᨶᨸᩁᩣᨿᨱᩴ ᩈᨿᨱᩴ ᨸᨭ᩠ᨮᩁᩦᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨

ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᨲ᩠ᨲᩥᩈᨲᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᨲᩣᨶᩥ ᨴᩦᩅᩥᨠᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᩈᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨸᩈᩩᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩑᩊᨠᩋᨣᨭᩣᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣ, ᨾᩥᨣᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩁᩩᩁᩩᨣᩅᨿᩣᨴᩥᩈᨻ᩠ᨻᨾᩥᨣᨩᩣᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩪ ᨴᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᩣᨲᩩᨿᩉᩣᩁᩣᨴᩥᨠᩣᨴᩥᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩣᨿᩥᨠᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨯᩅᩈᩮᨶ ᨻᩉᩪ ᨴᩮᩅᩣ᪨ ᨲᨳᩣ

ចាត្យបហារាឌិកាត់ ឲកេច្ឆា អត្តូរេកេងា “យហាឃយឃុវេត្តត” (ឌឹ៍ តិ៍ ១៍១១១ អាងេឃា) ឌឹបេតេខ្លា៍ យាត្យឃាបិ អតត្តាតិ ឌឹបេងេឃក្យលចំឃាឌឹចាឌិចិកាកចេឃត យាត្យឃាបិ អតត្តូរេកេងា៍ បិឃាចា ឲច េបឃាចា, េត អបរេបតាងេឃា យហត្តា េចឌិតខ្លា៍

លេកត្តូងហយត្កាកិតិេឃា ក្យញព្រាេយុចលិត្តតាេយត ចងតិ៍ កល្ហិកាតិ បខ្លាកល្ហិកា៍ បល្ហិេតាបិ...េប... ក្ខ្ដំ ត កច្ចតិ, កង្វា? ឃត្តាត់ ឃំឃេលាកាលឃ្យ តិឃតកាចេតា៍

អបរិបក្កិ ឃំឃេលាតិមិត្តិ ឃឹលិឌិតា បរិបិេចតិ តាយ ឃឹឈំេឃច ចិឃុឌ្ឌិប្យត្តិឃា៍ បរិបក្កិ ឲុឃ្យ ឲុឃ្យ បត្វា បត្វា បរិបក្កកាចាបិងេតត ញត្តិ កេរាតិ តាយ៍ ឃុត្តាក្យញឲតិ ឃុត្តចក្ខិ ឃំ៍ តិេខ្លាឌិយយាតេយច បេលតីតិ ក្ខបយាឃ ឃត្តាត់ ឃំឃាេរា អត្យក្កេយត លឹឃេតាច, ត តាឃ្យ ចឌ្ឌិតិ ងេឃ្យតិ បរិឌ្ឋិត្តខ្ទបត្តា៍

១១ង៍តិឃតិចាេង បក្កិបេត្តាតិ ឃខ្លាត្យាត់ បចិខាតិត្វាបិ បេងេឃខ្លាតាឃ អឃេយ្យាឃយាេតា តត្វ អត្តូេតា អខ្លាលាកិរិឃំ បរិហរិត្យំ អឃេក្កាេត្តា ច “ឲចេយឃា តិឃតី”តិ តិឃតិចាេង បក្កិបេត្តា៍

១១០៍ ឆយ្លកចាឃ អបឃ្យឃក្ខេតា អត្យឃ្យេចា ឲតាឃ្យ អត្វិតិ អត្យឃ្យឌិ, េតាេតចឃ្យ អបឃ្យឃចាង់ ងេឃ្យត្យំ “អត្យឃ្យចតិឃ្យិេតា”តិ អាហ៍ ឃចត់ ឃច្ចេតាតិ ឃំ កិច្ចិ អត្យឃ្យចំ, តំ ឃចត់ ឃច្ចត្តិ កេហត្វា ងិេតា៍ បិឌកឃេយ្យងាឃាតិ កត្តឃេយ្យាងេតត, តាឌិឃំ កត្តិ បក្យលំ ចាត្យក្កត់ កត្វា តំ តិឃ្យាឃ ឆយ្លំ កេឆតិ៍ េតតាហ “ចក្កបល្លាឃកាឃា”តិអាឌិ៍

១១១៍យត្តបេខ្លាតិ បរិត្តបេខ្លា៍ េយាយ្យេហាតិ ឃយ្លឃ្យកោ៍ “ឲចត្តិបិ េយ េតា”តិអាឌិតា ចិចិេឆា តាតប្យការេរា េលេបិ ចាចាឃ បេចាងាត់ លឹបត់ ចាចាចិេក្កបេបិ, តំ ចាចាចិេក្កបំ, ត យេតិ ត បខ្លិខ្ចតិ ឃចាក្យេត្តា ចាងចិេក្កបេបិ ឲតាឃាតិ អយេរា, តត្វ បចត្វា ឌិឌ្ជិ អយរាចិេក្កបេបិ, តំ អយរាចិេក្កបំ៍ អបរិឃត្តចិេក្កបត្តិ “ឲចយ្យិ េយ េតា”តិអាឌិតា ប្យឌ្ឋិតាឃ្យ អបរិេឃាឃាបតចេឃត ចិេក្កបំ៍ ខ្លេតា ចិេតា ច ឃត្តាចតិ ឲកយ្យិ ឃកាេច អតចក្ខាតេតា៍ កាហំ ត ក្ខបកច្ចិតិ មិឆ្ចាកាហតាឃ ក្ខត្តាេចិតាតាឃ ប្យរិឃបក្កិ ងេបត្វា កាហំ ត ក្ខបកច្ចតិ៍ អយរាឃឌិឃាឃ អយរាឃ ចិេក្កបេបិតិ អយរាចិេក្កបេបិ៍

ខ្លង់ ក្យឃលត្តិ ឲត្វ ខ្លតិ-ឃក្ខា បការេត្វា, ខ្លមិតា បការេតាតិ អេត្វា៍ អយរាចិេក្កបិេកា ឃចា ក្យឃេល, ឲចំ អខ្លាឃ្យិ ឃំ កិច្ចិ េកាតចិ ប្យឌ្ឋិតំ អត្វំ អត្តូេតា អរុក្ខតាឃ “ឲចត្តិបិ េយ េតា”តិអាឌិតា តត្វ តត្វ ចិេក្កបេខ្លាច អាបខ្ជតិ, តង្វា “ឲចត្តិបិ េយ េតា”តិអាឌិ តត្វ តត្វ ប្យឌ្ឋិតាកាេរបចិេឃងតចេឃត ចិក្កិបតាការេងឃ្យត់៍ តត្យ េចត្វ ចិេក្កបចាឌិេតា ចិេក្កបបក្កឃ្យ អតត្យខាតត់ ចិេក្កបបេក្ក អចក្ខាត់ ឃុត្តត្តិ? ត, តត្វាបិ តាឃ្យ ឃយ្លញហឃ្យ បចិេក្កបចេឃេតច ចិេក្កបចាងឃ្យ បចត្តតេតា៍ េតាត ចុត្តិ “េតា”តិ៍ តចា ហិ ឃខ្លាេឃា េចាលក្ខុបុេត្តា រេខ្លា អខាតាឃត្យតា ឃត្តិក្ខិកំ ឃាយខ្លាលឆលំ បុេក្ខា បរេលិកត្តិកាឌិត់ បចិេឃងតយុេលត ចិេក្កបំ ញ្យាកាឃិ៍

ឧត្លាហ – “ភត្យ ចាយំ សព្ពោបិ អយរាចិរេក្លបិរកោ ក្យសលាកុសលា ឆទេ្ម បររលោកត្តិកាឌីតិ ច យថាក្យតំ អភចព្ទូឌ្យាភោ តត្ថ តត្ថ បត់ញ្ជា បុរេដ្ឋា សយាភោ បុច្ឆាយ ចិរេក្លបយត្ត អាបជ្ជតិ, តស្ស ពចំ ឌិដ្ឋិកតការេចា៉ ភ ហិ អចត្តកាយស្ស ចិយ បុច្ឆិតយត្ត អឌាភត្តស្ស ចិរេក្លបការលាយរេត្តភ តស្ស ឌិដ្ឋិកតិកតា ឃុត្តា”តិ? ចុទ្ទេត – ភ រេហច រេលា បុច្ឆាយ ចិរេក្លបការលាយរេត្តភ តស្ស ឌិដ្ឋិកតិកតា, អថ រេលា យិច្ឆាភិភិរេចសចរេសភ៉ សស្សតាភិភិរេចរេសភ យិច្ឆាភិភិចិរេដ្ឋារេយច ហិ បុក្កលោ យត្តពុទ្ធិតាយ ក្យសលិឌិឆទេ្ម បររលោកត្តិកាឌីតិ ច ឃាថាចរេតា អប្បដិបជ្ជយាភោ អត្តភា អចិញ្ញាតស្ស អត្តស្ស បរំ ចិញ្ញារេបត់ អសក្កុរេលាឃ្យតាយ ម្យសាចាឌភរេយភ ច ចិរេក្លបំ អាបជ្ជតីតិ៉ អថ ចា បុញ្ញាបិបិភំ តត្តិបិកាភព្ធា អភចរេពៃរេឆភ អសទ្ទហរេភភ ច តត្តិសយាយ បុច្ឆាយ ចិរេក្លបការលំរេយច សុត្តទត្តិ ឈត្តិ ទុចិ៍ ដ្ឋប្បារេឌត្វា អភិភិចិសត្តស្ស ដ្ឋប្បត្តា ចិសុំរេយច សា ឧកា ឌិដ្ឋិ សត្តកក្ខឌិដ្ឋិ ចិឃាតិ ឌដ្ឋញ្ញា, ត្ថត្រ្តិយពាទ្ធរេតា ច តតិយដ្ឋាភការេច ឌស្សិរេតា៉

១៦៧៉ សត្តិសិការេកំការេយតិ ឧត្ត អភិត្រ្តិយពាទ្ធាភិ អធិរេបត្យតាតីតិ ពិលតណ្ហលិដ្ឋិកហណំ, តស្ស រេលិកស្ស អប្បសាឌបរិហារត្ថំ ពឌាចិ តណ្ហលភាព្ធត្ថអាឌិសក្កហលាការលំ សត្ថាយ ចុត្តំ “ពិលតណ្ហលិឌរេយា បញ្ញាយត្តិ”តិ៉

១៦៩៉ អាឌីចកា យតា ភាយាតិ ត្ថរេយ អាឌីចកា សព្ពរេសា សយ្ទាបដិបត្តិរហិតា យិច្ឆា ឧច ច បដិបជ្ជយាភា អធិសីលសព្ភាតស្ស សីលឌិចិតស្ស អការេចភ យតា ភាយ៉ បុត្តយតាតិ យតបុត្តា៉ សយរេលា រេកាតរេយ ព្រាហ្មចរិយចារេសា អត្តិតិ សយលំ ឧច រេកាតយំ បរិសុទ្ធោ សុបរិបុណ្ណោ តក្កុរស្ស សយ្ទា ទុក្ខក្ខឃាចរេហា ព្រាហ្មចរិយចារេសា អត្តិ៉ ឧរេតរេភត្ត ឆយ្ទុសុឆយ្ទុតាឌិឌីបរេភភ ពុទ្ធសុពុទ្ធតព្វា ឌីរេបតិ, អញ្ញាត្ត ភត្តិតិ ត្ថយិភា ពាហិររេកាសុ តស្ស អការេច៉ រេសសំ សុចិរេញ្ញាឃ្យរេយច៉

សត្តកសុត្តចណ្ណភាយ លិភត្តប្បកាសភា សយត្តា៉

លិ៍ យហាសក្យល្យុងាយិស្សុត្តចណ្ណភា

១៦លិ៍ អភិញ្ញាតាតិ ឧជិរេសា ឧជិរេសា ចាតិ អភិលក្ខលាចរេសភ ពាតតា៉ អប្បសទ្ទស្ស ចិតីរេតា, អប្បសទ្ទតាយ យត្តកាលិតាយ ចិតីរេតាតិ ច អប្បសទ្ទចិតីរេតាតិ ចុទ្ទយារេភ អរេញ្ញាភ ចិតីតការេចា ឌីបិរេតា រេហាតិ, ភកចា បភ សឃព្ភាការេលាភ សឃរេយច ចិតីរេតា៉ តស្មា បិឡត្ថយំ “អប្បសទ្ទចិតីរេតា”តិ ភ ចុត្តំ៉ រេតភាហ “ភ ហិ ភកចា អរេញ្ញាភ ចិតីរេតា”តិ៉

១៦ប៉៉ ហិរេឃ្យាឌិចសំដ្ឋបិងាយ តរេតា អាសត្ថាភិ ពតិបឃាតិ ឌិចសាតិ បុរិយាតិ ភាយ រេហាត្តិ, បុរិយាតីតិ ច បុព្ពកាតិ, អតីតាតីតិ អរេត្វា៉ តរេតា បរត្តិ ឃថា ចុត្តអតីតឌិចសរេតា អភត្តរំ បរំ បុរិយតរំ អតិសរេយភ បុរិយត្តា៉ ត្ថតិ ត្ថរេយសុ ដ្ឋិសុ បចត្តិរេតា ឃថាក្កយំ បុរិយបុរិយតរការេចា, ឧចំ សរេត្តបិ ឃរេឌត្វ “បុរិយតរ”ត្តិ ចុត្តំ, តរេតា បក្យតិ យំ យំ ឌូរំ, តំ តំ បរំ, យំ យំ បរំ, តំ តំ “បុរិយតរ”ត្តិ ចុត្តំ រេហាតិ៉ ព្យាហលឃុត្តា សាលិ ព្យាហលសាលិ ឃថា “អាឌញ្ញារេថា”តិ៉ ត្ថរេយ ឌស្សភាឌរេយា៉

အယထာဘူတဂုဏေဟီတိ အယထာဘူတံ မိစ္ဆာဓိပိတအတ္တယေတ္တေနစ ဥဒ္ဒေသိတဂုဏေဟိ သမုက္ကံသေတော ဃောသိတော။ ဝဒန္တိ အတိက္ကမန္တိ ဝေဒေနာတိ ဝိတ္တံ, အဂ္ဂယေဂ္ဂါ။ ဥဒ္ဒိဂိတိကမေဂ္ဂါ ပန အယထာဘူတေတာပိ တေသံ တထာ ဝိတရဏံ ဥပါဒါယ တိတ္တိ ဝေဒဟီယတီတိ တံ ကရောန္တာ ဝိတ္တကရာ။ ဇူသရတီတိ ပဝိသတိ။

၁၂၉. သဟိတန္တိ ပုဗ္ဗာပရာဝိရုဒ္ဓံ။ န ကိဉ္စိ ဟာတန္တိ ပဋိညာဝသေန ဟေတုဝသေန ဥဒါဟရဏဝသေန ဥပနယဝသေန နိဂမနဝသေန တာယ န ကိဉ္စိ ဟာတံ။ တေနာဟ “အာရောပိတော တေ ဝါဒေါ”တိ။ ဝဒန္တိ တေန ပရိဘာသန္တီတိ ဝါဒေါ ဒေါသော။ သကဝါဒေဂ္ဂါသနာတိ သကဝါဒေတော ပဝတ္တေကာဋ္ဌာသေန။

၁၃၀. ပီဠယမာနာတိ ပဟရန္တေ သဟ ကာမေန ပီဠယန္တာ နနေယျ။ သမ္မုခါရီဟိ သမ္ပယောဂေတွာတိ သဟနိပ္ပိကေဟိ ဝိဟေဌနပယောဂံ ကတွာ, တေနာဟ “ဝိဝါဒံ ကတွာ”တိ။

၁၃၁. ဥတ္တရီတရေနာတိ ပဏီတတော ဥတ္တရေန။ တေနာဟ “ဒါယကဒါယကေနာ”တိ။

၁၃၂. ကတ္တုကာမတာယကေတ္တုန, ဇုဂ္ဂကသာဝကတ္တုကေနာတိ အဝေတွာ။ တေဇုဝယတ္တကတ္တာဟာရာတိ ဓိလ္လပယာလကတ္တုကောဇနာ။ ဇွဂ္ဂဝဋ္ဌိယာတိ ယုဝဝဋ္ဌိယာ။ သဋ္ဌာကာရေနဝါတိ သဋ္ဌပ္ပကာရေနဝ။ အနပ္ပါဟာရောတိ န ဝတ္တဗ္ဗော ကဒါစိ အပ္ပါဟာရောတိ ကတွာ။ တတ္ထ အတိဝိယ အနဏ္ဏာဟိ အဝိသယိုအပ္ပါဟာရတံ ကဝေတော နနေယျံ “ပဓာနက္ခမိယ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယယာတိ တိဿုဂ္ဂဝဝန်။ ဝိသေသတရာတိ တေန နဝေယုန ဝိသေသဝတ္တရာ။

ဝတသယာဂါနဝသေနေဝ ပံသုကူလံ ဓာရေန္တီတိ ပံသုကူလိကာတိ အာဟ – “သမာဒိန္နပံသုကူလိကင်္ဂါ”တိ, သဂ္ဂတွာ ပန “ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ” (ဝိသုဒ္ဓိ· ၁·၁၃) ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပိဏ္ဍပါတိကာ သပဒါနဝါရိကာတိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ တတ္ထ သဂ္ဂေန လိခိတွာ သတ္တလူဓာနိ။ ဃံ ဃံ သပ္ပါဃံ, တဿေဝ ကဟာဏံ ဥဒ္ဓရိတ္တံ အာဟ “ဥဒ္ဒိတွာ…ပေ… ဝိနေဂ္ဂါနမေဝ ကဟေတွာ”တိ။ အလိတ္တုလေ ဓ န သာရီတိ အလိတ္တုလေ ယာနိ ဝိယ ဇုဝယတာနိ ရီဝရဝုတ္တမ္ဗုနိ ဝေတံ သန္တီတိ အလိတ္တုလေ ဓ နာနိ။ ပါတိတ သာလပံသုကူလန္တိ ကမ္မဝေနနေ သင်္ခ လဒ္ဓိတ သာလယဃံ ပံသုကူလံ, ဃံ တဗ္ဗယေတ္တ ပုမ္မအေန ဇူဇုတိတွာ သတွာ ကလိယာ

“ဃဒါပိ ကယနော ပုပ္ဖ”န္တိအာဒိကာ (ဓ· ပ· ၃၈) ဝုတ္တံ ယဇုကရိက္ခာဓာနဝံ “ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ နိဿာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ (မဟာဝ· ၁၂၈, ၁၂၉) ဝဝနတော ကိက္ခံ ပကတိက္ခံ ဝတတ္ထိ ဝုတ္တံ “ဥဒ္ဒါနသေန ဝဝေ ရတော”တိ။ ဝတ-သဂ္ဂ ဝေတ္တ ပကတိဝတသဂ္ဂါနံ သကဝံ ဝဝတိ။ တေနာဟ “ဥဒ္ဒါနဝရိယသဂ္ဂါနေတ ကိက္ခံ ပကတိဝဝေတ”တိ။ ဥဒ္ဒီဝဃရဒ္ဓာရဋ္ဌာယိနောတိ ယဟတ္ထုဒ္ဒကကောဟာဏံ ဇာဟိဒ္ဓါရဂေါဋ္ဌဂဋ္ဌာယိနော။ ကဓာရပိဿုကံ ကတ္တံ သံဟရိတွာတိ ကဏာဝကပိဿုကံ ကတ္တံ သမ္ပိဏ္ဍိတွာ။ ဥမ္မာရတော ပဋ္ဌာယာတိ ဃရုမ္မာရတော ပဋ္ဌာယ။

ᨶᩥᨴᩤᨶᩣᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨴᩤᨶᩣᨶᩩᩁᩪᨸᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨧ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᩣ ᨧᩔ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᩈᨠᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩏᨸᨠᩤᩁᩴ ᩋᩣᩅᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅ ᨧ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᨳᨿᨲᩥᩅᩥᨵᩥᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᨲ᩠ᨳᩥ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨸᨧ᩠ᨧᨿᩅᨧᨶᩮᨶ ᨸᨶ ᨲᩮ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᩈᨠᨲᩣ ᩏᨴᩣᨲᩥ ᨮᨷ᩠ᨷᩣ᪨

᪑᪓᪓᪨ ᩈᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉᩮᨲᩩᨠᩴ ᩈᨠᩤᩁᨱᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨧᩮᩣᨴᨠᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᩋᨩᩤᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᨠᩥᩴ ᨸᨶ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ "ᨶᩮᩣ ᨧ ᨴᩮᩈᩮᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᩅᩥᩅᩁᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨴᩤᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩣᨠᨭᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩤᩁᨱᩴ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩴ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᨲᩔ ᨲᩔ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᩉᩁᨱᨲᩮᩣ "ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᨸᩩᩁᩥᨿᩮᩔᨲᩮᩅᩮᩅᩮᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩉᩁᨱᩴ ᨸᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ, ᨲᨴᩮᩅ ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ, ᩈᩉ ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ᪨ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᨸᨭᩥᩈᩮᨵᨶᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ᪨

᪑᪓᪔᪨ ᨲᩔᨲᩔ ᨸᨬ᩠ᩉᩔᩣᨲᩥ ᨿᩴ ᨿᩴ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩁᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᩩᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩔ ᨲᩔ ᨸᨬ᩠ᩉᩔ᪨ ᩏᨸᩁᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᩅᩤᨴᨸᨳᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩮ ᨠᩮᨲ ᨲᩮᨲᩣ ᩏᨸᩁᩥ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩤᨴᨿᩩᨣᩴ᪨ ᩅᩥᨶᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, "ᨠᩮᩣ ᨠᩮᩣᨲᨿ, ᩅᨲ᩠ᨲᨿᩁᩉᨲᩦ"ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩅᩤᨴᨠᨴᩮᩈᩴ ᩋᩣᩉᨲᩴ ᨠᩤᩁᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨿᩣᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨶᩩᨷᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᨶᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩉᩣᩁᨠᩮᩣᨭ ᩅᩅᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨲ᩠ᨳᩁᩮᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᨠᩅᩤᨸᨲ᩠ᨳᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨲ᩠ᨳᩁᩮ᪨ ᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩏᨸᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨽᨠᩮᩣ ᨵᩣᨲᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨸᩁᩅᩤᨴᩦᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩤᨴᨸᨭᩥᩅᩤᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩩ᪨ ᩑᨲ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩉᨲᩴ ᨿᨳᩣ ᨴᩮᩈᩥᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨸᨴᩴ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᨿᩮᩅ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨲᩥ ᨧᩥᩅᩤᨴᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩈᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪓᪕᪨ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨭᩥᩉᩦᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨭᩥᩉᩦᩁᩴ᪨ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩋᨵᩥᩈᩦᩃᩮᨲᩥ ᩋᨵᩥᨠᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩈᩦᩃᩮ᪨ ᩅᩣᨧᨠᩈᩦᩃᨲᩣ ᨧ ᨸᨧ᩠ᨧᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩦᩃᨲᩣ ᨧ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩈᩦᩃᩴ ᩋᨵᩥᨠᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᩅᨲᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩦᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᨳᩥᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨵᩣᨲᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᨸᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨵᩣᨲᩩᩈᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ "ᨲᨲ᩠ᨳ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᩅᩮᩈᩈᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩴ ᩋᨲᩦᨲᩣ ᩋᨶᩣᨣᨲᩣ ᨧ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᨬᩣᨱᨴᩔᨶᩅᩥᨽᩣᨣᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ᪨

᪑᪓᪖᪨ ᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨵᩥᨣᨾᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨵᩥᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ ᨨ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᨲᩣᩈᩩ ᨬᩣᨱᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᨶ ᨨᩊᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩈᩉᨣᨲᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨶ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩣ, ᨲᩔ ᨣᩮᩣᨧᩁᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨸᩣᩁᨾᩥᩴ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨶᩣᨲᩥ ᨧ ᩋᨣ᩠ᨣᨹᩃᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ...ᨸᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣ"ᨲᩥ᪨

ᩏᨸᩥᨿᨸᨵᩣᨶᩮᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᨹᩃᨶᩥᨠᩣᨿᨲᩔ ᩏᨸᩥᨿᨽᩪᨲᩮ ᨸᨵᩣᨶᩮ "ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨸᩣᨸᨠᩣᨶᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣᨴᩥᩋᨲ᩠ᨳᩣ"ᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩣᨵᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᨴᩦᨸᨠᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᨲ᩠ᨳᩔ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨸᩣᨸᨠᩣᨶᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᩏᨸᩥᨿᨽᩪᨲᩮ, ᨸᨵᩣᨶᩮᨶᩣᨸᩥᨿᨽᩪᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩅᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩦᨸᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ "ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨸᨵᩣᨶᩮ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨩᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨠᩩᩈᩃᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩅᩣ᪨ ᩅᩣᨿᨾᨲᩦᨲᩥ ᨸᨿᩮᩣᨣᨸᩁᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᩥᨠᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨

ចិត្តំ ឧក្ខិបតីតិ តេនេវ សហជាតវីរិយេន កោសជ្ជបក្ខតោ ចិត្តំ ឧក្ខិបតិ។ បទហតីតិ សម្មប្បធានត្តំ វីរិយំ បវត្តេតិ។ បដិបាដិយា បនេតានិ ចត្តារិ បទានិ អាសេវនាភាវនាពហុលីកម្មសាតច្ចកិរិយាហិ យោជេតព្ពានិ។ “បទហតី”តិ ចា វុត្តា អាសេវនាទីហិ សទ្ធឹ សិខាបត្តំ ឧស្សោឡ្ហីវីរិយំ យោជេតព្ពំ។ វឌ្ឍិយា បរិបូរណត្តន្តិ យាវតា ភាវនាបារិបូរិយា បរិបូរណត្តំ។ យា ឋិតីតិ យា កុសលានំ ធម្មានំ បដិបក្ខវិគមេន អវដ្ឋិតិ។ សោ អសម្មោសោតិ សោ អវិនាសោ។ យំ វេបុល្លន្តិ យោ វុឌ្ឍោ វិបុលភាវោ មហន្តតា។ ភាវនាបារិបូរីតិ ភាវនាយ បរិបូរិតា។ អវត្វាតិបិ វេទិតព្ពំ បុរិមបទទ្វយបទានិ សមាសត្ថភាវតោ។

បុព្ពភាគបដិបទា ឋិតាតំតំវិសេសាធិគមស្ស បដិបទាតិ ភាវនាយ អារទ្ធត្តា។ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បជ្ជនេន អនត្ថាវហតា នាម នត្ថីតិ វុត្តំ – “ឧប្បជ្ជមានា”តិ ចេតំ ឧប្បន្នានំ វាសត្ថុការេន គហិតព្ពា។ តថា កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បជ្ជនេនាតិ វុត្តំ – អនុប្បជ្ជមានាតិ ចេតំ ឧប្បន្នានំ វាសត្ថុការេន គហិតព្ពា។ និរុជ្ឈមានាតិ បដិបក្ខសមាយោគេន វិនស្សមានា, ន ខណិកនិរោធេន និរុជ្ឈមានា។

លោកិយាគោយា វេទិតព្ពា, យេ អារទ្ធវិបស្សកានំ ឧប្បជ្ជនារហា។ សកិំ ឧប្បជ្ជិត្វាតិ សកាវកឆនយត្តេយេវ។ ឯកវារេយេវ ហិ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ។ និរុជ្ឈមានាតិ សរសេនេវ និរុជ្ឈមានា។ ន ហិ តស្ស បដិបក្ខសមាយោគោ នាម អត្ថិ។ ផលស្សាតិ អនន្តរកាលេន ឧប្បជ្ជនកផលស្ស។ បច្ចយំ ទត្វាវ និរុជ្ឈតីតិ វុត្តំ មគ្គោ សយតិ អាយតិំ ឯកន្តេនេវ អត្ថាវហោតីតិ ទស្សេតិ។ បុរិមស្មិំ បីតិ “អនុប្បន្នា ចេវ កុសលា ធម្មា អនុប្បជ្ជមានា អនត្ថាយ សំវត្តន្តី”តិ ឯតស្មិំ តតិយវារេបិ “សមថវិបស្សនា គហេតព្ពា”តិ វុត្តំ អដ្ឋកថាយំ, តំ បន មគ្គស្ស អនុប្បន្នតាយ សព្ពាចេតោ, អនុប្បជ្ជមានេ ច តស្មិំ ចង្ខាតត្វសព្ពាចេតោតិ មគ្គស្សបិ សាធារណការណតោ ន យុត្តន្តិ បដិក្ខិបតិ។ យទិ សមថវិបស្សនាយបិ អនុប្បត្តិ អនត្ថាវហា, មគ្គស្ស អនុប្បត្តិយា វត្តព្ពំ នត្ថីតិ។

មហត្តំ, ការណំ ហោតិ, តស្មា “សញ្ញាការេនេវ យថារុចិ ចក្ខុំ ន លភាមី”តិ សញ្ញេន សហ ន និក្ខិបិ។ ឯត្តកំ ធាតុនំ និធានំ នាម អញ្ញត្រ តត្ថ, មហាធាតុនិធានតោ ហិ និហរិត្វា កតិបយា ធាតុយោ តត្ថ តត្ថ ចេតិយេ ឋបិតា, រាម បន រាមគាមថូបេ វិនដ្ឋេ នាគភវនំ បតិដ្ឋា ទោណមត្តា ធាតុយោ ឧបនីតា។ អតិមន្តាតិ ភោតិ តត្ថ អតិវិយ មន្តាតិ។

សំវិជ្ជិត្វាតិ “គណ្ឋិកាយ យាទិសោ ធាតុយំ អត្ថំ បរិបុច្ឆិស្សតី”តិ សំវេគំ ជនេត្វា។ ធាតុយំ នាម យាទិសំ អារទ្ធ ចត្តាឡីសត្តិ គតិ ចនតីតិ តំ ចនតិ អភាជិយត្តា។

សត្តសមាបត្តិតោ អញ្ញា សត្តឧទ្ធការណំ ពលវំ នត្ថីតិ ឯតោ បរិហីនោ សម្មាបដិបត្តិយំ បតិដ្ឋា គតំ កថិស្សតីតិ អាហ “សត្តាយ...បេ... ន សក្កោតី”តិ។ ន ហិ មហារជ្ជិយា លិង្គាយ វុត្តាតត្វា សត្តឧទ្ធេយ្យំ សក្កាត្តីតិ។ សមថ ធស្សេត្វា តេន សមាធិកាតិកា ញាយស្មិំ វិសយេ វិបស្សនាបីតិ ញាយិភា អធិប្បាយេនាហ “ឯវំ ឧប្បន្នា សមថវិបស្សនា...បេ... សំវត្តន្តី”តិ។

កាយាចត្តិ កាយាចត្តំ។ គន្ធំ បីឡយិត្វា និចត្តត្តិ បទ្ធិយំ ខ្លួនដ្ឋិកំ បីឡយន្តោ វិយ ទញ្ញំ គត្វា និចត្តំ អដ្ឋំសុតិ យោជនា។

ទុក្ខតរយតាតិ (អ៑ តិ៑ ៥៑ ១៑១៑១៥៨) “កាយា តារយទេ អតិច្ចា ទុក្ខា ចិបរិណាយឆម្មា”តិអាឌិតា ចត្តុកាយកិលេសការយសុ អាឌិតចឥស្សតបុត្តាកតេក្ខម្មបដិបត្តិយា លត្ថុរាកំ ចិក្ខម្មយទោ សមុច្ចិត្តត្តស្ស ច “អត្ថុប្បរទោ្ខា ច កាយាសរចោ ត ឌុប្បជ្ជតី”តិអាឌិតា រទេឌ្ឌា សត្ថាសចស្ខុត្តចល្លតាឌីសុ (ឞ៑ តិ៑ ១៑១៥ អាឥរយា; ឞ៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ១៑១៥ អាឥរយា) ទុក្ខតរយត៑ អារម្មណាទសំ អត្ថុកចិត្វា តិរុទ្ធចិបិរកោតិ ពទារម្មណយាហ៑ អត្ថុកចិត្វា កចិត្វា ច ចិកពំ ក្ខុតចិកពំ៑ អត្ថុក្ខុតក្ខុតា ហិ ក្ខុតតាសាយឌេ្ឋាត ក្ខុត-សឌ្ឋេត ទុក្ខា៑ សាយឌ្ឋារយច ហិ ឌុបសរក្កុត ចិរសយីយតីតិ៑ អត្ថុក្ខុតសឌ្ឋោ ច កម្មចចតិច្ឆាយ អកាចទោ អត្ថុកចកចាឥកោ ឥដ្ឋឌ្ឋោ៑ ចិបិរកោ អារម្មណោ ឌុប្បជ្ជិត្វា តិរុទ្ធោ ក្ខុត្វាចិករតាតិ ចត្តត្តាំ អទហតិ, ចិកប្បកាហចរសត រាកាឌីហិ ពត្ថិបក្ខេហិ ច អក្ខុសលំ ក្ខុសលម្ហា កម្មំ អារម្មណាទសំ អត្ថុកចិត្វា ចិកពត្តិ ចត្តត្តាំ អទហតិ៑ យចាទុក្ខា បត ចិបិរកោ រកចលំ អារម្មណាសាត្ថុកចតចរសរតច បចត្តតីតិ អត្ថុកចិត្វា ចិកពត្តា តិប្បរិយារយតេច ទុក្ខា, ពស្ស ច ពចា ទុក្ខត្តា កម្មំ កចិត្វា ចិកពបរិយារយត, យំ “ឌុប្បត្តាតំ អក្ខុសលាតំ ឆម្មាតំ បហាតាយ, ឌុប្បត្តាតំ ក្ខុសលាតំ ឆម្មាតំ ឋិតិយា”តិ ៩ត្ត “ឌុប្បត្តុ”ត្តិ កហេត្វា ពំសឌីសាតំ បហាតំ, ទុទ្ធិ ច ទុក្ខា៑ ចិបត្តិពំ ឌ្ឋកាសកាទលចរសត ឌុប្បតិពំ អតីពកម្មញ្ហា ពទោ ឌុប្បជ្ជិតំ អារទ្ធោ អតាកទោ ចិបិរកោ ច “ឌ្ឋកាសកព្បុប្បរទ្ធោ”តិ ទុរឌ្ឋោ៑ យំ ឌុប្បត្តសឌ្ឋេត ចិតាបិ ចិខ្មារយាតំ ឌុប្បត្តំ សត្តាយ “តាឃំ, កិក្ខេច, សទ្ទោតតិកាត”ត្តិអាឌិ (អ៑ តិ៑ ១០៑១១លី, ១១៨) ទុត្តំ៑

ទោសុទិ ចិបស្សតាយ ក្ខុមិក្ខុទោសុ លទ្ធេសុ៑ អត្ថុសយិតកិលេសាតិ អត្ថុសយចរសត បចត្តា អប្បហីតា យក្កុត បហាតព្ឋា កិលេសា អធិប្បេតា៑ ទេតាហ “អតីតា…បេ… ត ចត្តព្ឋា”តិ៑ ទោសមិញ្ញអម្ហរុក្ខេបយាយ ចត្តុយាតាឌិតា ត ចត្តព្ឋា យក្កុត បហាតព្ឋាតំ តាឌិសស្ស ចិកាកស្ស អត្ថុប្បជ្ជតទោ៑ អប្បហីតាច រហាត្តីតិ ព្លមិតា អប្បហីតឌេ្ឋត អត្ថុសយឌ្ឋោតិ ឥរស្សតិ៑ ព្លធំក្ខុមិលទ្ធុប្បត្តិ តាយាតិ ព្លធំ ទោសុ លទ្ធេសុ ឌុប្បត្តិទហកិលេសជាតំ តាយ ៩ច ឌុប្បត្តិទហតាយ ក្ខុមិលទ្ធុប្បត្តិ តាយ, ទោក្ខុយកក្ខុមិលទ្ធា តាយ រហាតីតិ អទេ្វា៑ តាសុ តាសុ ក្ខុមីសុតិ យត្ថុស្សឥចាឌិអត្តកាចសក្ខាទោសុ ឌុបិឥាតក្ខេទ្ធេសុ៑ ពស្មិ ពស្មិ សត្តាទេ អត្ថុប្បត្តិអតាបិឌិតតាយ អសមុក្ឃាតិតា៑ ៩ត្ត ច លទ្ធក្ខុមិកំ ក្ខុមិលទ្ធន្តិ ទុត្តំ អក្កិអាហិទោ ចិយ៑

ឌ្ឋកាសកព្បុប្បត្ត-សឌ្ឋេបិ ច ឌ្ឋកាទសា កទោ ៩តេតាតិ ឌ្ឋកាទសា កទោ ៩ពស្សាតិ ច អត្ថុទ្ធរយបិ កព-សទ្ទស្ស បរតិបិទោ ឥដ្ឋឌ្ឋោ៑ អាហពលីទរុក្ខេ ចិយ តិមិត្តក្កាហចរសត អធិក្កុហិតំ អារម្មណំ, អតាហពលីទរុក្ខេ ចិយ អចិក្ខមិតតាយ អទេ្ឋាកឆកិលេសំ អារម្មណំ៑ តិមិត្តក្កាហកាចិក្ខមិតកិលេសា ចា ប្បក្កលិ អាហពាតាហពលីទរុក្ខសឌិសា៑ បុរិមតរយតេចាតិ អចិក្ខមិតុប្បត្តេ ចិយ “ព្លមស្មិំ តាយ ធារេត តុប្បជ្ជិស្សត្តីតិ ត ចត្តព្ឋា៑ កម្មា? អសមុក្ឃាតិតត្តា”តិ រយារដេត្វា ចិត្វារទត្តព្ឋា៑

ទុត្តំ បដិសម្ភិទាយក្កេ៑ ពត្ថ ច យក្កុត បហីតកិលេសាតរយច ហិធា តចត្តព្ឋាតំ អបិកដំ ស្ខុបិកដំ កាតំ អជាតផលរុក្ខេ ឌុបយាការចត អាកទោ៑ អតីតាឌីតំ អប្បហីតតា ឥស្សតត្វមិ “ជាតផលរុក្ខេត ឌីបេពព្ឋា”ត្តិ ទុត្តំ៑ ពត្ថ យចា អច្ឆិន្នេ រុក្ខេ តិព្ឋត្តារហាតិ ផលាតិ លិន្ទេ អត្ថុប្បជ្ជយាតាតិ ត កដាចិ សសកាចាតិ អហេសុំ រហាត្តិ កចិស្សត្តិ ចាតិ តាតិ អតីតាឌិការចត ត ចត្តព្ឋាតិ, ៩ចំ យក្កុត បហីតកិលេសា ច ឥដ្ឋឌ្ឋោ៑ យចា រលដេ អសតិ ផលាតិ ឌុប្បជ្ជិស្សត្តិ, សតិ ច តុប្បជ្ជិស្សត្តីតិ រលឥស្ស សាត្វកពា, ៩ចំ យក្កាកចតាយ ច សាត្វកពា

យោជេត្វា។

តេបិ បជហតិយេវ កិលេសប្បហានេនេវ តេសម្បិ អនុប្បត្តិធម្មតាបាទនតោ។ អភិសង្ខារវិញ្ញាណស្សាតិ បដិសន្ធិវិញ្ញាណស្ស។ ឧបាទិន្នអនុបាទិន្នតោតិ ឧបាទិន្នខន្ធតោ ចេវ កិលេសតោ ច។ ឧប្បត្តិវសេន ចតុន្នំ ទស្សេតុមាហ – “ភវេសុ បន”តិអាទិ។ សោតាបន្នស្ស សត្ត ភវា អប្បហីនា, តតោ បញ្ច ឋបេត្វា សេសា ទ្វេ “សុគតិភវេកទេសា”តិ អធិប្បេតា។ សុគតិកាមភវតោតិ សុគតិភវេកទេសភូតកាមភវតោ។ អរហត្តមគ្គោ រូបារូបភវតោ វុដ្ឋាតិ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនសមុច្ឆេទកតោ។ យទិ អរហត្តមគ្គោ ឯវ អរិយមគ្គោ នាម, សោ ឯវ សព្ពកិលេសេ បជហេយ្យ, សព្ពភវេហិបិ វុដ្ឋហេយ្យ។ យស្មា បន ហេដ្ឋិមេហិ កិលេសា បហីយន្តិ, តស្មា ហេដ្ឋិមហេដ្ឋិមមគ្គេហិ បហីនាវសេសេ កិលេសេ សោ បជហតិ, ឥតិ ឥមំ នាយត្ថំ សន្ធាយ “សព្ពភវេហិ វុដ្ឋាតីតិបិ វទន្តី”តិ វុត្តំ។ តថា ហិ សោ ឯវ “វជិរូបមោ”តិ វុត្តោ។

ហោតុ តាវ វុត្តនយេន អនុប្បន្នានំ អកុសលានំ អនុប្បាទាយ, ឧប្បន្នានំ ឧប្បន្នសទិសានំ បហានាយ អនុប្បត្តិធម្មតាបាទនាយ មគ្គភាវនា, អថ មគ្គក្ខណេ កថំ អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នានញ្ច ឋិតិយា ភាវនា ហោតិ ឯកចិត្តក្ខណិកត្តា តស្សាតិ ចោទេតិ, តត្ថេវ “មគ្គប្បវត្តិយាយេវា”តិ បរិហារមាហ។ មគ្គោ ហិ កាមំ ឯកចិត្តក្ខណិកោ, តថាភូតោបិ បនស្ស បវត្តិវិសេសោ, យំ អនុប្បន្នា កុសលា ធម្មា នាមិស្សំ ឧប្បជ្ជន្តិ, ឧប្បន្នា ច សមិទ្ធិំ បរិបូរិំ វិបុលន្តិ។ តេនាហ “មគ្គោ ហី”តិអាទិ។ កិញ្ចាបិ អរិយមគ្គោ វត្តមានក្ខណេ អនុប្បន្នោ នាម ន ហោតិ, អនុប្បន្នបុព្ពតំ ឧបាទាយ ឧបចារវសេន តថា វុច្ចតីតិ ទស្សេតុំ “អនាគតបុព្ពំ ហី”តិអាទិ វុត្តំ។ អយមេវាតិ អយំ មគ្គស្ស យថាបច្ចយបវត្តិ ឯវ ឋិតិ នាមាតិ, មគ្គសមង្គី បុគ្គលោ មគ្គម្បិ ការេន្តោ ឯវ តស្ស ឋិតិយា ការេតីតិ វត្តុំ វដ្ដតិ។

ឧបសមានំ គន្ធីតិ វិក្ខម្ភនវសេន សមុច្ឆេទវសេន កិលេសេ ឧបសមេន្តំ វត្តតិ។ បុព្ពភាគកិរិយាតិ ឯវ វា អធិប្បេតាតិ។ តេនេវាហ “កិលេសូបសមញ្ច វា គន្ធី”តិ។

១៣៥។ អធិមុច្ចនដ្ឋេនាតិ (ទី។ និ។ ដី។ ១។១១៥; អ។ និ។ ដី។ ១។៥។៩៩) អធិកំ សវិសេសំ មុច្ចនដ្ឋេន, តេនាហ “សុដ្ឋុ មុច្ចនដ្ឋោ”តិ។ ឯតេន សតិបិ សព្ពស្សាបិ ធុរប្បវត្តញ្ញាណស្ស វិមុច្ចនេន បដិបក្ខតោ វិមុត្តភាវេ យេន ភាវនាវិសេសេន តំ សាតិសយំ បដិបក្ខតោ វិមុច្ចិត្វា បវត្តតិ, សោ ភាវនាវិសេសោ ទីបិតោ។ កចតិ ហិ សមាធានាតិអុត្តាបិ ភាវនាវិសេសេន បវត្តិអាការវិសេសោ។ យថា តំ សទ្ធាវិមុត្តតោ ទិដ្ឋិប្បត្តស្ស, តថា បច្ចនីកធម្មេហិ សុដ្ឋុ វិមុត្តតាយ ឯវ អតិក្កមិតការេន និរាសង្កតាយ អភិរតិវសេន សុដ្ឋុ អធិមុច្ចនដ្ឋេនាបិ វិមោក្ខោ។ តេនាហ “អារម្មណេ ចា”តិអាទិ។ អយំ បនេត្ថាតិ អយំ អធិមុច្ចនត្ថោ បច្ឆិមវិមោក្ខេ និរោធេ នត្ថិ។ គោចរេបិ វិមុត្តត្ថោ ឯវ តត្ថ លព្ភតិ, តំ សយមេវ បរតោ វក្ខតិ។

រូបីតិ យេនាយំ សសន្តតិបរិយាបន្នេន រូបេន សមន្នាគតោ, តំ យស្ស ឈានស្ស ហេតុភាវេន និព្ពត្តំ រូបំ ហោតិ។ យេន និព្ពត្តេន រូបេន

“ទ្វុបឹ”តិ ចុទេច្ឆុឃ្យ ទ្វុបឹ-ឃទ្ពុស្ស អតិឃឃត្វឌឹបតទេតា, តទេឆច ឃឃត្តតិបទិឃាបត្អុទ្វបតិយិត្តុំ ឆឃាតយិច បទយត្វទេតា ទ្វុបឹកាចឃាឆកត្តិ ឆដ្ឋត្ថុំ៍

ទេតាតាហ “អត្ថុត្ត”ត្តិអាគិ៍ ទ្វុបត្ថុាតំ ទ្វុបំ ក្តុតទបឆទេលិទេបត៍ ទ្វុបតិតិតិ បទេតត្វ បុទិយបឆទេលិទេបិ ឆដ្ឋទេត្តា៍ ទេតាត ចុត្តុំ “តិលកឃិណាឌិតិ ទ្វុបតឹ”តិ៍

អទេត្តាអប្បតាឃំ ឃុកត្តិ អាទេកាទេកា តត្វិតិ ត្ពុយិតា បុត្តាទេកាកចទេឃត អឆិយុត្តិ ឃិឃាតិ ឆទេស្សតិ៍ ទុចទេញ្ញត្វ តឆាចត្តត្តតាបត្តិទេចាឆតា អតចកាឃា ទេហាតិ៍ ឃឃ្វា ឃុចិឃុទេឌ្ឍុ តិលិឌឹឃុ ចណ្ណកឃិទេណឃុ តត្វ កតាឆិកាទាតំ អកិទតិចទេឃត ឃុដ្ឋុ អឆិយុត្តិ ឃិឃា, តឃ្វា អដ្ឋកឆាឃំ តឆា តតិទេឃា ចិទេយាទេក្លា ឃំចល្លិទេតា៍ ឃឃ្វា បត ទេយត្តាឌិចទេឃត បចត្តយាតា កាចតា ឃទេត្ត អប្បដិក្វុលទេតា ឆហតិ, ទេត ឃុកទេតា អឆិយុច្ឆិត្វាច បចត្តតិ, តឃ្វា បដិឃឃ្យិតាយទេក្ក (បដិ៍ យ៍ ១៍៦១៦) (ត្ពហ្វចិហាទកាចតា “ឃុកចិទេយាទេក្លា”តិ ចុត្តា, តឃិឆំ ក្តុកឃយ្យិ ទេតាត ទេតាត បទិឃាទេឃត ចុត្តត្តា ត ចិទ្វុត្តុតិតិ ឆដ្ឋត្ថុំ៍

ឃត្តទេឃាតិ អតចទេឃឃទេតា៍ ត ហិ ចត្វុត្តិ អទ្វុបល្អត្ថាតំ ទុកទេឆទេឃាបិ តត្វ អចឃិទេដ្ឋាតិ៍ ចិឃុដ្ឋត្វាតិ ឃឆាបទិច្ឆិទេត្ត កាទេល តិទេទាឆិតត្វា៍ ក្តុត្តទេយា ចិទេយាទេក្លា តាយ អទិទេឃទេហច ឃយាបឌ្ឋិតត្តទេតា, អទិឃចលបទិទេឃាឃាតត្វា ឌិទេដ្ឋច ឆទេយ្វ តិត្តាតបត្តិកាចទេតា ច៍

៦ទង៍ អកិកចតិតិ អកិកុ (ឌិ៍ តិ៍ ឌិ៍ ៦៍០ល៍៦; អ៍ តិ៍ ឌិ៍ ៦៍៩៍៩០-៩ទ) បទិកយ្យំ, ឆាកាំ ចា៍ អកិកុ អាឃតតំ ទុតឃ្យាតិ អកិកាឃតតំ, ឆឃាតំ៍ អកិកចិតត្តំ ចា អាទេយ្វណាឃត្តាតំ អាឃតតំ ទុតឃ្យាតិ អកិកាឃតតំ, ឆឃាតំ៍ អាទេយ្វណាកិកចតទេតា អកិកុ ច តំ អាឃតតត្វា ទេឃាកិទេតា ឃុលចិទេឃឃាតំ អឆិដ្ឋាតកាចទេតា យតាឃតតឆយ្វាឃតតកាចទេតា ចាតិបិ ឃឃយ្យឃុត្តិ ឆឃាតំ អកិកាឃតតំ៍ ទេតាតាហ “អកិកចតកាទេណាតិ”តិអាគិ៍ តាតិតិ អកិកាឃតតឃត្ថិតាតិ ឆឃាតាតិ៍ ឃយាបត្តិទេតា ចុដ្ឋិតឃ្យ អាទេកាទេកា បុត្តាកាកាចតាចទេឃត ឆឃាតក្លទេណ បចត្តុំ អកិកចតាកាទំ កទេហត្វា បចទេត្តាតិ ឆដ្ឋទេត្តា៍ បទិកយ្វចទេឃត អត្ថុត្តុំ ទ្វុបឃត្ថិ, ត អប្បតាចទេឃត៍ ត ហិ បដិកាកតិយិត្តាទេយ្វណា អប្បតា អត្ថុត្តចិឃឃា ឃយ្វចតិ៍ តំ បត អត្ថុត្ត បទិកយ្វចទេឃត លឆ្វំ កឃិណាតិយិត្តុំ អឃុចិឃុឌ្ឍទេយច ទេហាតិ, ត ឆាហិត្វា បទិកយ្វចទេឃត លឆ្វំ ចិឃ ចិឃុឆ្វំ៍

បទិត្តាតិតិ ឃឆាលឆ្វាតិ ឃុបញ្ញឃទាចយត្តាតិ៍ ទេតាតាហ “អចឆ្វិតាតិ”តិ៍ បទិត្តចទេឃទេតចាតិ ចណ្ណចទេឃត អាទេកាទេក ចិឌ្ឋយាទេតបិ បទិត្តចទេឃទេតច ត្ពុឆយកិកាឃតតំ ចុត្តុំ៍ បទិត្តតា ទេហត្វ អកិកចតឃ្យ កាទេណំ ចណ្ណាទេកាទេក ឃតិបិ អឃតិបិ អកិកាឃតតកាចតា តាយ តិក្លបញ្ញាទេយ្យច ឃយ្វចតិ, ត ត្ពុតទេឃ្យាតិ “ឆាកាញុត្តទិទេកា បុក្កទេលិ”តិ៍ អកិកចិត្វា ឃយាបឌ្ឋតិតិ ទុត្វ អកិកចតំ ឃយាបឌ្ឋតត្វា ក្តុបចាទេត្ថុាតាឆិកយឃយតត្តទេយច អប្បតាឆឃាតុប្បាឆតត្តិ អាហ “ឃហ តិយិត្តប្បាទេឆទេតចេត្វ អប្បតំ បិទេបតិ”តិ៍ ឃហ តិយិត្តប្បាទេឆតាតិ ច អប្បតាបទិចាឃាកាចឃ្យ លក្លណចចតទេយតំ៍ ទេឃា “តិប្បាកិទេត្តា”តិ ចុច្ឆតិ , តទេតាបិ ឆាកាញុត្តទេយ្យច អកិកាឃតតកាចតា៍ ទុត្វាតិ ទុតឃ្យិ តិយិទេត្តា៍ អប្បតំ បិទេបតិតិ កាចតា អប្បតំ ទេតតិ៍

ទុត្វ ច ទេកចិ “ក្តុប្បទេត្ត ក្តុបចាទេត្ថុាទេត តំ អាទេត្ត ទេឃ ទេហដ្ឋិយទេត្តត ឆទេច្ល តទេឃា ឌចតចាទា បចត្តត្តិ, ទេត ក្តុបចាទេត្ថុាត បក្លិកា ទុច,

ຕເນຕ຺ຖທ຺ວາ ຊວນປຣິວາເສນ ອຸປຈາຣາເສວນາຍ ຈ ວິນາ ອປ຺ປນາ ໂຫຕິ, ສຫ ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທເນວ ອປ຺ປນໍ ປາເປຕີ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ມຕິມຕ຺ຕໍ. ນ ຫິ ປາຣິວາສິກປຣິກມ຺ເມນ ອປ຺ປນາວາໂຣ ຐປິໂຕ, ນາປິ ມຫຄ຺ຄຕປ຺ປມາຓຊ຺ຌາເນສຸ ວິຍ ອຸປຈາຣຊ຺ຌາເນ ໂອກນ຺ຕໂຕ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ຐປິຕພ຺ພາ, ຕສ຺ມາ ອຸປຈາຣຊ຺ຌານາທິຄມໂຕ ປຣໍ ກຕິປຍຊວນຈິຕ຺ຕາວສາເນ ອປ຺ປນໍ ປາປຸຓນ຺ໂຕ "ສຫ ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທເນວ ອປ຺ປນໍ ປາເປຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ. "ສຫ ນິມິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທນາ"ຕິ ຈ ອຘິປ຺ປາຍິກມິທໍ ວຈນໍ, ນ ນີຕຕ຺ຖໍ, ອຘິປ຺ປາໂຍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ນ ອນ຺ໂຕສມາປຕ຺ຕິຍໍ ຕທາ ຕຖາຣູປສ຺ສ ອາໂຠຄສ຺ສ ອສມ຺ຠວໂຕ, ສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຏ຺ຐິຕສ຺ສ ອາໂຠໂຄ ປຸພ຺ພຠາຄຠາວນາວເສນ ຌານກ຺ຂເຓ ປວຕ຺ຕໍ ອຠິຠວນາກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອຠິຘມ຺ມຏ຺ຐກຖາຍໍ (ຘ. ສ. ອຏ຺ຐ. ໒໐໓) ປນ "ຐປິຕາ ປນສ຺ສ ປຸພ຺ພາໂຠໂຄ ກຖິໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອນ຺ໂຕສມາປຕ຺ຕິຍໍ ຕຖາ ອາໂຠຄາຠາເວ ກສ຺ມາ "ຌານສຎ຺ຎາຍປີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ອຠິຠວ...ເປ... ອຕ຺ຖີ"ຕິ.

ວຑ຺ຒິຕປ຺ປມາຓານີຕິ ວິປຸລປ຺ປມາຓານີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ນ ເອກງ຺ຄຸລທ຺ວງ຺ຄຸລາທິວເສນ ວຑ຺ຒິຕປ຺ປມາຓານີຕິ ຕຖາ ວຑ຺ຒນສ຺ເສວ ອສມ຺ຠວໂຕ. ເຕນາຫ "ມຫນ຺ຕານີ"ຕິ.

ຣູເປ ສຎ຺ຎາ ຣູປສຎ຺ຎາ, ສາ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຣູປສຎ຺ຎີ, ນ ຣູປສຎ຺ຎີ ອຣູປສຎ຺ຎີ. ສຎ຺ຎາສີເສນ ຌານໍ ວທຕິ. ຣູປສຎ຺ຎາຍ ອນຸປ຺ປາທເນເຍເວຕ຺ຖ ອລາຠິຕາ. ພຫິທ຺ຘາວ ອຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ພຫິທ຺ຘາວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍເຍວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ. ອຠິຘມ຺ເມ ປນ "ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປຣິຕ຺ຕານິ ສຸວຓ຺ຓທຸພ຺ພຓ຺ຓານິ, ອປ຺ປມາຓານິ ສຸວຓ຺ຓທຸພ຺ພຓ຺ຓານີ"ຕິ ເອວໍ ຈຕຸກ຺ກໍ ອຠິຠາຍຕນານໍ ອາຄຕຕ຺ຕາ ອຠິຘມ຺ມຏ຺ຐກຖາຍໍ (ຘ. ສ. ອຏ຺ຐ. ໒໐໓) "ກສ຺ມາ ປນ ຍຖາ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ – 'ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຣູປສຎ຺ຎີ ເອໂກ ພຫິທ຺ຘາ ຣູປານິ ປສ຺ສຕິ ປຣິຕ຺ຕານີ'ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ອວຕ຺ວາ ອິຘ ຈຕູສຸປິ ອຠິຠາຍຕເນສຸ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎິຕາວ ວຸຕ຺ຕາ"ຕິ ໂຈທນໍ ກຕ຺ວາ "ອຊ຺ຌຕ຺ຕຣູປານໍ ອນຠິຠວນີຍໂຕ"ຕິ ກາຣຓໍ ວຕ຺ວາ "ຕຕ຺ຖ ວາ ຫິ ອິຘ ວາ ພຫິທ຺ຘາຣູປາເນວ ອຠິຠວິຕພ຺ພານິ, ຕສ຺ມາ ຕານິ ນິຍມໂຕ ວຕ຺ຕພ຺ພານີຕິ ຕຕ຺ຣາປິ ອິຘາປິ ວຸຕ຺ຕານິ. 'ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຣູປສຎ຺ຎີ'ຕິ ອິທໍ ປນ ສຕ຺ຖຸ ເທສນາວິລາສມຕ຺ຕເມວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ເອຕ຺ຖ ຈ ວຓ຺ຓາໂຠຄຣຫິຕານິ ສຫິຕານິ ຈ ສພ຺ພານິ "ປຣິຕ຺ຕານິ ສຸວຓ຺ຓທຸພ຺ພຓ຺ຓານີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕານິ, ຕຖາ "ອປ຺ປມາຓານີ"ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພານິ. ອຕ຺ຖິ ຫິ ເອໂສ ປຣິຍາໂຍ "ປຣິຕ຺ຕານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ຕານິ ເຍ ໂຄຈຣາ ວຓ຺ຓວເສນ ອາຠຸຊິຕານິ ໂຫນ຺ຕິ ສຸວຓ຺ຓທຸພ຺ພຓ຺ຓານິ ອຠິຠຸຍ຺ຍາ"ຕິ. ປຣິຍາຍກຖາ ຫິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕເທສນາຕິ. ອຠິຘມ຺ເມ ປນ ນິປ຺ປຣິຍາຍເທສນຕ຺ຕາ ວຓ຺ຓາໂຠຄຣຫິຕານິ ວິສຸໍ ວຸຕ຺ຕານິ, ຕຖາ ສຫິຕານິ. ອຕ຺ຖິ ຫິ ອຸຠຍຕ຺ຖ ອຠິຠວນປຣິຍາໂຍຕິ "ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຣູປສຎ຺ຎີ"ຕິອາທີນໍ ປຐມທຸຕິຍອຠິຠາຍຕເນສຸ ປຐມວິໂມກ຺ໂຂ, ຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖາຠິຠາຍຕເນສຸ ທຸຕິຍວິໂມກ຺ໂຂ, ວຓ຺ຓາຠິຠາຍຕເນສຸ ຕຕິຍວິໂມກ຺ໂຂ ຈ ອຠິຠວນປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ ສງ຺ຄຫິໂຕ, ອຠິຘມ຺ເມ ປນ ນິປ຺ປຣິຍາຍເທສນຕ຺ຕາ ວິໂມກ຺ຂາຠິຠາຍຕນານິ ອສງ຺ກຣໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ວິໂມກ຺ເຂ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຠິຠາຍຕນານິ ກຖິຕານິ, ສພ຺ພານິ ຈ ວິໂມກ຺ຂກິຈ຺ຈານິ ຌານານິ ວິໂມກ຺ຂເທສນາຍໍ ວຸຕ຺ຕານິ. ຕເທຕໍ "ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຣູປສຎ຺ຎີ"ຕິ ອາຄຕສ຺ສ ອຠິຠາຍຕນທ຺ວຍສ຺ສ ອຠິຘມ຺ເມ ອຠິຠາຍຕເນສຸ ອວຈນໂຕ "ຣູປີ ຣູປານິ ປສ຺ສຕີ"ຕິອາທິນາ ສພ຺ພວິໂມກ຺ຂກິຈ຺ຈສາຘາຣຓວຈເນນ ວິໂມກ຺ຂເທສນໂຕ ຈ ວວຕ຺ຖານໍ ກຕນ຺ຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິ.

“អជ្ឈត្តរូបានិ អតកិកចតីយតោ”តិ ឰាជំ អកិឆខេ្យ ពត្វឌិបិ “អជ្ឈត្តំ រូបានិ បស្សតី”តិ អចត្វា ឧត្តត្វ ឃំ ចុត្តំ “ពាហិទ្ធារូបានិ បស្សតី”តិ, តស្ស ការណចចត៌ ខេតត ឃំ អជ្ឈាខេហតុកំ, តំ ខេតត ខេហតុតា ចុត្តំ, ឃំ បត ខេឈនតាចិលិឯខេហតុកំ អជ្ឈត្តំ អរូបឧជ្ឈាតាយ ឲច អកិឆខេ្យ ចចត៌, ត តស្ស អជ្ឈា ការណំ យក្កិតត្តាត្តិ ឌខេ្សតិ៍ អជ្ឈត្តរូបានិ អតកិកចតីយតា ច ខេតឯំ ពាហិទ្ធារូបានិ ចិយ អចិក្ខុតត្វា, ខេឈនតាចិលិខេឯា ច ឃឆាចុត្តចចត្វាតចខេឯត ខេចឌិតខេត្ថា, ខេចខេតឃ្ឍូឈ្នាឯឃចខេឯត ចិឌ្ឍយាតបរិឃាឃពឆតកាចខេតា៍ “ឃុចឃ្លាក្ខាឃ្លាតិ៍”តិ ឲខេតខេតច ឃិទ្ធតា តិលិឌិអកិកាឃតតាតិ ត ចត្តត្វាតីតិ ខេច? ត, តិលិឌិឃុ ពតាឌិការាត៌ តិលិឌិកាចខេស្សច អកិកចតការណត្តា៍ ត ហិ ខេតឯំ បរិឃុទ្ធាបរិឃុទ្ធចណ្ណាត៌ បរិត្តតា តឌប្បយាណតា ចា អកិកចតការណំ, អឆ ខេលា តិលិឌិកាខេចា ឲចាតិ៍ ឲខេតឃុ ច បរិត្តាឌិពឃិលារូខេបឃុ ឃំ ចរិតស្ស ឰាយាតិ អកិកាឃតតាតិ ឰាជ្ឈត្តិ, តំ ឌខេ្សតុំ “ឰាខេយឃុ បតា”តិអាឌិ ចុត្តំ៍

ឃត្តឃក្កាហិពចខេឯតាតិ ឃពលតិលចណ្ណតិលតិឌស្សតតិលតិកាឃាត៌ ឃាឆារណចខេឯត៍ ចណ្ណចខេឯតាតិ ឃកាចចណ្ណចខេឯត៍ តិឌស្សតចខេឯតាតិ បឃ្សិតត្តាតាចខេឯត៍ ឱ្ពការឃចខេឯតាតិ ឃប្បការឃតាឃ អចការឃតចខេឯត៍ ្ថយាបុបឲ្យត្តិ អតឃិបុប្យ៌ តិលខេយច ខេហាតិ ចណ្ណឃក្ករាកាចខេតា៍ ខាវរាលាឃិឃំ កចត្តិ ខាវរាលាឃិឃំ ឃយ្ចុំតំ៍

ខេត ឆខេ្យតិ ខេត ឃតិបឌ្ចាតាឌិឆខេ្យ ខេចច អឌ្ចចិខេយាក្លឆខេ្យ ច៍ ចិណ្ណចឃឹកាចាខេឃច តត្វ អកិចិឃិឌ្ចាឃ បត្ថាឃ បរិខេឃាឃាត្វត្តាទិ ឃតំ ពតា អកិត្ថារខេចាឃាតបិរេយិប្បត្តា៍

១៤០៍ឃពលខេឌ្ចតាតិ (ឌី៍ តិ៍ ឌី៍ ១៍១៦៩; អ៍ តិ៍ ឌី៍ ១៍១០៍១៤) ឃពលកាខេចត, អឃុកតិយិត្តាឌីឃុ ចិឃ ឲពខេឌឯ អឌ្ចត្វា អតចខេឯឃខេតា ពខេហតត្តខេឌ្ចតាតិ អខេត្វា៍ ឃឆា ខេលត្តំ ឃស្សាត៌ ្ថប្បត្តិឌ្ចាត៌ ចឌ្ហឌ្ចាតត្ថា, ឲចខេយច តំតំឃយ្យុត្តឆខេ្យាតត្តិ អាហ “ខេលត្តខេឌ្ចតា”តិ៍ បរិច្ឆិត្តិត្វាតិ ឰាជំ ្ថទ្ធំ អខេឆា តិរិឃត្តិ ខេឃាខេឌតត្ថា៍ បរិច្ឆិត្តិត្វា ឲច ហិ ឃត្តត្វ ពឃិលំ ចខេទ្ធតត្ថា៍ ខេតត ខេតត ការខេណតាតិ ្ថបរិអាឌីឃុ ខេតត ខេតត ពឃិខេណត៍ ឃឆា កិត្តិ អាហ – “អាខេលិពយិច រូបឌស្សតការេយា”តិ, ឃឆា ឌិត្ថចក្កុតា ្ថទ្ធំ ខេច រូបំ ឌឌ្ចការេយា, ្ថទ្ធំ អាខេលិកំ បឃាខេរតិ, អខេឆា ខេច, អខេឆា, ឃយត្តខេតា ខេច រូបំ ឌឌ្ចការេយា, ឃយត្តខេតា អាខេលិកំ បឃាខេរតិ, ឲចំ ឃត្តពឃិលត្តិ អខេត្វា៍ ឲពស្សាតិ បឆចិពឃិលាឌីឃុ ឲខេពពស្ស៍ អត្ថាកាចាត្យបាយតត្តត្តិ អត្ថាពឃិលកាចាត្យបាយតឌីបតត្វំ, អត្ថាស្ស ចា ពឃិលកាចាត្យបាយតឌីបតត្វំ៍ ត ហិ អខេត្ថាត បឃារិតពឃិលំ តខេតា អខេត្ថាត បឃារិតពឃិលកាចំ ្ថបពន្ធតិ, ឲចយ្បិ ខេតឯំ អត្ថាពឃិលឃយ្ហខេឆាកាខេចា ខេចឌិតខេត្ថា៍ ត អត្ថា បឆចីអាឌិ៍ ត ហិ ្ថឌខេពត ឌិតឌ្ចាខេត ឃឃយ្ហារបឆចី អត្វិ៍ អត្ថាពឃិលឃយ្ហខេឆាតិ អាខេបិពឃិលាឌិតា ឃក្កខេរា ៍ ឃត្តត្វាតិ ឃខេត្ថាឃុ ខេឃឃពឃិខេលាឃុ៍ ឲពខេឌឯ អឌ្ចត្វា អតចខេឯឃឃខេរណំ បយាលស្ស អក្កហលខេតា អប្បយាណំ៍ ខេតខេតច ហិ ខេតឯំ ពឃិលឃយត្ថា៍ តឆា ហិ “តឌីញ្យ”តិអាឌិយាហ៍ តត្វ ខេចតឃា ឃខេរត្ថាតិ កាចតាឌិខេត្តត អារខេ្យណំ ពខេរាខេត្ថា៍ កាចតាឌិត្តឌិញ្យាពឃិលំ បរិត្តំ ចា ចិបុលំ ចា ឃពលខេយច យតឃិ ពខេរាតិ៍

ពឃិលក្ឍូឌិយាពខេឯ បចត្តំ ចិត្ថាណំ ឃខេលអប្បយាលចខេឯត “ចិត្ថាណលពឃិល”ត្តិ ចុត្តំ៍ តឆា ហិ តំ “ចិត្ថាណល”ត្តិ ចុច្ចតិ៍ ពឃិលចខេឯតាតិ ្ថក្ឍូឌិតពឃិលចខេឯត ពឃិលក្ឍូឌិយាពខេឯ ្ថទ្ធំអខេឆាតិរិឃតា ខេចឌិតត្ថា៍ ឃត្តពឌិញ្យាឆាត៌ ពឃិលំ បឃារិតំ, តត្តកំ

អាកាសភាវនាវសេន អាកាសំ ហោតីតិ។ ឥទំ យត្តកំ ឋានំ អាកាសំ ហុត្វា ឧបដ្ឋិតំ, តត្តកំ អាកាសវសេន ហុត្វា វិញ្ញាណស្ស បវត្តនតោ អាកាយនវសេន វិញ្ញាណកសិណេបិ ឧទ្ធំអធោតិរិយតា វុត្តាតិ “កសិណុគ្ឃាដិមាកាសវសេន តត្ថ បវត្តវិញ្ញាណេ ឧទ្ធំអធោតិរិយតា វេទិតព្វា”តិ អាហ។

១៥១។ ចុទ្ទាយេច ចម្ពឹកស្សេទ្ទ។ តិស្សិតព្វា លេចត្តុតិស្សិតព្វា វិបស្សនានាណស្ស។ បដិពទ្ធត្ថា ទោត វិតា អប្បចត្តនតោ កាយសញ្ញិតានំ រូបឆព្វានំ អារម្មណករណតោ ច។ ស្វេ ភាតិ ថូភាសតីតិ ចា សុរភា។ ក្សុវិត្តុជាតិអាទិជាតិចិសេសេនាបិ យសិ អាករបរិសុទ្ធិមូលកោ ឲចាតិ អាហ “សុបរិសុទ្ធអាករសម្ភូតោ”តិ។ នោសតិហរណចនេសត បរិកម្មតិប្បត្តីតិ អាហ “ស្វេ កតបរិកម្មោ អបតិតបិសាណសក្ខទោ”តិ។ នោចតនេឆតាជីហីតិ ចត្សុ បិសានេណសុ នោចនេតត នេច កាឡអកាជិអបហរណត្វាយ សុទ្ទូត អាចុតតត្វាយ ច ចិញ្ញនេតត។ តាបសល្បារណាជិតំ សក្ខេហា អាជិ-សទ្ទេត។ ចណ្ណសម្បត្តិត្តិ សុត្តស្ស ចណ្ណសម្បត្តិ។

យសិ ចិយ ករឌការេយា បក្ខចេក្ខិតព្វតោ។ អាចុតសុត្តំ ចិយ ចិបស្សនានាណំ អត្ថុបចិសិត្វា ជិតព្វា។ ចក្ខុយា បុរិសោ ចិយ ចិបស្សនាលិភី ភិក្ខុ សម្មទេច តស្ស ឥស្សតតោ។ តគារម្មណាតត្តិ រូបឆព្វារម្មណានំ។ ឲស្សបក្ខាយកចិត្តុចេតសិកក្កហណេត កហិតឆព្វាបិ ចិបស្សនាចិត្តុប្បាទបរិយាបន្នា ឲចាតិ ទេជិតព្វា។ ឲចញ្ចារតេសំ ចិបស្សនានាណកតិកត្វា “អាចុតសុត្តំ ចិយ ចិបស្សនានាណ”ត្តិ ចចនំ អចិទោធិតំ ហោតិ។

នានាណស្សាតិ បក្ខចេក្ខណនានាណស្ស។ យជិ ឲចំ នានាណស្ស ចនេសត ចត្តព្វំ, ត បុក្កលស្សាតិ អាហ “តស្ស បតា”តិអាជិ។ យក្កស្ស អតត្តទំ, តស្មា លោកិយាភិញ្ញានំ បទេតា លេដ្ឋាភិញ្ញាយ បុរេតា ចត្តព្វំ ចិបស្សនានាណំ។ ឲចំ សទេត្តបីតិ យជិបិយំ នានាតុប្បន្នដ្ឋិតំ, ឲចំ សទេត្តបិ ឲតស្ស អត្តរា ចានេរា តត្ថីតិ បក្ខាសុ លោកិយាភិញ្ញាសុ កធិតាសុ អាកឌ្ឍព្យសុត្តាជីសុ (យៈ តិៈ ១.៩៣ អាទយោ) ចិយ លេដ្ឋាភិញ្ញា កទេឆតព្វាតិ ឲតស្ស អតភិញ្ញាលក្ខណស្ស ចិបស្សនានាណស្ស តានំ អត្តរា ចានេរា ត ហោតិ, តស្មា តត្ថ អចសរាកាចតោ ញ្ញាទេឆច រូបិចចរចត្ញឌ្ឍាតាតត្តរយេច ឥស្សិតំ ចិបស្សនានាណំ។ យស្មា ចាតិ ច-សទ្ទោ សម្ពុច្ចយេត្ថេ។ ទោត ត ពោចលំ តទេឆច, អឆ ទោ ញ្ញាឥស្សិ ការណំ ចិបស្សនានាណស្ស ញ្ញាទេឆច ឥស្សនេតិ ញ្ញាយយត្តុំ ជីបេតិ។ ជិទ្ទេត ចក្ខុតា ភេរចរូបំ បស្សតោតិ ឲត្ត ញ្ញាទ្ធិចិឆនារណត ភេរចំ រូបំ តិម្ពិតិត្វា ចក្ខុតា បស្សតោតិ ចត្តព្វំ, ឲចម្បិ អភិញ្ញាលិភិនោ អបរិញ្ញាណចត្ថុកស្ស ភយសត្តានសោ ឧប្បជ្ជតិ ខ្ចចាលិកចាឝីយហាគាកទេត្តស្ស ចិយ។ ញ្ញាឆាបីតិ ញ្ញាយស្មិ ចិបស្សនានាណេបិ, ត សតិបដ្ឋានាជីសុ ឲចាតិ អធិប្បាយោ។

១៥២។ យទេតាយយិទ្ធិយំ ចិណ្ណចសិតាយ អភិញ្ញា ទោចសាតបរិយិប្បត្តតា ទេជិតព្វាតិ យោជនា។ យទេតត តិទ្ធាតត្តិ អភិញ្ញាយទេតត តិទ្ធាតិតំ។ តំ សជិសកាចឥស្សតត្ថយេចាតិ សណ្ឋានតោបិ ចណ្ណតោបិ អចយចចិសេសសតោបិ សជិសកាចឥស្សតត្ថយេច។ សឌាតិយំ ជិតោ, ត តាពិទ្ធិយា អញ្ញាខាតិរូបេបិ។ សុបរិកម្មកតមត្តិកាឥយោ ចិយ ញ្ញាទ្ធិចិឆនាណំ ចិក្កុព្វាតកិរិយាយ តិស្សយកាចតោ។

១៥៣។ អប្បកសិទេទេតចាតិ អកិទេច្ឆទេត។

១៨៨· យទេគ្គា ហ្គត្តាភេសឃ្យពធាររកោបិ “ធហទេរា”តិ ចុច្ចតីតិ ពទេតា ចិទេសេសតត្ថុ “ឃុចា”តិ ចុត្តុ· ឃុចាបិ រកោចិ អតិច្ឆតទេតា អយល្ហតឈីទេលិ ទេហាតីតិ ពទេតា ចិទេសេសតត្ថុ “យល្ហតពខាតិរកោ”តិ ចុត្តុ· ទេពត ចុត្តុ “ឃុចាបី”តិអាឌិ· ពាឡអតិលប្យយាណា ពិត្តុទេចា ពាឡអតិលកាតិ· គាតិពយ្ញាសតិលប្យយាណា ពិត្តុទេចា តិលកាតិ· ចក្ក តាយ បិឃក្ក· ទេឃាគ្គាតបីឡអពាធទេឃា យុពក្ខុសិបីឡអពា· យុពករទេតា ទេធាទេសា យុពទេធាទេសា, លក្ខុណចចតទេហ្វាតំ យុទេព អទេធាសេស្សបិ បិពរេកាចស្ស អធិទេប្យតត្តា· ឃចា ចា យុទេព ទេធាទេសា, ឲចំ យុទេព អទេធាទេសាបិ យុពទេធាទេសា សទេរលិទេបត, យុពទេធាទេសា ច យុពទេធាទេសា ច យុពទេធាទេសាតិ ឲពទេសេសតទេឃតទេបត្ថុ អទេត្ថា ឥជ្ជុទេគ្គា· ឲចតិ្យា បទេរសំ ទេសាឡអសចិធំ ចិត្តុ បិពដំ ទេហាតីតិ ចចតំ សយត្តិតំ ទេហាតិ·

១៨៩· បដិបធាចទេសតាតិ ឃចារហំ សយឆចិបស្សតាយក្កបដិបធាចទេសត· អដ្ឋ ស្ស ទេពាដ្ឋារទេសស្ធុតិ សតិបដ្ឋាតាឌីស្ស ទេតាឌិបក្ខិឃឆយ្ញុទេពាដ្ឋារទេសស្ស, ចិទេយាក្ខុទេពាដ្ឋារទេសស្ស ចាតិ ព្លទេយស្ស អដ្ឋ ស្ស ទេពាដ្ឋារទេសស្ស· ទេសទេសស្ធុតិ ចុត្តាចទេសទេសស្ស អកិភាឃតតទេពាដ្ឋារសាឌីស្ស· ទេសសំ ស្ចិទេគ្គាឃ្យទេយច·

យហាសក្យុលុធាឃិស្សត្តចល្ហតាឃ លឹតត្ថុប្យកាសតា សយត្តា·

ប៉· សយណយុល្ហិកាបុត្តសុត្តចល្ហតា

១៩០· ហ្គក្កហិពុត្តិ សិក្ខិតុំ· ហ្គក្កាទេហពុត្តិ សិក្ខារបតុំ, បិធទេតា អត្តតា ឃចាហ្គក្កហិពយត្ថុ ពគ្គិកាចតត្ថាឃ ហ្គច្ឆារណចទេសត បទេរសំ ការទេហពុត្តិ អទេត្ថា· សយឃត្តិ ឌិដ្ឋិ· សា ហិ សំទេឃាឌតកាចទេតា សទេយតិ សយ្លត្តា ឲតិ បចត្តតិ, ធឡហក្កហណកាចទេតា ចា សំឃុត្តា អឃត្តិ បចត្តត្តិ សត្តា ឃចាកិតិទេចសំ ឲទេតតាតិ សយទេឃាតិ ចុច្ចតិ· ឌិដ្ឋិសំទេឃាឌទេតត ហិ សត្តា អតិចិឃ ពឡ្ឈត្តិតិ· ស្វុទិឃស្ស ហ្គក្កយតទេតា អត្តក្កយា អឃំ ឲត្តទេកា ពាទេលិ រត្តត្ថុការចិឆយតទេតា ឌិចា តាយ, ពស្ស បត យឡ្យបហារសគ្គិទេតា ពាទេលិ សយុឌ្ឍលិតបការទេតឌធហតការចត ឌិចា តាយ· ទេតតាហ “ឌិចសស្សបិ ឌិចាក្ខុទេព”តិ· បដិសំហរិត្វាតិ តិចទេត្តត្វា· ឲចំ ចិត្តស្ស បដិសំហរណំ តាយ រកោចទេរក្ខុទេត្ត ឋបតត្តិ អាហ “ធសាតរតិទេសចតចទេសត ឲតីកាចំ ពទេតា”តិ· ឲទេតត ពាឃចិទេចពបុគ្គលំ ចិត្តចិទេចពយាហ· សីលិឌិក្យណចិទេសេសទេឃាពទេតា យតសា សយ្ហាចតិឃា, ទេត បត ឃស្មា អត្តទេតា សីលិឌិក្យទេណហិ ចិគ្គាតំ យតាបិ ទេហាត្តិ (ពិទេលសអតិក្កហស្ស បគ្ខាបសាធាឃត្តត្តា,) ពស្មា អាហ “យតចល្ហតពាត”ត្តិអាឌិ· ពត្ថុ ហ្គត្តយតីតិ ហ្គធក្កុ ទេហាតិ· ចល្ហតីតិ សល្ហាចទេសត ចល្ហតិ· ទេតតាហ កពចា – “អតុស្សរណយ្យហំ, កិក្ខុទេច, ទេតសំ កិក្ខុតំ ពាហុបការំ ចធាឃី”តិ (ព្លតិចុ· ១០៣; សំ· តិ· ៥·១ប៉ះ)·

១៩១· បគ្គាទេបយីតិ បខាតតការចត ពារទេបយិ តចា ចចត្ថុទេបយិ· ទេតតាហ “ធទេស្សយិ ឈទេបយី”តិ· បរិបុល្ហក្យុសលត្តិ សគ្គាទេសា បុល្ហក្យុសលឆយ្ញុ, ហ្គត្តយក្យុសលត្តិ ហ្គត្តយកាចំ ទេសដ្ឋកាចំ បត្តក្យុសលឆយ្ញុ· អទេឃាឌ្ឍត្តិ ចាធឃុទេឆ្លត អទេឃាឈតិឃំ, ចាធឃុឆ្លិ ទេហាតុ, ទេពត បរាឌទេឃា ត ទេហាតីតិ ធទេស្សតិ, ទេតតាហ “ចាធឃុទេឆ្លតា”តិអាឌិ· សំចរប្យហាតត្តិ បគ្ខាស្ស សំចទេរស្ស ទេឃត ពោតចិ សំចទេរត សំចរលក្ខុណំ

បហាតំ។ បដិសេធតព្យហាតំ ចាតិ ចា-សន្ធេត បរិចឆ្ឆេតព្យហាតានិ សក្ខាត្យាតិ។ សេសបទេសុតិ "ត ការេតី"តិអាទីសុ បទេសុ។ ឲសេច តសោយាតិ ត្ថាយិតា "អការេតយត្តសេច ចេតី"តិ ឲចយានិ អតិទិសតិ។

តាកិតត្ថិតិ ត សយ្យដិន្នំ។ សាសេត តិល្លិ ក្ខុទិតាតំ យិន្នាឌីចស្ស ចិចឆ្ឆតំ ចល្លិយតិ, អយម្ពោ ឲចំ ពេឆេតិ, តស្មា សាសតស្ស អត្រូលោយំ ចិយ ចេតិ, ចេតេត្តា ច សយ្យាសយ្ចុច្ឆ ឆេយ្ល ចស្ស អព្យសានំ ត ចេស្សេតិ, តស្មា បសត្តការេយ្យិ ចេតីតិ យព្ញាយាតោ តស្ស ចាតំ ត បដិសេធេតិ។

១៩១។ យឆាតស្ស ចេតំ, ឲចំ សតេ្តតិ យឆា តស្ស បរិព្ញាឌកស្ស ចេតំ, ឲចំ សយណាការេច សតេ្ត លព្ភយាតោ។ យយំ បត ឲចំ ត ចោយាតិ ឲតេត សយណាការេចា តាយ ឲចំ ត ហោតីតិ ចេស្សេតិ។ ឃោ ហិ ឆេយ្យា យានិសោ, តេឆេច តំ ត្យុច្ឆ ឌីបេត្តិ។ ចិសេសតាលំ ត ហោតីតិ

កាយចិសេសចិសយតាលំ តស្ស តចា តត្តិ, យសេតា បទកាយ ស្ថបក្កយំ កេទេឃ្យាតិ ចេស្សេតិ, តស្ស បត តត្ថ ចិសេសតាលយ្យិ តតេ្តចាតិ។ យស្មា កាយបដិពទ្ធ កាយកយ្យុំ, តស្មា តំ តិចតេ្តតេ្តា អាហ "អព្ញាព្រ ចក្តិតយត្តា"តិ។ កិលេសសហាតចិតេ្តតេចាតិ ក្ខល្លសយ្យស្សស្ស អសហតតិយិតេ្តត ខោយតស្សសហាតចិតេ្តតេច។ ក្ខុតិយចាទេបិ ឲសេច តសោយា។ ឌិឈន្ថាបិបិសក្ខល្លស្ស អសហតតិយិតេ្តត ខោយតស្សេតេច។ ចិក្ខុឌិតយត្តាតិ ឲត្ថ ចិក្ខុបំ ក្ខុឌិតំ ចិក្ខុឌិតំ ប្ញុខ្ទុតិចាសសត្ថស្សយំ ស្ថបយំ, តំ បតេត្ថ

ទោឆតហសតសយ្ឋាបកចិត្តសហាតត្តិ ខោយសហាតំ លោកិសហាតញ្ចាតិ ឆដ្ឋញ្ញា។ ចិត្តត្តិ ក្យុសលចិត្តា។ អក្យុសលចិត្តា បត អតីតាទេយ្យលំ បចត្តតីតិ ចត្តព្ញាសេច តត្ថិ។ សទិត្វាតិ យាច ត សតិសណ្ឋាបតា ឆយ្យា ស្ថប្បជ្ជត្តិ, តាច ស្សុបិតតេ្ត អត្រុក្យុតំ ចិយ ក្ខល្លុ សទិត្វា ទោឆត្តិ។ ហសត្តីតិ

ឲត្វាបិ ឲសេច តសោយា។ អយម្ពោ តសោយា សេយ លច្ឆសុលាទេយ្យណា ហុត្វា កហិតបដិសត្តិកា យាត្យក្យុន្តិតោបិ ស្សុលេតេច តិក្ខយត្តិ, តោសំ ចសេត

ច្ញុតេ្តាតិ ឆដ្ឋតេ្តា។ បិយត្តិយាតិ អត្តតោ ឌតបឆេឆេសទ្ធូបេត បិយត្តិយា។ អយយ្យីតិ អាឌីចោបិ យាត្យ អព្ញាចិហិតកាលេ ច

លោកស្សាឆេចសេត កិលេសសហាតចិតេ្តតេច ហោតិ។

១៩២។ សយឆិកឃ្យាតិ សយ្យា អឆិកតការេចត កេហត្វា អភិកចិត្វា ចិសេសេត្វា ចិសិន្ធោ ហុត្វា។ លីណាសចំ សត្ថាយាតិ ញ្យតិទេកចសេត លីណាសចំ សត្ថាយ។ អយតោញ្ញូ អតេ្វា – លីណាសចយ្យិ សោតាបត្តក្យុសលំ បព្ញាបេតិ សេក្ខុក្ខុយិយំ ឌិតត្វា។ សេសបទេសុបិ ឲសេច តសោយា។

តីលិ បឆាតិ តិស្សាយាតិ ត កាទេឃត បិបក់ កយ្យុំ កេទោតិ, ត បិបក់ ចាឆំ ការេតិ, ត បិបក់ អាឌីចំ អាឌីចតីតិ ត្ថយាតិ តីលិ បឆាតិ តិស្សាយ ក្យុសលសីលយ្ញលកា ច អក្យុសលសីលយ្ញលកា ចាតិ ឆេ្វ បឆេយចត្យក្កា ឆបិតា។ ឲកំ បឆំ តិស្សាយាតិ ត បិបក់ សក្កប្បំ សក្កប្បេតីតិ ត្ថយំ ឲកបឆំ តិស្សាយ ក្យុសលសក្កប្បយ្ញលកា អក្យុសលសក្កប្បយ្ញលកា ចាតិ ត្ថេយ ឆេ្វ បន្ធិយចត្យក្កា ឆបិតា។

១៩៣។ ចិចិកិច្ឆច្ឆសហាតចិត្តច្ឆេយយ្យិ ចឌ្ឌតិ ពលចតា សោរេហត សយត្កាកតត្តា។ តឆា ហិ តាតិ "សោយ្ញហចិត្តាតី"តិ ចុច្ឆត្តិ។

ក្យុហិត្តិ កិតិយិត្តា។ កតាទំឆាតំ បិប្យុលិត្វាតិ កិ ការេលំ អាកយ្យ។ ឲតេ្វតេតិ ឲត្វាតិ កាយចឌីយតោសុចទិតកាចតាសាឌីចតិប្បត្តិយំ។ សា បត

សេហឌ្ឋិយកោឌិយា សោតាបត្តិផលេត ឌីបេតព្ញាតិ អាហ "សោតាបត្តិផលេ ក្យុយ្យ"ត្តិ។ យស្មា អាឌីចឌ្ឋយកំ អចសិឌ្ឋញ្ញា សីលំ

បាតិមោក្ខសំវរសីលស្ស ច បារិសុទ្ធិបាតិមោក្ខាទិកេន សោតាបត្តិផលប្បត្តិយា សិទ្ធា ហោតីតិ អាហ – “បាតិមោក្ខ…បេ… និរុជ្ឈតី”តិ។ “សុខសីលោ ទុក្ខសីលោ”តិអាទីសុ វិយ បកតិអត្ថសីលសទ្ទំ គហេត្វា វុត្តំ “អកុសលសីល”ន្តិអាទិ។

១៧៦. កាមាវចរកុសលចិត្តមេវ វុត្តំ សម្បត្តសមាទានវិរតិបុព្វកស្ស សីលស្ស អធិប្បេតត្តា។ តេនាហ – “ឯតេន ហិ កុសលសីលំ សមុដ្ឋាតី”តិ។

សីលវាតិ ឯត្ថ វា-សទ្ទោ បសំសត្ថោ វេទិតព្វោតិ អាហ “សីលសម្បន្នោ ហោតី”តិ។ សោ សីលមត្តេ បតិដ្ឋិតោ, ន សមាទិន្នាសុ, សោ សីលមយធម្មបូរិតតាយ សីលមយោ។ តេនាហ “អលមេត្តាវតា”តិអាទិ។ យត្វាតិ យស្ស ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិញ្ច តទុភយញ្ច យស្មា អរហត្តផលេ សង្គហិតំ, តស្មា វុត្តំ “អរហត្តផលេ កុម្ម”ន្តិ។ អនេន និរុជ្ឈតិ សុខវិបាកតាយស្ស សព្វសោ បដិប្បស្សទ្ធតោ។

១៧៧. កាយបដិសំយុត្តា សញ្ញា កាយសញ្ញា។ សេសេសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឧត្តរា ទ្វេតិ ញ្ញាបិតចិហិតាសញ្ញា។

អនាគាមិផលបឋមជ្ឈានន្តិ អនាគាមិផលសហគតំ បឋមជ្ឈានំ។ ឯត្ថាតិ យថាវុត្តេ បឋមជ្ឈានេ។ ឯត្ថ ច ឧជុវិបច្ចនីកេន បដិបក្ខប្បហានំ សាតិសយន្តិ បឋមជ្ឈានគ្គហណំ។ តេនាហ “អបរិសេសា និរុជ្ឈន្តី”តិ។ តេក្ខុមញ្ញាណំ កាមាវចរចិត្តសហគតតា តស្ស សីលស្ស សមុដ្ឋានតា ច សម្បយុត្តនយេន វេទិតព្វា។

១៧៨. កុសលសង្កប្បនិរោធទុតិយជ្ឈានិកអរហត្តផលអកុសលសង្កប្បនិរោធ- បឋមជ្ឈានិកអនាគាមិផលគ្គហណេន សមណោ ឧស្សិតោ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

សមណមុណ្ឌិកាបុត្តសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៨. ចូឡសកុលុទាយិសុត្តវណ្ណនា

១៨០. បេញ្ញាតិ ទាតុំ ព្ពុទ្ធិតោ អត្ថោ, តទេវ ឆព្វេនសតាយ និមិត្តកាវតោ ការណំ ឧបដ្ឋាតូតិ ទាឡស្ស កោចរកាចំ ឧបកដ្ឋតុ។ មេន ការណោនាតិ មេន តុយ្ហំ ឧបដ្ឋិតេន ការណេន ឆព្វេនសតា ឧបដ្ឋហេយ្យ, តំ បន បរិញ្ញាទកស្ស អញ្ញាសមយវសេន តថា វុត្តំ។ តេនាហ “ឯតេន ហិ…បេ… ទីបេតី”តិ។ ឧក្កដ្ឋាតីតិ បិណ្ឌាតាការេន ឧក្កដ្ឋាសនិសាទិ។ តេនាហ “បីណិតី”តិ។

ទាតេន្តោតិ អត្តនោ តថាការំ សយំ ទាតេន្តោ។ សក្កច្ចំ សុស្សូសតីតិ “តថាភូតំ មេ យំ តថា អទេវាវា”តិ សាទរំ សុស្សូសតិ។ តស្មាតិ

ជិណ្ណចក្កលិកិតោ អនាគតំសំវរាកាលលិកតោ។ ចុទយាហាតិ “ឯសោ ទោ, ភុញ្ជាមិ, ជិណ្ណេន ចក្កុនា”តិ អារកិត្វា “ឯវំ ចា យំ អបរន្តំ អារព្ភ បញ្ញាបុច្ឆេយ្យា”តិ ចុទំ អនុមាន។

ព្យាតន្តិ អចលិទ្ធំ ព្យាបម្ពំ ផានេន ចត្តព្ពំ។ ចុត្តកយយេចាតិ “ឯសោ ហិ លិកឹ”តិអាជិកា ចុត្តកយយេច។ អតីតេតិ បុព្ពេតិចាវាតុស្សតិកាលស្ស ចិវយក្ខេត អត្ថ។ អនាគតេតិ អនាគតំសំកាលស្ស ចិវយក្ខេត អនាគតេត អត្ថ។

បំស្សបេធេវ តិព្ពត្តកេតា បំស្សវយោកិល្លវិរិតាយ បំស្សបិវាធកំ។ ចុកំ ម្ហុលំ កេហត្វាតិ ជីឈវោ ភេដ្ឋីយត្តេត ចក្យុរក្កុលំ, ភុបរិយត្តេត ចិជត្តិកំ រុក្ខកច្ឆលតាជីសុ យស្ស កស្សចិ ចុកំ ម្ហុលំ កេហត្វា អញ្ញាខាតិកាតំ អជិស្សយាតកាតេយា ហោតិ។ អយំ កិរ គេតំ ខាតិសិទ្ធា ឆម្មតា។ ៣៣ាតិ តស្ស ម្ហុលចតេក អជិស្សយាតកាតាយ។ ត ជិស្សតិ ជាកេលាត ត បស្សតិ។

៦៨៧។ ត ច អត្ថំ ជីបេយ្យាតិ អជិបេយ្យតយត្ថំ វា ចាចា វទុបតោ ត ច ជីបេយ្យ, កាធលំ ចាចាយត្តយេចាតិ អជិប្បាយេយា។ បជិហរិតព្ពត្ថេត បវវត្តាតេ តេតព្ពត្ថេត បជិហារិយ-វជ្ជាតេត ចិព្ពាតព្ពា កាចត្វេ, ឯវាច បរិជីហិរកោ តិរុត្តិតេយត, តត្ថំ ចុតស្ស បរិជីហិរកត្តិ អប្បាជីហិរកតំ, ត-វជ្ជេត បធំ ចេជ្ឈ្វា តធា ចុត្តំ, អតិយ្យាតំ។ តេតាហ “តិរត្វកំ វយ្យជ្ជតី”តិ។ ស្សកកំលាបជចេលិកោ លក្ខា ចិយ ឌោតេតីតិ ព្យយិតា – “ជិព្ពា រុបិ យគោយយោ វព្ពជ្ជបច្ឆ្មី អហឹតិត្តិយោ អត្ថា”តិ ព្យយតំ ជនស្សតិ។

៦៨៨។ ទឹវាបវក្កុបជស្ស អត្ថោ ភុបវក្កត ចិតាបិ ចិព្ពាយតីតិ អាហ “ចិជ្ជេតិ ភុព្ពិជ្ជេ”តិ។ វា ធស្ស ភុព្ពិជ្ជតា ភុបក្កិលេវចិកយេត ស្សចិកាចេត ភុបដ្ឋាតត្តិ អាហ “យេលចិកយេត ទុរិក្ខេត”តិ។ ព្យត្តតិលយហិ ចិយ ជិព្ពតិ ឌោតេតីតិ ជេចា, អាកាវោ។ “អជ្ឈត្តវយយេ”តិ ចត្តព្ពេ ក្យុត្វេ ចិហិតចតតាតំ អជ្ឈត្តវំយោកាកាចា ភុបយោកចតតំ ចេជិតព្ពំ។ បុណ្ណាមិយញ្ញាកាកយព្ឌុស្ស បុវតោ ចា បច្ឆតោ ចា អត្តេ ជិតេ អជ្ឈត្តេ វយយោ កិត្តេ តាយ ហោតិ, យព្ឌៀចុច បត ជិតោ អកិត្តេ តាយ។ តេតាហ “អកិត្តេ អជ្ឈត្តវយយេ”តិ។

ឯយ អកុកោត្តីតិ ឯយ ជេចា ចក្កិយុរិយាតំ អាកា អកុកោត្តិ ចិតិកុញ្ញត្តិ ចត្វអញ្ញត្តិ ច តេហិ ជេចហិ ជាហុ ឯចច ជាហុតរា ច ចក្កិយុរិយាតំ អាកា អតកុកោត្តា។ តេតាហ – “អត្តតោ វរិវោកាវេតេច អារលិកំ ចរិត្វា ចិហន្តី”តិ។

៦៨៩។ បុច្ឆាម្ហុឡុហោ បត ឌាតេតា “អយំ បរយោ ចព្ពា”តិ កហិតបជស្ស ចិឆយតេត។ អតេលកាបិឡព្ពត្តិ “អតេលកោ ហោតិ ម្ហុត្តាចារោ”តិអាជិតយប្បចត្តំ (ជី។ តិ។ ១។៦៨៤) អតេលកាបជិបត្តិជីបកាតំ, កត្វសឹវេតេច តេត បកាសិតចាជាតិ ចជតិ។ ស្សរាយេរយបិតយត្សុត្តបុក្កលស្ស ស្សរាបិតតោ ចិវតិ តស្ស កាយំ ចិត្តព្ពា តាវេបត្តឹ វំចត្តតីតិ ស្សរាបិតចិវតិ (តបេិ, ឯវាយេច កុលោ។ តេតាហ “ស្សរាបិតចិវតីតិ អត្ថា”តិ)។

៦៩០។ ចុកត្តំ អជ្ឈត្តយេច ស្សុលំ អស្សាតិ ចុកត្តស្សុលំ។ បញ្ចស្ស ឆយ្យុស្សតិ “បិលាតិបិតា បជិចិវតី”តិអាជីសុ បញ្ចស្ស ឹលិធាវឆយ្យុស្ស។ ត

ជាតិវុត្តិ សរេរូបេន អនុបដ្ឋហន្តិ ពេត្វ ន ពុជ្ឈន្តិ ពុទ្ធប្បវេទេន កិរ ចិហតនេតជាតិ យហាគុកាចាតិ យន្តុបជាតិ ចិយ ជាហិរកាត់ ឃោកាចចរកេន្តន សង្ខិ ឃោកាចចរបដិបនា តស្សតិ ស្កក្កលិហ្សុតិ “បញ្ញា បុដ្ឋកាកជរេយ្ឃ”តិអាជិចចតេយត្ត ស្កក្កលិហ្សុ តតិយញ្ញាតនេតាតិ ការលោបចារេនត ឋលំ ចជតិ, ឋលក្ខតនេតា តតិយញ្ញាតនេតា.

១៤៩. ឯកត្តវុត្តស្ស លោកស្ស បដិលោកេន បត្តិយា តត្ថ តិដ្ឋតិ បដិលោកេនសន្និកិរិយា. ឯកត្តវុត្តេន លោកេន អតកិតិដ្ឋតិតា ឯច ពុទ្ធិយា តត្វ កត្វា តស្ស វត្តលោកស្ស កាជនលោកស្ស ច បច្ចក្ខតោ ជស្សនំ បច្ចក្ខសន្និកិរិយា. ឥតោភាហ “តត្វា”តិអាទិ.

១៤៨. វុត្តញាតិកាតិ វុត្តញាតោ. ចិត្តប្បដ្ឋតបស្ស កាយាតំ អតិចិដ្ឋត្តា តិវឃោជតេយត្ត ជាតំ អជបី តាយ, តត្ថ សេតាវតំ, តត្ថិ អជបិសេតាវសេត បជាតកាយិកាតំ កិក្ខុតំ ជាហុតំ តត្វ តិចាវេសត ឯកំ បជាតឈេវ អវេហាវិ.

ក្ខូអរកាលុជាឃិវុត្តចណ្ណតាយ លីតត្វប្បកាវតា វេយត្តា.

១០. ចេលតសវុត្តចណ្ណតា

១៥០. សហ ចត្តុការេយត កិលេសការេយា កវុ កវុកាតនេជ្ជា ឯតស្សាតិ កាយកវុ. តេរស្វច ការេយវុ តិន្តុបិលាបត្តារញ្ញាសឃោតិ កាយាជិយុត្តា. បជ្ជាប៉េយញ្ញាតាជិកំ តេក្លូយុំ កវុ កវុកាតជ្ជំ ឯតស្សាតិ តេក្លូយកវុ. តត្វ តិន្តុបិលាបត្តារញ្ញាសឃោ តេក្លូយាជិយុត្តា ប្វាឃយតេត្វា ឃថា ឯកតេច្ឆ កហេដ្ឋ លត្តុតិ, ឯចំ ឯកតេច្ឆ អតការេរបីតិ អាហ “បដ្ឋុខិតោបី”តិអាជិ. អយំ បត ចេលតសោ បវិដ្ឋាជ្ជកោ. សោ ហិ ចេលតសតាបសបញ្ញុំ ស្កបកត្តា ចេលតសេត ព្ពយិតា ជិដ្ឋិយាជាយ សយាជិឃិត្វា ជិតត្តា “ចេលតសោ”តិ ចុច្ចតិ. ឃថា លោកោ សយំ ឯកាជសហិ អក្កិហិ អាជិត្តាបិ សយាតោ បច្ចក្ខតោ អតុកចិឃយាតំ សាលិកិកំ អក្កិសន្តាបំ ចិយ អតាជិកាលិតុកាតសយ្ខាកចចរសន្តាបំ អាជិត្តតាយ ត សល្លក្ខតិ, សយ្ខាសព្ឆេត បត យហាការុណាសយុស្សាហិតយាតសេត “សព្វំ, ភិក្ខចេ, អាជិត្ត”ត្តិ អាជិត្តបរិយាយេ (សំ. និ. ៤.២៨; មហាវ. ៥៤) ជេសិឃយាតេ សល្លក្ខតិ, ឯចំ អឃម្បិ អតាជិកាលបរិកាចិតំ អត្តអញ្ញាសឃេ អចដ្ឋិតំ កាយាជិយុត្តំ សរេយត អតុបជាវេត្តា សត្វេរា – “បញ្ញា តោ ព្ពេយ, កច្ឆាត, កាយកុណា”តិអាជិតា កាយកុលោវុ កាយវុលេ ការិឃយាតេ “កាយាជិយុត្តំ ចត បដ្ឋុខិតស្ស ចិត្ត”ត្តិ ស្កបជារេស្សតីតិ អាហ – “ព្ពយាយ កចាយ កចិឃយាតាយ អត្តតោ កាយាជិយុត្តំ សល្លក្ខស្សតី”តិ. កាយក្កវុលត្តិ ការេយតន្តចត្វហិ អក្កុតំ វុលំ. សព្ពេ ហិ តេក្វយកជយ្ខា កាយតិឃដ្ឋេត កាយា, តេ បដិច្ច ស្កប្បជ្ជុតវុលតេតា តិដ្ឋាតវុលេចេ អក្កុតំ វុលំ. ឃថាហ – “ឃាចតា, កិក្ខចេ, ជយ្ខា សព្ពតា ចា អសព្ពតា ចា, ចិរេកោ តេតិ អក្កូយក្កាយតី”តិ (ព្ពតិចុ. ៥០; អ. តិ. ៣.១៣) – “តិដ្ឋាតំ បរមំ វុល”ត្តិ (ម. តិ. ១.២១៥, ២១៤; ជ. ប. ២០១) ច. តេត ចុត្តំ “តិដ្ឋាតំ អជិវេប្បត”ត្តិ.

១៥១. វុត្តេតិចាសពាណលោកិតោ វុត្តត្តិ អាវេត្តុ ចុច្ឆាយាតកចា អតុច្ឆចិកា តជាត្វស្ស បច្ចក្ខកាចតោ, តជកាចតោ ចេលតសស្ស អតតុច្ឆចិកាតិ អាហ “ឃស្វ...បេ... តត្តី”តិ. អតាកតកចាយ...បេ... តត្តីតិ ឯតត្វាបិ ឯវេសច តយោ. អារក្ខត្វាឃាតិ ជេចតាហិ

យត្ថបនេហិ សហ ឋិតា តត្ថ អារក្ខត្ថាយៈ អភិជ្ឈាយតិ ព្ទេំ លក្ខណចេតិ, តំយុលកត្ថា ចា សត្តកិលេសឆយ្ហាតិំ អភិជ្ឈាច គហិតាៈ ជាតតិំ
បហីតកិលេសបច្ចវេក្ខណកោលេនៈ សេសំ សុចិវេញ្ញាណ្យបចៈ

វេចនតសស្សត្ថចណ្ណតាយ លិតត្ថបព្ពាសតា សយត្ថាៈ

តិដ្ឋិតា ន បរិត្តាដកចក្កចណ្ណតាៈ

៤. រាជវគ្គោ

១. ឃដិការសុត្តវណ្ណនា

២៨២. ចរិយន្តិ បោធិចរិយំ, បោធិសម្ភារសម្ភរណវសេន បវត្តិតំ បោធិសត្តបដិបត្តិន្តិ អត្ថោ. សុការណន្តិ បោធិបរិបាចនស្ស ឯកន្តិកំ សុន្ទរំ ការណំ, កស្សបស្ស ភគវតោ បយិរុបាសនាទិំ សន្ធាយ វទតិ. តិព្យារេតន សទ្ធិំ យថា ឥធ គណន្តិ វត្តព្ពំ លភតិ. មន្ទហសិតន្តិ ឦសកំ ហសិតំ. កុហំ កុហន្តិ ហាស-សទ្ទស្ស អនុករណមេតំ. ហដ្ឋបហដ្ឋាការមត្តន្តិ ហដ្ឋបហដ្ឋមត្តំ. យថា គហិតសង្កេតា “បហដ្ឋោ ភគវា”តិ សញ្ជានន្តិ, ឯវំ អាការទស្សនមត្តំ.

ឥទានិ ឥមិនា បសង្គេន តាសំ សមុដ្ឋានំ វិភាគតោ ទស្សេតុំ “ហសិតញ្ច នាមេត”ន្តិអាទិ អារទ្ធំ. តត្ថ អដ្ឋុប្បត្តិវសេនបិ ហាសោ ន សម្ភវតិ, បគេវ ទោមនស្សវសេនាតិ អាហ “តេរសហិ សោមនស្សសហគតចិត្តេហី”តិ. តត្រ ច កេនចិ កោធវសេនបិ ហសន្តីតិ? ន, តេសម្បិ យំ តំ កោធវត្ថុ, តស្ស យមំ ជាតិ យថាកាមការិតំ អាបជ្ជិស្សាមាតិ តុដ្ឋចិត្តោបយុត្តេន សោមនស្សចិត្តេនេវ ហាសស្ស ឧប្បជ្ជនតោ. តេសូតិ បញ្ចសុ សោមនស្សសហគតចិត្តេសុ. ពលវារម្មណេតិ ឧឡារេ អារម្មណេ. ទុព្ពលារម្មណេតិ អនុឡារេ អារម្មណេ. ឥមស្មិំ បន ឋានេ…បេ… ឧប្បាទេសីតិ ឥទំ បោរាណដ្ឋកថាយំ តថា អាគតត្តា វុត្តំ. ន ឥមេហិ តេរសហិ សោមនស្សសហគតចិត្តេហិ ហសិតំ, អហេតុកសោមនស្សសហគតចិត្តេន ភគវតោ សិតំ ហោតីតិ ទស្សនត្ថំ.

អភិធម្មដីកាយំ (ធ. ស. មូលដី. ៤៦៨) បន “អតីតំសាទីសុ អប្បដិហតំ ញាណំ វត្វា ‘ឥមេហិ តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតស្ស ពុទ្ធស្ស ភគវតោ សព្ពំ កាយកម្មំ ញាណបុព្ពង្គមំ ញាណានុបរិវត្ត’ន្តិអាទិវចនតោ (មហានិ. ៦៩, ១៤៦; ចូឡនិ. មោឃរាជមាណវបុច្ឆានិទ្ទេស ៨៤; បដិ. ម. ២.៤; នេត្តិ. ១៤; ទី. និ. អដ្ឋ. ២.២០៤; វិភ. មូលដី. សុត្តន្តភាជនីយវណ្ណនា; ទី. និ. ដី. ១.១៤១, ២០៤) ‘ភគវតោ ឥទំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតី’តិ វុត្តវចនំ វិចារេតព្ព”ន្តិ វុត្តំ. តត្ថ ឥមិនា ហសិតុប្បាទចិត្តេន បវត្តិយមានម្បិ ភគវតោ សិតករណំ បុព្ពេនិវាស-អនាគតំស-សព្ពញ្ញុតញ្ញាណានំ អនុវត្តកត្តា ញាណានុបរិវត្តិយេវាតិ, ឯវំ បន ញាណានុបរិវត្តិភាវេ សតិ ន កោចិ បាឡិអដ្ឋកថានំ វិរោធោ. តថា ហិ អភិធម្មដ្ឋកថាយំ (ធ. ស. អដ្ឋ. ៤៦៨) “តេសំ ញាណានំ ចិណ្ណបរិយន្តេ ឥទំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតី”តិ វុត្តំ. អវស្សញ្ចេតំ ឯវំ ឥច្ឆិតព្ពំ, អញ្ញថា អាវជ្ជនស្សបិ ភគវតោ បវត្តិ តថារូបេ កាលេ ន យុជ្ជេយ្យ, តស្សាបិ ហិ វិញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបកភាវស្ស ឥច្ឆិតត្តា, តថា ហិ វុត្តំ – “ឯវញ្ច កត្វា មនោទ្វារាវជ្ជនស្សបិ វិញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបកត្តំ ឧបបន្នំ ហោតី”តិ, ន ច វិញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបកត្តេ តំសមុដ្ឋិតាយ វិញ្ញត្តិយា កាយកម្មាទិភាវំ អាបជ្ជនកាវោ វិពន្ធតីតិ តមេវ សន្ធាយ វទតិ. តេនាហ “ឯវំ អប្បមត្តកម្បី”តិ. សនេរិតា វិប្ផារតា នាម សនេរតាវិប្ផារតា. សា ហិ ឥតរវិប្ផារតា វិយ ឧឡារិកា សីឃនិរោធា ច ន ហោតិ, អបិច ខោ ទន្ធនិរោធា, តស្មា សព្ពកាលំ ចាតុទ្ទីបិកមហាមេឃតោ ច និច្ឆរតិ. តេនាហ “ចាតុទ្ទីបិកមហាមេឃមុខតោ”តិ. អយំ កិរ តាសំ រស្មិវដ្ដីនំ ធម្មតា, យទិទំ តិក្ខត្តុំ សិរវរំ បទក្ខិណំ កត្វា ទាឋគ្គេសុយេវ អន្តរធានំ.

៩៦១· យទិបិ ចត្តារិ អសង្ខ្យេយ្យានិ កប្បានំ សតសហស្សញ្ច បញ្ញាបារមិតា បរិភាវិតា, តថាបិ ញាណានិ តំ ញេយ្យន្តំ តស្សា បដិបាទេតព្ពត្តា ពុទ្ធិ “អបរិបក្កកាលត្តា”តិ· កាយដ្ឋស្ស ញាណាយ ញាណានិបិ បដិបាទេតព្ពតា អត្ថិ, ឯវំ សន្តេបិ តត្រ សព្ពាសព្ពញ្ញេយ្យេសុ បសាទេន សក្កច្ចតាយ កថិតព្ពំ តថា ចិរកាលំ បរិភាវិតត្តា, កថំ តត្ថ ហិតញ្ញុតាតិ អាហ “ពោធិបាលកុសល”តិអាទិ· ចិរកាលបរិចិតាបិ ហិ គុឡការកតា អប្បមត្តាបិ អកល្យាណមិត្តសំសគ្គេន វិបរិណមតិ អញ្ញថត្តំ គច្ឆតិ· តេន យថាសត្តាបិ ជាតិសិទ្ធាយំ លទ្ធិយំ ឋត្វា ជាតិសិទ្ធេន យានេន ឯវមាហ – “កិំ បន តេន យុទ្ធេន សយនេន ជិតេនា”តិ· តថា ហិ វុត្តំ អដ្ឋកថាយំ –

“តស្មា អកល្យាណជនំ, អាសីវិសមិវោរគំ,

អារកា បរិវជ្ជេយ្យ, ភូតិកាមោ វិចក្ខណោ”តិ· (ទី· និ· អដ្ឋ· ១·១៥០-១៥១);

ត្យាគទុល្លភ សុទេត្តន គតា សោត្ថិ, គុរុចិត្តគុញ្ញុលកា, សា ឯវ និកាយត្តិ កាយំ វិសោធេត្តិ ឯតាយាតិ និកាតំ· តេនាហ – “សោត្ថិ និកាតត្តិ និកាតត្តាយ គតសោត្ថិ”ន្តិ·

៩៦២· អរិយបរិហារេនាតិ អរិយានំ បរិហារេន, អនាការិយំ ត្យាគការេន អត្តនោ កាយស្ស បរិហារនិយាមេនាតិ អត្ថោ· អត្តនោ ញាណសម្បត្តិយា ចិត្តសម្បត្តិយា បរតន្ត្រការំ ការំ សក្កិស្សតិ· ឯវញ្ហិ “អហិតនិវារណំ, ហិតេ និយោជនំ ព្យសនេ បរិច្ចជន”ន្តិ យនិទំ, ឯវញ្ច មិត្តា នាម ហោន្តិ· តេនេវ “យាវ ចេត្ត អហុវុ”តិ វុត្តំ, តេនំ យាវ ឯត្ត តេសក្ករហិតំ តាវ អយំ និជានន្តា អហុវុតិ អត្ថោ·

៩៦៣· សតិបដ្ឋានក្ខណាយាតិ ទេសនាយ យថានុសន្ធិនា កត្វា ទេសនាយ អនុប្បត្តិ ចតុរារក្ខាយ សតិយា បដ្ឋានក្ខណាយ· ញ្ញាណាតិ តស្ស សត្ថុប្បាទនិយកថាយ បច្ចត្តិតាការំ សន្តិបបទេន ឯតស្ស “តស្ស ហិ”តិអាទិ វុត្តំ· តត្ថ ន សិយកដ្ឋាតំ ឋិតិល្ហាសន្តោតិ ញ្ញាណិតា យហាសត្តស្ស បណីតាធិមុត្តតំ ឯតស្សត្ថា ឯវំ បណីតាធិមុត្តិកស្ស បរោគកិរិយា ន យុត្តាតិ ឯតស្សន្តោ “តាធិសស្ស នាម បរោគចិហារោ ន យុត្តោ”តិ អាហ· តតោ សោតិសត្តស្ស នេក្ខម្មញ្ញាសយោ ទោសប្បទោសបិ ចិយ ចិសេសសេតោ និព្ពត្តិ, តំ ជិតា កកចា តនត្តុរូបំ ឯយូតាចំ តតោវាត្តោ “តាធិសស្ស…បេ… តតេចសី”តិ· បរសយុព្ពចាសី នេសា អញ្ញថា ចត្តិ· អដ្ឋកថាយំ បន តាយំ ញ្ញាណំ តារេតា, យទិទំ បុរិតបរិបូរិតំ តេជិសត្តានំ តថា ឯយូទេសតា តេនំ យហាតិតិហារសយតត្តវេហិ តេជិសឃ្ភារស្ស សយឃ្យាការេហេតេច បដិចិជិតត្តា· តស្មា តេជិសត្តកាចបនេចតេទេច តស្ស កកចា អកាសីតិ ឯតស្សត្ថំ “សតិបដ្ឋានក្ខណាយា”តិអាទិ វុត្តំ· សតិបដ្ឋានក្ខណាយាតិ សយ្យាបដិបត្តិយា ស្តុព្ពលេន បិរោឯរោសតិបដ្ឋានក្ខណាយ·

៩៦៤· ភាគព្ភាតកិលេសទូបចិចាលតបទាលនេហិ និក្ខ ចិយាតិ និក្ខ· តព្ភាបដិបត្តិយា ស្នូបត្តូម្ភិតំ ស្នូស្សិតំ តាយ ហោតិ, ឯទការេច បតិតំ តាយ· តេចិ បន ចីរិយំ និក្ខន្តិ ចទន្តិ· តស្មិ សយូប្បនាគចនេន បចន្តេ តាហិរបក្ខញ្ជ ស្នូបកាតាបិ យហាសត្តា ចិរុទ្ធាសយា

អប្បិច្ចតាឌិក្យលាសយក្កិតោ ឃឆោរហំ ពត្ថុទុំ ចាយខុរញ្ចា បរិគ្ហាហឃត្តា ចិហទត្តិ, បពោច ញាច្ចសារសតេ អប្បិច្ចតាឌីហិតិ អាហ “ចត្យបរិបុច្ចិយិលេ បតា”តិអាឌិ។ ចិបស្សត់ គ្រោហត្តា យិលាប្យត្តចិបស្សតា ហោត្តីតិ ចុត្តំ – “ឃាច អតុលេបិយពាល់ា អាហច្ច តិដ្ឋត្តី”តិ, អតុលេបិយពាលាតោ ឱ្នរយេច ចិបស្សត់ ធបេត្តីតិ អទេត្ថោ។ យក្កុចលត្ថំ ចាឃាបំ ត ពទោត្តិ បញ្ញាបរិបិតាឃ សត្តាញ្ញាតញ្ញាលាពត្តស្ស អបរិបុណ្ណត្តា អបរិបក្កត្តា ច។

១៤៣។ឆេទហិតិ ចុច្ចតទោហិ។ តិចាសេ សតិតិ ឃស្មិ ធាទេ បទ្ធាខិតោ, តទេត្ថច តិចាសេ។ ចប្បកាលតោតិ សស្សាត់ ចប្បកាលតោ។ បុទ្ធោ ចិឃ តតោ បរំ តិលិលោត ស្នុទិឃសត្តាបេត បឃោឌត់ តត្តិតិ ចុត្តំ – “ចប្បកាលេ ចិតាត់ ចិឃ ក្ខបរិ ចត្ថកិលត្ថា ពាត្តិតា”តិ។ បុដពាតិ ពលេប។

១៤៤។ បច្ចឃសាយក្កិហេត្យកត្តា ឆយុប្បត្តិឃា បឆេសតោ បរិញ្ញាចត្តុកាបិ អរិឃា ក្ខបដ្ឋិត ចិត្តចិឈាតបច្ចឃ ឃឆេតំ តាតិសាចត្តំ, តឆេចំ ពណ្ណិតិ អឃយេត្ថ ឆយុតាតិ អាហ – “អលិក់ អាទេត្ថ ចិត្តញ្ញាចត្ត”ត្តិអាឌិ។ សោតិ កិកិ ពាសិទាឌោ។ គ្រោហុលាកទេត្តាតិ គ្រោហុលោឃ កទេត្តា។ ឆេចេតិ គ្រោហុលោ សត្តាឃាហ។ ក្នុយិឆេចាតិ តេសំ សយញ្ញា, តគា គ្រោហុលាពុទោកា ទលេកា។ តគា ហិ ពស្សបេបិ កពចា គ្រោហុលាក្យលេ តិត្តត្តិ។ ឌិត្យ អចណ្ណ ចត្ថាតិ, “យហាទាឌ, តច ឌិតា គ្រោហុលាសយឃំ បហាឃ យុណ្ណបិសណ្ណិពសយឃំ ពលិ្យតិអាឌិតា ទាឌបុត្តិឃា អក្យល់ា ចត្ថា។ ចទំ ពលិ្យុ ពាលាតកា។ ទន្ទ តិឃ្យាតេសិ “យា ទេ ចចត់ យុសា អហោសិ, អដ្ឋទេ ឌិចទេ តិក្កុលិ្យស្សាឃី”តិ។

បិចតអន្ធុតឃតចទេត សយុា បិចិឹពតត្តា បរិសុច្ចតណ្ហុលេតិ។ បិញ្ញត្ថំ តណ្ហុលបដិកន្ធាតិតិ តណ្ហុលពណ្ណាតិ។ យុក្កបដិកន្ធពញ្ញអាឃបដិកទេ្តសុបិ ឲទេច តទឃា។

១៤៥។ទោកា ត្យ ទោតាតិ ក្យុទេត្ត បច្ចត្តចចត្តិ អាហ – “ក្យហិ ត្យ ទោតា”តិ បរិបុទិ ឃោឌីឃត្តិ ញ្ញាញ្ញតកោឌតាតិ ឲត្ថាតិ បរិឃោកា, តតោ បរិឃោកា។ តេតាហ “ស្នុបកាឌតតោ”តិ។ សញ្ញា ឌត្ថាតិ ចុត្តំ សត្តំ អាចិក្លិត្ថា តុយ្យាក់ា អត្ថាឃ សយ្យាឌត្ថា តិក្លិទេត្តា ក្ខបដ្ឋាទោកាតិ កពចតោ អាទោទាចឆាតិ សញ្ញា ឌត្ថា។ អតិចិស្សទេត្ថាតិ អតិចិឃ ចិស្សទេត្ថា។ បច្ចាចណ្ណាតិ ល្យត្តិកាឌិចទេត បច្ចាប្យកាទា។

១៥០។ពិត្តិ តិស្សទេក្ក បច្ចត្តចចត់, ពស្វាតិ អទេត្ថា? ឆយិពោតិ ត្តយិតា អាពយតសុច្ចិ ឌទេស្សតិ។ កិក្តុត់ បទេត្ត កត្តសឌិសោតិ ត្តយិតា ក្ខបិសពោត សត្ថុ បរិច្ចត្តកាចំ តត្ថ សត្ថុតោ ច អបរិសក្កត់ ឌទេស្សតិ។ សិក្កាបឌទេចលិ តាយ តត្តិតិ ឆយុស្សាយិកាចតោ សិក្កាបឌយរិយាគា តាយ តត្តិ បណ្ណត្តិចទេ្ជ, បពតិចទេ្ជ បត សេត្យឈាតោ ឲច។

១៥១។ លេឆតដ្ឋាទេត ឃតាពាសំ, តឆេច តស្ស ពេហស្ស លេឆតត្តិ អាពាសច្ឆឆត់។ បពតិឃា ក្ខត្យឋទោលយេចាតិ លោឌិតេ ឃាឌិសំ ក្ខត្យ, លេឆេត ក្ខត្តិលាកាទេចបិ តបិ្យកោហ តាឌិសយេច ក្ខត្យឋទល់ា អហោសិ។ តេសំឃេចាតិ តេសំ ឈដិកាទស្ស យាតាបិត្នុត់ ឲច។

២៥២។ “ចតស្សោ មុដ្ឋិយោ ឯកោ កុឌុវោ, ចត្តារោ កុឌុវា ឯកោ បត្ថោ, ចត្តារោ បត្ថា ឯកោ អាឡ្ហកោ, ចត្តារោ អាឡ្ហកា ឯកំ ទោណំ, ចត្តារិ ទោណានិ ឯកា មានិកា, ចតស្សោ មានិកា ឯកា ខារី, វីសតិ ខារិកា ឯកោ វាហោតិ តទេវ ឯកសកដ”ន្តិ សុត្តនិបាតដ្ឋកថាទីសុ (សុ។ និ។ អដ្ឋ។ ២។៦៦២) វុត្តំ, ឥធ បន “ទ្វេ សកដានិ ឯកោ វាហោ”តិ វុត្តំ។ តេលផាណិតាទីន្តិ អាទិ-សទ្ទេន សប្បិអាទិំ មរិចាទិកដុកភណ្ឌញ្ច សង្គណ្ហាតិ។ តាទំ រញ្ញោ និដ្ឋបេត្វា, កុតោ បរិបូរេស្សាតិ អធិប្បាយោ។ តច្ឆិត្វាតិ តច្ឆំ កត្វា។

ឃដិការសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

២។ រដ្ឋបាលសុត្តវណ្ណនា

២៥៣។ ថូលមេវ ថុល្លំ, ថុល្លា វិបុលា មហន្តា កោដ្ឋា ជាតា ឥមស្សាតិ ថុល្លកោដ្ឋិកន្តិ ឥទ្ធនប្បហូតវសេន លទ្ធនាមោ និគមោ។ អដ្ឋកថាយំ បន ថុល្លកោដ្ឋន្តិ អត្ថោ វុត្តោ។ តេន បាឡិយំ ឥក-សទ្ទេន បទវឌ្ឍនំ កតន្តិ ទស្សេតិ។

២៥៤។ រដ្ឋបាលោតិ ឥទំ តស្ស កុលបុត្តស្ស នាមំ។ បវេណិវសេន អាគតកុលវំសានុគតន្តិ សមុទាគមតោ បដ្ឋាយ ទស្សេតុំ “កស្មា រដ្ឋបាលោ”តិអាទិ វុត្តំ។ សន្ធារេតុន្តិ វិនាសតោ បុព្ពេ យាទិសំ, តថេវ សមុខេន ធារេតុំ សមត្ថោ។ សន្ធាតិ កម្មផលសទ្ធាយ សមន្នាគតោ។ សមានជាតិកា ទិដ្ឋាតិ វិញ្ញាកាមតាយ ឯតទេវ ធម្មំ ទិដ្ឋា។

សហ រញ្ញាតិ សរាជិកំ, រញ្ញា សទ្ធិំ រាជបរិសំ។ ចាតុវណ្ណន្តិ ព្រាហ្មណាទិចាតុវណ្ណសមុទាយំ។ បវេសេតុន្តិ ចទ្ទេតុំ ទានាទីហិ សង្គហវត្ថូហិ សង្គណ្ហិតុំ។ ឃំ កុលំ បវេទាស្សតីតិ សល្លិស្សតិ។

តេន តេន មេ ឧបបរិក្ខតោតិ “កាមា នានាវណ្ណា អតិច្ចា ទុក្ខា វិបរិណាមធម្មា, អដ្ឋិកង្កលូបមា”តិ (ម។ និ។ ២។១០៣; បាចិ។ ៣៨៥; មហានិ។ ១, ៣) វ អាទិនា តេន តេន អាការេន កាមេសុ អាទីនវំ ឧក្ការំ សំកិលេសំ, តព្ពិបរិយាយតោ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ កុលំ បការេនត្ថ ករណតោ ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, តេន តេន បការេន ឧបបរិក្ខតោ វីមំសន្តស្ស មយ្ហំ ឯវំ ហោតិ ឯវំ ឧបដ្ឋាតិ។ សិក្ខត្តយព្រហ្មចរិយន្តិ អធិសីលាទិសិក្ខត្តយសង្គហំ សេដ្ឋចរិយំ។ អខណ្ឌាទិភាវាបាទនេន អខណ្ឌំ ចរិតព្ពំ។ កញ្ចិបិ សំកិលេសមលំ អសេសេត្វា ឯកន្តេនេវ បរិបូរេតព្ពតាយ ឯកន្តបរិបុណ្ណំ។ ចិត្តុប្បាទមត្តម្បិ សំកិលេសមលំ អនុប្បាទេត្វា អច្ចន្តមេវ វិសុទ្ធំ កត្វា បរិហរិតព្ពតាយ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ។ តតោ ឯវ សង្ខំ វិយ លិខិតន្តិ សង្ខលិខិតំ។ តេនាហ “លិខិតសង្ខសទិស”ន្តិ។ ធោតកាបិ មស្សុក្ខមនេនេវ កាតព្ពា “មស្សុ”ន្តេវ វុត្តំ, ឧត្តរាធរមស្សុន្តិ អត្ថោ។ កសាវរសេន រត្តានិ កាសាយានិ។ អតត្តញ្ញាណំ បុត្តំ ន បព្ពាជេតិ “មាតាបិតូនំ លោកិយមហាជនស្ស ចិត្តញ្ញាណត្តំ មា ហោតូ”តិ។ តថា ហិ សុទ្ធោទនមហារាជស្ស តថា វរោ ទិន្នោ។

២៥៥។ បិយាយិតព្ពតោ បិយោតិ អាហ “បីតិជនកោ”តិ។ មនស្ស អប្បាយនតោ មនាបោតិ អាហ “មនវឌ្ឍនកោ”តិ។ សុខេធិតោ

តទុភយាការការេណ។ តតោ បរេច្ចា សប្បិលិខាទិសាធុរសយតុញ្ញោកោរជាតាទិអាហារសប្បត្តិយា សុខុបរិភោតា។ អថ វា ឥទ្ធិហេតុត្តិកធាតិជាតាទិបរិជនសប្បត្តិយា ចេវ បរិច្ឆេទសប្បត្តិយា ច វត្តអាទរបលិតសុខុបច្ចុប្បហារេហិ ច សុខេលសិតោ, អកិច្ឆេនេវ ទុល្លប្បច្ចយចិតោភោតេន សុខុបរិភោតា។ អច្ឆន្តិកក្កសប្បត្តិយា វា សុខេលសិតោ, ឥាហិរក្កសប្បត្តិយា សុខុបរិភោតា។ កស្សចិតិ វុបយោគេត្វ សាមិចចត់, កិញ្ចិតិ ចុត្តំ ហោតិ, អយមេវ វា បិណ្ឌោ។ តថា ហិ "អប្បមត្តកម្បិ កលភាគំ ទុល្លស្ស ត ខាតាសី"តិ អវេត្វា ចុវេត្តា។ ឲចំ សវេត្តតិ ភត្ត យឃំ វេដ្ឋបិល យទោលាឌីសុ កោកចិ វុបិយេន អប្បតិកាវេន យទោលេតបិ តយា អកាយកាបិ ចិតា កចិស្សាយ, ឲចំ សតិ។ យេភាតិ យេភ ការេលោភ។ កិ បភាតិ ឲក្ខ កិត្តិ ការលេត្វ បច្ចត្តចេតត្តិ ឥទស្សេត្តា អាហ "កោភ បភ ការេលោភា"តិ។

១៩៨។ បរិចាវេហីតិ បរិវោតា តក្ខ តក្ខ យឆាសក់ ចិសយេសុ ចាវេហិ។ តេនាហ "ឪ្គេតា ចិវេតា ច វុបតេហី"តិ។ បរិចាវេហីតិ វា សុល្វុបការេលហិ អត្ថាត់ បរិចាវេហិ, អត្តតោ បរិចរណំ ការេហិ។ តឆាក្ខេតា ច យទ្ធា លញ្ជអត្តោ កិញ្ជអត្តោ ភាយ ហោតិ, តទ្ធា "លញ្ជអា"តិអាឌិ ចុត្តំ។ តិច្ឆធាត់ ធាត់ ភាយ, វុបេសិឆឌិចសាឌីសុ ធាតន្តំ អតិរេកធាត់ បធាត់ ភាយ។ បចេលីរក្លុលចេសត វា ឌឹយបាត់ ធាត់ ភាយ, អត្តភាច បដ្ឋេបត្វា ឌឹយបាត់ បធាត់ ភាយ។ បទ្ទុជតសាឆារណំ វា ភាតិវ្លញ្ជអាទំ ធាត់ ភាយ, អតន្តាសាឆារណំ អតិវ្លញ្ជអាទំ បធាត់ ភាយ។ វុឌ្ឍេស្សតន្តាតិ វុឌ្ឍិ ឥទស្សតន្តា។ កុទោតា វុឌ្ឍិ តេ ឥទស្សតន្តា? បន្តាឌិតេតា វុឌ្ឍិ អត្ថាត់ យាតាបិតរោ ឥទស្សតន្តា, តេនាហ "យឆា"តិអាឌិ។

១៩៩។ ឌាលំ កហេត្វាតិ ឲក្ខ ឌាលក្កហណំ ភាយ កាយឌាលស្ស វុប្បាឌតយេចាតិ អាហ "កាយឌាលំ ជតេត្វា"តិ។ ឲចំ ចិហេវេត្តាតិ យឆា បិញ្ញល្លយំ ចុត្តំ ឲចំ ឲកោ ទ្វុបកេដ្ឋោ អប្បយេត្វា ចិហេវេត្តា។ តទ្ធាតិ យទ្ធា គេភេឃ្យោ, ត វុឈ្ឈិតញ្ញា, ត ច ចិបច្ចិតញ្ញា, តទ្ធា។ ចិវេត បន្តាឌិតេតា ក្ខាឆសេយ ចេស្ស អទេហត្តំ បិបុលិ។ ឃំ បត ចុត្តំ បិញ្ញល្លយំ "ត ចិវេស្សចា"តិ, តំ សដ្ឋិ ចស្សាតិ តតោ អសិកម្បិ ចិបស្សតាបរិចាសំ ចសេត្ត វុបិឆាយ ចុត្តំ។

សត្តទ្វារេកោដ្ឋកស្សាតិ សត្តកត្ថត្តទ្វារេកោដ្ឋកសីសេត កត្ថត្តរាគិ ចឥតិ។ បហរាបេតីតិ ចេយាចុឆ្ឆាត្តុរុបំ កប្បាបតាឌិតា អលន្តាវេបតិ។ អត្តាខាតតាឃ ឆាតិសឌិសី ធាសី ឆាតិធាសី។ បុតិភាវេចេតេច លក្លិតន្តោ ធោវេសា វា អភិធោវេសា, សោច អាភិធោសិកោ, អភិធោសំ វា បច្ចុសកាលំ កតោ បតេត្វា អតិក្កន្តោតិ អាភិធោសិកោ។ តេនាហ "ឲកទេត្តាតិក្កន្តស្សា"តិអាឌិ។ អបរិភោកាវេហោ បុតិក្ខុតភាវេចេត។ អរិយតេចាហារេភាតិ អរិយសប្បុធាចារេភ។ អរិយា ហិ យាត្យកាយំ កពិតិចារេឥត សប្បុធាចរត្តិ។ តិស្សដ្ឋបរិក្កហត្តិ បរិច្ចត្តាលយំ។ ចត្តំ ចដ្ឋតីតិ តិរេបល្លកាចេតោ ចុត្តំ, ឪ្គឆ បត ចិវេសសេតា អបរិភោកាវេហត្តាច ចត្ថេភា។ តិយឹយតិ សញ្ញាយតីតិ តិយិត្តំ, តឆាសល្លក្ខិតោ អាកាវេវាតិ អាហ "អាកាវំ អក្កេហសី"តិ។

២០០។ ឈទំបចិសិត្វាតិ កេហសាមិតិយា តិសីឌិតព្ពដ្ឋាតក្ខតំ អត្តោកេហំ បចិសិត្វា។ អាលបេតតិ ធាសិជតស្ស អាលបេតោ។ ឆាហិ តិក្លុយត្តាតិ យឆាចុត្តអត្តោកេហតោ ឆាហិ តិក្លុយត្តិយោ។ ឈទេសុ សាលិ ហោត្តីតិ ឈទេសុ ឲកយេត្ត កោជតសាលិ ហោត្តិ បិកាវេបរិក្លិត្តា សុសំចិហិតទ្វារឆាដ្ឋា សុសម្មដ្ឋចាលិកក្កណា។

អនោគប្បត៌ អសង្ខហត៌ អបរិមត៌ អសហត៌ អភាគតចចត៌ អភាគតសង្ខប្បយោគោ, អនេត្វា បត ចត្តមាតកាលិកោច៌ ខេតាហ

“បព្វជ្ជយុំ”តិ៌ អភិញ្ញេយ្យន្តិ “បដិក្កូល អបដិក្កូលសញ្ញី ចិហរតី”តិ (អ៌ និ៌ ३៌១៣៣) ៦ចំ ចុត្តអភិញ្ញេយ៌

ឞុតិក្យានោសា ឈេដ្ឋតិឃឆយោ តស្ស ពេហតោ លត្តោបិ ត ភាតត្ថយុត្តកោ ភាសិជេតត ជិនេត្វាតិ អាហ “ចេឃ្យឆយ៉ចនេត ខេតច ភាត៌

អលត្តព្ប”តិ៌ “ត្ថនេបហិ យុណ្ឌកេហិ”តិអាជិតា តិត្តេតតចចខេតត បព្វក្កាត៌ អត្តេតា លត្តេបច, តស្ស បត ង្កាកឋាសុបយាចាទចនេត

អលត្តត្វា ចុត្តំ “ត បព្វក្កាត”ន្តិ៌ ខេតាហ – “បដិបត្តាទចនេត បព្វក្កាតព្បិ ត អលត្តព្ប”តិ៌ “ខេតច ភាត”ន្តិអាជិ បច្ចាសិសាឃ អក្លត្តិយា ច

ចុត្តំ ចិឃ បក្ខជេតា បេញ្ញាឃ្យាតិ តគ្គិចត្តតត្តំ អធិប្បាឃបស្ស ចិចរិតំ “កម្មា បតា”តិអាជិ ចុត្តំ៌ សុត្តិកាបដិច្ឆន្តត្តិ សិប្បិកាឈភាហិ ឈត្តំ៌

ង្ក្កដ្ឋ ៦កាសតិកតាឃាតិ ត្ថាជំ ក្សតកឆតយត្តំ ខេឆរស្ស តឆាភាចជឹបតខេតា៌ យក្សកស្សបិ ហិ ៦កាសតិកស្ស ឃាឃ តិសញ្ញាឃ កិច្ចិយត្តំ

ខេភាជត៌ ក្សត្តំ, ចត្តសិនេបតបិ តខេតា ចុដ្ឋិតស្ស បុត ក្សញ្ញិតំ ត ចដ្ឋតិ៌ ខេតាហ តិបិដកន្ទូឡអាកឃតេត្តខេរា “អាសត៌ ចា រេក្លឃ្យ ខេភាជត៌

ចា”តិ៌ ង្ក្កដ្ឋ សបភាតចាទិកោតិ បុរេតា បច្ឆេតា ច អាហជកិក្លយិ អក្កេហត្វា ពាហិត្វាខេរ ឌត្វា បត្តចិស្សដ្ឋតខេបច កខេរាតិ៌ ៦ខេតខេតច

ខេឆរស្ស ង្ក្កដ្ឋ បិណ្ឌបាតិកការេចា ជិបិខេតា៌ ខេតាហ – “ស្វាតតាឃ កិក្លុ តាឃ តាធិចាខេបតី”តិ៌ អឆ កម្មា អធិចាខេបសីតិ អាហ “យាត្យ

អត្យក្កេហតា”តិអាជិ ៌ បណ្ឌិតា ហិ យាតាបិត្យត៌ អាចរិយុបជ្ឈាឃាត៌ ចា កាតត្ថំ អត្យក្កហំ អជ្ជុបក្លត្វា ឆ្យតក្កសុទ្ធិកា ត កចត្តិ៌

១០៧៌ បឃុត្តត្តិ ចត្តិចនេត បខេឃាឌិតំ, តត្តិតខេលិបំ កត្វា ចុត្តត្តិ ខេចតិតត្ថំ ឃឆា អញ្ញត្វាបិ “បិតាឃហំ ឆត៌ លត្តា, សុលំ ឌឹចតិ

សញ្ញាខេឃា”តិ ៌ ខេជដ្ឋកិត្តិខេឃាតិ បឆាតិត្តិខេឃា៌ ត្ថខេតាតិ ត្ថយស្មិ ក្យខេល អត្យកចិតត្ថចិកចសយ្យត្តិខេតា៌ អញ្ញខេតាតិ ត្ថយស្ស ជិត្តត្វា អញ្ញស្មិ

ក្យខេល អត្យកចិតត្ថសយ្យត្តិខេតា៌

១០៩៌ ចិត្តចិចិត្តត្តិ កប្បតាឃ ខេចច អខេហទ្វខេបត អលង្កាទាជិតា ច ចិត្តិតខេត្វាច ចិចិត្តិតត្វា៌ ចលាកាឃត្តិ ចលាក្សតំ កាឃំ៌ សយត្តខេតា

ង្កស្សិតត្តិ ខេហដ្ឋិយកាឃចនេត ខេហដ្ឋា ង្កុបរិ ច សត្តិស្សិតំ៌ តិច្ចាតុរត្តិ អកិលាប្បជិបិឡត្ថតំ, សភា ទក្លិតំ ចា៌ ពាហុសង្កប្បត្តិ ទាកចត្តការចេត

អកិជនេតហិ ហាចភាចចិលិសចនេត, អាយិសចនេត ច ខេសាលាសិក្កាលិជឹហិ ពាហុហិ សង្កខេប្បតត្ថំ៌ ជិតីតិ អចដ្ឋាត៌ អចិបរិលាខេយា តត្តិ៌

ខេតាហ – “កិដ្ឋតឆយ៉តាច តិឃតា”តិ, បរិស្សចកាចាបត្តិ ខេចច ចិតាសបត្តិ ច ៦កត្តិកាតិ អនេត្វា៌

ចិត្តកតយុំតិ កត្តាជឹហិ ចិត្តកតយុំ៌ ទ្វបត្តិ សរីរំ៌

អលត្តកកតាតិ បិណ្ឌិអលត្តខេកត សុចណ្ណកតា៌ ខេតាហ “អលត្តខេកត រញ្ជិតា”តិ៌ ចុណ្ណកយក្លតត្តិ ខេភាសតិហខេលាហិ តាបភហតាជឹហិ

កតាកិសញ្ញាខេបុលំ ខេកាខេរាចតាជឹហិ ឆ្យការសតកចុណ្ណហិ យក្លតំ, ខេតាហ “សាសបកខេក្កតា”តិអាជិ៌

ទេសាគេកនាតិ សទលនិយ្យាសទសមិស្សេន ឌ្គេកន។ អាវត្តនបរិវេត្ត កត្វាតិ អាវត្តនបរិវត្តនវសេន នេត កត្វា។
អដ្ឋបគកទវនាយាតិ កិត្តិក្បុងទ្ធវន្ធាឌិចិកាកាយ អដ្ឋបគកទវនាយ។

ចិទវមាទេនតិ “អយំ បលិឃតិ, កល្យាកល្យា”តិ ចិទវមាទេន។ ហិទញ្ញាសុវណ្ណាឌទោទេឆតិ វត្តត្ថា។

១០១។ ឌ្គស្សិតាយ ឌ្គស្សិតាយាតិ កុលចិកវពាហុសច្ចបញ្ញាសម្បត្តិយា ឌ្គក្កតាយ ឌ្គក្កតាយ។ អភិលក្ខិទោតា ឌ្គម្មអាទេកាទេវន។

១០៣។ បរិជុញ្ញាតីតិ បរិហាតាតិ។ ទេយ ញ្ញាឆិតា អភិក្ខតា សត្ថា ឌិណ្ណកប្បា វទេយាហាតិសត្ថា ចិយ ទោហត្តិ, តទោតា តិវទេត្តទេត្តា “ឌទាឌិទណ្ណា”តិ អាហ។ វទេយាចុទន្ធា, ន សីលិឌិចុទន្ធា។ មហត្តំ លិតិ កល្យាតីតិ មហល្លកោ, ឌាតិយា មហល្លកោ, ន ចិកវាឌិនាតិ ឌាតិមហល្លកោ។ ឌ្គត្តិទាឌបរិចេត្តស្ពន្ធាតំ អទ្ធាតំ កាលំ កទោតា ចិតិវទេត្តាតិ អទ្ធកទោតា។ តវា ន បវេមវំ មវ្គិមវេមជ្ចា អតីទោតា ទោហាតីតិ អាហ “អទ្ធាតំ អតិក្កទេត្តា”តិ។ ឌិណ្ណាឌិបទេហិ បវេមវេមវ្គិមវេមស្ស ទោធិឆិតត្តា អនុប្បត្តតាចិសិទេដ្ឋា វម-សទេដ្ឋា ឌ្គសាភវមចិសទេយាតិ អាហ “បច្ឆិមវំ អនុប្បទេត្តា”តិ។

“អប្បិច្ឆោ, អប្បឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សា”តិ (អ។ និ។ ១០។១១) ឧវយាឌីសុ ចិយ អប្ប-សទេដ្ឋា អភាវទេត្វាតិ អឆិប្បាទេយនាហ “អប្បាពាធោតិ អទោទោកោ, អប្បាតង្កោតិ និទ្ទុក្ខោ”តិ។ អប្បទេត្វា វា ត្តលឆ, តត្វាបិ អប្ប-សទេដ្ឋា ឌដ្ឋទេត្វា។ ឧវពាហ្ញ“ទេយា ហិ, កហបតិ, ត្តុមំ ប្ញុតិកាយំ បរិហទេត្តា មុហុត្តម្បិ អាទោគ្យំ បដិឌាទេនយ្យ កិមញ្ញត្រ ពាល្យា”តិ (សំ។ និ។ ៣។១) សុត្តបឌំ សមត្ថិតំ ទោហាតិ។ ចិបច្ចតំ ចិបិទោកា, ទោសា ឧវ ទេវបិទោកា។ សទោមា ទេវបិទោកា ឧវតិស្សា អត្ថីតិ សមទេវបិកិតី, តាយ។ ទោទេតន សមទេវបិកិនិកាទេវន សត្តម្បិ សម្មុទេន កល្យាតិ ឆាទេតីតិ កហណី។ កហណិសម្បត្តិយា ហិ មវាក្ខត្តអាហាទោ សម្មុទេន ឌីទេត្តា សទីទេ តិដ្ឋតិ, ទេតា អញ្ញថា ក្ខត្តក្ខទេត្តា អាហាទោ ឌីទេតិ កហណិយា តិក្ខកាទេវន។ តទេន តិដ្ឋតីតិ ក្ខត្តាកាទេទេន តិដ្ឋតិ កហណិយា មន្ទកាទេតា។ កត្តច្ឆទេត្តា ឌ្គម្បជ្ជទោវ ក្ខត្តអាហាទេស្ស សម្មា បរិណាមំ កត្វា។ ទោទេនវាតិ សមទេវបិកិនិកាទេវនទេនវ។ បត្តាតំ ទោកាកាតំ បរិក្ខមយាតំ ន សហសា ឧវកញ្ញ៊ុមវេ បរិក្ខមំ កច្ឆតិ, អវ ទោតា អក្ខក្កមេន, តវា ឌាតាទេយាបីតិ អាហ “អនុបុទេព្ពនា”តិ។ ឈាតកកមាឌិនាតិ អាឌិ-សទេដ្ឋន ញ្ញាឆិកមាឌិ សង្កល្យាតិ។

១០៤។ ឌ្គទេដ្ឋសីទេសន តិទេដ្ឋទេសា កហិទោតាតិ អាហ “ឆម្មតិទេដ្ឋសា ឌ្គឌិដ្ឋា”តិ។ យស្មា វា ទេយ ឆម្មា ឌ្គឌិសិតព្ពទេដ្ឋន “ឌ្គទេដ្ឋសា”តិ ចុច្ចន្តិ។ ទោវ ឆម្មា តិឌ្ឋិសិតព្ពទេដ្ឋន តិទេដ្ឋសាតិ “ឆម្មតិទេដ្ឋសា ឌ្គឌិដ្ឋា”តិ អទេត្វា ចុទេត្តា។ អវ វា ទេយ ឆម្មា អតិច្ចតាឌិចិកាវនវទេសន ឌ្គឌិ ឌ្គឌិ ទេឆទេសស្សន្តិ, ទោត ឆម្មា តទេនវ តិទេស្សសទោតា ទេឆទេសស្សន្តីតិ ឧវចំ ឌ្គទេដ្ឋសតិទេដ្ឋសបឆាតំ អនត្ថន្តទោតា ទេវឌិតព្ពា។ តត្វាតិ ឌទាយទោលាសត្តិទោកា។ អទ្ធុវាតិ តិទ្ធុវា ន ចិទោទា, អតិច្ចាតិ អទេត្វា។ ទោតាហ “ទុវឌ្ឍាតចិទហិទោតា”តិ, អឌាតាក្ខតាសត្តតទុវកាវកាទោលាចិចិទេត្វាតិ អទេត្វា។
ឌ្គបតីយ្យតីតិ វា ឌទាយទោលាន ទេលាទោកោ សម្មា តីយតិ, តស្មា អទ្ធុវាតិ ឧវទេយត្វ អទេត្វា ឌដ្ឋទេត្វា។ តាយិតុត្តិ ឌាតិអាឌិញ្ញាសតទោតា ទក្ខិតុំ សមទេត្វន ត្តស្សទេន អត្តតា ចិទហិទោតាតិ។ “ត្តុមំ ទោលាកំ ត្តទោតា ចដ្ឋក្ខុទោតា ទោមាវស្សាមិ, ឌទាញ្ញាឆិមទោលាតំ តំ អឆិកចិតុំ ន ឆស្សាមី”តិ ឧវចំ អភិសទោតីតិ អភិស្សទោលំ, ទោលាកស្ស ស្ចាស្ស ឆាតា ហិតស្ស ចិឆាតា ទោកាចិ ត្តស្សទោ, តឆកាទេវតា អាហ “អតភិស្សទោតិ

អសរណា”តិ។ និស្សកោ មមាយិតព្វវត្ថុអភាវតោ, តេនាហ “សកភណ្ឌវិរហិតោ”តិអាទិ។ តណ្ហាយ វសេ ជាតោ តណ្ហាយ វិជិតោតិ កត្វា “តណ្ហាយ ទាសោ”តិ វុត្តំ។

២០៧។ ហត្ថិវិសយត្តា ហត្ថិសន្និស្សិតត្តា ច ហត្ថិសិប្បំ “ហត្ថី”តិ គហិតន្តិ អាហ – “ហត្ថិស្មិន្តិ ហត្ថិសិប្បេ”តិ, សេសបទេសុបិ ឯសេវ នយោ។ សាតិសយំ ឩរុពលំ ឯតស្ស អត្ថីតិ ឩរុពលីតិ អាហ – “ឩរុពលសម្បន្នោ”តិ, តមេវត្ថំ បាកដំ កត្វា ទស្សេតុំ “យស្ស ហី”តិអាទិ វុត្តំ។ អភិន្នំ បរេសំ ភិន្ទតោ ភិន្នំ សកេសំ សន្ធារយតោ ឧបត្ថម្ភយតោ។ ពាហុពលីតិ វុត្តាបិ “យស្ស ហិ ផលកញ្ច អាវុធញ្ច គហេត្វា”តិអាទិនា អត្ថោ វត្តព្វោ, ឩរុ បន បរហត្វគំ រញ្ញ អាហរិត្វា ពាហុពលន្តិ យោជនា។ យថា ហិ “ឩរុពលី”តិ វុត្តាបិ ពាហុពលំ អានយិត្វា អត្ថោ, ឯវំ “ពាហុពលី”តិ វុត្តេ ឩរុពលំ អានយិត្វា អត្ថោ វេទិតព្វោ, អាហិតោ អហំមានោ ឯត្ថាតិ អត្តា, អត្តភាវោ។ អលំ សមត្ថោ អត្តា ឯតស្សាតិ អលមត្តោតិ អាហ “សមត្ថអត្តភាវោ”តិ។

បរិយោធាយាតិ ច បរិតោ អារក្ខំ ឋបយិត្វា “សំវិជ្ជន្តេ ខោ, ភោ រដ្ឋបាល, ឥមស្មិំ រាជកុលេ ហត្ថិកាយាបិ…បេ… វត្តិស្សន្តី”តិ វុត្តម្បិ សោ រាជា ឧបរិ ធម្មុទ្ទេសស្ស ការណំ អាហរន្តោ អាហ។

វុត្តស្សេវ អត្ថ បច្ឆា គាថាវសេន គច្ឆតិ អត្ថីតិ។ តា បន គាថា ធម្មុទ្ទេសានំ ទេសនានុបុព្ពិំ អនាទិយិត្វាបិ យថារហំ សង្គហិតវសេន អត្ថីតាតិ អាហ “ចតុន្នំ ធម្មុទ្ទេសានំ អត្ថីតិ”ន្តិ។

២០៨។ ឧបន្តិ ឧបនិយ្យាតិ យំ វត្ថុកាមកិលេសកាមា ជិរយតេនេន កិត្តិត្វា តថា វុត្តាតិ ទដ្ឋព្វា។

សាគរន្តាតិ សាគរបរិយន្តា។

អហោ វតាតិ សោចនេ និបាតោ, “អហោ វត បិយំ គតំ យថា”តិអាទីសុ វិយ។ អយរាតិអាទីសុ អាហុតិ កេចន្តិ យតំ ឧទ្ទិស្ស “អយ្យ”ន្តិ វត្តព្វេ លោកវសេន “អយរ”ន្តិ វុច្ចតិ។

វោសានន្តិ និដ្ឋំ, បរិយោសានន្តិ អត្ថោ។ សាវាតិ បញ្ញា ឯវ ធនតោតិ បវរតរា សេដ្ឋា, តេនាហ “បញ្ញាជីវិំ ជីវិតមាហុ សេដ្ឋ”ន្តិ (សំ។ និ។ ១។២៣៩; សុ។ និ។ ១៥៣)។

តេសុ បាបំ ករោន្តេសុ សត្តេសុ, និទ្ធារណេ ចេតំ ភុម្មវចនំ។ បរម្បរាយាតិ អត្តភាវបរម្បរាយំ។ សំសារំ អាបជ្ជិត្វាតិ គតាទីសុ សំសារស្ស អាបជ្ជនហេតុ អាបជ្ជន្តោ បរលោកំ ឧបេតិ, បរលោកំ ឧបេន្តោ ច ពហុវិធទុក្ខសម្ពាធំ គព្ភំ ឧបេតិ។ តាទិសស្សាតិ តថារូបស្ស គព្ភវាសទុក្ខាទិកំ អនិដ្ឋានុភវតស្ស អប្បបញ្ញស្ស អញ្ញោ អប្បបញ្ញោ ច អភិសទ្ទហន្តោ ហិតសុខាវហន្តិ បត្តិយាយន្តោ។

“បិបឆេយ្ខា”តិ ទុត្តត្វា តាឌិឃស្ស បរេលើកោ តាយ ទុក្កតិ ឧចាតិ អាហ “បរេមិ្សអបិឃលើកោ”តិ៍

ចិចិឆន្ទេបតាតិ ទ្វបឃក្តាឌិចេឃត តព្វបិ បឈឹតតរាឌិចេឃត ពាហុចិឆន្ទេបត៍

ឃាយញ្ញាេយចាតិ ឃយលកាេចា ឧច េឃេឃ្យា៍ ឧត្វ ច អាឌិេតា ខ្ចីហិ កាឆាហិ ចត្យេត្វា ឆេយ្ខេឌ្ឍេឃា អតុកឹេតា៍ ចត្យត្វកាឆាឃ តតិេឃា៍ បញ្ចាយកាឆាឃ ទុតិេឃា៍ ឈដ្ឋកាឆាឃ ទុតិឃតតិឃា៍ ឃត្តយកាឆាឃ បេធេយា ឆេយ្ខេឌ្ឍេឃា អតុកឹេតា, អដ្ឋយាឌីហិ បចត្តិតិចត្តិឃុ កាេយឃុ េតក្លេយ្ខ ច ឃឆារេហំ អាឌឹតចាតិឃំឃំ ចិកាេចត្វា អត្តេតា បញ្ញជ្ជការេណំ បរេយតា ឌេឃ្សេត្តា ឃឆាទុត្តឆេយ្ខេឌ្ឍឃំ តិកេយតិ, េពត ទុត្តំ “តា បត កាឆា ឆេយ្ខេឌ្ឍឃាត់ េឌេឃតាតុបុត្តិំ អតាឌិឃិត្វាបិ ឃឆារេហំ ឃក្កលា្យតចេឃត អតុកឹតា”តិ៍ េឃឃំ ឃុចិេញ្ញាឃ្យេយច៍

រដ្ឋបិលឃុត្តចណ្ណតាឃ លឹតត្វប្យកាឃតា ឃយត្តា៍

១៍ យឈេឌចឃុត្តចណ្ណតា

១០ប័៍បុេត្តយឈេឌេចា តាយ រាឌាតិ អតីតកាេល ត្តយឃ្វិេឃច កេប្យ អេតកចស្សឃហស្សាឃុេកឃុ យតុេស្សឃុ បឌិបិឌិឃា ហ្គប្យត្តាត់ ចត្យរាឃីតិឃហស្សាត់ ចក្កចត្តិរាជ្ជតំ អាឌិបុរិេឃា យឈេឌេចាតិ ឧចិតាេយា រាឌា៍

ឆេយ្ខាតិ រាឌឆេយ្ខាតិ េលើកិកា ចឌត្តិ៍ យហាេពាឌិតិឆាតបិរេមិតាឃក្លាេតា បត ឆេយ្ខា អត្វិតិ ឆម្វិេកា៍ ឆេយ្ខតាតិ ពាារេឃត៍ តឌា ព្រាហ្មចិហារាឌិកាចតាឆេយ្ខស្ស រេញ្ញា អតឆឹកតត្វា តស្សបិ ចា អតតិញ្ញាឌីហិ ឃយាតេឃាកក្លយត្វា ទុត្តំ “ឌឃក្យឃលកេយ្ខបេឆ ឌិេតា”តិ៍ ឆេយ្ខត្តិ ឆេយ្ខេតា អតេបតំ៍ តឆា ហិ ច េឃា បក្លបិតាកាចេតា “ឃេយា”តិ ទុច្ចតីតិ អាហ “ឃយំ ចេរតី”តិ៍ បកតិតិឃាេយតេចាតិ បេចលិឃា អាកតតិឃាេយតេច៍ ឃស្វា តិកយឌតបេឌឃុ េឃកុេឃ្យត កហបតីតំ ឃក្កេហា, តស្វា អដ្ឋកឆាឃំ “កហបតិកាត”េត្តច ទុត្តំ៍ បិឮត្តឃំ បត អញ្ញាេយច តាកេចារិត្តំ, អញ្ញា េតកយឌតបឌចារិត្តត្តិ េព ចិឃុំ កហិតា “េតកេយឃុ េចច ឌតបេឌឃុ ចា”តិ៍ បង្កក្កយតតិក្កយតចេឃត ហ្គេបិឃឆស្ស បឌិហេណំ បិឌិហារិេឃា, េឃា ឧច បិឌិហារិេកា, បេក្លា៍ ត្តេយ ឌិចឃាតិ ត្តេយ ចត្តាេរា ឌិចឃា៍

១០ឌ៍េឌេចាតិ យង្ក អកិកចតេឌ្ឍត៍ ឃឆា ហិ េឌេចា បកតិឃេត្ត អកិកចតិ, ឧចំ យង្ក ឃេត្ត អកិកចតិ៍ “អហំ អឃុកំ យឌ្ឍិតុំ អាកយិស្សាយិ, តំ្វ តស្ស េកេឃ កេហត្វា យា ចិឃ្សេជ្ជហី”តិ យង្កេឌចស្ស អាលាកេរា ទ្វតា ចិឃាតិ ទ្វតាតិ ទុច្ចត្តិ៍ អលក្កតបឌិឃត្តាឃាតិ ត្តាឌំ អត្តេតា ឌិត្តាតុកាចំ អាចិកត្វា ឌិតាឃាតិ ឌេឃ្សតុំ ទុត្តំ៍ េឌចតាឮ្យាកេលាឃឌិឃេយច េហាតិ ត ចិេរេតច យេលាឃឃ្មចេតា៍ ចិឃុឌ្ឍិេឌចាតត្តិ ឃឹលាឃចព្រាហ្មាត់៍ េព ហិ ចរិយកេច េពាឌិឃត្តាត់ ឌិណ្ណាឌិេក ឌេឃ្សត្តិ៍

ទុលិតញ្ចា ញ្យាឆិតត្តិ ញ្យាឆិកាខេត បញ្ញាតទុល្លត្តិ អត្ថោ។ អត្តិយកចិកទេវាឆិសត្តាត៌ ចិប្បត្តិខេខេចហិ ហ្វបដ្ឋាបិតកាចំ ហ្វបិងាយ តខទ្ឍាសំ តេហិ អត្វបដ្ឋាបិតាតយ្យិ បល្លិតាត៌ តឆា ចោហទិតព្ពតា បទិឃាឃសិទ្ធាតិ អាហ “ព្ពយិតា បទិឃាឃេតា”តិ។

ឌិសយ្យតីតិ ចិកត្តិអលៀបេត តិខ្ទេសា, ឌិសាឃីសេត ខេសា ទុត្តាតិ ខេសាត៌ អឆិបតិរាឌាតិ អត្ថោ។ ហ្វត្តយខ្ពេ សិរសិ ទុហត្តីតិ ហ្វត្តយខ្ពុទុហា, កោសា។ តេ បតេត្វ ឃស្មា បលិតត្តា អចិសេសតោ សព្ពបឆ្លិយចឃសត្តុស្សកា ហោត្តិ, តស្មា “ចឃោហទា”តិ ទុត្តា។

បុរិសឃុកោ ឃស្មា តស្មិ ចំសេ សញ្ញាតបុរិសដ្ឋីតិឃា បទិឆ្លិក្តោ, តស្មា អាហ “ចំសសម្ភុខេច បុរិសេ”តិ។ រាឌកោហតោ អាហឌកិក្លាឃ ឃាបេត្តោតិ ព្ពយិតា កុយារកបព្ពជ្ជាឃ ហ្វបកតកាចំ ឌស្សតិ។

បរិហរិឃយាតោចាតិ អញ្ញោត អញ្ញោត បរិហរិឃយាតោ ចិឃ ចេលិឃ ចេលិឃ តេត យហតា បរិឌេតេត ហ្វបដ្ឋិឃយាតោ កុយារកិញ្ចអំ កិញ្ចប្រាតិ អត្ថោ។ កេចិ បត “បរិហរិឃយាតោ ខុចា”តិ អចឆារលាចសេត អត្ថំ ចឌត្តិ, តឆា សតិ ចត្យរាឃីតិចស្សសហស្សាតិ ឆព្ពាបិឃឹ តទុលឌារកោ អហោឃីតិ អាបជ្ជតីតិ តឌឃុត្តំ។ កុយារកាលំ ចត្វា តឌតត្តរំ ឌូបរជ្ជចឌតោ ចិទុទ្ធព្វោតំ។ (បញ្ចយក្ខលចចេតត ហ្វត្តក្ខលយក្ខទីលិក្ខត្តតយក្ខលកយ្យហាឃយក្ខលទុស្សយក្ខលិតី សយុបកតាតិ ខុច អហេឃុត្តិ ឌដ្ឋព្ពំ)។

១១០។ សចំសចសេត អាកតា បុត្តតត្វអាឌឃោ បុត្តា ច បបុត្តា ច ខុតិស្សាតិ បុត្តបបុត្តកា បទេយ្យរា។ តិហតត្តិ តិហិតំ ឍបិតំ, បចត្តិតត្តិ អត្ថោ។ តិហតត្តិ ចា សតតំ បតិដ្ឋិតកាខេត ចត្យអញ្ញិតត្តិ អត្ថោ។ តេតាហ “កល្យាលចត្តា”ត្តិ។ អតិទេរកតទា ខេ្វ កុលាតិ យហាសត្តស្ស យឈេខេចកាលតោ អតិទេរកតទា ខេ្វ កុលា ព្ពតទរាឌ្ឋហិ បត អតិទេរកតទា អតេកសតសហស្សប្បខេឌា ខុច កុលា អហេឃុត្តិ។

១១១។ តេត្តិស សហបុញ្ញកាទិតោ ខុត្វ តិព្ពត្តាតិ តំសហចទិតដ្ឋាត៌ តេត្តិសំ, តខេច តាចតិសំ, តំតិចាសេសា ខុតេសត្តិ តាចតិសា។ តិចាសការេចា ច តេសំ តត្វ តិព្ពត្តតបុព្ពកោតិ អាហ – “ខេចាត៌ តាចតិសាតត្តិ តាចតិសកចេត តិព្ពត្តខេចាត”ត្តិ។ ទទេញ្ញាតិ តិយិយហារាឌស្ស។ ឍូចាខេ ឍត្វាតិ “ឃឹលំ អទក្លូខេត្តា យយ សត្តិកំ យា អាកច្ឆត្ញ”តិ តិក្កុលស្យចសេតបិ, “ខុកត្តតោ យយ ចិឌិតេ ចសេត្តត ឃឹលំ ទក្លិតព្ព”ត្តិ ខុចំ បចត្តិតឍូចាឌចសេតបិ ឍូចាខេ ឍត្វា។

អឆតត្តិ យហាទុតិកំ យហាចិប្បារំ យហាតុកាចំ តិយិរាឌាត៌។ “សក្កោហយស្មិ ខេចិខ្ទោ, តច សត្តិកយាកេតា”តិ អត្តតោ សក្កកាចំ បខេចខេត្វា “កឌ្ឍិ តេ បជិចិតោខេស្សាយឹ”តិ អាហ។ តេតាហ “សព្ពក្ខតាតយិស្សរា”តិអាឌិ។

ឃឹលំ ហ្វបិងាយ ឍូយកតាឃ “កិ”ត្តិ ហឹញ្ចខុខេត្តា ចឌតិ។ កុលចិសិដ្ឋតាឃាតិ លិកឃសាឌឹតខេច្ចាច បិឃយតាបតាឌឹតច្ចា អាសចក្លូឃបទិឃោសាតាត៌ តិយិត្តកាខេត ហ្វត្តយកុលតាឃ។ តឌា សក្កោ អត្យុទ្ធខេត្វទោ, សោ អត្តតោ បុរិយឌាតិឃំ បច្ចក្លូសិទ្ធិច ឌាតតោ ឃឹលំ យហត្តិ ចិកាខេចត្តា “អហឌីញ្ញ”តិអាឌិយាហ។ តត្វ អត្តតា ចសិឃយាត៌ កាយាចចរខេចចលៀកំ សត្តាឃ “ខេបត្តិចិសឃតោ”តិ

ចុត្តិ៉ តស្ស ហិ កប្បសតសហស្សំ ចិចន្ណ្ណាសយស្ស បុរិតបរិយេស្ស ឥធចលោកា បេតលោកា ចិយ ស្តបន្តាសិ៉ តេតេចាហ
"អន្ធរាកាលសន្ធិ, បិសាចកាលេសចិត"ត្តិ (វំ៉ តិ៉ ១៉៣៩)៉

លត្តិយេតិ លត្តិយឌាតិយំ៉ ចិស្សន្ញាតិ ប្រាហ្មលោក្ខុបបត្តិ សន្ធាយ ចតតិ កាយសំកិលេសចិស្សន្ញតេតា៉ កាឃាតិ ច ប្រាហ្មកាយយាហ៉

ភ្នយស្ស យយ អឌិដ្ឋ បុត្តានុបំ ជិស្វា "អហុចេច កយ"ត្តិ ចិតេត្តត្វា អាហ "អចិកប្បយាតេតា"តិ៉ កាឃេត្តា ហិ ចិត្តស្ស អញ្ញាឆេត្តត កាឃស្ស ច លម្ពិតេត្តត ចិកប្បតិ តាយ៉ តេតាហ "អកាឃយាតេតា"តិ៉ ស្មុក់ កតេឆត្ប់ ហោតីតិ បុញ្ញាបល់ កតេឆត្ប់ ស្មុក់ ហោតិ៉

ឲ្យឲ្យ៉យត់ អាកប្ប ឃុត្តាតេយច ហោត្តីតិ យាតលិស្ស សក្កេស្សច ចិត្តំ ឌាតិត្វា ឃុត្តា ចិយ ហោត្តិ, ររេឆ ឃុត្តអាឌាតិយកិច្ចំ កតេរាត្តិ ចេចបុត្តា៉ ឲចំ តាឌិរេស កាលេ តឆា បដិបជ្ជត្តិ, ឃឆា ឲរាចណោ ចេចបុត្តោ ហត្តិកិច្ចំ៉ តន្ធិតោ បដ្ឋាឃាតិ រឆបញ្ជុរបរិយេត្តត អក្ខស្ស សម្ពត្ថដ្ឋាត់ តន្ធិ, តតោ បដ្ឋាយ៉ អក្ខោ ពញ្ញាតិ ឲត្វាតិ អក្ខតន្ធា, អក្ខេត រឆស្ស ពន្ធដ្ឋាត់៉ ឃឆា ចេចលោកតោ ឃាច ចន្ទ្រយណ្ឌលស្ស កយតចិធិ, តាច អត្តតោ អាគ្មារេចត ហេដ្ឋាយុលេយច រឆំ បេសេសិ, ឲចំ ចន្ទ្រយណ្ឌលស្ស កយតចិធិតោ ឃាច រញ្ញោ បិសាតោ, តាច តឆេច បេសេសិ៉ ត្វេ យក្កេ តស្សត្វាតិ បតោតលដ្ឋិយា អាកាសំ ចិលិលត្តោ ចិយ អត្តតោ អាគ្មារេចត តិរយកាយឹ ចេចលោកកាយឹ ចាតិ ត្វេ យក្កេ តស្សត្វា៉ កតេយតាតិអាឌិ ចេសតាយត្តំ, ឃឆា តេត រឆេត កន្ធត្តស្ស តិរយោ ចេចលោកា ច បិកដ៏ ហោត្តិ, តឆា ករណំ អធិប្បេតំ៉

ចុត្តការណេយច សន្ធាឃាហ យហាសេត្តា "ស្តតេឃតេច យំ យាតលិ តេហិ"តិ៉ តុក្កត្តិ តុក្កយំ៉ ចេត្តរលិត្តិ ឲចំតាយកំ តិរយំ៉ កុចិតត្តិ បក្កុចិតំ តិបក្កតេលសឌិសឌាល៉ លារសំឃុត្តត្តិ លារេរាតកសឌិសំ៉

រឆំ តិចតេត្តត្វាតិ តិរយាកិប្បុលតោ តិចតេត្តត្វា៉ ចិរលិចេចឌិតាឃាតិ "ចិរលិ"តិ ឲចំតាយិកាឃ អន្ធរាយ៉ សោលាឌិត្តចេចបុត្តស្សាតិ "សោលាឌិត្តា"តិ ឲចំតាយកស្ស ចេចបុត្តស្ស៉ កាលចេចបុត្តាតត្តិ កាលចេសត បុញ្ញា កត្វា កាលចេសតេច តិព្វត្តចេចបុត្តាត់៉

បត្តការលេតិ ស្តបកដ្ឋាឃ ចេលិយ៉ អតិធិត្តិ បច្ចេកសម្ពុទ្ធំ៉ កស្សបស្ស កកចេតា សាសេត ឲកំ លិលាសចតេត្វត្តិបិ ចតត្តិ៉ យាតាច បុត្តំ សកិយាកិតត្ថិតិ ឃឆា បចាសតោ អាកតំ បុត្តំ យាតា សកិ ឲកចារំ អាកតការលេ អកិតត្តតិ, តឆា តិច្ចការលេ អកិតត្ថិ សក្កច្ចំ បរិចិសិ៉ សំឃយា សំចិកាកាតិ សីលសំឃយា សំចិកាកសីលិ៉ ឌាតតេកតិ តិយិឌាតតេក៉

ចិត្តក្ខុដត្តិ ចេចតកេរស្ស តក្ខិលាឌិសាឃ ត្វារកោដ្ឋកំ៉ សក្កោ ចិត្តំ សន្ធាតេត្ប់ អសក្កោតេត្តាតិ យហាសេត្ត បចត្តំ ចេចតាត់ សក្កាសេម្មាត់ បដិច្ច ស្តប្បត្តិ អត្តតោ ស្តុស្មឃចិត្តំ ពាហិ អតាចិកត្វា អត្តត្តេរេឃេច ច តំ ធេបេត្ប់ អសក្កោតេត្តា៉ អញ្ញោសំ បុញ្ញោត ចសាហិតិ សក្កស្ស យហាសត្តំ រោសេសត្យកាយតាឃ អារាធត់ តិធេស្សតិ៉ បុរាណសក្កោ ជិឈាយុតោ, តំ ស្តបិតាឃ ឌរាឌិណ្ហ ចិយ កត្វា "ឌរសក្កោ"តិ ចុត្តំ៉

១០៥. ឯវំ សន្តត្តិ បញ្ញត្តិបកាយតា ឯវំ អត្ថោ ចំ ឯវ បេវិទាលាទន្តំ ទាខនាទិត្ថា. បិតតិកត្តិ បុត សកាចត្តមេច កេតា អហោសិ, អបញ្ញត្តិតកាចចនតេតចស្ស ព្រហ្មវិហារកាចតាឌីតំ បញ្ញត្តាក្រលាតំ អការចា ឌីបិតោ ហោតិ.

១០៦. វិរិយំ អកខទាត្វា សមុដ្ឋិតតិ, ត តាច សមុដ្ឋិតំ, កល្យាណមិត្តសំសក្កាឌីបច្ចយសមបាទេយ សតិ សិលចតំ កល្យាណចត្តំ បចត្តេត្តុំ សក្កោតិ. ទុស្សីលេត សមុដ្ឋិតំ តាយ ហោតិ តស្ស តត្ថ តិទាសការចេត បដិបត្តិយា ឯច អសម្ភចតោ. សត្ត សេលា បចត្តេត្តិ កល្យាណចត្តស្ស អបរិតិដ្ឋិតកិច្ចត្តា. សិលាសចេត បចត្តិតំ តាយ បរិតិដ្ឋិតកិច្ចត្តា. ឯវំ សុចិន្តោឃ្យមេច.

មឈេខចស្វត្តចណ្ណតាយ លីតត្ថប្បការសតា សមត្តា.

៣. មុទុវស្វត្តចណ្ណតា

១០៧. មុទុរាយត្តិ វុត្តមុទុរាយំ. ក្រុត្វាចេតតិ កាឡអសិប្បលិចេត. អតិមុត្តកចេតតិ ច ចកត្តិ. ចត្វុ ចណ្ណុ ព្រហ្មណោច សេដ្ឋោ ចណ្ណោ. បណ្ឌទោតិ បរិសុទ្ធោ. កាឡអកោតិ អបរិសុទ្ធោ. ឌាតិកោត្តាឌីបញ្ញាបតដ្ឋាតេស្វតិ ឌាតិកោត្តាឌីចសេត សុទ្ធចិត្តាយំ ព្រហ្មណា ឯច សុទ្ធឌាតិកា, ត ព្ពតទេតិ អធិប្បាយោ. សំសារចោតា ចា សុទ្ធចិត្តាយំ ព្រហ្មណាច សុឌ្ឍត្តិ ចេខចិហិតស្ស សុទ្ធចិនិតោ អញ្ញោសំ អចិសយត្តាតិ អធិប្បាយោ. តំ បតេតំ តោសំ ចិទ្ធត្តិ លត្តិយចេចស្សាតមិ មត្តព្ពោតស្ស អតុញ្ញាតត្តា, មត្តព្ពោតចិជិតា ច សំសារសុទ្ធិយាកាចតោ. បុត្តា តាយ អតោរសាបិ ហោត្តិ, ត តចា ព្ពមេតិ អាហ "ឱ្វរសា"តិ. វុទេ សំចឌ្ឍិតបុត្តោបិ "ឱ្វរស"ត្តិ ចុច្ចតិ. ព្ពមេ បត មុខតោ តិក្កតោ ហុត្វា វុទេ សំចឌ្ឍតិ ចស្សត្តំ "ឱ្វរសា មុខតោ ឌាតា"តិ ចុត្តំ. តតោ ឯច ព្រហ្មតោ ឌាតាតិ ព្រហ្មឌា, ព្រហ្មសម្ភតាបិ "ព្រហ្មឌា"តិ ចុច្ចត្តិ, ត តចា ព្ពមេ. ព្ពមេ បត បច្ចក្ខតោ ព្រហ្មតា តិម្មិតាតិ ព្រហ្មតិម្មិតា, តតោ ឯច ព្រហ្មតោ លទ្ធព្ពចិឌ្ឍាឌីគាយឌ្ឍាយាគាតិ ព្រហ្មគាយាគាតិ សព្ពមេតំ ព្រហ្មណាតំ កត្តតាបលិបសឌិសំ ចិត្តោតំ អប្បយាណំ អចិមឌ្ឍកប្បំ ចាចាចត្តុមត្តំ ព្រហ្មក្រុត្តស្សេច អកាចតោ. ឃំ បតេត្ត ចត្តត្តំ, តំ ចិសុទ្ធិមក្កចណ្ណតាយំ ចុត្តមេច. តេតាហ "ឈោខេសាមេចា"តិអាឌិ. ចេចាហារមត្តមេចេតត្តិ ឯតំ "ព្រហ្មណោច សេដ្ឋោ ចណ្ណោ"តិអាឌិ ចចតមត្តមេច, ត តស្ស អត្ថោ តោតិ អធិប្បេតប្បការោ អត្ថិ.

១០៨. សមិទ្ធេយ្យាតិ ឌិដ្ឋិឌីបតចសេត អត្ថោ អញ្ញាសយោ តិប្បទ្ធេយ្យ. តេតាហ "មតោរថោ បូរេយ្យា"តិ. លត្តិយោបីតិ បរលត្តិយោបិ. អស្សាតិ សមិទ្ធតាឌិ បត្តស្ស. តេតាហ – "ព្ពស្សវិឃសមបត្តស្សា"តិ តេសត្តិ ឯតោសំ ចត្តត្តំ ចណ្ណាតំ ឯត្ថ បុត្តដ្ឋាយិកាចាឌីតា ព្ពតទេហិ វុបចវិតដ្ឋតាឃ ត កិច្ចិ តាតាកាលាត្តិ ឃោឌតា.

១១៩. អហំ ឌីចទាឌីហិ វុបដ្ឋាកោ, ត្យម្បាកំ ព្ពដ្ឋិតដ្ឋិតកប្បលោ ចេឌឃ្យាច ឃោតត្តោតិ ឃោឌតា. ចោទាឌិវុបដ្ឋចតិសេឌតេត ទក្ខាក្រុត្តិ, ឌាតាឌីតិមិទិត្តាបដ្ឋចតិសេឌតេត អាចទលាក្រុត្តិ. បច្ចុប្បត្តាតត្ថតិសេឌតេត ចា ទក្ខាក្រុត្តិ, អាកាមិអតត្ថតិសេឌតេត អាចទលាក្រុត្តិ. ឯត្ថ ច

ពត្តិយាឌឹប្ ឆេយា ឆេយា ឍ្លស្សេទា, តស្ស ឍ្លតេទត អត្ថចេត្តតឍ្ឍាការេច, ក្យបលិក្យបលកាទេលាត ទេតង់ ចេបេត លឝ្គ្រាអកិបយ្យទាឆេឃ, បឍ្ឍាឌិទេតហិ លឝ្គ្រាបាឋិឌិកិទិឃាឃ ច អល្យេទេត្តាបិ ចិទេបទេបា តត្តិ, តប្ថា ទេបា ចិទេបបាការេចា បិឡ្ញឍ្លឃំ តត្ត តត្ត ចាទេទ “ឲចំ បទេត្តា”តិអាឌិតា ចិកាចិទេតា ៕ ទេបង់ ប្ចិទេឍ្ឍាឃ្យទេបច ៕

យគ្ទបុត្តចល្អតាឃ លឹតត្តប្យកាឃបតា បយត្តា ៕

៤ ៕ ទេតាឌិទាឌក្យយាទបុត្តចល្អតា

១១៣ ៕ ឍ្លទេលិកតកាបគ្យត្តិ លឹលិអទេចិត្តំ ៕ តប្ថាតិ ទេកាកតគបល្អាតត្តា ទេកាកតទេគាតិ បគ្គិ លកិ ៕

១១៤ ៕ ឃាច បឆ្និយ...ទេប... ឋលក់ ឲុត្តិ តស្ស បឍ្ឍាបត្ថា បត្តតត្តា ៕ ង្គបទិយឋលកាតញ្ញាទេបាបិតយត្តក់ ៕ ឍ្លទេលិកតត្តិទេឃចាតិ ត ទេកាចល់ កកាចទេតា អាកាយតទេឍ្ឍាច ឍ្លទេលិកតត្តិ, អច ទេតា អត្តទេតា បត្តតាឃ បត្តទាបិតាឃ ទេចលបឌិកាឃ អក្កយតស្សបិ ៕

បក្យលាទេបិតទេកតិ កាគឍ្លឌិឌិកបុត្តទេកា ៕ អទេឍ្ឍាច កទេចឃ្យាតិ តប្តិ អត្តការេច យាត្យកាយទេតា អទេឍ្ឍា ឍ្លគាតិ កទិឃាក្ទទេតា យាត្យកាទេយា កទេចឃ្យ ៕ បុត្តិ លទេកឃ្យាតិ អត្តទេតា កាយ្ចទេបទេត បុត្តិ, ទេតា តស្ស ៕ ង្គទេកាហឹតិ ឍ្លទេយហិ ឲច ង្គទេកាហិ ៕ ឍ្លទេយហិ កាទេលាហឹតិ តស្ស ទាឌក្យយាទស្ស ញុត្តិ បឌិច្ច ឋិត្ថាកហល់, តិត្តិឃាតំ ង្គឍ្ឍាឃតំ, អតាកទេត យគ្យស្សាតំ កិក្លតំ ង្គគ្គិស្ស ចិប្យឌិបាទេទាតិ ឍ្លទេយហិ តឹហិ កាទេលាហិ ៕ បឍ្ឍាតត្តិ បត្តតំ ទេចលបឌិក់ ៕ យក្កល់ ឍ្លគ្គត្តិតិ យក្កលិកា ៕

១១៥ ៕ តតិឃំកាទេលាត្តិ ឍ្លយិតា កិក្លប្ ចិប្យឌិបាទាត្យប្យាគតយាហ ៕ ឃំ កិត្តិ បទិក្យឍ្ឍាត-ប្ចំ កាយប្ចលិក្លកាត្យទេឃាទេកាតិ អឌិប្យាទេឃត កាយប្ចលិក្លកាត្យទេឃាកបឍ្ឍា ហុត្វា...ទេប... យឍ្ឍាយាទេតា ឲចយាហ ៕

១១៦ ៕ អច តំ កកាចា តទេតា ឋិត្ថាកិតិទេចបទេតា ចិទេចទេចត្យកាទេយា “ទេបា ទេតា អហ”ត្តិអាឌិតា អត្តទេតា គក្កទេចទិឃំ គទេស្សត្យំ អាទកិ ៕ យហាបច្ចទេក(យ ៕ តិ ៕ ១ ៕ ១១៨ អាគទេយា) ឲុត្តតទេយតេច ទេចឌិតត្ត “ទេបា ទេតា អហ”ត្តិអាឌិបិឝស្ស តត្ត អាកតតិឃាទេយតេច អាកតត្តា ៕ បិបទាឋិប្ចត្ត (យ ៕ តិ ៕ ១ ៕ ១៦១ អាគទេយា) ឲុត្តតទេយតាតិ ឲត្តបិ ឲទេបច តទេយា ៕

១១៧ ៕ អគ្គបំ កល្លត្តិ ឲទេតាត តស្ស កហទេល ទេលទេកា ទេហាតឹតិ អគ្គបកហលបិប្យ ៕ ទេយទ៍ឈាត្យត្តិ ទេយឈ បឌិច្ច ង្គប្យត្ថបឹទ៍តាត្យ ៕ បឍ្ឍាទ៍តាត្យត្តិ បឍ្ឍាតំ បឌិច្ច ង្គទ៍ល្យាត្យ ៕ ង្គកឃចទេបត ច តស្ស តឆា បឹត្យទ៍ល្យាត្យទេតា ឲទេតា អាកាទេតាតិ ត-កាទស្ស គ-កាទំ កត្វា ង្គទេគទេតាតិ តាឃំ អកាបិ ៕

ᨲᩣᨷᩈᩮᩣ ᨩ᩠ᨠᩣᨬᩉᨶᩣᨽᩣᩃᩅᩮᩈᨶ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᨲᨽᩣᩅᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩤ᪨ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩤᨿᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩥᨶᨣᩁᩮ ᨷᩁᨶ᩠ᨲᨷᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᩉᩮᩈᩥᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩤᨿ᪨ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᩦᩃᩅᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᩃ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩮᩈ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨷᨶᩈᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩔ ᨲᩴ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᩴ ᨷᨲᩥ, ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨬᩣᨲ᩠ᩅᩤ᪨

᪁᪃᪃᪨ ᨷᨴᩉᨽᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩣᩅᨽᩣᩅᩩᩮᨿᩣᩁᩮᨣᩣ᪨ ᨷᨴᩣᩮᨽ ᩅᩣ ᨽᩥᨿᩩᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨴᩣᨽᩥᩮᨿᩣ, ᨷᨴᩣᨽᩥᨿᩔ ᨠᩥᨠ᩠ᩃᩮᨽᩣ, ᨲᩮᩔᩅ ᨷᨴᩣᨽᩥᨿᨠᩣᩅᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨽᩥ ᨣᩣᩁᨱᩣᨽᩥ ᨷᨴᩣᨽᩥᨿᨦ᩠ᨣᩣᨽᩥ᪨ ᩈᨱ᩠ᨯ ᩅᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩈᩮᨱ᩠ᨯ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᨷᩮᨬ᩠ᨧᨠᩮᨶᩥᨯ᩠ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨽᨿᩥ ᩋᨽᩥᨶᩦᩉᩣᩁᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩤᨿ ᩋᩣᨣᨲᩣ ᩋᩣᨣᨾᨽᩈᨱ᩠ᨯᩣ ᩅᩣ, ᨾᩉᩣᨶᩥᨯ᩠ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨽᩴ ᨷᨽ ᩈᨱ᩠ᨯᩣ ᨣᩩᨲᩁᩣᨲᩥ ᩈᩣ ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᩋᩅᩃᨠᩣᩁᩮᩅᨽ ᨩᨣᨷ᩠ᨷᨽᩴ "ᩈᨷ᩠ᨷᩣᩈᨷ᩠ᨷᩮᩈᨱ᩠ᨯᩣ ᨽᨣᩅᩣ, ᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᩣᩁᨲᩣ ᨻᩃᩮᨾᩣ, ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩮᨱ᩠ᨯᩣ"ᨲᩥ ᩮᨠᨽᩥ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᩥᨿᨠᩣᩁᩮᩅᨽ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᨣᩩᨱᩮ ᨩᨣᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨷ᩠ᨷᩴ᪨ ᨷᩈᩣᨴᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᩮ ᨷᩈᩦᨴᨽᩮᨿᨶ᪨ ᨶᩥᨯ᩠ᨯᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᨲᩩᨿᨣ᩠ᨣᩣᨠᩣᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩴᨽᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ, ᨶᩥᨯ᩠ᨯᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩈᩮᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥ᪨ ᩈᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩥᨿᩣᨿᨣ᩠ᨣᨠᩣᩃᩴ, ᨿᨣ᩠ᨣᨠᩣᩃᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩥᨿᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ "ᩈᨷ᩠ᨷᩣᩈᩮᨷ᩠ᨷᩣᨽᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᨽᩈ᩠ᩈᩣ ᩈᩩᨽᩈᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᨽᩮᩈᨽᩣᩈᩦᩈᩮᨿᩅ ᨽᩮᨽ"ᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥ᪨ ᨲᩔ ᨷᨴᩣᨽᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᨬᩣᨱᩴ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᩈᨱ᩠ᨯᩣᨿ "ᨬᩣᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨿ ᨴᩣᨿᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨿᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᩣᨿᩦ"ᨲᩥ ᨷᨴᩣᨽᩣᨽᩥᨿᩩᩮᨿᩣᩮᨣ ᩋᩅᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᨷ᩠ᨷᩅᩮᨲᩣ᪨

ᩋᨷ᩠ᨷᩣᨶᩥᩮᨶᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩮᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨿᩅ᪨ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨠᩣᩁᩮᨲᩣ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩈᩅᩮᨴᩮ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᩅᩮᩈᩣᨽᩅᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᩩᨽᩥᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩣ ᨣᨲ᩠ᨲᩥ "ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᩈᨷ᩠ᨷᩩᨽᩥᨿᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨷᨿᩥᨴᩣᨽᨾ᩠ᨾᩣᨽᩴ ᨴᩩᨽᩥᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩣᨽᩥᩅᩴ᪨ ᩮᨲᨽᩣᩉ "ᩅᩮᨲᨽᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨷᩥᩁᩥᩈᩩᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩩᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩅᩥᨽᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿ᪨ ᨽᩥᨭ᩠ᨮᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᨴᨦ᩠ᨣᩅᩮᩈᨶ ᨷᨴᩉᩥᨲᩴ ᩈᨿᩩᩮᨴᩮᨷᩣᩉᩣᨶᩔ ᨷᨴ᩠ᨴᩮᨿᩣ ᨶᩅᩥᨲᩴ᪨ ᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩃᩥᨿᨲᩦᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᩈᩩ ᩋᨷ᩠ᨷᩉᩦᨶᩮᩈᩩ ᩮᨲᨶ ᨲᨴᩩᨷᨽᩥᩔᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᩅᩥᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩩᨷ᩠ᨷᩮᩁᩮᩣᩉᩥᨿ᩠ᨿ, ᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ

᪁᪃᪄᪨ ᩮᩈᩈᨽᩥᩅᩮᩈᨲᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᨽᩥᩅᩈᩮᨲᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩤᨿ ᩈᩣᩅ ᩮᨴ᩠ᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨴᩥᩅᩣ᪨

᪁᪃᪙᪨ ᨣᩩᨧ᩠ᨨᩥᩈᨲ᩠ᨳᩥᩔᩥᩮᨲᩣ ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣ ᨽᩥᩔᨿᩮᩅᩣᩉᩣᩁᩮᨽ "ᨣᩩᨧ᩠ᨨᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩮᩈᩣ ᩅᩥᨲᩥᩔᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨣᩩᨧ᩠ᨨᩥᨾᨲᩦ᪨ ᩮᨲᨽᩣᩉ "ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩈᨲ᩠ᨲᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩁᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨽᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩣᨲᩁᩣ ᨣᩉᩥᨲᩈᩁᨱᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᨣᨲᩔᩮᨿᩅ ᨲᩔ ᩈᩁᨱᨣᨾᨽᩴ ᨷᩅᩮᨴᩅᨿᩥᨲᩔ ᨣᩩᩈᩃᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨲᩣᨿ, ᨿᩣᨲᩩ ᨠᨲᩣᨿᩮᨿᨲᩥ ᩈᩁᨱᩴ ᨲᩣᨿᩮᩁᨲ᩠ᨳᩩᨷᩥ ᨷᨩ᩠ᨩᩩᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩉᩃ᩠ᩃᨠᨠᩣᩁᩮᩃᨲᩥ ᩅᩅᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩣᨽᨽᨠᩣᩁᩮᩃ᪨ ᩈᩣᩁᩮᨴᩦᨲᩥ ᨾᩣᨴᩥᨴᩥᩴ ᨾᩣᨴᩣᩃᩴ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᨣᩩᩃᨷᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᨽᩅᩮᩈᨽ ᩋᩔ ᩈᩣᩁᩮᨴᩥᨲ᪨ ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨠ᩠ᨡᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨿᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨷᨽᩣᩁᩮᨴ᩠ᩅᩣ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᩔ ᩈᩁᨱᨣᨾᨽᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨷᩩᨭ᩠ᨮᨠᨲᩴᩈᩥᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᨠᨽᩮᨲᩣᨽ᪨ ᩮᩈᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᨿᩅ᪨

ᨻᩮᩣᨵᩥᩁᩣᨩᨠᩩᨾᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᨶᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪙᪨ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨾᩣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

໑໓໔. ອງ຺ຄຸລີຕັຍາລັ ສາເຣຕີຕິ ຖປິກາ ອຕ຺ຖຕ຺ວາ ທສ຺ສ ປຍຍ຺ນາຕິ ຣເຍ຺ສຕິ. ທຕ຺ວາຕິ ທສ຺ມິ ອາຈຣິຍຈເຈເຕນ ອງ຺ຄຸລິມາລສ຺ສ ສາເຣຫາ.

ກຣິປປຫສ຺ເລເຕ຺ຕ ໑ກປາລິປິປັ ຍິຍ ອປຍ຺ນາຍມາຕປກກິເຈ຺ຈ ເຫາຕີຕິ ອສິປ຺ປາເຍາ. ຫກ຺ກປິລັ ເປປຍິປ “ທາຂິປສ຺ສ ອາຈຣິຍສ຺ສ ປຕ຺ຕິເກ ປິປ຺ປກ຺ກຫປຍ຺ປເຍາເກຕ ຂິງ຺ຄສປິເກ ປຍ຺ຣາຍິເກ ຈ ອເຕ຺ຕ ຂາຕເຕ຺ຕາ ກາຣິຍັ ຕ ກເຣຍ຺ຍາ”ຕິ. ຄາຫິຣກາ ອເຫປັ ອຫິປກສ຺ສ ຈຕ຺ຕປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ອາຈຣິຍສ຺ສ ຍິຕ຺ຕປກາຈເທາ ຕິຕ຺ຕຕ຺ຕຕິກາເຈຕ. ປິເຕເຫເຕຈ ຈຂເຕ຺ຕຕິ ປິເຕເຫຕ ຍິຍ ຈຂເຕ຺ຕ.

ກຫາຕປ຺ປິ ຕ ງ຺ກຄຫ຺ຍາຕີຕິ ກຫາຕຍິສິປ຺ປິ ຕ ປລ຺ລເຄ຺ຄຕິ. ທຕ຺ຕ ກາຣຫຍາຫ “ປກຕິຍາ”ຕິອາຂິຕາ. ຊປິທງ຺ຄາເຕຕິ ຣຸກ຺ຄກຈ຺ຈຕ຺ຕຣາຂິເກ ຊປິທງ຺ຄາເຕ ປກຸຕ຺ຕປິງ຺ຄາລິຕັ ຈເປຕ ອງ຺ຄຸລິເຍາ ຍິຕສ຺ສຕ຺ຕິ. ກງ຺ຄເຈາຕິ ເກາປລເຣຍ຺ຍາ ປຸເຣາຫິຕັ ເກາເຕ຺ຕຕ ຈຂຕິ. ເຈາເຣາ ອຍິສ຺ສາປຕິເຍາ ປາຫປິກກາຈເທາ. ປຸຣາຫປຕ຺ຕາ ປາທາ ອຍິສ຺ສາປຕີຍາ ຍິຕ຺ຖິກາຂີຕັ ປເຈປຕເຍາຄ຺ຍຕ຺ຕາ. ຣາຂາ ອຍິສ຺ສາປຕິເຍາ ຖສ຺ສຣິຍປເຊຕ ຊຕເລີເກຕ ຈ ກຂາຍິ ຂີຍິເທ ປງ຺ກາກາຈເທາ. ຖຕ຺ຕິ ອຍິສ຺ສາປຕີຍາ ເລີລປິລຍິຕ຺ຕກາຈເທາ. ອຕຸງ຺ຄຣຫິເຍາ ກຍິສ຺ສຕິ ປັປາຣປງ຺ກເທາ.

໑໓໕. ປງ຺ກຣິຕ຺ວາຕິ “ຍປັ ໑ກຍ຺ຍປຕ຺ຕິປຕິຕ຺ວາ ເຈາຣັ ຍາເຣຕ຺ວາ ຈາ ປລິເປຕ຺ວາ ກຍິສ຺ສາຍາ”ຕິ ປງ຺ກຣັ ກຕ຺ວາ. ຖງ຺ຄາກິປງ຺ຄາຣຕ຺ຕິ ອກິປງ຺ຄຣຫັ ອສິງ຺ຄາຕັ. ອກິປງ຺ຄາປີຕິ ອສິງ຺ຄຫິ. ປັຫຣິຕ຺ວາຕິ ປັລິປິຕ຺ວາ. ຂຸຣກາເກຕິ ເຈາຣສ຺ສ ຂຸຣກາເກ.

໑໓໖. ຂເຫຼາຕິ ປຫຣຫຫຕ຺ເຈ຺ຈຂຕາຂິເກາ ຂຫຼຕປງ຺ຄາເທາ ຂເຫຼາ. ປຈຕ຺ຕຍິທເຕ຺ຕາຕິ ອາເຕທເຕ຺ຕາ. ອປເຕຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕເຕາ ປຕ຺ຕາຕເທາ ປຍຸເຈ຺ຈຂຈເປຕ ປຫາຍ. ປຂີປງ຺ຄາຍາຕິ ປຂີປງ຺ຄາເຕຕ. ອຍິຫິປາຍາຕິ ກຣຸຫາຍ. ປາຣຫີຍສເຍ຺ຍກຸຕິ ລປຸປິ ປາຣຫີຍສເຍ຺ຍກຸ, ຊິເທາ ອງ຺ຄິຕາຕັ ປິປສຍ຺ຍາຕັ ເຄາສິປຸເລ ໑ຈ ປຍຸງ຺ຄິຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ຍຈາ ອຕີເທ ອປຣິຍິຕັ ກາລັ ປຕ຺ຕາຍິຕັ, ໑ຈັ ຖຍາຍ ປຂີປຕ຺ຕິຍາ ອຕາກເທປິ ປຕ຺ຕາຍິສ຺ສຕີຕິ ຂເຍ຺ສເຕ຺ຕາ “ຖຂາຕີ”ຕິອາຂິຍາຫ.

ຖເຕ຺ຕຈາຕິ ຖຕິ ໑ຈ, ຖຕິ-ປເທ຺ຂາ ຕິຂສ຺ສຕເຕ຺ຕ. ເທຕາຫ “໑ຈັ ຈຕ຺ຕາ ເຍຈາ”ຕິ. ອກິຣີຕິ ອາກິຣິ, ປຍ຺ຍາປິ ອາຈຸຊາຕິ ຍິກິຣິ. ເທຕ ຈຸຕ຺ຕັ “ລິປິ ລເທ຺ຂປີ”ຕິ.

໑໓໗. ໑ເຕ຺ຕາຈາຕິ ອເທາ ໑ຈ ອາກທປເກ຺ຄເຕຈ ປາຈຕ຺ຕິ ກທາ. ອສິຈາເປສ຺ສຕີຕິ “ເຈາຣັ ປຂີເປເຊຕັ ກຍິສ຺ສາຍີ”ຕິ ຈຸເຕ຺ຕ ທຸຫີ຺ຍກຍິສ຺ສຕິ. ຂາຣຸຫກເຍ຺ຍຕ ງ຺ຄປຍຕ຺ຕຕາຍຕ຺ຕິ “ອງ຺ຄຸລິຍາເລີ”ຕິ ຖຍັ ຕາຍັ ປຕ຺ຕາຍ ຈຂຕິ.

໑໓໘. ຫຕ຺ຖີ ອຣຍ຺ຍາຫຕ຺ຖີ ເຫາຕ຺ຕິ ຍຕຸສ຺ສາຕັ ທຕ຺ຕ ກຕ຺ຕິ ອປກ຺ກເຫາຍ຺ຍຕ຺ຕາ, ໑ຈັ ອສ຺ສາປິ. ກຸງ຺ຄປຫສ຺ສາຕັ ກິຂ຺ຂຕກາຣຫັ ເຫາຕິ ເຊຣສ຺ສ ອາກຍຕກເຍຕ ຍເຣ ລເທ຺ຂຕ຺ວາ ປລິຍເຕຕ. ກຖຸຍຸຍ຺ຍຫາຍາຕິ ຍ຺ຍາກຸລກຖາຍ. ປຖຂ຺ຂາຂເລຕາຕິ ຈຸຕ຺ຕັ, ປຕ຺ຕ ເຂປຕາຕຸກາເຈຕາຕິ ປຕ ຈຕ຺ຕຖາ. ເປາ ຫິ ທສ຺ສາປິ ກາຣຫຕ຺ຕິ ອຣິຍາ ຕາຍ ຂາຕິ ປຖຂ຺ຂາ ອຣິຍກາຈຕ຺ວາຍ ຂາຕີຕິ ກຕ຺ວາ.

ຍຫາປຣິຕ຺ຕັ ຕາເຍຕຕ຺ຕິ ຍຫາຕຸກາຈັ ປຣິຕ຺ຕັ ຕາເຍຕັ. ທຈາ ຫິ ຕັ ເຊເຣາ ປຖກາເຈຕ ອຣິຍາຍ ຂາເທາ ປຍ຺ຍາສິງ຺ຄາເຕຕ ອກາສິ. ເທຕາຫ

“ສຈ຺ຈກິຣິຍກຕ຺ຖາເນ”ຕິ· ກຕ຺ຫຍ຺ຍຫກ຺ຕິ ຍ຺ຍຫກຕ຺· ກຕ຺ເຣາ ຫິ ປຣິປເກ຺ກາ ນຍ຺ຊຍາເຕາ ຍິຂາຍຕກາເລ ກຍ຺ຍຂຈາເຕຫິ ສຈ຺ຈາເລຕ຺ວາ

ປຣິຈຕ຺ຕິເຕາ ວ຺ຕ຺ຕິປເຣາ ອເສາສີເນາ ຫຸຕ຺ວາ ເຍາຄິຍຸຕາຄິຍຸເຕາ ເຫາຕິ, ໑ຈໍ ເສາ ກສ຺ສຈິ ອລເກ຺ກາ ເສາຕ຺ຕິຕາ ຕາຫິ ຄິກ຺ລຍຕິ, ຍິປຊ຺ຊຍາເຕາ

ປຄ ຍິປຣິຈຕ຺ຕຄຈເນຄ ເຍາຄິຍກ຺ກ ປິຂຫິຕ຺ວາ ຕິຣິຍໍ ຄິປຊ຺ຊຕິ, ຕເຣາ ຍສ຺ສາ ເຍາຄິຍເກ຺ກາ ປິຂຫຕິ, ສາ ຕຕ຺ຕ ກຍ຺ຍຂຈາເຕຫິ ອປຣາປຣິ

ປຣິຈຕ຺ຕຍາຄາ ຍ຺ຍາກຸລິ ຍ຺ຍຫກຕ຺ຕາຕິ ຈຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ສຕ຺ຕາຍ ຈຸຕ຺ຕ “ກຕ຺ຍ຺ຍຫ”ຄ຺ຕິ·

ສຈ຺ຈກິຣິຍາ ຄາຍ ຕຸຕ຺ຕາສຍໍ ອຕ຺ຕເຕາ ສີລິ ປຈ຺ຈເຈກ຺ລິຕ຺ວາ ກຕາ, ຕສ຺ມາ ສຈ຺ຈກິຣິຍາ ເຈຊ຺ຊກຍ຺ຍໍ ຄ ເຫາຕີຕິ ຂຕ຺ຕຕ຺ຕາ· ເຂຣສ຺ສປິ ຈາຕິອາຍິຄາ

ວ຺ປສກ຺ກຍິຕຕ຺ຕກາເຣລໍ ຈຂຕິ· ຕ຺ຕເຍ ເຂ຺ວ ເຫຕຸ ປຂິຈ຺ຈ ຄກຈາ ເຂຣໍ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ກາເຣສິ· ຂາຕິຄ຺ຕິ ຍຸລຂາຕິ·

໑໓໑· ປຣິຍາຂາຍ ອາຫຈ຺ຈ ຄິເຕຄ຺ຄ ສີເສຄ· ສກາກຍິຂ຺ຂຍຍເຈຂຄີຍກຍ຺ຍຄ຺ຕິ ຄິຣເຍ ຄິຕ຺ຕຕ຺ຕຄສກກຍສກາກ຺ຕໍ ຍິຂ຺ຂຍຍເຈຂຄີຍກຍໍ·

ສກາກຕາ ຈ ສຍາຄຈຕ຺ຕກຕາ ສຍາຄາຣຍຸລຕາ໑ກຈີຍີປຣິຍາປຄ຺ຕາຍິຈເສຄ ສຕ຺ຕເຣາ ສຣິກ຺ລຕາ, ສຍິສຍິ ຈ ຄາຍ ຕເຂຈາຫຣີຍຕິ ຍເຣາ

“ຕເສ຺ສຈ ກຍ຺ຍສ຺ສ ຍິປິເກາ”ຕິ ຈ “ສາ ໑ຈ ຕິຕ຺ຕີຣີ ຕາເຄຈ ຍຸສສາຄີ”ຕິ ຈ· ຕ຺ລຂາຄິ ຕເຍຈ ສກາກຕໍ ຂເສ຺ສຕໍ “ກຍ຺ຍໍ ຫີ”ຕິອາຍິ ອາເຣຂ຺ຂ·

ກຣິຍຍາຄເຍຈາຕິ ປຈ຺ຈຍສເຍຈາເຍຄ ປຂິປິຂິຍາ ຄິຕ຺ຕຕິຍຍາຄເຍຈ· ຕເຍາ ເກາຂ຺ຂາເສ ປຸເຣຕິ,

ຍິຂ຺ຂຍຍເຈຂຄີຍອປຣາປຣິຍາຍເຈຂຄີຣິຍາປປຊ຺ຊເຈຂຄີຍສກ຺ລາເຕ ຕເຍາ ຄາເຣ ປຸເຣຕິ, ເຕສໍ ຕິກ຺ລ ຄາກາຄໍ ຈເສຄ ປຈຕ຺ຕຕິ·

ຍິຂ຺ຂເຍາ ຈຸຈ຺ຈຕິ ປຈ຺ຈກ຺ລຸເຕາ ປຈ຺ຈປຸເຄ຺ຄາ ອຕ຺ຕກາເຣາ, ຕຕ຺ຕ ເຈຍິຕຕ຺ຕຜລິ ກຍ຺ຍໍ ຍິຂ຺ຂຍຍເຈຂຄີຍໍ· ປຈ຺ຈປຸຄ຺ຄຄເຈາ ອຄຄ຺ຕຣໍ ເຈຍິຕຕ຺ຕຜລິ

ກຍ຺ຍໍ ວ຺ປປຊ຺ຊເຈຂຄີຍໍ· ຍິຂ຺ຂຍຍາຄຄ຺ຕຣຄຈເຕາ ອຕ຺ຕາສຸ ອຕ຺ຕກາຈປຣິຍາເຍ ອຕ຺ຕກາຈປຣິຈເຕ຺ຕ ເຈຍິຕຕ຺ຕຜລິ ກຍ຺ຍໍ ອປຣາປຣິຍາຍເຈຂຄີຍໍ·

ປຂິປເກ຺ລຫິ ອຄຄິກ຺ຕຕາຍ, ປຈ຺ຈຍຍິເສເສຄ ປຂິລຂ຺ຂຍິເສສຕາຍ ຈ ຕລຈກາຈປຸຕ຺ຕາ ຕາຍິສສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາຄິສກ຺ລາເຣສ຺ສ ຈເສຄ ສາຕິສຍາ

ຫຸຕ຺ວາ ປຈຕ຺ຕາ ປຂຍຂຈຄເຈຕຄາ ຕສ຺ມິເຍຈ ອຕ຺ຕກາເຈ ຜລຂາຍີຄີ ຍິຂ຺ຂຍຍເຈຂຄີຍາ ຄາຍ· ສາ ຫິ ຈຸຕ຺ຕາກາເຣຄ ຕລຈຕິ ຂຈຄສຄ຺ຕາເຄ

ກຸລຍິເສສຍຸເຕ຺ຕສຸ ວ຺ປກາຣາຄຸປກາຣຈສປຸຈຕ຺ຕິຍາ ອາເສຈຄາລິເຄຄ ອປຸຍິປິກຕາຍ ຈ ຕ຺ລຕເຣ຺ວໍ ຍິຍ ປຈຕ຺ຕສຄ຺ຕາຄຸປເຣຍາເປກ຺ລ

ຍ຺ຍກາສລິກາເປກ຺ລຈ຺ຈາ ກຍ຺ຍໍ ຄ ເຫາຕີຕິ ຕ຺ລເຂຈ ປຸປຸຍຕ຺ຕ ຍິຍ ປຈຕ຺ຕິຍິປິກຍຕ຺ຕ ຜລິ ເຂຕິ·

ຕເຣາ ອສເກ຺ກາຄ຺ຕຄ຺ຕິ ກຍ຺ຍສ຺ສ ຜລຂາຄໍ ຄາຍ ວ຺ປຂິປເຍາກາຍິປຈ຺ຈຍຄ຺ຕຣສຍຈາເຍເຄຈ ເຫາຕີຕິ ຕຂກາຈເຕາ ຕສ຺ມິເຍຈ ອຕ຺ຕກາເຈ ຍິປິກໍ

ຂາຕຸ ອສເກ຺ກາຄ຺ຕ· ອເຫາສິກຍ຺ຍຄ຺ຕິ ກຍ຺ຍໍເຍຈ ອເຫາສິ, ຄ ຕສ຺ສ ຍິປິເກາ ອເຫາສິ, ອຕ຺ຕິ ຄຍິສ຺ສຕິ ຈາຕິ ໑ຈໍ ຈຕ຺ຕຕ຺ຕໍ ກຍ຺ຍໍ· ອຕ຺ຕສາຂິກາຕິ

ຂາຄາຍິປິລາຕິປິຕາຍິອຕ຺ຕສ຺ສ ຄິປ຺ປາຍິກາ· ກາ ປຄ ສາຕິ ອາຫ “ສຕ຺ຕຍຂຈຄເຈຕຄາ”ຕິ· ສາ ຫິ ສຄ຺ຄິຂ຺ຂາປກເຈຕຄາ ຈຸຕ຺ຕຄເຍຄ

ປຂິລຂ຺ຂຍິເສສາ ປຸຣິຍຂຈຄເຈຕຄາຫິ ລຂ຺ຂາເສຈຄາ ຈ ສຍາຄາ ອຄຄ຺ຕເຣ ອຕ຺ຕກາເຈ ຍິປິກຂາຍີຄີ ວ຺ປປຊ຺ຊເຈຂຄີຍກຍ຺ຍໍ ຄາຍ· ເຕຄາຫ

“ອຄຄ຺ຕເຣ ອຕ຺ຕກາເຈ ຍິປິກໍ ເຂຕີ”ຕິ· ສຕິ ສໍສາຣປ຺ປຈຕ຺ຕິຍາຕິ ຕ຺ລຍິຄາ ອສຕິ ສໍສາຣປ຺ປຈຕ຺ຕິຍາ ອເຫາສິກຍ຺ຍປເກ຺ລ ຕິຂ຺ຂຕິ

ຍິປຈ຺ຈເຄາກາສສ຺ສ ອກາຈເຕາຕິ·

ສຍ຺ຍ຺ຍາຂິຕາຄິ ຍິປຈ຺ຈເຄາກາສສ຺ສ ອຄຸປ຺ປຈຕ຺ຕິຂຍຍຕາປິຂເຄຄ· ຍິຂ຺ຂຍຍເຈຂຄີຍໍ ອຕ຺ຕິ ຍິປິກາເຣຫາກາຈສ຺ສ ອຄິຕ຺ຕຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ຍິປຈ຺ຈເຄາກາສສ຺ສ

អនុបដ្ឋិតត្តា។ កតូបចិតញ្ហិ កម្មំ សតិ វិបច្ចនោកាសេ យាវ ន ផលំ ទេតិ, តាវ អវេច្ច នាម វិបាការហការេតា។ “យស្ស ទេវា”តិ ឋានំ អតិយយាការវេនំ កាវេតា កម្មសរិក្ខតាវេសេន សាធារណេតា វុត្តន្តិ អាហ “យានិយស្ស ទេវា”តិ។

បហានកិលេសវិយុត្តាតិ បហានេហិ តេហិ សន្តេហិ កិលេសេហិ វិយុត្តា។

បិបស្ស បិឆានំ នាម អវិបាកធម្មតាបិន្នត្តិ អាហ “អប្បដិសន្ធិកំ កិរិយតី”តិ។ ពុទ្ធសាសនេតិ សិក្ខាត្តយសង្ខាតេ ពុទ្ធស្ស ការវេតា សាសនេ។ យុត្តប្បយុត្តា វិហរតីតិ អកត្តញ្ញស្ស អការណវេសេន, កត្តញ្ញស្ស ច បរិព្ពុរណវេសេន បវត្តតិ។

និយ្យាតិ កុដ្ឋិតិ និសា, បដិបក្ខាតិ អាហ “សបត្តា”តិ។ តប្បរិសបការត្តិ សេវត្តាតិសំសកិត្តតាការំ។ ការលនាតិ អាសេយនិតលោនេន តិរេដ្ឋសាតិ អាហ “សមេសលា”តិ។ អនុកទោត្វតិ ឥមេសំ កល្យាណមិត្តានំ សត្តិកេ សុណត្តិ, យថាវុត្តំ ធម្មំ តេសំ អនុកទោត្វ និដ្ឋានុកាតិការណំ អាបន្នត្វ, អត្តនោ ទេវិបុក្កលិតម្បិ ការវេតា សត្តិកេ ធម្មស្សវនំ សម្មាបដិបត្តិញ្ច បច្ចាសីសតិ។

តសត្តិ កតិ បត្វយត្តិតិ តសា ករទត្តនានឹសុ សំសរណការវេតា។ តេនាហ “តសា ចុច្ចត្តិ សតណ្ហា”តិ។

នេតព្ពន្ឋានំ ប្តការ នយត្តីតិ នេត្តិកា។ ជាត្តិតាតិ ជតាហំ ជាត្តិតា។ តេលកញ្ជិកោតាតិ តេលមិស្សិតេន កញ្ជិកោន។

យានិសេយាច អតិរេ, តានិសេយាច ន្តរេតិ ន្តរានិរេ តិន្តិការេន តានិ។ ឥមេសំ បន កាយាយិសានិនំ ចត្តា ទាការានិនំ ចត្តត្តា ការេយាណានិនំ តិណ្ណត្តា តានិការេវា កវេយ្យ, តេសំ ការវេតា សន្តសេយា ចត្តា ចត្តា តិណ្ណា, តម្ហា ករវា ចត្តាឌីតិ តានិ, ចត្តាឌីតិ តានិ, តិណ្ណាឌីតិ តានិ, ឥមេហិ អតន្តាសាធារណេហិ សីលាទិគុណេហិ សមន្នាគតត្តា ករវា តានិការេតន រក្ខិសបិរេមិប្បេត្តា ចំតិរេដ្ឋសា, តេហិ គុណេហិ យាទាវេតា តិរដ្ឋិសិតន្តរេតាបិ តានិ។ យថា យន្តទក្ខយា យន្តំ តិយតិ, ឧទិ យាយ តណ្ហាយ កវេទា តិយតិ, សា “កវេតន្តិ កវេទក្ខ”តិ វុត្តា។ តេនាហ “តាយ ហិ”តិអាទិ, កម្មានិ កុសលានិ វិបច្ចយន្តិ អបច្ចយន្តិ ឧតាយាតិ កម្មវិបាកោ។ អបច្ចយការវេតា នាម អរិយមគ្គវេតនាយាតិ អាហ “មគ្គវេតនាយា”តិ។ យាវ ន កិលេសា បហីយន្តិ, តាវ ន្តរេយ សត្តា ទ្វិសណា ឧទ អវេសរិវិហារការវេតាតិ អាហ “អណេណា តិក្កិលេសា ជាតេតា”តិ។

វេយ្យាបរិហារោ (វិសុទ្ធិ ដី ១.៥១) នាម សាមិបរិហារការវេតា។ កាវេតាបិ ហិ អត្តនោ សាសនេ សីលវេតា បច្ចយា អនុញ្ញាតា, ន ទុស្សីលស្ស, ទាយកានំ សីលវេតាយេវ បរិច្ចាគោ, ន ទុស្សីលស្ស អត្តនោ ការានំ មហប្ផលការវស្ស បច្ចាសីសនតោ។ ន្តតិ សត្ថារា អននុញ្ញាតត្តា ទាយកេហិ ច អបរិច្ចត្តត្តា “ទុស្សីលស្ស បរិភោគោ វេយ្យាបរិភោគោ នាមា”តិ វុត្តំ។ ន្តណវេសេន បរិភោគោ ន្តណបរិភោគោ។ បដិក្កាហកវេតា ទក្ខិណាវិសុទ្ធិយា អភាវេតា ន្តណំ កហេត្វា បរិភោគោ វិយាតិ អត្ថោ។ យម្ហា សេក្ខា ករវេតា ខ្ញុំសបុត្តា, តម្ហា តេ បិតុសន្តកានំ បច្ចយានំ ទាយាទា ហុត្វា តេ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តីតិ តេសំ បរិភោគោ ទាយជ្ជបរិភោគោ នាម។ កិ

ປຕ ເຕ ກາບເຕາ ປຈ຺ເຍ ປຣິກຸຌ຺ຊນ຺ຕິ, ຄະຖາຫຸ ກິທິທິ ຈິນ຺ຕ຺ຕິ? ກິທິທິ ຈິນ຺ຕາປິ ເຕ ກາບຕາ ອນຸຌ຺ຌາຕຕ຺ຕາ ກາບເຕາ ສນ຺ຕກາ ເຫາຕິ

ອນນຸຌ຺ຌາເຕສຸ ສເຕ຺ຕນ ສຕ຺ຕ໌ ປຣິເຄາກາກາບເຕາ ອນຸຌ຺ຌາເຕສຸເຍຈ ປຣິເຄາກສຢຸຈເຕາ˙ ຌຢຸຄາຍາຄສຸຕ຺ຕເຊາຕ຺ຕ (ຍ˙ ຕິ˙ ໑˙໑໘ ອາຄເຍາ) ສາຌກໍ˙

ອຕີຕຣາການ໌ ຕຸລຫາປເຈສຕາຍ ປຈ຺ຍປຣິເຄາເຄ ສາຍິກາເຈາ ຕຕ຺ຕ໌, ຕຄກາເຈຕ ຕີຕຣາການ໌ ຕຕ຺ຕ ສາຍິກາເຈາ ຍຄາຣຸຈິ

ປຣິເຄາກສຢຸຈເຕາ˙ ຕຄາ ຫິ ເຕ ປຕິກຸລຢ຺ປິ ອປ຺ປຕິກຸລຶກາເຣຕ, ອປ຺ປຕິກຸລຢ຺ປິ ປຕິກຸລຶກາເຣຕ ຕຖຸກຍໍ ຈິຈເຊ຺ຕາ ຄຸເປກ຺ຂາກາເຣຕ ຈ

ປຈ຺ເຍ ປຣິກຸຌ຺ຊນ຺ຕິ, ຄາຍກາຕຸຍ ຍເຕາເຣຕ໌ ປຣິປຸເຣນ຺ຕິ˙ ເສສເຍຕ຺ຕ ຍໍ ຈຕ຺ຕຖ຺ຖ໌, ຕໍ ຈິສຸຈ຺ຕິເຍກ຺ກ, ຕໍສໍຈຖ຺ຖາສຸ ຈ ຈຸຕ຺ຕເຣເຍເຕຈ ເຈຈິຕຕ຺ຖ໌˙

ກິເລຈິສຫາຕ໌ ອກາຈໍ ສຕ຺ຕາຍ "ອທເທາ"ຕິ ຈຸຕ຺ຕ໌, ຕ ປຈ຺ເຈກ຺ຖຕປຣິເຄາກຍຕ຺ຕ໌˙ ເຕຕາຫ ອາຍສ຺ມາ ຈ ຜາກຸເລາ – "ສຕ຺ຕາຫເຍຈ ເທາ

ອຫໍ, ອາຈຸເສາ, ສເຣທາ ເຣຈ຺ຖປິຌ຺ຖ໌ ກຸຌ຺ຊິ"ຕ຺ຕິ (ຍ˙ ຕິ˙ ໓˙໑໑໑)˙

ຈຕ຺ຖຸກາຍກິເລສກາເຍທິ ຕຸລຫາຍ ປຈຕ຺ຕິອາກາຣ໌ ປຕິຄ຺ຄ ອຕ຺ຖິ ຣເຍທເຈາຫາເຣາຕິ ອາຫ – "ຄຸຈິເຌສຸປິ ກາເຍສຸ ຕຸລຫາເຣຕິສຕ຺ຈ"ຕ຺ຕິ˙

ຍຕ຺ຕິຕຕ຺ຕິ ກຈິຕໍ ຄຸປ຺ປເຣຕ຺ຕິ ສຕ຺ຖປຕິເຊ຺ຕາຫິ˙ ສໍຈິກຕ຺ຕາຕິ ກຸສລິຈິເຈສຕ ທສ຺ຖາຈີທິ ອາກາເຣຫິ ຈິກຕ຺ຕາ˙ ສຸກຸສໍ ອາກາຍຕຕ຺ຕິ ຖຸາກຕໍ˙ ຕເຕາ

ຈຸຈ ຕ ກຸຌ຺ຖິຕໍ ອາກາຕໍ˙ ເສາຊຸອສຈິຌກິຈ຺ຖຸ ປຣິເຍາສິຕຕ຺ຕາ ອາຫ "ຕໍ ສຕ຺ຕ໌ ຍຍາ ກຕ"ຕ຺ຕິ˙ ຍກຸປເຕ຺ຕາຍເຍຈ ຕຕິຍຈິຊ຺ຊາສຍເຕ຺ຕາຕິ ອາຫ

– "ຕີທິ ຈິຊ຺ຊາທິ ຕຈທິ ຈ ເລີກຸຕ຺ຕຣຌເຍຸທີ"ຕິ˙

ອຄ຺ຄຸລິຍາລສຸຕ຺ຕຈຖ຺ຖຕາຍ ລີຕຕ຺ຖປ຺ປກາສຕາ ສຍຕ຺ຕາ˙

ລໍ˙ ປິຍຊາຕິກສຸຕ຺ຕຈຖ຺ຖຕາ

໑໓໑˙ ປກຕິຕິຍາເຍຕາຕິ ຍຄາ ເສາກຸປ຺ປຕ຺ຕິເຕາ ປຸເຕ຺ຕ ຊຸຕິ ກຕ຺ຕເຕ຺ຕາສຸ ອສເຍຸາຫເຈເສຕ ຈິຕ຺ຕ໌ ປກ຺ຄຕິ, ຕາຕິ ຈຍ຺ຍ ຄຸປເຣຫຕ຺ຕິ, ຕ ຈຸຈໍ

ເສາກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສເກ຺ຕາຈສກາເຈາ˙ ເຕຕ ຈຸຕ຺ຕ໌ "ປກຕິຕິຍາເຍຕ ປຕ ຕ ປຕິກຕ຺ຕີ"ຕິ˙ ເກຈິ ປຕ "ສາຍຕ຺ຕາ ກຕິປເຍ ຕ ກຸຈຸຢ຺ຢ໌ ສຕ຺ຕາເຣຕິ˙

ເຕຕາຫ 'ຕ ສເຕ຺ຕນ ສຕ຺ຕ໌ ປຕິກຕ຺ຕີ'ຕິ" ຈຄນ຺ຕິ˙ ຈຸຕ຺ຕາຕິ ຈຸຕິຍປເຄ˙ ອເຕກຕຕ຺ຕາ ຌາຕຸຕ໌ "ຕ ປຕິກາຕີ"ຕິ ປຄສ຺ສ "ຕ ຣຸຈ຺ຈຕີ"ຕິ ອຕ຺ຖຍາຫ˙ ຕ

ປຕິກາຕີຕິ ຈາ ກຸຌ຺ຊິຕຸກາຍຕາຈິຕ຺ຕ ຕ ຄຸປຕິຕຕ຺ຕິ ອເຕ຺ຕາ˙ ປຕິຕິເຕາກາສຕ຺ຕິ ຊຸຕ຺ຕິຍາຈິຕ຺ຖຸກາຕ໌ ຈຄຕີ˙ ປິຍາຍິຕຕ຺ຕເຕາ ປິເຍາ ຊາຕິ

ຄຸປ຺ປຕ຺ຕິຕ຺ຖຸກາຕ໌ ຈເຕສຕ຺ຕິ ປິຍຊາຕິກາ˙ ປິເຍາ ປກຸຕິ ຈເຕສຕ຺ຕິ ປິຍປ຺ປກຸຕິກາຕິ ຈຕ຺ຕເຕ຺ຕ, ຄ-ກາຣສ຺ສ ຈ-ກາຣໍ, ຕ-ກາຣສ຺ສ ຈ ເລີປໍ ກຕ຺ຕາ

"ປິຍປ຺ປກາຈິກາ"ຕິ ຈຸຕ຺ຕ໌˙ ເຕຕາຫ "ປິຍເຕາ ປກຈຕ຺ຕີ"ຕິ˙

໑໓໓˙ ປຣ-ສເຄ຺ຕ ສຍາຕຕ຺ຕ໌ ອຄ຺ຄຸຕ຺ຕິກກາຈຕິເສຌຕຕ຺ຕ໌ "ປິເຣຣ"ຕິ ປຄຕ຺ຕິ ອາຫ "ອຍ຺ຍາກໍ ປເຣຣ"ຕິ˙ ປິເຣຣຕິ ຈາ "ປເຣເຕາ"ຕິ ຊຸປິຕາ ສຍາຕຕ຺ຕ໌

ຕິປິຕປຄຕ຺ຕິ ອາຫ "ຈຣ ປິເຣຣຕິ ປເຣເຕາ ກຄ຺ຈາ"ຕິ˙

៣៥៦. ទ្វិធា ឆេត្វាតិ ឯត្ថ យទិ ឥត្ថី តស្ស បុរិសស្ស បិយា, កថំ ទ្វិធា ឆិន្ទតីតិ អាហ “យទិ ហី”តិអាទិ។

៣៥៧. កថំ ករេយ្យន្តិ យថា ភគវា ឯតស្ស ព្រាហ្មណស្ស ករេសិ, សោ ច តេ ករេសិ, តថា ចាហំ ករេយ្យំ។ យទាបនេសា វិបរិណាមេន អត្ថកាមស្ស បរិច្ចត្តត្តា។ បលោភេត្វា កាយភេទេន អញ្ញថាការេន ចិត្តសន្តានស្ស វិនាសស្ស ច អញ្ញថាកតត្តា។

ឆឌ្ឌិតាការេនាតិ បរិច្ចត្តាការេន។ ហត្ថកាយភេទេន អញ្ញថាការេន បុព្ពេ វិយ អវត្តិតាតិ ញាតិ វិយ អវត្តនាការេន។

អាចមេហីតិ អាចមនំ មុខវិក្ខាលនំ ការេហិ។ យស្មា មុខំ វិក្ខាលេន្តា ហិ ហត្ថបាទេ ធោវិត្វា វិក្ខាលេន្តិ, តស្មា “អាចមិត្វា”តិ វត្វា បច្ឆាបិ តស្ស អត្ថំ ទស្សេន្តោ “មុខំ វិក្ខាលេត្វា”តិ អាហ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

បិយជាតិកសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៥. ពាហិតិកសុត្តវណ្ណនា

៣៥៨. សាគតាយ ឧបនិសិន្នំ អភិហតីតិ ឧបនិសិន្នោ។ តេនាហ “នោរំ អារាមបាមោទា”តិ។ ទានិ ឧបនិសិន្នកថាយ អញ្ញា អប្បលាភិបិ តំ អារាមបត្តា ឧបឆិន្ទេសន្តិ, តស្មា តេ អវាយមិត្វា “វិញ្ញូហី”តិ បទំ បដំ គហេត្វា បវេទេន្តា ជាតំ បុច្ឆិតេន អនេត្ថ ឧបនិសិន្នកំ ឧបរិ ឧត្តរំ បរិបុច្ឆតំ ពាលក្ខិយា តំ ការណត្តំ តំ ឧបត្តិការណំ។ យទិ ហិ សយា “វិញ្ញូហី”តិ បទំ បក្ខិបិត្វា បុត្តំ ករេយ្យ, បញ្ហា តេ បរិបុណ្ណា ករេយ្យ, ន បន បុត្តា។ បាឡិយំ បន តំ ការណំ ឧត្តរំ អាយស្មតា អានន្ទេន “វិញ្ញូហី”តិ ឯវំ វិសេសេន បរិបូរិតំ។

៣៦០. គោបាលបរិបក្ខតោ អគោបាលំ បុច្ឆតិ អវិញ្ញូ, តំសមុដ្ឋានតោ អគោបាលសមុដ្ឋាតោ។ អវិញ្ញូ បុច្ឆតិ ករោតិ តត្ថ, សហ អវិញ្ញូហីតិ សាវជ្ជា, ការណេហិ រាគាទិទោសេហិ សទោសា។ តេហិ ឯវ សព្យាពជ្ឈា, តតោ ឯវ សព្យតិ អាយតិញ្ច សទុក្ខា។ សព្យាពជ្ឈាទិកោ តិស្សត្ថវិបាកោ។

តថា អវោចា វុត្តា ករេយ្យាតិ បុព្ពាបរកាលេបិ អវោចា វុត្តា ករេយ្យ, បុព្ពណ្ហស្ស បន ន តាវ វិបត្តារានំ។ តេនាហ – “ឯវំ ព្យាករណំ បន ន ការិយ”ន្តិ, កុសលំ ន ហោតិ វិសារជ្ជំ ន សិយាតិ អធិប្បាយោ។ តេនាហ – “អប្បហីនាកុសលស្សាបិ ហិ ភវតិ

វណ្ណិយោ”តិ។ ឯវម្បិ បន យថាការី តថាវាទី ន ហោតិ, ន ឯវំ ភគវាតិ អាហ “ភគវា”តិអាទិ។ ឯវំ ព្យាកាសីតិ

“សព្ពាកុសលធម្មបហីនោ ខោ, មហារាជ, តថាគតោ”តិ ឯវំ ព្យាកាសិ។ សុក្កបក្ខេបិ ឯសេវ នយោតិ ទីបិតា “សព្ពកុសលធម្ម

សមន្នាគតោ ឧបសំហិតំ វណ្ណេតី”តិ វុត្តំ យថា បុព្ពេ, តថា អវោចា វុត្តា ករេយ្យ, ឯវំ ព្យាករណំ បន ន ការិយំ, អប្បហីនាកុសលធម្មោបិ

ឧបសំហិតំ វណ្ណយ្យ។ ភគវា បន សព្ពសោ បហីនាកុសលត្តា យថាការី តថាវាទីតិ ទស្សេតុំ “ឯវំ ព្យាកាសី”តិ វុត្តន្តិ អធិប្បាយោ។

សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

ឥតិតិកសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៩. ធម្មចេតិយសុត្តវណ្ណនា

១៤៣. ទេវវណ្ណា ឧប្បវណ្ណា ច តត្ថ តត្ថ បិឡកា ឧស្សន្នា អហេតុត្តិ ទេវការុប្បត្តិ កាយស្ស សមញ្ញា ជាតា។ ឧប្បវណ្ណាតិ ធម្មនិយាមវណ្ណតាយ ទេវបិឡកា ឧត្តាតិ ពេធិ។ អដ្ឋកថាយំ បន “ទេវវណ្ណា បិឡកា កិរេត្ថ ឧស្សន្នា អហេតុ”ត្តិ ឧត្តំ ឧត្តំ។ អស្សាតិ សេនាបតិស្ស។ ពន្ធនបដ្ឋានត្តិ បល្លិកាយ សេនាពន្ធនោកធម្មពន្ធនបដ្ឋានត្តំ។

រញ្ញោតិ បសេនទិកោសលរញ្ញោ។ បហដ្ឋាតិ បហតិយា។ បរិបល្លាសេន វេទិ ឧត្តំ។ បនាទបទេហត្ថីតិ បិយាទិកានិ។ តេនាហ “សហ រញ្ញោនកានី”តិ។ យានិ បន បិយាទិកានិ, តានិ បស្សិតុំ យុត្តានិ។ បិយាទិកានីតិ ច សទ្ទហនសហិតានិ។ តេនាហ “បនាទដនកានី”តិ។ “អប្បាមិស”ត្តិ អាទីសុ វិយ អប្បសទ្ទោ អភាវេ ត្វាតិ អាហ “និស្សទ្ទានី”តិ។ អនិយមត្ថវាទី យ-សទ្ទោ អនិយមាការវាចកោបិ ហោតីតិ “យត្វា”តិ បទស្ស “យាទិសេន”តិអាទិមាហ។ តថា ហិ អង្គុលិមាលសុត្តេ (ម. និ. អដ្ឋ. ១.១៣៥ អាទយោ) “យស្ស ទោ”តិ បទស្ស “យាទិសស្ស ទោ”តិ អត្ថោ វុត្តោ។

១៤៤. បដិច្ឆន្តិ បដិច្ឆាទកំ។ រាជកកុធភណ្ឌានីតិ រាជភណ្ឌក្ខតានិ។ រហាយតីតិ រហោ កថេតិ, យំ អញ្ញោ សុណាតីតិ អត្ថោ។

១៤៥. យធាសភាវតោ ទោសេ្យំ ធារេតិ អបធារេតីតិ ធម្មោ, ញាណន្តិ អាហ “បច្ចក្ខញាណសង្ខាតស្ស ធម្មស្សា”តិ។ អន្វយោតិ អនុពុទ្ធនោ។ និដ្ឋេន ហិ អនិដ្ឋស្ស អនុមានំ។ តេនាហ “អនុមានំ អនុពុទ្ធី”តិ។ អាបាណកោដិកន្តិ យាវ បាណកោដិ, តាវ ជីវិតបរិយោសានំ។ ឧតន្តិ ធម្មន្វយសង្ខាតំ អនុមានំ។ ឧចន្តិ “ពុទ្ធ បនាហ”ន្តិ វុត្តប្បការេន។

១៤៩. ចក្ខុំ អពន្ធន្តេ វិយាតិ អបិយាទិកតាយ បស្សិតុំ ចក្ខុំ អតុតិ អពន្ធន្តេ វិយ។ កុលសន្តានានុពន្ធោ រោគោ កុលរោគោ។ មហាអាទត្តិ សានុការំ។ ហោ ហិ អានុការសមុដ្ឋានោ, តំ “មហេសក្ខ”ត្តិ វទន្តិ។ អទហិតុំ កណ្ហាតិ ឧព្ភុដ្ឋិតឆ្លេសាយំ, ហេដ្ឋិមទលិនិ កណ្ហាបិ។

១៥១. ជីវិកា ជីវិតវុត្តិ។

១៥៣. ធម្មំ ចេតេតិ សំចេតេតិ ឧបេក្ខិតិ ធម្មចេតិយានិ, ធម្មស្ស បូជាវចនានិ។ តត្រ ចេតានិ ពុទ្ធសង្ឃគុណទីបនានិបិ សន្តិ? កថំ

“ឆប្ពេចតិយាតិតិ ឆប្ពស្ស ចិត្តិការេចចតាតិ”តិ ចុត្តត្ថិ អាហ “តិស្ស ហិ”តិអាទិ៍ តត្ថ យស្មា ត្យុទ្ធេតាតប្បុលកាតិ សេសេតាតាតិ តស្ស ចសេត លទ្ធេតា៍ កោសលេញ្ញា ចេត្ថ ត្យុទ្ធការេចត ឆប្ពសញ្ញារេចំ បេចេជិតំ, តស្មា “ភកចតិ ចិត្តិការេ កេត ឆប្ពេបិ កេតាច ហោតី”តិ ចុត្តំ៍ យស្មា ច តាតត្តយបយាឝប្បត្តិកា សាសេត សប្ពាបដិបត្តិ, តស្មា ចុត្តំ – “អាទិព្រហ្មចរិយកាតិតិ យក្កព្រហ្មចរិយស្ស អាទិក្ខូតាតី”តិ៍ សេសំ សុចិញ្ញេយ្យមេច៍

ឆប្ពេចតិយសុត្តចណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា៍

១០៍ កណ្ណកត្ថលសុត្តចណ្ណនា

ឲ្យលិ៍៉ អតត្តរសុរេត្តចុត្តករលីមេយនេចាតិ “បិសារេឆ ចា តាដកេស្ស ចា ចិត្តស្សាទំ អលកយាតេតា តត្ថ តត្ថ ចិចរិតុំ អារេទ្ធា”តិ ចុត្តករលីមេយត៍ អប្បដ្ឋ បេចោឃឹតញ្ញាឲចំ ហោតីតិ៍

ឲ្យលិ៍៩៍ បុច្ឆិតោតិ “អញ្ញា ត្វំ ភាលត្ថុ”ត្តិ បុច្ឆិតោ៍ សោតិ រាជា៍ តាសំ ចត្ថតា សេច ក្តុត្តកាលំ, អត្តតោ អាកយកការលំ កេឆស្សតិ៍

ឲ្យលិ៍ប៉ ឲកាចឌ្ឍេតភាតិ ឲកចិចិដចតេត៍ តេត ឲកចិត្តំ តាច តិដ្ឋតុ, ឲកចិត្តចិចិយាបិ សត្ថំ ឌាតិតុំ ត សក្កាតិ ឥស្សតិ៍ “ឰទំ ភាយ អតីតំ ឌាតិស្សាមី”តិ អតិយមេត្វា អាចឌ្ឍេតា ឃំ កិញ្ចិ អតីតំ ឌាតាតិ, តិយមិតេ បត តិយមិតមេចាតិ អាហ – “ឲកេត ហិ…ប…ឲកេឝសមេច ឌាតាតី”តិ៍ តេត ចិតេត្តតាតិ “អតីតំ សត្ថំ ឌាតិស្សាមី”តិ ឲចំ បចត្តចិតេត្តត៍ ឰតរេស្វតិ អតាកតបច្ចុប្បេត្នេសុ៍ ការលាឌាតិកត្តិ ឃុត្តិសកាចំ, ឃុត្តិយា ឃុត្តត្តិ អតេ្ថា៍ សប្បរាយក្បុលត្តិ សប្បរាមេយ កតកប្ពស្ស ចិសេសំ៍

ឲ្យលិ៍ដ៍ លេកុត្តរមិស្សកាតិ កចិតាតិ ទេសិតរាឌក្បមារសុតេត្ត ចិយ លេកិយា ចេច លេកុត្តរា ច៍ យចាលិកចសេត ចេត្ថ បឆាតិយក្កាតំ លេកុត្តរក្កហលំ ចេជិតត្ថំ៍ បេច្ចកំ ឲច គេសច្ចា បឆាតិយក្កតា ឥដ្ឋត្ថា យចា “អដ្ឋចិមោក្ខា សត្តិស្សត្តិ លេកុត្តរមិស្សកា”តិ៍ លេកុត្តរាតេចាតិ ចេត្ថ ឃំ ចត្តត្ថំ, តំ បរេតា អាចិ កចិស្សតិ៍ បឆាតតាតត្តត្តិ បឌហតតាតត្តំ, កាចតាត្មេយាកចិសេសត្តិ អតេ្ថា៍ សក្ខារេ បរិមត្តិ្វា បដិបក្ខឆប្ពេ ឲកឝេសតោ បឌហិត្វា ចិតស្ស កាចតាត្មេយារេកា សេត្ថេត សត្ថំ អបរិមត្តិតសក្ខារស្ស អប្បហិតបដិបក្ខស្ស កាចតាត្មេយារេតា សុលុមោ ចិសេឆាច ហោតិ, សច្ចាកិសមេយត សត្តាតស្ស អាហិតចិសេសត្តាតិ អាហ – “អញ្ញាឌិសមេច ហិ បុត្ថុជ្ជតស្ស បឆាតំ, អញ្ញាឌិសំ សោតាបត្តស្សា”តិអាទិ៍ អយញ្ចា ចិសេសោ ត កេចលំ អតរិយអរិយបុក្កលេតា ឲច, អច ខោ អរិមេយសុបិ សេក្ខាឌិចិសេសេតាបិ លព្ភតិ អភិសក្ខារចិសេសេតា អភិនីហារេតា ច ឰជ្ឈេតាតិ ឥស្សេត្តា “អញ្ញាឌិសំ សកតាកាមិតេភា”តិអាទិយាហ៍ ត បិបុណាតីតិ យស្មា បុត្ថុជ្ជេតា សត្តឆាច បឆាតំ បឌហេត្តា សោតាបត្តិមក្កំ អធិកច្ឆតិ, សោតាបេត្តា ច សកតាកាមិមក្កត្តិ ហេដ្ឋិមំ ក្តុបរិមេតា ឰត្យអារិកំ, ក្តុបរិមេញ្ចា ឰតរេតា សុលុមំ តេត បហាតុំ អសក្កុណេយ្យស្ស បឌហតេតា, ឰតិ អធិកត្តត្ថចិសេសេត ច អធិកមបដិបតាយ សលុប្បុលុមតា តិក្ខចិសឥតា ច ចិញ្ញាយតីតិ អាហ – “បុត្ថុជ្ជតស្ស បឆាតំ សោតាបត្តស្ស

បឈាត់ ត បរិបុណ្ណាតិ”តិអាទិ៍

អក្ខរការលត្តិ អចន្តាតកិរិយំ អតចន្តិត្តតត្តិ អតិយាត់ អចិន្លាត់ ត អាកដ្ឋត់, តិឃុត្តតំ ចិតិតេចេឆេត្វា នយត្វា ចិបរិចត្តិត្វា នយឆារាយ

លដ្ឋត់ ចា៑ តស្ស ការលំ តំការលំ, តំ ការលត្តិ ចា តំ កិរិយំ តំ អឆិកាទំ៑ ឥនេត្តហិ ពត្តញ្ញាក្ខុមិត្តិ ឥនេត្តហិ បត្តញ្ញដ្ឋាត់, បត្តញ្ញចត្តំ ចា៑

ចត្តារោបិ អស្សទ្ធា តាយ វ្ហបរិទ៌យាបរិយនដ្ឋាយ អភាចនេតា៑ ឆេយត ហិ ឃំ អប្បត្តំ, តស្ស តំ តត្តិ៑ អទិយនាចកស្ស...ខេប... តត្តិ

បធេយបក្កេតច យាយានារធេឃ្យាត់ បហាតត្តត្វា៑ ខេតតេចាតិ នយុខេច ចិទ្ធបក្លាត់ នដ្ឋាឌិត់ ត្ថឆាឆិបេ្យតត្វា៑ ឃទិ ៧ចំ ពធំ

មិស្សពពចាតិ អាហ “អស្សពញ្ញត្តុត្តនេត្ត បតា”តិអាទិ៍ ចត្តារោច ខេហាត្តិ បុត្តិជ្ជតាទិចនេត៑

ឌ្លបមុ្យនត្តុតេ អធត្តហត្តិអាធនេយា ចិយាតិអាទិតា ពលហ្សបក្ខេ, ឃចា បត ឥត្តហត្តិអាធនេយាតិអាទិតា សុក្កបក្ខេ ឆ នាឆារលនេតា ៧ពន្លី

ពត្វា ទុត្តំ, អនាឆារលនេតា កិត្តិត្វា ឥនេស្សតំ “ត្ថធំ ទុត្តំ ខេហាតិ”តិអាទិ ទុត្តំ៑

៦ប័០៑នយុបុ្បឆាតា តិត្តិមិដ្ឋឌិរិយា៑ ខេតតាហ – “ត កិត្តិ តាតាពារលំ ចធាមិ, ឃទិធំ ចិមុត្តិយា ចិមុត្តិ”ត្តិ៑ ត ហិ

សុក្កចិបស្សកេតចិត្តិលញអកិត្តាត់ ចិមុត្តិយា តាតាពារលំ អត្តិ៑ ខេតត ទុត្តំ “ឃំ ៧ពស្សា”តិអាទិ៍ កិ តំ ត ដាតាឃិតិ នយុត្តេ្វា៑ អាកដ្ឋត្តិតិ

វ្ហប្បជ្ជតចនេត អាកដ្ឋត្តិ៑ តាកដ្ឋត្តិតិ ៧ត្វាបិ ៧នេច តនេយា៑ ត្ថធំ បុដ្ឋនេត្វាតិ ត្ថធំ បុដ្ឋាមិតិ ឥនេស្សនេត្វា៑ អប្បហិតនេចតសិកទុក្ខា

អតឆិកតអតាកាមិតា៑ ខេតតាហ “វ្ហបបត្តិចនេត អាកត្តារោ”តិ៑ នយុដ្ឋិតទុក្ខាតិ នយុឈ្លូឌិតនេចតសិកទុក្ខា៑

៦ប័៤៑តយ្យាធាតាតិ តនេតា ឃចាឆិកនិ៍តស្សនិយដ្ឋាតនេតា៑ បុត តយ្យាធាតាតិ តនេតា ទុក្ខតា៑ នយុត្តកាយក្ខលត្តិ

វ្ហញអារកាយក្ខលនយត្តាពតំ៑

តត្វាតិ កាយខេចខេលិខេកា៑ ធាតកាចនេតាតិ អខេហត្តនេញ្ញា អឆិកតំ, តាចខេច បរិតិត្តាតនេតា៑ វ្ហបរិខេចចាតិ វ្ហបទ្ធបរិ ក្ខមិចាខេន ខេឥខេច

ឆ, ចក្ខុចិត្តាលាឥស្សតេតបិ ឥស្សតាយ តប្បខេហាត្តិតិ ខេយាដតា៑

៦ប័៧៑ទុត្តតនេយតេចាតិ ខេចបុដ្ឋាយ ទុខេត្តតេច តនេយត៑ នា កិខ ពចាតិ “តត្តិ ខេនា នយខេលា ចា ព្រាហ្មណោ ចា, ខេយា នកិខេច នត្តាំ

តេឃ្យ”ត្តិ ពចា៑ ខេតតិ ចិដដ្ឋកនញ្ញយា៑ ត្ថយុទ្ធិខេយច ធាតតិ ត្ថយុទ្ធិ មិពធារយខេយច៑ ខេនធំ បុចិត្តាឃ្យមេច៑

ពណ្ណពត្វលសុត្តចណ្ណតាយ លីតត្វប្បការនតា នយត្តា៑

តិដ្ឋិតា ឆ ទាដចក្កចណ្ណតា៑

៥. ព្រាហ្មណវគ្គោ

១. ព្រហ្មាយុសុត្តវណ្ណនា

៣៨៣. “មហាសត្តោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ”តិអាទីសុ (មហាវ. ៣៨) គុណាធិកតាវិសយោ, “មហាជនកាយោ សន្និបតី”តិអាទីសុ សម្ពហុលតាវិសយោ, ឥធ បន តទុភយម្បិ អត្ថោតិ “មហតាតិ គុណមហត្តេនបិ មហតា”តិអាទិ វុត្តំ. អប្បិច្ឆតាទីតិ អាទិ-សទ្ទេន សន្តុដ្ឋិសល្លេខបវិវេកអសំសគ្គវីរិយារម្ភាទីនំ សង្គហោ. ទិដ្ឋិសីលសាមញ្ញសង្ឃាតសង្ខាតេនាតិ ឯត្ថ “និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ” (សំ. និ. ៣.៤១; ៣.៩៩៨, ១០០៤) – “អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ, យំ ទិដ្ឋិសម្បន្នោ បុគ្គលោ សញ្ចិច្ច បាណំ ជីវិតា វោរោបេយ្យាតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតី”តិអាទិវចនតោ ទិដ្ឋិសីលានំ និយតសភាវត្តា សោតាបន្នាបិ អញ្ញមញ្ញំ ទិដ្ឋិសីលសាមញ្ញេន សំហតា, បគេវ សកទាគាមិអាទយោ. “តថារូបាយ ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិសាមញ្ញគតោ វិហរតិ (ទី. និ. ៣.៣២៤, ៣៥៦; ម. និ. ១.៤៩២; ៣.៥៤; អ. និ. ៦.១១; បរិ. ២៧៤) តថារូបេហិ សីលេហិ សីលសាមញ្ញគតោ វិហរតី”តិ (ទី. និ. ៣.៣២៤; ម. និ. ១.៤៩២; ៣.៥៤; អ. និ. ៦.១២; បរិ. ២៧៤) វចនតោ បុថុជ្ជនានម្បិ ទិដ្ឋិសីលសាមញ្ញេន សំហតភាវោ លព្ភតិយេវ.

ឱដ្ឋបហតករណវសេន អត្ថវិការវសេន សនិឃណ្ឌុកេដុភានន្តិ ឯត្ថ និឃណ្ឌូតិ វចនីយវាចកភាវេន អត្ថំ សទ្ទញ្ច ខណ្ឌតិ វិភជ្ជ ទស្សេតីតិ និខណ្ឌុ, ស្វេវ ខ-ការស្ស ឃ-ការំ កត្វា “និឃណ្ឌូ”តិ វុត្តោ. កិដតិ គមេតិ កិរិយាទិវិភាគំ, តំ វា អនវសេសបរិយាទានតោ គមេន្តោ បូរេតីតិ កេដុភំ. វេវចនប្បកាសកន្តិ បរិយាយសទ្ទទីបកំ, ឯកេកស្ស អត្ថស្ស អនេកបរិយាយវចនវិភាវកន្តិ អត្ថោ. និទស្សនមត្តញ្ចេតំ អនេកេសម្បិ អត្ថានំ ឯកសទ្ទវចនីយតាវិភាវនវសេនបិ តស្ស គន្ថស្ស បវត្តត្តា. វចីភេទាទិលក្ខណា កិរិយា កប្បីយតិ ឯតេនាតិ កិរិយាកប្បោ, សោ បន វណ្ណបទសម្ពន្ធបទត្ថាទិវិភាគតោ ពហុវិកប្បោតិ អាហ “កិរិយាកប្បវិកប្បោ”តិ. ឥទញ្ច មូលកិរិយាកប្បគន្ថំ សន្ធាយ វុត្តំ. សោ ហិ សតសហស្សបរិមាណោ នយាទិបករណំ ឋានករណាទិវិភាគតោ និព្ពចនវិភាគតោ ច អក្ខរា បភេទីយន្តិ ឯតេហីតិ អក្ខរប្បភេទា, សិក្ខានិរុត្តិយោ. ឯតេសន្តិ វេទានំ. តេ ឯវ វេទេ បទសោ កាយតីតិ បទកោ. តំ តំ សទ្ទំ តទត្ថញ្ច ព្យាករោតិ ព្យាចិក្ខតិ ឯតេនាតិ ព្យាករណំ, សទ្ទសត្ថំ. អាយតិំ ហិតំ តេន លោកោ ន យតតិ ន ព្រហតីតិ លោកាយតំ. តញ្ហិ គន្ថំ និស្សាយ សត្តា បុញ្ញកិរិយាយ ចិត្តម្បិ ន ឧប្បាទេន្តិ. វយតីតិ វយោ, ន វយោ អវយោ, ន អវយោ អនវយោ, អាទិមជ្ឈបរិយោសានេសុ កត្ថចិ អបរិកិលមន្តោ អវិត្ថាយន្តោ តេ គន្ថេ សន្ធារេតិ បូរេតីតិ អត្ថោ. ទ្វេ បដិសេធា បកតិំ គមេន្តីតិ ទស្សេន្តោ “អវយោ ន ហោតី”តិ វត្វា តមេវ អវយំ ទស្សេតុំ “អវយោ…បេ… ន សក្កោតី”តិ វុត្តំ.

៣៨៤. កន្តិ ការិយំ អត្ថានំ តតោ យោជេត្វា កមតំ ឧក្កដំ ហោតិ. អនត្ថោបិ ឧប្បជ្ជតិ និព្វត្តនរោទាទិសាបិ រុក្ខានិ. អត្ថុក្កនោតិ ឯត្ថ អភិសង្ខារោនេក ញាតព្វត្ថានត្តព្ពទេ ឧបយោគវចនំ.

លក្ខណានីតិ លក្ខណឌីបតាតិ យត្ថបតាតិ៑ អត្ថរសាយត្តីតិ ត រពចល៑ លក្ខណយត្តាតិរយច, អញ្ញាតិបិ ថ្រាហូលាត៑ ខាលាខាលិការចត អត្ថក្ករយត អត្ថរសាយត្តិ៑ តថា ហិ ចគត្តិ “ទុក្ខសត៑ អដ្ឋរិយំ ឌិបញ្ញាសយត្តរតា សាយា”តិអាឌិ៑ បហិឌិយហរតា សយាគាតយហរតាតិអាឌិតា បរច្ចាក៑ យហ-សរដ្ឋា រយារឌតរព្ពា៑ បហិឌិយហត្តតាឌិ ចស្ស ញាដ្ឋច៑សចរិយាបិដពចណ្ហតាឌិចរសរតច រចឌិតរព្ពា៑ តិដ្ឋាតិ តិប្បត្តិរយា៑ ឌាតិសាយញ្ញរតាតិ លក្ខណឌាតិយា លក្ខណការចត សយាតកាចរតា៑ យថា ហិ ញាដ្ឋាត៑ លក្ខណាតិ សុចិសុដ្ឋាតិ សុបរិញ្ញត្តាតិ បរិបុណ្ណាតិ ច រហាត្តិ, ត ទុច៑ ចក្កចត្តីត៑ រតតាហ “ត រតរហច ញារដ្ឋា រហាតី”តិ៑

អកិទ្ទុបតា ឌីឈាឃុកតា, អប្បាតក្កតា ថ្រាហូលាឌីត៑ បិយយតាបតាតិ ចឡុហិ អច្ឆរិយឆរយុហិ៑ គាត៑ បិយចចត៑ អត្តចរិយា សយាតត្តតាតិ ព្ទរយហិ ចឡុហិ សក្កហចត្តហិ៑ រញ្ញតរតាតិ បីតិឌតតរតា៑ ចក្កំ ចក្ករតត៑ ចរត្តតិ បចរត្តតីតិ ចក្កចត្តិ, សប្បត្តិចក្កេហិ សយំ ចរត្តតិ, រតហិ ច បរ៑ សត្តតិកាយំ ចរត្តតិ បចរត្តតីតិ ចក្កចត្តិ, បរហិតាចរហា ព្ទរិយាបឆចក្កាត៑ ចរត្តា ចត្តត៑ ទុតស្ស អត្តិតិ ចក្កចត្តិ, អប្បដិហត៑ ចា អាណាសក្តាត៑ ចក្កំ ចរត្តតីតិ ចក្កចតិ, អប្បដិហត៑ ចា អាណាសក្តាត៑ ចក្កំ ចរត្តតីតិ ចក្កចត្តិ, ឍត្តិយយណ្ឌលិឌិសញ្ញិត៑ ចក្កំ សព្វហ៑ អត្តរតា ចរស ចរត្តតីតិ ចក្កចត្តិ៑ ឆម្មំ ចរតីតិ ឆម្មិរកា៑ ឆម្មរតា អតរបតត្តា ឆរម្មា រញ្ញតរត្តត រាឌាតិ ឆម្មរាឌា៑ រពាបិឌីតិ អាឌិ-សរដ្ឋត កាយរលិកយាតយគាឌិរព សក្កណ្យាតិ៑ ចិឌិតាចិតិ ចិឌិតចា៑ រពតថិ អកយ្យិយរដ្ឋត ឌតបគត្តាចរិយប្បរត្តា៑ គញ្ញហកត្តិកាចរតា ចា ឌតបរគា ឆាចរិយំ បរត្តា ទុត្តាតិ ឌតបគត្តាចរិយប្បរត្តា៑ ចិត្តិកពតកាចាឌិតាបិ (ឍុ៑ បា៑ អដ្ឋ៑ ៩៑១; ឌី៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ១៑១១; សំ៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ១៑៣៑១១១; សុ៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ០៑១១៩; យហាតិ៑ អដ្ឋ៑ ៣០) ចក្កស្ស រតតរដ្ឋា រចឌិតរព្ពា៑ ទុស តរយា រសរសសុបិ៑ រតិតិយិត្តតាយ ចា ចិត្តិកតាឌិកាចស្ស រតិឌតតរដ្ឋត ទុកសក្កហតាយ ចិសុំ អក្កហណ៑

ព្ទរយហិ បត រតរតហិ រាឌា ចក្កចត្តី យំ យយត្ត៑ បច្ចគ្គរកាតិ, ត៑ ត៑ គរស្សត៑ “ព្ទរយហុ បតា”តិអាឌិ ចុត្តំ៑ អឌិត៑ ឌិតាតិ យរហសក្ខតាសំចត្តតិយកយុតិស្សត្តកាចរតា៑ ចិឌិរត យថាសុល៑ អតុចិចរតិ ហត្តិរតត៑ អស្សរតតញ្ញា អកិទុហិត្វា រតសំ អាតុការចត អរត្តាបិតរាររសរយច សកល៑ បឆចិ៑ អតុសំយាយិត្វា រាឌឆាតិយំ បច្ចាកយតរតា៑ បរិណាយកររតតត ចិឌិតយតុរក្ខតិ រតត តត្វ តត្វ កត្តព្ពកិច្ចស្ស សំចិឆាតរតា៑ រសរសហីតិ យហិរតត៑តត្តិរតតកហបតិរតតហិ៑ តត្វ យហិរតតត រយាឌតប្បយារណ រគរស អត្ថការ៑ ចិឆយិត្វា អារលិកគស្សតាឌិតា សុលយតុកចតិ, ព្ទត្តិរតតត អតិក្កត្តយាតុសទ្ទុបសប្បត្តិគស្សតាឌិចរសត, កហបតិរតតត ព្ទច្ឆិតិច្ឆិតយហិកតករឌតាឌិឆតប្បដិលិកចរសត៑ ដ្ឋស្សាហសត្តិរយារកា រយត រពតថិ អប្បដិហតាណាចក្កកាចសិទ្ធិរតា៑ ហត្តិអស្សរតតាឌីត៑ យហាតុកាចត្តា រពាសសប្បត្តិយាបិ បកាចសប្បត្តិសិទ្ធិរតា “ហត្តិ…រប… រយារកា”តិ ចុត្តំ៑ រពាររសា ហិ តាយ សតិ ដ្ឋស្សាហសប្បត្តិយំ (ដ្ឋក្ករតឌស្ស សុកុយារបរក្កយស្ស បសត្ថរុណស្ស សព្វរល បិបុណាតិ)៑ បឆ្ជិរយតាតិ បរិណាយកររតតត៑ តតិញ្ញា សត្តរាឌកិច្ចសុ កុសល៑ អចិរញ្ញតបរយាក៑ រតតាហ “យត្តសត្តិរយារកា”តិ៑ តិចិឆសត្តិរយាកថល៑ បរិបុណ្ណំ រហាតីតិ សព្ពត្តា៑ រសរសហីតិ រសរសហិ បញ្ចាហិ រតតតហិ៑ អរគាសកុសលុលឌតិតកយុាតុការចតាតិ អរគាសសក្តារតត កុសលុរលត សហឌាតាឌិបច្ចយចរសត ដ្ឋប្បាឌិតកយុស្ស អាតុការចត សប្បដ្ឋត្តិ រសាយុតររតតឌាតិកត្តា៑ យញ្ញិយាតិ យហិព្ទត្តិកហបតិរតតាតិ៑ អរលិក…រប… កយុាតុការចត សប្បដ្ឋត្តិ ដ្ឋញ្ញអារឆតស្ស ដ្ឋញ្ញអារឆតបដិលិកការលស្ស ច បរិច្ចាកសប្បគារហតុកត្តា៑ បច្ឆិយត្តិ បរិណាយកររតត៑ តតិញ្ញាអរយាហ…រប… កយុាតុការចត សប្បដ្ឋតិ យហាបរញ្ញារតច ចក្កចត្តិរាឌកិច្ចស្ស បរិរណតព្ពត្តា៑

សរលោទតា បជិបក្លចិឆយតទតា ស្ងរា៍ ទតតាហ “អកឹរ្មកឌាតិកា”តិ៍ អស្មូទរ ចិឌិតិត្វា ជិតត្តា ចឹទរា, សទក្កា ទគចាតយិទត្ថា, តស្ស អក្កិ ទគចបុទត្តា ទសតក្កកាចទតាតិ ចុត្តិ “ចឹរក្កុ្ងបិតិ ទគចបុត្តសគិសកាឃា”តិ៍ សការទចាតិ សកាចក្ងទតា អទត្វា៍ ចឹរការលោត្តិ ចឹរកាចការលំា៍ ចឹរិឃយឃសឹរា ចិឃាតិ សចិក្កហចឹរិឃសគិសា សចិក្កហទត្ត្ញ ចឹរិឃំ សិឃា, តំសគិសាតិ អទត្វា៍ តត្យ រទត្ថា ចក្កចត្តិស្ស បជិទសតា តាយ តត្តិ, ឃយស្ស បុត្តា បយទត្ថឃ្យំ, អឆ កស្ខា “បរទសតបយត្ថតា”តិ ចុត្តត្តិ ទចាគតំ សត្ថាឃាហ “សទច”តិអាគិ៍ ទតត បរទសតា ទហាត្យ ចា យា ចា, ទត បត ៧ចំ យហាត្យកាចាតិ គទស្សតិ៍ ឆទយូតាតិ កត្ងបចិទតត អត្តទតា បុទ្ថាឆទយូត៍ ទតត ហិ សទត្ញាគិតា បឆចិឃំ សត្ថរាឌារទតា បក្ខកត្ត “ស្វាកតំ ទត យហារាឌា”តិអាគិ៍ ចត្វា អត្តទតា រឌ្ឍ រទត្ថា ចក្កចត្តិស្ស តិឃ្យាទគត្តិ៍ ទតត ចុត្តិ “ទសា ត្ថយំ…ទប… អគ្ឃាចសតី”តិ៍ អដ្ឋកឆាឃំ បត តស្ស ឃឆាចុត្តឆយូស្ស ចិរតរំ ចិបត្ថិត្យំ បត្ថឃក្ងតំ ចក្កចត្តិចត្តសយុគាកតំ បទឃាកសយ្យត្តិសត្តាតំ ឆយុំ គទស្សត្យំ “បិទលា ត ហត្តទត្ថាតិអាគិតា បត្ញាសឹលឆទយូតា”តិ ចុត្តិ៍ ៧ចតិ្យ“អគទល្ហត អសទត្វតា”តិ ត្ថគំ ចចតំ ស្ថុ្ធតរំ សយត្វិតំ ទហាតិ, ឃស្ខា រាកាគទឃា បិបឆយ្ងា ស្ថប្យឌ្ឍយាតា សត្តសត្តាតំ លាទគត្វា បរិទឃាតត្តិត្វា តិដ្ឋត្តិ, ក្យសលបចត្តិ តិចារទត្តិ, តស្ខា ទត “លគតា, លគា”តិ ច ចុត្តា៍

ចិចទដ្ឋត្វា បរិចទត្តត្វា៍ ប្ងឌារទហតា ចុត្តា “អរហតីតិ អរហ”ត្តិ៍ តស្សាតិ ប្ងឌារទហតាឃ៍ ឃស្ខា សយ្ខាសយ្ញទត្ថា, តស្ខា អរហត្តិ៍ ត្យត្ថត្តទហត្យក្ងតា ចិចដ្ឋឆតា ចុត្តា សចាសតសត្ញាកិទលសប្យហាតបុត្តាកត្តា ត្យត្ថកាចសិត្ថិឃា៍ អរហំ ចដ្ឋាការទចតាតិ ឋទលត ទហត្យអត្យយាតគស្សតំ៍ សយ្ខាសយ្ញទត្ថា លគតាការទចតាតិ ទហត្យតា ឋលិត្យយាតគស្សតំ៍ ទហត្យត្វឃំ ចុត្តិ “ចិចទដ្ឋា ចិឆ្ឋទគា ចា”តិ៍ ត្យតិឃទចសារទឌ្ឍតាតិ “លឹលាសចស្ស ទត បជិឌាតទតា”តិអាគិតា (យ៍ តិ៍ ១៍១៥០) អាកទតត ទចសារទឌ្ឍត៍ បុរិយសិត្ថិតិ បុរិយស្ស បគស្ស អត្វសិត្ថិ៍ បឆទយតាតិ “សយ្ខាសយ្ញទ្ធស្ស ទត បជិឌាតទតា”តិអាគិតា (យ៍ តិ៍ ១៍១៥០) អាកទតត ទចសារទឌ្ឍត៍ ត្យតិឃសិត្ថិតិ ត្យត្ថត្តសិត្ថិ៍ តតិឃចត្យទត្វហឹតិ “ទឃ ទលា បត ទត អត្តរាឃិកា ឆយ្ខា”តិអាគិតា (យ៍ តិ៍ ១៍១៥០), “ឃស្ស ទលា បត ទត អត្វាឃា”តិអាគិតា (យ៍ តិ៍ ១៍១៥០) ច អាកទតហិ តតិឃចត្យទត្វហិ ទចសារទឌ្ឍហិ៍ តតិឃសិត្ថិតិ ចិចដ្ឋឆគតតា សិត្ថិ៍ ឃាឆាចទតា
អត្តរាឃិកតិឃ្យាតិកឆយ្ខាបទគទសត ហិ សត្ញ ចិចដ្ឋឆគការទចា ទលិទក បិកទជិ អទហាសិ៍ បុរិយំ ឆយូចក្ងត្តិ បុរិយបគំ កកចទតា ឆយូចក្ងំ សាទឆតិ កិទលសារឹតំ សំសារចក្កស្ស ច អរាតំ ហតកាចឹបតទតា៍ ត្យតិឃំ បគំ ត្យត្ថចក្ងំ សាទឆតិ សយ្ខាសយ្ញទ្ធស្សច តំ សយ្ខចទតា៍ តតិឃំ បគំ សយត្តចក្ងំ សាទឆតិ សចាសតសត្ញាកិទលសប្យហាតឹបតទតា៍ “សយ្ខាសយ្ញទត្ថា”តិ ហិ ចត្វា “ចិចដ្ឋឆទគា”តិ ចចតំ ត្យត្ថកាចាចហទយច សត្ញាកិទលសប្យហាតំ ចិការទចតីតិ៍ ស្ងរកាចត្តិ លក្លលាចិកាចទតត ចិសគទាលាតំ៍

៧ប័ទ៍កទចឹតិ (ឌិ៍ តិ៍ ឌិ៍ ១៍៧ប័សិ៍) ទាទលាត បរិទឃសតំ អកាសិ៍ សយាតឃិតិ ទាទលាត សក្កទលទត្តា សយាតំ អាតឃិ សយាហរិ៍ ត សទក្កាតិ សំក្យចិទត ត្ថរិឃាបទឆ ទឃក្យទឃ្យត ទតសំ ក្យត្ថិកាចតទតា៍ កត្លតិតិ បគស្ស អាកត្លតិតិ អឃយទត្វាតិ អាហ – “អទហា ចត បទស្សឃ្យត្តិ បត្វតំ ស្ថប្យាទគតី”តិ៍ កិឆ្ឋតិតិ កិលយតិ៍ “កត្លតិ”តិ បគស្ស បុទត្ថា អាសឹសតត្វតំ ចត្វា ត្ថគាតិ តស្ស សំសឃត្វត្តទយច ចិកប្យត្តរចទសត គទស្សទត្តា “កត្លាឃ ចា ក្យត្ថាលិ ចិយតិ ចុត្តា”តិអាគិ ចុត្តិ៍ តីហិ ឆទយូហិ តិប្យការទរហិ សំសឃឆទយូហិ៍ កាលុស្សិឃការទចាតិ អប្យសត្តតាឃ ទហត្យក្ងទតា អាចិលការទចា៍ ឃស្ខា កកចទតា ទការទសាហិតំ សត្ញាត្យត្ថារទចលិកំ ចត្វក្យឃ្យា

សុចិសុទ្ធកញ្ចាតយល្លលសត្តិកាសំ អត្ថនោ សណ្ឋានសត្តិចេសសុត្តទាយ អាខារតឃ្យាកទ្ធហត្ថិតោ ចរក្ខចារុកាចំ ចិកសយាតតបតិយារចិត្តសយ្ជុលកោសរាចត្តចិលិសំ សព្ទាបកាតុទជ្ជីតខលចតត្តរាកិលក្លិត-សយ្យល្លាចទ្ធយល្លលសោកទ្វា អត្ថនោ សិរិយា អកិក្យឃ្យ ចិរាឌតិ, ឃំ ឥាហិរពួត្តរយលេហិ អតុបក្កិលិដ្ឋតាយ ចិរកាលំ សុបរិចិត(ព)ហុចរិយាឆិការតាយ សុសល្លិតសណ្ឋានសយ្យត្តិយា ច កោបីតយ្យិ សត្តិ អកោបីតយេច, តស្មា វុត្តំ "កាចតោ ហិ"តិអាទិ។ បហុតកាចត្តិ បុទ្ធលកាចំ ឲតន្វច ហិ តស្ស សំសយោ, តត្យុទ្ធសុក្យារតាឌីសុ បតស្ស ក្យលោសុ តស្ស ចិចារលា ឲច តារទេវាសិ។

ហិរិកោ ទោលាការសត្តិ ហិរិយិតព្ពដ្ឋាតំ លាឃត្តិ បជិតិព្ពុំ កិជិសត្តិ អាហ "ព្ពជ្ជិយា"តិអាទិ។ លាឃារូបត្តិ កាចតោ បជិតិព្ពរូបំ តន្វា ទោរ ព្យន្ធសត្តាតតោ ចិតិយុត្តំ រូបកយត្តំ កាចតោ សទិរចល្លសណ្ឋាតាចឃចំ ព្ពជ្ជិយឃំ ពិព្ពកយត្តំ, តំ បត ឌស្សេត្តា កាចា ឃចា អត្ថនោ ព្យន្ធរូបំ ត ជិស្សតិ, តចា កត្វា ឌស្សេតិ។ តិហរិត្វាតិ ចរិត្វា។

កល្លសោតាតំ រូបចិតតត្យព្ពលោលិយតាយ ទោតទេតបតាព្យព្ពកាសជិសតា វុត្តា។ យុលបរិយត្តេតិ កោសត្តេ។

កិរិយាករណត្តិ កិរិយាយ កាយិកស្ស ចាចសិកស្ស បជិបត្តិ។ តត្វាតិ ទេសុ កិច្ចេសុ។ ឆយ្យកឆិកាតំ ចត្តំ ឌស្សេតុំ តីឌតិក្កហលំ កតំ។ ត ហិ អព្ពាចា សព្ពស្សបិ លោកស្ស អលក្ការក្វតំ បរយុក្កិសកតំ សិក្ខាសំឃយាតំ ព្យន្ធាតំ យុលចទ្ធយល្លលំ បជិច្ឆារឌតព្ពំ ទោតិ។

បត្តិរិតចិតាតក្ខលម្ពិតកទ្ធគាយក្យុយគាយកោ កទ្ធយល្លលយាព្យ៩។ បុព្ពកាកេត បរិដ្ឋិត្តិត្វាតិ "ឲត្តកំ ចេលំ សយាបត្តិយា ចិតិតាយេស្សាយិ"តិ ឲចំ បចទេត្តត បុព្ពកាកេត កាលំ បរិដ្ឋិត្តិត្វា។ បច្ចឃគាយកោសុ អតុរាឆចរេត បរិសំ ដ្ឋស្សារឌទេត្តា ចា បក្កល្យុត្តា, អគាយកោសុ ចិរោឆចរេត បរិសំ អបសារឌទេត្តា ចា។

ឃោកក្លុយំ អត្ថរាឃាកាចំ។ សកាចក្យលោតេចាតិ ឃចាវុត្តក្យលោតេច។ កោតោ កោតយស្ស ក្យលំ សចិក្កហំ ចក្កចាព្យអំ អតិសព្ពាឆំ ចិត្វាទេត សគ្គាទេតុំ អប្យទោហាត្តតោ។ កចក្កិ អតិតីចំ រូបរូបរិ សទ្ធាទេតុំ អប្យទោហាត្តតោ។

១៥៩។ ធាតកាយតាឌីសុ (ឌី។ សី។ ឌី។ ១.១៥៩) ក្មយិឃំ សុដ្ឋ សយំបតិដ្ឋិតា បារា ឲតស្សាតិ សុប្យតិដ្ឋិតបាទោ។ តំ បត កាចតោ សុប្យតិដ្ឋិតបាទតំ ព្យតិទេកយុលត ចិកាទេចតុំ "ឃចា ហិ"តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ អក្កតលត្តិ អក្កបាទតលំ។ បណ្ហិ បណ្ហិតលំ។ បស្សត្តិ បាទតលស្ស ឌ្វីសុ បស្សេសុ ឲកោកំ, ហ្គកឃយេច ចា បរិយត្តំ បស្សំ។ សុចល្លបាទ្យកតលំ ចិឃ ហ្គទ្យកំ តិក្ខិបិឃយាតំ ឲកប្យហាររទេតចាតិ ឲកក្កលោឃេច។ សកលំ បាទតលំ ក្មយិ ផុសតិ តិក្ខិបតោ ឲកប្យហាររទេតច សកលំ បាទតលំ ក្មយិតោ ហ្គដ្ឋហតីតិ ឃោជតា។

ត(ត្រ)ាតិ តាយ សុប្យតិដ្ឋិតបាទតាយ អតុបុព្ពតិត្តាច អច្ឆរិយព្ពុតំ ព្ពជំ វុច្ចយាតំ តិស្សត្ថឆលំ។ វុត្តទេចត្តំ សព្ព តិជិចាយទេតត សុបិកជំ កាតុំ "តចា ហិ"តិអាទិ ចត្វា "ត ហិ"តិអាទិតា តំ សយទេត្តិតិ។ ទេតត បចយលក្កលាទោតាបិ ឝុតិឃលក្កលំ យទោតុកាចត្តិ ឌស្សេតិ។ តចា ហិ

ចក្លតិ “អត្តយសោ ចក្កចត្តិទវេញ្ញា បទិរំ ្ហបិគាឃ យវេញ្ញាបិ ចក្កលក្ខលាវេស្សច បទិចារេទា”តិ៍ ឃ្យាក្ខទបេញ្ញតស្ស តាចតិរកចតស្ស ច បកតិបធតិវក្លបដ្ឋាត្យបយក្កយគេ គេច ញុក្ខាត់, ត ផេចតាត់ អាត្យកាវេចា, អឆ វេលា ញុក្ខាត់ លក្ខលាត្យកាវេចាតិ ព្ពុយបត្តិ តិដយ្សិត៌ ឃឹលវេតាវេឌត...វេប... ធរសត្តិ ប៊ារយឹត់ អាត្យកាវេចតាតិ ព្ពុធយ្សិ លក្ខលាតិញ្ញតួកយុចិវេឃរកិត្តូតវេយចាតិ ធដ្ឋញ្ញា៌ យញ្ញាចវេត្តូហឹតិ យញ្ញុបវេធយចវេត្តូហិ៍

តាកិបទិន្ធិត្តាតិ តាកិឃំ បទិន្ធិត្តា បទិវេន្ធធចវេឃត ឌិតា៍ តាកិយុលបទិវេក្លបបវេដ្ឋាតិ បកតិចក្កស្ស អក្លក្កាហតបទិហទេលាត្តិ តាកិយុវេល ធវេបតញ្ញុបទិវេក្លបបវេដ្ឋា៍ វេតយិយលិកាតិ វេតយិឃំ អាចញុព្ពកាវេចត ឌិតយលិកាវេលលា៍

យព្ពហុលចារេទាតិ ពាហុចិធវេលលក្ខចិកាចតចារេទា៍ យត្តិតិ អាចុធយត្តិ៍ យិទិចវេន្ធាតិ យិទិយុល៍ តត្តិតិ ធក្លិលាចដ្ឋ៍ វេឃាចត្តិវេកាតិ វេឃាចត្តិអវេក្លា៍ ចដំយវេកាតិ អាវេចញុអ៍ ចដ្ឋយាតកត្តិ បុទិរហាទិ បុទិរក្ខ៍ វេយាទហត្តិវេកាតិ វេយាទបិន្ធាកលិវេបិ, វេយាទបិន្ធា បទិរិន្ធិវេតា ចា ពិឌតិចិវេឃវេឃា៍ ចាលពិឌតិតិ ចាយទិចាល៍ យិដ្ឋត្តាឌិ បុណ្ណឈដបុណ្ណបិតិវេឃា៍ “ចក្កចាញុឌ្ឍ”តិ ចត្តា តស្ស បធាតាចឃវេច ធវេស្សត្តិ “ហិយចា យិវេតទុ...វេប... យហស្សានិ”តិ ចុត្តិ៍

អាឃតបលិព្វិ ព្ពុធំ អវេញ្ញារំ បលិព្វតា ឌីឈត់ យក្ខាឃ ចុត្តិ, ត បត អតិឌីឈតត្តិ អាហ “បទិបុណ្ណបលិព្វិតិ៍ ឃចា បត បលិព្វលក្ខលា បទិបុណ្ណិ តាយ វេហាតិ, ត់ ញុតិវេទកយុវេលត ធវេស្សត្តិ “ឃចា ហឹ”តិអាឌិ ចុត្តិ៍ អាទវេក្កតាតិ យល្ពលិឃ យិលាឃ៍ ចវេដ្ឋត្តាតិ ឃចា ឃុចដ្ឋ វេហាតិ, ឲចំ ចវេដ្ឋត្តា៍ ទត្តកព្ពលវេកាណ្ហកយឌិរាតិ ទត្តកព្ពលយឃវេកាណ្ហកយឌិរា៍

យក្កដវេស្សចាតិ ចាតវេស្ស ចិឃ៍ ឌីឈកាវេចត យយត់ យក្ខវេឃត់ ចុត្តិ៍ តិឃ្យាឃវេតាវេលតាតិ លឌិកតិឃ្យាឃាឌិតិឃ្យាឃយុិវេស្សត វេតាវេលត៍

តល្យតាតិ ឃុក្យុយាទា៍

ចវេយុតាតិ អក្កុលត្តវេចចិតចវេយុត៍ បជិពាឌ្ឍអក្កុលត្តទាតិ ឲកវេតា យព្ពដ្ឋអក្កុលត្តទា៍ ឲកប្បយាលាតិ ឌីឈវេតា យយាតប្បយាលា៍ ឃចលក្ខលត្តិ អក្កត្តវេតា អក្កុលិបវេញ្ញាឌិត់ ឃចលក្ខលា៍ បជិចិន្ធិព្វាតិ ត់ត់បញ្ញាត់ យយាតដេយតាឃ អក្កុលិត់ បយាទិតកាវេល អញ្ញាយញ្ញា ចិន្ធិព្វាតិ ចិឃ ចុយិត្តា តិដ្ឋត្តិ៍

យញ្ញា ចុន្ធត្តិ វេកាបព្វកា, ្ហដ្ឋ យញ្ញា ឲវេតយត្តិ្ហយ្សញ្ញា, បិធា៍ បិដ្ឋិបិវេធតិ បិដ្ឋិបិធយឹវេប៍ ឃុវេលត បិធា បទិចត្តត្តិ បិធតាយតាឌីឃុ, វេតាវេតច កន្ធត្តាត់ វេតារំ វេហដ្ឋា បិធតលិតិ ឌិយ្សត្តិ៍ វេតាតាតិ វេកាបព្វកាត់ បិដ្ឋិបិធវេតា ្ហដ្ឋ បតិដ្ឋិតត្តា៍ ចត្យុវេក្កុលយត្តូតិព្វាតាតិ ្ហដ្ឋ អាវេទាហិត្តា បតិដ្ឋហត្តិ, តិក្យុញុហាតិ ច វេហាត្តិ, ត អវេញ្ញារំ ចិឃ បញ្ញាឃយាតាតិ៍ យតិបិ ធេយត្តូទបុចត្តិឃំ តិច្ចវេលិតិ ធវេស្សតត្តិ តាកិក្កហលា៍

ឃស្មា ឲលិយិកស្ស ឫយត្តទោ ឲកឫឌិឫយំឫា អត្តក្កទយត ៗឌ្ឋ ធ្វលិ ឌញ្ញា ទហាត្តិ, ឋស្មា ធុត្តំ “ឲលិយិកឫឌិឫឌញ្ញា”តិៈ បរិបុណ្ណឌញ្ញាតិ ឫយត្តទោ ឋំស្វបចទឃត បរិបុណ្ណឌញ្ញាៈ ទឋភាហ “ត ឲកទោ”តិអាឌិៈ

ឲទឋភាតិ “អទភាភយត្តា”តិអាឌិចចទភត, ឌាល្យខាឫុកាចឌឹបទភភាតិ អទត្វាៈ អចទឋឫឌភាតិ ញ្ញាយិភា លក្ខទលាត ទហិឋា ឌភាៈ ល្យុដ្ឋា ចា ទហាត្តិ ទហឌ្ឌិយកាឃទោ ៗបរិយកាឃស្ស ទស្សឋាឃៈ ចាយភា ចា ៗបរិយកាឃទោ ទហឌ្ឌិយកាឃស្ស ទស្សឋាឃៈ ឲទឋត ធទបត្វា ឫយ្យាឫយ្យឌ្ឋិ ចក្កចត្តិតញ្ជា ញ្ញាឋទទ ឫត្តា ល្យុដ្ឋា ចាយភា ចាតិ ឥទស្សតិៈ

ឲ្លហិឋត្តិ ឫទយាហិឋំ អទត្តាកឆ៌ៈ ឋឆាក្វឋំ បភ ឋំ ទឋភ លត្តិ ទហាតឹតិ អាហ “បឌិច្ឆត្ត”ត្តិៈ

ឫុចណ្ណចណ្ណាតិ ឫុចណ្ណចណ្ណចណ្ណាតិ អឃទយត្វ អទត្វាតិ អាហ “ឌាតិហិក្កុលទកភា”តិអាឌិៈ ស្វាឃយទត្វា អាធុត្តិធាទឃត ច ទចឌិឋទត្តាៈ ឫទិ៍ទបរិឃាទឃា ញ្ញាឆ ចណ្ណឫទត្តាតិ អឆិប្បាទឃត បឆយចិកប្បំ ចត្វា ឋឆាទ្វបិឃ បភ ទ្វញ្ញហិឃា អកាចំ យតឫិ កត្វា ចណ្ណឆាឃុបរិឃាឃទយច ចណ្ណឫត្ថិ កទហត្វា ទុតិឃចិកទប្បា ធុទត្តាៈ

ទទឌាតិ ឫុល្យុយទទឌាៈ ឌល្លត្តិ យលឹតកាចាចទហា ទទល្យុឫញ្ចាទឃាៈ ទឋភាហ “យល៌ ចា”តិៈ ឃឌិ ចិចដ្ឋតិ, កឆំ ត្យាភាឌឹតិ អាហ “ហត្វទឆាចភា”តិអាឌិៈ

អាចដ្ឋបរិទឃាឫាទភតិ បឥក្ខិណាចដ្ឋាឃ អទត្តាៈ

ថ្ងាហុទភា ឫទិ៍ទំ ឫុទទោ ចា បឆ្ឆទោ ចា អទភាភយិត្វា ៗទ្ធុកទយច ៗក្កុឋត្តិ អាហ “ថ្ងាហ្វា ចិឃ ៗទ្ធុកទត្តា”តិៈ បស្សចក្កាតិ ឥក្ខិណបទស្សត ចា ចាយបទស្សត ចា ចក្កាៈ

ហត្វបិឌ្ឌិអាឌិចទឫត ឫត្តៗស្សឥា ឲឋស្សាតិ ឫត្វស្សទឥាៈ

ឫឹហស្ស បុត្តាឌ្ឋិ ឫឹហបុត្តាឌ្ឋិ, បរិបុណ្ណាចឃចឋាឃ ឫឹហបុត្តាឌ្ឋិ ចិឃ ឫកទលិ កាទឃា អស្សាតិ ឫឹហបុត្តាឌ្ឋកាទឃាៈ ឫឹហទស្សចាតិ ឫឹហស្ស ចិឃៈ ឫណ្ឌត្តិតិ ឫណ្ឌហត្តិៈ ភាភាចិទត្តភាតិ ចិចិឆចិទត្តភៈ បុញ្ញាចិទត្តភាតិ បរិទយិឋាបុញ្ញាចិត្តទ្វបភៈ ចិត្តិទោតិ ឫញ្ញាឋចិត្តភាទចាៈ

ថ្ងិត្តំ ទកាដ្ឋាភយត្តទត្តិ ថ្ងិត្តំ បិឌ្ឌិឥាហិតំ ទចយញ្ញុ បិឌ្ឌិយញ្ញុស្ស ៗបរិភាទកាៈ ចិឋំ បរិបុណ្ណត្តិ អតិត្តភាទចត ចិឋំ, ថ្ងឹហិ ទកាដ្ឋហិ ឫយឋលឋាឃ បរិបុណ្ណំៈ ៗក្កុយាតិ ៗក្កត្វាៈ

តិគ្រោធបរិមណ្ឌលោ ចិយ បរិមណ្ឌលោ តិគ្រោធបរិមណ្ឌលោ ឯកស្ស បរិមណ្ឌលសទ្ទស្ស លោបំ កត្វា។ ត ហិ សន្តោ តិគ្រោធា មណ្ឌលោ។ ទេតាហ "សមប្បមាណោ តិគ្រោធោ"តិ។ បរិមណ្ឌលសទ្ទសន្និធានតោ ចា បរិមណ្ឌលោច តិគ្រោធោ គយ្ហតីតិ បរិមណ្ឌលសទ្ទស្ស លោបេន ចិតាបិ អយមត្ថោ លព្ភតីតិ អាហ "តិគ្រោធោ ចិយ បរិមណ្ឌលោ"តិ។ ឃាចតក្វស្សាតិ ឌ្ឍ-ការស្ស ច-ការាទេសំ កត្វា ចុត្តំ។

សមចដ្ឋិតក្ខន្ធោតិ សមំ ឋុចដ្ឋិតក្ខន្ធោ។ កោញ្ចា ចិយ ឌីឃគលោ, ឥកា ចិយ ចង្កគលោ, ចរាហា ចិយ ឋុទ្ធុលគលោតិ ឃោជតា។ ឋុចណ្ណាលិង្គសជិសោតិ ឋុចណ្ណមយាលុង្គកឋុឌិង្គសជិសោ។

រសគ្គសគ្គីតិ មធុរាជិភេជំ រសំ គសន្តិ អន្តោ បវេចសន្តីតិ រសគ្គសា, រសគ្គសាតំ អគ្គា រសគ្គសគ្គា, តា ឯតស្ស សន្តីតិ រសគ្គសគ្គី។ ទេតាតិ ឌ្គឌាឃ អមចរលោត, ហិតណាត្យកត្វា ទេ ឥហ្វាឥរិណា ទោន្តិ។

"ហត្វ"តិ សត្តិស្សឃគត្តាធារស្ស សមញ្ញា, តំ ភកចទេតា ឋីហហត្យសជិសំ, តស្មា ភកចា ឋីហហត្យ។ តត្ថ ឃស្មា ឥុទ្ធាតំ ទ្វុបកាឃស្ស ធម្ពកាឃស្ស ច ប្តុបមា នាម តិហីត្យបមាច, តត្ថិ សមាត្យបមា, ក្យទេតា អធិក្យបមា, តស្មា អឃម្បិ តិហីត្យបមាតិ ជទស្សេតុំ "តត្វា"តិអាជិ ចុត្តំ។ តិភាកចទេសេ មណ្ឌលតាឃ ក្វាឌសិឃំ បក្ខស្ស ចត្តសជិសាតិ។

ជត្តាតំ ប្តុច្ឆតីចតា អត្តុត្តទាខិតរបស្សចទេសេតបិ ទេចជិតត្តា, ត អគ្គចទេសេតច។ ទេតាហ "អឃបដ្ឋលិត្តសង្ខបដលំ ចិឃា"តិ។ អឃបដ្ឋត្តិ ច កកចំ អធិទេប្យតំ។ ចិសមាតិ ចិសមសណ្ឋាតា។

ចិឌ្ឌិតិត្វា ចិឌ្ឌិតិត្វា បចត្តសទេតាឃ លិត្តស្សទាបិ អទេតកាការទេតាឃ កិត្តស្សទាបិ កាកស្ស ចិយ អមត្យញ្ញសទេតាឃ កាកស្សទាបិ អបលិឥុទ្ធត្តាតិ អត្យបត្វ តចត្វកត្តា។ ចត្វត្តិ ច អក្ខទ្យប្បត្តិឌ្ឋាតយាហ។ អដ្ឋក្ខសមត្តាកទេតាតិ ៩ត្ត អដ្ឋក្ខាតិ បទទេតា អាកឋិស្សត្តិ។ មញ្ជុទឈោទេសាតិ មធុរស្សទោ។

ករចីកសទ្ទោ ទឃសំ សត្តាតំ ទេសាតបធំ ប្តុបកច្ឆតិ, ទេ អត្តទេតា សទេសយ្យត្តិឃា បកតិំ ឌហាទេបត្វា អចទេស ករទេទាទេត្តា អត្តទេតា ចទេស ចទេត្តតិ, ៩ចំ មធុទេទាតិ ជទស្សទេត្តា "តត្រិជ"ត្តិអាជិយាហ។ តំ បីតិត្តិ តំ ឥុទ្ធគតំ បីតិំ។ ទេតទេតច តិហាទេទត ឋុតប្បតំ បចត្តត្តំ អចិឌហិត្វា ចិត្តុបឹ្ឋតកិទេលសា ទេធទាតំ សត្តិទេក លទ្ធធម្ពស្សចតសប្បាឃា ប្តុបតិស្សឃសមត្តិឃា បរិបត្តភាណតាឃ "សត្តហិ…ទេប… បតិដ្ឋាសី"តិ។ សត្តសតមទេត្តត ឌ្ឍទេទាធឌទេតត សន្ធិ បជសាច ទេធទាតំ សត្តិកំ ប្តុបាតត្តា "សត្តហិ ឌញ្ញសទេតហិ សន្ធិ"ត្តិ ចុត្តំ។

អភិតីលទេតទេត្តាតិ អធិកតីលទេតទេត្តា។ អធិកតីលតា ច សាតិសយំ តីលភាទេចត ទេចជិតត្តា, ត ទេតទេត្ត តីលចណ្ណទេស្សច អធិកភាចទេតាតិ អាហ "ត សកលតីលទេតទេត្តាចា"តិអាជិ។ បីតទេលាហិតចណ្ណា ទេសតមណ្ឌលកតទាឌិចទេសេត, តីលទេសតកាឡអចណ្ណា បត

ចំចំយណ្ឌលចសេតេច ចេឌិតន្តាៈ

ចក្ខុកណ្ឌត្តិ អក្ខិតលត្តិ ពេធិ, អក្ខិតលបត្តត្តិ អញ្ញោៈ អក្ខិតលេហិ បត សង្គិ អក្ខិពិយ្តត្តិ ចេឌិតន្តំៈ ឲចញ៉ាចិតិក្កុតកយ៉ឹកទេខាតតាបិ ឃុត្តា ហោតិៈ

ក្ហណ្ណាសន្តោ លោកេ អចិសេយសតោ លោយបរិឃារឃោ, ត្តូឆ បត លោយចិសេយចាធកោតិ អាហ "ក្ហណ្ណលោយ"ត្តិៈ តលិដយន្ត្សោតាតិ តលិដយន្ត្សាតាៈ ឌ្ឍកាតតាឃ ក្ហបយា, ត យុត្យតាឃៈ ទេតបុត្ត្យញ្អកាតិ ទេតយឃតាទកាៈ

ចេ្ឆ អត្តចសេ បដិច្ច ចុត្តត្តិ ឃស្តា ញុន្ឌា ចក្កចត្តិតោ ច បរិបុណ្ណតលិដតាឃ បរិបុណ្ណឹសពិយ្តតាឃ ច "ក្ហលិ៉ាយសឹយា"តិ ចុច្ចត្តិ, តស្តា តេ ចេ្ឆ អត្តចសេ បដិច្ច "ក្ហលិ៉ាយសឹសោ"តិ ត្តន់ ចុត្តំៈ ត្តុគាតិ ចំ អត្តូឃំ កកចតិ ស្សុប្យតិដ្ឋិតត្តិ ឥស្សេតំ "តឆាកតស្សហិ"តិអាឌិ ចុត្តំៈ សណ្ហាយតាឃ ស្សុចណ្ណចណ្ណតាឃ ច ទេញ្ញោ ពាទ្ធំាលិ៉ាយបដ្ឋោ ចិឃ ចិទោចតិៈ កប្យឹសាតិ ក្លិឆាក្វតសឹសាៈ ថលឹសាតិ ថលសឌិសឹសាៈ អដ្ឋិសឹសាតិ ឞំសស្ស អកាចតោ តចោបរិឃោតន្ឌអដ្ឋិយត្តឹសាៈ ញ្យូឹសាតិ លិឮ្យសឌិសឹសាៈ បញ្ហាទឹសាតិ បិដ្ឋិកាកេត ឌ្ឍលយ្ត្យាតឹសាៈ បុរិយតឃតាតិ បរិបុណ្ណតលិដតាបក្លេតៈ ក្ហលិ៉ាយចេឌិតឹសោ ចិឃាតិ ក្ហលិ៉ាយបដ្ឋេត ចេឌិតឹសបឥសោ ចិឃៈ ក្ហលិ៉ាយំ ចិឃាតិ លេកេត សិប្បិតា ចិទចិទិតាលិ៉ាយយណ្ឌលំ ចិឃៈ

កយ្ហត្តិ ឃេត ឃេត កយ្ហេត ឃំ ឃំ លក្ខណំ តិន្តត្តំ, ចំ ចំ កយ្ហំៈ កយ្ហសទិក្ខកត្តិ តស្ស តស្ស លក្ខណស្ស ចំកយ្ហាត្វូបតាៈ លក្ខណត្តិ តស្ស យហាបុរិសលក្ខណស្ស អចិបទិតសកាចោៈ លក្ខណាតិសំសត្តិ ចំ លក្ខណបដិលិកេត លន្ឌ្ណាក្យណោៈ ត្តុយាតិ កយ្ហាឌឹតិតិ ត្តុយាតិ អតត្តាទំ ចុត្តាតិ កយ្ហកយ្ហសទិក្ខកាឌិតិ ឥស្សេត្វា ចំ សទ្វូបតោ ចិកាចេត្វា កថេតន្តាតិ សំចណ្ណោកតៈ

ទេតចិចិត្តស្សុចណ្ណតោទណំ តស្មិ កាលេ យត្យុស្សលោកេ តត្តិតិ ចុត្តំ "ឥចតកទេ"តិៈ សន្តោសោ ស្សុបុប្បិតសាលទុក្ខោ អសោឆាទណសោកេ យត្យុស្សុបចាទេ ត លន្ហាតិតិ អាហ "សេលត្តាទយ៉ា"តិៈ កិទិឃាចាទត្តិ កាឃិកចាចសិកកិទិឃាបចត្តិៈ

ឲ្យប័លិៈសតតបាដិហាទិយត្តិ សតតំ ចទិយកេច សន្តកាលំ លក្ខណតិន្តត្តកកយ្ហាត្យកាចហេត្យុកំ ញុន្ឌាចេលិកំ បាដិហាទិឃំៈ ញុន្ឌាតំ អតិក្វេទ បាឌំ តិក្ខិបិត្យកាយាតយ្យិ តាតិក្វេទ ឲច តិក្ខិបតំ ហោតីតិ "ត អតិក្វេទ ឥបេស្សាយីតិក្ហន្ឌទតី"តិ ចុត្តំៈ បកតិសញ្ចាទណចសេតេតំ ចុត្តំ, តាឌិសេត បាទេត អតេកយោឌេតេ ឥបេស្សាយីតិ ក្ហន្ឌទណយ្យិ ហោតិឃេចៈ អតិក្វទំ ហឹតិអាឌិ បយាណាតិក្កេយ តោសឥស្សតំៈ ឲចំ សតីតិ ឲចំ ឥក្ខិណបាឥចាយបាតាតំ ឃឆាឌិបេ្យតបតិដ្ឋិតដ្ឋាទេត សតិៈ បឥចិទេ្ឆតោតិ បឥចាទចិទេ្ឆតោៈ ឃាឌិសំ បសាទេត្តា ចាយបាតស្ស ក្ហន្ឌទណំ បតិដ្ឋាតត្ចា, ឥក្ខិណបាតស្ស តាឌិសមេច, ត្តុតិ តេសំ ក្ហន្ឌទណបតិដ្ឋាតាតំ សយាតតោ អញ្ញាយញ្ញាកាចេត អត្វាតតឞិកតាឃ ចុត្តំ "ឥក្ខិណបាតកិច្ចំ ចាយបាតេត តិឃយិតំ, ចាយបាតកិច្ចំ ឥក្ខិណបាតេត តិឃយិត"ត្តិៈ

ឯវាតិ សព្ពាយ ចេតិយំ. វិហារកត្តព្វាយាតិ វិហារេ យថាវុត្តំ ករណកត្តព្វាយ. បច្ឆតោ អាគច្ឆន្តាតិ បកតិកាយេន បច្ឆតោ អាគច្ឆន្តា. ឱកាសំ ន លភតីតិ បវិសិតុំ ឱកាសំ ន លភតិ. ន្ហានបរិយោសានេ ពហិ និក្ខមិត្វា អាហ “ន ន្ហាតុំ ន្ហាយេថា”តិ. ឯវញ្ច កត្វា គាថាទីហិ អញ្ញេហិ, តេន វុត្តំ “ឧត្តរេតព្វោ យថា បច្ឆាគតេន ឧត្តិណ្ណំ ហោតិ, ឯវំ ឧត្តរិតព្វោ ឧត្តិណ្ណ”ន្តិ អាហ “វុត្តានាគតេន…បេ… ឧត្តិណ្ណេនា”តិ. ឧច្ចារបស្សាវកម្មេ ឆាទេតព្វន្តិ អាចារេន កត្តព្វំ. អនាចារេន ច ឆាទេត្វា ឧព្ភោ កុរោន្តា វិយ. ន ចរតា ចរិតា ច ចរតីតិ អបរាបរំ ន ចរតិ. ស្នានបរិច្ចាយ វុត្តេនេវ ឆាទេតំ បរិវត្តនតោ ភាគតោ បហាយ ស្នានកាលេ ន ចរិតព្វន្តិ ហេដ្ឋិមកាយោ ច ចរិតព្វោ. តេនាហ “ស្នាន…បេ… និក្ខមតិ ហោតី”តិ. ន ជានាតីតិ អនិច្ចាយតនតោ. កាយបាលេនាតិ កាយសង្ខាតេន កាយករណេន ចិវរេន បាលេន.

ជិនកាយតនហេតុរូបេន វា កាយបាលេន. តេនាហ “ទីឃា លិខន្តា”តិអាទិ. ជិនេន គច្ឆន្តា ហិ ទីឃា លិខតិ, វិវរតោ វេគា យុជ្ជតិ. នានាវិធេហិ កោវិទេនាតិ នានា អវលោកនយំ វិលោកនយេន បរិវត្តេត្វា អវលោកនវសេន.

អនាចរណកាលស្សាតិ អនាចរណកាលភាវេន ជស្សនស្ស. អនាចរណចារិនា បន ការេន បតិដ្ឋិតរូបជស្សនយា អនាចរណវេលាតិ ជស្សនត្ថំ វុត្តា. ពុទ្ធសីលេន បដ្ឋាយាតិ នានាទ្វារេ ពុទ្ធសីលេន បដ្ឋាយ. បកតិពុទ្ធិយា បទេនវាតិ ឧតយនាទិ អញ្ញត្ថ ស្វាគតយនាទិនា ឯវំ. យទិ ឯវំ កោដ្ឋកទ្វារេ គហេត្វា វ គច្ឆន្តិ អាហ “ជលិត្វយន្តុស្សាន”ន្តិអាទិ. បរិវត្តេត្តនាតិ និបជ្ជនត្ថំ កាយំ បរិវត្តេន្តេ.

ហត្ថេហិ គហេត្វាតិ សុខាហិ ហត្ថេហិ សុខាយុ គហិត្វា ជនេនសុ បរិគ្គហេត្វា. បនតិ និសីទនដ្ឋានេ និបជ្ជនវេនេន បនតិ. ឧទ្ទិយំ អង្គ និស្សាយ និសីទន្តាតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា សុក្ខិកនិសជ្ជាយ សុបរិយកាយំ ហេដ្ឋិមកាយេ បតិដ្ឋបេន្តាយេវ ការិកាលវេនេន ឧទ្ទិយង្គំ និស្សាយ និសីទន្តា. ឈសន្តាតិ អានិសជេនេន អាសនដ្ឋានំ ឈសន្តា. បរិយង្គត្តិ សត្តិកាកសណ្ឋំ អានិសជបជេសំ. តនេវាតិ ឈសន្តា ឯវ. ឧលម្ពកំ នាទេន្តា វិយាតិ ឧលម្ពកស្សត្ថំ ឧតាទេន្តា វិយ. តេន សុទ្រកេយេវ និសីទនយាហ. សរីរស្ស ករុណាវេហេតុំ ទ្វារតោ សម្បិយិតការេន សល្លហុកការេន តួលបិណ្ឌំ ឋបេន្តា វិយ.

អនេយសង្ឃាតំ យថាសុការេហិ សិយា លម្ពិតត្តំ, វិត្តេក្ខោកា, ជរេវេនេន នានប្បការេកប្បតំ, កយវេនេន តល្លវេនេន បរិតស្សតំ, តំ សន្តំ កាវេតា នត្ថីតិ ជស្សត្តំ បិឡុក្ខយំ “ន លម្ពតី”តិអាទិ (ម. និ. ១.១៦៧) វុត្តត្តំ អាហ “ន លម្ពតី”តិអាទិ.

សុជំ ឋិយតិ ឯវេនាតិ សុជកជាតំ, កិច្ចាទិ សុជកការជំ ពន្ធំ គត្វាតិ ហត្ថគហយត្តិកំ វិយ អត្តនោ ចរេ អចត្តត្តំ គត្វា បរិចេត្វត្វាតិ គុណ្ឌិត្វា. វិលម្ពយមានោ សុជកស្ស វិក្ខិបនវេនេន លម្ពយមានោ.

តថា ន គណ្ហាតិ, ព្យញ្ជនយត្តាយ ឯវ គណ្ហន្តា. កត្វា វា អយនាបត្តិ អានេត្វា ឃោដនា. ព្យញ្ជនេន អាលោបអតិនាមនំ, អាលោបេន ព្យញ្ជនអតិនាមនត្តំ ពុទ្ធេយុ បន ទ្វិសុ បជយេវ អសារុប្បតាយ អតិដ្ឋំ វេទ្ទូតព្ពត្តិ បិឡុក្ខយំ បដិក្ខិត្តត្តិ ជដ្ឋំ. សព្ពន្តេវាតិ សព្ពស្មិំ

អាហរិតព្ពចត្ថុស្មិំ ហុបលិតការេចត ទេសា បាកដោ ហោតិ ឌាគេណត បរិញ្ញាតត្តា ទសកេឆា បត តត្តិ សេតុឈាតត្តា។

អស្សាតិ “តេច ឥចាយា”តិអាទិបទស្ស។ ទុត្តំយេតត្តិ “ចិសុទ្ធិមគ្គេ ចិតិច្ឆយា អាកតោ”តិ សព្ពាសចសុត្តេ (យ៉ តិ៍ ១៍១៣) សំចណ្ណយត្តេត ទុត្តំយេតំ, តស្មា ត ៩ត្ត តំ ចត្តព្ពត្តិ អធិប្បាយោ, តស្មា យោ តស្មិំ តស្មិំ ចិតិច្ឆយេ ចិសេសចាទោ ព្ពន្ធិតព្ពោ។ សោ បទេយត្តយព្ពាសាយ ចិសុទ្ធិមគ្គចណ្ណតាយ ទុត្តតយតេច ចេទិតព្ពោ។ បត្តស្ស កហលដ្ឋាតត្តិ ហត្តេត បត្តស្ស កហលបទេសំ។ ចិតិចត្តិត្វាតិ បទេត្វា សត្តំ អាយំសកតំ សន្ធិំ ភេត្តេត ចិតិចត្តិត្វា កច្ឆតិ។ បយាលាតិក្កត្តត្តិ កោលិយតចេសេត អតិក្កត្តបយាលំ អាទក្លំ ធេបតិ។ ខីចទេភាកត្តទត្តិ ខីចទបដលត្តទំ។ ភ្ជេទេត អក្កមិត្វាតិ ភ្ជេទេតេច សត្តិទម្ភិត្វា។

អប្បត្តកាលំ អភិមុខំ តាយេតិ ឧបតាយេតីតិ អតិតាយេតិ, បត្តកាលំ អតិក្កាយេត្តា តាយេតិ អបគេតីតិ អតិតាយេតិ។ ឧភយម្បិ ៩កញ្ញ កេហត្វា បាឡិយំ “ត ច អតុយោគតស្ស កាលយតិតាយេតី”តិ ទុត្តត្តិ ឥទស្សត្តា “យោ ហី”តិអាទិមាហ។

តេចកយតេត បដិសំយុត្តិត្វា ឆាចិត្វា កច្ឆតិ។ អត្ថុល្លដ្ឋត្តិ អតិចិយ ឧទ្ធំ កត្វា កន្តិតបាទុតំ។ តេតាហ “យោ ហិ យាច ហត្តុដ្ឋេតា...បេ... ហោតី”តិ។ អត្ថោល្លដ្ឋត្តិ អតិចិយ ហេដ្ឋា កត្វា កន្តិតបាទុតំ។ តេតាហ “យាច កោបប្បកា ឆ្លតាទេត្វា”តិ។ ឧភតោ ឧក្លិបិត្វាតិ ឥក្លិណោតោ ចាយតោតិ ឧភោសុ បស្សេសុ ឧត្តទាសដ្ឋំ ឧក្លិបិត្វា។ ឆតត្តិ ឥក្លិណឆតំ។

ចិស្សដ្ឋោតិ ចិមុត្តោ។ តេតាហ “ចិស្សដ្ឋត្តាយេច ចេស ចិញ្ញាបេយ្យោ”តិ។ យស្មា អមុត្តចាទិតោ ចចតំ អចិស្សដ្ឋតាយ ត សិតិយតិ, ត ៩ចំ មុត្តចាទិតោតិ អាហ “សិតិដ្ឋោ”តិ។ ចិញ្ញាបេយ្យោតិ ហុបរិព្យត្តតាយ អក្ខរតោ ច ព្យញ្ជតតោ ច ចិញ្ញាតុំ សក្កុណេយ្យោ។ តេតាហ “បាកដោ”តិ។ ចិញ្ញាបតីយោតិ ចិញាតិតព្ពោ។ ព្យញ្ជតចសេតេច តេត្ត ចិញ្ញាបយតោ តេទិតព្ពោ តោយសស្ស អធិប្បេតត្តា។ មធុទោតិ បិយោ បេមតីយោ អបលិព្យុទ្ធោ។ សចតយទហតិ, សចតស្ស សោតស្ស ហិតោតិ ចា សចតីយោ។ សម្បិណ្ឌិតោតិ សហិតោ។ កាចតោ ហិ សទ្ទោ ឧប្បត្តិដ្ឋាតកតាសម្ផិតត្តា សហិតាការេតេច អាបាថមាកច្ឆតិ, ត អយោសលិកាយ បហដកំសថាលំ ចិយ ចិប្បកិណ្ណោ។ តេតាហ “អចិសារី”តិ។ កម្ភីរោតិ យថា កម្ភីរចត្តុបរិច្ឆិត្តតេត ឆាតាលស្ស កម្ភីរសមញ្ញា, ៩ចំ កម្ភីរដ្ឋាតសមុដ្ឋិតោ សទ្ទស្ស កម្ភីរសមញ្ញាតិ អាហ “កម្ភីរោតិ កម្ភីរសមុដ្ឋិតោ”តិ។ តិត្តាទចាតិ សចិសេសំ តិត្តាទចា។ តស្មាយំ ចិសេសោ កម្ភីរកាចសិទ្ធោតិ អាហ “កម្ភីរត្តាយេច ចេស តិត្តាទី”តិ។ ៩ចមេត្ត ចត្តារិ អង្គានិ ចតុរង្គិកប្បានីតិ ចេទិតព្ពានិ។ អការណា យោ តស្សីតិ ព្យុឌ្ឍានុការេត ចិយ សទស្ស បរិសបរិយត្តតា ទុត្តា, ឆយុតាចសេតេច បត សា ចេទិតព្ពា តស្ស ម្ហុលការណស្ស តថា អចដ្ឋិតត្តា។

បត្ថរាសក្កិត្វាតិ បដិតិចត្តិត្វា។ សមុស្សិតកញ្ចុកបដ្ឋតំ ចិយ ឧបរិ ព្ពត្ថតីលទតតចិតតសិលំ ចិឌ្ឍុល្លតាក្ខសិតំ។ យហាបឆឹអាទយោ សត្តុក្គុលបដិភាកតាយ តិឥស្សាតំ, កោចលំ យហត្តតាយត្តំ ឧបិតាយ តិឥស្សិតា។

១៤០៍អប្បដិសំចិទិតោតិ អតាទោទិតោ។ អាកយតចេសេត តេត្ត បដិសំចេទិតត្តិ អាហ “អចិញ្ញាតអាកយតោ”តិ។ ឧក្កតកាចត្តិ

ក្យលេកាកចិដ្ឋានីហិ ក្ខ្យអារកាចំ៍ អត្ថក្ខឃយយ្យត្ថាតិ ការុហិកា៍

១៥០៍ សហសាច ឰកាសការលោត ក្ខ្ចក្យលិភតា ឌីបិតា ហោតីតិ អាហ “ចេកេត ក្ខ្ចាឃ ខ្ចិសា កិឌ្ឌិត្វា”តិអាឌិ៍

តារិសយាភតាយត្តិ ឰតិ្តអត្វឌោតកតាយំ៍ តេតាហ “ឰតិ្តលិក្ខ”ត្តិ៍ អច្បាតន្ថាតិ កេចតន្ថា៍

១៥១៍ ឲកតីហារេតេច អដ្ឋ បញ្ញាញ្យាកេរាត្ថា៍ “បុត្តោតិចាសំ…បេ… បចុច្ចតី”តិ ឰយិតា បុត្តោតិចាសស្ស ចិឌិតការណំ ចុត្តត្តិ អាហ “តស្ស បុត្តោតិចាសោ បិកេឌៃ”តិ៍ ឌិន្នចក្ខុកាណំ កធិតំ តស្ស បរិកណ្ឌកាណកាចសោ ឃធាកម្ភូបកាណាណស្ស៍ “ឌាតិក្ខុឃំ បនេត្វា, អកិន្នា ចោសិតោ”តិ ច ចុត្តត្វា យុតីតិ អសេរក្ខុយុតិ ឰឌាឌិសេប្បតោតិ អាហ “អរហត្តកាណាយោរភោសេឃ្យត សយត្ថាកោតា”តិ៍

កិលេសរាកេហិ កិលេសចិចណ្ណតាហិ៍ ឌាតិក្ខុឃប្បត្តត្ត្វា “អេធា ឌាតិក្ខុឃំ បនេត្វា”តិ ចុត្តត្វា៍ អកិឌាតិត្វាតិ អកិចិនិដ្ឋតាឃ អក្កយក្កបន្ថាឃ ឰាត្វា៍ ឰឌាតិ បឌិសម្ពិឌាឃំ អាកតភេឃត បរិន្ថាបហាគកាចតាសត្ថិកិរិឃាសយាបត្តិត បិរកយភេត បិរក្ខតិ អឃយេត្ត អនេត្វាតិ ឌសស្សតំ “បិរក្ខតិ ចា”តិអាឌិ ចុត្តំ៍ អកិន្នោឃ្យឌេយ្យាតំ ឌាតតចសេត អកិន្ថាបិរក្ខ៍ តាឌិសោតិ ឃាឌិសោ “បិរក្ខ សន្ថេឌយ្យាត”ត្តិ បឌក្ខេឃត ចុន្ថា, តាឌិសោ៍ លហិ អាការរោតិ បឌាតតានីហិ ឃធាចុត្តេហិ លហិ អាការេហិ៍

កាយល្អោត្ត ខ្ចេ ឲច បុច្ឆាកាធា ខ្ចេ ច ចិស្សជ្ជតាកាធា, បុច្ឆាបឌិបិឌិឃា បត អសង្កររតោ ច ចិស្សជ្ជតំ បចត្តតិ, តំ តិន្ថារេចុំ កិ បតាតិអាឌិ ចុត្តំ៍ ចេឌេហិ កតត្ថាតិ ចេឌេហិ យក្កកាណេហិ បិរក្កតត្ថា៍ បុត្តោតិចាសត្តិអានីហិ ចិន្ថាតំ អត្តិតាឃ ចៅឌិតត្ថា៍ បិបេឌយ្យាតត្តិ លត្តិសបិបេឌយ្យាតំ សោត្វាតំ យក្កំ បិបតេត តិសេស្សសតោ សោឌិតត្ថា៍

១៥៥៍ ឌេយ្យាតាយ អរហត្តយក្កោ ក្យសលឌេយ្យ៍ ក្ខុក្កសបិរយិប្បត្តិឃា ក្ខក្ខុតិខ្ចេសត៍ តស្ស អត្ថុប្បឌេយ្យកាចតោ អត្ថុឌេយ្យ តាយ ហេដ្ឋិយយក្កចលឌេយ្យ៍ ឃោ សត្ត សត្តិកេ ឌយ្យំ ឰុត្វា ឃធាតុបិដ្ឋំ ត បឌិបន្ថតិ, សោ តធាកតំ ឌយ្យាឌិការណំ ចិហេឌេតិ តាយ៍ ឃោ បត បឌិបន្ថោត្វា ច ឥន្ថាកិន្ថាតាឃ កម្មន្ថាគសោឌតត្តំ អត្តុឌត្ថា កកចត្តិ ក្ខុបសក្កយិត្វា អនេតកចារំ កធាឌេបតិ, សោ ឲត្តាចតា ឌេយ្យាឌិការណំ តធាកតំ ចិហេឌេតីតិ ត ចត្តេន្ថា៍ ត ហិ កកចតោ ឌេយ្យឌេសតាឃ បរិស្សយោ អត្ថិ, អឃច្ចា អនេត្វា យហាសុតស្សតសុត្តានីហិ (ឌី៍ តិ៍ ១៍ ១១០ អាឌឃោ) ឌីបេតន្ថា, តស្ស – “សក្ខុឌេយ្យស្ស អត្ថុឌេយ្យ”ត្តិ ចត្តន្ថោ ចុត្តយេច ញ្យាតិទេកយុលោត ចិការេចំ “ត ច យំ ឌេយ្យាឌិការណំ ចិហេឌេសិ”តិ ចុត្តត្តិ ឌដ្ឋំ៍ តត្ត បរិតិន្ថាឃីតិ បរការេល ចេត្ត បរិតិន្ថាតយ្យិ សក្កឃ្យូតិ, តំ បត ឰយស្សិ កហិតយេច ហោតីតិ អាហ “ឌេសតាឃ អរហត្តេតេច ក្ខុចំ កហិត”ត្តិ៍

៥ហ្យូឃ្យូសុត្តចណ្ណតាឃ លីតត្តប្បកាសតា សយត្តា៍

៧. សេលសុត្តវណ្ណនា

៧៦៤. កេណិយោតិ តស្ស នាមំ, បុព្ពេ កេណិយា ជីវិកាកប្បនតោតិ វទន្តិ។ ជដិលោតិ ជដិលកោ។ ព្រាហ្មណជាតិកត្តា កោដិសារតាយ ច ព្រាហ្មណមហាសាលោ។ បរោហេត្វា តិស្សយោ ហុត្វា វសតិ, រត្តិំ កាមសម្បត្តិំ អនុភវតីតិ វា យោជេតា។ សុមង្គលត្ថិ សប្បិមធុសក្ករាទីហិ ចេវ មរិចសិង្គិវេរាទីហិ ច សុទ្ធំ អភិសង្ខតំ។

បដិវេក្ខមបសន្នតាយាតិ អវេហាចតាយំ អប្បិវេន្នា, យោ តិមត្តិមយាតោបិ ត សាទិយតីតិ ឧបតិមត្តិមយាតស្ស បដិវេក្ខវេ តិត្ថិយាតំ បសន្នកាចតោតិ។ តំ កថំ? ជិវុទ្ធមេតត្តិ “អការណមេត”ន្តិ បដិក្ខិបតិ។

៧៦៥. កប្បសហស្សេហិបិ...បេ... អវេហារីតិ ឥទំ តាត្តស្សចមិទ្ធំ អត្ថយាតក្កហណំ សន្ធាយាហ។ បនេតិ ឧត្តរបនលេវិបត តិរេខ្មតាតិ អាហ “បនប្បយាណោ”តិ។ បជ្ជតិ តិក្ខិបតិ ឧត្តាតិ វា បជំ បកតិយា បាទតិក្ខិបប្បាតំ, តស្មិំ បនេ។ កិញ្ចអាបរុតតាជិតា បយាជំ អាបជ្ជតិ។ ទោវិធិសត្តចារិកន្តិ ជុក្ករចរិយំ សន្ធាយ វទតិ។

៧៦៦. បរិបុណ្ណតាយាតិ អន្នូតតាយ។ អហីតក្កតាយាតិ អវេចកល្លកាចតោ។ ទោរោចតីតិ រុចិ, ទេហប្បភា, សោភណា រុចិ ឧតស្សាតិ សុរុចិ។ អារោហសម្បត្តិ កាយស្ស បមាណយុត្តាត្ថតា។ បរិណាហសម្បត្តិ កិសថូលភាវវជ្ជិតបរិណាហតា។ សណ្ឋានសម្បត្តិ អវយវានំ សុសណ្ឋិតតា។ ចារុទស្សនោតិ បិយទស្សនោ តេនាហ “សុចិរម្បី”តិអាទិ។ សុវណ្ណវណ្ណោតិ ជាតិហិង្គុលកេន មទ្ទិត្វា សិលានិឃំសេនេវ បរិកម្មំ កត្វា ឋបិតឃនសុវណ្ណរូបវណ្ណោ។ មហាបុរិសកានំ ព្យញ្ជនន្តិ បកាសេន្តីតិ ព្យញ្ជនានិ, មហាបុរិសលក្ខណានីតិ អាហ “បទំ វុត្តព្យញ្ជនានេវា”តិ។

បុព្ពេ វុត្តន្តិ “សុរុចី”តិ បុព្ពេ វុត្តំ, “អាទិច្ចោវ វិរោចសី”តិ បុន វុត្តំ។ “ចារុទស្សនោ សុវណ្ណវណ្ណោសី”តិ បុព្ពេ វុត្តំ, “កល្យាណទស្សនោ ភិក្ខុ កញ្ចនសន្និភត្តចោ”តិ បុន វុត្តន្តិ ឥមមត្ថំ សន្ធាយាហ “ឧត្តរការណាយបិ ឧទេវ តយោ”តិ។ សាតិសយំ ឧត្តមវណ្ណ វណ្ណវន្តា ឧត្តមវណ្ណិនោតិ បវេនេ សត្ថុ បកាសេតីតិ អាហ “ឧត្តមវណ្ណសម្បន្នស្សា”តិ។ ឧត្តមសារថីតិ សេដ្ឋបុរិសសារថិ។ តត្ថ តត្ថ ជម្ពុវនសណ្ឌមណ្ឌិតតាយ ជម្ពុទីបោបិ “ជម្ពុសណ្ឌោ”តិ វុច្ចតិ។ ឥស្សរិយន្តិ វក្កវត្តិស្សរិយំ។

ខត្តិយភោជាតិ ខត្តិយវន្តោ ភោគិយា។ រាជានោតិ រាជាតិ ឧត្តអភិ-សេវន្តោ ឧបវេត្តាតិ អាហ “រាជានំ ឧបគតីយោ”តិ។

អប្បមាណាតិ អបរិមាណា លោកធាតុយោ។ “យាវតា បន អាកង្ខេយ្យា”តិ (អ. និ. ៣.៨១) ហិ វុត្តំ។ ធម្មរាជា អនុត្តរោតិ ឧត្ត វុត្តអនុត្តរកានំ “យាវតា ហី”តិអាទិនា បាកដំ កត្វា ធម្មរាជកានំ ជិកាសេត្វា “ស្វាហ”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ ធម្មេនាតិ បដិវេធធម្មេន។ តេនាហ “អនុត្តរេនេវា”តិ។ អនុត្តរេនាតិ ជិមិសេដ្ឋេន ឧត្តមេន។ ឥមស្មិំ បក្ខេ ធម្មេនាតិ បដិបត្តិធម្មេនាតិបិ សក្កា វត្តុំ។ បរិយត្តិធម្មេនាតិ

ទេសនាធម្មេន អាណាចក្កំ បវត្តយីតិ យោជនា។ ទេសនាញាណបដិវេធញាណវិភាគំ ធម្មចក្កមេវ វា។ អប្បដិវត្តិយន្តិ បដិវត្តិតុំ អសក្កុណេយ្យំ។

តថាគតេន ជាតោតិ តថាគតេន ហេតុនា អរិយាយ ជាតិយា ជាតោ។ ហេតុអត្ថេ ករណវចនំ។ អនុជាតោតិ ច វុត្តេ អនុ-សទ្ទស្ស វសេន តថាគតន្តិ ច ឧបយោគវចនេន ហោតិ, សោ ច អនុ-សទ្ទោ ហេតុអត្ថជោតកោតិ អាហ “តថាគតំ ហេតុំ អនុជាតោ”តិ។ អវញ្ញាតព្ពាការេន ជាតោតិ អវជាតោ ទុប្បដិបន្នត្តា។ តេនាហ “ទុស្សីលោ”តិ។ តថា ហិ វុត្តំ កោកាលិកំ អារព្ភ “បុរិសន្តកលិ អវជាតោ”តិ។ បុត្តោ នាម ន ហោតិ តស្ស ឱវាទានុសាសនិយំ អដ្ឋិតត្តា។ ឧភយាហាតិ “អនុជាតោ តថាគត”ន្តិ ឧភយាហ។

វិជ្ជាតិ មគ្គវិជ្ជា។ ឧក្កដ្ឋនិទ្ទេសេន វិមុត្តីតិ ផលវិមុត្តិ។ តត្ថ ច មគ្គោ ការណដ្ឋេន គហិតោតិ? សច្ចំ គហិតោ, សទ្ទោ ច បន សត្ត ធម្មា អភិញ្ញេយ្យាតិ វិជ្ជាយ អភិញ្ញេយ្យការណា វុត្តា។ ឋបិតា វា ភយេន សព្ពេសម្បិ អភិញ្ញេយ្យការណា វុត្តា ឱវាតិ ចេតិតព្ពា។ ផលេន វិតា ហេតុការណស្សច អការណោ ហេតុវចនេន ផលសិទ្ធិ, និរោធស្ស ច សម្បាបនេន មគ្គស្ស ហេតុការណា។ ទុក្ខស្ស និព្ពត្តនេន តណ្ហាយ សមុទយការណាតិ ឋបយិត្វា សង្គហិតមេវ អត្ថតោ អាបន្នត្តា។ យុត្តហេតុនាតិ យុត្តិយុត្តេន ហេតុនា ទុក្ខការំ សាធេតិ សច្ចវិនិមុត្តស្ស ញាតព្ពស្ស អការណោ សច្ចសម្ពោធនេនច តស្ស អនវសេសតោ ទុក្ខត្តា។ អត្ថវចនព្ពោតំ, បយោគវចនាតិ បន – ព្រាហ្មណ, អហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ សព្ពថា អវិបរីតធម្មទេសនោ, សម្មាសម្ពុទ្ធត្តា សព្ពត្ថ អវិបរីតមាទិក្ខតិ យថាហំ សព្ពមគ្គទេសកោតិ ។ កិំ បន ករណា សយមេវ អត្ថតោ សម្មាសម្ពុទ្ធការណំ អារោចេតីតិ? មហាករុណាយ អញ្ញាណំ មហាវិសយតោ។ តត្ថ “ឯកោម្ហិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, សព្ពាភិភូ សព្ពវិទូហមស្មី”តិអាទីនិ (មហាវ។ ១១; ម។ និ។ ១។២៨៥; ២។៣៤១; កថា។ ៤០៥) សុត្តបទានិ ឋបេន ច សុត្តបទំ ឱតស្ស អត្ថស្ស សាធកំ។

សល្លកត្តោតិ សល្លានំ សមុច្ឆិន្នត្តា។ រោគស្សាតិ កិលេសរោគស្ស។ តម្ហាតិ អនុត្តរបដិបត្តិវិធានេន តិកិច្ឆនតោ។ ព្រហ្ម វា សេដ្ឋំ សម្មាសេដ្ឋំ បត្តោតិ ព្រហ្មប្បត្តោ។ ឧភយំ អាគតាយាតិ ឋបិតា –

“កាមា តេ បឋមា សេនា, ទុតិយា អរតិ វុច្ចតិ;

តតិយា ខុប្បិបាសា តេ, ចតុត្ថី តណ្ហា បវុច្ចតិ។

ថិនមិទ្ធំ តេបញ្ចមំ ថិនមិទ្ធំ តេ, ឆដ្ឋា ភីរូ បវុច្ចតិ;

សត្តមី វិចិកិច្ឆា តេ, មក្ខោ ថម្ភោ តេ អដ្ឋមោ។

លាភោ សិលោកោ សក្ការោ, មិច្ឆាលទ្ធោ ច យោ យសោ;

ឃោ ចត្តារិ សមុក្កិឃេ, បទេ ច អចឌាតតិ;

ឲសា តមុទិ ទេ ទេសតា, ពហុស្សារិកប្បហារិតី”តិ៍ (ឃុ៍ តិ៍ ៣១ប៉-៣៣១);

ឲចំ ចុត្តំ តចបិតំ ទេសតំ សក្កឃ្យតិ៍ ចទេស ចទេត្តត្តាតិ សមុឌ្ឌិតទេតត អតុប្បាឝតាបិឝទេតត ចទេស ចទេត្តត្តា៍ ព្យុទេតាទិ អកទេឃា តិគ្គទេឃា៍

សឃទេមច ឌ្ឌត្តត្តិ ទេឃត ទេឃត អឌិកទេតា, ទេតត ទេតត បទេសន្ធាឃ ពត្តត្តំ ហិត្តា អសទេមាហទេតា បច្ចទេចក្លលាគាទេលទេតច សាមំ ឌ្ឌត្តំ៍ ទេតតាហ “បច្ចក្ល”ត្តិ៍ បសង្គា ឌិឌ្ឌិ សត្តិឌ្ឌិ៍ ឃឆា ទទេឆត ឌឃតីតិ ទឆិទេកា, ឲចំ ត្តគំ មក្កព្រាហ្មចទិឃំ សត្តិឌ្ឌិឃា ឌឃតីតិ សត្តិឌ្ឌិក៌៍ អឆ ចា ឌិឌ្ឌត្តិ ឝស្សតំ ចុច្ចតិ, ឌិឌ្ឌទេមច សត្តិឌ្ឌំ, សត្តស្សតត្តិ អទេត្តា៍ សត្តិឌ្ឌំ អទហតីតិ សត្តិឌ្ឌិទេកា ឃឆា ចត្តឃុកំ អទហតីតិ ចត្តឃុកិទេកា៍ សត្តិឌ្ឌិក៌ ឋលឝាតំ សត្តាឃ តាស្ស កាទេលិតិ អកាលំ, អកាលទេមច អកាលិក៌, ត កាលត្តទំ ទេលទេបត្តា ឋលំ ទេឝតិ, អត្តទេតា បត បចត្តិសមតត្តទទេមច ឋលំ ទេឝតីតិ អទេត្តា៍ អឆ ចា អត្តទេតា ឋលប្បឝាទេត បកទេដ្ឋា កាទេលិ បទេត្តា អស្សាតិ កាលិទេកា, ទេលិកិទេឃា ព្យុសលឝទេមា, ត្តគំ បត សមតត្តទឋលត្តា ត កាលិក៌៍

៣០០៍ “មហាឃត្តា បចត្តឃឹ”តិអាឌីសុ ទេពចលំ ឌាតឆមាឌីសុ ឃត្តាបទិឃាឃសមុគ្គចទេតា “ព្រាហ្មលាតំ ឃត្តាកាចទេតា”តិ ចុត្តំ៍ ព្រាហ្មលា ហិ “អក្កិមុលា ទេឝចា”តិ អក្កិទុហតបុត្តាក៌ ឃត្តា ចិឝហត្តិ៍ ទេតតាហ “អក្កិទុហតប្បឆាតាតិ អទេត្តា”តិ “ក្នុកុំច? ឃុ?” ត្តតិ សាចិត្តិ បុត្តាកត្តា មុព៌ បុត្តាឌ្ឌមំ ៍ “មុពមិច មុព”ត្តិអាឌីសុ ចិឃ ត្តឆាបិ បឆាតបទិឃាទេឃា មុពសទេដ្ឋាតិ ឝទេស្សទេត្តា “មត្សុស្សាតំ ទេសដ្ឋទេតា ទាឌា ‘មុព’ត្តិ ចុទេត្តា”តិ អាហ៍ អាឆាទទេតាតិ ឌ្ឌកាហត្តិតំ តឌិតំ អាឆាទកាចទេតា បឌិសទេលទេតា កត្តត្តឌ្ឌាតកាចទេតា៍ សត្តាលទេតាតិ ចត្តទេឃាកចទេសត អឌ្ឌ អសុកតត្តតត្តិ បត្តាឃតទេតា៍ អាទេលិកកទេលទេតាតិ តត្តត្តាតិ អតិកចិត្តា អាទេលិកកទេលទេតា៍ ទេសាមកាចទេតាតិ ឃឹតហិមចាឃឹតចាត្សបក្លទកាចទេតា៍ តបត្តាតត្តិ ឌីបឃិលា អក្កិឌាលិ អសតិចិចក្កត្តិ ឲចមាឌីតំ ចិឌ្ឌលត្តាតំ៍ អាឃមុព៌ អក្កឝក្តិទេលឃ្យកាទេចត៍

ឌិត្តាចក្ល ឆមចក្ល បត្តាចក្ល ត្យឌ្ឌចក្ល សមត្តចក្លតិ ត្តទេមហិ បត្តាហិ ចក្លហិ៍ ទេត សទេលស្សាតិ ទេត សទេលស្ស ច, ទេត សទេលកាចមុលកត្តា ត្តតទេឌ្ឍឃស្ស ច, ឃឆាចុត្ត ទេត-បទេឝត ចុត្តត្តទេតា បទេស្ស ចាតិ អទេត្តា៍ ត្តគំ ចុត្តំ ទេហាតិ – “ទេត ត្យឃិត្យា ត្តតទេស្ស ច សទេលស្ស អទេហា អាតុកាទេចា”តិ៍ អាចុត្តិចទេសត ចា ទេត សទេលស្សាតិ ឲត្ត អទេត្តា ចិកាទេចតទេត្តា – ត្យឃិត្យាសទេលក្នុតស្ស ច ត្តតទេសទេលស្ស ច អាតុកាទេចាតិ៍ ទេសសំ សុចិទេត្តាឃ្យទេមច៍

ទេសលសុត្តចណ្ណតាឃ លឹតត្តប្បកាសតា សមត្តា៍

៣. អស្សលាយនសុត្តវណ្ណនា

៤០១. អញ្ញមញ្ញវិសិដ្ឋតា វិសទិសំ រជ្ជំ វិរជ្ជំ, វិរជ្ជតោ អាគតា, តត្ថ ជាតាតិ វា វេរជ្ជកា, ឯវំ ជាតា តេ បន តេ, យស្មា វត្ថាភរណាទិវិភាគេន នានប្បការា ហោន្តិ, តស្មា វុត្តំ “នានាវេរជ្ជកាន”ន្តិ. អដ្ឋកថាយំ បន វេរជ្ជស្សេវ វសេន នានប្បការតា វុត្តា. យញ្ញុបាសនាទិនាតិ យញ្ញានុភវនត្ថញ្ចេវ ទក្ខិណាបរិយេសនាទិនា. ចាតុវណ្ណសាធារណន្តិ ខត្តិយាទីនំ ចតុន្នំ វណ្ណានំ សាធារណំ សំសារសុទ្ធិបិ បវត្តេន្តិ. និយ្យានសុទ្ធិយាតិ តិត្ថសមុទ្ធារេសុ យត្តជប្បនបុញ្ញំ សាយំ តតិយាទិយាគេ ការេ ទោហនាទិនិយ្យានសុទ្ធិយា. ការណសុទ្ធិយាតិ បរមត្ថតិក្ខតាយ បុរិសការណសង្ខាតាយ សុទ្ធិយា. វាចាបិ តេ សិទ្ធោតិ ឱទោបិតកេសោ. តស្មា ហិ សិទ្ធោ វាចាបិតន្តិ វុត្តំ.

សកាវចាទីតិ យថាវុត្តវាទី. បព្ពជិតាតិ ព្រាហ្មណបព្ពជ្ជំ ឧបគន្ត្វា, តស្មា ព្រាហ្មណានំ បព្ពជ្ជាវិធានំ សិក្ខិតត្ត កោវិទា “ព្រាហ្មណាវ សុទ្ធន្តិ, នោ អព្រាហ្មណា”តិ អយំ វិធិ សហេតុកោ និស្សារណោ សក្កច្ចំ ឧគ្គហិតោ, តស្មា តុម្ហេហិ បរាជយោ នត្ថិ...បេ... ឯវមាហំសុ.

៤០២. លទ្ធិកិត្តនត្ថន្តិ “ព្រាហ្មណាវ ព្រហ្មុនោ បុត្តា ឱរសា មុខតោ ជាតា ព្រហ្មជា”តិ ឯវំ បវត្តលទ្ធិយា កិត្តនត្ថំ. បុត្តបដិលាភត្ថាយាតិ “ឯវំ មយំ បេត្តិកំ ឥណំ សោធេស្សាមា”តិ លទ្ធិយំ ឋត្វា បុត្តបដិលាភត្ថាយ. អយមេត្ថ អធម្មិកានំ ព្រាហ្មណានំ អញ្ញាណភាវោ. ភណន្តិ ព្រាហ្មណានំ វិជ្ជមានំ នាមាតិ “ព្រហ្មុនោ បុត្តា”តិអាទិវចនំ វត្វា ឯតំ នាម ព្រាហ្មណីនំ...បេ... ខេត្តំ, ន ហោតិ អត្ថី យថា ព្រហ្មុនោ មុខតោ ជាតាតិ វាទច្ឆេទកវាទោ មុខតោជាតច្ឆេទកវាទោ. អស្សលាយនោ បិ ញាតិកោ “ភិន្នស្សុ មយំ កោវិទេន វុត្ត”ន្តិ ជានន្តោបិ សហគតានំ ព្រាហ្មណានំ ចិត្តានុរក្ខណត្ថំ “កិញ្ចាបិ ភវំ គោតមោ”តិអាទិមាហ.

៤០៣. ឥទានិ ព្រាហ្មណោវ សេដ្ឋោ វណ្ណោតិ វាទំ ភិន្ទិតុំ “សុតំ តេ យោនកកម្ពោជេសូ”តិអាទិ អារទ្ធំ. យទិ ព្រាហ្មណោវ សេដ្ឋោ វណ្ណោ, សព្វត្ថ ព្រាហ្មណោវ សេដ្ឋោ សិយា, អថ កស្មា យោនកកម្ពោជាទិជនបទេសុ ព្រាហ្មណានំ សេដ្ឋភាវោ នត្ថិ? ឯវមេត្ថ វណ្ណា, តស្មា “ព្រាហ្មណោវ សេដ្ឋោ”តិ លទ្ធិមត្តមេតំ. តេសុ ហិ ជនបទេសុ ជនា ឯកជ្ឈំ សន្និបតិត្វា សម្មន្តយិត្វា កតិកំ អកំសុ, ទាសំ សាមិកំ កត្វា ឥតរេ សព្វេ តំ ឧបដ្ឋហន្តា តស្ស វសេ វត្តន្តិ, យោ តេសំ អយ្យោ ហោតិ ឥតរេ សព្វេ តស្ស ទាសា ហោន្តិ, តេ កតិបយសំវច្ឆរាតិក្កមេន តស្ស កិច្ចំ ទោសំ ទិស្វា តំ តតោ ឋានតោ អបនេត្វា អញ្ញំ ឋបេន្តិ, ឥតិ សោ អយ្យោ ហុត្វា ទាសោ ហោតិ, ឥតរោ ទាសោ ហុត្វា អយ្យោ ហោតិ, ឯវំ តាវ កេចិ “អយ្យោ ហុត្វា ទាសោ ហោតិ, ទាសោ ហុត្វា អយ្យោ ហោតី”តិ ឯត្ថ អត្ថំ វទន្តិ. អដ្ឋកថាយំ បន បុរិមវសេនេវ តយិទំ វទ្ធិតំ “ព្រាហ្មណោ សភរិយោ”តិអាទិ វុត្តំ. វយប្បត្តោ បុត្តោ អសតីតិ ឥទំ វត្តព្វាតស្ស ទាសកស្ស ទាយជ្ជសាមិកភាវស្ស ការណំ ទស្សេតុំ. មាតិតោ សុទ្ធោតិ ឯត្ថ យោ មាតិតោ សុទ្ធោ អយ្យោ, បិតិតោ អសុទ្ធោ ទាសោ ហោតិ, សោ ឯវ បិតិតោ អសុទ្ធោ ទាសោ ហុត្វា មាតិតោ អយ្យោ ហោតីតិ ជាតិ សម្ភេទេតិ. សោវ សេដ្ឋោ សទ្ធោ ហោតីតិ ន សក្កា វត្តុន្តិ អបរេ. កោ ឆាយោតិ យថាវុត្តេ លោកសម្មតិវសេន អតិយុត្តេ អតីតេ កាលេ ឥត្ថីនំ វា ទិដ្ឋេ អនុវត្តិតេ ទាសា ទាសា ឯវ ហោន្តិ, អយ្យា អយ្យា ឯវ ហោន្តីតិ ឯត្ថ កោ ឯកន្តិកោ វិសេសោ អវស្សយោ, តស្ស សាធកោ និទ្ទិដ្ឋោ, កិំ និស្សាយន្តិ អត្ថោ.

३०३ៈ សុក្កច្ឆេកចារេកា តាយាតិ “ត្រាហ្វូលោច សុក្កោ ចណ្ណោ”តិ ៩ចំ ចុត្តា សុក្កច្ឆេកចារេរា តាយៈ

३०៤ៈ ឃន្តាស្ថិ អក្កិកិច្ចំ កនេរានត្តិ ៩តោត យចា យតោ កុតោនិ តិឃ្ឃយតោ ឧប្បន្នោ អក្កិបដិកាតឃប្បន្នោ អក្កិកិច្ចំ កនេរាតិ, ៩ចំ យស្ថិ កម្មិច្ចិ គាឃកុលេ ឌាតោ ឧបតិឃ្ឃយឃប្បន្នោ ឃម្មាបដិបន្នយានោ ឃំឃារតោ ឃុត្តម្ពិ ៩ចាតិ ឌនេឃ្យតិៈ

३०៥ៈ បដិឃិកចណ្ណោតិ អត្ថរាឡ្យអចណ្ណោៈ ៩តោឃត្តិ លត្តិយកុយារេត ត្រាហ្វូលាកញ្ញាយ ឧប្បត្តបុត្តា, ត្រាហ្វូលាកុយារេត លត្តិយកញ្ញាយ ឧប្បត្តបុត្តាតិ ៩តោឃំ ខ្ចិត្តំ យាលោចកាតំៈ យតាកកត្តិ យតោ ឧច្ចិឃ្ឃ កតាកត្តាៈ ចាលិបដិកោតិ កតាយក្កលកត្តាៈ

३០០ៈ ចុតេឃ្យិ ឌាតិឃាយន្តាកតោ យាលាចំ ត្រាហ្វូលាហិ ឃន្ធិ ៩កន្ស៊ឃក្កលោត្តា អាហៈ កោ ត្ម លោតិ អចំឃិរោ ត្តឃិចារេកា, តោឃំ ត្រាហ្វូលិឃិតំ អឃាយត្តិយការឃ្យនេត ឌាតិយា អប្បយាលាតំ ចិការេចតុំ កាយការកេចនេត ឧបកច្ចិៈ តោត ចុត្តំ “កាយល្លលទ្វុបេ ចិយា”តិៈ កោល្លាការេកាតិ អគត្តការេកាៈ

३០០ៈ ឌរេតតីតិ ឌតិកា ឌរេតត្តិៈ ឌតកោ បិតាតិ ៩ត្តាបិ ៩រេឃច តយោៈ កត្តាបញ្ចាត្តិ កត្តាឃ្យ យាត្យុក្ខិយំ ឧប្បឌ្ឈកាឃត្តឃ្យ លត្តិយកាចានិបុត្តំៈ ឥត្ថិកាហាលឃិប្បយិ ៩កា ចិឌ្ឈា ខេចនិត្តាៈ ពត្ត កិរ កុឃលេ ឃំ កិច្ចិ អាហារទ្វុបកបណ្ណុបុប្បុចលតីឌ អត្តយោ ៩លិលុកយិ កេហត្វា កេឃឌ្ឈេហិ ឃោនេត្វា បចត្តោ ឃប្បិយគុយាលិតោហិ ឃយាតរឃំ កត្វា ឃប្បារេតុំ ឃកោ្កតិ, បុណ្ណោបិ តាឌិរោ, តោត ឝាតំ ពុំ ឥត្ថិកាហាលឃិប្បយត្តយិ ត ឌាតាឃិតិ ឃុទ្ធន្ដោៈ ឃន្តោតិ កយុចលឃន្ទាយ ឃន្ទោ, ឃបិទ្ធុនិកោតេច វតេតត្តយបឃារេគត បឃន្តោៈ តោតេចាហ – “ឧបិឃកំ ឃំ កចំ...ឃប... ឃរលំ កត”ត្តិៈ

អឃ្យលិយតឃុត្តចណ្ណតាយ លីតត្តប្បកាឃតា ឃយត្តាៈ

३ៈ ឈោដយុចឃុត្តចណ្ណតា

३០៣ៈ ៩លយិយា តាយ រឈ្ជោ ៩ចិយា ររាបិតត្តា តំ អឃ្ឃចតំ ៩លយិយឃ្ឃចតត្តិ ចុច្ចតីតិ ចគត្តិៈ ឆយ្ចិកោតិ ឆយ្ចយុត្តា ឃន្តាឃោច អឆយ្ចំ បហាយ ឆឃ្ចេ ធិតោៈ បរិត្តឌតិ បត្តឌតិ ៩តោតាតិ បរិត្តឌោ, ឈរាចាឃតោ តិក្កូយតុត្តកំ លិក្កកហាលចនេត ឃីលឃយាគាតំៈ ៩ត្តាតិ ៩តាស្ថិ បរិត្តាខេៈ ឃការេចាតិ តំ បរិត្តាឌតិយំ, តោហិ តោហិ បរិត្តាឌកោហិ អត្ថរាតរត្តោ បដិបត្តិឆយ្ចឃត្ថារតោ ឃការេចាៈ ឆឃ្ចោច បយាលត្តិ ៩តោត យយំ អហិរិយតា ចិត្តឃ្ឃ យឃារ្ឃុបរិតំ កេធយ, តស្វា តំ អប្បយាលំ, ឃោ បតេត្វ អចិតរេចា ឆឃ្ចោ, តរេច បយាលំៈ អនិកាបដិបត្តិឃត្ថារតោ ឃការេចា អត្តិ, តឃ្ឃ ចុតេឃ្យិ ចុតេឃ្យិ ឃាហុតា តាតាឃត្តឃ្យតានិ កេយ្យុត ត្តដ កចិតត្តំ, ឃាហុគេចត្វ ចត្តត្តាត្តិ អនិប្បារេយាៈ

៣៥៣។ សារត្តរត្តាតិ សារជ្ជនវសេន រត្តា, ពហុលរាគវសេន អភិរត្តាតិ អត្ថោ។ អត្តនា ទារេបេក្ខាយត្ត អប្បច្ចាហារេបតិ ទារេទូតិតិ អប្បច្ចេហា, ទាបិតការណំ, សហ អប្បច្ចេហតាតិ សាប្បច្ចហា។ តេនាហ “សការណា”តិ។ កិំ បន តំ ការណំ? ធនស្សាទិប្បាយោ “តត្ថ ឆន្ទិកោ បរិត្តខោ”តិ យថា វុត្តោ, អទ្ធា បនាយស្មា ឧបេតោ យាចាចេតោ ឆន្ទិកំ បរិត្តំ វ អាចិក្ខតីតិ។ តេនាហ “វុត្តេទេហា”ត្តិអាទិ។

៣៦៥។ សត្ថុមិជំ ចាចរិជ្ជមំ ពុទ្ធិវកតំ, តស្មា យំ កិញ្ចិ កត្វា អត្តា បេវេតទ្ធោ រត្តិតទ្ធោតិ លោកាយតនិស្សិតោ និរយក្កោ ឃោងយុតកទ្ធា, តស្មា អាហ “ឧតស្ស កិរ ខាតតសិបេប្យ”តិអាទិ។ សក្កតិទ្ធតេ្តា ភាយ តត្ថ អកត្តទ្ធមេច ករណេតា។ ធនចលោកបរិយាបន្នធនំ យតុស្សានំ ឧបកប្បបុញ្ញកាចតោ ពុទ្ធោ អត្តតា និហិតធនំ “អបុតោ ចា”តិ អាចិក្ខិត្វា កតោ។ សវំ បុចិណ្ណោយ្យមេច។

ឃោងយុតសុត្តវណ្ណនាយ លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា។

៣។ ចក្ខុសុត្តវណ្ណនា

៣៦៦។ តស្មិន្តិ សាលចនោ។ ឧត្តរេន ឧបសាទត្តិ ឧបសាទកាយស្ស ឧត្តរនិសាយំ។ ឧត្តរេនាតិ ឧត-សង្ខាតោគ ហិ ឧបសាទត្តិ ឧបយោគចនំ។ អញ្ញាចរតីតិ ឧត្ត អធិ-អា-សទ្ទានំ អតត្ថត្តរតំ ហទយេ កត្វា អាហ “ចរតី”តិ។ ញាតាតិ តេសំ អត្ថចិសេសកាចិតំ នយេ្យត្តា “អភិភចិត្វា ចា អាចរតី”តិអាទិមាហ។ ឧត្តាតិ ឧបសាទបទេ។ សត្ថុស្សនត្តិអាទីសុ បន ពន្ធិ អាហ – “តស្ស អត្ថប្បយោគត្តាច សេសបទេសុ”តិ។ ឧប-អនុ-អធិ-ញាតិ-ឧចំ-បុព្ពកោ ចរតកិរិយាយាដ្ឋានេ ឧបយោគចនមេច បិបុលាតីតិ សង្ខិន្ធ ញាដ្ឋន្តីតិ អាហ “លក្ខណំ សង្គសត្តេតា បរិយេសិតព្ព”ត្តិ។ តថា ហិ វុត្តំ “ឧបសគ្គវសេន បនេត្ថ ភុម្មត្ថេ ឧបយោគចនំ ចេទិតព្ព”ត្តិ។ ឧស្សនតា នាយេត្ថ ពហុលតាតិ តំ ពហុលតំ នយេ្យតុំ “ពហុជន”ត្តិអាទិ វុត្តំ។ អាចជ្ជិត្វាតិ បរិក្ខិបិត្វា។

រញ្ញោ ចិយ កុដ្ឋិតព្ពន្តិ ចា រាជគេហំ។ រញ្ញោ ទាយកុតន្តិ កុលបរិយេរាយ គេហកោរេចន រញ្ញោ លទ្ធទាយកុតំ។ តេនាហ “ទាយជ្ជត្តិ អត្ថោ”តិ។ រាជតីហារេន បរិក្ខិតព្ពតោ ឧទ្ធំ បរិគេហលិកស្ស សេដ្ឋទេយ្យតា ភាយ នត្ថីតិ អាហ – “លត្តំ ឧស្សារេបត្វា រាជសន្តេបេន បរិក្ខិតព្ព”ត្តិ។ តិត្ថបព្ពតាទីស្វតិ នទីតិត្ថបព្ពតបាទកាយត្វារអដចិយុពាទីសុ។ និស្សដ្ឋបរិច្ចត្តន្តិ យត្តធាកចសេន បរិច្ចត្តំ កត្វា។ ឧតេសំ ព្រាហ្មណកហបតិកានំ។

៣៦៧។ តិ សត្តិបតិតា។ យោ កោចិ ចិត្តានំ ញាចិតោ បញ្ញោ, តស្ស ពុទ្ធិតស្ស យាចាចេតោ កម្មសមយេតា ពុទ្ធិតបញ្ញាប្យាករណសមយេតា។ កុលិបនេសាទិតា យហតី យត្តា ឧតស្សាតិ យហាយតោ្តា។

៤៦៤.តេតិ “ភាភាចេរដ្ឋកា”តិ វុត្តព្រាហ្មណំ “ឧភតោ សុជាតោ”តិ (ទី. និ. ១.៣០៣; អ. និ. ៣.៥.១៣៤) ឯត្តកេ វុត្តេ យេហិ កេហិចិ ទ្វីហិ ភាគេហិ សុជាតតា វិញ្ញាយេយ្យ, សុជាតសទ្ទោ ច “សុជាតោ ចារុទស្សនោ”តិអាទីសុ (ម. និ. ២.៣៩៩; សុ. និ. ៥៥៣; ថេរគា. ៨១៨) អារោហបរិណាហសម្បត្តិបរិយាយោតិ ជាតិវសេនេវ សុជាតតំ វិភាវេតុំ “មាតិតោ ច បិតិតោ ចា”តិ វុត្តំ. អនោរសបុត្តវសេនបិ លោកេ មាតុបិតុសមញ្ញា ទិស្សតិ, ឥធ បនស្ស ឱរសបុត្តវសេនេវ ឥច្ឆីយតីតិ ទស្សេតុំ “សំសុទ្ធគហណិកោ”តិ វុត្តំ. បិតា ច មាតា ច បិតរោ, បិតូនំ បិតរោ បិតាមហា, តេសំ យុគោ បិតាមហយុគោ, តស្មា យាវ សត្តមា បិតាមហយុគាតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ. យុគសទ្ទោ ចេត្ថ ឯកសេសនយេន ទដ្ឋព្វោ “យុគោ ច យុគោ ច យុគា”តិ. ឯវញ្ហិ តត្ថ តត្ថ ទ្វិន្នំ គហិតមេវ ហោតិ. តេនាហ – “តតោ ឧទ្ធំ សព្ពេបិ បុព្ពបុរិសា បិតាមហគ្គហណេនេវ គហិតា”តិ. បុរិសគ្គហណញ្ចេត្ថ ឧក្កដ្ឋនិទ្ទេសវសេន កតន្តិ ទដ្ឋព្វំ. ឯវញ្ហិ “មាតិតោ”តិ បាឡិវចនំ សមត្ថិតំ ហោតិ. អក្ខិត្តោតិ អប្បត្តខេបោ. អនវក្ខិត្តោតិ សទ្ធថាលិបាកាទីសុ ន អវក្ខិត្តោ. ជាតិវាទេនាតិ ហេតុម្ហិ ករណវចនន្តិ ទស្សេតុំ “កេន ការណេនា”តិអាទិ វុត្តំ. ឯត្ថ ច ឧភតោ...បេ... បិតាមហយុគាតិ ឯតេន ព្រាហ្មណស្ស យោនិទោសាភាវោ ទស្សិតោ សំសុទ្ធគហណិកភាវកិត្តនតោ. អក្ខិត្តោតិ ឥមិនា កិរិយាបរាធាភាវោ. កិរិយាបរាធេន ហិ សត្តា ខេបំ បាបុណន្តិ. អនុបក្កុដ្ឋោតិ ឥមិនា អយុត្តសំសគ្គាភាវោ. អយុត្តសំសគ្គញ្ហិ បដិច្ច សត្តា អក្កោសំ លភន្តិ.

ឥស្សរោតិ អធិបតេយ្យសំវត្តនិយកម្មពលេន ឦសនសីលោ. សា បនស្ស ឥស្សរតា វិភវសម្បត្តិបច្ចយា បាកដា ជាតាតិ អឌ្ឍតាបរិយាយភាវេន វទន្តោ “អឌ្ឍោតិ ឥស្សរោ”តិ អាហ. មហន្តំ ធនមស្ស ភូមិគតញ្ចេវ វេហាសដ្ឋញ្ចាតិ មហទ្ធនោ. តស្សាតិ តស្ស តស្សំ. វទន្តិ “អត្ថយតោ ញាតិទេវតោ ច អនុបលទ្ធយតការណំ កិត្តយា”តិ.

អភិរូបោតិ វិសិដ្ឋរូបោ ឧត្តមសរីរោ. ទស្សនំ អរហតីតិ ទស្សនីយោ. តេនាហ “ទស្សនយោគ្គា”តិ. បសាទំ អាវហតីតិ បាសាទិកោ. តេនាហ “ចិត្តប្បសាទជននតោ”តិ. វណ្ណស្សាតិ វណ្ណធាតុយា. សរីរន្តិ សន្និវេសវិសិដ្ឋំ ករចរណគីវាសីសាទិ អវយវសមុទាយំ, សោ ច សណ្ឋានមុខេន គយ្ហតីតិ “បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយាតិ បរមាយ...បេ... សម្បត្តិយា ចា”តិ វុត្តំ. សព្ពវណ្ណេសុ សុវណ្ណវណ្ណោវ ឧត្តមវណ្ណោតិ វុត្តំ “សេដ្ឋេន សុវណ្ណវណ្ណេន សមន្នាគតោ”តិ. តថា ហិ ពុទ្ធា ចក្កវត្តិនោ ច សុវណ្ណវណ្ណាវ ហោន្តិ. ព្រហ្មវច្ឆសីតិ ឧត្តមសរីរាភោ សុវណ្ណាភោតិ អត្ថោ. ឥមមេវ ហិ អត្ថំ សន្ធាយាហ “មហាព្រហ្មុនោ សរីរសទិសេន សរីរេន សមន្នាគតោ”តិ. ន ព្រហ្មុជុគត្តតំ. អខុទ្ទាវកាសោ ទស្សនាយាតិ អារោហបរិណាហសម្បត្តិយា អវយវបារិបូរិយា ច ទស្សនាយ ឱកាសោ ន ខុទ្ទកោ. តេនាហ “សព្ពានេវា”តិអាទិ.

យមនិយមលក្ខណំ សីលមស្ស អត្ថីតិ សីលវា, តំ បនស្ស រត្តញ្ញុតាយ វុទ្ធំ វឌ្ឍិតំ សីលំ អស្ស អត្ថីតិ វុទ្ធសីលី, តេន ច សព្ពទា សមាយោគតោ វុទ្ធសីលេន សមន្នាគតោ. បញ្ចសីលមត្តមេវ សន្ធាយ វទន្តិ តតោ បរំ សីលស្ស តត្ថ អភាវតោ. តេសុ អជាតតោ.

វាចាករណសម្បត្តិយា សិក្ខាសម្បត្តិយា ច កច្ចិបិ អត្ថតាយ បរិមណ្ឌលបទានិ ព្យញ្ជនានិ អក្ខរានិ វុតិស្សាតិ បរិមណ្ឌលបទព្យញ្ជនា. អថ វា បជ្ជតិ អត្ថោ ញាយតិ ឯតេនាតិ បទំ, នាមាទិ, យថាធិប្បេតមត្ថំ ព្យញ្ជេតីតិ ព្យញ្ជនំ, វាក្យំ, តេសំ បរិបុណ្ណតាយ

បរិយល្ដលបគញ្យញ្ញតា` អត្ថញាបតរាឆតតាយ ចាចាច ពរលត្តិ ចាក្កូរលំ, ក្ខាហរលរឈារេរា` ក្យូលបរិបុណ្ណការេចត តស្ស (ព្រាហ្មលស្ស, រេតត ចា ការិតត្ថអត្ថស្ស` បូរេរ បុណ្ណការេច` បូរេរតិ ច បុរិយស្មិ អរេត្ថ អាឆារេរ កុយ្ហំ, កុតិឃស្មិ ចិរេរយ` ស្វុយាលត្តូរេតតាតិ

ត្ថុយិតា តស្សា ចាចាយ យុក្ខរលក្យាចយាហ` អបលិត្យុឌ្ឍាយ បិត្តូរេរយ្យាឝិហិ` រត្តិដ្ឋិ រត្ថំ គរេស្សត្វា ចិឃ ៦ពរេគរពឆត` ចិលទ្ថិតំ រលិកំ ចិរាឃិត្វា ពឆត` “រត្តិឌ្ឍចិលយ្ថិតាឝិ”តិ ចា បិរេធា` តត្ថ រត្តិឌ្ឍិ រេត្តហឌតកំ` អាឝិ-រេត្តត ឲលិតាត្យុពឌ្ឍិតាឝិ រក្កុល្យាតិ`

អាឝិយត្ថរស្យបរិរេឃារាតំ បិពដំ ពត្វាតិ ត្ថុយិតា ចស្ស ចាចាយ អត្ថបិរិបូរិ ចគត្តិ`

៣១៥៉ រឝិរាតិ ៦ពរេគរេត រឝិរា` ត ហិ ត្យុឌ្ឍាតំ ក្យូរេលហិ រត្ថូធា រឝិរា រពចិបិ ក្យូលា អរេញ្ញារុ លត្តត្តិ` ត្ថុតរេរតិ អត្តូរេតា ក្យូរេលហិ អរឝិរក្យូរេលា` ត្ថុគត្តិ ត្ថុគំ អត្ថឌាតំ` រោបគពត្តិ កាចិឃា បរេគ ឝិរិតាគកំ` ក្យូលបរិឃារេឃតាតិ ក្យូលិត្យុក្កូរេយត`

តត្វាតិ យត្វរេពា` ឝិហរេរឃ្យំ ពរេប្យឝិតិ ឃធា រាហុ អរុរិរេត្តា អាឃាយរេតា ចិត្វាររេតា ក្ខរេត្ថឆរេតា ច កពចរេតា រុបកាឃស្ស បរិរេឆ្ឋគំ ពរេហត្យុំ ត រេក្កាតិ, តធារូបំ ត្ថុឌ្ឍាកិរត្ថារំ អកិរត្ថុរេរារេត្តា ឝិហរេរឃ្យំ ពរេប្យឝិ`

បរិរុឌ្ឍរេដ្ឋត អរិឃត្តិ អាហ “អរិឃំ ក្ខត្តូយំ បរិរុឌ្ឍ”ត្តិ` អតចឌ្ឍរេដ្ឋត ក្យូរលំ, ត រុឲចិបិពរេដ្ឋត` ពត្ថចិ ចត្យុរាឝិតិ បិលារហស្សាតិ ពត្ថចិ អបរិយាលាបិ រេគចយត្យុស្សា ឃស្មា ចត្យុឝិរតិឃា ធារេតរុ អររេត្លូឃ្យា អបរិរេយឃ្យា យក្កុបលិយតំ បិចត្តិ`
រេពាឌិរតរហស្សាឝិបរិយារេលាតបិ ឥហ្វ ៦ច` តស្មា អត្យុត្តូរាចារិក្លូបតចរេរតេច កពចា ឥហ្វត អាចរិរេឃា` រេតតិ កាយរាពរេតា អរេញ្ញា កពចតា បហិតកិរេលរេរ`

អបិបបុរេរក្លូររាតិ អបិរេបហិ បុរក្លូរិឃតិ, ត ចា បិបំ បុររេតា ពររាតិតិបិ អបិបបុរេរក្លូររាតិ ត្ថុយយត្ថំ គរេស្សត្យុំ “អបិរេប តច រេលិក្យូត្តូរឆរេយ្វ”តិអាឝិ ចុត្តំ` តត្ថ អបិរេបតិ បិបបបឌិបរេក្លូ បិបរេហិរេត ច` (ព្រាហ្មតិ កចា, (ព្រាហ្មរេតា ចា ហិតា ពរុពរេលាឝិតា, (ព្រាហ្មាតំ ចា យក្កុំ ឌាតាតិតិ (ព្រាហ្មញ្ញា, តស្សា (ព្រាហ្មញ្ញាយ បឌាយ`

តិរេរារដ្ឋាតិរេរាឌតបគាតិ ៦ត្ថ រឌ្ឍ រដ្ឋិ រាឌត្តិ រាឌារេតា ៦រេតតាតិ ពត្វា` តរេគពរេគរក្ខុតា បរេគរា បត ឌតបរេគា ឌតា បឌ្ឍត្តិ ៦ត្ថ រុឲឝិចិកំ បិបុលត្តិតិ ពត្វា` បុឆ្ថាយ រេគារំ រល្លូរេក្លូត្វាតិ រយ្ថរេត្តា` កពចា ចិស្សរេឌ្ឍតិ រេតរំ ក្ខបតិស្សយរេយ្យត្តិ ចិរេត្តត្វាតិ អឆិប្យារេឃា` តចពាតិ អាពត្យុពការេចត អយ្យាកំ អកិតចា`

៣១៩៉ ត្ថុបិរេតតិ តិប្យារេតតិតិ អរេត្វា` តធាក្ខុរេតា ច តត្ថ រេបរិតា រេហាតិតិ ចុត្តំ “បរេចរេរតិ”តិ` រំបុរក្លូរោត្តិតិ រក្កុឆ្ញំ បុត្ថាឌ្យំ ពររាត្តិ` រេតតាហ “បុររេតា ពត្វា ចិចរត្តិ”តិ`

៣១៧៉ រុរេដ្ឋ ឥហិ ពត្វា ររេហា រារិតត្ថរេដ្ឋត យត្ថា ៦ច តំតំអត្ថបឌិបត្តិរេហត្យុតាយ បគត្តិ យត្តុបគំ រេចគំ` រេតតាហ “រេចរេគា”តិ` ៦ចំ

កិរាតិ បរេយ្យការេចត អាកតត្តិ អាចរិយបរេយ្យរាយ អាកតំ។ បិចចតសង្គាតមេយ្យត្តិយាតិ បយុតចចតយិប្បុត្តាគិមេយ្យត្តិយា។ សាចិត្តិអាគីហិ លក្ខណេត្ថហិ ចក្កពេត្ថហិ ចាតិ កាយត្តីអាគីហិ អញ្ញាយាតុចាកាគីហិ លក្ខណេត្ថហិ ច ចក្កពេត្ថហិ ច។ មេយ្យាគេត្វាតិ បគមេយ្យត្តិ អហារេបត្វា។ បចត្តារេទាតិ ចា បិចចតចេមេត ចត្តារេទា។ សញ្ញាយិតត្តិ កាយតចេមេត សញ្ញាយិតំ, តំ បត បគេតេច ព្ពន្ធិតត្តិ អាហ “បគមេយ្យត្តិចេមេតា”តិ។ អញ្ញោមំ ចុត្តត្តិ បិចចតចេមេត អញ្ញោមំ ចុត្តំ។ ទាសិកតត្តិ ព្ពរុចេគយគុចេគសាយចេគាគិចេមេត, តត្វាបិ បច្ចេកំ យត្តព្រាហ្វាគិចេមេត អញ្ញាយាតុចាកាគិចេមេត ទាសិកតំ។ គិទេព្ពាត ចក្ខុតា ញូលោកេត្វាតិ គិព្ពាចក្ខុបរិកណ្ឌេត យទាកម្មុបកពារលាត មត្តាតំ កម្ពុស្សាកតំ, បច្ចក្ខតោ គស្សាតទ្ធេត គិព្ពាចក្ខុមគិមេត បុទ្ធោតិចាមពារលាត អតីតកេយ្យ ព្រាហ្វលាតំ យត្តន្ទេញ្ញាតចិគិព្វា ញូលោកេត្វា។ បិចចតេតត មហ មំមេត្ថត្វាតិ កស្សបមម្ពាមព្ទ្ធស្ស យំ ចចតំ ចដ្ឋមត្តិស្សិតំ, តេត មហ អចិទ្ធិ កត្វា។ ត ហិ តេមំ ចិចដ្ឋមត្តិស្សិតោ អគ្វា បច្ចក្ខា ហោតិ។ អបរាបទេតិ អដ្ឋកាគីហិ អបរាបទេ, បណ្ឌិយា ញូក្កាកទាគកាលិគីសុ ដ្ឋប្បត្តា។ បក្កិបិត្វាតិ អដ្ឋកាគីហិ កត្តិតយត្តបគេសុ កិលេមមត្តិស្សិតបគាតំ តត្ត តត្ត បគេ បក្កិបតំ កត្វា។ ចិទុគ្ធេ អកំសុតិ ព្រាហ្វលាឆយ៉ិកសុត្តាគីសុ (លុ។ តិ។ ព្រាហ្វលាឆយ៉ិកសុត្ត) អាកតតទេយតេច មំកិលេមិកត្តីបតតោ បច្ចតិកក្ខតោ អកំសុ។

៣១៤។ បដិបិដិយា លបដិតាតិ បដិបិដិយា មព្ទ្ធា។ បរេយ្យមំមត្តាតិ អាគាតិយាយ យដ្ឋិយា មំមត្តា។ តេតាហ “យដ្ឋិក្កាហតេកត ចក្ខុយតា”តិ។ បុរិមស្សាតិ យណ្ឌលិកាទេត ផិតាយ អគ្គេចលិយា មព្ទាបុរិមស្ស ហតេត្វត មព្ទាបណ្ឌិមស្ស កង្ក កញ្ញាបេត្វា។ គិចមយ្ញីតិ អតេតកគិចមយ្ញី ចក្ខុស្ស អតាកតកចំ ពាត្វា យទាអក្កក្ខដ្ឋារេតាយេច អត្ថុបតិត្វា អក្កយតំច មល្លក្ខត្វា “កហំ ចក្ខុយា កហំ យទេក្កា”តិ បរិទេចគិត្វា។

បិញ្ញុអាកទេតសុ ខ្ញឹសុតិ មទ្ធា អតុស្សទេចាតិ ព្ពុទេយសុ ខ្ញឹសុ។ ឲចទ្ធេបតិ យទា មទ្ធាតុស្សចា, ឲចទ្ធេប ឲច បច្ចក្ខកាហិទេតាតិ អគ្វា។ តយោតិ ទុចិអាការបរិចិតក្កគិដ្ឋិតិញ្ញាតក្ខត្តិទេយា។ ក្ខតចិបិកាតិ ក្ខតត្វតិដ្ឋាយកា អធិទេយ្យតត្វសាឆកា, ចុត្តចិបរិយាទេយត អក្ខតត្វចិបិកា ទេចគិតព្ពា។ ឲត្វាតិ ឲទេតសុ មទ្ធាយិតាគិចគ្វសុ។ ឲកំទេមេតេច តិដ្ឋិ កត្តិ តាលំ អតេតកត្តិកត្វា មទ្ធាគិក្កាហស្ស ដ្ឋបរិ បុច្ឆាយ យក្កិ ចិចរិត្វា ឆទេបសិ មច្ចាតុទក្ខាយ ពាត្យកាយតាយ ដ្ឋប្បាគិតត្វា។ បស្សតិ ហិ កកចា – យយា “មច្ចយតុទក្ខតា...ទេប... តិដ្ឋិ កត្តា”ត្តិ ចុទេត្ត មច្ចាតុទក្ខលំ ពាត្យការេយា យាលេចា “កិត្តាចតា”តិអាគិតា បុច្ឆិស្សតិ, តស្ស តំ ចិស្សទេញ្ញត្វា មច្ចាតុទេពាទេឆ បុច្ឆាយ អចមទំ គត្វា តស្ស ដ្ឋបតិស្សទេយ ដ្ឋបការឆទេយ្យ កទេឆស្សាយីតិ។ តេត ចុត្តំ – “ដ្ឋបរិ បុច្ឆាយ យក្កិ ចិចរិត្វា ឆទេបសី”តិ។

៣១០។ អត្វាតទេញ្ញាច មទ្ធាយ ចគតិ, យទេតា ចុត្តំ បិញ្ញុលំ – “ឃំ ទោ បតាយយាយម្ហា ឆយ៉ុំ គទេមតិ, កយ្ញីទេរា ទេសា ឆទេយ្យា គ្ខដ្ឋទេសា គ្ខុរតុទេពាទេឆា”តិអាគិ។ លុញ្ញត្តីតិ ទេលិកតិយា យទា “អបិយកយតិយា”តិ អាហ “ទេលិកតិទេយសុ ឆទេយ្យសុតិ ទេលិកឆទេយ្យសុ”តិ។ យទា ចា ទុបិគិឆយ្យា ទេលិកតិយា, ឲចំ ទេលិទេកាតិ អាហ “ទេលិកតិទេយសុ ឆទេយ្យសុតិ ទេលិកឆទេយ្យសុ”តិ។ តេតទេតចាហ – “ឃំ ទេលិទេក បិយទុបំ សាតទុបំ, ឲទេត្វសា តណ្ហា ដ្ឋប្បជ្ជយាតា ដ្ឋប្បជ្ជតិ, ឲត្ត តិចិសយាតា តិចិសតី”តិ (ទី។ តិ។ ២។៣០០; ម។ តិ។ ១។១៣៣; ចិភ។ ២០៣)។ ឲទេម តទេយា ទេមសបគគ្វទេយបិ។

៣៦៦ៈ តិចេសតីតិ ធរេបតិ បដ្ឋរេបតិៈ បយិទុបិសតីតិ ស្ថបដ្ឋាតចសេត ស្ថបកន្តា តិសឹធតិៈ ឃុយ្យតិ ឧទេតាតិ សោតត្តិ អាហ

“បសាទសោត”ន្តិៈ តញ្ចែាសចតាយ ឰធហិតព្ពាត្តិៈ ឆាទេតិ សន្តារេតិ តទេត្វច យត៌ ធរេបតិៈ អត្ថេតាតិ ឃធាចុត្តស្ស ឆយុស្ស អត្ថេតាៈ

កាទលាទតាតិ ឃុត្តិទតា ទេហតុធាហទេលាហិ ស្ថបបត្តិទតាៈ ឰរលិកតត្តិ ឧចទេយតត្តិ ឃធាសកាចទតា បញ្ញាចក្កុតា ឥដ្ឋព្ពាត៌ លយត្តិ, តឡ្យា

យហត្តស្ស យលិទតា បឌ្ឍលត្តស្ស ចិឃ អាចិកត្វា អត្តស្ស ចិទត្ត ស្ថបដ្ឋាតត្តិ អាហ “ព្ពុឆា”តិអាឌិៈ កត្តុកយ្យតាលទន្ត្រាតិ កត្តុកាយតាសព្ភទតា

កុសលច្ឆទន្ត្រាៈ ចាឃយតីតិអាឌិទតា ចតុត្ថយ្យិ ចិរិឃាត៌ ចទសត ចាឃាយ៌ បទក្កយ៌ កទទាតិៈ យក្កុបឆាត៌ បធហតីតិ យក្កាចហ៌

យក្កុបរិឃាបត្តញ្ញា សយ្យុប្យឆាត៌ បធហតិ, បធហតចទសត ត៌ បរិបូទេតិៈ បទយសច្ចត្តិ អទយាឈឆយុត្តា បទយត្តសច្ចៈ

សហឌាតតាយកាទឃតាតិ យក្កុបញ្ញាសហឌាតតាយកាទឃតៈ តទេចាតិ តទេច បទយសច្ចៈ គិព្ពាត៌ៈ ទតទតចាហ –

“សច្ចិកិរិឃាកិសយទឃត ចិក្ខត៌ បិកធំ កទទាទន្តា បស្សតី”តិៈ

៣៦៦-៣ៈ យក្កាតុទពាទឆាតិ យក្កុបឌិបិឌិឃា ទពាទឆា ព្យុត្ថត៌, ទឃស៌ កិទលសាត៌ សយុច្ឆិត្តចទសត យក្កុប្យឌិទចទឆា, ទតស៌

បឌិបស្សុច្ចុតចទសត បចត្តយាត៌ សាយព្ពាចល់, យទក្កត បឌិចិន្ត្ថាតិ សច្ចាតិ, បទយត្តសច្ចទយច ចា អត្សុបព្យុត្ថតត្តិ អធិប្បាទឃាៈ

“សច្ចាតុប្យត្តីតិ ចលសច្ចិកិរិឃា”តិ ចុត្តាៈ ឧចញ្ចែាសតិ ទេហដ្ឋា ចុត្តា សន្តាបឌិលិកាធទឃា ក្វាធស ឆយុ សច្ចាតុប្យត្តិឃា ស្ថបកាទា ទហាត្តិ,

តស្មា ចុត្តិ “ទតស៌ទឃចាតិ ទេហដ្ឋា ចុត្តាត៌ ក្វាធសត្ត”ត្តិៈ តាឃ៌ “ទតស៌ទឃចា”តិ បធស្ស អទត្វាៈ សតិបិ កុសលចិបិកាឌិកាទចត តាតទត្វ

ចត្វាទយុលាក្សយិកិច្ចាឌិចទសត បត សឌិសាតិ ស្ថបិឃទតាច យក្កុឆយុ អាទសចិតា ពាហុលិកតា ចលក្សតាតិ ចត្តព្ពាត៌ អទហតីតិ ត៌សឌិទស

តទព្ពាហារ៍ កត្វា “ទតស៌ យក្កុសយ្យឃុត្តឆយុាត”ត្តិ ចុត្តាៈ ឧចញ្ចែអាទសចតាកហលា៌ សយត្តិត៌, ត អញ្ញាធាៈ ត ហិ ឧកចិត្តក្កុលិកាត៌ យក្កុឆយុាត៌

អាទសចតា, ពាហុលិកយ្យុំ ចា អត្ថីតិៈ តុលតាតិ ចិបស្សតាៈ សា ហិ ចុដ្ឋាតកាយិតិក្សតា យក្កុប្យឆាតស្ស ពាហុកាទា តស្ស អភាទច

យក្កុប្យឆាតទស្សច អភាចទតា, ឧចំ ស្ថស្សាទហា តុលតាឃ លទន្ត្រា ស្ថស្សាហស្ស ពាហុកាទទាតិអាឌិតា ទេហដ្ឋីយស្ស ស្ថបរិយ្យុបការត៌

ឃុចិទព្ពាឃ្យូទយចាតិ អាហ – “ព្ពុយិតា តទឃត សព្ពាបទេធុ អទត្វា ទចឌិតទព្ពា”តិៈ ទសស៌ ឃុចិទព្ពាឃ្យូទយចៈ

ចក្កឹឃុត្តចណ្ណតាឃ លិតត្វប្យកាសតា សយត្តាៈ

៩ៈ ឧឃុកាទិឃុត្តចណ្ណតា

៣៦៧ៈ ទកាដ្ឋាសត្តិ យ៉សកាក៌ៈ លក្កាទបយ្យុត្តិ ត្យុត្យតា ចា ចាទកត ចា ពាត្តិត្វា ឃុរិសស្ស ហទត្វ ចា ចសតទកទហ ចា ឰលព្ពុតចទសត

ពាទន្តឃ្យុៈ សត្តឆយុត្តិ សត្តិទកឃុ សត្តចាទហត បទលាតព្ពាំ អាលាឆយុំៈ តស្ស តិក្កុយតត្តិ ត៌ ឃ្យូល៌ សត្តិទកហិ តិត្តទលាត្វំៈ បិប៌ អស្សាតិ

បរិចទត្តស្ស បិរិចរិឃាឃ អហិត៌ច អស្សៈ ទតតាហ “ត ទសទឃ្យា”តិៈ ស្ថច្ចកុលិតាធទឃា ចុតិឃចាទាឌិហិ ចុច្ចត្តិ, ព្ពុឆ

ស្ថបធិចិបត្តិសយ្យត្តិទឃា បិបិឃាឌិបទេធហិ ចុត្តាតិ អធិប្បាទឃាៈ ទតតាហ – “បិបិទឃាតិ បិបទកា លិយទកា អត្តកាទចា អស្សា”តិៈ

ទសឃ្យុទសាតិ ហិតទកាដ្ឋាទសា, ហិតសកាទចាតិ អទត្វាៈ ស្ថច្ចកុលិតតាតិ កទលាទត្វ បច្ចត្តចធតត្តិ អាហ “ស្ថច្ចាកុលិតទត្តតា”តិៈ “ចណ្ណា ត

លិទឃធ តធាកតស្សា”តិអាឌីសុ (ឌីៈ តិៈ អដ្ឋៈ ១ៈ៦០៤; ៦ៈ១៣១; យៈ តិៈ អដ្ឋៈ ៦ៈ៣៦៤; ស្ថធាៈ ៤៦; អបៈ អដ្ឋៈ ៦ៈល៍ៈ៦០; ត្យុៈ ចៈ អដ្ឋៈ ៣ៈ៣;

ចរិយា. អដ្ឋ. ១.និទានកថា; ២.បកិណ្ណកកថា; ទី. និ. ដី. ១.គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា; សំ. និ. ដី. ១.២.១; អ. និ. ដី. ១.១.១; វជិរ. ដី. គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា; សារត្ថ. ដី. ១.គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា; នេត្តិ. ដី. គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា; ម. និ. ដី. ១.១) វិយ វណ្ណសទ្ទោ បន បសំសាបរិយាយោតិ អាហ “វេស្សោបិ ហិ ឧទារវណ្ណោ ហោតី”តិ.

៣៣០. “តិរោចា បគសន្តោ សោវាឡអារកោត្តស្ស អកិណ្ណយត្តិកាបនេត្វា ហិដ្ឋេយ្យ អសន្តចារី”តិ វុត្តត្តា ភិក្ខា ចរិតព្ពាច, អយំ ទេវនំ កុលធម្មោតិ អធិប្បាយោ. ហរិត្វាតិ អបនេត្វា. សត្តុកេចា សត្តវាលិកោ. កោវេបតិ រក្ខតីតិ កោវេបិ, អារក្ខធិការេ និយុត្តោ. អសន្តិ លុនន្តិ ទេតាតិ អសិតំ, លវិត្តំ. ទិទិធំ ភាវំ អាភញ្ជន្តិ ឱលម្ពន្តិ ឯត្វាតិ ព្យាភង្គី, កាជំ.

៣៣១. អនុស្សរតោតិ អនុស្សរណហេតុ កុលវំសានុស្សរណក្ខណេ ខត្តិយោតិអាទិកា សង្ខ្យាគច្ឆតិ. តេនាហ “បោរាណេ...បេ... អនុស្សរិយមានេ”តិ. វុទ្ធិវត្តជាតកត្ថេហ កុលវចត្វានំ គតំ ហោតីតិ ខត្តិយាទិកុលាយត្តា ទេវនំ ចតុន្នំ វណ្ណានំ សន្ធនំ ឱបិកំ បញ្ញបេតិ (ព្រាហ្មណា, យថា កោ បន លោកុត្តរធម្មោយេវ បុរិសស្ស សន្ធនំ បញ្ញបេតិ ទេវ សត្តស្ស លោកុត្តរាយ សិទ្ធិតោ. ឯវំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ.

ឯសុការីសុត្តវណ្ណនា លីនត្ថប្បកាសនា សមត្តា.

៧. ធនញ្ជានិសុត្តវណ្ណនា

៣៣២. រាជគហំ បរិក្ខិបិត្វា ឋិតបព្ពតស្សាតិ បណ្ឌវបព្ពតំ សន្ធាយាហ. រាជគហនគរស្ស ទក្ខិណទិសាភាគេ បព្ពតស្ស សមីបេ ឋិតោ ជនបទោ ទក្ខិណាគិរិ. តណ្ឌុលបុដកានំ បាលិ ឯត្ថាតិ តណ្ឌុលបាលិ. តស្ស កិរ ទ្វារសមីបេ តណ្ឌុលវាណិជា តណ្ឌុលបសិព្ពកេ វិវរិត្វា បដិបាដិយា ឋបេត្វា និសីទន្តិ, តេនស្ស “តណ្ឌុលបាលិទ្វារ”ន្តិ សមញ្ញា អហោសិ. សព្ពមេវ សស្សំ គណ្ហាតីតិ ទលិទ្ទកស្សកានំ និវាសបរិព្ពយមត្តមេវ វិស្សជ្ជេត្វា សព្ពមេវ អាទទេតា និប្ផន្នំ ធញ្ញំ គណ្ហាតិ. យត្តកស្សាតីតិ យត្តកំ ឯប្បត្តិកាតិ សស្សាតិ.

៣៣៤. ព្រាហ្មណី អស្សទ្ធាតិ ធនញ្ជានិស្ស កិរ ព្រាហ្មណី វត្តសម្បន្នា អត្តនោ តត្តមេវ បុរិសិទ្ធិ ភរិយា, សា អត្តភាវទ្ធយេនា តិព្ពត្តិតោ បាបកំ និច្ចិយាភាវតោ ភព្ពមធុ ទេវាតិបិតាទិសម្បត្តិ កុសលមេវ. ទុតិយា ទេវលោកេតិ សារលោកេតិ សព្ពា ធនសេត្ឋំសុបិ អសង្គហេតា ភត្តិ ឧទេវំ ចិតីតិ អបិតិ, ទេវំ អត្តនា សមាណកុលតោ អបិតិកម្មំ ភាវេតា, អបិតិបាលីតិ អទេវ្វា កាកាលកតបុត្តា បេត្តិកំ សមំ ឧបកតា បុត្តបេតា, ខត្តិយោលេយ្យស្ស ការេលត កាលំ ជាតំ ឧត្វា ទេវំ ឧទ្ទិសតំ បុត្តបេតករណីយំ, បេតពាលីតិ អទេវ្វា. គន្ធបុប្ផាទិលេបនដាលិកត្តេហិ ការេលត កាលំ ទេវតានំ បូជា ទេវតាករណីយំ, ទេវតាពាលីតិ អទេវ្វា, រាជកិច្ចករណំ ឧបដ្ឋានំ រាជករណីយំ. អយម្បិ ការយាតិ អត្តនោ កាយំ សន្ធាយ វទតិ. ព្រហ្មយត្តំ សន្ធាយាហ “ព្រាហ្មណា តរេយន អទេវ្វា វេទិតព្ពា”តិ.

៣៣៥. បញ្ញា ទុស្សីល្យកម្មានីតិ តិច្ចសីលបដិបក្ខកម្មា ទស អកុសលកម្មបថកម្មា ទស ទុស្សីល្យកម្មានិ. អកម្មាទីនិ ទុច ចិរយចាទីនិ កាយចិរយាទិចរណតោតិ ចិរយចាទីបទស្ស អត្ថោ ចិរំ ត ទុត្តោ.

៣៣៦-៣៣៧. ខុរតិ្ត អបរជ្ឈន្តិ, ហីយន្តីតិ អត្ថោ. តេនាហ “បរិហាយន្តី”តិ. អភិរតិ្តតិ អភិចណ្ឌភាវេន បចុត្តិ. តេនាហ “ចណ្ឌី”តិ. ពុព្ពាតិ ព្រាហ្មណេហិ. អស្សាតិ ព្រាហ្មណេហិ ភូបតិស្ស ឆត្តាភិស្ស. តតោ បដ្ឋាយាតិ យទា ភកចតា “ខុរោ, ភិក្ខវេ, រោរិបុត្តោ”តិអាទិ ទុត្តំ, តតោ បដ្ឋាយ. ចតុបច្ចិកិយុត្តន្តិ តិដ្ឋានេត្វា ចិកខិត្វា ទុច្ចយាតេហិ រចេ្ចហិ ចិយុត្តំ. អត្ថតោ បន តតោ បុព្ពេបិ រច្ចិយុត្តំ កចំ ត កតេចសិតេយច រច្ចិយុត្តស្ស តិយ្យាតស្ស អភាចតោ.

ឆតត្ថាភិរុត្តចណ្ណនាយ លីតត្ថប្បកាសនា រយត្តា.

៥. ចារេរដ្ឋរុត្តចណ្ណនា

៣៣៨. ខាតិរេរាឆតុកាយា ហោតីតិ រហចាសីតំ ព្រាហ្មណាតំ កិរិយា បរាឆេត ចា អររាទុប្បត្តេត ចា ខាតិយា ភូបក្ខិលេសំ អារព្ភាយ តំ រេរាឆតុកាយា ហោតិ. យត្ថ រេរាឆតុកាយា ហោតីតិ យត្ថចតេ អាចរិយបតិរោចតាយ អត្ថោត ចារញ្ញេត ពោតធិ ការណោត ឃំរេយ ភូប្បត្តេ តំ រេរាឆតុកាយា ហោតិ. អត្ថរាតិ ចេបឡេ អញ្ញតេ្តចា អត្ថរារត្តោតិ តស្ស អញ្ញា កចាតិ ចតតំ អចាតត្ថំ. ពក្ខីយេត្តាតុដ្ឋយាគិក្រុរយប្បត្តោ ខុច “សីលចាតិ ក្រុណចា”តិអាហ. តេហិ សីលស្ស ចិស្សជ្ជកការលេបិ “សីលចា”តិ ទុច្ចតិ. រយុត្តសីលត្តា ចា តេហិ រយត្តាកតោ ខុច ហោតីតិ អាហ “សីលចាតិ ក្រុណចា”តិ. អាចារុរយប្បត្តោតិ រាឆុ អាចារចត្តោ.

៣៣៩. សិក្ខិតាតិ តេចិញ្ញាតំ សិក្ខិតា តុរយ្យាគ ចាតិ តុរយ្យា កិច្ចំ កត្ថុត្តំ អត្ថីតិ អត្ថោ. បដិញ្ញាតាតិ បដិជាតិត្វា ថិតា.

ចេចត្តយរក្ខាតា តិរស្សា ចិខ្ញា អដ្ឋយន្តីតិ តេចិញ្ញា. តេនាហ “តិចេចាត”ន្តិ. តរយា ចេចេ អណត្តិ អដ្ឋយន្តីតិ ព្រាហ្មណា, តេនំ. ឃំ ខុកំ បឆ្យុ អក្ខាតំ, តំ អត្ថតោ ឍ្យញ្ញាតតោ ច ពោចលិតោ អធិឃិតោ អប្បបយោរោកត. តិដ្ឋាកតយុតិ តិប្បត្តិ កតា អយ្យតេចិញ្ញាយ រការយយស្ស កចតេ.

យតោកម្មតោ ហិ ចត្តរយ្យខាតិការលុបចារេកាយយត្តោ ទុត្តាតិ អាហ – “តោត រយត្តាកតោ ហិ អាចាររយ្យត្តោ ហោតី”តិ.

ពឃាតីតត្តិ ចឌ្ឍិបក្ខេ ថិតត្តិ អត្ថោ. ឃុក្ខបក្ខបរិដិបឆតោ បដ្ឋាយ ហិ ចតេ្ត ចឌ្ឍតីតិ ទុច្ចតិ, ត ហីយតីតិ. ចត្តុយាតា ខតា តយក្ខោរ កតោតិ្ត.

អត្ថងស្សេតតាតិ ចិចវលោត ងស្សតបរិលាឃកវដ្ឋត លេិកស្ស ចក្ខ ហុត្វា សយុប្បត្តិ៍

ឧវ័ទ៌ តិដ្ឋត្យ តាច (ខាហូលចិត្តាតិ – "កិ៌ ឌាតិឃា (ខាហូលោ ហោតិ ដ្ឋងាហ្យ កចតិ កយុត្តា"តិ អឃំ (ខាហូលចិចារទា តាច តិដ្ឋត្យ៍ ឌាតិងស្សតត្ថំ តិលាទុក្ខកិ៌ដបដក្កវតា បដ្ឋាឃ លេិវក ឌាតិចិកក្ខំ ចិត្ថារវតា កវឆស្សាយឹតិ វតសំ ចិត្តសយ្យហំសតត្ថំ ឥងវសតត្ថយត្ថំ បដិឌាតាតិ៍ តត្ថ អញ្ញាយញ្ញា ហិ ឌាតិវឃាតិ ឰគំ កាវលចចត់, ឃស្មា ឰយា ឌាតិវឃា តាយ អញ្ញាយញ្ញា ចិសិដ្ឋា, តស្មា ឌាតិចិកក្ខំ ត្យាកទិស្សាយឹតិ៍

ឃស្មា ឰឆ ដ្ឋបិឌិត្តកឌាតិ ត្យាកាតត្ថការចេត អាកតា, តស្សា បត តិងស្សតការចេត ឰតទា, តស្មា "ឌាតិចិកក្ខំ បិលាត"ត្តិ បិត្យឰឃំ ចុត្តំ៍ វតសំ វតសំ បិលាតំ ឌាតិវឃាតិ អវត្វា៍ ឲចត្តិ តិងស្សតំ កវឆត្វា តិងស្សិតវត្ថ កឆិឃយាវត៍ តស្សាតិ ចាវសដ្ឋស្ស៍ កាយំ "វតសំ វចាហំ ត្យក្លិស្ស"ត្តិ ដ្ឋវកាបិ យាលវច តិស្សាឃ ឥងសតា អាកតា, តឆាបិ តត្ថ តត្ថ "ឲចំ, ចាវសដ្ឋ, ឌាតាហឹ"តិអាឌិតា ចាវសដ្ឋវយច អាលបវត្តា កកចា តវយច ឰយិតា តិឃាវយត បយុចំ អកាសិ៍ វតត ចុត្តំ "តស្សាតិ ចាវសដ្ឋស្សា"តិ៍ ឌាតិវកឥា ឌាតិចិវសវសា, ឌាតិឃា វកឥា បិកវដា កចិស្សតិ តិងស្សវតត ចិក្មតកាចំ អាបិឌិវតត បដិញ្ញាតស្ស អត្ថស្ស ចិក្មតកាចាបត្តិវតា៍ អាយ ត ចដ្ឋឹតិ កយុតាតតាឃ ឲច ដ្ឋបិឌិត្តតាតតាឃ បដិវក្លបបឥវយតំ, ត ពឹឌតាតតាឃ អត្យបិឌិត្តតាតតាឃ បដិវក្លបបឥត្តិ ឥវស្សតំ្យ "កយុំ ហឹ"តិអាឌិ ចុត្តំ៍ តស្សវត្វា – តំតំវឃាតិតិបតយត្តំ កយុស្ស សាយត្តិឃំ, តំតំវឃាតិតិឃតា បត វឃ ចណ្ហចិវសសា, វត តំតំវឃាតិសិឌ្ឋិឃាច សិឌ្ឋា វហាត្តីតិ តំ បត វឃាតិតិបតកយុំ តំតំវឃាតិចិសិដ្ឋ-ចិវសសាកិក្មតាឃ បវឃាកតិប្បត្តិឃា, អសំយុត្តិតាឃ ឲច ចា បច្ចឃក្មតាឃ កចបត្ថតាឃ អកិសដ្លតវយចាតិ ចិញ្ញាតត្ថបច្ចឃចិវសវសត ចិតា ថលចិវសសាកាចវតា ឲចំ សឹហិតកយុំ បត្ថតាឌឹហិ ច កិត្តសត្តិតំ ចិសិដ្ឋសាយត្តិឃំ ចា អាបដ្ឋិត្វា ចក្ខត្រិឃាឌិចិសិដ្ឋថលតិត្ថត្តកំ ឌាឃតិ, ឲចំ វឃាតិតិបតតំវឃាតិតិឃតចិវសសាចហតា វហាតឹតិ៍ វឆវទត ហិ ពឹឌតាតតា ចិឃ កយុតាតតាបិ ដ្ឋបិឌិត្តកតាតតាឃ សិឃា ត្យ វលា បច្ចវឃាតិ វចាឥតំ បដិក្លិបិត្វា បច្ចឃចិវសសចិសិដ្ឋា កយុតាតតា បត បច្ចវឃាតិ តិច្ឆិតត្តិ ឥដ្ឋត្ថាំ៍

តាតាចណ្ហាតិ តាតប្យការចណ្ហា៍ តាលតាត្យឰកវទាឌឹតំ វលិវក អកិញ្ញាតតិលឌាតិកាចវតា ចិវសវសត កឃ្យាតិ អកិញ្ញាតវសាតតវឃត៍ ឌាតិឃា (ខាហូវលាចាតិ អដ្ឋាតបឃុវត្តា ឲច-សវឌ្គា, ឌាតិឃាច (ខាហូវលា កវចឃ្យាតិ វឃាឌតា៍ ត ច កឃ្យាតឹតិ តិលាទុក្លាឌឹសុ ចិឃ (ខាហូវលាសុ ឌាតិតិឃតស្ស លិក្កស្ស អត្យបលត្ថតវតា, បិចតក្យឌ្ឍាតកឆតហសតាឌិកិទិឃាឃ (ខាហូលការចេត ឲកត្តិកលិក្កតិឃតាឃ យត្តវឌ្ឍតាឌិ ចិតា អត្យបលត្ថតវតា ច៍ ចឌឹវកវឥវតចាតិ អាហច្ចចវតវតច៍

កឹវដ បដវក្កតិអាឌឹសុ ឌាតិតាតតា លត្ថតិ អញ្ញាយញ្ញាលិក្កចិសិដ្ឋតាឥស្សតា៍ ក្យត្ថា កឹដកា , ឥឌ្ឍាឥកា កិបិល្លិកា៍ ដ្ឋប្យតិត្វាតិ ដ្ឋវឌ្ឍត្វា ដ្ឋវឌ្ឍត្វា៍ បដកាចំ កណ្ហឹតិ ចា បដក្កា, ត ព្យឌ្គាបិលាកា កឹដា តាឃ៍ វតសប្យិ កឹដកាតំ៍

កាឡ្យអកាខេឃាតិ កលត្ថកាខេឃា៓

ខ្ពខ់ទេឃច តេសំ បិខា ខ្ពខទេតេច សយ្យខ្ជួតេតា៓

សព្ញាបុព្ទាកោ ចិឆិ អតិទេ្វាតិ ខេយ្យទេ្តា “ខ្ពខេក”តិ អាហ ឃឆា “ចិទេយ្យ ភាទេចា ចិទិឃ”ត្តិ៓

បត្តសយុខាទេឃ បក្លូសទេ្ភាតិ “បទេត្តហិ ឃត្តិ៎”តិ ចុត្តា៓ ត ហិ អចឃចឡ្យតិទេទេកត សយុខាទេឃា អត្ថិ៓

សទេព្លទេបត ចុទេត្តា “ខាតិចទេសត តាតា”តិអាឌិតា៓ ឲត្ត បខទេត្ត ចុត្តិទេញ្ញាឃ្យំ តត្ថិតិ សព្វត្ថុយត្តំ ខេយ្យាតំ “តក្រាឃំ ទេឃាឌតា”តិអាឌិ ចុត្តា៓ “ត ហិ ក្រាហូលាតំ ឲខិសំ ឃឹសំ ទេហាតិ, លត្តិឃាតំ ឲខិសត្តិ តិឃទេយា អត្ថិ ឃឆា ហត្ថិអយ្យយិកាឌិត”ត្តិ ឮខទេយច ចាត្យ សព្ទត្ត ទេតពត្ថា៓ ពំ សំក្លិបិត្វា ខេយ្យទេ្តា “ព្ទយិតា តទេឃត សព្ទា ទេឃាឌទេពត្ថា”ត្តិ អាហ៓

តយ្យាតិ ឃឆាចុត្តតិកាយតចចតយ្យ អឃំ ទេឃាឌតា ព្ទខាតិ ចុទ្ទយាតា ទេឃាឌតា ទេចឌិតព្ទា៓

ឞ៏លិ៓ទេចាកាទេត្តិ ទេចាកទេលំ, ទេឃត ចិសិដ្ឋតាឃ ត ទេចាកទិឃតិ ខាតិទេភខោតិ អទេត្វា៓ ទេតតាហ “តាតត្ត”ត្តិ៓

ទេកាទេក្លាឌិខ្ពបខិចទេតត អាឌិចចិបទេ្តា, ហិសាឌិតា ឃិលចិបទេ្តា, តិក្លិត្តចត្តតាឌិតា អាចាទេចិបទេ្តាតិ៓ សាយព្ញាទេខាតតា ចិទេសទេស តិចិដ្ឋា ទេហាតីតិ អាហ “ទេកាទេក្លត្តិ ទេលត្តទេក្លត្តិ៓ “ទេកាតិ ហិ បឆចិឃា តាយ”ត្តិ៓ ទេតហិ ទេតហិ ខ្ពបិទេឃហិ សិក្លិតព្ទដ្ឋេត សិប្បំ, តត្ថ ទេកាសល្លិ៓ បទេទេសំ ក្រាសតដ្ឋេត ហិសតដ្ឋេត ព្ទទេយ្យា, ទេសា អយ្យ អត្ថិតិ ព្ទទេយ្យា ទេឃាឆាឌិចិទេកា, ព្ទយ្យយ្យ កម្មំ បហទេលំ, ខ្ពយំ សត្តិព្វា តិយ្យាឃ បចត្តា ឌិចិកា ព្ទយ្យត្តា៓ ទេតតាហ “អាចុឆឌិចិក”ត្តិ៓ ឃំ តិយ្យាឃ អយ្យ ឌិចិកា, តទេខច ខេយ្យាតំ “ខ្ពយុទ្ទា សត្តិទ្ទា”តិ ចុត្តា៓

ក្រាហ្វំ ចុទ្ទតិ ទេចទេខា, ពំ អលតិ ខាតាតីតិ ក្រាហូទេលា, ខាតតទ្ទា ទេបិទាទេលហិ ក្រាហូទេលហិ ចិហិតតិឃាទេយត ក្រាហូទេលហិ កទេតាបសទេយត អត្ថដ្ឋាតតទេបត ឃឆា “អាឌិចសិលិចាទេចិបទេ្តា តត្ថិ”តិ ក្រាហូលាឆម្មិទេកហិ ទេលិកិឃបណ្ឌិទេតហិ ច សយ្យខិង្ឋិទេតា, តឆា បខិបខ្ជួតទេយចាតិ អាហ “ឲចំ ក្រាហូលាសយទេឃត...ទេប... សាទេឆត្វា”តិ៓ ឲចំ សទេត្តតិ ឲចំ អាឌិចសិលិចាទេចិបត្តយ្យ អក្រាហូលាភាទេច សតិ ត ខាតិឃា ក្រាហូទេលា ទេហាតិ, ក្យទេលហិ បត អាឌិចសិលិចាទេសយ្យត្តិសព្លាទេតហិ ក្រាហូទេលា ទេហាតិ, តស្វា ក្យលាតំទេឃច ក្រាហូលាភាចកទេលទេតា ចត្យចណ្ហចិកាទេក ឃត្ត កត្តចិ ក្យទេល ខាទេតា ទេឃា សិលិខិក្យលសយ្យត្តតាឃ ក្យលចា, ទេសា ចុត្តលក្លូទេលាត តិប្បទិឃាឃទេតា ឌាហិតបិបតាឃ ក្រាហូទេលាតិ អឃទេយត្ត ក្រាហូលាភាទេច ឌាទេឃាតិ, ឲចំ ឌាឃំ អត្តទេតា អាបត្តិ កត្វា៓ តត្តិ តទេយច ឃឆាចុត្តំ ឌាឃំ៓ ទេឃា ក្រាហូលាយ្យ សំចណ្ហិតាឃាតិ យាត្យឃា ខ្ពកទេតាសុខាតតាឌិក្យលចទេណ្ហត សំចណ្ហិតាឃ បសត្វាឃ ឃឆាទ្វបិឃ ក្រាហូលាយ្យ យាតា កចិតំ ឃុត្តា, តឆាទ្វបិឃ យាតទិសយ្វទេតា៓ ឲទេតត ចត្យត្តំ ទេឃាតឹតំ ឃត្ត កត្តចិ ចិទេសសតិដ្ឋា កតា៓ ទេតតាហ “តក្រាបិ

ចិរេនរេតា”តិ៍ ឲចំ នាយឡ្ញរេតា ចិរេននិក្ខ្រចរេនត “ឃោតិខំ យត្តិនមួច”ត្តិ បងស្ស អត្ថិ ចត្វា ឮកាតិ នាយឡ្ញរេខាតត៌ អតាខឹឃិត្វា

ចិរេននរេខាតតាចរេនរេតច អត្ថិ ចត្តិ “ឃាចាឃ”ត្តិអាខិ ចុត្តិ៍ បរិសុទ្ធិប្បត្តិយក្កនង្គាតា ឃោតិ ចុត្តាតិ អត្ថបក្ខ្រការេចត

បរិសុទ្ធិប្បត្តិយក្កនង្គាតា ឃា ចាឃំ ឃោតិ ចុត្តាតិ នឡូរេត្ថ៍ តរេតាបិ ខាតនយុក្ខតត្តាតិ តរេតា ឃោតិរេតា ខាតត្តា

យាតារេបត្តិនយ្យត្តិរេតា នយុក្ខតត្តា៍

ចិសិក្ខតត្តាតិ នយុគាឃក្ខតា យត្ថស្សា ទាកាខិតា ចិសិក្ខតត្តា៍ ទាកាខិតា នហ កិច្ចារេតតាតិ នកិច្ចារេតា៍ តរេឆច ទាកាខិនង្គារេតត

បលិរេខាឆរេត្តក្ខ នហ បលិរេខាឆតាតិ នបលិរេខាឆា៍ នឡូកហលបខិតិស្សរេក្កតាតិ ក្ខបិគាតនង្គាតស្ស នឡូស្ស កហលស្ស

បខិតិស្សខ្ខរេតត៍ ឃស្មា ខាហិតបិរេបិ អត្ថរេតា នត្ថាតរេតា ខាហិកតបិរេបិ, តស្មា តយហំ ទ្វាយិ ទ្រាហុលត្តិ អរេត្វា ចត្តរេឡ្វា៍ ឲចន្ទរេបិ

ឲតិស្សា កចាឃ ក្ខបរេគរេនា តាតប្បការរេតា ចិករេត្តា, តស្មា តត្វ តត្វ ចុត្តតរេឃតេច រេចខិតរេឡ្វា៍

៣៣៧៍ កហិតគរេល្ហស្ខតិ បរេទនំ គរេល្ហត ចិរេហឆត៌ អតិឆាឃ អាខិត្តគរេល្ហស្ខ៍

៣៣៨៍ កិច្ចិ កហលត្តិ តល្បាកាហាខឹស្ខ កិច្ចិ កាហំ៍

រេឃត កាយករេចត យាត្ថនរេកហិ បច្ចាហិ កាយក្យរេលហិ ឃុខ្ខាតិ, តំ យាត្ថនកំ ឃោកំ៍ “យាត្ថនកំ ឃោក”ត្តិ ឲត្វ ច ឲករេគនំ ករេហត្វា ចុត្តិ,

ឲន តរេឃា “ខិឡ្វរេឃាក”ត្តិ ឲត្វាបិ៍ នឡូរេឃាកចិនំឃុត្តត្តិ បគ្គរេឃត ចុរេត្តហិ នឡូកិរេលនរេឃារេកហិ ចិប្បឃុត្តិ៍

ទតិត្តិ អភិទតិ អានត្តិ៍ ក្យុនលកាចតាឃាតិ កាឃកាចតាខិ ក្យុនលឆយុកាចតាឃ ក្ខក្កល្លិតំ៍ ចឹទិឃចត្តត្តិ ចឹទិឃនក្ខារេចត ចឹទំ តិក្ខិនតិ,

ចឹទការេចា ហិ ចឹទិឃត្តិ៍

ស្សត្ថទំ ជាតត្តិ តិឡ្វាត៌ ស្សត្ថទាឃ បខិបត្តិឃា អទិឃបខិបត្តិឃា៍

តិឡ្វត្តិត្តិ បរិរេឃានាត៌ អតឹរេតតិ អតឹតរេកាក្ខរេន៍ កិច្ចាតការរេកាតិ បលិរេខាឆរេហត្យក្ខរេតា៍

អរេនរេក្ខ សឹលក្ខត្ថខិរេក យហរេត្ត ក្យរេលា៍ បច្ចាត្ត យាទាត៌ ចិខិតត្តា ចិខិតចិខឃំ៍

៣៩០៍ ឮគំ អខាតត្តាតិ “ខាតិឃា ទ្រាហុរេលា”តិ ឮគំ រេលិកនយឡ្ញាយត្តត្តិ អខាតត្តា៍ រេឃ ទ្រាហុរេលាស្ខ តាយរេកាត្តិ តាយ តតិឃំ

ខិក្ខាកិតិរេចនំ ខរេតត្តិ, នាច រេតនំ ខិក្ខិ៍ កតំ អភិនង្គតត្តិ បរិកប្បតចរេនរេតច កតំ ជបិតំ តក្យបចិតំ, ត រេហត្យបច្ចឃនយារេឃារេកត៍

នយុច្ចាតិ នយុតិឃា៍ កា បត នា នយុតឹតិ អាហ “នយឡ្ញាឃា”តិ, រេលិកនយឡ្ញារេតតាតិ អរេត្វា៍ នយុា បត បរេយត្វរេតា អខាតត្តាត៌

នាយកោត្តំ ឯវំ កប្បេតីតិ អាហ “នោ ចេ”តិអាទិ។ តំ បន អសន្តម្បិ បរេយត្តតោ សន្តតាយេវ អភិនិវិសន្តិ, តេនយំ ទោសោតិ ទស្សេតុំ “ឯវំ បកប្បិត”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ តេនាហ ភគវា – “ជនបទនិរុត្តិំ នាភិនិវេសេយ្យា”តិ (ម។ និ។ ៣។៣៣១)។ អជានន្តា នោតិ ឯត្ថ នោ-សទ្ទោ អវធារណត្ថោ – “ន នោ សមំ អត្ថិ តថាគតេនា”តិអាទីសុ (ខុ។ បា។ ៦។៣) វិយាតិ អាហ “អជានន្តាវ ឯវំ វទន្តី”តិ។

និប្បរិយាយន្តិ ភាវនបុំសកនិទ្ទេសោ, និប្បរិយាយេន ឧក្កដ្ឋេយេវាតិ អត្ថោ, ន បុព្វេ វិយ “យោ ហិ កោចី”តិ បរិយាយវសេន។ “ន ជច្ចា”តិ គាថាយ បុព្វទ្ធេន ជាតិវាទំ បដិក្ខិបន្តោ បច្ឆិមទ្ធេន កម្មវាទំ បតិដ្ឋបេន្តោ។ តត្ថាតិ តិស្សំ គាថាយំ។ ឧបឌ្ឍគាថាយ វិត្ថារណត្ថន្តិ ឧបឌ្ឍគាថាយ អត្ថំ វិត្ថារេតុំ “កស្សកោ កម្មុនា”តិ វុត្តំ។ តត្ថ បុរិមាយ ចតូហិ បទេហិ, បច្ឆិមេ ទ្វីហិ ទ្វិន្នម្បិ វាទានំ សាធារណតោ អត្ថោ វិត្ថារិតោ។ តត្ថ កសិកម្មាទីតិ អាទិ-សទ្ទេន សិប្បកម្មវាណិជ្ជាទិ សង្គហោ។

បដិច្ចសមុប្បាទទសាតិ វចនតោ វិញ្ញេយ្យោ បច្ចយោ បដិច្ចសមុប្បាទសទ្ទស្ស អត្ថោ បច្ចយុប្បន្នាបេក្ខាយ ហោតីតិ អាហ – “ឥមិនា បច្ចយេន ឯតំ ហោតី”តិ។ យំ បនេត្ថ វត្តព្វំ, តំ វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ។ ២។៥៧០) តំសំវណ្ណនាយញ្ច (វិសុទ្ធិ។ មហាដី។ ២។៥៧០) វុត្តនយេន វេទិតព្វំ។ សមានាវយានារោហកុលេតិ សមានារោហេ ខត្តិយាទិកុលេ, អសមានារោហេ ចណ្ឌាលាទិកុលេ កម្មវសេន ឧប្បត្តិ ហោតិ កម្មស្ស វិបច្ចមានោកាសករតាយ វិនា តាទិសាយ ឧច្ចនីចកុលនិព្ពត្តិយា អភាវតោ។ អឌ្ឍទលិទ្ទតាទិ អញ្ញាបិ ហីនបណីតតា។

កម្មុនាតិ ចេត្ថ យថា លោកបជាសត្តសទ្ទេហិ ឯកោ ឯវត្ថោ វុត្តោ, ឯវំ សេសសទ្ទេហិបិ, អធិប្បាយវិសេសោ បន តត្ថ អត្ថីតិ ទស្សេតុំ “បុរិមបទេន ចេត្វា”តិអាទិ វុត្តំ។ នាយំ លោកោ ព្រហ្មនិម្មិតោ កម្មេន ឧប្បជ្ជនតោ។ ន ហិ សត្តិហិតការណាតំ ផលិតំ អញ្ញេន ឧប្បត្តិទិដ្ឋិ យុជ្ជតិ។ តេនាហ “ទិដ្ឋិយា បដិសេធោ វេទិតព្វោ”តិ។ យំ បនេត្ថ វត្តព្វំ, តំ វិសុទ្ធិមគ្គសំវណ្ណនាទីសុ វុត្តនយេន វេទិតព្វំ។ តថា លោកស្ស បចុប្បត្តិ ន ព្រហ្មុនាតិ “កម្មុនា ហិ តាសុ តាសុ”តិអាទិ វុត្តំ។ តតិយេន “អយំ លោកោ អាទិតោ បភុតិ បភវកម្មុនា វត្តតី”តិ វុត្តមត្ថំ និគមេតិ។ វុត្តស្សេវត្ថស្ស ទឡ្ហនិគមនំ។ តំ បន និយមត្ថំ ហោតីតិ អាហ “កម្មេនេវ ជាតា ហុត្វា បវត្តន្តិ, ន អញ្ញថា”តិ។ ចតុត្ថេន បទេន។ យាយតោតិ គច្ឆតោ។ និព្ពត្តតោតិ និព្ពត្តន្តស្ស។ បវត្តតោតិ បវត្តន្តស្ស។

ធុតធម្មា វិសេសតោ តណ្ហាយ សន្តត្តវសេន វត្តន្តីតិ អាហ “តបេនាតិ ធុតង្គតបេនា”តិ។ មេថុនវិរតិ វិសេសតោ ព្រហ្មានំ ព្រហ្មចរិយន្តិ សា ឥធ ព្រហ្មចរិយេនាតិ អធិប្បេតាតិ អាហ “ព្រហ្មចរិយេនាតិ មេថុនវិរតិយា”តិ។ ឯតេនាតិ ឥមិនា “តបេនា”តិអាទីហិ ចតូហិ បទេហិ វុត្តេន។ សេដ្ឋេនាតិ ឧត្តមេន។ សំកិលេសវិសុទ្ធិយា បរិសុទ្ធេន។ ព្រហ្មត្តំ ព្រហ្មភាវំ សេដ្ឋភាវំ។ សោ បនេត្ថ អត្ថតោ ព្រហ្មណភាវោតិ អាហ “ព្រហ្មណភាវំ អាវហតី”តិ។

ព្រហ្មា ច សក្កោ ចាតិ សក្កគរុកានំ សក្កោ សក្កេនបិ គរុកាតព្វតោ, ព្រហ្មគរុកានំ ព្រហ្មា ព្រហ្មុនាបិ គរុកាតព្វតោ។ វិជានតន្តិ បរេយត្តព្រហ្មណស្ស វិសេសំ ជានន្តានំ វិញ្ញូនំ។ អវិញ្ញុនោ ហិ អប្បមាណំ។ តេនាហ – “បណ្ឌិតាន”ន្តិ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

ចានបដ្ឋ ឬត្តចណ្ណកាយ លីតត្តប្យកាវតា វយត្តា៍

៥៍ ឬកឬត្តចណ្ណតា

៖៩៧៍ ត្យឌិវឡ្លាទេតា កាទេយា តិកទេយា ខ្ញតស្សាតិ ទេតាទេឌទេយ្យា, តស្ស អត្ថទេខា ទេតាទេឌយ្យបុទេត្តាតិ អាហ “ត្យឌិកាយា”តិអាឌិ៍ អារានទេកាតិ រាំរានទេកា៍ ឆយូតិវត្តិ ឃប្ចា វយ្យាឌទេតត បរិប្ញទេណត ខ្លដ្ឋិតា, តប្ចា ចុត្តំ “វយ្យាឌទេកា បរិប្ញទេកា”តិ៍ ខាាឃតិ តិដ្ឋទេយត កទេយតិ តិខ្លាត់, ត់ ចា ខាាឃតិ បដីចិឌ្ឍិឃតិ ខុទេតតាតិ ខាារទេយា, តទេតា ខ្ញតស្ស វយ្យាឌកទេហត្យកាចទេតា ខាារទេយា ឆទេយុា អរិឃយទេក្កា ត់ ខាាឃំ ឆយុំ៍ ទេតតាហ “ការណាឆយូ”ត្តិ៍ អតចជ្ជត្តិ អចជ្ជបដីបក្ខិ៍

៖៩៧៍ ចដ្ឋចានកទេតា តិឃ្យាតីតិ តិឃ្យាតិក់ ព្រាការស្ស ទេស្សត្តិ ឃ-ការស្ស ច ក-ការំ កត្វា៍ តិឃ្យាទេត ចា តិឃុត្ត, តិឃ្យាត់ ឹលត្តិ ចា តិឃ្យាតិក់, តប្យដីបក្ខទេតា អតិឃ្យាតិក់៍ វា បត អត្ថទេតា អក្សលកិរិឃាតិ អាហ “អក្សលបដីបង”ត្តិ៍

ខាហ្យកាចចាចទេកា ខ្លង យហាវទ្ធោ “យហាឌទេតា”តិអាឌឹឬចិឃាតិ អាហ “យហទេត្តហិ ខាហ្វហ៊ី”តិ៍ អទេត្តាតិ បទេឃាឌត់៍ យហត្តាតីតិ ខាហ្យលិត៌ កិច្ចាតីតិ កាតខ្លាត៌ អឆិកទេណាតីតិ អឆិការឌីចិកាវ្ញបិត៌ ឈរាចារកយូទេយច បច្ចាខាលិកទេណាឌវអត្តដ្ឋាតកាចទេតា ទេលិកឃាព្រាឃ ច វយ្យចត្តិដ្ឋាតកាចទេតា ឌីចិតចុត្តិឃា ចា ទេហត្យកាចទេតា ឈរាចារកយ្យដ្ឋាត៌

“អប្យទេកតបិ ទេយឆាចី, បិកទេតត ចិចក្ខទេណា;

វយ្យដ្ឋាទេបតិ អត្តាត់, អណ្ឌ អក្តិច វត្តយ”ត្តិ៍ (ខា៍ ១៍១៍៖);

កាចាឃ ចុត្តតទេយត ក្ញូអទេត្តចាវិកស្ស ចិឃ៍

៖៩៖៍ អទេឃាតិទេវា បចត្តិត់ ចាលិខ្ញកយុំ ចិឃ អបិឃក្ខត់ កវិកយុំ តិឌស្សតកាទេច ឆទេបត្វា អទេឃាតិទេវាយតវិកទេណាចទេវត បចត្តិ ឈរាចារកិច្ចំ វត្តាឃាហ – “ឃឆា កវិ...ទេប... ខុចំ ឈរាចារកយ្យដ្ឋាតយ្យិ”តិ៍ ព្រាហ្វណាកទេត្តា អទេហាឹតិ ទេវា កិរ ខាហ្វ ព្រាហ្វទេណា ឆត់ ឌត្វា ឃឡ្លា កាទេវិ៍ ដ្ឋបវិតិ “ដ្ឋបវិ ដ្ឋបដ្ឋាតីតិ ចទេឌហី”តិ ព្រាហ្វទេណាហិ អត្តទេតា វយទេយត អាឌិក្ខាបិទេតាបិ ឃឆា ដ្ឋបដ្ឋិតទេយច កទេឆត្វា កាល កត្វា តិវទេយ តិខ្លាទេត្តា, អឆ ព្រាហ្វណា – “ខ្លយិតា អយ្យាត់ ឃទេឡ្លា ទេឌាទេវា ឌីទេត្កា”តិ កត្ថិខ្ញា តស្ស កត្យខុចរំ ឬវាត់ ទេតត់ តាឌំឬ៍ អចស្ស ខាាតទេកហិ វហទេស្ស ឌីទេត្ត ត់ វហស្សំ កទេហត្វា ទេកហទេតា តីហរិត់ អង់ឬ៍ កស្សបវយូាវយ្យុន្តកាលេ លត្តឹវ ខ្លត្តិទេឃា “ខុកា ចត្ត អឌាវិ, ខុកា កត្តិ, ខុកា ឬយតយាល”ត្តិអាឌិតា ត់ ត់ ឌាតយឃំ ប្ញឡ្លា កត្វា អាឃុបរិទេឃាវាទេត តាចតីវកចទេត វក្កស្ស ទេឌចទេឡ្លា បរិចារិកា ហុត្វា តិខ្លាត្តិឬ វហស្សអដ្ឋរាបរិចារិកា, វក្កស្ស ទេឌចទេឡ្លា ទេចឌឃត្តទេចំ ទេបទេវត្វា បទេក្កាវាបិទេតត

គុត្តិលាចរិយភូតេន មហាពោធិសត្តេន បុច្ឆិតា តំ តំ អត្តនា កតំ បុញ្ញំ ព្យាករិំសុ។ តំ សន្ធាយ វុត្តំ “សកលាយ គុត្តិលវិមានកថាយ ទីបេតព្ព”ន្តិ។ វលិដ្ឋកប្បដ្ឋានំ និបជ្ជយាតន្តិ ឯត្ថ តស្ស និបជ្ជយាភាការោ ហេដ្ឋា វុត្តោ។ ឯវំ បញ្ចកប្បដ្ឋានស្សបិ និបជ្ជយាតំ អប្បមត្តំ ហោតីតិ អាទេតព្វា។ សព្វេត្ថា។ បីឡេសុ អបរិបុណ្ណការិតោតិអាទិ តស្ស និបជ្ជភាការទស្សនំ។ ឥមានិ សុខត្ថំ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន អភិញ្ញានិបស្សនានិសុខស្ស និយ សព្វូបចារីហិ សទ្ធិំ សីលសម្ភានិសុខស្ស សង្គហោ ទដ្ឋព្វោ។ អនេហត្ថម្បិ បិសុណាតិ បរោច សេក្ខបុថុជ្ជនសម្បត្តិយោតិ អធិប្បាយោ។

ចាគសីលេនាតិ បទានភូតេន ចាគេន ទានេន តំ អចស្សំ កត្វា។ ឯត្ថ ទេ ន ភោវិ អបាសុកភាវោតិ។ ឧក្កំ កត្វា អធិដ្ឋិ កត្វា, សម្បយោជេត្វាតិ អត្ថោ។ តបចរិយន្តិ អក្កិបរិចរណំ, តបចរិយញ្ច ព្រហ្មចរិយក្កហណា ទដ្ឋព្វា ភាវេតា។

៣៤៤។ អនាគតកាលត្ថិ អសម្ពុញ្ញកាលំ។ ភវេតា បន សម្ពុញ្ញភាវោ សទេវកេ លោកេ ឧបតរេ បក្កិត្តវេលំ និយ បត្វុរិត្វា និទេតា, ន មេ ឥធំ បតិរូបំ, តទា បរិចត្តិស្សាមីតិ “ព្រហ្មណា, ភេ, កោតមា”តិអាទិយាហ។ បច្ចាហរិតុំ បដិបក្ខេន អបហរិតុំ។ សេតបេក្ខរសនិសោតិ បុណ្ឌរីកបត្តសនិសវណ្ណោ។ សុវណ្ណិតាតិ វណ្ណកាវសុវណ្ណភាវេន សុវណ្ណា។ ភាមកំយេវាតិ ភាមមត្តមេវ វវភមត្តមេវ។ តវាក្ខុតាតំ កាវស្សបិ អភាវេន និហីនំ ភាម ហោតិ, ភាម-សទ្ទោ និហីនបរិយាយោ។ តេនាហ – “លាមកំយេវា”តិ។

៣៤៥។ គតមា វាវា តេសំ សេយ្យាតិ តេសំ វត្តិយាទីនំ ព្រហ្មណមហាសាលានំ វុច្ចមានចិកាការសុ វាចាសុ គតមា វាវា សេយ្យាតិ។ “សេយ្យា”តិ លិង្គវិបល្លាសេន វុត្តំ។ សម្មុតិយាតិ អបិលក្ខិតសាធុបរិយាទាយ លោកសម្មុតិយា។ តេនាហ “លោកវោហារេនា”តិ។ មន្តាតិ មន្តាសន្តានាយ បញ្ញាយ មន្តេត្វា ជានិត្វា។ តេនាហ “តុលយិត្វា”តិ។ អត្ថសំហិតន្តិ ហេតុសន្និស្សិតំ។ តំ បន ឯកំសេនា យុត្តិយុត្តំ ហោតីតិ អាហ – “ការណនិស្សិត”ន្តិ។ អាចរេនាតិអាទីសុ អាទិនា អភិមុខំ ញាណាគតិយា និចាទ្ធេន អាចរេនា, អាចរិយេន និយេសនេនា ញាណាគតិយា និចាទ្ធេន និចរេនា, ឯវំ ធម្មុរេវិ បលិពុទ្ធិតេនា។ បរិយោទន្ទោតិ សមន្តនោ ឧនទន្ទោ ឈានិតោ។ តេនាហ “បលិវេឋិតោ”តិ។

៣៤៦។ សចេ ឯវំ ការណមត្ថីតិ “និស្សង្គតិណកដ្ឋុបាទានោ អគ្គិ ជលតី”តិ ឯវំ ការណំ សចេ អត្ថិ យទិ សិយា, សោ អបរោ តិណកដ្ឋុបាទានោ អគ្គិ យទិ ភវេយ្យ។ សទោសោ សាទីនវោ សបរិក្កិលេសោ។ បរិសុទ្ធោតិ ឧបក្កិលេសាភាវេន សព្វសោ សុទ្ធោ។ ជាតិអាទីនំ អភាវេនាតិ ជាតិបច្ចយានំ កម្មកិលេសានំ និក្កមេន។

៣៤៧។ នតិចូលី តិដ្ឋតីតិ ឯត្ថ បក្ខិបិតព្ពស្ស លក្ខណាភាវា យថាបញ្ញត្តំ ហុត្វា និចូលី អកម្បិយា ន តិដ្ឋតិ។ តំ ទោសំ តំ ឧភតោទោសំ។

អញ្ញាសិំ អហតីតិ អត្ថកញ្ញាកម្មសាធារណំ អហតិ។ សោ ហិ អត្តនោ សត្ថុកស្ស អនាថកាមតាទិវសេន វចត្តស្ស អកម្មវចប្បត្តស្ស ធម្មសាធារណកាលស្ស និបរិតោ អញ្ញោ ព្តជ អធិប្បេតោ។ តថា ហិ ព្តតរោ យោភុយ្យេន វត្តអព្ភិតព្ពតោ វោហរិតព្ពតោ

ចត្វអញ្ញាកប្បសាចារេកាតិ អាហៈ ត កេកាចិ ប្បសាចាឌីតិ ឥច្ច កេចា ត កេចន្តិៈ ឝាហិរកានំ អតចជ្ជតបសប្ទតាយបិ តិស្សិតោតិ ចត្វំ អាហ "សីលចា តបតិស្សិតកោ ហោតិ"តិៈ ចិចេដប្បតា បត្តេជ្ញ្ញតបល្ចិតា សព្ពសោ សញ្ញាយា ហោត្តិ, ត ឰតទេតិ អាហ "បព្ពាឌិតា តិច្ចំ សញ្ញាយត្តិ"តិៈ

៣សិ០៖ ឱកៈ តិក្លន្នោតិ តិក្កតោ ហុត្វា ចិកោរលៈ ត សព្ពសោ បត្ចក្លា ហោត្តិ សតិសេប្ចាហតោ បក្កាតប្ចា អញ្ញាឆា កេលាតោៈ ចិកាយិតត្តិ "អយំ បក្កោ"តិ កេឆតស្ស ចិកាយត៌ៈ ចិត្វាយិតត្តិ អសប្បជិកាត៌ៈ តំ បត ចីសាបយាហ ឥស្សេតំ "យឆា"តិអាឌិ ចុត្តំៈ

ពលសម្បន្នោតិ ការយពលេត សមន្នាគតោៈ បយាលាកតំ កប្ចំ តាយ បយាលាកោរាត៌ រាកាឌិកិលេសាត៌ អចិក្លមុិតត្វា "បយាលាកតំ កប្ចំ តាយ ការយាចចរ"ត្តិ អាហ, ពេសំ បត ចិក្លមុិតត្វា ចុត្តំ "អប្បយាលាកតំ កប្ចំ តាយ ទ្វបិទ្វបិចចរ"ត្តិៈ តត្វាបិ ចិសេសតោ អប្បយញ្ញាកាចតា សម្មចតីតិ អាហ "តោសុបី"តិអាឌិៈ តិទឹហកត្វា យឆា អប្បយាលាសយញ្ញា លព្ភតិ, តំ ឥស្សេតំ "បយាលំ...បេ... ចុច្ចតី"តិ អាហៈ ត ឆ្លហីយតិ ត តិដ្ឋតីតិ កេត្វាបធិតប្បិ ការយាចចរកប្ចំ យឆាឌិកោត បហក្កតញ្ញ្ញោត អបទិហីតេ តំ អកិកចិត្វា អាសិតេត្វា បស្សេ ឆ្លហីយកំ កត្វា បជិសត្ថិ ឥាតំ សមត្វការេចត ត តិដ្ឋតិៈ លក្កិត្តិ អាចទិតំ ៍ ធាត្តិ បតិដ្ឋាតំៈ ឞទិត្វាតិ បជិប្បទិត្វាៈ បរិយាឌិយិត្វាតិ តស្ស សាយត្វិយំ ពេលបត្វាៈ កប្ចស្ស បរិយាឌិយត៌ តាយ ចិបិកប្បាឥពត្ថតបេចាតិ អាហ – "តស្ស ចិបិកំ បជិឥាហិត្វា"តិៈ សេសំ សុចិញ្ញេយ្យមេចៈ

ឞុកសុត្តចណ្ណនាយ លីនត្វប្បការសនា សមត្តាៈ

១០៖ សក្ការចសុត្តចណ្ណនា

៣សិ៦៖ អភិប្បសន្នាតិ អភិសមេច្ច បសន្នាៈ ពេនាហ – "អចេច្ចប្បសាឥចសេន បសន្នា"តិៈ ព្រាហ្មណី ចិកតមលមន្ធេរតាយ "តុយ្ហំឥយ្យស្សប្ចំ ទ្វច្ចនកដ្ឋាតេ ឥហី"តិ អាហៈ មក្កេនេច ហិស្សា មន្ធិរិយស្ស បហីនត្វា ឰជ្ឈបក្លព្រាហ្មណបក្លចសេន ក្ខនោបក្លិកាៈ

កិស្មឹ កិត្តិ បុឆ្ឋាចនត៌ៈ លេត្វា អភាឌិយិត្វា ចិតាសេត្វាៈ ស្ទុំ សេតីតិ ចិត្តសន្តាបិការេចត ស្ទលេត ស្ទបតិៈ ត សោចតីតិ តតោ ឧច សោកំ តាយ ចិតាសេតិៈ កោឆត្តិ ក្បញ្ញ្ញតលក្លណំ កោឆំៈ លេត្វា សម្មូឌ្ឍិត្វាៈ ស្ទុំ សេតីតិ កោឆបទិឡអាហេត អបទិឌយ្ហាមាតត្វា ស្ទុំ ស្ទបតិៈ កោឆចិតាសេត ចិតដ្ឋទោយតស្សត្វា ត សោចតិៈ ចិសម្ទលស្សាតិ ទុក្លចិបិកស្សៈ មធុរក្កស្សាតិ អគ្គោសកស្ស បច្ចគ្គោសតោត, បហារកស្ស បជិប្បហរណោត ឃំ ស្ទុំ ខ្ទប្បជ្ជតិ, តំ សត្ថាយេច "មធុរគ្គោ"តិ ចុត្តាៈ ព្ទមន្ទឺតាឥាតេ បរិយោសាសាត៌ "អក្កោ"ត្តិ ចុត្តំៈ អទិយាតិ ព្យត្ថាឥយា អទិយាៈ

បតំព្រាកេឆសីតិ ព្រាហ្មណោ កិរ ចិតេត្តសិ – "សមណោ កោតមោ លោកប្បឌិតោ, ត សក្កា យំ ចា តំ ចា ចត្វា សត្តជ្ជេតំ, ឥកំ សលាយតំព្រា បុច្ឆិស្សាមី"តិៈ សោ ឥកំ បុច្ឆាកាឆំ អភិសន្ធិត្វា "សមេច អស្សកស្ស តាយ ចឆំ ទោរេចមីតិ ចក្លតិ, មេយ តុយ្ហាត ទ្វច្ចត្តិ, តេ យាទេតុកោមេយាសិ,

ដសិកចសាយ ឧប្បន្នោ កិ ញុឃំហ្សាឈបយលការចេតាតិ តិក្កុហេឃ្សាយិ៍ ឈចេ ត កឃ្សចិ ចសំ ខទាខេយឹតិ ចក្កតិ, អធ តំ ញ្ញុំ ទាកាឌឹតយ្បិ ចសំ ត ញ្ញុឆ្និ, តស្មា ឈបខេលា ហុត្វា អាហិល្លុឍឹតិ តិក្កុហិឃ្សាយឹតិ ញ្ញុបំ ឧ្ឋកេតាខោកាឌិកំ បធំញ្ហាបុឌ្ឋោ ឈបខេលា ខោកាតខោយា ខេតច កិលិតុំ ត ឧ្ឋក្កិលិតុំ ឈក្លិឃ្សាតីី”តិ ទុចំ ចិខេត្តត្វា ញ្ញុបំ បឃំហ្សាបុឆ្និ៍ តឃ្ស កកចា អឌ្ឍាឃឃាត្ននុបំ កខេធឈិ៍ ខេឈា បធំញ្ហាកខេលាត អាខាឌិតចិខេត្តា បញ្ញាឌ្ឌំ ឃាចិ៍ ឈត្វា តំ បញ្ញាខេឌឈិ, ខេឈា បញ្ញាឌ្ឋាកិត្ថំ យត្តកំ បិខេបឈិ៍ ខេតត ចុត្តំ “បញ្ញាឌិត្វា អខេហត្តំ បខេត្តា”តិ៍

អចក្ហតាតិ អខេសាក្ហតា៍ អខេសាកាខេចា ឈត្វាគំ អចឌ្ឌិ អចយក្កុលក្តិ អាហ – “អចឌ្ឌិក្ហតា អចយក្កុលក្ហតាខេឃចា”តិ៍ បទិក្ហតាតិ បទិកចប្បត្វា៍ ចិឌ្ឌុយាគាតក្តិ បិញ្ញុបំ អតាឌខេខ ឈាយិចេតក្តិ តឌត្វំ ឌឃ្សខេត្តា “ចិឌ្ឌុយាតេហ្ន”តិអាហ៍ បកឌ្ឋំ, បចឌ្ឌំ ចា ឌាកាលក្តិ បញ្ញាលក្តិ កកចខេតា ឌាកាលំ ចិខេឈខេយត្វា ចុត្តំ៍

ខលិៈអកិឌាតិត្វាតិ អកិចិឈិឌ្ឌួត ឌាខេលាត ឌាតិត្វា៍ ខេចាឈិតខេចាឈាគាតិ កតាកខេលឹឃតាយ ឈញ្ញុខេឈា បទិខេឈាឈិតតិឌ្ឋា៍ បិខេយិឈឌ្លាតក្តិ បខេយុក្លិឈកាចខេតា បិខេយឹតិ ឈឌ្លាតំ៍ ខេតតាហ “ឈញ្ញុឌយ្លាគំ បិខេក្ហត”ក្តិ៍ ព្រាហ្មណិយឃ្សាតិ ឈាឈតព្រាហ្មណិយឃ្ស អាឌិក្ហតំ៍ ខេតតាហ “ឧប្បាឌកា ឌតកា”តិ៍ “ញ្ញុឌខេយច កចិឃ្សតិ ញ្ញុឌខេយច”ក្តិ តក្កាគំ តខេក្កា, ខេឈា ទុតឃ្ស អត្ថិតិ តក្កិ៍ ឃស្មា ខេឈា តំ តំ ចត្វំ តធា តធា តក្កិត្វា កឈ្យាតិ, តស្មា ចុត្តំ “តក្កាកាហិ”តិ៍ ចិយំឈតឈិខេលិ ចិយំឈិ បច្ចុក្ខត្តយត្វំ ចិយំឈតក្ហតាឃ បញ្ញាឃ ខេកចលំ ចិយំឈខេតា៍ ខេតតាហ “បញ្ញាចាខំ ចខេខបត្វា ទុចំចាឌិ”តិ៍ ឃចាចុត្តតក្កិចិយំឈិកាខេចត តក្កបទិឃាហតំ ចិយំឈាត្ថទិតំ ឈឃំបឌិកាគំ ទុចខេយតក្តិ ចត្វា៍

ខបីៈអឌ្ឌុតបសាគចតក្តិ អញ្ញាត្វ កិម្មិញ្ចិ បុក្កុល អឌ្ឌុតបសាគចតំ អតញ្ញាឈាសាខេលំ ខកាខេតា ខោកាតយឃ្ស បសាគំ អខេហាឈិ៍ ឈប្បុទិឈបសាគចតំ អខេហាឈិ ឈប្បុទិឈបសាគចតាឌិកតាគំ ទុតាឌិឈាគំ អខេហតំ អត្ថទិឃបុក្កុលិតំខេឃច អាខេចលិកបសាគចតំ អខេហាឈិ៍ អឌាគខេត្តាច បកាខេឈតីតិ អឃំ បុឆ្និតយត្វំ ឈឃំ បច្ចុក្ខខេតា អឌាគខេត្តា ទុច ខេកចលំ ឈឌ្ឌំ ឧប្បាឌេត្វាច បកាខេឈឹតិ ឈញ្ញាឃ អាហ៍ អឌាគតកាខេច ឈខេត្តតិ ញ្ញុខេយ អឌិឌេចាតិ បច្ចុក្ខខេតា ឌាគខេត អឈតិ៍ បល្លុខេតត យតុឃ្សគាតិ ខេលិកខេចាហាខេកុឈខេលត យតុខេឃ្សត, ញ្ញុំ បត ខេលិកខេចាហាខេបិ អកុឈខេលិ៍ ចខេតត្វញ្ញុអឌាគខេត្តា ឃំ កិញ្ចិ ចឌតិ៍ ឧខេច្ឆត ឈយុតក្តិ ឧ្ឆ្ថំ ឃុបិកខំ ឈញ្ញុខេឈា តទុលឌាខេកហិបិ ឈយុតំ៍ ឌាគខេយតំ ឃឌិឌំ អត្ថិ ឌខេចាតិ៍ ខេតតាហ “ឃុឃុឌាខេកាបិ”តិអាឌិ៍ ឌខេចាតិ ឧ្ឋបត្តិឌខេចា៍ អឌិឌេចា តាយ ឈយុតិឌខេចហិ អឌិកឌេចាតិ កត្វា, តឌខេញ្ញា ច យតុឃ្ស អឌិកកាខេច កិខេយច ចត្តញ្ញា៍ ខេឈឃំ ឃុចិខេញ្ញាឃ្សខេយច៍

បបញ្ហាឃុឆតិឃា យញ្ញុំយតិកាឃឌ្ឌកចាយ

ឈក្កាខេចឃុត្តចណ្ណតាឃ លឹតត្វប្បកាឈតា ឈយត្តា៍

តិដ្ឋិតា ធ ព្រាហ្មលចក្កុចណ្ណតា៍

មន្ទីរបណ្ណាលដិកា សមត្តា់